ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ଅଠରଶ ଛଷଠି

(ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା)

ସଂପାଦନା :

ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ଡକ୍ଟର ବଂଶୀଧର ମହାନ୍ତ

ଫ୍ରେଣ୍ଡସ୍ ପବ୍ଲିଶର୍ସ
ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶକ ଓ ବିକ୍ରେତା
ବିନୋଦ ବିହାରୀ, କଟକ-୨

ଅଠରଶ ଛଷଠୀ
(ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା)

ସଂପାଦନା :
ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ଡକ୍ଟର ବଂଶୀଧର ମହାନ୍ତି
ମୁଖ୍ୟ ଅଧ୍ୟାପକ, ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ
ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
ବାଣୀବିହାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପ୍ରକାଶକ :
ସହଦେବ ପ୍ରଧାନ
ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍ସ ପବ୍ଲିଶର୍ସ
ବିନୋଦବିହାରୀ
କଟକ-୭୫୩୦୦୨

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ :
୧୯୭୮

ପ୍ରଚ୍ଛଦ ପଟ୍ଟ :
ଉଦୟ ନାରାୟଣ ଜେନା

ମୁଦ୍ରଣ :
ଶକ୍ତି ଆର୍ଟ ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ
ମେରିଆ ବଜାର
କଟକ

ମୂଲ୍ୟ : ଟ୪୫-୦୦

ATHARASHA CHHASATHI
(Utkal Deepika)

Editor :
Prof. Dr. Bansidhar Mohanty
Head of the Deptt. of Oriya
Utkal University
Vani Vihar, Bhubaneswar

Publisher :
Sahadev Pradhan
Friends' Publisher's
Binodbehari-753002
Orissa (India)

First Edition :
1978

Cover design :
Udyanarayan Jena

Printer :
Shakti Art Printers
Meria Bazar, Cuttack

Price : Rs. 45.00

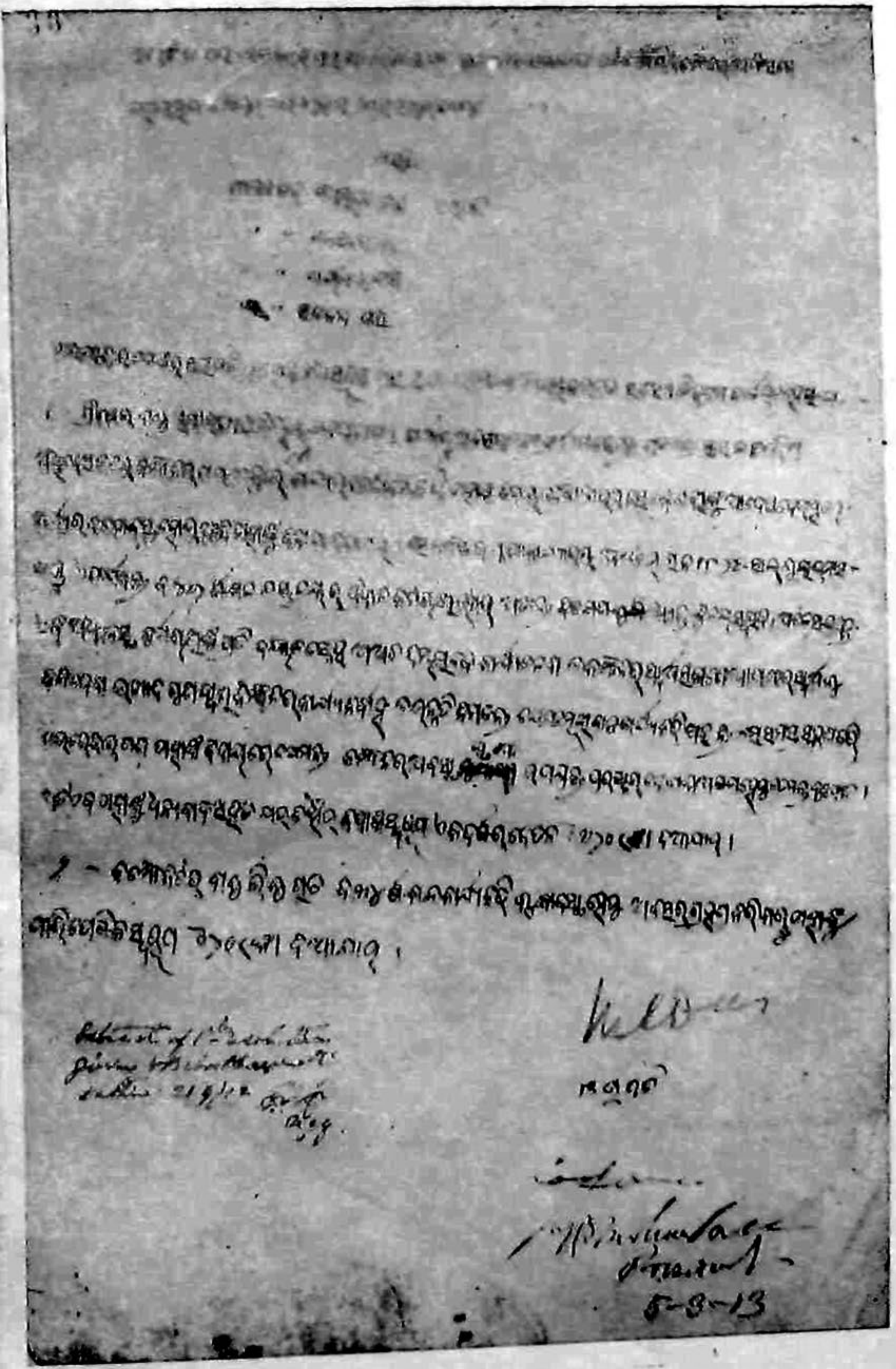

5-3-13

ବର୍ଷେ ହିନ୍ଦୁ ହ୍ରାସିତ, ଓ ଏ ଅଧ୍ୟାପ୍ୟ କେଉଁ ଯୋଗ,

ଏଣୁ ଆସ୍ତେ ନିବେଦନ କରୁଅଛି ବିଦେଶୀରେ।

ବର୍ଷେ ହିନ୍ଦୁ ଦୁର୍ଗତି ଦୂର କରିବା ନିମନ୍ତେ ସଭା ... ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା, ଅଦ୍ୟାବଧି ଉହାର ସ୍ଥାୟିତ୍ୱ ବର୍ଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ କୁମାରିକା ଉପକାର ଏ ଅଛି ଯାହାର ବର୍ଣ୍ଣନ ଦେଉଅଛୁଁ।

କୁମାରିକାଙ୍କ ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ଦେଶବାସୀଙ୍କ ଠାରୁ ଅନୁଗ୍ରହ ଏ ସ୍ଥଳେ ଟଙ୍କା ଓ ଦେଶକାଳ ଆନୁକୂଲ୍ୟ ହେଉଥିବାରୁ କୁମାରିକା ଦଳିତ ଅବସ୍ଥା ତାହା ସଦସ୍ୟ ଉପାୟ ହୋଇଥିବା ଧର୍ମ ସାଧନର ପ୍ରକାଶ ପାଇବ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ଦେଶ ହିତୈଷୀ ଉଦାର ସେବକମାନଙ୍କ ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ ଉପରେ ଏ ସଭାର ଉନ୍ନତି ନିର୍ଭର କରୁଅଛି, ମାତ୍ର କୁମାରିକା ଦର୍ଶ ଦିବସରେ ସଭା ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା।

ସାହାଯ୍ୟକାରୀମାନେ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ହରେକୃଷ୍ଣ ଦାସ। ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଚୌଧୁରୀ ରଘୁନାଥ ଦାସ

,, ଜଗନ୍ମୋହନ ଲାଲ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଚୌଧୁରୀ।

,, କୃତ୍ତିବାସ ଦାସ ,, ବ୍ରଜସୁନ୍ଦର ମିଶ୍ର

,, ଗୋପୀନାଥ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ,, ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ

,, ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ,, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ

,, ନନ୍ଦ କିଶୋର

,, ଗୋବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର

ମନ୍ତ୍ରୀ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଜଗନ୍ମୋହନ ଲାଲ

ଅଧିକାର

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଜଗବନ୍ଧୁ ଦାସ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପାତ୍ର।

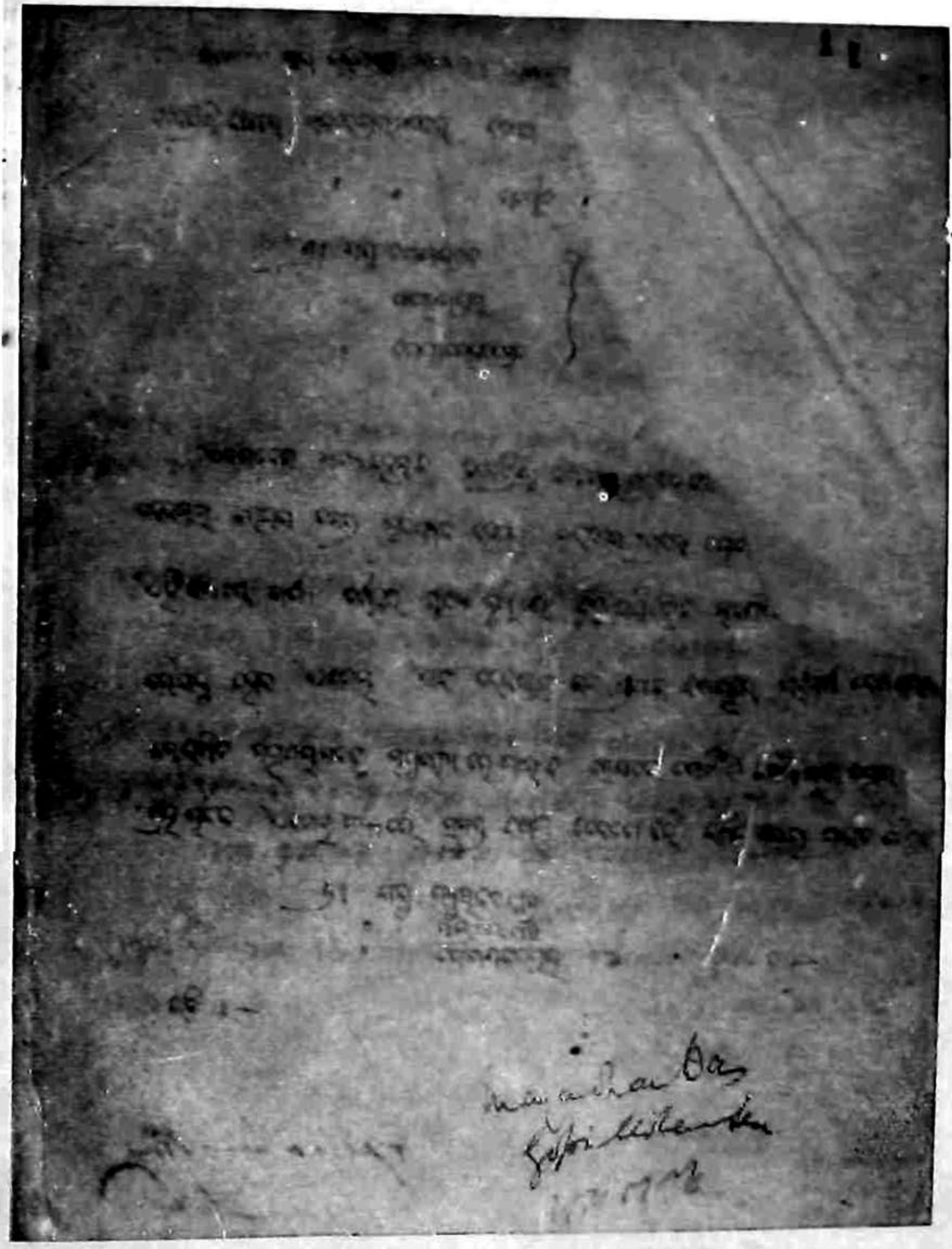

ମୁଖବନ୍ଧ

ମୁସଲମାନ ଓ ଇଂରେଜ ଶାସନ ସମୟରୁ ଓଡ଼ିଶାରାଜ୍ୟ ବରାବର ଅବହେଳିତ ହୋଇ ଆସିଛି । ଶିକ୍ଷାଦୀକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶା ଭାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ତୁଳନାରେ ଏବେ ବି ବହୁ ପଛରେ ପଡ଼ିଛି । ୧୮୫୮ ମସିହାରୁ ଭାରତରେ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ କଲିକତା, ବମ୍ବେ ଓ ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ତିନୋଟି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତା'ର ଦୀର୍ଘ ପଞ୍ଚାଅଶୀ ବର୍ଷପରେ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯୪୩ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସ୍ଥାପିତ ହେଲା ଏକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ । ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରସାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଛାପାଖାନାର ଅବଦାନ ବିପୁଳ । ପ୍ରଥମକରି ୧୮୩୬ ମସିହାରେ କଟକରେ ଏକ ଛାପାଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲା ଓ ବହିଛାପିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଆଟାଇପ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ଏହା ପୂର୍ବରୁ 'ବାଇବେଲ୍'ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ ୧୮୧୧ ମସିହାରେ କଲିକତାସ୍ଥ ଶ୍ରୀରାମପୁର ମିଶନ୍ ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ବାଇବେଲ୍ ଛାପିବାର ତିନିବର୍ଷ ପରେ ୧୮୧୪ ମସିହାରେ ବାଇବେଲର ପ୍ରଥମଭାଗ ଛପା ଯାଇଥିଲା । ୧୮୧୧ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ମିସନାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥଳ ରୂପେ ଓଡ଼ିଶାର କଟକ ସହର ଓ ସେଠାରେ ଥିବା ମିସନ୍ପ୍ରେସକୁ ବାଛି ଆସିଥିଲେ । ଏହି ମିଶନ୍ପ୍ରେସ ସର୍ବପ୍ରଥମ ଛାପାଖାନା କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶାର ପତ୍ରପତ୍ରିକାର ପ୍ରକାଶନ ସହିତ ବଙ୍ଗଳା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାରତୀୟ ଭାଷାମାନଙ୍କର ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନର ତୁଳନା କଲେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ବଙ୍ଗଳା ଭାଷାରେ ସେହି ଶ୍ରୀରାମପୁର ମିଶନାରୀ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଖ୍ରୀ ୧୮୧୮ରେ 'ଦିଗ୍ଦର୍ଶନ' ଓ ୧୮୨୨ ମସିହାରେ 'ସମାଚାର ଚନ୍ଦ୍ରିକା' ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ୧୮୧୮ ମସିହାରେ ଶ୍ରୀରାମପୁର ମିଶନ୍ ପ୍ରେସରୁ 'ସମାଚାର ଦର୍ପଣ' ନାମକ ଅନ୍ୟଏକ ବଙ୍ଗଳା ସାପ୍ତାହିକ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବଙ୍ଗଦେଶରେ ୧୭୭୮ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ପ୍ରଥମ ଛାପାକାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେହିବର୍ଷ ହୁଗୁଳିରୁ 'ହାଲହେଡ଼' (Halhed)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଚିତ ବଙ୍ଗଳା ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ।

୧୫୩୮ ମସିହାରେ ମେକ୍ସିକୋ ସହରରେ ପ୍ରଥମେ ମୁଦ୍ରଣଶିଳ୍ପ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ପରେ ଜନୈକ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ମାଷ୍ଟର ଫ୍ରାନ୍ସିସ୍ ଗୋଅଙ୍କୁ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ସନ୍ଧାନରେ ଆସି ସେଠାରେ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ

କରିଥିଲେ । ୧୫୫୬ ମସିହାରେ ଦଳେ ପର୍ତ୍ତୁଗୀଜ ଗୋଆରେ ଅବତରଣ କରିଥିଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଏକ ମୁଦ୍ରାଯନ୍ତ୍ର, ମୁଦ୍ରାକର ଓ ଛପାଇବା ପାଇଁ ଅକ୍ଷର ସମୂହ ଆଣିଥିଲେ । ଜଣାଯାଏ ଯେ ଭାରତରୁ ପ୍ରଥମ ଛପାବହି ୧୫୫୬ ମସିହାରେ ଗୋଆରୁ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା । ୧୫୬୧ ମସିହାରେ 'କମ୍ପେନ୍‌ଡିଓ ସ୍ପିରିଚୁଆଲ୍' (Compendio Spiritual) ଜାଓ କ୍ୟୁନ କେନ୍‌ସିଓ ଓ ଜାଓ ଡି ଏନ୍‌ଡେମ୍ (Jao de Endem)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ ହୋଇ ଗୋଆରୁ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ନ୍ୟୁୟର୍କର ସାଧାରଣ ଗ୍ରନ୍ଥାଗାରରେ ସଂରକ୍ଷିତ ହୋଇଅଛି । ପର୍ତ୍ତୁଗୀଜ, ଦିନାମାର ଓ ଇଂଲଣ୍ଡ ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭାରତରେ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଛପାକାମ ଓ ଛପାବହି ପ୍ରସାରିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ତନ୍ମଧ୍ୟରେ କେତେକ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ କୃତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ଦିନାମାର ଜାତିର ବ୍ୟକ୍ତି ହାଲେ Halle) ଉର୍ଦ୍ଦୁ ଓ ତେଲୁଗୁ ଭାଷା ଶିକ୍ଷାକରି ତେଲୁଗୁ ଲିପିରେ 'କାଟେକିଜମ୍' (୧୭୪୬) ଓ ରୁଲ ଅଫ୍ ଲଇଫ୍ (୧୭୪୭) ଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ଉର୍ଦ୍ଦୁ ଅକ୍ଷରରେ 'ଗ୍ରାମାଟିକା ହିନ୍ଦୋସ୍ତାନିକା' (୧୭୪୫) ଓ ସଲ୍‌ଟାର (Psalter ୧୭୪୭) ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ଭାଷା ଓ ଇଂରାଜୀରେ ସେ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶିତ କେତେକ ପ୍ରଧାନ ଗ୍ରନ୍ଥ ହେଉଛି ୧୭୭୮ ରେ ହାଲହେଡ୍ ପ୍ରଣୀତ ବଙ୍ଗଳାଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣ (Grammar of the Bengal Language), କୁମ୍ପନ୍‌ଡିଅସ୍ ଭୋକାବୁଲାରି (ଇଂରାଜୀ ଓ ପାରସୀ ଭାଷାରେ ମୁଦ୍ରିତ), ଚାର୍ଲ୍‌ସ ଉଇଲକିନ୍‌ସ, ୧୭୮୦, ମରହଟ୍ଟୀ ଭାଷାରେ 'ଏସପ୍' (୧୮୦୭); 'ହାଫତ୍ କୁଲଜୁମ୍ (Haft Qulzum) ୧ମ-୭ମଖଣ୍ଡ ଅଭିଧାନ ୧୮୧୪-୧୮୨୨ ମଧ୍ୟରେ ଅଯୋଧ୍ୟାର ନବାବଙ୍କ ପ୍ରେରଣାରେ ଅଯୋଧ୍ୟାରୁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଥମ ଛପାଖାନା ଓ ପ୍ରଥମ ଛପାଗ୍ରନ୍ଥ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମର ବିଶେଷ ଗବେଷଣା ହୋଇନାହିଁ । ତେବେ ଜଣାଯାଏ ଯେ, ଖ୍ରୀ୧୮୧୧ରୁ ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ଛପାକାମ ଶ୍ରୀରାମପୁରର ମିଶନ୍ ପ୍ରେସରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଧୀରେ ଧୀରେ ତାହା ପ୍ରସାରଲାଭ କରିଛି । ଦୁଃଖର କଥା ଯେ, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଛପାଯାଇଥିବା ପୁସ୍ତକ ସମ୍ବନ୍ଧର ଯଥାର୍ଥ ସନ୍ଧାନ ହୋଇପାରିନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରଥମକରି ବାଇବେଲ ଅନୁବାଦ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ୧୮୧୧ ମସିହାରେ । ଏହି ନିଉଟେଷ୍ଟାମେଣ୍ଟର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ କରିଥିଲେ ଡକ୍ଟର କାରେ ଓ ପୁରୁଷରାମ ପଣ୍ଡିତ । ଫୋର୍ଟଉଇଲିୟମ୍ କଲେଜରେ ପୁସ୍ତକର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ପ୍ରସ୍ତୁତହୋଇ ଛପାନିମିତ୍ତ ଶ୍ରୀରାମପୁର ପ୍ରେସକୁ ପଠାଯାଉଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେଠାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ବାଇବେଲ ଓ ଓଡ଼ିଆଗ୍ରନ୍ଥ ମୁଦ୍ରିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଖ୍ରୀ ୧୮୧୧-୧୮୪୩ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଓଡ଼ିଆ ଗ୍ରନ୍ଥ ଛପାଯାଇଥିଲା । ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ମୁଖ୍ୟ ହେଉଛି ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ବାଇବେଲର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ । (୨) ୧୮୪୧-୪୩ ମଧ୍ୟରେ ଆମସ୍ ସଟନ୍ (Amos Sutton)ଙ୍କର 'ଉତ୍କଳ ଭାଷାର୍ଥାଭିଧାନ' ବା 'Oriya Dictionary with Oriya Synonyms' ହେଉଛି ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ କୃତି । ସଟନ ସାହେବ ଭୁବନାନନ୍ଦ ନ୍ୟାୟଅଲଙ୍କାରଙ୍କର ସହଯୋଗୀତାରେ ଏହି ଉପାଦେୟ ଓଡ଼ିଆ ଅଭିଧାନ ତିନିଖଣ୍ଡରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ମିଶନ୍ ପ୍ରେସରୁ ପ୍ରଥମଖଣ୍ଡ ୧୮୪୧ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ୧୮୪୩ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ୧୮୨୪ରେ କଟକ ସ୍କୁଲ ମିଶନାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ହେବା ପରେ ୧୮୪୦ ବେଳକୁ ତହିଁର ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ ନିମିତ୍ତ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଓଡ଼ିଆ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ତନ୍ମଧ୍ୟରେ (୧ ପ୍ରାକୃତିକ ଦର୍ଶନ (Natural Philosophy), (୨) ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣପରିଚୟ, (୩) ଓଡ଼ିଆ ନୀତିକଥା, (୪) ଓଡ଼ିଆ ଗଣିତ, (୫) ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ (୬) ବତିଶ ସିଂହାସନ, (୭) ମିତ୍ରଲାଭ, (୮) ଓଡ଼ିଶା ଭୂଗୋଳ, (୯) ଓଡ଼ିଶା ଇତିହାସ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାକୃତିକ ଦର୍ଶନ କଲିକତା ସ୍କୁଲବୁକ ସୋସାଇଟି, ମିତ୍ରଲାଭ ପୁରୀ ସ୍କୁଲକମିଟି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟସବୁ ଗ୍ରନ୍ଥ କଟକରେ ଛପାଯାଇଥିଲା । ସେକାଳର ଓଡ଼ିଶାରେ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରସାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଟନ୍ ଥିଲେ ଏକ ପ୍ରବୀଣ ବିଦେଶୀ ପଣ୍ଡିତ । ୧୮୬୨-୪୩ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ରିପୋର୍ଟରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ବିଶେଷ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ଲାଭକରିଥିବା ଏ ସଟନ ଓ ପଣ୍ଡିତ ବିଶ୍ୱମ୍ଭର ବିଦ୍ୟାଭୂଷଣଙ୍କୁ (ସରକାରୀ ସ୍କୁଲର ହେଡ୍ ପଣ୍ଡିତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ବିଭିନ୍ନ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାହିତ୍ୟିକ ପୁସ୍ତକ ରଚନା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରାଗଲା । ଏହା ସହିତ ଷ୍ଟାର୍ଲିଂଙ୍କର ଓଡ଼ିଶା (କଟକ) ଇତିହାସ (୧୮୨୬)ର ଅନୁସରଣରେ ସଟନ୍ ସାହେବ ପ୍ରଥମକରି ଲେଖିଲେ ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ ଓ ତାହାର ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ଥିଲା ୯୦ । ଏହି ସମୟରେ ଡାକ୍ତର ପିଅରସନ୍ଙ୍କର କାବ୍ୟବୋଲି (Idiomatic exercises)ଅନ୍ୟଏକ ବିଶିଷ୍ଟ କୃତି । ଏହି ସମୟରେ ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟର ଇତିହାସ ଅତି ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ସେ ସମୟରୁ ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟିରେ ମିଶନାରୀମାନଙ୍କର ଦାନ ଅତୁଳନୀୟ ଓ ଏହି ସାହିତ୍ୟ ବଙ୍ଗଳା ଭାଷାଦ୍ୱାରା ବିଶେଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷାର ଆରମ୍ଭରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟର ସ୍ୱରୂପ ଆମର ମୌଳିକ ରଚନା ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରାପ୍ୟ ଚୁଡ଼ି ଦେଇଛି । ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ଓଡ଼ିଶାର ପୁରପଲ୍ଲୀରେ ନିଛକ ଓଡ଼ିଆ ଶୈଳୀରେ କବିମାନେ କାବ୍ୟ କବିତା ଓ ସଙ୍ଗୀତାଦି

ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ରଚନା କରୁଥିଲେ । ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଏହି ନୂତନ ଗଦ୍ୟଶୈଳୀ ଯେତେ ବିକୃତ ହେଉନା କାହିଁକି ତାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ଗଦ୍ୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି । ଏହି ଅଦ୍ଭୁତ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଓଡ଼ିଆ ଗଦ୍ୟ ରଚନାର କେତେକ ନମୁନା ପାଠକର କୌତୂହଳ ନିମିତ୍ତ ଦିଆଗଲା ।

(୧) ୧୮୧୧ ଓଡ଼ିଆ ବାଇବେଲ—

> "ଯେଉଁ ସମୟରେ ବିଚାରକର୍ତ୍ତାମାନେ ରାଜ୍ୟ କଲେ ସେ ସମୟରେ ଦେଶରେ ଅକାଳ ଥିଲା । ତହିଁରେ— ଏକ ମନୁଷ ଆପନ ଭାର୍ଯା ଓ ଦୁଇପୁତ୍ରକୁ ସଙ୍ଗେକରି ମୋ ଆବ ଦେଶରେ ପ୍ରବାସ କରିବାକୁ ଗଲା । ସେ ମନୁଷର ନାମ ଆଲିମଲକ ତାହାର ଭାର୍ଯାର ନାମ ନଆମୀ ଓ ଦୁଇପୁତ୍ରର ନାମ ମହଲେନ ଓ କଲିଓନ । ଏ ସମସ୍ତେ ବୀତଲହମୟିହୁଦାଦେଶ୍ୟର ଅଫ୍ରାଥୀୟମାନେ ଥିଲେ ପୁଣି ସେମାନେ ମୋ ଆବ ଦେଶରେ ଆସି ପ୍ରବାସ କଲେ ।" (ଧର୍ମପୁସ୍ତକ, ୧୮୧୧, ୧ମ ଖଣ୍ଡ, ପୃ ୧୭")

(୨) ୧୮୧୧—ମୋହନପ୍ରସାଦ ଠାକୁରଙ୍କ ଓଡ଼ିଆ ଇଂରେଜୀ ଅଭିଧାନ

Vocabulary Oriya and English (୧୮୧୧) by M. P. Takoor. Asst. Librarian of Fort William, Serampore, Cal July 1811)

ଈଶ୍ୱର Eeshworo—God
ଈଶ୍ୱରତ୍ୱ Eeshworottya—God head
ଧର୍ମାତ୍ମା Dhormatma—Holy Ghost

ଏହି ପ୍ରଥମଛାପା ଓଡ଼ିଆ ଅଭିଧାନରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ଅଶୁଦ୍ଧି ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ ରହିଅଛି ।

Early Oriya Lexicons—their importance—Dr. B. Mohanty Bharati—Utkal University Journal Vol. III, 1969.

୧୮୧୩—ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ରିକା—ପଣ୍ଡିତ ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ଶର୍ମା ।

> "ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲ ବୁଢ଼ ହଉଲେହ ନ ବାଁଧାହସ୍ତ । ତୈଲ ନାଇ ଲୁନ ନାଇ ଚାଉଳ ନାଇ ତରକାରି ପାଣ୍ଡ କିଛୁଇ ନାଇ । ପତି କହିଲ ଆଜି କି ଘରେ କିଛୁଇ ନାହିଁ ଦେଖି ଦେଖି ଖୁଦକୁଣ୍ଡା ଯଦି କିଛୁ ଥାକେ ତବେ ତାର ପିଠେ କର ଏଇ ବୁଢ଼ ଦସ୍ତା ଖାଇବ ।

ପ୍ରବୋଧଚନ୍ଦ୍ରିକା

ଏବଂ

ମାସିକ ସମାଚାର ପତ୍ରିକା ।

୨୦ ସଂଖ୍ୟା ।

ବିଦ୍ୟା ଦଦାତି ବିନୟଂ ବିନୟାଦ୍ଯାତି ପାତ୍ରତାଂ ।
ପାତ୍ରତ୍ୱାଦ୍ଧନମାପ୍ନୋତି ଧନାଦ୍ଧର୍ମ୍ମଂ ତତଃ ସୁଖଂ ।

ସନ ୧୮୫୭ ଅଗଷ୍ଟ । ❀ ସନ ୧୨୬୪ ସିଂହ ।

ସିଂହ ମାସ ପତ୍ରିକାର ନିର୍ଘଣ୍ଟପତ୍ର ।

ପୃଷ୍ଠାଙ୍କ ।

୧ । ବିଷ୍ଣୁଶର୍ମ୍ମକର୍ତ୍ତୃକ ହିତୋପଦେଶ ୪୩୭
୨ । ମେଘ ବିଷୟ ୪୪୧
୩ । ବାଷ୍ପ ଦ୍ୱାରା ନୌକା ଚଳାଇବା ବିଷୟ ୪୪୩
୪ । ସିଂହଳଦ୍ୱୀପରେ ମୁକ୍ତାନ୍ୱେଷଣ ୪୪୩
୫ । ହିନ୍ଦୁ ଯୋଦ୍ଧାର ୪୪୫
୬ । ସମାଚାର ପତ୍ରିକା ୪୪୭
୭ । ସିଂହ ମାସର ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ୪୫୩

ଏ ପୁସ୍ତକ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଯାହାର ଇଚ୍ଛା ହେଲେ ସେ କଟକ ସହର ନିବାସି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲେସି ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ଚିଠୀ ଲେଖିଲେ କିମ୍ବା ସ୍ୱୟଂ ସାକ୍ଷାତ କଲେ ବାଞ୍ଛିତ ସିଦ୍ଧ କରି ପାରିବେ । ମାସକୁ ମାସ ନୂତନ କରି ଛପା ହେବ । ମୂଲ୍ୟ ଖଣ୍ଡକୁ ଦଶ ପଇସା ଲେଖାଏ । ବାର ଖଣ୍ଡର ଅଗତୁରା ଦାମ ଏକାବେଳକେ ଦାଖଲ କଲେ ୧ ଟଙ୍କା ଲାଗିବ ଏବଂ ଡାକରେ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ବାରଗୋଟା ଅଣାଚିହ୍ନ ଡାକ ଟିକଟ ଦେଲେ ବିନା ମାସୁଲ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ପଠାଯିବ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଚାର୍ଲସ ସି ଲେସି ସାହେବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ।

କଟକ ନଗର ଯନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଚାର୍ଲସ୍ ଲୁକ୍ସ ସାହେବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଛପା ହେଲା ।

ହୋଇଅଛି, ବୃନ୍ଦାବନ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ମୁଖସ୍ଥ ନଗର ଅଧିକୃତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା ।

ତଦ୍ଦ୍ବାର ଯେଉଁ ସମ୍ବାଦ ଆସିଥିଲା ତହିଁର ବ୍ୟକ୍ତ ହେଲା ଯେ, ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୧୭ ତାରିଖରେ ରାଇଫଲ ସୈନ୍ୟ ଦଲୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଗୃହ ଅଧିକାର କରିଅଛନ୍ତି । ତାହା ଅର ଦିନ ଅନ୍ଦୁର ଅଗ୍ରସର ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା, ବିଦ୍ରୋହିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ନଗର ତ୍ୟାଗ କରି ମଥୁରା ପ୍ରଦେଶକୁ ଗୋୟାଲିୟର ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିବା ଚେଷ୍ଟାରେ ଥିଲେ । ରାଜଭବନ ମଧ୍ୟରେ ବାଦଶାହ ୨ । ୩ ସହସ୍ର ସୈନ୍ୟ ସେନ ଅବସ୍ଥାନ କରି ଥିଲେ, ଉକ୍ତ ସୈନ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧ ବିଷୟରେ ପ୍ରାଣପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଣ କରିଅଛନ୍ତି । ସେହି ଦିନ ରାଜଭବନ ଉପରେ ଭାରି ଗୋଲା ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ।

ସମ୍ବଲପୁରର ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ କମିଶନର ଶ୍ରୀଯୁତ କାପ୍ତାନ ଲି ସାହେବ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି, ସମ୍ବଲପୁରର ରାଜବଂଶୀୟ "ସୁନ୍ଦର ସା" ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ହଜାରୀବାଗରେ କଏଦ ଥିଲା ତାକୁ ବିଦ୍ରୋହି ସୈନ୍ୟମାନେ ମୁକ୍ତ କରି ଦେବାରୁ ସେ ସମ୍ବଲପୁରଠାରେ ପହଞ୍ଚି ରାଜବିଦ୍ରୋହାଚରଣରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି, ଅତଏବ କଟକଠାରୁ ତିନ କମ୍ପାନ ଓ ନାଗପୁରଠାରୁ ତିନ କମ୍ପାନ ସୈନ୍ୟ ସମ୍ବଲପୁରଠାକୁ ଯିବାର ଆଜ୍ଞା ହୋଇଅଛି । ଏବଂ ବ୍ରହ୍ମପୁରଠାରେ ଯେଉଁ ୫ ନମ୍ବର ପଲ୍ଟଣ ଅଛନ୍ତି ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚ କମ୍ପାନି କଟକ ଆସିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିଅଛନ୍ତି ପ୍ରାୟ ଏହି ମାସ ୧୫ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ କଟକଠାରେ ପହୁଞ୍ଚିବେ ।

କଟକ ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ରାଜା ଓ ଜମୀଦାରପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ହସ୍ତୀ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଆଜ୍ଞା ହୋଇଅଛି କି, ଯେଉଁ ସ୍ଥାନକୁ ଯେଉଁ ପଲ୍ଟଣ ଯିବ ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ସେହି ପଲ୍ଟଣର ସାମଗ୍ରୀ ବୋହି ନେବା ଲାଗି ରାଜା ଓ ଜମୀଦାରମାନେ ଆପଣା୨ ହସ୍ତିମାନଙ୍କୁ ମଦତ ଦେବେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ବତ୍ସରରେ ମହାନଦୀ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ପ୍ରଭୃତି ନଦୀମାନେ ପ୍ରବଳରୂପେ ବୃଦ୍ଧିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ପୁରୀ, କଟକ, ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅନେକ୨ ପ୍ରଦେଶରେ ଶସ୍ୟ ହାନି କରିବାରୁ କଟକ ଏଲାକାର କେଉଁ ପ୍ରଦେଶରେ କି ପରିମାଣରେ ଶସ୍ୟ ହାନି ହୋଇଅଛି ଇହା ତଦାରକ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାର ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁତ ବାବୁ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଦାସ ଓ ଶ୍ରୀଯୁତ ବାବୁ ନର ସିଂହଚରଣ ଦାସ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି, ତହିଁର ବିଶେଷ ଏହି କି, ପ୍ରଥମୋକ୍ତ ବାବୁ ମହାନଦୀ ଦ୍ୱାରା ନଷ୍ଟ

(କଣବେକ, ଆନଲେକ, ମାଜଗ, କନ୍ଧଲେକ, ଧଡଲେକ, ଖୁଦ୍ଦକୁଣ୍ଡା ପ୍ରଭୃତ ବଙ୍ଗଳା ଅପେକ୍ଷା ଓଡ଼ିଆରେ ପ୍ରଚଳିତ ଶବ୍ଦ । ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ଓଡ଼ିଆ ହେତୁ ତାଙ୍କ ଲେଖାରେ ବହୁ ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି ।

୧୮୪୦—ପଦାର୍ଥ ବିଦ୍ୟାସାର ଅର୍ଥାତ୍ ଭୂଗୋଳ ଓ ଜ୍ୟୋତିଷ ବିଦ୍ୟା ୧ମ ସ୍କନ୍ଧ—

Calcutta Shool Book Society
Baptist Mission Press, 1840

ଶିଷ୍ୟ—ଏହି ଦେଶସ୍ଥ ଲୋକର ଧନ ପୂର୍ବର ଏତେବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି କିପାଇଁ ?

ଗୁରୁ—କାରଣ ଏହି ଯେ ପୂର୍ବରାଜାମାନଙ୍କ ଅମଳରେ ସେମାନେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଉପରେ ନାନା ଲୁଟ୍ ଉପଦ୍ରବ ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ କରୁଥିଲେ ସେ ସକାଶରୁ ପ୍ରାୟ କାହାର ଧନ ସ୍ଥିର ନଥିଲା । ପୁଣି ଏହି ସମୟରେ ଇଂରାଜର ଅମଳରେ ସେ ସବୁ ଉତ୍ପାତ ନାହିଁ ଏ ନିମନ୍ତେ ଦିନକୁ ଦିନ ଲୋକମାନଙ୍କର ଧନ ବଢ଼ୁଛି ।”

୧୮୪୭-୪୮—ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟାକରଣ (ବଙ୍ଗଳାରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ପିଅରସନଙ୍କ ବ୍ୟାକରଣ ଅନୁସରଣରେ)

ଓଡ଼ିଶା ମିଶନ୍‌ରେ ଯୋଗଦେବା ପୂର୍ବରୁ ପାଦ୍ରୀମାନେ ଏହି ପୁସ୍ତକପଢ଼ି ଓଡ଼ିଆରେ ଦକ୍ଷତା ଅର୍ଜନ କରିବା ବିଷୟ କୁହାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଇଂରାଜୀ ବାକ୍ୟର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ ବିକୃତ ଓ ହାସ୍ୟୋଦ୍ଦୀପକ—
‘ସେ ଭୂଗୋଳ ବିଦ୍ୟା ବିଷୟରେ ଏକ କିତାବ ରଚିଲେ’
He spoke to us in a kind manner ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ‘ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେମ ମତେ କହିଲ’ ପୁଣି ‘She is a dutiful and affectionate child ‘ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ଟୋକୀ ବଡ଼ ବାଧ୍ୟ ଓ ପ୍ରେମି ପିଲା ଅଛି’

୧୮୪୭-୪୮—ହିତୋପଦେଶ—

‘ଏକଥା ଶୁଣି ହିରଣ୍ୟକ ହୃଷ୍ଟ ଚିତ୍ତ ଆଉ ପୁଲକିତ ହୋଇ କହିଲା ‘ସାଧୁ ମିତ୍ର ! ସାଧୁ, ଏତାଦୃଶ ଆଶ୍ରିତ ଲୋକଙ୍କ ସ୍ନେହ ହେତୁରୁ ତୁମ୍ଭେ ତ୍ରିଲୋକ୍ୟ ପ୍ରଭୁ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ । ତଦାକନ୍ତ ହିରଣ୍ୟକ ସମସ୍ତ କପୋତର ପାଶଚ୍ଛେଦନ କରି ଆଉ ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନକରି କହିଲା, ହେ ସଖେ ଚିତ୍ରଗ୍ରୀବ, ଏହି ଜାଲରେ ବନ୍ଧ ହେବରୁ ଦୋଷ ଆଶଙ୍କା କରି ଆପଣାକୁ ଅବଜ୍ଞା କରିବାର ଉଚିତ ନୁହେଁ ।’ (ପୃ.୧୯)

ଏହି କେତେକ ଉଦ୍ଧୃତିରୁ ଆମେ ଦେଖିବା ଯେ କ୍ରମେ ବଙ୍ଗଳା ଭାଷା ପ୍ରଭାବିତ ସଂସ୍କୃତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା କ୍ରମେ ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ଗଦ୍ୟର ରୂପଧାରଣ କରିଛି । କବିତାରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଆଧୁନିକତାର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଫୁଟିଉଠିଛି । ଯେପରି ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟାକରଣ'ରେ 'ପଣ୍ଡିତ ଓ ଚଷା' କବିତାର କେତେକ ପଂକ୍ତି ହେଉଛି—

ପଣ୍ଡିତ ଠାରେ ଚଷା ପଚାରଇ
ମାଙ୍କଡ଼ ମାଇଲେ କି ଦୋଷ ହୋଇ ।
ପଣ୍ଡିତ କହିଲେ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଚାହିଁ
ସେ ପାପ ତୁଳନା ପାପତ ନାହିଁ ।
ଚଷା ନିବେଦିଲା ଏ କି ପଣ୍ଡିତ
ମାଙ୍କଡ଼ ମାଇଲେ ତୁମ୍ଭ ପୁତ୍ରତ ।
ଶୁଣି ପଣ୍ଡିତ କହେ ଚଡ଼ ବଡ଼
ମାଙ୍କଡ଼ ମାଇଲେ ହୋଏସ୍ତୁ ଧୋକଡ଼ ।

ଏହାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ—ଆପଣାର ସଦୃଶ ସବୁର ସୁଖ ଦୁଃଖ ଯେ ଦେଖଇ ସେ ପଣ୍ଡିତ'—ଏସବୁ ରଚନାରେ ଅଗାଧ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସରଳ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଓଡ଼ିଆ ଗଦ୍ୟ ଓ ପଦ୍ୟର ଅରୁଣୋଦୟ ଘଟିଛି ଏହି ମିଶନାରୀ ସାହିତ୍ୟରେ । ବହୁ ମିଶନାରୀ ଏହି ସମୟରେ ବହୁ ଓଡ଼ିଆ ଗ୍ରନ୍ଥ ରଚନା କରିଛନ୍ତି ଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । କିନ୍ତୁ ୧୮୦୦—୧୮୫୦ ମଧ୍ୟରେ ରେଭରେଣ୍ଡ ଆମସ ସଟନ୍‌ଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟକୁ ଦାନ ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ହୋଇ ରହିବ । ସଟନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କର 'ଭାଷାର୍ଥାଭିଧାନ' ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥର ବିଭିନ୍ନ ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ, ଶାରୀରିକ ରୋଗର ନିବାରଣ ଉପାୟ (ନିବନ୍ଧ) ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଯାତ୍ରୀର ବୃତ୍ତାନ୍ତ (୧୮୩୮) ୧ମଭାଗ, ସଟନଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟାକରଣ, ବତିଶ ସିଂହାସନ, ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ, ଅମରକୋଷ, ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ ନୀତିକଥା, ପଦାର୍ଥ ବିଦ୍ୟାସାର, ଭର୍ଣ୍ଣାକ୍ୟୁଲର କ୍ଲାସବୁକ୍ ରିଡ଼ର, A Narrative of the Mission to Orissa (1833) ଏବଂ Orissa and its Evangilaton (1850 Boston) ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରଧାନ । ସଟନ୍ ସାହେବ ଓଡ଼ିଶାରେ ୧୮୨୫-୧୮୫୦ ମଧ୍ୟରେ ରହି ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷା ଓ ସାହିତ୍ୟକୁ ଯେଉଁ ବିରାଟ ଦାନ ଦେଇ ଯାଇଛନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଓଡ଼ିଆ ଜାତି ଚିରକୃତଜ୍ଞ ହୋଇ ରହିବ । ବ୍ରିଟିସ ଶାସନ ଆରମ୍ଭରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରାଦେଶିକ ଭାଷାର ଶିକ୍ଷା କିପରି ଗତିକରିଥିଲା ତାହାର ବିସ୍ତୃତ ଇତିହାସ 'ଆଡ଼ାମସ୍ ରିପୋର୍ଟ ଅନ୍ ଭର୍ଣ୍ଣାକୁଲର ଏଡୁକେଶନ, ଗ୍ରନ୍ଥ ସମୂହରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଛି ଓ ସେ ସମସ୍ତ ବିବରଣୀରୁ ଏତିକି ଜଣାପଡ଼େଯେ, ବଙ୍ଗଳା ଦେଶରେ ଦେଶୀୟ ଭାଷା ଶିକ୍ଷାର ଗତି ଯେପରି କ୍ଷିପ୍ର ବେଗରେ ଗତିକରିଥିଲା ଓଡ଼ିଶାରେ ସେପରି ହୋଇନାହିଁ ।

୧୮୫୦ ପରେ ଓଡ଼ିଆଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ କ୍ରମେ ଅଗ୍ରଗତି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ୧୮୫୬ ମସିହାରେ କଟକରୁ ପ୍ରକାଶିତ 'ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ରିକା' ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ନୂତନ ପଦକ୍ଷେପ । ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ରିକାର ସଂପାଦକ ଥିଲେ ଉଇଲିୟମ୍ ଲେସି ସାହେବ ଓ ତାହା କଟକ ମିଶନ ପ୍ରେସରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡବଲିଉ ବ୍ରୁକ୍ସ ସାହେବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଛପାହେଉଥିଲା । ପତ୍ରିକା "ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ରିକା ଏ ବଞ୍ଚ ମାସିକ ସମାଚାର ପତ୍ରିକା" ନାମରେ ପ୍ରକାଶ ପାଉଥିଲା ଓ ତା'ର ଆଦର୍ଶ ଥିଲା "ବିଦ୍ୟାଦଦାତି ବିନୟଂ ବିନୟାଦ୍ୟାତି ପାତ୍ରତାଂ । ପାତ୍ରତ୍ୱାଦ୍ଧନମାପ୍ନୋତି ଧନାଦ୍ଧର୍ମଂ ତତଃ ସୁଖଂ" । ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ରିକା (କ) ସାହିତ୍ୟିକ ପତ୍ରିକା, (ଖ) ସମାଚାର ପତ୍ରିକା (ଗ) ମାସିକ ପଞ୍ଜିକା ବା କାଲେଣ୍ଡର ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା । ଏହି ପତ୍ରିକା ମିଶନାରୀମାନଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ପ୍ରକାଶ ପାଉଥିଲେହେଁ ଏଥିରେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାରର କୌଣସି ଗନ୍ଧ ନଥିଲା । ଫୋର୍ଟ ଉଇଲିୟମ୍ କଲେଜର ତତ୍କାଳୀନ ପଣ୍ଡିତ ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ତର୍କାଳଂକାରଙ୍କର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ରିକାର ନାମ ଗ୍ରହଣ କରି ଓଡ଼ିଶାରେ ଏ ହେଲା ପ୍ରଥମ ସାହିତ୍ୟିକ ଓ ସମାଚାର ପତ୍ରିକା । ପତ୍ରିକାର ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ୧୮୫୬ ଜାନୁଆରୀ (ମାଘ ୧୨୬୩) ମାସରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ସଂପାଦକ ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ରିକା ବିଷୟରେ ପ୍ରଥମ ପତ୍ର ତାଙ୍କର ସଂପାଦକୀୟରେ ଲେଖିଛନ୍ତି । ତହିଁରୁ ସେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ରାଜନୀତିକ ଅବସ୍ଥା କଅଣ ଥିଲା ତାହା ଜଣାଯାଏ । ଏହି ଦୁଷ୍ପ୍ରାପ୍ୟ ସଂପାଦକୀୟରୁ କେତେକାଂଶ ନିମ୍ନରେ ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଦିଆଗଲା ।

"ଓଡ଼ିଶା ନାମରେ ବିଖ୍ୟାତ ଏହି ଦେଶ ଉତ୍ତରରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ନଦୀଠାରୁ ସମୁଦ୍ର କୂଳେ କୂଳେ ଦକ୍ଷିଣରେ ଚିଲିକା ଓ ଗଞ୍ଜାଦେଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଛି । ତାହାର ପୂର୍ବ ସୀମା ବଙ୍ଗସାଗର ଏବଂ ପଶ୍ଚିମ ସୀମା ଗଡ଼ଜାତ । ପୂର୍ବ କାଳରେ ଉତ୍କଳ ଦେଶର ସୀମା ଅଧିକ ପ୍ରଶସ୍ତ ଆଉ ରାଜ ମହେନ୍ଦ୍ର ଓ ବିଜୟ ନଗର ଏ ଦୁହେଁ ଏ ଦେଶ ରାଜାମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ନଗର ମଧ୍ୟରେ ଗଣିତ ଥିଲେ । ଆଉ ଦକ୍ଷିଣରେ ଗୋଦାବରୀ ନଦୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ରାଜ୍ୟର ଦକ୍ଷିଣ ସୀମା ବିସ୍ତୃତ ଥିଲା । ମାତ୍ର ପୁରାତନ ସୀମାଗୁଡ଼ି ଇଦାନିଂ ଯେଉଁ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଛି ତଦୁପଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଏ ଦେଶ ଅତି ବୃହତ୍ ଓ ବିସ୍ତର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । କେବଳ ମୁଗଲବନ୍ଦି ଭିତରେ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ପନ୍ଦରଲକ୍ଷ୍ୟରୁ ଅଧିକ ।

ଯଦ୍ୟପି ଅଲ୍ପବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସମୀପବର୍ତ୍ତୀ ବଙ୍ଗଦେଶରେ ବଙ୍ଗଳାଭାଷା ଅତି ଯତ୍ନ ପୂର୍ବକ ସେ ଦେଶରେ ଅନେକ ବିଦ୍ୱାନ୍ମହାଶୟ କର୍ତ୍ତୃକ ପରିଷ୍କୃତ ଓ ସୁଶୋଭିତ

ହୋଇଅଛି ପୁଣି ଦେଶୀୟ ଓ ଇଙ୍ଗରେଜୀ ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷାର୍ଥେ ଅନେକ ପାଠଶାଳା ଓ କଲେଜ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି ଏବଂ ଛାପାଯନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି ଅଥଚ ଅତୀତ ସପ୍ତବିଂଶ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଶହେ ଗୋଟା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସମାଚାର ପତ୍ର ଆଉ ଏ ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ରିକା ତୁଲ୍ୟ ମାସିକ କିମ୍ବା ସାପ୍ତାହିକ ପୁସ୍ତକ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଦେଶଯାକ ପ୍ରଚାର ହୋଇଅଛି ପୁଣି ବିବିଧ ଜ୍ଞାନସୂଚକ ଅନେକ ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛନ୍ତି ତଥାପି ଏ ଉତ୍କଳ ଦେଶରେ ଏତାଦୃଶ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ବିଷୟରେ ଅଳ୍ପମାତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗ ହୋଇଅଛି । ଏ ସକଳ ବିଷୟରେ ଏ ଦେଶୀୟ ଲୋକେ ଶିଥିଳ ଆଉ ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟିତ । ଜ୍ଞାନଠାରୁ ଅଳ୍ପ ଧନ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରିୟରେ ବୋଧକରି ଯାହାଦ୍ୱାରା ସେହିଧନ ସର୍ବତ୍ର ପ୍ରଚୁରରୂପେ ଉପାର୍ଜିତ ହୁଅଇ ତାହା ଅନାଦର କରିଅଛନ୍ତି । ଅତଏବ ଫଳ ଦେଖ, ଏ ଦେଶ ସ୍ଥାପିତ ନାନା ସରକାରୀ କଚେରୀ ଇତ୍ୟାଦିରେ ବିଦେଶୀୟ ଅର୍ଥାତ୍ ବଙ୍ଗାଲୀ ଲୋକେ ପ୍ରାୟ ସବୁ ଉତ୍ତମ ଉତ୍ତମ ପଦପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଏ ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ରିକା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶୀୟ ମାସ ଆରମ୍ଭରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣ୍ଡରେ କୋଡ଼ିଏକ ପଚିଶ ପୃଷ୍ଠା ଛପାହେବ । ପ୍ରଥମରେ ଦେଶୀୟ ମହାବିଜ୍ଞ ପୁରାତନ କୌଣସି ପଣ୍ଡିତ କର୍ତ୍ତୃକ ରଚିତ ଆଉ ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷାଦାୟକ ଗ୍ରନ୍ଥ ନତୁବା ବଙ୍ଗଦେଶୀୟ ବିଦ୍ୱଜ୍ଜନଗଣ କର୍ତ୍ତୃକ ନାନା ସମୟରେ ଯେଉଁ ଉତ୍ତମ ଉତ୍ତମ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି କିମ୍ବା ଆଗାମିରେ ହେବ ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି କୌଣସି ପୁସ୍ତକ ଆଦ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଏ ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରାଇବାର ମାନସ ଅଛି । ତଦ୍ବାଦ୍ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ମନୋରଂଜନ ଆଉ ନୀତି ଶିକ୍ଷା ଦାୟକ ବୃତ୍ତାନ୍ତ କିମ୍ବା ବିଶିଷ୍ଟ ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କ ଜୀବନ ବିବରଣ ଅଥବା ଶିଳ୍ପ ଇତ୍ୟାଦି ବିଦ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ । ଶେଷରେ ଏ ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରେ ଯେତେବେଳେ ଯେଉଁ ଘଟଣା ଶୁଣାଯାଏ ଏବଂ ଦେଶ ବିଦେଶରୁ ଯେଉଁ ନାନା ମହଦାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବାଦ ମିଳେ ତହିଁର ସାରାଂଶ କଲିକତାଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ କେତେକ ଇଙ୍ଗରେଜୀ ଓ ବଙ୍ଗଳା ଖବର କାଗଜରେ ଅନୁବାଦିତ ହୋଇ ଏ ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣ୍ଡରେ ମାସିକ ପାଞ୍ଜି ଦେବାର ମାନସ ଅଛି । + + + କୌଣସି ବିଶେଷ ଧର୍ମର ପ୍ରଚାର ଏ ପୁସ୍ତକର ଅଭିପ୍ରାୟ ନୁହଇ ଏ ସକାଶେ ତାହା ଆପଣା ଆପଣା ଗୃହରେ ଶ୍ରବଣ କରି ପାଠକଲେ କାହାରି ଇଷ୍ଟଧର୍ମ ହାନି ହେବ ଏ ପ୍ରକାର ଶଙ୍କା କେହି ନକରିବେ । ଏ ପୁସ୍ତକର ବାର୍ଷିକ ଅର୍ଥାତ୍ ବାରଖଣ୍ଡର ମୂଲ୍ୟ ଏକାବେଳକେ ଆଗତୁରା ଦେଲେ କେବଳ ଦେଢ଼ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ହେବ ।”

(ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ରିକା ୧୮୫୬, ୧ମ ସଂଖ୍ୟା ପୃ. ୧-୩)

ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ, ଓଡ଼ିଆରେ ପ୍ରଥମ ପତ୍ରିକା 'ଜ୍ଞାନାରୁଣ'* ଅଳ୍ପ ସମୟ ପ୍ରକାଶ ପରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ଓ ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ରିକା ପ୍ରଥମ ସାହିତ୍ୟିକ ଓ ସମାଚାର ପତ୍ରିକାରୂପେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ତିନିବର୍ଷ ଧରି ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ପ୍ରକାଶିତ ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକର ଭାଷାରେ ବଙ୍ଗଳା ପ୍ରଭାବ ନାହିଁ । ଠିକ୍ ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ଗଦ୍ୟ ଶୈଳୀ ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ପତ୍ରିକାର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ମିସଲଭର ଅନୁବାଦ (କ୍ରମଶଃ) ସୀତାଙ୍କ ବିବରଣ (କ୍ରମଶଃ), ଦେଶୀୟ ଭାଷା ନଜାଣିବାର ଫଳ, କନ୍ଧ ଜାତି, ସାନ୍ତାଳମାନଙ୍କ ସମାଚାର, ଜାଇତ୍ରୀ ଓ ଜାଇଫଳ ବିଷୟ, ପ୍ରୟାଗ, ରଜା ଆଉ ରାଜପକ୍ଷୀ, ଧର୍ମ ବିଷୟ, ବାୟୁସେବନ, ରକ୍ତବଳିକା ବିଷୟ, ସାବିତ୍ରୀ ବିବରଣ, ହସ୍ତିର ବିବରଣ, କୁକୁର ଏବଂ ତାହାର ପ୍ରଭୁଭକ୍ତି ପ୍ରଭୃତି ବିଷୟ ସହିତ ମାସିକ ସମ୍ବାଦ ଓ ପଞ୍ଜିକା ସ୍ଥାନ ଲାଭ କରିଛି । ୧୮୫୭ର ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ରିକାରେ ହିତୋପଦେଶ (ଅନୁବାଦ), ଶାକରୁ ଶର୍କରା ଉଦ୍ଭବ, ଆଳସ୍ୟ, ଶୃଗାଳ, ରୁଷୀୟ ଦେଶର ରାଜଦଣ୍ଡ, ଚଷା, ନକୁଳ, ଶ୍ୱେତହସ୍ତୀ ବିଷୟ, କର୍ପୂର ବିବରଣ, ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଜାଇତ୍ରି ଓ ଜାଇଫଳ ବିଷୟ, ଜଳକୁମ୍ଭୀର, ଛାପାକର୍ମ ଉତ୍ପତ୍ତିର ବିଷୟ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଓ ବଜ୍ର ବିଷୟ ପ୍ରଭୃତି ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ସାହିତ୍ୟିକ ବିଷୟର ଅନୁବାଦ ଓ ଆଲୋଚନା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଦେଖିବାର କଥା ଯେ ଏଥିରେ ଗୋଟିଏ ହେଲେ କବିତା ପ୍ରକାଶ ପାଇନାହିଁ । ଏହା ଥିଲା ପ୍ରଥମ ସାହିତ୍ୟିକ ଓ ସମାଚାର ମୂଳକ ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା । ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ବିଦେଶ ସମ୍ବାଦ, ଇଂଲଣ୍ଡ ଦେଶର ସମ୍ବାଦ, ସର୍ବଭାରତୀୟ ଓ ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ବାଦ ଯଥାବିଧି ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ସଂସ୍କାରମୂଳକ ସମ୍ବାଦ ମଧ୍ୟରେ ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷା ଓ ବିଧବା ବିବାହ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରଧାନ ସ୍ଥାନ ଲାଭ କରିଛି । ୧୮୫୭ ହେଉଛି ଭାରତରେ ରକ୍ତାକ୍ତ ସିପାହୀ ବିଦ୍ରୋହର ସମୟ ଓ ସେହି ବିଦ୍ରୋହ ସମ୍ବାଦ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ବଲପୁର ସିପାହୀ ବିଦ୍ରୋହର ସମ୍ବାଦ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇ ଉଠିଛି । ଯେପରି—

'ସମ୍ବଲପୁରର ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ କମିଶନର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କାପ୍ତାନ ଲି ସାହେବ ଲେଖିଛନ୍ତି କି, ସମ୍ବଲପୁରର ରାଜବଂଶୀୟ "ସୁନ୍ଦରସା" ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି

---

* ଓଡ଼ିଶାର ପତ୍ରପତ୍ରିକାର ଇତିହାସରେ କୁଜିବର ପତ୍ର ୧୮୪୦ରେ ସୁନ୍ଦଶ ବାବାଜୀ ବା ସାଧୁ ସୁନ୍ଦର ଦାସ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ତାହା ହାତଲେଖା ସଂବାଦପତ୍ର ଥିଲା । ୧୮୬୭ ସାଲରେ ସାଧୁ ସୁନ୍ଦରଙ୍କ ସହିତ ସଟନ୍‌ଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ ହୋଇଥିଲା । ରେଭରେଣ୍ଡ ସି. ଲେସିଙ୍କର ଜ୍ଞାନାରୁଣ (୧୮୪୯) ହେଉଛି ଦ୍ୱିତୀୟ ମିଶନାରୀ ପତ୍ରିକା । ଜ୍ଞାନାରୁଣ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା—ହାତଲେଖା କୁଜୀବର ପତ୍ର ବା ଜ୍ଞାନାରୁଣ କେଉଁଠାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ ।

ହଜାରୀ ବାଗରେ କୟେଦ ଥିଲ । ତାକୁ ବିଦ୍ରୋହୀ ସୈନ୍ୟମାନେ ମୁକ୍ତକରି ଦେବାରୁ ସେ ସମ୍ବଲପୁରଠାରେ ପହଞ୍ଚି ରାଜବିଦ୍ରୋହାଚରଣରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି, ଅତଏବ କଟକଠାରେ ଛଅ କମ୍ପାନ ଓ ନାଗପୁରଠାରେ ଛଅ କମ୍ପାନ ସୈନ୍ୟ ସମ୍ବଲପୁରଠାକୁ ଯିବାର ଆଜ୍ଞା ହୋଇଅଛି,' "କଟକ ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ରାଜା ଓ ଜମିଦାର ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ହସ୍ତୀ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଆଜ୍ଞା ହୋଇଅଛି କି, ଯେଉଁ ସ୍ଥାନକୁ ଯେଉଁ ପଲ୍ଟଣ ଯିବ ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ସେହି ପଲ୍ଟଣର ସାମଗ୍ରୀ ବୋହି ନେବା ଲଗି ରାଜା ଓ ଜମିଦାରମାନେ ଆପଣା ଆପଣା ହସ୍ତୀମାନଙ୍କୁ ମଦଦ ଦେବେ ।" (୧୮୫୭, ଅକ୍ଟୋବର, ପୃ ୪୯୦, ୪୯୧)

ତେଣୁ ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ, ଊନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସାମ୍ବାଦିକତା କ୍ଷେତ୍ରରେ 'ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ରିକା'ର ଅତୁଳନୀୟ ଦାନ ରହିଛି । ସେ କାଳର ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍କୃତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ରିକା ଥିଲା ଅନ୍ଧାର ମୁଲକରେ ଏକ ଅତ୍ୟୁଜ୍ଜ୍ୱଳ ସାହିତ୍ୟାଲୋକ ଏକ ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଉଷାକାଳରେ 'ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ରିକା' ପ୍ରକାଶ ଯେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଐତିହାସିକ ଘଟଣା କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ହେବ ।

'ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ରିକା' ପ୍ରକାଶର ପ୍ରାୟ ନଅବର୍ଷ ପରେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଉତ୍କଳଦୀପିକା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ୧୮୬୬ ମସିହାରେ । ତାହାର ସୁଯୋଗ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ଥିଲେ ବରେଣ୍ୟ କର୍ମଯୋଗୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ । ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍କଳଦୀପିକାର ଅବଦାନ ଅସୀମ ଓ ଅତୁଳନୀୟ । ଏହି ପତ୍ରିକା ୪।୮।୧୮୬୬ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ପ୍ରଥମେ ସାପ୍ତାହିକ ଓ ପରେ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକାଭାବେ ୬୬ ବର୍ଷ କାଳ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ଓ ସାମ୍ବାଦିକତାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା । କଟକ ଆଲମଚନ୍ଦ ବଜାରର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀରୁ ଏହା ପ୍ରକାଶ ଲଭ କରିଥିଲା । ସେତେବେଳ ଓଡ଼ିଆ ଟାଇପ୍ ଅଭାବରୁ ଉତ୍କଳଦୀପିକା ଦେଢ଼ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଧୁନିକ ଲିଥୋପର ପଥର ଛାପାରେ ଛାପା ଯାଇଥିଲ । ଯେଉଁ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଦେଖାଦେଇଥିଲା କରାଳ ନଅଙ୍କ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କ ଦୁଃଖଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ବାହାରେ ଓ ଭିତରେ ସଚେତନ କରାଇ ଦେବାପାଇଁ ଏହି ପତ୍ରିକା ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କଲା । ୧୮୬୬ ମସିହାର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଗଜପତିରାଜାଙ୍କ ୯ ଅଙ୍କରେ ପଡ଼ିଥିବାରୁ ଏହାର ନାମ ହେଲା ନଅଙ୍କ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ । ୧୮୬୬ ଠାରୁ ୧୮୬୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍କଳଦୀପିକାରେ ନଅଙ୍କର ଯେଉଁ କରାଳ ଚିତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ତାହା ଯଥାର୍ଥରେ ହୃଦୟବିଦାରକ । ଓଡ଼ିଶାରେ ସେତେବେଳେ ରେଲ୍‌ବାଟ, ସଡ଼କ କି କେନାଲଟିଏ ବି ନଥିଲା, ବଣ ଜଙ୍ଗଲ ଘେରା ଓଡ଼ିଶା ।

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ର ଅନୁଷ୍ଠାନ [illegible] ଏସବୁ ସମୟରେ ଜିଦାର ଅଧିକାର ବଢ଼ୁଥିଲା ଏଣେ ମଠକୁ [illegible] ସ୍ୱଦେଶର ଜିମିଦାର ଅବଶ୍ୟ ଭୋଗୀଙ୍କ ଅଧିକାର ରହୁ ନଥିବ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମ୍ବଲପୁର ଦୃଷ୍ଟିରେ ମଠର [illegible] ଜଗତି ଓ ସମ୍ପତ୍ତି [illegible] ୧୭ [illegible] ମସିହା [illegible] ୫୩୨ [illegible] ନୁ [illegible] ଥିଲା [illegible] ଟଙ୍କା [illegible] ଥିଲା [illegible] ସମୟରେ, [illegible] ଟଙ୍କା [illegible] ଓ [illegible] ସମୟରେ [illegible] ଟଙ୍କା [illegible] ଟଙ୍କା [illegible] ଓ [illegible] ଟଙ୍କା [illegible] ଟଙ୍କା [illegible] ଥିଲା [illegible] ଟଙ୍କା [illegible] ସମସ୍ତ [illegible] ହେଲା ।

[illegible] ଥିଲା ସମସ୍ତଙ୍କୁ [illegible] ଟଙ୍କା [illegible] ଥିଲା [illegible] ଓ [illegible] ଥିଲା [illegible]

ଯେଉଁ ଲୋକମାନେ ଥିଲେ ସେମାନେ ଏକ ପ୍ରକାର ଅଷ୍ଟାଶ ମୂଳକରେ ପଡ଼ି କାଳାତିପାତ କରୁଥିଲେ । ୧୮୬୬ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷବେଳେ ଜନତାର ମୁଖପତ୍ର ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ଯଦି ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନଥାନ୍ତା ତେବେ ଆହୁରି ଯେ କେତେ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥାନ୍ତେ ତାହା କହି ହୋଇ ନଥାନ୍ତା । ସେ କାଳ ଓଡ଼ିଶାର ଯଥାଯଥ ପ୍ରୟୋଜନୀୟତା ଯଥା—ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ସାହିତ୍ୟ ଓ ଦେଶର ନାନାବିଧ ସମସ୍ୟା ପ୍ରତି ଦୀପିକା ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିବା ଫଳରେ ବହୁ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇଛି । ଓଡ଼ିଶା ଭୂଇଁରେ ଜାତୀୟ ଜାଗରଣ ଦେଖାଦେଇଛି । ନଅଙ୍କ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ସରକାରୀ ହିସ ବ ଅନୁଯାୟୀ କୋଡ଼ିଏ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖରେ ନିପତିତ ହୋଇଥିଲେ ।

୧୮୬୬ର ସମସ୍ତ ଓ ଆଜିର ୧୯୭୮ ମସିହାର ସମସ୍ତ ଭିତରେ ତୁଳନା କଲେ ଦେଖିବା ଯେ ଏକପ୍ରକାର 'ଅନ୍ନଂଦେହି' ଚିତ୍କାର ସେତେବେଳେ ଓ ଆଜିର ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ ହେଉଛି । ଆଜିର ପ୍ରଗତିବାଦୀ ଉନ୍ନତ ଓଡ଼ିଶା ଦେଶରେ ଶହ ଶହ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ଖାଦ୍ୟାଭାବରେ ପ୍ରାଣ ହରାଉଛନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୃଷ୍ଠାରେ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ସମସ୍ୟା 'ଚାଉଳଭାଉ' 'ଅନାହାର ମୃତ୍ୟୁ' 'ସରକାରୀ ଚାଉଳ ବଣ୍ଟନରେ ଅବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଭୃତି ଶହ ଶହ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଅଙ୍କ ମଧ୍ୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ସେହି ପ୍ରକାର ସମ୍ବାଦରେ ଭରି ଉଠୁଛି । ସେତେବେଳେ ଏହିପ୍ରକାର ସମ୍ବାଦ ପରିବେଷିତ ହୋଇଛି—

“କଟକରେ ଚାଉଳଭାଉ ଏକ ନୂତନ ନିୟମରେ ବଢ଼ୁଅଛି । ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ତିନିଚାରିଥର ଭାଉ ବଦଳି ହେଉଅଛି ମାତ୍ର ସୌଭାଗ୍ୟର ବିଷୟ ଯେ ପ୍ରତି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ କିଛି ଚାଉଳ ଅଧିକ ହେଉ ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସହରରେ ଟଙ୍କାକୁ ୧୩ ସେର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଉଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ ।” (ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ତା୧୬।୧୧।୧୮୬୬)

୧୮୬୬ ମସିହାର ଅନୁଶୀଳନ କରି ସମ୍ପାଦକୀୟ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମତେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି—

“କ୍ରମେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷାଗ୍ନି ବିଶେଷ ଉତ୍ତେଜ ହେବାରୁ ତହିଁର ଧୂମରାଶି ଉତ୍ଥିତ ହୋଇ ବିଲାତରେ ଲୋକଙ୍କ ନୟନ ଗୋଚର ହେବାରୁ ସମସ୍ତେ ଓଡ଼ିଶ୍ୟାର କଥା ଚିନ୍ତାକଲେ ଓ ତଦ୍ୱାରା ଯେ ଲାଭ ହେବାର ଆଶା ଅଛି ତାହା ଅବିଳମ୍ବରେ କମିଶନରମାନଙ୍କ ରିପୋର୍ଟରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ଫଳତଃ ଯେରୂପ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ବହୁକାଳରୁ ଅବହେଳା କରି ଆସୁଥିଲେ ତାହା କଳନ୍ତର ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିଶୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି । ଫଳତଃ ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସରେ ଏକ ପ୍ରଧାନ ବର୍ଷ । କେବଳ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହେତୁରୁ ଏରୂପ ହୋଇଅଛି ଏମନ୍ତ ନୁହଇଁ କାରଣ ଯେ ରୂପ ଭୟାନକ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପଡ଼ିଅଛି ସେହିରୂପ ମଧ୍ୟ ଶୀତ

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣର ଏକ ଜଳ ଚନ୍ଦ ଉପାୟ ଅର୍ଥାତ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଳଦେବା କାରଣ ଇରିଗେସନ କମ୍ପାନିଙ୍କର ପ୍ରଥମନାଳ ଏତ୍ଦ୍ବର୍ଷ ନିର୍ମାଣ ହୋଇ ଜଳଦେବା କାରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ଉତ୍କଳ ଦେଶସ୍ଥ ପୁରାତନ କବିମାନଙ୍କର ଚିରସ୍ମରଣୀୟ ନାମ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅଯୋଗ୍ୟତାରୁ ଏତାବତ୍ କାଳ ଦେଶାନ୍ତରରେ ପ୍ରଚାର ହେବାର ଦୁସ୍ତର ଥିଲା । ଏବର୍ଷ ତାହା ଖଣ୍ଡନାଶାରେ କେତେକ ଲୋକ ଯତ୍ନବାନ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଯେରୂପ ସୃଷ୍ଟି ପୂର୍ବରେ କେବଳ ଜଳମୟ ଥିଲା ଓ ତହିଁରୁ ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁ ଉଦ୍ଭବ ହେଲା ସେହିରୂପ ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟର ପୁନଃ ସୃଷ୍ଟି ନିମିତ୍ତ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରେମସୁଧାନିଧିର ସଞ୍ଚାର ହୋଇଅଛି ।” (ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ତା୧୨।୧।୧୮୬୯ରି ସଂଖ୍ୟା ୨)

ଏହିପରି ଏକ ଜାତୀୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାଗ୍ରସ୍ତ ଜାତି ଧୀରେ ଧୀରେ ଗଢିକରି ଚାଲିଛି । ତହିଁରେ ପୁଣି ସେତେବେଳକୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଉଠାଇ ଦେଇ ସ୍କୁଲମାନଙ୍କରେ ବଙ୍ଗଳାଭାଷା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଇ ଶେଷରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ବଙ୍ଗଳାରେ ସାମିଲ କରାଇ ନେବାର ଅପଚେଷ୍ଟାକୁ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ଜନମତ ଜାଗ୍ରତ କରାଇ ପ୍ରତିରୋଧ କରିଥିଲା । ସେ ସବୁର କାହାଣୀ ଦୀପିକାର ବିଭିନ୍ନ ପୃଷ୍ଠାରେ ଐତିହାସିକ ଘଟଣା ହୋଇ ରହିଛି । ୧୮୬୬ ମସିହାର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପ୍ରପୀଡ଼ିତ ଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଜାତୀୟତା ମୁଣ୍ଡଟେକି ଉଠିଛି । ବଙ୍ଗଳା ବିଦ୍ୟାସୁନ୍ଦର ଓ ରସକଲ୍ଲୋଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ତୁଳନାତ୍ମକ ବିଚାର କରାଯାଇ ଓଡ଼ିଶାର ସାହିତ୍ୟ, ଶିଳ୍ପ ବିଭବ ପ୍ରତି ଜାତିକୁ ସଚେତନ କରି ଦିଆଯାଇଛି । ଯେପରି—

“ବିଦ୍ୟାସୁନ୍ଦର ରଚନାର ଅନେକବର୍ଷ ପୂର୍ବରେ ଦୀନକୃଷ୍ଣ ଦାସ ଯେ ରସ କଲ୍ଲୋଳ ନାମକ ପୁସ୍ତକ ରଚନା କରନ୍ତି ତାହାର ସହିତ ତୁଳନା କରି ଦେଖିଲେ ବିଦ୍ୟାସୁନ୍ଦର ଅପକୃଷ୍ଟ ବୋଧ ହୁଏ । କି ରଚନା ଚାତୁର୍ଯ୍ୟ କି ସ୍ୱଭାବ ବର୍ଣ୍ଣନା କି ଶ୍ଳେଷ ଓ ଯମକ ରଚନା ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ଦୀନକୃଷ୍ଣ ଭାରତଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ପରାକାଷ୍ଠା ଲଭ କରି ଅଛନ୍ତି । ଦୀନକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରଭୃତି ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅନେକ କବି ଅନେକ ବିଷୟରେ ଗ୍ରନ୍ଥ ରଚନା କରିଅଛନ୍ତି । ମୁଦ୍ରାଯନ୍ତ୍ର ଅଭାବରେ ଅନେକ ଗ୍ରନ୍ଥ ଲୋପ ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର କବିକୁଳ କେଶରୀ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ୫୨ ଖଣ୍ଡ ଗ୍ରନ୍ଥ ରଚନା କରନ୍ତି ମାତ୍ର ଇଦାନିଂ ପ୍ରକାଶିତ କବି ରଚିତ ୨୦।୨୫ ଖଣ୍ଡ ଗ୍ରନ୍ଥରୁ ଅଧିକ ମିଳୁନାହିଁ ।”

"ଶିଳ୍ପ ବିଦ୍ୟାରେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳୀୟମାନେ ନିପୁଣ ଥିଲେ । ପୂର୍ବେ ବାଲେଶ୍ୱରୀ ବସ୍ତ୍ର ବିଖ୍ୟାତ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକ ରଜତ କାଞ୍ଚନ ନିର୍ମିତ ଅଳଙ୍କାର ବିଷୟ କେ ନଜାଣେ । ସେ ଯାହାହେଉ ଉତ୍କଳୀୟମାନେ ଯେ ପୂର୍ବେ ଭାରତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବବିଷୟରେ ବିଖ୍ୟାତ ଥିଲେ ତାହାର ସନ୍ଦେହାଭାବ । ହେ ଉତ୍କଳୀୟ ମାନେ ! ଉଠ ! ଆପଣମାନଙ୍କର ପୂର୍ବପୁରୁଷର ଯାଥାର୍ଥ ନାମ ରକ୍ଷା ଓ ଆପଣା ଆପଣାର **ଲଲାଟସ୍ଥ** ଅଜ୍ଞତାପବାଦ ରୂପ କଳଙ୍କରେଖା ଉନ୍ମୋଚନ କରିବାକୁ ତତ୍ପର ହୁଅ । ଆଉ କେତେକାଳ ଆଳସ୍ୟ ସଲିଳରେ ଜୀବନ ବିସର୍ଜନ କରିବ ?"

(ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ୧୮୬୬, ପୃ-୪୬-୪୭)

ସେହିବର୍ଷ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାଗ୍ରସ୍ତ ଓଡ଼ିଶାରେ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଲେଖକଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଉନ୍ନତି ନିମିତ୍ତ ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଗୌରବ ପ୍ରକାଶନରେ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଉଦ୍ୟମ କରିଛନ୍ତି । ପରିଣତି ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ନିଶ୍ଚୟ ପ୍ରଶଂସାର୍ହ । ଯେପରି—

"ବାଲେଶ୍ୱରର ଜଣେ ସମ୍ବାଦ ଦାତା ଲେଖିଛନ୍ତି ଯେ, ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ କୁମ୍ପାନି ହୋଇଅଛି । ଏହି କୁମ୍ପାନିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହି ଯେ ଉତ୍କଳ ଭାଷାରେ ଯେତେ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ପ୍ରାଚୀନଗ୍ରନ୍ଥ ଅଛି ତାହା ସମୁଦାୟ କ୍ରମଶଃ ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ଏହି କୁମ୍ପାନି ନାମ ଡି. ପି. ଦାସ ଏବଂ କୁମ୍ପାନି । ଏହାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ନିମନ୍ତେ "ଉତ୍କଳ ଭାଷା ବିଧାୟିନୀ" ନାମକ ସମାଜ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି ।"

(ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ୧୮୬୬, ପୃ-୫୨)

୧୮୬୬-୬୭ ମସିହାରେ କଟକରେ ଇଂଲିଶସ୍କୁଲ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ଓଡ଼ିଶାରେ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟଶିକ୍ଷାର ଭିତ୍ତି ପଡ଼ିଛି ଓ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶର ସ୍କୁଲ ସମୂହ ନିମିତ୍ତ 'ଓଡ଼ିଆ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମୁଦ୍ରିତ ହେବା କାରଣ ଏକ ସମାଜ ହୋଇଅଛି ।' କଲିକତା ସ୍କୁଲବୁକ୍ ସୋସାଇଟିର ଆଦର୍ଶରେ ଏହି ସଭା ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ତାହାର ନାମ ହେଲା 'କଟକ ସ୍କୁଲବୁକ୍ କମ୍ପାନି' । ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟର ଉନ୍ନତି ବିଧାନ (ଦୀପିକା ୧୮୬୭, ପୃ.୧୫) । ସେହିବର୍ଷ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏକ କଲେଜ ପାଇଁ ଜନମତ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଏବଂ ଦୀପିକାରେ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । "ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଟିଏ କଲେଜ କିମ୍ବା ହାଇସ୍କୁଲ ସଂସ୍ଥାପନ ବିଷୟରେ ବାଲେଶ୍ୱରର ଖଣ୍ଡେ ପତ୍ର ଆମ୍ଭେମାନେ ପାଇ ଅଛୁ । ଯେହେତୁ ଉକ୍ତ ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସମୂହର ଡାଇରେକ୍ଟର ବଂଗାଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ତାହାର ବିଚାର ହେଉଅଛି ଏଥିରେ ଭରସା ହୁଅଇ ଯେ ଶୀଘ୍ର

ଏ ଦେଶରେ ଗୋଟିଏ କଲେଜ ଅଥବା ସ୍କୁଲ୍ ସ୍ଥାପନ ହେବ ।" (ଦୀପିକା, ୧୮୬୭, ପୃ ୩୫) ଏହିବର୍ଷ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାର ପୃଷ୍ଠାରେ ସାହିତ୍ୟ ସମାଲୋଚନା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଫକୀର ମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କର ସଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ପିଲାମାନଙ୍କର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଭାଷା ଉପରେ ଏହି ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ସେନାପତିଙ୍କ 'ଗଣିତାବଳୀ' ପୁସ୍ତକରେ ବ୍ୟବହୃତ କେତେକ ବାଲେଶ୍ୱରୀ ଶବ୍ଦ ଉପରେ ସମାଲୋଚକ ସମାଲୋଚନା କରି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ବଙ୍ଗଳା ଭାଷାର ପ୍ରଭାବକୁ ନିନ୍ଦାକରିଅଛନ୍ତି । ସେହିବର୍ଷ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାର ୫୬ ପୃଷ୍ଠାରେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଭାଷା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପତ୍ରପ୍ରେରକ ତତ୍କାଳୀନ ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ବଙ୍ଗୀୟ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ଚକ୍ରାନ୍ତ ବିଷୟରେ ମତପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । "ଅପିଚ କେତେକ ବଙ୍ଗାଳି ଡେପୁଟି ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଯେଉଁମାନେ କେବଳ ଅର୍ଥାକାଂକ୍ଷାରେ କର୍ମ କରନ୍ତି ଓ ବହୁତ ଟଙ୍କା ପାଇଲେ କର୍ମ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ପଳାନ୍ତି ଓ ମନେ ମନେ ଭାବୁଥାନ୍ତି ଓ କେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରି ପକାନ୍ତି ଯେ, ଇଂରାଜମାନେ ଯେପରି ଭାରତ ଅଧିକାର କରି ତଦସ୍ଥ ଭାଷାସବୁ ଇଂରାଜୀ ଅକ୍ଷରରେ ଲଟିନାଇଜ କରି ଲେଖିବାକୁ ଭଲ ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ କରି ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଧର୍ମ ସମ୍ବାନ୍ତ ଓ ଅପର କେତେକ ପୁସ୍ତକ ତଦ୍ରୂପ ମୁଦ୍ରିତ କରିଅଛନ୍ତି; ସେହିପରି ସେମାନେ ଉତ୍କଳ ଭାଷାକୁ ଏକାବେଳକେ, ନୋହିଲେ ନିତାନ୍ତ ସରକାରୀ କଚେରୀରୁ ଉଠାଇ ଦେଇ ଦେଶଯାକ ବଙ୍ଗଳା ଚଳାଇବେ ଏହିରୂପ ମାନସ କରନ୍ତି ଓ ସ୍ୱକୀୟ ଉପର ହାକିମଙ୍କଠାରେ ଜଣାନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଆ ଅତି କଦର୍ଯ୍ୟ ଭାଷା" (୧୮୬୭, ପୃ-୫୬୬) । ଏହିପରି ମନ୍ତବ୍ୟ କରି ପତ୍ରପ୍ରେରକ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟକୁ ବଳିଷ୍ଠକରି ଗଢ଼ିବାକୁ ଚାହିଁଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନ ଆରମ୍ଭରୁ ବଙ୍ଗାଳି ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ନିରୀହ ସରଳ ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କୁ ଅତ୍ୟାଚାରିତ କରିଥିଲେ ଓ ଦେଶର ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍କୃତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନେ ବଙ୍ଗଳା ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟକୁ ଲଦି ଦେଉଥିଲେ, ଯାହାର କ୍ରମାଗତ ଅସନ୍ତୋଷ କ୍ରମେ ଊନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ ଅଗ୍ରଭାଗକୁ ଏକ ବିସ୍ଫୋରଣ ସୃଷ୍ଟି କଲା । କାନ୍ତିଚନ୍ଦ୍ର ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କର 'ଓଡ଼ିଆ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାଷା ନୁହେ' ଓ 'ରାଜେନ୍ଦ୍ରଲାଲ ମିତ୍ରଙ୍କର 'ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ବିରୋଧ ବକ୍ତୃତା'ର ବହୁକାଳ ପୂର୍ବରୁ ଏପ୍ରକାର ଭାଷାଗତ ଆନ୍ଦୋଳନାତ୍ମକ ମନୋଭାବ ଦେଶରେ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇ ସାରିଥିଲା । ଏହା ଏକ ଶୁଦ୍ଧ ଜାତୀୟତାର ପରିପ୍ରକାଶ ମାତ୍ର । ଊନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ଭାଗରେ ଜାତୀୟ ଓ ସାହିତ୍ୟିକ ଜାଗରଣ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଆଣି ଦେଇଥିଲା 'ଉତ୍କଳ ଭାଷୋଦ୍ଦୀପନୀ ସଭା' ଓ ଏହି ସଭାରେ ବିଶିଷ୍ଟ ବଙ୍ଗୀୟ ସାହିତ୍ୟିକ ଓଡ଼ିଶାର ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରଙ୍ଗଲାଲ ବନ୍ଦ୍ୟୋପାଧ୍ୟାୟ ତାହାର ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଉତ୍ସବରେ ଓଡ଼ିଆ

ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୀର୍ଘ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ ତାହା ଦୀପିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି (୧୮୭୭, ପୃ ୫।୮) । ଏହି ସଭାର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରସ୍ତାବ ମଧ୍ୟରେ ସରକାରୀ ମହକୁମାରେ ବ୍ୟବହୃତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ବିଶୁଦ୍ଧୀକରଣ ଓ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାଚୀନ ସାହିତ୍ୟିକ ଗ୍ରନ୍ଥର ପ୍ରକାଶନ ଥିଲା ପ୍ରଧାନ । ସଡ଼େଣ୍ଡ୍ରୀ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ 'ସରକାରୀ ମହକୁମାରୁ ପାରସ୍ୟ ଭାଷା ଉଚ୍ଛେଦ' ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଫାରସୀ ଭାଷା କୋର୍ଟ କଚେରୀରୁ ଉଠାଇ ବିଶୁଦ୍ଧ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା କୋର୍ଟ କଚେରୀରେ ପ୍ରଚଳନ କରାଇବା ଏକ ଉତ୍ତମ ପ୍ରସ୍ତାବ ହେଲେହେଁ ୧୮୭୭ ବେଳକୁ ମଧ୍ୟ 'ସରକାରୀ ମହାଫସ ଖାନା ଓଗେର ଶିରସ୍ତାମାନଙ୍କରେ ଫେରସ୍ତାଡ କାଗଜାତ୍ରେ ଫାରସୀ ଭାଷା ଭୂରି ଭୂରି ଲିଖନ ପଠନ ହେଉଅଛି' । ତେଣୁ ସମୂଳେ ଫାରସୀ ଭାଷାର ବିଲୋପନକରି କେବଳ ମିଶ୍ରିତ ଭାଷା ପ୍ରତି ଅଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରକାଶ କରିବା ଠିକ୍ ହୋଇନାହିଁ । ତେଣୁ ଆଲୋଚକ କଚେରୀରୁ ପୁରା ଫାରସୀ ଲିପିର ଲେଖା ଉଠାଇ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଣିଛନ୍ତି (ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା, ପୃ ୧୦୨, ୧୮୭୭) ।' ଏସବୁ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ସଂସ୍କାରମୂଳକ ଅଭିଯାନ ବ୍ୟତୀତ ଓଡ଼ିଆ ଗ୍ରନ୍ଥ ସୂଚୀ ପ୍ରଣୟନ, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ଓ ଆନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ସ୍କୁଲ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ରଚନା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଏହି ସଭା 'ବଙ୍ଗାଳ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ'କୁ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଏସବୁ ଏକ ଜାତୀୟ ଜାଗରଣର ସୂଚନା ମାତ୍ର । ଏହି ଜାତୀୟ ସାହିତ୍ୟ ସଭାର ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁଖ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି ସମୂହ ଥିଲେ କର୍ମଯୋଗୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର, ରଙ୍ଗଲାଲ ବନ୍ଦ୍ୟୋପାଧ୍ୟାୟ, ଜଗନ୍ମୋହନ ରାୟ, ଆର୍ତ୍ତତ୍ରାଣ ତର୍କପଞ୍ଚାନନ, କପିଳେଶ୍ୱର ବିଦ୍ୟାଭୂଷଣ, ଗୋବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ଓ ପ୍ରଭାକର ବିଦ୍ୟାରତ୍ନ ପ୍ରଭୃତି ।

ଏହି ସମୟରେ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାରେ ଯେଉଁ ସବୁ କବିତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଅଧିକାଂଶ କବିତାରେ ଚାଉଳ ଅଭାବ, ଅନାଟନ ଓ ସେସବୁରେ ନଅଙ୍କ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଭୟାଳ ଚିତ୍ର ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି । ପ୍ରାଚୀନ ଗ୍ରନ୍ଥ ଢଙ୍ଗରେ କବିତା ଲେଖାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତହିଁରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଜୀବନ୍ତଚିତ୍ର ଚିତ୍ରିତ । ଯେପରି—

'ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଉଳ ହେଲା ଏକ ମୂଲ୍ୟ ନକହି ଆଉ ସଂସାର
ବଡ଼ଲୋକ ଘୋଡ଼ା ହୋଇଲେତ ମଡ଼ା ନ ପାଇ କୋଲଥ ଫଳ ସେ । ପୁଣ ।
ସାଗ ସଜନା ହେଲା ଓଜନ । ଖାତ ନାହିଁ କେ ଲେଢ଼େ ଧଇଣ ।
କେତେ କହିବା ତା ପୁଣ ପୁଣ ସେ ।'

ସରକାରୀ ସସ୍ତା ଚାଉଳ ଗୋଦାମକୁ ହଜାର ହଜାର କାଙ୍ଗାଳି ଧାଡ଼ିବାନ୍ଧି ଝୁଲିଲେ । ଠିକ୍ ଆଜି ମଧ୍ୟ ସେହି ନାଟକର ପୁନରାବୃତ୍ତି ହୋଇଛି ଶସ୍ତା କଣ୍ଟ୍ରୋଲ

ସ୍କୁଲ ପାଇଁ ଜନତାର ଭିଡ଼ । ଲୋକଙ୍କର ଏତେ ଭିଡ଼ ଯେ ସାହେବ ଓ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ବହୁ ଅନ୍ନ କାଙ୍ଗାଳଙ୍କୁ ବାଡ଼େଇ ବାଡ଼େଇ ମଧ୍ୟ ମାରି ପକାଇଛନ୍ତି । ଏସବୁର ଚିତ୍ର ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦିଆଯାଇଛି—

‘କେହୁ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଗଲେ ହାତେ ପାଏ ନସ୍ତକ ପାହାର
ଜଳଇ ଜଠର ମାଡ଼କୁ କି ଡର ପୁଣି କରଇ ଆହାର ସେ ମନା ।
ଯେତେ କହ ନାହିଁ କରେ ଦେନା । କଲେ ସାହେବଙ୍କ ବୁଦ୍ଧି ବଣା ।
ଫଉଜଦାରୀକୁ ହୁଅନ୍ତି ଟଣା ।

‘ପିଟନ୍ତି କଲୁଁଟ ନାହିଁତ ଆକଟ ପାନ୍ତି ସାକୁ ଯେଉଁଠାରେ
କିଛି ହେଲେ ଉଣା ନାହିଁ ବୁଝାମଣା ଦଅନ୍ତି ଆଗେ ପାହାର ସେ ଭଲା ।
ହେଲା ଫଉଜଦାରୀ ମାମଲା । ସାହେବଙ୍କୁ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ହେଲା ।
ରାଜି କରନ୍ତି ହୋଇ ମୁଦାଲା ।” (୧୮୬୬, ପୃ ୩୮)

ଏହିପରି ବହୁ କବିତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ରହିଛି ନଅଙ୍କର ହୃଦୟବିଦାରକ କରୁଣ ଚିତ୍ର । ପୁଣି ୧୮୬୬ ପରେ ୧୮୬୭ରେ ବର୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଭଗବାନଙ୍କର କରୁଣାର ଧାରା ଅଜାଡ଼ି ହୋଇପଡ଼ିଛି ଏବଂ ବର୍ଷା ଆରମ୍ଭରେ ବର୍ଷାକୁ ସ୍ୱାଗତକରି ବହୁ କବିତା ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଚୀନ କାବ୍ୟ ଛାନ୍ଦରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଊନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଯଥାର୍ଥ ସାହିତ୍ୟ ଜାଗରଣ ଦେଖାଦେଇଛି ଉତ୍କଳଦୀପିକାର ପୃଷ୍ଠାରେ । ଏହି ପତ୍ରିକା ଯଥାର୍ଥରେ ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ସାହିତ୍ୟ ଓ ସମାଲୋଚନାମୂଳକ ପତ୍ରିକା ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି ଓ ତାହା କବିତା, ପ୍ରହେଳିକା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ଭାଷା ସମାଲୋଚନାର ପଥ ସୁପ୍ରଶସ୍ତ କରିଛି ।

Vol. I

ORISSA STATE ARCHIVES
BHUBANESWAR

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟି କମ୍ପାନିର

ପ୍ରଥମ ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ

ଅର୍ଥାତ୍

ବର୍ଣ୍ଣନାପତ୍ର

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟି କମ୍ପାନି ଆରମ୍ଭ ହେବା ତାରିଖଠାରୁ ସନ ୧୮୬୭
ମସିହା
ତା୩୦ରିଖ ଅପ୍ରେଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ —

ଶ୍ରୀଯୁତ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ ସେକ୍ରେଟରିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
ଅଂଶି ଦାରଙ୍କ ଜ୍ଞାତରେ ସଭାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟି କମ୍ପାନିର [illegible] ମୁଦ୍ରିତ ହେଲା ।
[illegible]

ଗୌରୀଶଙ୍କର—କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଓ ଉତ୍କଳଦୀପିକା

ଊନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ସମ୍ବାଦକ ଓ ଉତ୍କଳଦୀପିକାର ସଂପାଦକ ଭାବରେ କର୍ମଯୋଗୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଓଡ଼ିଶାରେ ସୁପରିଚିତ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ସେ ଥିଲେ ସେ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶାର ବିଶିଷ୍ଟ ସାହିତ୍ୟିକ ଓ ସମାଜ ସଂସ୍କାରକ । କର୍ମଯୋଗୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଖ୍ରୀ୧୮୩୮ ଜୁଲାଇ ଆଷାଢ଼, ଶୁକ୍ଳ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ଦିନ) କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଦାକ୍ଷିତ୍ ପଡ଼ାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେତେବେଳକାର ଓଡ଼ିଶା ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଶିକ୍ଷାର ଆଲୋକ ମୋଟେ ପାଇ ନଥାଏ କହିଲେ ଚଳେ—ଗାଁ ଚାଟଶାଳୀ ଓ ଚଉପାଢ଼ୀ ଥିଲା ସେତେବେଳେ ଗାଁ ଗହଳର ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ । ମୁସଲମାନ ଅମଳର ମକ୍ତବ କେଉଁଠି ବା ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ରହିଥିଲା । ସେଠାରେ କେହି କେହି ଉର୍ଦ୍ଦୁ ଓ ପାରସୀ ଶିଖି କଚେରୀ ସିରସ୍ତା ମାନଙ୍କରେ ଅମଲା ମୋହରିର କାମ କରୁଥିଲେ । ତତ୍କାଳୀନ ଓଡ଼ିଶାର କୋର୍ଟ କଚେରୀରେ ଉଭୟ ଓଡ଼ିଆ ଓ ପାରସୀ ଭାଷା ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା ଓ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ହେଉଥିଲା ଇଂରାଜୀ ଭାଷାର ଅନୁପ୍ରବେଶ । ଗୌରୀଶଙ୍କର ଉଭୟ ଗାଁ ଚାଟଶାଳୀ ଓ ମକ୍ତବରେ ଶିକ୍ଷାପାଇ କଟକ ହାଇସ୍କୁଲରେ ଆଠ ବର୍ଷ କାଳ ପଢ଼ିଥିଲେ ଓ ୧୮୫୭ ମସିହାରେ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ହୁଗୁଳି ଯାଇଥିଲେ । ହୁଗୁଳି କଲେଜରେ ପଢ଼ିଲାବେଳେ କେତେକ ଅସୁବିଧା ନିମିତ୍ତ ସେ ୧୮୫୮ ମସିହାରେ ନିଜର ଜନ୍ମଭୂମି ଓଡ଼ିଶାକୁ ଫେରିଆସିଲେ । ଶିକ୍ଷାଲାଭ ପରେ ଗୌରୀଶଙ୍କର ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲରେ କିଛି କାଳ ଶିକ୍ଷକତା କରିଥିଲେ ଓ ୧୮୫୯ରେ ସେ କଟକ ଆସି କମିଶନର ଅଫିସରେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଲେ । ସେଠାରେ ସେ ଦକ୍ଷତାର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଫଳରେ ବାରବର୍ଷ ପରେ କଟକ ଅଦାଲତରେ ଅନୁବାଦକ କାର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେଠାରେ ସେ ୧୮୮୬ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ରାଜକାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅବସର ନେଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର କର୍ମମୟ ଜୀବନ ଆରମ୍ଭରୁ ସେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ସମ୍ବାଦପତ୍ର 'ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା' ଓ "କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ" ସହିତ ଘନିଷ୍ଠ ଭାବରେ ସଂପୃକ୍ତ ରହି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିକୁ ଯେଉଁ ଦାନ ଦେଇଯାଇଅଛନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ସେ ଯେ ଚିର ଅମର ରହିବେ କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ

"କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍" କଟକ ସହରର ଦରଘା ବଜାରରେ ୧୮୬୪ ମସିହାରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଏହାର କେତେକ

ବିଶିଷ୍ଟ ଅଂଶୀଦାର ରହିଥିଲେ,—ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ରାୟଚୌଧୁରୀ, ଜମିଦାର, କାଳିବଜାର, ଖୋସଲଚାନ୍ଦ ମାରୱାଡ଼ି, ମଧୁସୂଦନ ଦାଶ, ଓକିଲ, କଟକ ଚଣ୍ଡୀ, ଓକିଲ ମାୟାଧର ଦାସ, ବିହାରୀଲାଲ ପଣ୍ଡିତ, ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ, ଗୋପୀମୋହନ ସେନ୍, ସିରସ୍ତାଦାର ନନ୍ଦଲାଲ ମିଶ୍ର, ମହାଜନ୍, ସୂତାହାଟ ଜମିଦାର ବାବୁ ପଦ୍ମଲଭ ଦାଶ ଓ ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ଘୋଷ ।

ପ୍ରଥମେ ପଥର ଛାପା ଅକ୍ଷରରେ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ଓ ତାହାର ପ୍ରଥମ ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ ଛାପାଯାଇଥିଲା । ଏହି କମ୍ପାନୀର ସେକ୍ରେଟାରୀ ରୂପେ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଆଜୀବନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଏହି ରେଜେଷ୍ଟ୍ରୀ ଭୁକ୍ତ କମ୍ପାନୀର ଡାଇରେକ୍ଟରମାନେ ହେଲେ—ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ହରେକୃଷ୍ଣ ଦାସ

,, ଜଗମୋହନ ରାଏ
,, ବିଚିତ୍ରା ନନ୍ଦ ଦାସ
,, ଦୀନନାଥ ସରକାର
,, ସୁଦର୍ଶନ ଦାସ
ଚୌଧୁରୀ ରଘୁନାଥ ଦାସ
ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ରାୟଚୌଧୁରୀ
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାଧାଶ୍ୟାମ ନରେନ୍ଦ୍ର
,, ଗୌରୀଶ୍ୟାମ ଜେନା
,, ଗୋଲକ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ
,, ବନମାଳୀ ସିଂହ
,, ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ

ଏହି କମ୍ପାନୀର ଖାଜାଞ୍ଚି ଥିଲେ ବାବୁ ଜଗମୋହନ ଦତ୍ତ ଓ ଅଡ଼ିଟର ଥିଲେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଗବନ୍ଧୁ ଘୋଷ ଓ ଲାଲ ଜଗମୋହନ ଲାଲ୍ । ସେତେବେଳେ ଛାପିବାପାଇଁ ଅକ୍ଷର ମିଳୁନଥିଲା ଓ ଆମର ଆଦିନେତା ବିଚିତ୍ରା ନନ୍ଦ ଦାସ ପୁରୀରେ ଏକ ଗ୍ରେଟିଆ ପଥର ଛାପାକଲ ଦେଖି ତାକୁ ଟ ୧୦୦.୦୦ ଦାମରେ କିଣି ଆଣିଲେ ଓ ଏହି କଲରେ କାମ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ୧୮୬୫ ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସ ତା୧ରଖରେ—କିନ୍ତୁ ପରେ ନାନା ଉଦ୍ୟମରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଛାପା ଅକ୍ଷର ଆସିଲା ଏବଂ ଉଭୟେ ପଥର ଛାପା ଅକ୍ଷର ଓ ସ୍ୱାଭାବିକ ଶିଶାରେ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଛାପାକାମ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । କମ୍ପାନୀର ୧୮୬୬ ମସିହା ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀରେ ଯାହା ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଛି, ତାହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାର କଥା—"ମାତ୍ର କଟକର ଯନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ସ୍ଥାପନ ପକ୍ଷରେ ଉଚ୍ଚା ଲାଭର ଆଶାରେ କେହି ଯତ୍ନ କରିନାହାନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶାର ଦୁର୍ଗତିନାଶନ ଓ

ଉନ୍ନତି ସାଧନ ହେବ ବୋଲି ବହୁତର ବ୍ୟୟ ଓ କ୍ଳେଶ ସ୍ୱୀକାର ପୂର୍ବକ ସ୍ଥାପନ ହୋଇଅଛି । ଏହି ହେତୁରୁ ବୋଧ ହୁଅଇ ଈଶ୍ୱର କରୁଣା ପ୍ରକାଶ ପୂର୍ବକ ଯନ୍ତ୍ରାଳୟର ଅବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି କଲେ । × × ତଥାପି ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅନିତ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ଉତ୍କଳ ଭାଷାର ଏକ ପୁରାତନ ଗ୍ରନ୍ଥ ଏକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଓ ପ୍ରଚାର ହେଲା ଓ ଉତ୍କଳ ଦେଶର ଛାପା ପତ୍ରିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବୃଦ୍ଧି ହେବାରୁ ସାଧାରଣଙ୍କର ବିଶେଷ ଉପକାର ହେଲା । ଏବର କେତେଖଣ୍ଡ ଆଇନ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳରେ ଅନୁବାଦ ହୋଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ଓ ଯେବେ ଉତ୍କଳ ଅକ୍ଷର ପୂର୍ବରୁ ଆସିଥାନ୍ତା, ତେବେ ଆହୁରି ଅନେକ କର୍ମ ହୋଇଥାନ୍ତା ।” (ପୃ. ୨୮)

“୧୮୬୬ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ବାବୁ କାଳୀପଦ ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କର ଯତ୍ନ ଓ ପଣ୍ଡିତ ଈଶ୍ୱରଚନ୍ଦ୍ର ବିଦ୍ୟାସାଗରଙ୍କର ଅନୁଗ୍ରହରୁ ଏତେବେଳେ ଆଗେ ଉତ୍କଳାକ୍ଷର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ସେଥିରେ କାମ ଚଳାଇଲୁ ।” (ପୃ-୨୯) କମ୍ପାନୀରୁ ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ବଙ୍ଗ ଦେଶର ଶ୍ରୀରାମପୁରର କାରିଗରମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ୧୮୬୬ ମସିହାରେ ବୋର୍ଡ ଅଫ୍ ଡାଇରେକ୍ଟର ନିଷ୍ପତ୍ତି କଲେ ଯେ ଚୌଧୁରୀ ବଜାରରେ କମ୍ପାନୀ ଛାପାଖାନା ପାଇଁ ଜାଗା ନିଆଯାଇ କୋଠା ତୋଳା ହେବ । ଓଡ଼ିଆ ପୁସ୍ତକାଦି ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୁହାଯାଇଅଛି ଯେ, “ପୁସ୍ତକାଦି ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଦିଗରେ କମ୍ପାନୀ ବର୍ତ୍ତମାନ କିଛି ଉଦ୍ୟମ କରିବେ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳ ଭାଷୋଦ୍ଦୀପନୀ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ କିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେଉଅଛି ଦେଖି ପଶ୍ଚାତ୍ ସେଥିରେ ଉପାୟ ହେବ ।” ବିବରଣୀ ୧୮୬୬, ପୃ ୪)

କମ୍ପାନୀ ବିବରଣୀରୁ ପରେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ପ୍ରଥମେ ଜଗମୋହନ ରାୟଙ୍କର ବୈଠକଖାନାରେ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରଥମ ଛାପାକାମ ଚାଲୁଥିଲା ଓ ୧୮୬୯ ମସିହାରେ କମ୍ପାନୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସରି ସେହିବର୍ଷ ଜାନୁଆରି ମାସ ତା ୧୮ ରିଖରେ ନୂଆ ଘରକୁ ମୁଦ୍ରାଯନ୍ତ୍ର ଉଠିଆସିଲା । ତେତେବେଳେ ଦରଘା ବଜାରର ଏହି କୋଠାଘରକୁ ସେହି ସମୟର କଟକବାସୀ ‘ଅତି ଶୋଭନୀୟ ଅଟ୍ଟାଳିକା’ ବୋଲି ପ୍ରଶଂସା କରୁଥିବା ବିଷୟ ଜଣାପଡ଼େ । ୧୮୬୯ ମସିହାରେ ଆହୁରି ଏକ ନୂଆ ଘଟଣା ହେଉଅଛି ଯେ କଟକ ସୋସାଇଟିଙ୍କର ଉଦ୍ୟମରେ ‘ଉତ୍କଳହିତୈଷିଣୀ’ ନାମକ ଖଣ୍ଡିଏ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଇଂରାଜୀ ଓ ଉତ୍କଳ ଅକ୍ଷରରେ ମୁଦ୍ରିତ ହେଲା । ସେହି ବର୍ଷ ଓଡ଼ିଆରେ ୩ଖଣ୍ଡ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଓ ୫ଖଣ୍ଡ ସାଧାରଣ ପାଠୋପଯୋଗୀ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶପାଇଥିଲା । ସେସବୁ ହେଉଅଛି—ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ :—

ଭ୍ରମ ଭଂଜନ—୫୦୦ ଖଣ୍ଡ
ଭାରତବର୍ଷର ଇତିହାସ ପ୍ରଥମ ଭାଗ—୧୦୦୦ ଖଣ୍ଡ
ଶିଶୁପାଠ—୧୦୦୦ ଖଣ୍ଡ

୬ ସାଧାରଣ ପୁସ୍ତକ :—

ପଞ୍ଜିକା ସନ ୧୮୬୯-୭୦—୯୦୦
ମହାଭାରତ ଆଦିପର୍ବ କୃଷ୍ଣସିଂହକୃତ—୧୦୦୦
ଜମୋ ନାମକ ପାରସ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥର ଅନୁବାଦ—୫୦୦
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବର୍ଣ୍ଣନ —୫୦୦
ବିଚିତ୍ର ରାମାୟଣ —୮୦୦

ଏହିପରି ଅନେକ କୌତୁହଳପ୍ରଦ ଖବର ସେ ସମୟର ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାର ପୃଷ୍ଠାରେ କେତେ ଯେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ତାହା କହିହେବ ନାହିଁ । ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରସାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ହେଉଅଛି ପ୍ରଥମ ମୂଳଦୁଆ ।

ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ ସ୍ଥାପନରେ ଗୌରୀଶଙ୍କରଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ସ୍ୱଦେଶହିତୈଷୀ ଓଡ଼ିଶାର ବର ପୁତ୍ର ହେଉଅଛନ୍ତି କଣ୍ଟାବଣିଆର ବିଚିତ୍ରାନନ୍ଦ ଦାସ । ସେ ସରକାରୀ ସିରସ୍ତାଦାର କାମରେ ନିଯୁକ୍ତ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ସ୍ୱଦେଶବତ୍ସଳତା ତାଙ୍କୁ ଆଜି ଅମର କରିରଖିଛି ଊନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ ଓଡ଼ିଶାର ଆତ୍ମଚେତନା ଭିତରେ । ବିଚିତ୍ରାନନ୍ଦ ଦାସ ସେ ବେଳର ଅନ୍ୟତମ ଉତ୍ସାହୀ ଯୁବକ । ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ ଓ ଜଗନ୍ମୋହନ ରାୟଙ୍କର ସମ୍ପର୍କରେ ଆସି କଟକରେ କିପରି ଏକ ଛାପାଖାନା ସ୍ଥାପିତ ହେବ, ସେଥିଲାଗି ସେ ଥିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଗ୍ରହୀ । ବିଚିତ୍ରାନନ୍ଦ ଏକ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରେସ ସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ସେତେବେଳକାର ଓଡ଼ିଶାର ଗଡ଼ଜାତ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇଥିଲେ ଅର୍ଥର ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଏବଂ ବହୁରାଜାଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଢେଙ୍କାନାଳର ରାଜା ଭଗୀରଥ ମହେନ୍ଦ୍ର ବାହାଦୁର ଏହି ପ୍ରେସ୍ ସ୍ଥାପନାରେ ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରି ବହୁ ଅର୍ଥ ଦାନକରିଥିଲେ । 'ଉତ୍କଳଦୀପିକା' ପ୍ରକାଶନ ସମୟକୁ ସେତେବେଳକୁ ଓଡ଼ିଶାର କମିଶନର ହୋଇଆସିଲେ ରେଭେନ୍ସା ସାହେବ । ଛାପାଖାନା ନିମିତ୍ତ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହରେ ଅଂଶୀଦାର ଥିଲେ ଓଡ଼ିଶାର ବହୁ ରାଜା, ଜମିଦାର, ମହାଜନ ଯଥା—ତାଳଚେର, ବଡ଼ମ୍ବା, ନୟାଗଡ଼, ଆଠଗଡ଼, ନରସିଂହପୁର ରାଜାମାନେ ଓ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର କୋଠଦେଶ ଓ ଝଙ୍କାର ପୁରନ୍ଦ

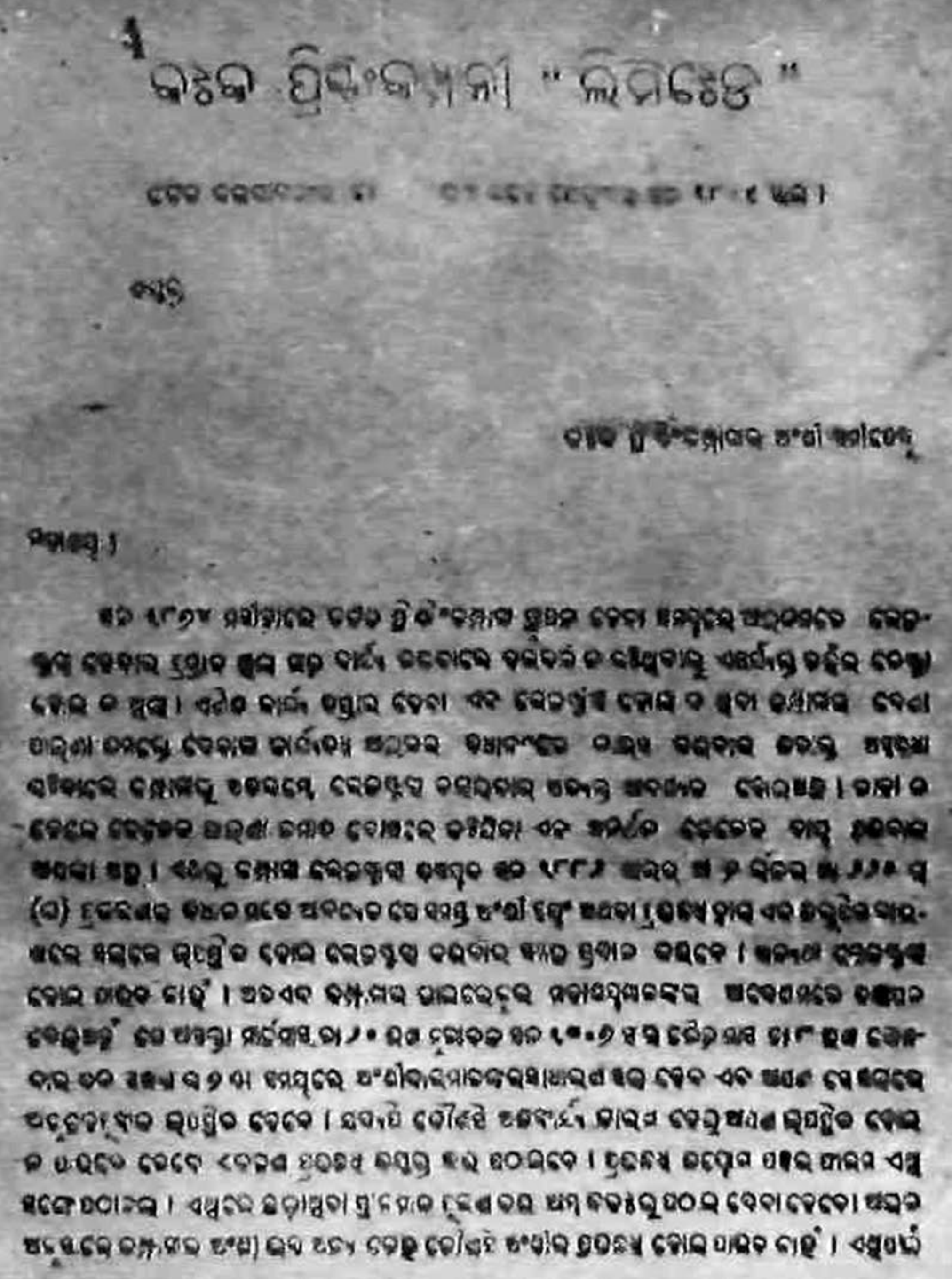

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ "ଲିମିଟେଡ"

[illegible]

ଶ୍ରୀଯୁ

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀର ଅଂଶୀ ମହୋଦୟ,

ମହାଶୟ,

ସନ ୧୮୬୮ ମସିହାରେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ ସ୍ଥାପନ ହେବା ସମୟରେ [illegible] କେତେଗୁଡ଼ିଏ [illegible] କାର୍ଯ୍ୟ [illegible] ହୋଇ ନ ଥିଲା। [illegible] ହେବା ଏବଂ [illegible] ହୋଇଅଛି। [illegible] ଅଛି। ଏଣୁ କମ୍ପାନୀ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ [illegible] ସନ ୧୮୮୨ ସାଲର ୬ ଆଇନର [illegible] (ଗ) [illegible] ଅଂଶୀ [illegible] କରିବେ। [illegible] ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ। ଅତଏବ କମ୍ପାନୀର ଡାଇରେକ୍ଟରମାନେ [illegible] ସନ ୧୯୦୬ [illegible] ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କର [illegible] ଏବଂ [illegible] ହେବେ। [illegible] ହୋଇ [illegible] ହେବେ। [illegible] ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ। [illegible]

ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁଁ ଓ ସେଥିଁ ନିମିତ୍ତେ ସଭା ଏ ଅଧିବେଶନରେ ଆସୁ ସେମାନଙ୍କ ଆଗରୁ ଜଣାଉଛୁ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ବୋଲି ଆମ୍ଭର ଦୃଢ଼ ଆଶା । ଏ ସଭାରେ ପଢ଼ାଯିବା ସେସବୁ ପ୍ରବନ୍ଧର ନାମ ଅନୁଲିଖିତ ତାଲିକାରୁ ସେମାନେ ଦେଖି ପାରିବେ । ଇତି ।

ଆଗତ ଅଧିବେଶନରେ ପଢ଼ାଯିବାକୁଥିବା ସେସବୁ ପ୍ରବନ୍ଧ ତାଲିକା

ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ସାହୁ ଚୌଧୁରୀ ଉତ୍କଳର ଜାତିତତ୍ତ୍ୱ
" ଯୋଗେଶଚନ୍ଦ୍ର ମାଲବାର ରତ୍ନାକର
" ମଧୁସୂଦନ ରାଓ ଲିଖିତ କବିତା
" ମାଧବ ଦାସ ଲିଖିତ
" ହରିହର ମିଶ୍ର ଉତ୍କଳର ସ୍ୱଦେଶୀ
" ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ ଉତ୍କଳ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ
" ମୋହନ ସେନ ବିଶ୍ୱନାଥ କବିଚନ୍ଦ୍ର
" ରାମଲାଲ ଦେଓ ମହାଭାରତ ଉପାଖ୍ୟାନ
" ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରନାଥ ରାୟ ଉତ୍କଳର ପ୍ରତାପ
" ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦେବ ଉତ୍କଳର ଶରୀର

ଭବଦୀୟ
ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ ।
ସମ୍ପାଦକ

ଜମିଦାର । ରେଭେନ୍‌ସା ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଏହି ନୂତନ ପ୍ରେସକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲେ । କମ୍ପାନୀ ପ୍ରଥମେ ଟ ୭୫୦୦-୦୦ ମୂଳଧନରେ ଗଢ଼ି ଉଠିଲା । ଏହି ନୂତନ କମ୍ପାନୀ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଧାନ ପରିଚାଳକ ଥିଲେ କର୍ମଯୋଗୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ । ପ୍ରେସର ପ୍ରଧାନ ଲିପିକାର ଭାବରେ ସେତେବେଳେ କଟକର ସ୍ୱନାମଧନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାଗୀରଥି ସାଠିଆ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ସେତେବେଳର ଅନ୍ଧକାରମୂଳକ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଥମ ଛାପାଖାନା ଥିଲା ପାଦ୍ରୀମାନଙ୍କର ମିଶନ୍ ପ୍ରେସ ଓ ତାହା ଥିଲା ତାଙ୍କ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାରର ବିଶିଷ୍ଟ ଅନୁଷ୍ଠାନ । ସେମାନେ ବା କାହିଁକି ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତିର ଉନ୍ନତି ନିମିତ୍ତ ଉଦ୍ୟମ କରିବେ ? ତେଣୁ 'ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା' ସେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଆଣିଲା ପ୍ରଥମ ଜାତୀୟ ଜାଗରଣ—ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସର୍ବୋପରି ଓଡ଼ିଆ ଜାତିକୁ ଭାରତ ଦରବାରରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରି ପ୍ରତିପାଦନ କଲା । ମନେହୁଏ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସେତେବେଳେ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରିନଥିଲେ ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ଯେ କି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇନଥାନ୍ତା ତାହା କହିହେବ ନାହିଁ । ଗୌରୀଶଙ୍କର ୧୮୬୬ ମସିହାରେ ସରକାରୀ ଚାକିରିରୁ ଅବସର ନେଇ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର କୋଠାରେ ବସବାସ କରି ରହି କମ୍ପାନୀର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତାର ସହ ଚଳାଇ ଥିଲେ । ସେ ୧୯୧୫ ମସିହାରେ ଛାପାଖାନା ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ତ୍ୟାଗ କଲାବେଳକୁ ସେ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ଟ ୫୫୦୦୦-୦୦ ଲାଭ ଓ କମ୍ପାନୀର ଟ ୬୦୦୦୦-୦୦ର ସମ୍ପତ୍ତି ରଖିଯାଇଥିଲେ ।

ଆଜି ଓଡ଼ିଶାରେ ସେ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ନାହିଁ କି ଆଦ୍ୟନେତା ବିଚିତ୍ରା ନନ୍ଦ ଓ ଗୌରୀଶଙ୍କର ନାହାଁନ୍ତି । ଦରଘା ବଜାରର ସେ ଘର ମଧ୍ୟ ଆଜି ନୂତନ ରୂପରେଖ ନେଇଛି—କିନ୍ତୁ ଦେଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଆଜିର ଓଡ଼ିଶାରେ ଯେଉଁ ଶତ ଶତ ପ୍ରେସ ଓ ହଜାର ହଜାର ବିଭିନ୍ନ ଓଡ଼ିଆ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି ତାହାର ପଛରେ ରହିଅଛି ବିଚିତ୍ରା ନନ୍ଦ, ଗୌରୀଶଙ୍କର ଓ ମଧୁସୂଦନ ଦାସଙ୍କ ପରି ସ୍ୱଦେଶପ୍ରାଣ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ ଦେଶ, ଓଡ଼ିଆ ଜାତି, ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରପତ୍ରିକା ପାଇଁ ନିସ୍ୱାପର ସେବା ଓ ସାଧନା । ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ 'ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା' ଓଡ଼ିଆରେ ଏକମାତ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥ କପରି ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ଗୋଚରକୁ ଆସିବ; ସେଥିପାଇଁ ଏହି ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ବାଦପତ୍ରକୁ ଛପାଇବା ନିମିତ୍ତ ଫ୍ରେଣ୍ଡସ୍ ପବ୍ଲିସର୍ସଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲି । ସେ ମୋର ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷାକରିବାକୁ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଉଅଛି ।

”

ପରିଶେଷରେ 'ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା' ସମ୍ପର୍କିତ ବିଭିନ୍ନ ଅଭିଲେଖଗୁଡ଼ିକର ଫଟୋଚିତ୍ର ଦେବାପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟଅଭିଲେଖାଗାର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମୋତେ ଅନୁମତି ଦେଇଥିବାରୁ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଜ୍ଞାପନ କରୁଅଛି ।

ବଂଶୀଧର ମହାନ୍ତି

ତା-୬-୧୨-୧୯୭୮
ପ୍ରଫେସର, ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ
ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

—x—

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

[illegible] ଶନିବାର ୨୫ ଶେ ଅଗଷ୍ଟ ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା । ସ୍ବାଁ ଦି ୧୧ ଲ ଭାଦ୍ରବ ସ୦ ୧୨୭୩ ସାଲ । ଚତୁର୍ଥ ସଂଖ୍ୟା

କଟକସ୍ଥ ସାଧାରଣ କମିଟୀ ।

[illegible] ୧୭ ତାରିଖରେ ସାଧାରଣ କମିଟୀର ଯେଉଁ ସଭା ହୋଇଥିଲା [illegible] ପାଠ କରିବାରେ ଜଣା ଗଲା ଯେ କମିଟୀ [illegible] ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ସଭାରେ ଯେ [illegible] ଉତ୍କଳରେ [illegible] ସୁବିଧା [illegible] ଅଛି [illegible]

[illegible] ଉଚିତ ଦେଶୀୟ [illegible] ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି,

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାଜା [illegible] ବାହାଦୁର [illegible]

ବାବୁ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ନରହେଁ, ଏତେବ ମନ୍ତ୍ରୀ କମିଟୀ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍କଳ ଭିନ୍ନ [illegible] ନର ପାରିଂ । ଇଂରେଜ ଗବର୍ଣ୍ଣର ମାନେ ଓ ଦେଶସ୍ଥ ଗୃହସ୍ଥ [illegible] ତିକ ଅନୁଭବ ଥିବାର ଓ ପ୍ରକାର କହିବେ ଓ ଦେଶୀୟ, ଯେଉଁ [illegible] ଥିଲେ ଏ ପ୍ରକାର ଘଟନା ନ ଥାନ୍ତା ଓ ଅନେକ ପ୍ରାଣୀ ରକ୍ଷା ପାଇ [illegible] ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ ଲଗାଇବାର ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ତାହା କଟକ କମିଟୀ ଆପଣା ମନରୁ ବାହାର କରିଥିବାର ଆମ୍ଭ ମାନଙ୍କର ବିଶ୍ବାସ ହେଉ ନାହିଁ [illegible] ଜଣେ [illegible] ତାହାଙ୍କ [illegible] ଜଣାଇ ଥିବାର [illegible] ଅଛନ୍ତି [illegible] ଆମ୍ଭ ମାନଙ୍କର [illegible] ସାଧାରଣ କମିଟୀ [illegible] ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଯେ ଉପଯୁକ୍ତ, [illegible] ବିଷୟରେ [illegible] । ମାତ୍ର କମିଟୀ [illegible] ଅଧିକ [illegible] ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ [illegible] ମଫସଲର ଅବସ୍ଥାର ସମ୍ବାଦ [illegible] ନ ପାରେ [illegible] ଆପଣା ଆପଣା [illegible] ପ୍ରକାର [illegible] ସେମାନଙ୍କୁ [illegible] ଅବକାଶ ନ ଥାଏ । [illegible]

[illegible]

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦପତ୍ର

୧ ଭାଗ ଶନିବାର ତା ୧୧ ରିଖ ମାହେ ଅଗଷ୍ଟ ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା ।
। ମୁ । ଝ ୨୯ ନ ଶ୍ରାବଣ ସନ ୧୨୭୩ ଶାଲ ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂଖ୍ୟା

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଓ କଲିକତାର ଲୋକମାନଙ୍କ ଆଚରଣ

ଅକାଳ ଚିନ୍ତାରେ ଲୋକଙ୍କ ମନ ଏପରି ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛି ଯେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କଥାରେ କାହାରି ଉତ୍ସାହ କି ମନ ହେଉନାହିଁ । କି ଧନୀ କି ଦରିଦ୍ର ଯାହାକୁ ଦେଖ ଏକା ଚାଉଳର କଥା ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଖରୁ ଶୁଣାଯାଉଅଛି । ଚାଉଳ ଦୁଷ୍ପ୍ରାପ୍ୟ ହେତୁରୁ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଲୋକ ସବଂଶରେ ନାଶ ହେଲେ ବହୁର ପ୍ରାଣୀ ସମନ ଭବନ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଅନେକ ମନୁଷ୍ୟ ଏପରି ଦୁସ୍ତର କାଳ ନିର୍ବାହ କଲେ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଶୀଘ୍ର ଏ ଉପଦ୍ରବର ଶାନ୍ତି ନ ହେଲେ ନିରୁପାୟ ହେବ ।

ଏ ଦରୁଣ କାଳରେ ଦୁଃଖୀଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଯେ ଉପାୟମାନ ହୋଇଅଛି ତାହା ଶ୍ରବଣରେ ଅତିଶୟ ପ୍ରୀତି ଜନକ ବୋଧହୁଏ କିନ୍ତୁ ସେଥିର ଫଳ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଉତ୍ତମ ହେବାର ଦର୍ଶନ ହେଉ ନାହିଁ ।

ଏ କଟକ ନଗରରେ ସରକାରୀ ଦୁଇ ଅନ୍ନଛତ୍ର ସ୍ଥାପନ ହୋଇଅଛି, ଏବଂ ସରକାରୀ ଛଡ଼ା ଦୁଇ କି ତିନ ଛତ୍ର ଅଛି ଏବଂ ଲୋକମାନେ ଯାହାର ଯେପରି କ୍ଷମତା ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ଦୁଃଖୀଲୋକଙ୍କୁ ଅନ୍ନାଦି ବିତରଣ କରୁଅଛନ୍ତି ତଥାପି ଦରିଦ୍ର-ଲୋକଙ୍କ କ୍ଲେଶ ଦୂର ହେବାର ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । ଅନବରତ ଅସ୍ଥିଚର୍ମାବଶିଷ୍ଟ କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତଲୋକମାନେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ହାଣ୍ଡି ଘେନି ଦ୍ୱାର ଦ୍ୱାର ବଜାର ବଜାରରେ ଆହାର ଅନ୍ୱେଷଣରେ ବୁଲୁଥିବାର ଦେଖାଯିବାରୁଁ ବୋଧହୁଏ ଯେ ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ଯେ ପ୍ରକାରେ ଚଳିବାର ଆବଶ୍ୟକ୍ ତାହା ସମ୍ୟକରୂପେ ହେଉ ନାହିଁ ଅଥବା ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ଆପଣାର ଦୁର୍ବଳତା ଦୃଢ଼ରୂପେ ଜଣାଇବା ସକାଶେ ଈଶ୍ୱର ଏ ମାୟା ରଚନା କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ଦୁଃସମୟ ଯେ କେବଳ ଓଡ଼ିଶାରେ ଘଟିଅଛି ଏମନ୍ତ ନୁହେ । ମେଦିନୀପୁର ହୁଗୁଳି ବାଙ୍କୁରା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାରେ ସୁଦ୍ଧା ନ୍ୟୂନାଧିକରେ ଏ ଘଟଣା ହୋଇଅଛି ।

ହିନ୍ଦୁ ପାଟ୍ରିଅଟ ପତ୍ରିକାରୁ ଜ୍ଞାତ ହେଲୁଁ ଯେ ଏ ସମସ୍ତ ଜିଲାର ବହୁସଂଖ୍ୟକଲୋକ କଲିକତାକୁ ସାହାଯ୍ୟଆଶାରେ ପଳାୟନ କରି ଅଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ଆହ୍ଲାଦର ବିଷୟ ଯେ କଲିକତାସ୍ଥ ଧନାଢ୍ୟ ଓ ଦୟାଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯଥାସାଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନରେ ପରାଙ୍ମୁଖ ନାହାନ୍ତି ଧନ ଓ ବିଦ୍ୟାର ଯଥାର୍ଥ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ସେହି ଲୋକମାନେ ଜାଣନ୍ତି । ଏବଂ ଏହି ହେତୁରୁ ଯେ ପରମେଶ୍ୱର ତାହାଙ୍କୁ ଏତାଦୃଶ ଉତ୍ତମ ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରବେଶ କରାଇଅଛନ୍ତି, ଏଥିରେ କିଛି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଆହା ଜଣେ ଧନୀ ଯେ ଅନୁପମ ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଶୁଣିଲେ ଚମତ୍କାର ବୋଧହୁଏ । ପାଠକମାନଙ୍କ ଗୋଚରାର୍ଥେ ଆମ୍ଭେ ଏ ସ୍ଥଳରେ କେତେକ ମହୋଦୟଙ୍କ ନାମ ଲେଖୁଅଛୁଁ ଯଥା ବାବୁ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମଲ୍ଲିକ ପ୍ରତିଦିନ ୬୦୦ ୮୦୦ ଲୋକଙ୍କୁ ଅନ୍ନ ଭୋଜନ କରାଉ ଅଛନ୍ତି । ବଡ଼ବଜାର ନିବାସୀ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନି ମହାଜନମାନେ ନିତ୍ୟ ପ୍ରାଏ ୧୦୦ ଲୋକଙ୍କୁ ଅନ୍ନଦାନ ଏପରି କେବେ କେବେ ଗଙ୍ଗାତୀରରେ ଦୁଃଖୀମାନଙ୍କୁ ମିଠାଇ ଓ ଜିଲେବି ଇତ୍ୟାଦି ଦିଅନ୍ତି ମନୋହର ଦାସ ଚଉକରେ ଲୁଗା ବେପାରିମାନେ ଅଳ୍ପଦିନ ହେଲା ୨୦୦ ଥାନ ଲୁଗା ଦୁଃଖୀଲୋକଙ୍କୁ ଜଣପ୍ରତି ୫ ଗଜ ଲେଖାଏ ଦାନ କଲେ କଲିକତାର ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନେ ଆପଣା ସାଧ୍ୟାନୁସାରେ ଏକ ଏକ ଜଣ ଦିନକୁ ୫୦ ଠାରୁ ୫୦୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖୀଲୋକଙ୍କୁ ଭୋଜନସାମଗ୍ରୀ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏପରି ମଫସଲରେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତର ପାଡ଼ା ଜମିଦାର ବାବୁ ଜୟକୃଷ୍ଣ ମୁଖର୍ଯ୍ୟା ଜ ୨୦୦ଣ ଓ ବୌବ୍ଲରେ ବାବୁ ବେହାରିଲାଲ ମୁଖର୍ଯ୍ୟା ଜ୫୦୦ ଣ ଲୋକଙ୍କୁ ନିତ୍ୟ ଅନ୍ନ ଦାନ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାର ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଫସଲର ଆଗମ ଦେଖା ଯାଉଅଛି, ଓ ଅବିଲମ୍ବରେ ଏ ଘୋରତର ଦୁଃଖାଗ୍ନି ନିର୍ବାଣ ହେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନେ ଦୁଃଖୀଙ୍କ ଆର୍ତ୍ତନାଦରେ ବଧିର ନ ହୋଇ ମୁକ୍ତ ହସ୍ତରେ ଧନବ୍ୟୟ ଦ୍ୱାରା ସତ୍‌ପ୍ରବୃତ୍ତିମାନ ଚରିତାର୍ଥ କରୁ ଅଛନ୍ତି, ତାହାଙ୍କର ନାମ ଚିରକାଳ ଜାଜ୍ୱଲ୍ୟମାନ ରହିବ ।

କଟକସ୍ଥ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣ କୁମେଟୀ

ଅଗସ୍ତ ମାସ ତା ୩ ରିଖରେ ଯେଉଁ ସାହାଯ୍ୟ କୁମେଟୀ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ ତଳ ଲିଖିତ କଥାମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

୧ । ସହର ମଧ୍ୟରେ ଯେତେ ଅରକ୍ଷିତ ଦରିଦ୍ର ପିଲା ସରକାରି ସଡ଼କ ଉପରେ ବୁଲୁଥିବାର ଦେଖାଯିବେ ସେମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ମହକୁମାରୁ ନିଯୁକ୍ତ ଥିବା ଓଭରସିଅର ଆପଣାଜିମା ନେଇ ତାହାଙ୍କର ଭରଣ ପୋଷଣାଦି କରିବ ।

୨ । ମଫସଲସ୍ଥିତ ଅନାଥଛତ୍ରମାନ ତଦାରକ ସକାଶେ ଏକ ଜଣ ସ୍କୁଲର ମାସିକ ଟ ୧୦୦ ଙ୍କା ବେତନରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବ ଓ ଗସ୍ତ ସମୟରେ ମାଇଲ ପ୍ରତି ଟ ୦।୵ ଲେଖାଏ ଖର୍ଚ୍ଚା ପାଇବ ।

୩ । ସାହାଯ୍ୟ କମିଟୀ ଯେତେ ଚାଉଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ତାହା ସମାନ ଅଂଶରେ ବଣ୍ଟି ଓ ବିତରଣ କରିବେ ।

ଏନିୟମମାନ ଉତ୍ତମ ହୋଇ ଅଛି ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ସାହାଯ୍ୟକର୍ମ ପ୍ରକୃତ ରୂପ ନିର୍ବାହ ହେଉ ନାହିଁ । ଅସହାୟ ବାଳକ ବାଳିକାଙ୍କ ରକ୍ଷା ପ୍ରତି ପ୍ରାଏ ଛଅମାସ ହେଲା ସାହାଯ୍ୟ କମିଟୀଙ୍କ ମନେ ପଡିଥିଲା ତଥାଚ ସେମାନଙ୍କ ଦୁରବସ୍ଥା ଯେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋଚନ ନ ହେଲା ଏଥିର ଦୋଷ କାହାଉପରେ ଦିଆଯାଇପାରେ । ସାହାଯ୍ୟ କମିଟୀ ସୁବିଚାର ପୂର୍ବକ ପ୍ରଥମରୁ ଉଦ୍‌ଯୋଗୀ ହୋଇଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପିଲମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ବିଧାନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ସାହାଯ୍ୟ କମିଟୀର ମେମ୍ବରମାନେ ଏକଜଣ ହିନ୍ଦୁ ଛଡ଼ା ସମସ୍ତେ ଇଂରାଜଲୋକେ ଅଟନ୍ତି । ସେମାନେ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ବିବେଚନା ନ କରି ଆପଣା ଆପଣା ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଗୁଣର ଅଭିମାନରେ ଜଣେ ପାଦ୍ରି ସାହେବଙ୍କୁ ପିଲଙ୍କର ଭରଣ ପୋଷଣ କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିବାରୁ ଲୋକଙ୍କମନେ ଏହି ଭୟ ହେଲା ଯେ ଯୀଶୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ଦଳ ବୃଦ୍ଧିନିମନ୍ତେ ଏରୂପ ଉପାୟ ହୋଇ ଅଛି ଏହି ହେତୁରୁ ଦୁଃଖୀମାନେ ବହୁ କଷ୍ଟ ପାଇଲେ ସୁଦ୍ଧା ଆପଣା ଆପଣା ଅସ୍ଥିଚର୍ମବିଶିଷ୍ଟ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କୁ ପାଦ୍ରି ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଲେ ନାହିଁ । ଯଦ୍ୟପି କୌଣସି ହିନ୍ଦୁ ହସ୍ତରେ ଉକ୍ତ ଭାର ଅର୍ପଣ ହୋଇଥାନ୍ତା ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଏକଜଣ ସୁଦ୍ଧା ଅସହାୟ ବାଳକ ନଗରରେ ଭ୍ରମଣ କରିବାର ଦେଖାଯାନ୍ତା ନାହିଁ ଏବଂ ଅନେକ ଦୁଃଖୀ ଲୋକ ଆପଣା ସନ୍ତାନମାନଙ୍କୁ କେବଳ କାଳ ଗ୍ରାସରୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ସକାଶେ ନାମମାତ୍ର ଧନ ଲୋଭରେ କିମ୍ବା ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ବେଶ୍ୟାଙ୍କ ହସ୍ତରେ ବିକ୍ରି କରନ୍ତେ ନାହିଁ । ହା, ସାହାଯ୍ୟ କମିଟୀର ଅମନୋଯୋଗ ହେତୁରୁ କେତେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ପ୍ରାଣୀ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୂଷିତ କର୍ମ ଦ୍ୱାରା ଜୀବନ ନିର୍ବାହ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲେ । ଯାହାହେଉ ଓଭରସିୟରଙ୍କୁ ଯେ ଭାର ଦିଆଯାଇଅଛି ତାହା ସେ ସତତା ପୂର୍ବକ ଚଳାଇଲେ ଅବଶ୍ୟ ଉପକାର ହେବ । ମାତ୍ର ସେ କି ପ୍ରକାର କେଉଁଠାରେ ତାହାଙ୍କର ରକ୍ଷଣା ବେକ୍ଷଣ କରିବ ତାହା କିଛି ବିସ୍ତାରିତ ଜଣା ନାହିଁ ।

ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମରେ ସରକାର ଓ ଲୋକଙ୍କର ଅନେକ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉଅଛି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ସେହି ଉପଯୁକ୍ତ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରକ ନ ଥିବାରୁ ତାଦୃଶ ଫଳ ହେଉ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭ ସାହାଯ୍ୟ କମିଟୀ ଯେ ପ୍ରଥମରୁ ଏ ଏଦେଶସ୍ଥ କୌଣସି ଧନାଢ୍ୟ କି ଧର୍ମ୍ମାନ୍ତ

ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଆପଣାଦଳ ଭୁକ୍ତ କରି ନାହାନ୍ତି ତାହା ସର୍ବ ଅମଙ୍ଗଳର ମୂଳ ହୋଇଅଛି । ମେମ୍ବରମାନେ ଦେଶର ଅବସ୍ଥାରୁ ସମ୍ୟକ ରୂପ ଜ୍ଞାତ ନୁହନ୍ତି ଓ ସେମାନେ ଆପଣା ଆପଣା କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତଥାଇ ଅନ୍ୟକର୍ମରେ ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ବିଶେଷତରେ ତାହାଙ୍କ କର୍ମରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏ ଦେଶସ୍ଥ ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ସାମାନ୍ୟ ଫିରଙ୍ଗୀ ଅଧିକ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ବୋଧ କରନ୍ତି । ଯଦ୍ୟପି ଏହି ପ୍ରକାର ଅମୂଳକ ଜ୍ଞାନରେ ଜଣେ ସାମାନ୍ୟ ଲୋକକୁ ତଦାରକ କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ କରନ୍ତି ତେବେ କେବଳ ଖର୍ଚ୍ଚା ସାର ହେବ । ଅସ୍ମମାନଙ୍କର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଶଙ୍କା ହେଉଅଛି ଯେ ମଫସଲରେ ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ପ୍ରକୃତ ରୂପେ ଚଳୁନାହିଁ । କଲୁଁଡ଼ ସାହେବ ମୋଫସଲର ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ଥାନ ସକାଶ ଅଳ୍ପ ବେତନରେ ଲୋକ ନିଯୁକ୍ତ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁତର ଭାର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଣୁ କରି ସେମାନଙ୍କର କର୍ମର ବିଶେଷ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ । ମାତ୍ର ସେପରି ଅନୁସନ୍ଧାନ ବିଦେଶୀ ଫିରିଙ୍ଗିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ରୀତି ଗତିର ବିଶେଷ ଅବଗତଥିବ ଓ ଅନେକସ୍ଥରେ ଗ୍ରାମ ନିବାସିମାନଙ୍କଠାରୁ ଓ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକୃତ କଥାମାନ ଜାଣିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବ ଏମନ୍ତ ମନୁଷ୍ୟକୁ ମଫସଲ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ଥାନମାନ ତଦାରଖ ସକାଶ ନିଯୁକ୍ତ କଲେ ସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅପବ୍ୟୟ ଓ ଦୁଃଖୀଙ୍କ ଦୁଃଖ ନିବାରଣ ହେବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ

ଗତ ଯୁଲାଇ ମାସ ତା. ୨୭ ରିଖରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲେ.ଫ୍ଟ୍ନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାହେବ ସନ ୧୮୬୫ ମସିହା ୨୦ ଆଇନର ୩୫ ଧାରା ଅନୁସାର ଡିଭିଜନ କମିସନର ଓ ଜିଲ୍ଲାର କଲେକ୍ଟରମାନଙ୍କୁ ଅଧିକାର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉକ୍ତ ଆଇନାନୁସାର ରେବନ୍ୟୁ ଏଜେଣ୍ଟ ସ୍ୱରୂପ ଶ୍ରେଣୀ ଭୁକ୍ତ ନ ହୋଇ ସାଧାରଣ କି ବିଶେଷ ମୁକ୍ତାର ନାମାଦ୍ୱାରା ଆପଣା ନିଯୁକ୍ତକାରୀ ମୁନିବର ସକଳ ସାଧାରଣ କିମ୍ବା ବିଶେଷ କର୍ମ ଚଳାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବେ ତାହାଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ହାକିମମାନେ ଆପଣା ଆପଣା ଅଧିକାରସ୍ଥ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ରୂପ କର୍ମ କରିବାର ଅନୁମତି ଦେବେ ।

ଏହିମାସ ତା ୧୪ ରିଖରେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ବାହାଦୁର ମନି ଅର୍ଡ଼ର ମହକୁମାମାନଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଓ ହିସାବ ପୁସ୍ତକରେ ବିବେଚନା କଲେ ଯେ ମନି ଅର୍ଡ଼ର ନିୟମ ବଙ୍ଗଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳଦାୟକ ହୋଇଅଛି ଅତଏବ ତାହା ଚିରସ୍ଥାୟୀ କରିବାର ସମ୍ମତ ଦେଲେ ଏବଂ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଓ ବମ୍ବେଇ

ପ୍ରଦେଶ ମାନଙ୍କରେ ଉକ୍ତ ନିୟମ ପ୍ରଚଳ କରିବା ଏବଂ ବଙ୍ଗ ଦେଶର ମନି ଅର୍ଡ଼ରର ସଂଖ୍ୟା ଟ ୧୦୦ ଙ୍କାଠାରୁ ଟ ୨୫ଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ମନସ୍ଥ କରିଅଛନ୍ତି । ମନିଅର୍ଡ଼ରର ନିୟମ ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରଚଳିତ ହେଲେ ଲୋକଙ୍କର ବହୁତ ସୁଯୋଗ ହେବ ମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାହେବ ଭାରତବର୍ଷ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଏକ ପ୍ରଦେଶରୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶକୁ ମନିଅର୍ଡ଼ର କରିବାର ଅନୁମତି ଦେଇ ନ ଥିବାରୁ ବାସ୍ତବିକ ବିବେଚନା ଶୂନ୍ୟତା ଜଣାଯାଉଅଛି ।

ଚଳିତମାସ ତା ୬ ରିଖରେ କଲକ୍ଟର ସା.ହେବ ନିୟମ କଲେ ଯେ ମୁଦିମାନେ କେହି ୫ ବସ୍ତାରୁ ଅଧିକ ଚାଉଳ ଏକ ଦିନରେ ନେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ, ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ କେବଳ ସରୁ ଚାଉଳ ଦିଆଯିବ ଓ ସେ ଚାଉଳ ଟଙ୍କାରେ ସେ ୪ଯ ଭାବରେ ବିକ୍ରି ହେବ । ଚାଉଳ ବିକ୍ରି ବିଷୟରେ ଘଡ଼ି ଘଡ଼ିକେ ନୂତନ ନୂତନ ହୁକୁମ ହେଉଅଛି ଏଥିରୁ ହାକିମମାନଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ବୁଝିବାର ଭାର ହେଲା । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ କି ମୁଦିମାନେ ଚାଉଳ ଭାବ ସସ୍ତା କରିବେ ?

ଆମ୍ଭେମାନେ ଦୁଃଖର ସହିତ ଶ୍ରବଣ କଲୁଁ ଯେ ଇରିଗେସନ ଇଲାକା ଏଣ୍ଡର୍ସନ ସାହେବ ଯୋବରାଠାରେ ମହାନଦୀର ନୌକାରୁ ଓହ୍ଲାଇ କୂଳକୁ ଆସିବା ସମୟରେ ନଦୀ ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼ି ଜଳମଗ୍ନ ହୋଇ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କଲେ । ସେଠାରେ ସ୍ରୋତ ଏଡ଼େ ପ୍ରବଳ ଥିଲା ଯେ ଶରୀର ଜଳରେ ବୁଡ଼ିଲା ଉତ୍ତାରୁ ଆଉ ଉପରକୁ ନ ବାହାରି କୁଆଡ଼େ ଗଲା ତାହାର କିଛି ତଲ୍‌ଜାଲରେ ସ୍ଥିର ହେଲା ନାହିଁ । ଦୁଇଦିନ ବାଦ ଶବ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା ।

ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିୟଟ୍‌ପତ୍ରରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଭାଗଲପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହୋଇଅଛି । ଦୁଃଖୀ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ନିବାରଣ ସକାଶେ ସେସ୍ଥାନର କଲକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ଗୃହରେ ଏକସଭା ହୋଇଥିଲା ସେଥିରେ ସେ ସ୍ଥାନରେ ତଳଲେଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରି ଅଛନ୍ତି । ମନ୍ନ ସାହେବ ଟ ୫୦୦ ମେଡ଼କାଲ ସାହେବ ଟ ୧୫୦ ଡ଼ିଓଇଲ୍‌ସାହେବ ଟ ୧୦୦ ଗ୍ରିମ୍ଲି ସାହେବ ଟ ୯୦ ମିଲ ସାହେବ ଟ ୮୦ ବାବୁ ମଦନ ମୋହନ ଠାକୁର ଟ ୫୦୦ ବାବୁ ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣ ସିଂହ ଟ ୭୫ ବାବୁ ନରୋତ୍ତମ ମଲ୍ଲିକ ଟ ୮୫ ବାବୁ ଯଦୁନାଥ ସର୍କାର ଟ ୩୫ ଓ ସିମୁର୍ଣ୍ଣାର ରଜା ଟ ୧୦୦୦ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ଅନେକସ୍ଥାନରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହୋଇଅଛି— ବିଜୟ ନଗର ମହାରାଜାଙ୍କ ଦୁହିତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ରିୱାମହାରାଜାଙ୍କ ଭ୍ରାତୃଷ୍ପୁତ୍ରଙ୍କର ବାରାଣସୀ ନଗରରେ ଅତି ଉତ୍ସବରେ ବିବାହ ହେଲା । ମହାରାଜା ନଗର ନିବାସୀ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ଭୋଜନ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ରିୱା ରାଜପୁତ୍ର ଯୌତୁକ ସ୍ୱରୂପ ୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ରାଜା କମଳକୃଷ୍ଣ ବାହାଦୁର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷପୀଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ବିତରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ୨୫୦ ଖଣ୍ଡ କମଳ ଯଷ୍ଟେଯ ଚେଆରମ୍ୟାନ ସାହେବଙ୍କ ଠାରେ ଅର୍ପଣ କରିଅଛନ୍ତି ।

୧୮୬୫-୬୭ ସାଲର ଲୋଅର ପ୍ରଭିନ୍ସ ଅର୍ଥାତ ବଙ୍ଗଳା ବେହାର ଓ ଓ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜସ୍ୱ ଓ ବ୍ୟୟ ।

ରାଜସ୍ୱ — ଟ ୧୪୮୫୯୯୯୦୧
ବ୍ୟୟ — ଟ ୫୧୮୭୬୪୯୨

ଫାଜଲ—ଟ ୧୦୬୭୨୩୪୦୯

ଫ୍ରାନ୍ସ ଦେଶରେ ମାନବ ରକ୍ତ ତୃଷ୍ଣାନାମକ ରୋଗର ଏକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ ମକଦ୍ଦମା ହୋଇଥିଲା । ୧୧ ବର୍ଷ ବୟସର ଏକ ବାଳିକା ତାହାର ମାତା ଓ ଭଗିନୀର ଶୋଣିତ ପାନ ଅଭିଳାସରେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରାଣନଷ୍ଟ କରିବାନିମନ୍ତେ ପୁନଃ ପୁନ ଅନେକବାର ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲା ।

ଇଙ୍ଗ୍ଲିଷ ମ୍ୟାନ ପତ୍ରରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ପାଟନା ଓ ତନ୍ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କର ସହସ୍ର ସହସ୍ର ଅଧିବାସୀମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଆରମ୍ଭ କରିଥିବା ରାସ୍ତାଓ ପୁଷ୍କରିଣୀ ପ୍ରଭୃତି ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ମୃତ୍ୟୁ ଗ୍ରାସରୁ ତ୍ରାଣପ୍ରାପ୍ତ ହେଉ ଅଛନ୍ତି ।

ହରକର ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତି ଯେ ବରିଶାଲ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅନେକ ଚାଉଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉ ଅଛି ସେଠାରେ ପ୍ରତିମହଣକୁ ଟ ୨୪ ଙ୍କା ଠାରୁ ଟ ୨୫ ମୂଲ୍ୟରେ ଯେତେ ଚାଉଳ ଖୋଜ ମିଳିପାରେ । ଓଡ଼ିଶା ଦେଶ ନିମନ୍ତେ ଏହିଠାରୁ ଚାଉଳ ଅଣାଇବାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ଅଛନ୍ତି । ଉତ୍ତମ ମାତ୍ର ଏଠାରେ ଏଠାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କି ଭାବରେ ବିକ୍ରି କରିବେ—ସେ ୫ ଟା ନା ସେ ୨୪ ?

ଅଦ୍ୟ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଶ୍ରୁତି ଗୋଚରରେ ଆସିଲା ଯେ ମାହାଙ୍ଗା ଗ୍ରାମରେ କେତେକ ଦିନହେଲା ଗୋଟିଏ ଅନାହାର ପୀଡ଼ିତ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଜାଢରେ ଗୁଣ୍ଡୁଆଣୀ ପ୍ରବେଶ କରିଅଛି । ତାହାର ଗୋଟିଏ ପାଦ ଅନ୍ୟ ପାଦାପେକ୍ଷା ଛୋଟ ଅଟେ ଓ ମୁଖ ଅତି ବଡ ରୂପ କୁତ୍ସିତ ଓ କଣ୍ଠସ୍ୱର ଭୟଙ୍କର ଓ ତାହାର ଅବସ୍ଥା ଅତି ଘୃଣାକର । ମନୁଷ୍ୟ ମାଂସ ଭକ୍ଷଣରେ ତାହାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରିତି । ଅନ୍ନ ଭୋଜନ ପାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଶ୍ମଶାନକୁ ଯାଇ ମୃତ ପିଣ୍ଡ ମୃତ୍ତିକା ମଧ୍ୟରୁ ବାହାର କରି କଞ୍ଚା ମାଂସ ଭୋଜନ କରେ । ଏକଦା ଗୋଟିଏ ଅଳ୍ପ ବୟସ୍କ ସୁନ୍ଦରୀ ବାଳିକା ଦାଣ୍ଡରେ ବୁଲୁଥିଲା । ସେ ରାକ୍ଷସୀ ତାକୁ ଦେଖି ତାହାଠାରୁ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ଆସି ତାହାର ଶରୀରରୁ ଦୁଇ ପୁଳା ମାଂସ କାମୁଡ଼ି ଖାଇଲା । ବାଳିକା

ଉଚସ୍ୱରରେ ରୋଦନ କରନ୍ତେ କେତେକ ଜଣ ଗ୍ରାମବାସୀ ଦଦଣ୍ଡ ଆସି ବାଳିକାକୁ ରକ୍ଷାକଲେ । ଓ ରାଜଦଣ୍ଡ କମ୍ବା ସ୍ତ୍ରୀ ହତ୍ୟା ଦୋଷଭୟରେ ସେ ରାକ୍ଷସୀର ପ୍ରାଣନାଶ ନ କରି ତାକୁ ଯଷ୍ଟିରେ ଯଥୋଚିତ ପ୍ରହାର ପ୍ରଦାନ କଲେ । ତାହାର ଏରୂପ କଦାଚାର ନିମନ୍ତେ ପୂର୍ବେଥରେ ତାହାଶରୀରରେ ତପ୍ତ ଲୌହଦ୍ୱାରା ଚେଙ୍କା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏ ତ କଞ୍ଚା ଡାଆଣୀ ନୁହେ କାରଣ ତାହାହେଲେ କେବଳ ରକ୍ତପାନ କରନ୍ତା, ଏ ଗୋଟିଏ ଯୋଗିନୀ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଅଛି, ଏହାକୁ ପ୍ରହାର ନ କରି ଛେନାପଣା ଇତ୍ୟାଦି ଦେଲେ ମଙ୍ଗଳ ହେବ ।

ଶୁଣାଗଲା ଯେ ଗତ ଗୁରୁବାର ସକାଳ ବେଳେ ଜଣେ ମନୁଷ୍ୟ କାଠଯୋଡ଼ି ଘାଟରେ କାଠ ଧରୁ ଧରୁ କପର ନଦୀ ମଧ୍ୟରେ ଖସିପଡ଼ିବାରୁ ନୁଣ ତେଲ ବୁରୁଜ ଠାରେ ଭେଁଶରେ ପଡ଼ି ମରିଗଲା । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହେତୁରେ କି ସମସ୍ତଙ୍କର ଜଠରାଗ୍ନି ସମଭାବରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଅଛି ?

ଗତ ସୋମବାର ଠାରୁ ତିନ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘୋରତର ବୃଷ୍ଟି ଓ ଝଡ଼ ହୋଇଅଛି । ସମସ୍ତେ ଏ ବର୍ଷାକୁ ଧାନପକ୍ଷରେ ଅତିଶୟ ଉପକାରୀ ବୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ନଦୀମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ବୋଧହୁଅଇ ସେ ଦୁଃଖୀଙ୍କପ୍ରତି ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କ ରାଗର ଶାନ୍ତ ଅବଧି ହୋଇ ନାହିଁ । ଅନାବୃଷ୍ଟି ଦ୍ୱାରା ଏ ପ୍ରାଏ ଦଶମାସ ହେଲା ସେମାନଙ୍କ ଅନ୍ନ କଷ୍ଟଦେଇ ଏଥର ତାହାଙ୍କ ଘରେ ସୁଧା ରହି ଦେଲେ ନାହିଁ ବାସ୍ତବରେ ଏ ନଗର ମଧ୍ୟରେ ବହୁତ ଘରର କାନ୍ଥମାନ ପଡ଼ି ଯିବାରୁ ଘରମାନ ମୃତ୍ତିକା ସହିତ ଆଲାପ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରେରିତ ପତ୍ର

'ମହାଗ୍ରାମ ଇସ୍କୁଲ ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଢେଙ୍କାନାଳର ରାଜାବାହାଦୁର—

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମୀପେଷୁ ।

ଆମ୍ଭ ନିବାସଭୂମି ମହାଗ୍ରାମ କି ଯାହା ମାହାଙ୍ଗା ନାମରେ ସଚରାଚର ବିଖ୍ୟାତ ଅଛି । ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଇଙ୍ଗରାଜୀ ବଙ୍ଗୋତ୍କଳ ଇସ୍କୁଲ ଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ ସ୍ଥାପନ ହୋଇଥିବାର ଆପଣଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଗୋଚର ଥିବ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବଦାନ୍ୟାଗ୍ରାହୀ ଗଭରମେଣ୍ଟରୁ ମାସିକ ଟ ୧୦ ଙ୍କା ଏ ଇସ୍କୁଲ ନିମନ୍ତେ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ ମିଳୁଅଛି । ମାତ୍ର ଗ୍ରାମସ୍ଥ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯେ ଏ ଇସ୍କୁଲ ସକାଶେ ମାସିକ ଟ ୧୦ ଙ୍କା ଚାନ୍ଦା ଆପଣା ମଧ୍ୟରେ କରିଥିଲେ ତାହା କେତେକ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସୁଲ ହୋଇଥିଲା ତଦନନ୍ତର ଚାନ୍ଦା କ୍ରମେ କ୍ରମେ ନ୍ୟୁନ ହୋଇ ଅତି କଷ୍ଟରେ

ଅସୁଲ ହେବାରୁ ଇସ୍କୁଲ ଦୁରବସ୍ଥାରେ ପତିତ ହେବାର ଦେଖି ଆମ୍ଭେ କତିପୟ ବିଦେଶୀୟ ଧନାଢ୍ୟ ମହାଶୟଙ୍କ ନିକଟରେ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲୁଁ ମାତ୍ର ସେମାନେ ଆମ୍ଭ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ କର୍ଣ୍ଣପାତ ସୁଧା ନ କଲେ ।

ଅନନ୍ତର ଶ୍ରୀଯୁତ ଶ୍ରୀ ଢେଙ୍କାନାଳାଧିପତି ରାଜା ବାହାଦୁରଙ୍କର ବିଦ୍ୟାନୁରାଗ ଓ ଦାନ ଶୀଳତା ବିଷୟ ଶ୍ରବଣ କରି ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲୁଁ ମାତ୍ରକେ ରାଜା ବାହାଦୁର ଅତିଅନୁଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ମାସିକ ଟ ୩ ଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ବୃତ୍ତି ଓ ଇସ୍କୁଲ ଗୃହ ନିର୍ମାଣାର୍ଥେ ଟ ୧୦ ଙ୍କା ଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଯେ ଯେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଓ ଆମ୍ଭ ଗ୍ରାମସ୍ଥ ଲୋକଙ୍କୁ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ଓ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନାତୀତ । ଏମନ୍ତେ ଆମ୍ଭେ ନିଷ୍କପଟ ଚିତ୍ତ ଓ ସରଳ ହୃଦୟରେ ତାଙ୍କୁ ସହସ୍ର ସହସ୍ର ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନକରୁଁ ଅଛୁଁ ।

ଯଦ୍ୟପି ଏହି ପରି ଉତ୍କଳବାସୀ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବିଦ୍ୟାପ୍ରଚାର ସକାଶେ ମୁଦ୍ରାଦାନ ଓ ଯତ୍ନ କରନ୍ତେ ତେବେ ଅବଶ୍ୟ ଅଳ୍ପ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ ଦେଶର ଗୌରବ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ସଭ୍ୟଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଗଣନୀୟ ହୁଅନ୍ତା ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅତଏବ ବିଦ୍ୟାର ଉନ୍ନତି ଓ ପ୍ରଚାର ବିଷୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କ କାୟମନ ବାକ୍ୟେ ବହୁଯତ୍ନ କରିବାର ଉଚିତ ।

ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଗୋଚରାର୍ଥେ ନିବେଦନ ପତ୍ର ଆପଣ ଅନୁଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ଆପଣଙ୍କ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ବାଧିତ କରିବା ହେବ ।

ମୁ—କଟକ
ତା ୭ ରିଖ ମାହେ ଅଗଷ୍ଟ ସନ ୧୮୬୭ ମସିହା

ଶ୍ରୀ ଜଗମୋହନ ଲାଲ
ଇସ୍କୁଲ ସେକ୍ରେଟରୀ

ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ ଉତ୍କଳ ଭାଷା

ଉତ୍କଳ ଓ ମୁକ୍ତାର ବିଷୟରେ ନୂତନ ଦସ୍ତୁର ଅମଲ ସନ ୧୮୬୫ ମସିହା ୨୦ ଆଇନର ଖୋଲା ସାରହିତ	ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦।
ସନ ୧୮୬୧ ମସିହାର ୧୪ ଆଇନ	ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦।
ରେଜଷ୍ଟରୀ ଫିସ ନିର୍ଣ୍ଣୟ	ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/

ଏ ପୁସ୍ତକମାନ ଯାହାଙ୍କର ପ୍ରୟୋଜନ ହେବ ଆଲମଚାନ୍ଦ ବଜାର ଛାପାଖାନାରେ ତତ୍ତ୍ୱ କଲେ ପାଇବ ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାର ମୂଲ୍ୟ ଓ ନିୟମ

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୫ ଙ୍କା
ଛମାସର ଅଗ୍ରିମ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ''।
ତିନମାସର ଏକ୍ର	ଟ ୧'।
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ହେଲେ ବର୍ଷକୁ	ଟ ୬ ଙ୍କା
ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡର ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୦।

ମନ୍ତବ୍ୟ :—

୧ । ଗ୍ରାହକ ହେବା ସମୟଠାରୁ ଅଥବା କୌଣସି ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରୁ ତିନ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ବର୍ଷର ଅଗ୍ରିମ ମୂଲ୍ୟ ନ ଦେଲେ ବର୍ଷାନ୍ତେ ଯେ ମୂଲ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟହେଲା ସେହି ମୂଲ୍ୟ ସେ ବର୍ଷ ସକାଶେ ଦେବାକୁ ହେବ । ଓ ଛ ମାସର ଆଗତୁରା ମୂଲ୍ୟ ନ ପଠାଇଲେ ମଫସଲକୁ କାଗଜ ପଠାଯିବ ନାହିଁ ।

୨ । ମଫସଲ ନିବାସି ଗ୍ରାହକମାନେ ଆପଣା ପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତିର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ କଲେ ଡାକ ଯୋଗେ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ପଠାଇବା ସକାଶ ଉପର ଲେଖିତ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ତାଙ୍କ ରସୁମ ବର୍ଷକୁ ଟ ୩ । ଅଣା ହିସାବରେ ପଠାଇବେ ମାତ୍ର ଏକ ସ୍ଥାନରେ ବାସ କରୁଥିବା ତିନିଜଣ ବନ୍ଧୁ ଏକ ମାସୁଲରେ ଆପଣା ଆପଣା ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର ପାଇ ପାରିବେ ।

୩ । ବିଶେଷ ଲୋକର ଉପକାରାର୍ଥେ ବିଜ୍ଞାପନମାନ ଛପା କରାଇବାର ଯାହାଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକ ହୁଅଇ ତାହାଙ୍କୁ ତଳ ଲେଖିତ ମତେ ଖର୍ଚ୍ଚା ଅଗ୍ରେ ଦେବାକୁ ହେବ । ଯଥା—

ଧାଡ଼ି ପ୍ରତି	—	ଟ ୦୵
ଅର୍ଦ୍ଧ ପୃଷ୍ଠା	—	ଟ ୦୴
ପ୍ରତି ପୃଷ୍ଠା	—	ଟ ୧ ଙ୍କା

ସର୍ବଦା କୌଣସି ବିଷୟ ଛପାଇବାର ଯାହାଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଅଇ ସେମାନେ ଚୁକ୍ତି କରିବାକୁ ଚାହିଁଲେ ଅତିଅଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ତାହା କରିପାରିବେ । ଏ ସମ୍ବାଦ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ ଚିଠି ପତ୍ର ଓ ଟଙ୍କା ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାଏ ମେନେଜରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ସହର କଟକ ଆଲମଚନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନିର ପଥର ଛାପାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦପତ୍ର

। ୧ମ ଭାଗ ଶନିବାର ତା ୧୧ ରିଖ ମାହେ ଅଗଷ୍ଟ ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା ।
। ମୁ । ଭାଦ୍ରବ ଦି ୪ ନ ସନ ୧୨୭୩ ଶାଲ ତୃତୀୟ ସଂଖ୍ୟା

ଏ ଦେଶରେ ଯେ ଏତାଦୃଶ ଦୁଃ ସମୟ ପଡ଼ିବ ଏହା କେହି ସ୍ୱପ୍ନରେ ସୁଦ୍ଧା ଦେଖି ନ ଥିଲେ । କାର୍ତ୍ତିକ ମାସପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯଥୋଚିତ ପରିମାଣରେ ବର୍ଷା ନ ହେବାରୁ ଆସନ୍ତା ଫସଲ ପକ୍ଷରେ ଲୋକଙ୍କମନରେ କିଞ୍ଚିତ ଭୟ ଜାତ ହେଉଥିଲା ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଏତାଦୃଶ ଘଟଣା ହେବାର କେହି ସମ୍ଭବ କରି ନ ଥିଲେ । ଦକ୍ଷିଣ ଦେଶରେ ପ୍ରଥମେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଆଦର୍ଶ ପ୍ରକାଶ ହେଲା ଓ ସେ ଜିଲ୍ଲାରୁ ଲୋକମାନେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଚାଉଳ କ୍ରୟ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲାରୁ ଦିନ ଦିନ ଖର ନ୍ୟୁନ ହୋଇ ଅକସ୍ମାତ ଏକାବେଳକେ ଚାଉଳ ଅପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା ସାଧାରଣ ଲୋକ ସ୍ୱଭାବତଃ ମୁଦିମାନଙ୍କୁ ଦୋଷି କଲେ ଓ କହିଲେ ଯେ ଏମାନେ କେବଳ ଅଧିକ ଲାଭ ଆଶାରେ ଦେଶରେ ଶସ୍ୟ ନ ଥିବାର ପ୍ରଚାର କରି ଅଛନ୍ତି ଓ ସମସ୍ତ ଶସ୍ୟ ଆପଣାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମେଲକରି ରଖି ଅଛନ୍ତି । ଏହିଠାରୁ ପ୍ରଥମେ ଭ୍ରମ ଉଦୟ ହୁଏ । ସହରର ନିବାସୀ କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରଜାଠାରୁ ବିଚକ୍ଷଣ ସରକାରୀ ହାକିମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ଭ୍ରମରେ ବଶୀଭୂତ ହେଲେ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଷରେ ମୁଦିମାନେ ଏପରି କି ହେତୁ ନ କଲେ ? ସେ ସମୟରେ କି ତାହାଙ୍କର ଲାଭର ଆଶା ନ ଥିଲା ? ଏକଥାମାନ କେହି ବିଚାର କଲେ ନାହିଁ । ଶସ୍ୟର ପ୍ରଚୁରତା ଓ ଦୋକାନ ଦାର ଓ ମହାଜନଙ୍କ ଦୁଷ୍ଟଶଠତା ହାକିମଙ୍କ ମନରେ ଏମନ୍ତ ଦୃଢ଼ ରୂପେ ବଦ୍ଧମୂଳ ହେଲା ଯେ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରିବାର ଥାଉ ସାମାନ୍ୟ ଫସଲ ତ୍ରୁଟିରେ ଯେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଦେଉଥିଲେ ତାହାସୁଦ୍ଧା ଦେବାକୁ ଅସମ୍ମତ ହେଲେ । ଜମିଦାରଙ୍କ କଥାରେ କେହି ବିଶ୍ୱାସ କଲେ ନାହିଁ । ସେମାନେ କେବଳ ଲୋକ ସାନ ଖାଇବା ନିକାଶେ ଏରୂପ କହୁ ଅଛନ୍ତି ଏହିମାତ୍ର ଜ୍ଞାନ ହେଲା ।

ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ନୂତନ ଫସଲ କଟା ହେବାରୁ ପ୍ରାଏ ଦୁଇ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଉଳ ସୁସାର ରୂପେ ମିଳିଲା ଟଙ୍କାକୁ ସେ ୭ର ଓ କେବେ କେବେ ସେ ୮ର ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା । ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ଫସଲ ଅତ୍ୟଳ୍ପ ଥିବାରୁ ଶୀଘ୍ର ତାହା ଶେଷ ହେଲା

କେବଳ ସତର୍କ ଭୂମ୍ୟାଧିକାରୀ ଓ କୃଷିକାରୀ ବ୍ୟତିରେକେ ଅନ୍ୟକାହାର ହସ୍ତରେ ଶସ୍ୟ ରହିଲା ନାହିଁ । ବେପାରୀମାନେ ନାନା ସ୍ଥାନରୁ ଗୁହଲ ଖୋଜି ଆଣିଲେ ଓ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ କୃଷି ଉତ୍ତମ ରୂପେ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଅଳ୍ପ କାଳରେ ସର୍ବତ୍ର ସମାନପର ହୋଇଗଲା । ଓ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଦେଶର ଶସ୍ୟ ଯେ ରୂପ ଶେଷ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଦୁଃଖ ବୃଦ୍ଧି ହେଲା ଓ ସେହି ପରିମାଣରେ ଲୋକମାନେ ଅର୍ଥହୀନ ହୋଇ ପରର ସାହାଯ୍ୟ ଅନ୍ୱେଷଣ କରିବା କାରଣ କେହିବା ଘର ପରିବାରାଦି ତ୍ୟାଗକରି ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହେଲେ କେହିବା ସର୍ବତୋଭାବେ ନିରୂପାୟ ହୋଇ ସପରିବାର ମୃତ୍ୟୁ ଦ୍ୱାରା ଦୁଃସହ ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ମୁକ୍ତ ଲାଭକଲେ ଏବଂ କେହି କାରାଗାରକୁ ଦୁଃଖର ଶାନ୍ତି ନିକେତନ ଜ୍ଞାନକରି ସ୍ୱଭାବତ ସଚ୍ଚରିତ୍ର ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା କେବଳ ସେଠାରେ ବାସ କରିବାର ଉପଯୁକ୍ତ ହେବାଲାଗି ବଳାତ୍କାରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ କଲେ ।

ଏହି ରୂପ ଦିନ ଦିନ ଲୋକଙ୍କ ଯନ୍ତ୍ରଣା ବୃଦ୍ଧି ହେଲା ଅନ୍ନାଭାବରେ ଲୋକମାନେ କ୍ଷୁଧାନିବାରଣ ନିମନ୍ତେ ନାନା ଅଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ଖାଇବାରୁ ଓ ରୌଦ୍ରର ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଉତ୍ତାପ ହେବାରୁ ଓଲାଉଠାରୋଗର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ହେଲା । ଅସଂଖ୍ୟ ପ୍ରାଣୀନାଶ ହେଲେ ଓ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ସମସ୍ତ ଲକ୍ଷଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦର୍ଶନ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଆମ୍ଭର ରକ୍ଷକ ହାକିମମାନେ ସେଥିରେ ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ମାତ୍ର କଲେନାହିଁ ତଥାତ ତାହାଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ଥିଲାଯେ ଦେଶରେ ଶସ୍ୟଅଛି । କେବଳ ମହାଜନମାନେ ଲୁଗଣାରୁ ତାହାଦେଉନାହାନ୍ତି । ହାଏ, ଯଦ୍ୟପି ହାକିମମାନେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଜାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥାନ୍ତେ ତେବେ ସେମାନେ କଦାଚ ଏରୂପ ଭ୍ରମରେ ପଡ଼ନ୍ତେ ନାହିଁ । ଏତଦେଶର ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ତିନି ଭାଗ କୃଷି ଅଟନ୍ତି ବ୍ୟବସାୟୀ କେବଳ ଏକ ଭାଗ ହୋଇପାରନ୍ତି । ଅତଏବ ଧନବାନ ଲୋକ ଯେଉଁଠାରେ ଅନ୍ନାଭାବରେ ଦୁଃଖ ପାନ୍ତି ସେଠାରେ ଶସ୍ୟଅଛି ବୋଲି କେଉଁଜ୍ଞାନୀ ମନୁଷ୍ୟ ବୋଧ କରିବ ? ବିଶେଷତରେ ଯେ ଦେଶରେ କୃଷି ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କର ଜୀବିକା ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ରୋତ୍ପନ୍ନ ପଦାର୍ଥ ବିନିମୟ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ବସ୍ତୁମାନ ମିଳେ ସେଠାରେ କି ଶସ୍ୟର ବଡ଼ମହାଜନ ରହିପାରେ ଓ ଏପରି ଦେଶରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପଡ଼ିଲେ ତାହାକି ସହଜରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଉପାୟ ଦ୍ୱାରା ନିବାରଣ ହୋଇପାରେ । କେହି କେବେ ମଫସଲରେ ଧାନ କାହାରିକୁ ବିକ୍ରି କରିବ! ସକାଶେ ଦୋକାନ ଦେଇ ବସିବାର ଦେଖି ଅଛ ? ଏଥିରୁ କେବଳ ଏହି ଜଣାଏ ଯେ ମଫସଲରେ ଧାନର ଖରିଦଦାର ଅତି ଅଳ୍ପ ଅର୍ଥାତ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କଘରେ ଧାନ ଥାଏ । ଯଦ୍ୟପି କେତେକ ଜମିଦାର ଧାନ ରଖିଥାନ୍ତି ତାହା କେବଳ ଆସନ୍ନାକୃଷିର ଉଦ୍ୟମ କରିବାନିମନ୍ତେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଦେଢ଼ିଦେଇ ସେମାନଙ୍କର ସୁଯୋଗ କରିଦେବାନିମନ୍ତେ ସଂଚୟ କରିଥାନ୍ତି ।

ସେମାନେ ବ୍ୟବସାୟୀ ନୁହନ୍ତି ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ୍ ଫସଲର ଆଗମ ନଦେଖିଲେ ସହସା ଶସ୍ୟ ଛାଡ଼ିଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ଯଦ୍ୟପି ଏସମସ୍ତ କଥା ଅଧସ୍ଥ ହାକିମମାନେ ପୂର୍ବରୁ ବିବେଚନା କରିଥାନ୍ତେ ତାହାହେଲେ ଅବଶ୍ୟ ଜାଣିପାରନ୍ତେ ଯେ ବିଦେଶରୁ ଶସ୍ୟ ଆନୟନ ବିନା ଲୋକଙ୍କର ରକ୍ଷାର ଉପାୟାନ୍ତର ନ ଥିଲା । ସତ୍ୟ କଦାଚ ଲୁଚି ରହେ ନାହିଁ । ପରିଶେଷରେ ସେହି କଥା ତାହାଙ୍କର ମନୋନୀତ ହେଲା ଓ ସେହି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଦୁଃଖ ବିମୋଚନାର୍ଥେ ଯତ୍ନ ପରିପୂର୍ଣ ହେଲେ ମାତ୍ର କେତେ ମନୁଷ୍ୟଜୀବବଧ ହେବା ଉତ୍ତାରୁ ଏ ଜ୍ଞାନର ଉଦୟ ହେଲା ? ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଟ ୮୦୦୦ଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ଓ ଚାଉଳ ବେପାର ସକାଶେ ମଞ୍ଜୁର କଲେ ସେହି ପୂର୍ବରୁ ଆମ୍ଭର ଦୁରବସ୍ଥା ଯାଣିଥିଲେ ତାହା କରି ନ ଥାନ୍ତେ ? ଇଂରାଜ ରାଜଧାନିପରି ପ୍ରଜାପାଳନର ଉତ୍ତମ ନିୟମ କୁତ୍ରାପି ଦୃଶ୍ୟ ହେଉନାହିଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ପୂର୍ବରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଜାଣି ନ ପାରିବାରୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ହେଲା ।

ଗଞ୍ଜାମରେ କାର୍ତ୍ତିକ ମାସରେ ଏହି ପରି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଆଗମ ପ୍ରଦଶନ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ସେଠାରେ ମହାଜନମାନେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରରୁ ଏତେପରିମାଣରେ ଚାଉଳଆଣି ଯମା କଲେ ଯେ ସେଠାରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣ ହୋଇ ଅନେକ କାଳ କଟକ ଓ ପୁରିର ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷାକଲା ।

ଯାହାହେଉ ବର୍ତ୍ତମାନ ରେବନ୍ୟୁ ହାକିମମାନେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣ ସକାଶେ ବିଶେଷ ଯତ୍ନ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ଯେ ରୂପ ପରିଶ୍ରମ ନାନାକାରଣରୁ ତାଦୃଶ ଫଳହେଉ ନାହିଁ । ବର୍ଷାକାଳ ହେତୁରୁ ବଣ୍ଡାଘର ଠାରୁ ଚାଉଳ ଆସିବାର ବିସ୍ତର କଷ୍ଟ ହେଉଅଛି ଓ ଯାହା ଆସୁଅଛି ତାହା ବିକ୍ରି କରିବାର ମଧ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳା ନାହିଁ ଏକ ସ୍ଥାନରୁ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ଚାଉଳ ଯୋଗାଇବାର ଯେ ବିଧି ହୋଇଅଛି ତାହା କଦାଚ ଉତ୍ତମ ନୁହେଁ । ଅନେକ ଲୋକ ଅବଶ୍ୟ ନିକଟସ୍ଥ ମୁଦୀର ଆଶ୍ରିତ ହେବେ ଓ ତେତେବେଳେ ମୁଦୀମାନେ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବେ । ଖୁଚରାବିକ୍ରି ମୁଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହେଲେ ସମସ୍ତେ ଆପଣା ଆପଣା ଘର ପାଖରେ ଏକ ଭାଉରେ ଚାଉଳ ପାଇବେ ।

ସାହାଯ୍ୟ କୁମେଟୀ

କଟକସ୍ଥ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣ କୁମେଟୀ ବିଷୟରେ ଗତ ପତ୍ରିକାରେ ଆମ୍ଭେ ଯାହା ଲେଖିଥିଲୁଂ ଚଳିତ ମାସ ତା ୧୦ ତାରି ସଭାରୁ ତହିଁର ଅନେକ ପୋଷକତା

ହୋଇଛି । କମେଟୀ ଏଥର ଜାଣି ପାରିଲେ ଯେ ଅସହାୟ ବାଳକମାନେ ବାସ୍ତବରେ ସାହାଯ୍ୟ ପାଉନାହାନ୍ତି ଓ ବାଳକ ରକ୍ଷାର୍ଥେ ଯେ ଉପାୟ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ବିଫଳ ହୋଇଥିବାର ମେମ୍ବରମାନେ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ସ୍ୱୀକାର କରିଅଛନ୍ତି । ମଫସଲ ଅନ୍ନଛତ୍ର ତଦାରଖ ନାମରେ ଆମ୍ଭେ ଯେ ଆଶଙ୍କା କରିଥିଲୁଁ ତାହା ପ୍ରାୟ ସିଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା କାରଣ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କର୍ଲୁଡ ସାହେବ ଜଣେ ଅପରିଚିତ ଫିରିଙ୍ଗିଙ୍କୁ ଉକ୍ତ କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ଆହ୍ଲାଦର ବିଷୟ ଯେ କମେଟୀ ସଦ୍‌ବିବେଚନା ପୂର୍ବକ ଏ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ନାମଞ୍ଜୁର କରି ଉପଯୁକ୍ତ ଲୋକ ରଖିବାପାଇଁ ମେନେଜରଙ୍କୁ ଆଦେଶ କରିଅଛନ୍ତି ।

କଟକ ଯାଜପୁର ଓ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଛଡ଼ା ମଫସଲରେ ପ୍ରାଏ ୧୫।୧୬ ସ୍ଥାନରେ ଅନ୍ନଛତ୍ର ସ୍ଥାପନ ହୋଇ ଅଛି ଓ ସେ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ସସ୍ତା ଭାଉରେ ମଧ ବିକ୍ରି ହେଉଅଛି । ମଫସଲ ଲୋକମାନେ ଯେ ରୂପ ଚାଉଳ ଅଭାବରେ ଦୁଃଖ ପାଉ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଯେ କିଞ୍ଚିତ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ ଚାଉଳ ନେବେ ଏଥିରେ କିଛି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏପରି ଅନ୍ନ ଛତ୍ର ସକାଶ ଯେତେ ଚାଉଳ ରନ୍ଧାହେବା ଦସ୍ତାଯାଏ ସେଥିରୁ ଅଳ୍ପ ଚାଉଳ ବଞ୍ଚି ଅବଶିଷ୍ଟ ଆପଣା ଆପଣା ଲାଭ କରିଥିବାର ସମ୍ଭାବନା ହୋଇପାରେ । ପ୍ରକୃତରେ କେନ୍ଦ୍ରାପାଟଣା ଅନ୍ନଛତ୍ରର ଦରୋଗାଙ୍କୁ ଏପ୍ରକାର ଦୁଷ୍କର୍ମରେ ଶ୍ରୀଯୁତ ଓବେଷ୍ଟର ସାହେବ ଗିରପ୍ତାର କରିବାରୁ ସେ ସବାବ ଉର୍ଦ୍ଧରେ ତଲବ ହୋଇଅଛି । ଅତଏବ ଏସମସ୍ତ ବିଷୟର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ଲେଖିବାର ବାହୁଲ୍ୟ ।

ପୁରି ଜିଲ୍ଲାର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କମେଟୀର ଗତ ଜୁଲାଇ ମାସ ତା ୩୦ ରିଖ ସଭାର ବର୍ଣ୍ଣନାରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ସେଠାରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣର ଉପାୟ କଟକାପେକ୍ଷା ଉତ୍ତମ ହେଉ ଅଛି ଉକ୍ତ ତାରିଖରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ୨୩୨୫୬ ଜଣ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିଲେ ଓ ଦୁଃଖୀଙ୍କୁ ବସ୍ତ୍ର ଦିଆଯିବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନର ଧନାଢ୍ୟ ଲୋକମାନେ ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମରେ ନିରୁତ୍ସାହ ନାହାନ୍ତି । କମେଟୀ ହେବାର ପୂର୍ବଦିନ ସେଠା ନିବାସୀ ୪ଜଣ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନେକ ଦୁଃଖୀଙ୍କୁ ବସ୍ତ୍ର ଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀଯୁତ ମହନ୍ତ ମୋହନ ଦାସ ଏକାକେ ୮୦ ଖଣ୍ଡ ଲୁଗା ବିତରଣ କରିଅଛନ୍ତି । ମହନ୍ତ ମହୋଦୟଙ୍କର ଏପ୍ରକାର ଦୟାଶୀଳତା ଦର୍ଶନରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ହୋଇ ଅଛୁଁ ଓ ଇଚ୍ଛା କରୁଁ ଯେ ଉତ୍କଳ ବାସୀ ସମସ୍ତ ଧନୀମାନେ ଏହି ପ୍ରକାର ସତ୍ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇ ଅବିଲମ୍ବରେ ଦେଶର ଗୌରବ ଓ ଆପଣା ଆପଣା ଖ୍ୟାତି ବୃଦ୍ଧି କରିବେ ।

ବାଲେସର ଜିଲ୍ଲାର କୁମେଟୀମାନେ ଗତ ଯୁଲଇ ମାସ ତା ୨୮ଶଖରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ସପ୍ତାହ ମଧରେ ସାମାନ୍ୟ କର୍ମକ୍ଷମ ୨୨୪୭ ଓ କର୍ମ ଓ କର୍ମ ଅକ୍ଷମ ୧୪୨୯୧୫ ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ଓ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ୬୫୭ ମହଣ ଚାଉଳ ବିତରଣ ହୋଇଅଛି । ଓ ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ୬୩୨୫୩ ମହଣ ବିକ୍ରି ହୋଇଅଛି । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯିବ ଯେ ସର୍କାର ପକ୍ଷରୁ ଉପାୟ ହୋଇନଥିଲେ କେତେ ପ୍ରାଣୀ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥାନ୍ତେ କିନ୍ତୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖର ସହିତ ଶୁଣୁଅଛୁଁ ଯେ ଯେତେ ଚାଉଳ ଆବଶ୍ୟକ ତେତେ ବାଲେସରକୁ ଆସିପାରୁ ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ଅଳ୍ପ ପରିଶ୍ରମ ସାଧ୍ୟ କର୍ମ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଦୁଇ ଅଣା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସାତ ପଇସା ଓ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ପାଞ୍ଚ ପଇସା ଲେଖାଏ ପ୍ରତିଦିନ ଦିଆଯାଉଅଛି । ବାଲେସର ଟ ୮୦ଙ୍କା ଓଜନ ସେରରେ ଟଙ୍କାରେ ପାଞ୍ଚ ସେର ଲେଖାଏ ମିଳୁଅଛି । ଏଥିରେ ସାହାଯ୍ୟ କୁମେଟୀ କ ବିବେଚନା ରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଚାଉଳ ନଦେଇ ପଇସା ଦେଉ ଅଛନ୍ତି ବୁଝାଯାଉ ନାହିଁ ।

ସାହାଯ୍ୟ ତାଲିକା

ସାହାଯ୍ୟ **କୁମେଟୀ** ସମ୍ପର୍କରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ଯେ କାଗଜମାନ ଯାଉଅଛି ସେଥିରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏକ ଗୁରୁତର ଅଭାବ ଦେଖୁଅଛୁଁ । ସାପ୍ତାହିକ ନକ୍ସାରେ କେବଳ କେତେ ଲୋକ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଲେ ଓ କେତେ ଲୋକ ଅନାହାରରେ ମଲେ ଏହିମାନ ପ୍ରକାଶ ହୁଏ ମାତ୍ର କେଉଁ ଯାତି କି ବ୍ୟବସାୟର କେତେ ଲୋକ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରୁ ଅଧିକ କଷ୍ଟ ପାଉଅଛନ୍ତି ଓ ଜିଲ୍ଲାର କେଉଁ ଅଂଶ କି ପରଗଣାରେ ଅକାଳ ଅଧିକ ପ୍ରବଳ ହୋଇ ଅଛି ତାହା ଜାଣିବାର ଅତି ଆବଶ୍ୟକ । ରାଜାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଅବସ୍ଥାରୁ ସମ୍ୟକ୍‌ରୂପେ ଜ୍ଞାତ ହୋଇ ତାହାଙ୍କ ସୁଖ ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦତା ସକାଶ ଉପାୟ କରିବେ ଓ ଯେ ସ୍ଥାନରେ ଯେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଥିବାରୁ ଲୋକଙ୍କର କ୍ଲେଶ ହୁଏ ତାହା ଦୂର କରିବାକୁ ଯତ୍ନବାନ୍ ହେବେ । ଅତଏବ ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଅଛୁଁ ଯେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିସ୍ନର ସାହେବ ଏଥିର ବିଚାର କରି ଉପର ଲେଖିତ ଦୁଇ ବିଷୟର ସଂବାଦ ପାଇବା କାରଣ ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲାର ସାହାଯ୍ୟ କୁମେଟୀଙ୍କୁ ଆଜ୍ଞା ଦେବେ । ସେମାନେ ଯେ ଅକ୍ଲେଶରେ ଏ ସମ୍ବାଦ ଦେଇ ପାରିବେ ତାହା ଉତ୍ତମ ବିଶ୍ୱାସ ହେଉଅଛି ।

ସଂବାଦ

ଚଳିତ ମାସ ତା ୫ ଶଖ ଠାରୁ ତା ୯ ଶଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୁରୁଷୋତ୍ତମରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୃଷ୍ଟି ଓ ଶୀତ ହେବାରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ୨୦୦ ଲୋକ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷାରେ କାଳ ଗ୍ରାସରେ ପତିତ ହେଲେ । ସେମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣର ଆୟୋଜନ ହେଉ ଅଛି । ଏତେ ଉପାୟ ଥାଉ ଥାଉ ସହରରେ ଜ ୨୦୦ ଣ ମଲେ ମଫସଲରେ କି ନହୋଇଥିବ ?

ଗତ ତା ୨୮ ଶଖ ଜୁଲାଇରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ବାଲେସର ଜିଲ୍ଲରେ ଜ ୮୦୧ ଣଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଅଛି ଓ ସେହିମାସ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ବାଲେଶ୍ୱର ସହର ମଧ୍ୟରେ ୨୧୨୦ ମରି ଅଛନ୍ତି ଓ ୨୧୧୪ ଜଣଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା ହୋଇଅଛି । ଏହି ପରିମାଣରେ ଯଦି କିଛି କାଳ ଲୋକ ମରନ୍ତି ତେବେ ଏ ଦେଶ ଏକାବେଳେକେ ମନୁଷ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ହେବାର କିଛି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଇଟାଲି ଦେଶସ୍ଥ ଡାକ୍ତର ରୁବିନି ସାହେବ ଓଲାଉଠା ରୋଗର ଏକ ଅତି ସହଜ ଉପାୟ ଆବିଷ୍କୃତ କରି ଅଛନ୍ତି । ଓଲାଉଠା ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ କମ୍ବଳ ଦ୍ୱାରା ଆବୃତ କରି ପ୍ରତି ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ ଅନ୍ତର ୪ ଟୋପା ଲେଖାଏ କର୍ପୂର ଅର୍କ ଜଳରେ ପକାଇ ଖାଇବାକୁ ହେବ ଓ ରୋଗର ପ୍ରଚଣ୍ଡତା ଅନୁସାରେ ଔଷଧର ମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ହେବ । ଏ ଉପାୟ ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା ହୋଇଅଛି । ଏପରିକି ଯେତେ ସ୍ଥଳରେ ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଅଛି ସମସ୍ତେ ଆରୋଗ୍ୟ ଲାଭ କରି ଅଛନ୍ତି । ଔଷଧ ଅତିସୁଲଭ କଲିକତାରେ ପ୍ରତି ବୋତଲ ଏକଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରେ ମିଳିପାରେ । ଏଦେଶରେ ଓଲାଉଠା ବ୍ୟାଧି ଦିନକୁ ଦିନ ଅଧିକ ପ୍ରବଳ ହୋଇ ମନୁଷ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହେଉଅଛନ୍ତି, ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏ ସହଜ ଔଷଧ ନିକଟରେ ରଖିବାର ଅତି ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଚାଉଳର ଦର

କଟକରେ ଟ ୧୦୫ ଙ୍କା ସେରରେ ସେ ୪୩ଠାରୁ ସେ ୫ ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପୁରୁଷୋତ୍ତମରେ ... ... ସେ ୪ର ଠାରୁ ସେ ୪। ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବାଲେସରରେ ... ... ସେ ୨। ଠାରୁ ସେ ୨୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ବାଲେ ସରରେ ସରକାରୀ ଝୁଉଲ ଶେଷ ହୋଇ ଯିବାରୁ ଏପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ହୋଇଅଛି ।

କଟକର ଶ୍ରେଷ୍ଟ ଅଦାଲତର ଓକଲ ରଘୁନାଥ ଦାସଙ୍କ ପୁତ୍ର ମଧୁସୂଦନ ଦାସ କଲକତାକୁ ଯାଇ ସେଠାରେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ଧର୍ମ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଅନ୍ଧକାର କୂପରୁଁ ଉଦ୍ଧାର ପାଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ୱର୍ଗମାର୍ଗରେ ଭ୍ରମଣ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ସେଠାରୁ ବାଲେଶର ସ୍କୁଲର ଚତୁର୍ଥ ମାଷ୍ଟରରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଯାନ୍ତି । ଏଥିପର ସେଠାକାର ଡିରେକ୍ଟର ଏଲକାର କେରାଣି ଗିରିରେ ସେ ଚାହିଲେ । କିନ୍ତୁ ଟଙ୍କା ସରକାରି ତହବିଲରୁଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିବାରୁଁ ସେ ଏ କର୍ମରୁ ମାଫୁଲ ହୋଇ କଲିକତା ପଳାଇଲେ । ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ଧର୍ମ ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ମାତ୍ରକେ ସେହି ଧର୍ମସ୍ଥ ଏକ ସ୍ତ୍ରୀର ପାଣି ଗ୍ରହଣ କଲେ । ବୋଧହୁଏ ଏହି ଲୋଭରେ ଅନେକ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

କିଂ କୁର୍ବନ୍ତି ନ କୁର୍ବନ୍ତି କାମିନୀ ବଶଗାନରାଂ
ଯତ୍ର କାମିନ୍ୟା ପ୍ରସାଦେନ ନୃପତି ର୍ଘୋଟକାୟତେ ।

ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଆମ୍ଭେ ନଦୀ ବୃଦ୍ଧିର କଥା ଲେଖିଥିଲୁଁ । ଏଥିରେ ଅନେକ ଛତି ହୋଇ ଥିବାର ଶୁଣାଯାଏ । ଅନେକ ବର୍ଷରୁ ଏରୂପ ନଦୀ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ନ ଥିଲା ଓ ଏଥର ପ୍ରାଏ ଆଠଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନଦୀର କୂଳମାନ ବୁଡ଼ି ରହିବାରୁ ସାଆନ୍ତି ଶସ୍ୟର ବିଶେଷ ହାନି ହୋଇ ଅଛି । ଓ ମଧ୍ୟ ନାନା ସ୍ଥାନରେ ବନ୍ଧମାନେ ଗାଈ ଘର ଇତ୍ୟାଦି ଧୋଇ ନେଇଥିବାର ଶୁଣାଯାଏ । ଅବଧି ବାଟରେ ଜଳ-ବନ୍ୟର ଥିବାରୁ ମଫସଲରୁ ପ୍ରକୃତ ସମ୍ବାଦ ପାଇବା ଯାଇନାହିଁ । ଏ ସକାଶେ ଆମ୍ଭେ ଏଥର ବନ୍ୟାଗତ ବର୍ଣ୍ଣନା ଆଗ ସପ୍ତାହ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥଗିତ ରଖିଲୁଁ ।

ପ୍ରେରିତ ପତ୍ର

ସୁହୃଦବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ
ସମୀପେଷୁ

ସମ୍ମାନ ପୁରଃସର ନିବେଦନ ମେତଦ୍ । ଆପଣଙ୍କ ନୂତନ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକଟନ ନିମିତ୍ତ କେତେକ ପଦ୍ୟ ପ୍ରେରଣ କରୁ ଅଛୁଁ । ଆପଣ କୃପା ବିତରଣ ପୂର୍ବକ ତାହା ସଂଶୋଧନାନ୍ତର ସ୍ୱୀୟ ପତ୍ରୈକପାର୍ଶ୍ୱରେ ସ୍ଥାନଦାନ କରି ଆମ୍ଭର ନବୋତ୍ସାହ ବର୍ଦ୍ଧନ କରିବାରେ କୃପଣତା ନ କରିବେ ।

ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ ! ରାଜା ଯେମନ୍ତ ଶତଶତ, ରାଜ୍ୟ ଲଭ୍ୟରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି । ଅପତ୍ୟ ହୀନ ବ୍ୟକ୍ତି ବହୁ ଦିବସ ନିରପତ୍ୟତା ଉତ୍ତାରେ ସନ୍ତାନର ମୁଖାରବିନ୍ଦ ଦର୍ଶନ କଲେ ଯେପରି ଅପରିମିତ ସୁଖାନୁଭବ କରନ୍ତି । ଗୃହସ୍ଥ ସ୍ୱୀୟ ଭବନରେ

ହଠାତ୍ ରତ୍ନ ଖଣି ଦର୍ଶନ କଲେ ଯେପରି ହର୍ଷସାଗରେ ନିମଗ୍ନ ହୁଅନ୍ତି । ଆପଣଙ୍କ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ନାମକ ସାପ୍ତାହିକ ପତ୍ରିକାର ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ଦୃଷ୍ଟିହେବା ମାତ୍ରକେ ଆମ୍ଭେ ତଦପେକ୍ଷା ଅସଂଖ୍ୟ ଗୁଣରେ ଆନନ୍ଦଲାଭ କଲୁଁ । ଆପଣଙ୍କର ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତେ କୌତୁହଳାକ୍ରାନ୍ତ ହେବେ । କାରଣ କି ନୂତନ ବିଷୟରେ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ କୌତୁକୋତ୍ପତ୍ତି ହେବାର ସ୍ୱଭାବସିଦ୍ଧ । ଯେତେବେଳେ ଆମ୍ଭେମାନେ କୌଣସି ଅଜ୍ଞାତ ପଦାର୍ଥ ଦେଖିବାକୁ ପାଉଁ ତେତେବେଳେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ମନରୁ ଏହି ଭାବଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ଇହା କି ? ଏବଂ ଇହାର ପ୍ରୟୋଜନ କି ? ତେତେବେଳେ ତାହାର ବିଷୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରୁଁ । ଆଉ ଏହି ପ୍ରକାରରେ ତତ୍ ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟ ଲାଭ କରି ଥାଉଁ । ଜଗଦୀଶ୍ୱର ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ହୃଦୟରେ କୌତୁହଳ ବୃତ୍ତି ସୃଜନ କରିଦେଇ ଅପାର ମହିମା ବ୍ୟକ୍ତ କରି ଅଛନ୍ତି । କୌତୁହଳ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଥିବାରୁଁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ନୂତନ ବସ୍ତୁ ଜାଣିବାର ଅଭିଳାଷ ଜନ୍ମେ ତଦନୁସାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ସର୍ବବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନଲାଭ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଉଁ । ଇହା ନ ଥିଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଜ୍ଞାତ ଓ ଜ୍ଞାତବ୍ୟ ବସ୍ତୁସମ୍ବନ୍ଧେ ଅଜ୍ଞ ହୋଇ ଥାନ୍ତୁ । ସୁତରାଂ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଲୋକଯାତ୍ରା ବିଧାନ ଦୁଷ୍କର ହୁଅନ୍ତା ।

ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଦେଶର ବିଦ୍ୟୋତ୍ସାହିମାନେ ଆପଣା ଆପଣା ଭାଷାର ଉନ୍ନତି ବିଷୟରେ ବିଶେଷ ଯତ୍ନଯୁକ୍ତ ହୋଇ ବିବିଧ ଜ୍ଞାନୋପଯୋଗୀ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରି ସର୍ବସାଧାରଣର ଉପକାର ଦର୍ଶାଇବାରୁଁ ଯେପରି ଫଳ ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି ସେହିପରି ଆପଣ ଅସ୍ମଦ୍ଦେଶରେ ମଙ୍ଗଳ ବର୍ଦ୍ଧନ ଉଦ୍ଦେଶରେ ଯେ ମହଦନୁଷ୍ଠାନରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଅଛ ତହିଁରେ ଶୀଘ୍ର ସର୍ବସାଧାରଣର ପ୍ରୀତିଭାଜନ ହୋଇ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରିୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ କରି ଅନ୍ତେ ପରମପଦକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉନ୍ତୁ ଓ ସର୍ବାଶ୍ରୟ ପରମ ପ୍ରେମମୟ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ନିକଟରେ ଆମ୍ଭର ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ଏହି ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ଯେମନ୍ତ ସାଧାରଣ ଉପକାରିଣୀ ହୋଇ ଚିରସ୍ଥାୟିନୀ ହେଉ ।

କଟକ
ତା ୯ ରିଖ ଅଗଷ୍ଟ ସ ୧୮୬୬

ଶ୍ରୀ ହାରାଧନ ଘୋଷ

ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ ।

ଉତ୍କଳ ଭାଷା

ଉତ୍କଳ ଓ ମୁକ୍ତାର ବିଷୟରେ ନୂତନ ଦସ୍ତୁର ଅମଲ
ସନ ୧୮୬୫ ମସିହା ୨୦ ଆଇନର ଖୋଲସା ସହିତ } ମୂଲ୍ୟ ୦।
ସନ ୧୮୫୯ ମସିହାର ୧୪ ଆଇନ ... ... ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦।
ରେଜଷ୍ଟରି ଫିସ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ... ... ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦୵

ଏ ପୁସ୍ତକମାନ ଯାହାଙ୍କର ପ୍ରୟୋଜନ ହେବ ଆଲମଚାନ୍ଦ ବଜାର ଛାପାଖାନାରେ ତତ୍ତ୍ୱ କଲେ ପାଇବ ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାର ମୂଲ୍ୟ ଓ ନିୟମ

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୪ ଙ୍କା
ଛମାସର ଅଗ୍ରିମ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୨୳
ତିନମାସର ଏକତ୍ର	ଟ ୧୳
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ହେଲେ ବର୍ଷକୁ	ଟ ୩ ଙ୍କା
ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡର ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୦।

ମନ୍ତବ୍ୟ :—

୧ । ଗ୍ରାହକ ହେବା ସମୟଠାରୁ ଅଥବା କୌଣସି ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରୁ ତିନ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ବର୍ଷର ଅଗ୍ରିମ ମୂଲ୍ୟ ନ ଦେଲେ ବର୍ଷାନ୍ତେ ଯେ ମୂଲ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟହେଲ ସେହି ମୂଲ୍ୟ ସେ ବର୍ଷ ସକାଶେ ଦେବାକୁ ହେବ । ଓ ଛ ମାସର ଆଗତୁରା ମୂଲ୍ୟ ନ ପଠାଇଲେ ମଫସଲକୁ କାଗଜ ପଠାଯିବ ନାହିଁ ।

୨ । ମଫସଲ ନିବାସୀ ଗ୍ରାହକମାନେ ଆପଣା ପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତିର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ କଲେ ଡାକ ଯୋଗେ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ପଠାଇବା ସକାଶ ଉପର ଲେଖିତ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଡାକ ରସୁମ ବର୍ଷକୁ ଟ ୩ । ହିସାବରେ ପଠାଇବେ ମାତ୍ର ଏକ ସ୍ଥାନରେ ବାସ କରୁଥିବା ତିନ ଚାରି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ମାସୁଲରେ ଆପଣା ଆପଣା ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର ପାଇ ପାରିବେ ।

୩ । ବିଶେଷ ଲୋକର ଉପକାରାର୍ଥେ ବିଜ୍ଞାପନମାନ ଛାପା କରାଇବାର ଯାହାଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକ ହୁଅଇ ତାହାଙ୍କୁ ତଳ ଲେଖିତ ମତେ ଖର୍ଚ୍ଚା ଅଗ୍ରେ ଦେବାକୁ ହେବ । ଯଥା—

ଧାଡ଼ି ପ୍ରତି	—	ଟ ୦୶
ଅର୍ଦ୍ଧ ପୃଷ୍ଠା	—	ଟ ୦୴
ପ୍ରତି ପୃଷ୍ଠା	—	ଟ ୧ ଙ୍କା

ସର୍ବଦା କୌଣସି ବିଷୟ ଛପାଇବାର ଯାହାଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଅଇ ସେମାନେ ଚୁକ୍ତି କରିବାକୁ ଚାହିଁଲେ ଅତିଅଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ତାହା କରିପାରିବେ । ଏ ସମ୍ବାଦ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ ଚିଠିପତ୍ର ଓ ଟଙ୍କା ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାଏ ମେନେଜରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ସହର କଟକ ଆଲମଚାନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୁମ୍ପାନିର ପଥର ଛାପାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦପତ୍ର

୧ମ ଭାଗ ଶନିବାର ତା ୨୫ ରିଖ ମାହେ ଅଗଷ୍ଟ ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା ।
।ମୁ। ଦ ୧୧ ନ ଭାଦ୍ରବ ସନ ୧୨୭୩ ସାଲ ଚତୁର୍ଥ ସଂଖ୍ୟା

କଟକସ୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ କୁମେଟୀ

ଚଳିତ ମାସ ତା ୧୭ ରିଖରେ ସାହାଯ୍ୟ କୁମେଟୀର ଯେ ସଭା ହୋଇ ଥିଲା ତହିଁର ବିବରଣ ପାଠ କରିବାରେ ଜଣା ଗଲା ଯେ କୁମେଟୀ ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ହେବାର ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଅ ଅଛନ୍ତି । ଏସଭାରେ ଯେ ବିଷୟମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟହେଲା ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ତଳ ଲେଖିତ ସୁନିୟମମାନ ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି, ଯଥା—

୧ । କୁମେଟୀର ମେମ୍ବରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତଳଲେଖିତ ଦେଶୀୟ ଲୋକ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଯୁତ ଶ୍ରୀ ରାଜା ଭଗୀରଥ ମହେନ୍ଦ୍ର ବାହାଦୁର । କ । ଢେଙ୍କାନାଳ
ଶ୍ରୀଯୁତ ବାବୁ ରଙ୍ଗଲାଲ ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ
ଶ୍ରୀଯୁତ ଦୀନାନାଥ ସରକାର
ଶ୍ରୀଯୁତ ଈଶାନ ଚନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ
ଶ୍ରୀଯୁତ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ରାଏ ଚୌଧୁରୀ

୨ । ଗୃହସ୍ଥ ଦୁଃଖୀ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ସୁତା କାଟିବା ସକାଶେ ତୁଳା ଦିଆଯିବ ଓ ତାହା ସେମାନେ କାଟି ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ପୋଷଣ ଅନୁସାର ଚାଉଳ ଦିଆଯିବ ।

୩ । ସହରରେ ଯେଉଁ କଙ୍ଗାଳମାନେ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇ ବାଟରେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଡାକ୍ତର ଖାନାକୁ ନେବା ସକାଶେ ଡୋଲି ଓ ବେହେରା ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ ।

୪ । କଙ୍ଗାଳମାନଙ୍କୁ ଲୁଗା ଦିଆଯିବ ।

ଏ ନିୟମମାନ ଅତି ସୁନ୍ଦର ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଏହି ଯେ କୁମେଟୀ ଏତେ କାଳ ଏହି ବିଷୟମାନ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିଥିଲେ ତଥାପି ବିଲମ୍ବ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଯେଉଁମାନେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଞ୍ଚି ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଉପକାର ହେବ । ଦେଶୀୟ ଲୋକ ମେମ୍ବର ହେବାର କେତେ ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ଆମ୍ଭେ ପୂର୍ବରୁ ଲେଖିଅଛୁଁ । ଓ ଦେଶୀୟ ମେମ୍ବର ଯଦି ପୂର୍ବରୁ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତେ ତେବେ ଗୃହସ୍ଥ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତିପାଳଣର ଉପାୟ ଅନେକ ଦିନୁ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଏହି ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତିପୋଷଣର ଭିନ୍ନ ଉପାୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏ ଦେଶସ୍ଥ ଜଣେ ଭଦ୍ର ଲୋକ ପୂର୍ବେ ଥରେ କୁମେଟୀର ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାରୁ କୁମେଟୀର ମେମ୍ବରମାନେ କହିଲେ ଯେ ଯଦି ସେମାନେ ଅନ୍ନଛତ୍ରରେ ଖାଇବାକୁ ସ୍ୱୀକାର ନକରନ୍ତି ତେବେ ମରନ୍ତୁ କୁମେଟୀ ସେମାନଙ୍କ ସକାଶ ଭିନ୍ନ ଉପାୟ କରିବେ ନାହିଁ । ଇଂରାଜ ମେମ୍ବରମାନେ ଏଦେଶସ୍ଥ ଗୃହସ୍ଥ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ରୀତିରୁ ଅନଭିଜ୍ଞ ଥିବାରୁ ଏପ୍ରକାର କହିଲେ ଏ ଦେଶୀୟ କେହି ମେମ୍ବର ଥିଲେ ଏ ପ୍ରକାର ହୋଇ ନଥାନ୍ତା । ଓ ଅନେକ ପ୍ରାଣୀ ରକ୍ଷା ପାଇଥାନ୍ତେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୂତା କଟାଇବାର ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ତାହା କଟକ କୁମେଟୀ ଆପଣା ମନରୁ ବାହାର କରିଥିବାରୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ହେଉନାହିଁ । କୃଷ୍ଣନଗରର ଜଣେ ସୁବିଜ୍ଞ ଜମିଦାର ସେଠା ଲୋକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହି ପ୍ରକାର ଉପାୟ କରିଥିବାରୁ ତାହା ଏଠାରେ ପ୍ରଚଳନ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଦ୍ୟସ୍ଥ କୁମେଟୀ କରିଅଛନ୍ତି । ଯାହାହେଉ ଏଥର ଯେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ମେମ୍ବର ନିଯୁକ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭରସା ହେଉ ଅଛି ଯେ ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ନିର୍ବାହ ହେବ ଓ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଯେ ଉପଯୁକ୍ତ ସେ ବିଷୟରେ ଲେଖିବାର ବାହୁଲ୍ୟ । ମାତ୍ର କୁମେଟୀ ଆହୁରି ଦୁଇ ତିନି ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମେମ୍ବର କରିଥିଲେ ଅଧିକ ଭଲ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା । ଯେଉଁ ମେମ୍ବରମାନେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ପ୍ରାଏ ସମସ୍ତେ ସହର ନିବାସୀ ଅଟନ୍ତି । ମଫସଲର ଅବସ୍ଥାର ସମ୍ବାଦ ଏହାଙ୍କଠାରୁ ସମ୍ୟକରୂପେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଆଶା କରାଯାଇ ନପାରେ ବିଶେଷରେ ଏମାନଙ୍କର ଆପଣା ଆପଣା କର୍ମ ଏପ୍ରକାର ଗୁରୁତର ଯେ ଅନ୍ୟବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଅବକାଶ ପ୍ରାପ୍ତ ନଥାଏ । ଶ୍ରୀଯୁତ ଚୌଧୁରୀ ରଘୁନାଥ ଦାସ ଓ ଶ୍ରୀଯୁତ ବାବୁ ରାଧାଶ୍ୟାମ ନରେନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ କୁମେଟୀର ମେମ୍ବର କରିଥିଲେ ଉତ୍ତମ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଚଉଧୁରୀ ରଘୁନାଥ ଦାସ ଏ ଦେଶର ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଜମିଦାର । ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ଚଉଳ ବଣ୍ଟି ଓ ଅନ୍ନଛତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ଉପାୟ ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ପ୍ରକାରରେ ଦୁଃଖୀଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ବାବୁ ରାଧାଶ୍ୟାମ ନରେନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ବଦାନ୍ୟତା ଦେଶ ବିଦେଶରେ ଅନେକ କାଳରୁ ବିଖ୍ୟାତ ଅଛି ଓ ଦୁଁହେ ମଫସଲର ଅବସ୍ଥା ଓ

ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ପ୍ରଜାଙ୍କ କଷ୍ଟରୁ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି ଓ ମଫସଲରେ ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ରହୁଥିବାରୁ ଏମାନେ ନିକଟସ୍ଥ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ କରିପାରନ୍ତେ ଓ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏମାନେ ଯେ ପ୍ରକାର ସତ୍ କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରୁଅଛନ୍ତି ତଦପେକ୍ଷା ଅଧିକ ସେ ବିଷୟରେ ଉତ୍ସାହୀ ହୁଅନ୍ତେ । ଏ ଦେଶର ଅନେକ ଲୋକ ଅବଧି ଆପଣା ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ ଜାଣି ନାହାନ୍ତି । ହାକିମମାନଙ୍କର ଉଚିତ ଯେ ଏବେ ସଂସ୍ଥା ଧନାଢ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରକାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦ୍ୱାରା ସତ୍ କର୍ମରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ କରାଇବେ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ହାର୍ଦ୍ଦିକ ବାଞ୍ଛା ଏହି ଯେ ଦେଶୀୟ ମେମ୍ବରମାନେ ସାହାଯ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚା ଉତ୍ତମରୂପେ ନିର୍ବାହ କରି ଦେଶର ଗୌରବ ବର୍ଦ୍ଧନ ଓ ଦୁଃଖୀଙ୍କ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା କରିବେ ।

କଟକସ୍ଥ ଇଙ୍ଗରାଜି ସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷାର ନିୟମ

ଏଥିପୂର୍ବ ସରକାରୀ ଇଙ୍ଗରାଜୀ ସ୍କୁଲରେ ଅତି ପ୍ରଶଂସନୀୟ ହେଡ୍‌ମାଷ୍ଟର ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଯଦୁନାଥ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ ଏହି ଉତ୍ତମ ପ୍ରଥା ପ୍ରଚଳିତ କରାଇଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମ ତିନି ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ରମାନେ ହେଡ୍‌ମାଷ୍ଟରଙ୍କଠାରୁ ଇଂରାଜୀ ସାହିତ୍ୟ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବେ ମାତ୍ର ସେଥି ପରବର୍ତ୍ତିରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ଅତି ହାନିଜନକ ନିୟମ ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇଅଛି ।

ହେଡ୍‌ମାଷ୍ଟର କେବଳ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ସାହିତ୍ୟ ପଢ଼ାନ୍ତି । ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉକ୍ତ ବିଷୟ ପଢ଼ାଇବାର ଭାର ଆପେ ନ ନେଇ ତୃତୀୟ ଶିକ୍ଷକ ଉପରେ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ସ୍କୁଲରେ ଯେଉଁ ସବୁ ବିଷୟ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ ସେଥି ମଧ୍ୟରେ ଇଙ୍ଗରାଜି ସାହିତ୍ୟ ଅଧିକ କଠିଣ ଓ ବାର୍ଷିକ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ଏ ବିଷୟରେ ଅପାରଗତା ହେତୁରୁ ଅନେକ ଛାତ୍ରମାନେ ପରୀକ୍ଷୋତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତି ସର୍ବଦା ଏବେ ଏହି ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଇଦାନୀ ଯେଉଁମାନେ ସ୍କୁଲ ଓ କଲେଜରୁ ବାହାରୁ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଦୁଇ ପଂକ୍ତି ଇଙ୍ଗରାଜି ଲେଖିଲେ କୋଡ଼ିଏ ସ୍ଥଳରେ ଅଶୁଦ୍ଧ ଲେଖନ୍ତି । ସାହିତ୍ୟ ବିଦ୍ୟାରେ ସୁଶିକ୍ଷା ପାଇ ନଥିବାର ଏଥିର ମୂଳ କାରଣ ଅଟେ । ଇଙ୍ଗରାଜି ଭାଷା ଶିକ୍ଷା ଦେବା କି ପ୍ରକାର ଗୁରୁତର ବିଷୟ ଏହା ଜାଣି ଯେ ତୃତୀୟ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ସେ ଭାର ଦିଆଯାଇଅଛି ଏହା ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ । ତୃତୀୟ ଶିକ୍ଷକ ଇଙ୍ଗରାଜି ଭାଷା ନଜାଣନ୍ତି ଏହା ନୁହେଁ ମାତ୍ର ସେ ଯେପ୍ରକାର ଜାଣନ୍ତି ତଦପେକ୍ଷା ହେଡ୍‌ମାଷ୍ଟର ଅଧିକ ଜାଣିବାର ଅବଶ୍ୟ ସମ୍ଭବ କରିବାକୁ ହେବ । ଅତଏବ ପ୍ରଥମ ତିନି ଶ୍ରେଣୀରେ ହେଡ୍‌ମାଷ୍ଟରଙ୍କୁ ଇରାଜି ଭାଷା ପଢ଼ାଇବାର ଅତି ଉଚିତ ଅନ୍ୟ ବିଷୟମାନ ଅଧସ୍ଥ ଶିକ୍ଷକମାନେ ଉତ୍ତମରୂପେ

ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ପାରିବେ । ଇଙ୍ଗରାଜି ସାହିତ୍ୟ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ପାରେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ଆଉ ଆଉ କି ନିମନ୍ତେ ଛାତ୍ରମାନେ ସେ ବୟସର ଶିକ୍ଷା ଅନ୍ୟ କାହାର ଠାରୁ ନେବେ ? ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରସା କରୁଁ ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମ ରହିତ ହୋଇ ପୂର୍ବ ହେଡ଼ମାଷ୍ଟରଙ୍କ ସମୟରେ ଥିବା ନିୟମ ଅତିଶୀଘ୍ର ପ୍ରଚଳିତ ହେବ ।

ସରକାରୀ ଚାଉଳ ବିକ୍ରି

ସରକାରୀ ଚାଉଳର ଜମାଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ତ୍ରୁଟି ଇତ୍ୟାଦି ବୁଝିବା ନିମନ୍ତେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମେକ୍‌ମିନିଲ ସାହେବଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରି ଏ ଦେଶକୁ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ହାକିମ ଚାଉଳ ବିକ୍ରିର ଯେ ନିୟମ କରି ଅଛନ୍ତି ସେଥିରେ ସରକାରର ବହୁତ ତ୍ରୁଟି ହେବାର ସମ୍ଭାବନା । କାରଣ ଗୁଦାମଚୌକିକୁ ଚାଉଳ ଆସିବାବେଳେ ଓଜନ ହୁଏନାହିଁ ସରକାରୀ ଏକ ହାକିମଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବସ୍ତା ବସ୍ତା ହୋଇ ବିକ୍ରି ହୁଏ । ମୋହରରମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖରିଦଦାରର ନାମ ଲେଖନ୍ତି ଓ ଦଣ୍ଡିଦାର ଓଜନ କରିଦିଏ । ହାକିମ ସେଠାରେ ବସି ରେଜିଷ୍ଟର ଓଗେର କର୍ମ କରୁଥାନ୍ତି । ଅଥବା ବିକ୍ରି ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ବିକ୍ରି ବନ୍ଦ ହେବାର··········ମାନେ ଟଙ୍କା ତୋଡ଼ା ସମସ୍ତ ହାକିମଙ୍କ ଜିମାକରି ପୁଲିସକୁ ଚଲିସି ଦେଇ ବାହାରି ଆସନ୍ତି । ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ବୋଧହୁଏ ଯେ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଅସତ୍ ବ୍ୟବହାରର କିଛି ଉପାୟ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଦଣ୍ଡିଦାରମାନେ ଆପଣା ଚିହ୍ନାପରିଚିତ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଆଠଅଣା ନେଇ ଏକଟଙ୍କା କି ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ଚାଉଳ ଦେଇ ପଶ୍ଚାତ ତାହାଙ୍କଠାରୁ କିଛି କିଛି ମୂଲ୍ୟ ନେବାରେ କି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ଦଣ୍ଡିଦାରଙ୍କ କଥା ଜାଣନ୍ତି ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ଏକଥା ସମ୍ଭବ କରିବେ ଓ ଏହିପରି କିଛି ଅସତ୍ ବ୍ୟବହାର ବ୍ୟତିରେକେ ଏତେ ତ୍ରୁଟିର ଆଉ କି କାରଣ ହୋଇପାରେ । ଚଳିତ ମାସ ତା ୧୧ ରିଖରେ ଶେଷ ହେବା ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ବ୨୯୪ ଚାଉଳ ବିକ୍ରି ହେଲା ତହିଁର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ୬୩୭୯ଙ୍କା ବିକ୍ରିରେ ଟ୨୭୮୫ଙ୍କା ଅସୁଲ ହେଲା ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରତି ବସ୍ତାରେ ତ୍ରୁଟି ପ୍ରାୟ ସେ ୧୦ରକୁ ଟ୨ଙ୍କା ଲେଖାଏ ହୋଇଅଛି । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭରସା ଯେ ଚାଉଳ ବିକ୍ରିରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅପବ୍ୟୟ ନହେଉ ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ ବେତନ ଚାକରଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଅଧିକ କ୍ଷମତା ଦେବାକୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ସର୍ବଦା ଅସମ୍ମତ ଓ ଆମ୍ଭ ଜାଣିବାରେ ସେଥିରୁ ସର୍ବଦା ମନ୍ଦଫଳ ଘଟେ । ଏସକାରଣେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଉପଦେଶ ଦେଉଁ ଅଛୁଯେ ଗୋଦାମ ଚାଉଳ ଆଣିବାବେଳେ ଅଥବା ବିକ୍ରି ସକାଶେ ଚାକରଙ୍କ ଜିମାକରିବା ପୂର୍ବରୁ ଓଜନ କରିଦେଲେ ଅପବ୍ୟୟ ନିବାରଣରେ ଯଥାସାଧ୍ୟ ଉପାୟ ହେବ ।

ଏ ଦେଶର ଏକ ଜଣ ଜମିଦାର ଓ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ

ସୁଙ୍ଗଡ଼ା ପରଗଣାସ୍ଥ ନାହାଙ୍ଗ ମୌଜାର ଜମିଦାର ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଜଗୁ ସିଂହ ଏ ଦେଶରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହେଲାଦିନୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦାନ ଶୀଳତା ପ୍ରକାଶ କରୁ ଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ଅବାରିତ ଦ୍ୱାରକୁ କି ଭଦ୍ର କି ଅଭଦ୍ର ସମସ୍ତ କ୍ଷୁଧା ପୀଡ଼ିତ ଲୋକ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ଆପଣାଘରେ କେହି ଅତ୍ୟନ୍ତ ପୀଡ଼ିତ ଥିଲେ କିମ୍ବା କର୍ମରେ ଅତି ବ୍ୟସ୍ତରେ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଆଗ ଆପେ ଅପେକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ବୋଧ କରନ୍ତି ଓ ଭଦ୍ରଲୋକ କେହିଥିଲେ ତାହାଙ୍କର ଯେପରି ଅପମାନ ବୋଧ ନ ହୁଏ ତାହାଙ୍କ ସହିତ ସେହିପରି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ସେ କହନ୍ତି ଯେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଉପରେ ବିପତ୍ତି ପଡ଼ି ଅଛି ଏ ସମୟରେ ଆମ୍ଭେ ଧାନ ସମ୍ପାଦ କି କରିବା ତାହାଙ୍କ ସହଧର୍ମିଣୀ ମଧ୍ୟ ତାହାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତାନୁଗମୀ ହୋଇ ଦୁଃଖୀ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଅତି ଯତ୍ନରେ ଖୁଆଉ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଦମ୍ପତିଙ୍କର ଆମ୍ଭେ ଯେତେ ସତ୍କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଶୁଣୁ ଅଛୁଁ ତାହା ଲେଖନାତୀତ ଏହାଙ୍କଠାରେ ଏକ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ଥାନର ଭାର ଦେଲେ ଅନେକ ଉପକାର ହୁଅନ୍ତା। ଯେଉଁମାନେ ଏ କାଳକୁ ସୁଯୋଗ ଜ୍ଞାନ କରି ଧାନ ବିକ୍ରିଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଟଙ୍କା ଓ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ପଦାର୍ଥମାନ ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ସଂଗ୍ରହ କରିଅଛନ୍ତି ! ସେମାନେ ଏହାଶୁଣି ଆପଣାକୁ ଲଜ୍ଜିତ ଜ୍ଞାନ କରିପାରନ୍ତି । ଏ ଦେଶର ସମସ୍ତ ଧନାଢ୍ୟ ଲୋକମାନେ ବାବୁ ଜଗୁସିଂହଙ୍କର ପ୍ରଶଂସନୀୟ ପଥାନୁବର୍ତ୍ତୀ ହେଲେ ଏପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ରହନ୍ତା ନାହିଁ ।

ଦେଓୟାନୀ ଅଦାଲତରେ ସମ୍ପତ୍ତି ନିଲାମ

କଟକର ପ୍ରଧାନ ସଦର ଅମିନ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରିଗଟ ସାହେବ ସମ୍ପତ୍ତି ନିଲାମର ଯେ ନୂତନ ନିୟମ ପ୍ରଚଳ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ହାନିଜନକ ହୋଇଅଛି । ପୂର୍ବରୁ ବିଧି ଥିଲା ଯେ ସମ୍ପତ୍ତିର ନିଲାମ ହାକିମଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହେଉଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା କଚେରୀ ବାରଣ୍ଡାରେ ଜଣେ ମୋହରର ଦ୍ୱାରା ହେଉଅଛି । ଏଠାରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ଯେ ପ୍ରକାରବଢ଼ି ଅଛି ତହିଁରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସଦର ଜମାର ୧୦।୧୫ ଗୁଣ ଏକ ଏକ ଜମିଦାରୀର ମୂଲ୍ୟ ହୁଏ ମାତ୍ର ଅଦାଲତରେ ଗୁଣକି ହେବ ହାର ହେଉ ଅଛି ଯଥା—

		ସଦର ଜମା	ନିଲାମରେ ମୂଲ୍ୟ
। ତା ।	ପଚାମୁଣ୍ଡେଇ	ଟ ୨୬୦୦୦	ଟ ୧୩୦୦ ଙ୍କା
,,	ଭଗିପୁର	ଟ ୮୦	ଟ ୨୬ ଙ୍କା
,,	ପୂର୍ବଖଣ୍ଡ	ଟ ୨। ୦୦	ଟ ୩୪୦୦ ଙ୍କା

ଏହି ଅବସ୍ଥାରେ ଯେ ନିଲାମ ଉଚିତ ମତେ ହେଉଅଛି ଏହା ସମ୍ଭାବନାର ବହିର୍ଭୂତ ଅଟେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଆଶାକରୁଁ ଯେ ପ୍ରଧାନ ସଦର ଅମିନ ଆଜି ଏଥିର ବିବେଚନା କରି ନିଲାମ କର୍ମ ଆପଣା ସମ୍ମୁଖରେ ମଫସଲରେ କରିବେ ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରତାରଣା ପୂର୍ବକ ଯେରୂପ ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ଖାସ ସମ୍ପତ୍ତି ନିଲାମ ନ ହୁଏ ତହିଁର ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ

ବଙ୍ଗଳା ହତା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଦିନ ୪୮୮୪୪ ଲୋକ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବାର ଦେଖାଯାଏ ଯଥା ପୁରୀ ୧୫୪୩, କଟକ ୧୯୬୦, ବାଲେଶ୍ୱର ୧୬୯୧୪, ମେଦନୀପୁର ୯୬୬୭, ମାନଭୂମ ୧୯୦୦, ନଦୀଆ ୩୧୧୧, ଗୟା ୧୬୯୯, ସାରନ ୫୬୦୯ ।

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବିଷୟରେ ବୋର୍ଡ଼ ଯେ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ସେଥିରେ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ଖାସମହାଲ କଲା ଖୋର୍ଧା ଇଲାକା ସାତପଡ଼ାର ସରବରାକାରମାନଙ୍କୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଏକ ସହସ୍ର ଟଙ୍କାର ବିହନ ଧାନ ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଦିଆଯାଇଅଛି ଯେ ଆଗତ ଫସଲ କଟା ହେଲେ ଉକ୍ତ ବିହନର ଖରିଦ ମୂଲ୍ୟ ସେମାନେ ସରକାରଙ୍କୁ ଆଦାୟ କରିବେ କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ସରକାର ବାହାଦୁର ଏତେ ଆଡ଼ମ୍ବରରେ ଆପଣା ଦାନଶୀଳତା ଦେଖାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କରି ଯେ ସରବରାକାରଙ୍କଠାରୁ ଦେଢ଼ି ସ୍ୱରୂପ ଧାନ ନନେଇ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ମୂଲ୍ୟରେ ଟଙ୍କା ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ଏଥିରେ ସେ ସାମାନ୍ୟ ଜମିଦାରାପେକ୍ଷା ନିକୃଷ୍ଟ କର୍ମ କରୁଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଟଙ୍କାକୁ ଧାନ ସେ୧୦ର ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଫସଲ କାଟିବା ସମୟରେ ଯେବେ ସେ୨୦ର ହେବ ତେବେ ଦେଢ଼ି ଦେଇଥିବା ଜମିଦାର ଟଙ୍କା ଉଧାର ଦେଇ ଗୃହ ଛମାସ ଉତ୍ତାରୁ କେବଳ ଦଶ ଅଣାର ଧାନ ପାଇବ ମାତ୍ର ସରକାର ଏକ ପଇସା ଛାଡ଼ିବେ ନାହିଁ ।

ଯୋବରାଠାରେ ଇରିଗେଶନ କମ୍ପାନି ଯେ ବନ୍ଧ ପକାଇ ଅଛନ୍ତି ତଦ୍ୱାରା ଅନେକ କ୍ଷତ ହେଉଅଛି । ଅଳ୍ପକାଳ ହେଲା ଏକା ଦିନକରେ ଝଣ୍ଟେ ନୌକା

ସେଠାରେ ବୃକ୍ଷ ନଷ୍ଟ ହେଲ ଓ କେତେ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କର ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଣ ନଷ୍ଟ ହେଲା । ଆମ୍ଭେମାନେ ଜାଣୁ ଯେ କମ୍ପାନୀର ଚାକରୀରେ ଭଲ ଭଲ ବାରକ ମାଷ୍ଟରମାନେ ଅଛନ୍ତି ଓ ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ଏ ପ୍ରକାର ଫଳ ଘଟିବାର ପୂର୍ବରୁ ନିଶ୍ଚୟ କରିଥିବେ । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ଯେ କମ୍ପାନୀ ସେଥିର ନିବାରଣର ଉପାୟ କିଛି କରୁ ନାହାନ୍ତି, ଏ ସକାଶ କି ସେମାନେ ସରକାରରେ ଦାୟୀ ହୋଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ? ଆମ୍ଭର ଖୋର୍ଦ୍ଧାର ସମ୍ବାଦଦାତା ଲେଖିଛନ୍ତି ଯେ ସେଠାର ଅସିଷ୍ଟଣ୍ଟ ମେଜଷ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁତ ବାର୍ଟନ ସାହେବ ପଟିଆର ରାଜା ବଦ୍ୟସିଂହଦେବଙ୍କୁ ଚଳିତ ମାସ ତା୧୭ରିଖ ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ହାଜତ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକାଶ ହୁଏ ଯେ ଉକ୍ତ ରାଜା ଏକ ଯମିସ୍ତୃତ ବସ୍ତୁ ମକଦ୍ଦମାରେ ଲିପ୍ତ ଥିବା ବିବେଚନାରେ ତାହାଙ୍କୁ ତଲବ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେ ହାଜର ନ ହେବାରୁ ଓ୍ୱାରଣ୍ଟରେ ଗିରଫ୍ତାର ହୋଇ କଚେରିକୁ ଆସିବାରେ ତାହାଙ୍କୁ ଯାମିନ ତଲବ ହେଲା । ରାଜା ତଦନୁସାର ଯାମିନ ଦାଖଲ କଲେ କିନ୍ତୁ ଆସିଷ୍ଟଣ୍ଟ ସାହେବ ସେଥିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନହୋଇ ଯାମିନ ତଦାରଖ ଅପେକ୍ଷାରେ ତାହାଙ୍କୁ ହାଜତ ଦେଲେ । ଏ ମକଦ୍ଦମାର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଅବସ୍ଥା ଜ୍ଞାତ ହେଲେ ପ୍ରକାଶ କରିବୁଁ ।

ମାହାଙ୍ଗା ଗ୍ରାମରେ ଯେଉଁ ରାକ୍ଷସୀ ଗୁଣ୍ଡିଆଣୀର ବିଷୟ ଏଥି ପୂର୍ବେ ଏ ପତ୍ରିକାରେ ଲେଖା ଯାଇଥିଲା । ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଗତ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ସମୟରେ ସେହି ଗ୍ରାମରେ ତାହାର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା । ତାହାର ମୃତ୍ୟୁରେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଅତି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ରବିବାରଦିନ ଲାଲବାଗ ଅନ୍ନଛତ୍ରକୁ ଯାଇ ଆମ୍ଭେମାନେ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ପାଚକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଓ ଜମାଦାର ସେଠାରେ ମାଲିକ ହୋଇଅଛନ୍ତି । କେତେ ଟିକଟ ପାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କିଛି ନପାଇ ଫେରିଗଲେ । ସେଠାରେ ଜଣେ ଚାକର ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କହିଲା ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ତିନିଘଣ୍ଟା ସମୟରେ ଆସିବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା ସେମାନେ ସମୟାନୁସାର ନଆସିଲେ ଭାତ ସରିଗଲା ତାହାଙ୍କୁ କେଉଁଠାରୁ ଦେବୁଁ । ମାତ୍ର ସେହିକ୍ଷଣି ଦୁଇଜଣ ବୈରାଗୀ ଭାତ ନେଇ ଯିବାର ଆମ୍ଭେ ଦେଖିଲୁ । ସେହିଠାରେ ଏକ ବୃଦ୍ଧା ସ୍ତ୍ରୀ ଠାରୁ ଶୁଣିଲୁ ଯେ ସେଠାର ଚାକରମାନେ ଯେଉଁପ୍ରକାର ପ୍ରହାର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ସେଥିରେ ଅସ୍ଥି ଚର୍ମ ବିଶିଷ୍ଟ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ଲୋକଙ୍କର ଅନ୍ନ କଷ୍ଟରୁ ଯଦିବା ପ୍ରାଣ ବଞ୍ଚେ ଏ ପ୍ରକାରରେ ମରିଯିବେ । ଜଣେ ଉତ୍ତମ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରକ ରଖିବାର ଉଚିତ । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଭାର ଦେଇ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ରହିଲେ କେବେ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଚାରୁରୂପେ ଚଳିବ ନାହିଁ ।

କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! ବିନା ପ୍ରହାରରେ କି ସରକାରର ଶୃଙ୍ଖଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଚଳି ପାରେ ନାହିଁ ? ବୃନ୍ଦମାଚୌକର ବନ୍ଦି ଗୋଦାମ ଦେଖିବାକୁ ଯାଇ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର

ଏହା ଜ୍ଞାନ ହେଲା ଯେ ସେଠାରେ କେବଳ ପ୍ରହାରର ବଜାର ବସିଅଛି । ତା ୧୯ରିଖ ବର୍ଣ୍ଣ ଦାନ ସାହେବ ଆସିନଥିଲେ । ପ୍ରହରୀମାନେ ଅତି ଯତ୍ନରେ ଭୁଖା ଲୋକଙ୍କୁ ନିବାରଣ କରିପାରୁନଥିଲେ । ଯାହାର ଶରୀରରେ ବଳ ଥିଲା ଅଥବା ଖଣ୍ଡେ କଳା କୁଣ୍ଡିରେ ଆବୃତ ଥିଲା ସେହି ମନୁଷ୍ୟମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ ଗୃଡ଼ିଲା ଘେନ ଆସୁଥିଲେ । ଦୁଃଖୀମାନେ ସ୍ୱଭାବତଃ ଦୁର୍ବଳ ଥିବାରୁ ପେଟର ବେଦନା ନିବାରଣ ଆଶାରେ ଦ୍ୱାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯିବା ମାତ୍ରକେ ପିଠିର ବ୍ୟଥା ନିବାରଣ ପୂର୍ବକ ତୃପ୍ତି ଲାଭ କରି ଫେରି ଆସୁଥିଲେ । ଲୋଭ ଯେ ସର୍ବ ଅମଙ୍ଗଳର ମୂଳ ଏଥିରେ ବ ଲକ୍ଷଣ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଏହି ସ୍ଥାନରେ ଦେଖାଗଲା ।

ଗତ ସପ୍ତାହରେ ପତ୍ରିକାରେ ନଦୀ ବୃଦ୍ଧିର ସମ୍ବାଦ ଲେଖିଥିଲୁଁ । ସେତେବେଳେ ଭରସା ଥିଲା ଯେ ଶୀଘ୍ର ନଦୀ ଶୁଖିଲେ ମଫସଲର ହାଲ ଜଣାଯିବ । ଓ ଫସଲ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଲୋକସାନ ହେବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ନଦୀ ଅତି ଅଳ୍ପ ଶୁଖିଯାଇ ପୁନର୍ବାର ବୃଦ୍ଧି ହେବାରେ ପ୍ରାଏ ପୂର୍ବବତ ଅବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା । ମହାନଦୀ ଓ କାଠଯୋଡ଼ିର ଦୁଇକୂଳ ଉଚ୍ଛୁଳିବାରୁ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ବନ୍ଧମାନ ଭାଙ୍ଗି ଯିବାରୁ ପ୍ରାଏ ଦଶଦିନରୁ ଅଧିକକାଳ ଦେଶର ଅଧିକାଂଶ ଜଳରେ ବୁଡ଼ି ରହିଲା । ଏଥିରେ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଅଧିକ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ଓ ଏକ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଧାନଗଛମାନ ସମୂଳେ ଧୋଇ ଯାଇଅଛି । ବିଆଳି ଫସଲ ହେତୁରୁ କ୍ରମେ ଦେଶ ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା । ମାତ୍ର ଉପର ଲେଖିତ କାରଣରୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମୋଚନ ହେବାର କାଳ ବିଳମ୍ବ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ ।

ଏଯୁକେସନ ଗେଜେଟରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଡୋରମସ୍ ନାମକ ଏକ ସାହେବଙ୍କର ଖଣ୍ଡେ ରୁମାଲରେ ଯବକ୍ଷାର ଦ୍ରାବକ ଥିଲା । ସେ ରୁମାଲ ସେଥି ଉପରେ ବନ୍ଧୁକ ସାଁପ କରିବାରେ ନିଯୋଜିତ ହୋଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ ସେ ରୁମାଲ ରଜକାଳୟକୁ ଧୌତ ହେବାକୁ ଗଲା ଇସ୍ତ୍ରି କରିବା ନିମନ୍ତେ ରଜକ ଉଷ୍ଣ ଲୌହ ଦ୍ୱାରା ମର୍ଦ୍ଦନ କରିବା ମାତ୍ରକେ ଉକ୍ତ ବସ୍ତ୍ର ଖଣ୍ଡ ବିଦ୍ୟୁତ ପରି ଦୀପ୍ତ ହୋଇ ଉଡ଼ିଗଲା । ତହିଁ ଉତ୍ତାରୁ ତାହାର କିଛି ମାତ୍ର ଚିହ୍ନ ଦୃଷ୍ଟି ହେଲା ନାହିଁ ।

ଇଙ୍ଗ୍ଲିଷମ୍ୟାନ ପତ୍ରରୁ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ଏ ମାସର ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ଲେଫ୍‌ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ପୁନର୍ବାର ଡାର୍ଜିଲିଙ୍ଗକୁ ଗମନ କରିଅଛନ୍ତି । ଶରୀର ଅସୁସ୍ଥତା ଏଥିର କାରଣ ଥିବାର ଶୁଣାଯାଉଅଛି ଏଠାର ଲୋକେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ କ୍ଳେଶ ପାଇ ମରୁ ଅଛନ୍ତି ଏ ସମୟରେ ସେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ସ୍ଥାନମାନ ଭ୍ରମଣ କରି ଲୋକମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ନିବାରଣର ଉପାୟ କରିବେ ନା ଆପଣା ଶରୀର ସୁସ୍ଥତା ନିମନ୍ତେ ପର୍ବତ ଶିଖରୋପର ନିର୍ଜନରେ ରହିଲେ ।

ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ମଇ ମାସରେ ବିଡନ୍ ସାହେବଙ୍କର ଲେଫ୍‌ଟେନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣରି କର୍ମ କରିବାର ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଶେଷ ହେବ ଓ ତହିଁର ପରମାସରେ ଏ ଦେଶରୁ ତାହାଙ୍କର କଷ୍ଟିହୁଜବ । ତାହାଙ୍କ ଉତ୍ତାରୁ ଗ୍ରେ ସାହେବ ଲେଫ୍‌ଟେନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ପଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ । ଗ୍ରେ ସାହେବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କୌଣସି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦ୍ୱାରା ବିଡନ୍ ସାହେବ ଆହୁରି ପନ୍ଦର ମାସ କର୍ମରେ ରହିବାର ଶୁଣାଯାଉଥିଲା କିନ୍ତୁ ଇଂଲିଶମ୍ୟାନ ତରଫରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସେକ୍ରେଟେରି ଆବ୍ ଷ୍ଟେଟ ଅର୍ଥାତ ବିଲାତସ୍ଥ ମହାରାଣୀଙ୍କ ସେକ୍ରେଟାରୀ ତାହା ନାମଞ୍ଜୁର କଲେ ।

ପ୍ରେରିତ ପତ୍ର

ମାନ୍ୟବର ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାର ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମୀପେଷୁ

ମହାଶୟ ମତ୍ ପ୍ରେରିତ କେତେକ ସମ୍ବାଦ ଭବଦୀୟ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ସ୍ଥାନଦାନ ପୂର୍ବକ ଏ ନବଲେଖକର ମାନସ ସଫଳ କରିବେ । ପ୍ରଥମ । ହେ କରୁଣାମୟ ପରମେଶ୍ୱର ତୁମ୍ଭ କରୁଣା ଗୁଣେ ଏହି ଉତ୍କଳ ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ ଜ୍ଞାନରୂପ ସମୁଦ୍ର ସମୀପରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ ତରଣୀ ଅନ୍ୱେଷଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ବୋଧ କରୁଁ ଏକ ସମୟରେ ତାହା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅଗାଧ ଜଳଧୀ ସନ୍ତରଣ ପୁରଃସର ଅମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନ ଲାଭ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା କ୍ରମଶଃ ଉନ୍ନତିଲାଭ କଲେ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ସୌଭାଗ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ପାରିବ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ—ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ଈଶ୍ୱର ଏତେ ଦିନରେ ଏହି ବାଲେଶ୍ୱରସ୍ଥ ଦୀନଦରିଦ୍ରଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୀନବନ୍ଧୁ ଭାବ ଗ୍ରହଣ କରି ସହସ୍ରାଧିକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବାରେ ସେମାନେ ଭାବି ସୁଖ ଲାଭାର୍ଥେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍କଣ୍ଠିତ ହେଉଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କେତେବେଳେ ଅତି ଗୃହସ୍ଥଶୁଦ୍ଧା ହାଅନ୍ନ ହାଅନ୍ନ ଏହି ଅସ୍ଫୁଟ ବାକ୍ୟ ବୋଲି ଶମନ ସଦନକୁ ପ୍ରେରିତ ହେଉଅଛନ୍ତି କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଚାଉଳ ସମାପ୍ତ ହେବାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଜାରରେ ସେର ଚାରିଅଣା ଏବଂ ଚାରିଅଣେ ଦୁଇପାହି ହିସାବରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଶୁଣାଯାଉଅଛି ଅଚିରାତ୍ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଚାଉଳ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣେ ସମୁଦ୍ରପଥ ଦେଇ ଏଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହେବ । ଧନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ।

ତୃତୀୟ—ଅତ୍ରସ୍ଥ ବଙ୍ଗୋତ୍କଳ ବିଦ୍ୟାଳୟର ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରେଷ୍ଠବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଗଙ୍ଗାଧର ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଯତ୍ନରେ ଉକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟ ସୁପ୍ରଣାଳୀ ରୂପେ ନିର୍ବାହ ହେଉଅଛି । ଏହା ଅତିଶୟ ଆନନ୍ଦଦାୟକ ।

ଚତୁର୍ଥ—ବାଲେଶ୍ୱରର ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମ ଭାଗରେ ମଲ୍ଲିକାଶପୁର ନାମକ ଏକ ଗ୍ରାମ ଅଛି । ସେଠାରେ ପ୍ରାଏ ଏକଶତ ଲୋକଙ୍କର ନିବାସସ୍ଥାନ, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନ କେବଳ ଜନଶୂନ୍ୟ ହୋଇଥାନ୍ତା । ମାତ୍ର ତନ୍ନଗର ନିବାସୀ ବଦାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ସେନାପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଲୋକ ଜୀବନ ଧାରଣ କରିଅଛନ୍ତି । ବିଶେଷତଃ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଆମ୍ଭେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପକାରପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛୁଁ ।

ନିମଧିକ ନିବେଦନମତି
୧ଲା ଭାଦ୍ରବ ସନ ୧୨୭୪ ସାଲ

ଭବଦୀୟ ବଶମ୍ବଦ
ଶ୍ରୀ ସ——
ବାଲେଶ୍ୱର

ବିଜ୍ଞାପନ

ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ ।

ଉତ୍କଳ ଭାଷା

ଉକଲ ଓ ମୁକ୍ତାର ଖାପସ୍ତରେ ନୂତନ ଦସ୍ତୁର ଅମଲ ସନ ୧୮୬୫ ମସିହା ୨୦ ଆଇନର ଖୋଲାସା ସହିତ	ମୂଲ୍ୟ ଟ୦।
ସନ ୧୮୫୯ ମସିହାର ୧୪ ଆଇନ	ମୂଲ୍ୟ ଟ୦।
ରେଜେଷ୍ଟରି ଫିସ ନିର୍ଣ୍ଣୟ	ମୂଲ୍ୟ ଟ୦/

ଏ ପୁସ୍ତକମାନ ଯାହାଙ୍କର ପ୍ରୟୋଜନ ହେବ ଆଲମଚାନ୍ଦ ବଜାର ଛାପାଖାନାରେ ତତ୍ତ୍ୱକଲେ ପାଇବେ ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାର ମୂଲ୍ୟ ଓ ନିୟମ

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୫ ଙ୍କା
ଛମାସର ଅଗ୍ରିମ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୩
ତିନମାସର ଏକତ୍ର	ଟ ୧।
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ	ଟ ୭ ଙ୍କା
ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡର ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୦।

ଏ ସମ୍ବାଦ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ ଚିଠିପତ୍ର ଓ ଟଙ୍କା ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାଏ ମେନେଜରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ସହର କଟକ ଆଲମଚାନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୁମ୍ପାନିର ପଥର ଛାପାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ପତ୍ରିକା

୧ଭାଗ ଶନବାର ତା ୧ ରିଖ ମାହେ ସିପ୍ଟମ୍ବର ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା
ମୁତାବକ ୧୮ ହିନ ଭାଦ୍ରବ ସନ ୧୨୭୩ ସାଲ ପଞ୍ଚମ ସଂଖ୍ୟା

କଟକସ୍ଥ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କୁମେଟୀ

ଗଲାତ ମାସ ତା ୨୪ ରିଖରେ ଯେଉଁ ସଭା ହୋଇଥିଲା ସେଥିର କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧାରଣ ରୂପେ ନିର୍ବାହ ହୋଇଅଛି । ମଫସଲରେ ଯେ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବଢ଼ି ହୋଇଥିବାରୁ ଲୋକଙ୍କୁ ଆସିବାର କଷ୍ଟ ସେ ସ୍ଥାନରେ ନୌକା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି । ଏବଂ ସହରର ବଙ୍ଗାଳୀଙ୍କ ରହିବା ସକାଶେ ଅଦାଲତ ପୋଖରୀ ଓ ଉଦୟଗଡ଼ ଓ ଧନ କୁଣିଆ ବଗିଚା ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଘର ତୟାର କରିବାର କୁମେଟୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ବଙ୍ଗାଳୀଙ୍କୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କରି ଏତେ ସ୍ଥାନରେ ରଖିବାର କି ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଆମ୍ଭେମାନେ ବୁଝି ପାରୁନାହୁଁ ବରଂ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏଥିରେ ଅନିଷ୍ଟ ହୋଇପାରେ ବାଙ୍ଗାଲିମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେ ରୂପ ମ୍ଲେଚ୍ଛ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ନିକଟରେ ଛୁଡ଼ା ହେବାର କଷ୍ଟ । ଯଦ୍ୟପି ଏପରି ୧୦୦ କି ୨୦୦ ଲୋକ ଏକତ୍ରରେ ନଗରର ଜନପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନରେ ବାସ କରନ୍ତି ତାହାହେଲେ ତତସ୍ଥ ବାୟୁ ଅବଶ୍ୟ ମନ୍ଦ ହେବ । ଓ ଓଲାଉଠା ଇତ୍ୟାଦି ରୋଗର ଯେ ରୂପ ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଏ ବର୍ଷ ହୋଇଅଛି ସେଥିରୁ ପ୍ରତିବାସୀଙ୍କ ଶାରୀରିକ କୁଶଳତା ରକ୍ଷା ହେବ ନାହିଁ । ବଙ୍ଗାଳୀଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ କି ଲାଭ ହେଲା ? ନାନା ସ୍ଥାନରେ ପଡ଼ିରହି ହୁଏତ ଯଥା ସମୟରେ ଅନ୍ନଛତ୍ରରେ ନ ପହଞ୍ଚିବାରୁ ଅନେକ ଲୋକ ଉପବାସରେ ରହିବେ । ବଙ୍ଗାଳୀଙ୍କୁ ଅନ୍ନଛତ୍ର ନିକଟ ସ୍ଥାନରେ ଘର ଦେବାର ଉଚିତ । କେବଳ ଲାଲବାଗ ଓ କମିସ୍ନର କଚେରି ହତା ଏ ଦୁଇ ସ୍ଥାନରେ ସହରର ସମସ୍ତ ବଙ୍ଗାଳି ରହି ପାରନ୍ତି । ଓ ଏକତ୍ରରେ ସେମାନଙ୍କୁ ରଖିଲେ ତାହାଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ ସହଜରେ ହେବ ଓ ସେ ସ୍ଥାନମାନ ପରିଷ୍କାର ରଖିବା ପାଇଁ ଅଳ୍ପ ଖରଚ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ । ଯଦ୍ୟପି କୁମେଟୀ ବିବେଚନାରେ ବଙ୍ଗାଳିମାନଙ୍କୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ରଖିବାର ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ (ଫଳତ ପ୍ରକୃତରେ ଏଥିର କିଛି

କାରଣ ନାହିଁ । ତେବେ ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଁ ଯେ ପ୍ରତି ମେମ୍ବରଙ୍କ ବାସସ୍ଥାନ ନିକଟରେ କିଛୁ କିଛୁ କଙ୍ଗାଳିଙ୍କୁ ରଖାଇ ଦିଆଯାଉ । କାରଣ ତାହାହେଲେ ମେମ୍ବରମାନେ ଆପଣା ଶାରୀରିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟତା ପକାଶେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ କଙ୍ଗାଳିମାନଙ୍କୁ ପରିଷ୍କାର ଓ ଉତ୍ତମ ଅବସ୍ଥାରେ ରଖିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିବେ ।

ଓଡ଼ିଶା ସ୍କୁଲମାନଙ୍କ ଡେପୋର୍ଟୀ ଇନସ୍ପେକଟରୀ କର୍ମ

ବାବୁ କୈଲାସ ଚନ୍ଦ୍ର ତର୍କାଲଙ୍କାରଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହେବାରୁ ପୁରୀ ଓ ଅନୁଗୁଳ ଇଲାକା ସ୍କୁଲର ଡେପୋଟୀ ଇନସ୍‌ପେକ୍‌ଟରୀ କର୍ମରେ ଅବଧି ଅନ୍ୟ କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ ଉକ୍ତ ପଦରେ ଲୋକ ନିଯୁକ୍ତ କରିବାର ଅଧିକାର ଡାଇରେକ୍‌ଟରଙ୍କଠାରେ ଅଛି ଓ ତାହାଙ୍କ କଚେରି କଲିକତାରେ ଥିବାରୁ ସବଦାଚର କଲିକତାର ଲୋକ ଉକ୍ତ କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଏ ଦେଶକୁ ଆସନ୍ତି । ସ୍କୁଲ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ସମସ୍ତ ପଦଶ୍ରେଣ୍ୟ ହୁଏ ସେଥିରେ ବିଦ୍ୱାନ ମନୁଷ୍ୟ ଖୋଜ ରଖିବାର ଉଚିତ ଓ ଓଡ଼ିଶା ଅପେକ୍ଷା ଯେ ବଙ୍ଗ ଦେଶରେ ଅଧିକ ବିଦ୍ୱାନ ଲୋକ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ଅବସ୍ଥା ହେତୁରୁ କିଛୁ ବିଶେଷ ବିବେଚନାର ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଅଛି । ବଙ୍ଗଦେଶୀ ଲୋକମାନେ ସ୍ୱଭାବତଃ ଉତ୍କଳ ଦେଶ ଉପରେ ବିରକ୍ତ ଥାନ୍ତି । ଏବଂ ଅପୁଷ୍ଟ ଭାଷା ଓ ସ୍ୱଭାବଗତରୁ ସବୁ ପ୍ରକାରରେ ଅନଭିଜ୍ଞ ବିଶେଷତଃ ତାହାଙ୍କ ଗୃହକାର ଅବସ୍ଥାରୁ ସେମାନେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଦୁଇତିନ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ନରହିବାରୁ ଉତ୍କଳଭାଷା ଶିକ୍ଷା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତିନାହିଁ । ଓ ଯତ୍ନକଲେ ସୁଦ୍ଧା ଅଳ୍ପକାଳରେ ହେବାର କଷ୍ଟ । ଏ ଯୋଗୁଁ ବଙ୍ଗ ଦେଶରୁ ଅଦ୍ୟାପି ଯେତେ ଡିପୋଟି ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍‌ଟର ଆସିଅଛନ୍ତି କେହି ଉତ୍କଳଭାଷା ଉନ୍ନତି ବିଷୟରେ କିଛି ଚେଷ୍ଟା କରିନାହାନ୍ତି ବରଂ ଉତ୍କଳଭାଷା ପ୍ରକାରାନ୍ତରରେ ମୋଫସଲ ସ୍କୁଲମାନଙ୍କରୁ ଉଠାଇ ଦେଇ ବଙ୍ଗଭାଷା ପ୍ରଚଳିତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଧିକ କି କହିବୁଁ ଏକ ଏକଜଣ ବଙ୍ଗ ଦେଶୀ ଡେପୋଟୀ ଇନସପେକ୍‌ଟର ଉତ୍କଳ ଦେଶକୁ ଏ ପ୍ରକାର ଘୃଣା କରନ୍ତି ଯେ ସରକାରୀ ରିପୋର୍ଟରେ ସୁଦ୍ଧା ତାହା ଜଣାଇବାକୁ ତ୍ରୁଟି କରିନାହାନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଉମାଚରଣ ହାଲଦାରଙ୍କ ସାଲ ତମାମି ରିପୋର୍ଟ ପାଠକରିଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଏକଥାର ବିଲକ୍ଷଣ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ପାଇଥିବେ । ଏ ଦେଶରେ ଯେ ଅବଧି ଅନେକ ଲୋକ ସ୍କୁଲକୁ ଆପଣା ଆପଣା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପଠାଉ ନାହାନ୍ତି ସେଥିର ଏହା ଏକ ମହତ କାରଣ ଅଟେ । ସମସ୍ତେ କହନ୍ତି ଯେ ସ୍କୁଲରେ ଉତ୍କଳଭାଷା ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଉପଯୁକ୍ତ ପୁସ୍ତକ ନାହିଁ ଓ ବିଶେଷରେ

ସେଉଁମାନେ ଆପଣା ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମରେ ତ୍ରୁଟିକରି ତାହା ଲୁଚାଇବା ସ୍ଥଳରେ ଉପରସ୍ଥ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଜଣାନ୍ତି ଯେ ଏ ଦେଶର ଲୋକଙ୍କ ବୁଦ୍ଧି ଅତି ମନ୍ଦ ଓ ଏମାନେ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ ପକ୍ଷରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନନୁକୂଳ । ମାତ୍ର ସେମାନେ ଏ ଦେଶର ଭାଷା ଉନ୍ନତି ବିଷୟରେ କେ କି ଉପାୟ କରିଅଛନ୍ତି ? ସେମାନେ କି ଜାଣନ୍ତିନାହିଁ ଯେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରନାଳି ଉପଯୁକ୍ତ ମତେ ସ୍ଥିର କରିବାର ସକାଶେ ସେମାନେ ଏ ଦେଶକୁ ଆସିଅଛନ୍ତି ? ଅମୁକ ବିଷୟର ସୁଯୋଗ ଅଛି ଅମୁକ ବିଷୟରେ ସୁଯୋଗ ନାହିଁ ଏ କଥା ନିରୁଦ୍‌ବେଗରେ ରହିବାର କି ଏହାଙ୍କର କର୍ମ ? ଏଥିର ସୂକ୍ଷ୍ମ କାରଣ ଏହି ଯେ ଏମାନେ ଦେଶର ଚଳିତ ଭାଷାରେ ଅପାରଗ ଥିବାରୁ ଅଗତ୍ୟା କୌଣସି କର୍ମ କରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ।

ଅତଏବ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ମାନସ ଏହି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ କେତେକ କାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦେଶ ପାଇଁ ଡେପୋଟି ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍‌ଟର ନିଯୁକ୍ତ କରିବାର କ୍ଷମତା କମିସ୍ନର ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଅର୍ପଣ ହେଉ । ଆମ୍ଭର ବର୍ତ୍ତମାନର କମିସ୍ନର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରେବନ୍ ସାହେବ ଏ ଦେଶର ଲୋକଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଯେ ରୂପ ଯତ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ସର୍ବତ୍ର ବିଦିତ ଓ ସ୍କୁଲରେ ଅଳ୍ପକାଳ ହେଲା ଯେ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ସେଥିରୁ ତହିଁର ବିଶେଷ ପ୍ରମାଣ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଏହାଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଉକ୍ତ ଭାର ଦିଆଗଲେ ଯେ ଏ ଉପଯୁକ୍ତ ଲୋକ ଦେଖି ନିଯୁକ୍ତ କରିବେ, ଏଥିରେ ଲେଶମାତ୍ର ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ହେଉନାହିଁ । ଆମ୍ଭର ଆଶା ଏହି ଯେ ଉକ୍ତ କର୍ମ ସକାଶେ ଉତ୍କଳ ଦେଶର ଲୋକ କି ଯେ ଇଙ୍ଗରାଜୀରେ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବ ଏବଂ ସଦ୍‌ବଂଶଜାତଥିବ ତାହାକୁ ଏ କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯିବ । ମଫସ୍ୱଲ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କର ବିଦ୍ୟାଭ୍ୟାସ ସକାଶେ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରବୃତ୍ତକରିବା ସାମାନ୍ୟ କଥାନୁହେଁ । ବଙ୍ଗ ଦେଶୀ କୌଣସି ଅପରିଚିତ ଡେପୋଟୀ ଇନସ୍ପେକ୍‌ଟର କୌଣସି ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରବେଶକଲେ ତତ୍ରସ୍ଥ ସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷକ ଓ ବେହେରା କି ଚପରାସି ବିନା ଅନ୍ୟ କେହି ତାହାଙ୍କ ନିକଟକୁ ସୁଦ୍ଧା ଆସନ୍ତିନାହିଁ । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ତାହାଙ୍କୁ ଏ କି ଉପଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ? ଯଦ୍ୟପି ଏ ଦେଶସ୍ଥ କେହି ମାନ୍ୟମାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ତଦ୍‌ବଂଶଜାତ କାହାରିକୁ ଉକ୍ତ କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଏ ତେବେ ଅମୁକ ଲୋକ ଆସିଛନ୍ତି କିମ୍ବା ଅମୁକଙ୍କ ପୁତ୍ର ଭ୍ରାତା ଇତ୍ୟାଦି କେହି ଆସିଅଛନ୍ତି ଏହା ଶୁଣିବା ମାତ୍ରକେ ଗ୍ରାମର ଭଦ୍ରଲୋକମାନେ ଅବଶ୍ୟ ତାହାଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ଭାଷଣ କରିବେ ଓ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ତାହାଙ୍କ ସହିତ କଥୋପକଥନରେ ଯେ ଉପଦେଶମାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ସେଥିରେ ବିରକ୍ତ ନହୋଇ ମନଯୋଗ ପୂର୍ବକ ଶ୍ରବଣ କରିବେ । ଓ କ୍ରମଶଃ ସେଥିର ଅନୁଗାମୀ ହେବାକୁମଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । ଏହାଇ ଆମର ମାନସ ଓ ଏହା ହେଲେ ଉତ୍କଳ ଭାଷାରେ ପୁସ୍ତକାଦି ରଚନା କରିବାକୁ ଅଥବା ସେ କର୍ମରେ

ଅନ୍ୟକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ କରିବାକୁ ଏମାନେ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ଓ ଏ ଦେଶରେ ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷାପ୍ରତି ଯଥେଷ୍ଟ ଉତ୍ସାହ ଦେବାକୁ କଦାଚତ୍ତ୍ରୁଟି କରିବେନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜନିସ୍ତନ ସାହେବ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଉନ୍ନତ ପକ୍ଷରେ ଯେରୂପ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପ କରିଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ଉଚିତ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ରିପୋର୍ଟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଦୁପାୟ ଦ୍ୱାରା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ମାନସ ସଫଳ କରିବେ । ଏଥିରୁ ଯେ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ହେବ ତାହା ଅବଗତ ହେବାପାଇଁ ଅଧିକ ଦିନ ଆବଶ୍ୟକ ହେବନାହିଁ ।

ସରକାରୀ କଚେରୀରେ ଦସ୍ତାବିଜ ଚୋରୀ

ଅଳ୍ପକାଳ ହେଲା କଟକସ୍ଥ ପ୍ରଧାନ ସଦର ଅମିନ ଆଲିଙ୍କ ମହକୁମାରେ ଏକ ଅପୂର୍ବ ଘଟଣା ହୋଇଯାଇଅଛି । ଏକ ଦେଓ୍ୱାନି ମକଦ୍ଦମାର ନଥିପତ୍ରରେ ସ୍ୱରୂପ ଖଣ୍ଡେ ଜନ୍ମ ପତ୍ରିକା ଦାଖଲ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ତଜବିଜ ସମୟରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଉକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜ ନଥିରେ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରଏଟ ସାହେବ ପ୍ରଧାନ ସଦର ଅମିନ ଏଥିର ଅନୁସନ୍ଧାନ କୌଣସି ବୃତ୍ତାନ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତ ନହେଲେ କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ମୋହରିର ଜିମା ସେ ନଥି ଥିଲା ତାହାର ଜଣେ ତାଇଦ ନବିସ ଅନ୍ୟ ତାଇଦ ନବିଶକୁ ଉକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜ ନଥିରୁ ବାହାର କରିନେଇ ଚିରିପକାଇବାର ଦେଖିଥିବାର କଥା ହାକିମଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରକାଶ କରି ସେଥିର କିଛି ପ୍ରମାଣ ଦେଇ ନପାରିବାରୁ ହାକିମ ଉକ୍ତ ତାଇଦ ନବିଶକୁ ଫଉଜଦାରିକୁ ପ୍ରେରଣ କଲେ। ମକଦ୍ଦମା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡେପୁଟୀ ମେଜେଷ୍ଟର ଟେଲର ସାହେବଙ୍କ ସମର୍ପଣ ହେଲା ଓ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଷୟରେ ଦସ୍ତାବିଜ ଚୋରି ଅପରାଧର ପ୍ରମାଣ ନପାଇବାରୁ କେବଳ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ନାମରେ ମିଥ୍ୟା କହିଥିବା ଅପରାଧରେ ଦଶବେତ ସଜା ଦେଲେ । ଏହିରୂପ ମକଦ୍ଦମା ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେଲା ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ମକଦ୍ଦମାରେ କୌଣସି ହାକିମଙ୍କ କି ଅନ୍ୟ କାହାରି ଦୋଷ ଦେଖୁନାହୁଁ । ମେଜେଷ୍ଟର ସାହେବ ଉଚିତ ବିବେଚନା କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସଦର ଅଲ୍ଲି ସାହେବ କାହାରି ଉପରେ ଉକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜ ଅପହରଣର ଦୋଷ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିନପାରିବାରୁ ସୁତରାଂ ନିରସ୍ତ ହୋଇରହିଲେ । ମାତ୍ର ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଅଛୁଁ ଯେ ଉତ୍ତର କାଳକୁ ଏପରି ଦୁଷ୍କର୍ମ ନିବାରଣରେ କି ଉପାୟ କରାଗଲା ଅଦାଲତର ମକଦ୍ଦମାମାନ ପ୍ରାଏ ଲେଖା ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ନିର୍ଭର ରଖେ ଓ ମକଦ୍ଦମା ଅନୁସାରେ ଏକ ଏକ ଦସ୍ତାବିଜର

ଯେ କେତେ ମୂଲ୍ୟ ହୁଏ ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କ ଗୋଚର ଅଛି । ଓ ଏପରି ସଚରାଚର ହୋଇଥାଏ ଯେ ଏକ ଏକ ମକଦ୍ଦମାର ଫଳାନୁସାରେ ମୁହୂର୍ତ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଧନୀ ଦରିଦ୍ର ଓ ଦରିଦ୍ର ଧନବାନ୍ ହୁଏ । ଯଦ୍ୟପି ଏ ପ୍ରକାର ବହୁମୂଲ୍ୟ ଦସ୍ତାବିଜର ରକ୍ଷାର ବିହିତ ଉପାୟ ସ୍ଥିରନହୁଏ ଓ ତାହା ଯାହାଠାରେ ଥାଏ ସେ ବ୍ୟକ୍ତିଠାରୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହେଲେ ତାହାପ୍ରତି କିଛିମାତ୍ର ଦଣ୍ଡ ନ ହୁଏ ତେବେ ସେମାନେ ଦସ୍ତାବିଜର ରକ୍ଷା ପ୍ରତି କି ହେତୁ ଯତ୍ନବାନ ହେବେ ଓ କେଉଁ ସାହାସରେ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ଦସ୍ତାବିଜ ରାଜଦରବାରରେ ସମର୍ପଣକରି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ରହିବେ ?

ବର୍ତ୍ତମାନସ୍ଥଳରେ ତାଏଦ ନବିସ ହେତୁରୁ ଅମଲା ରକ୍ଷା ପାଇଅଛି । ମାତ୍ର ତାଏଦ ନବିସ କେବଳ ଅମଲାକୁ ଲେଖାପଢ଼ାରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ସିରସ୍ତା କାଗଜପତ୍ର ସମର୍ପଣ କରିଦେବାର ପ୍ରଥାକୁ ଅବଶ୍ୟ ଦୂଷଣୀୟ କହିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଯେଉଁ ଅମଲାଠାରେ ଯେ ତାଏଦ ନବିଶ ଥାଏ ତାହାର ଭଲମନ୍ଦର ଭାର ସେ ଅମଲା ଗ୍ରହଣ କରିଅଛି ବୋଲି ଜ୍ଞାନକରିବାକୁ ହେବ । କାରଣ ଏହି ପ୍ରକାର ଦୁର୍ଘଟଣାପ୍ରତି ସାବଧାନ ହେବା ସକାଶେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଆଜ୍ଞା କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରଧାନ ଅମଲା ଓ କରଜର ବିନା ସମ୍ମତିରେ କେହି ତାଏଦ ନବିସକୁ ରଖାଯିବ ନାହିଁ । ଅତଏବ ଆମ୍ଭ ଜାଣିବାରେ ଅମଲା ଏ ଦୁଷ୍କର୍ମର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଥିଲେସୁଦ୍ଧା ସେ ନିତାନ୍ତ ଅସାବଧାନତା ଓ ସରକାରି କର୍ମରେ ଗୁରୁତର ଅବହେଲା କରିବା ଦୋଷରୁ କଦାଚ ମୁକ୍ତ ହୋଇନପାରେ ଏବଂ ଉତ୍ତର କାଳକୁ ତାହାର ଚରିତ୍ର ସଂଶୋଧନାର୍ଥେ ଏବଂ ଅନ୍ୟଲୋକଙ୍କୁ ଏ ପ୍ରକାର କର୍ମରୁ ନିବାରଣାର୍ଥେ ହାକିମଙ୍କର ଉଚିତ ଯେ ତାହାପ୍ରତି ଉପଯୁକ୍ତ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ପ୍ରାପ୍ତ

"ଓଡ଼ିସ୍ୟାମାନେ ସ୍ୱଭାବତଃ ନିର୍ବୋଧ" ଏହି ପ୍ରବାଦ ଯଥାର୍ଥ କି ନା । ବିଦେଶୀୟଲୋକେ କହନ୍ତି ଓଡ଼ିସ୍ୟାମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ଏପରିସ୍ଥୂଳ ଯେ ନାନା ପ୍ରକାର ଚେଷ୍ଟା କଲେମଧ୍ୟ ସେମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ କୌଣସି ବିଷୟରେ ସୁଶିକ୍ଷିତ ହୋଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଅନୁଧାବନ ପୂର୍ବକ ବିବେଚନାକରି ଦେଖିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଏହି ସସ୍କାର ଏକାନ୍ତ ଅଦୂରଦର୍ଶୀତାମୂଳକ । ସକଳ ବିଦ୍ୟାରେ ଓଡ଼ିସ୍ୟାମାନେ ସ୍ୱଭାବରେ ପାରଦର୍ଶୀ ।

(କେବଳ କେହି ଉତ୍ସାହଦାତା ନଥିବାରୁ ଏବଂ ରାଜଦ୍ରୋହ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାଧା ଜନ୍ମିବାରୁ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର ସ୍ୱକୀୟ ମହୀୟସୀ ଧୀଶକ୍ତି କ୍ରମଶଃ ହ୍ରାସ ହୋଇ-

ପଡ଼ୁଅଛି । ଏହି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ପଡ଼ୋଶୀ ବଙ୍ଗାଳୀମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଯେ ଏତେ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ତାହାର କାରଣ କି ? କେବଳ ଅନ୍ୟର ଯତ୍ନ କି ଏହି ଉନ୍ନତ ଅବସ୍ଥାର ମୂଳୀଭୂତ କାରଣ ନୁହେଁ ? ଦେଖ କି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଓ ଦେଶହିତୈଷୀ ସଦାଶୟ ଡେବିଡ ହେୟାର ଓ ଡଫଟନ ପ୍ରଭୃତି ବଙ୍ଗାଳାର ଉନ୍ନତି କାରଣ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ଓ ଆୟାସ ସ୍ୱୀକାର କରିନାହାନ୍ତି ? ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଉତ୍କଳ ଦେଶରେ ଯଦି ସେପରି ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଥାଆନ୍ତା ତେବେ ଆଜି କି ଉତ୍କଳର ଏପରି ଦୁରବସ୍ଥା ଥାଆନ୍ତା ।) ପ୍ରତ୍ୟୁତ ଉର୍ବରା ଭୂମିରେ ନିପତିତ ବୀଜ ଯେପରି ଅଳ୍ପାୟାସରେ ଆଶୁ ଅଙ୍କୁରିତ ଓ ଶାଖାପ୍ରଶାଖା ରୂପେ ପରିଣତ ହୁଏ ତଦ୍ରୂପ ଅବଶ୍ୟ ଓଡ଼ିଷ୍ୟା ଏକ ସଭ୍ୟତମ ଦେଶମଧ୍ୟରେ ପରିଗଣିତ ହୁଅନ୍ତା ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ, ଏହିଯେ ଅସାଧାରଣ ଧୀଶକ୍ତି ସମ୍ପନ୍ନ ଇଂରେଜମାନେ ସାକ୍ସନ୍‌ମାନଙ୍କର ଇଂଲଣ୍ଡ ଅଧିକାର ପୂର୍ବରେ ଏମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା କିପରିଥିଲା ? କେବଳ ଅନ୍ୟର ଯତ୍ନ କି ଏମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତାବସ୍ଥାର ହେତୁ ଭୂତ ହୋଇନାହିଁ । ଦେଶର ସଭ୍ୟତାର ମୂଳଭୂତା ଯେ ଭାଷା ପୂର୍ବରେ ଇଂରେଜୀ ଭାଷା କିପରିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ କିପରି ହୋଇଅଛି । ସାକ୍ସନମାନଙ୍କର ଇଂଲଣ୍ଡ ଆକ୍ରମଣ ପୂର୍ବରେ ଇଂରେଜୀ ଭାଷାର ଯେପରି ଅବସ୍ଥା ଥିଲା ତାହାର ସହିତ ଅଯତ୍ନ ସମ୍ଭୂତା ଉତ୍କଳ ଭାଷାର ତୁଳନାକରି ଦେଖିଲେ ହବାନ୍ଧଣି ପ୍ରଭେଦ ପ୍ରତୀୟମାନ ହୁଏ ।

(ପୁନଶ୍ଚ ଦେଖ ଏହି ବଙ୍ଗାଳୀ ଭାଷାର ଉନ୍ନତି କାରଣ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନା ଯତ୍ନ କରାଯାଉଅଛି । ତଥାପି ଉତ୍କଳୀୟ କବିମାନେ ଯେ ସକଳ କାବ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ରଚନା କରିଯାଇଅଛନ୍ତି ତାହାର ସହିତ ତୁଳନା ଦେବାପାଇଁ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ଖଣ୍ଡେ ମଧ୍ୟ କାବ୍ୟ ବଙ୍ଗଳା ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇନାହିଁ । ଏକଥା ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ ଯେ କି ସାହିତ୍ୟ କି କାବ୍ୟ କି ଗଣିତ କି ଭୂଗୋଳ କି ପ୍ରାକୃତିକ ବିଦ୍ୟା ସକଳ ବିଷୟରେ ବଙ୍ଗଳାରେ ଭୂରି ଭୂରି ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଏହି ସକଳ ପୁସ୍ତକ ଅନୁବାଦିତ ବା ଅପହୃତ । ସ୍ୱାଧୀନ ପୁସ୍ତକ କେତେଖଣ୍ଡ ଅଛି ? ସ୍ୱାଧୀନ ଗ୍ରନ୍ଥ ମଧ୍ୟରୁ ବଙ୍ଗାଳିମାନେ ବିଦ୍ୟାସୁନ୍ଦରକୁ ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ ପୁସ୍ତକ ବୋଲି ମଣନ୍ତି ।) ଏବଂ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ରଚନା କରି ৺ ଭାରତଚନ୍ଦ୍ର ରାୟ ବଙ୍ଗଳା ଦେଶରେ ବିଖ୍ୟାତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କ୍ରମଶଃ ପ୍ରକାଶ୍ୟ

ପୁରୀ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣ କୁମେଟୀ :—

ଏ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋ ୧୯ଟି ଅନ୍ନଛତ୍ର ସ୍ଥାପନ ହୋଇଅଛି । ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ୧୫ ଯାଗାରେ ସାହାଯ୍ୟ ବିତରଣ ହେଉଅଛି । ଅନ୍ୟ ୪ ସ୍ଥାନରେ କର୍ମ ଆରମ୍ଭ ହେଉଅଛି ।

ସରକାରୀ ଚାଉଳ ମଫସଲରେ ଅନେକାନେକ ସ୍ଥାନରେ ବିକ୍ରି ହେଉଅଛି ଓ ସହର ମଧ୍ୟରେ ସରକାରୀ ଗୋଦାମ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏକ ଗୋଦାମରେ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ଚାଉଳ ବଣ୍ଟନ କରିବାର କଷ୍ଟ ହେବାରୁ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ତା୧୩ରିଖେ ଯେଉଁ ସାହାଯ୍ୟ କମେଟୀ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଗୋଦାମ ସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଅଛି । ସରକାରୀ ଚାଉଳରେ ଅନେକ ଧାନ୍ୟ ଥିବା ହେତୁଁ ତାହା ସେ୧୨ର ଦରରେ ବିକ୍ରି ହେଉଅଛି । ଓ କମେଟୀଙ୍କ ଚାଉଳ ପୂର୍ବେ ଟଙ୍କାକୁ ସେ୮ର ନିରିଖରେ ଓ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ବଣ୍ଟନ ହେଉଥିଲା କିନ୍ତୁ କମେଟୀର କେତେକ ମେମ୍ବରଙ୍କ ବିବେଚନାରେ କେତେକ ଲୋକ ସାଧ ଓ ଉପରୋକ୍ତ ଦରରେ କ୍ରୟ କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ଅଟନ୍ତି ତଦ୍ଯାତ ସେମାନଙ୍କୁ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ଦିଆ ନଯାଇ ଅଳ୍ପ ଦାମରେ ଦିଆ ଗଲେ ସେମାନେ ଖରିଦ କରିପାରିବେ । ଏଣୁ କରି ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୋକଙ୍କ ଅବସ୍ଥାନୁସାରେ ଟଙ୍କାକୁ ସେ୮ର ଓ ସେ୧୬ର ନିରଖ ଓ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ଚାଉଳ ବଣ୍ଟନ ହେଉଅଛି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ

ଗତ ସପ୍ତାହର ପେଟ୍ରିଅଟ କାଗଜରେ ଓଡ଼ିଶ୍ୟାଦେଶର ଆଗତ କିସ୍ତର ରାଜସ୍ୱ ଯମିଦାରଙ୍କୁ ମାଫ ଦେବାପାଇଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ ଏ ମତରେ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଐକ୍ୟ ଅଛୁ । ଏଥିରେ ବିସ୍ତାରିତ ବର୍ଣ୍ଣନା ଆଗତ ସପ୍ତାହରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବୁଁ ।

ଉକ୍ତ ପତ୍ରରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଫ୍ରାନ୍ସ ଦେଶର ରାଜପୁତ୍ର ଗ୍ରୁପା କରିବାର କର୍ମ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଗ୍ରୁପା କର୍ମ ଯେ କେମନ୍ତ ମାନ୍ୟମାନ ବୋଧକରୁଁ ଅଜସ୍ର ଲୋକ ମାନେ ଏଥର ବିବେଚନା କରିପାରିବେ ।

ଉକ୍ତପତ୍ରରେ ଆହୁରି ଆନନ୍ଦ ସହିତ ପାଠକଲୁଁ ଯେ କଲିକତାସ୍ଥ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ଲୋକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ସକାଶେ ସଭା କରିଥିଲେ ସେଥିରେ ପ୍ରାୟ ଟ ୭୦୦୦ ଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାନ ପ୍ରାପ୍ତିର ଫର୍ଦ୍ଦରେ ଦସ୍ତଖତ ହୋଇଅଛି । ସେଠାର ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ ପ୍ରାୟ କୋଡ଼ିଏ ଜଣରେ ପ୍ରତ୍ୟେହ ୮୦୦୦ ଲୋକଙ୍କୁ ଆହାର ଦେବାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଲୋକମାନଙ୍କ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ ସାର୍ଥକ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ସମ୍ବାଦ ପାଇଁ ଅଛୁ ଯେ ପୁରୀ ନଗରରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ଗାଙ୍ଗୁଲି ମୁନସଫ ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁରାମ ଅକ୍ଷୟ ଚଟ୍ଟର୍ଯ୍ୟା ଦପୋଟି

କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ଗୋଟିଏ ବ୍ରହ୍ମ ସମାଜ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ତା ୨୨ ରିଖରେ ସ୍ଥାପନ ହୋଇଅଛି । ଆରମ୍ଭ ସମୟରେ ଏଥିର ସଭ୍ୟ ଜ୭।୨ଣ ଥିଲେ ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଜଂ୭।୮ଣ ସଭ୍ୟ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଯେତେଥର ଅନ୍ନ ଛତ୍ରକୁ ଯାଉ ତେତେଥର କଙ୍ଗାଳଙ୍କ ଦୁରବସ୍ଥା ଦେଖି ଦୁଃଖିତ ହେଉଁ କେତେବେଳେ ଟିକଟ ନେବାପାଇଁ ଓ କେତେବେଳେ ଅନ୍ନ ପାଇବା ପାଇଁ ଧରାଧରି ଓ ତନ୍ନିମିତ୍ତ ମାର ପିଟର ଚର୍ଚ୍ଚା ସର୍ବଦା ଦେଖାଯାଏ କିରୂପେ ଯେ ଏଥିର ନିବାରଣ ହେବ ତାହା କାହାରିକୁ ସ୍ଥିର କରିବାର ଜଣାଯାଏ ନାହିଁ । ମେମ୍ବରମାନେ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହ ଦୋତାଲା କୋଠି ଉପରେ ନିର୍ଜନରେ ବସି କେବଳ କମେଟୀ ନ କରି ଯେବେ ସମସ୍ତ ସମୟରେ କଙ୍ଗାଳଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ଦେଖନ୍ତେ ତାହାହେଲେ ଆମ୍ଭର ଭରସା ହୁଏ ଯେ ଅନେକ ମଙ୍ଗଳ ହୁଅନ୍ତା । କମେଟୀ ଯେ ଯେ ନିୟମମାନ କରି ଅଛନ୍ତି ତାହାଇ ଯଥେଷ୍ଟ ଏଥର ତାହାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ ଉକ୍ତ ନିୟମମାନ କିରୂପ ଚଳୁଅଛି ତାହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ଦେଖି ଆପଣା ହୃଦବୋଧ କରିବେ ।

ଚିଲିକା ହ୍ରଦର ମୁହଁ ଖୋଲାଇ ଗଞ୍ଜାମ ଓ ପୁରୀ ସଙ୍ଗେ ଜଳପଥ ଦ୍ୱାରା ଗତାୟାତର ସୁଯୋଗ କରିଦେବା ନିମନ୍ତେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଆଦେଶ କରିଅନ୍ତି । ଉକ୍ତ କର୍ମ ଯେବେ ଇରିଗେସନ କମ୍ପାନି କରିପାରିବେ ତେବେ ଉତ୍ତମ ନଚେତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସ୍ୱୟଂ ତାହା ସିଦ୍ଧ କରିବେ । ଏ କର୍ମରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅନେକ ଉପକାର ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଗତ ଶନିବାର ଠାରୁ ସରକାରୀ ଚାଉଳର ଭାଉ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସରୁ ଚାଉଳ ଟଙ୍କାକୁ ୯ସେ୪ର ଓ ମୋଟ ସେ୬ର ମିଳୁ ଅଛି । ଲୋକେ କହୁ ଅଛନ୍ତି ଯେ ସରକାର ଆପେ ଚାଉଳ ଦେବାର କଣ୍ଟ୍ରାଟ କରି ବଜାର ଭାଉ ଚଢ଼ାଇ ଦେଇ ଅକ୍ଲେଶରେ ସେ ଭାଉରେ ବିକି କଲେ । ଏମାନେ ବଲ୍ଲଭ ହଣ୍ଡି ଦାର ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଅତିଆନନ୍ଦ ସହିତ ଗେଜେଟରେ ପାଠ କଲୁଁ ଯେ ପୁରୀର କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାର୍ଲୋ ସାହେବ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର କଲେକ୍ଟର ଓ ମେଜେଷ୍ଟର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କର ଦୁଃଖୀଙ୍କ ସକାଶେ ଯେରୂପ ପରିଶ୍ରମ ଓ ଯତ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବିଦିତ ଅଛି ଓ ଏସକାଶେ ଯେ ତାଙ୍କର ପଦବୃଦ୍ଧି ଶୀଘ୍ର ହେବ ଏହା ବିସ୍ମୟ ନୁହେଁ ।

ଫ୍ରେଣ୍ଡ ଅବ ଇଣ୍ଡିଆ ପତ୍ରରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଗବର୍ଣ୍ଣର ଲର୍ଡ଼ ନେପିୟର ସାହେବ ଆପଣା ଅଧୀନ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷପୀଡ଼ିତ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ସ୍ୱୟଂ ଭ୍ରମଣ କରି ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଯାହା ଆବଶ୍ୟକ ସେଥିର ଉପାୟ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଗଞ୍ଜାମର ଲୋକମାନଙ୍କୁ କର୍ମ ଦେବାନିମନ୍ତେ ସେ ସ୍ଥାନରୁ ଚିଲକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ଖାଲଖୋଳିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିବାରେ ଇଣ୍ଡିଆ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହାମଞ୍ଜୁର କରିଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଲେଫ୍ଟେନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର କଙ୍ଗାଳିମାନଙ୍କ ଭୟରେ ଦାର୍ଜିଲିଙ୍କୁ ପଳାୟନ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଧାମନଗରରେ ଚାଉଳର ଭାଉ ଟ ୧ ଙ୍କାରେ ଏକସେର ଓ ଯାଜପୁରରେ ସେ ୵୴ ହୋଇ ଅଛି । ସେ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ସରକାରୀ ଚାଉଳ ପଠାଯିବାର ଉପାୟ କରାଯାଉ ଅଛି ।

ବମ୍ବାଇରୁ ବଙ୍ଗଦେଶର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ସ୍ଥାନ ମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଟ ୨୨୦୦ ଙ୍କା ଆସି ଅଛି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ସର ଯାମସେଟଜୀ ଜିଜିଭୟଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଟ ୧୫୦୦ ଙ୍କା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଫ୍ରେଣ୍ଡଅବ ଇଣ୍ଡିଆପତ୍ରରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଆଗ୍ରହାଇକୋର୍ଟରେ ଏକ ବଡ଼ ହାସ୍ୟକର ଘଟଣା ହୋଇଅଛି ଜଣେ ଜଜ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ନିଷ୍ପତ୍ତି କରି ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଥିଲେ ଏହି ସମୟରେ ଯାହାର ମକଦ୍ଦମା ଡ଼ିସମିସ ହୋଇଥିଲା ସେ ଏକ ମସାଲ ଜାଳି ଉକ୍ତ ହାକିମଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଦେଖାଇଲା ଓ ଏ ପ୍ରକାର କରିବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ବ୍ୟକ୍ତ କଲା ଯେ ହାକିମମାନେ ଅନ୍ଧକାରରେ ଥାଇ ନ୍ୟାୟ ଅନ୍ୟାୟ ଦେଖି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଆଲୋକ ଦେଖାଇବାର ଆବଶ୍ୟକ । ଉକ୍ତ ହାକିମ ଏ ପ୍ରକାର କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ କେବଳ ଟ ୫୦ ଙ୍କା ଜରିମାନା କଲେ ।

ଉକ୍ତ ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଅମୃତସହର ନଗରରେ ଡାକ୍ତର ଏଚନ୍ ସନ୍ ସାହେବ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନଙ୍କୁ ବୈଦ୍ୟ ବିଦ୍ୟା ଅସ୍ତ୍ର ଚିକିତ୍ସା ଶିକ୍ଷା ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏତଦ୍ଦ୍ୱାରା ତାହାଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହି ଯେ ଏ ଦେଶସ୍ଥ ଭଦ୍ରଲୋକମାନଙ୍କ ଗୃହ ମଧ୍ୟକୁ ପୁରୁଷ ଡାକ୍ତର ଯିବାର ଯେ ଅଶୁବିଧା ଅଛି ତାହା ନିବାରଣ ହେବ ।

ପତ୍ର ପ୍ରେରକଙ୍କ ପ୍ରତିସମ୍ବାଦ

ଆମ୍ଭେମାନେ ଏସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ପତ୍ର ପାଇଅଛୁଁ ମାତ୍ର ପତ୍ରିକାରେ ସ୍ଥାନାଭାବ ହେତୁରୁ ପ୍ରକାଶ କରି ପାରିଲୁ ନାହିଁ । ଏ ପକ୍ଷେ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ।

ଶ୍ରୀ ପିଣ୍ଡ୍ରକ ଝୁଣ୍ଟିଅ—ଅଧିନ ଶିକ୍ଷକ ଯଦ୍ୟପି ପକ୍ଷପାତ କରନ୍ତି ତେବେ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ କିମ୍ବା କୁମେଟୀଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ପ୍ରମାଣ କରାଇଲେ ସେଥିର ପ୍ରତୀକାର ହେବ ।

ଦା. ଗ. ରା— ହିନ୍ଦୁମାନେ ଜାତି ସଂସ୍କାର ହେତୁ ଅରକ୍ଷ ବାଳକଙ୍କ ଭରଣ ପୋଷଣ କର୍ମନିର୍ବାହ କରିବାକୁ ଯଥାର୍ଥ ପାଇଥିବାର ଲେଖନ୍ତି ମାତ୍ର ସେ କଥା ତର୍କ କରିବାରେ କଲ୍ପିତ ଅଛୁ । ପାଦ୍ରି ସାହେବ ଉପଯୁକ୍ତ ପାତ୍ର ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ତାଙ୍କ ଠାରେ ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ବାଳକଙ୍କ ଉପକାର ହେଉ ନାହିଁ ଏହା କୁମେଟି ସ୍ୱୀକାର କରିଅଛନ୍ତି ଓ ଯେଉଁମାନେ ଏ ପ୍ରକାର ବାଳକଙ୍କ ଅନାଥ ହୋଇ ବଜାରରେ ବୁଲୁ ଥିବାର ଦେଖୁ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଜାଣିପାରୁ ଅଛନ୍ତି ।

ଅନ୍ତଂ ସର୍ବଦର୍ଶୀ— ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କାରଣ ଯେଉଁମାନେ ରଚନା ଲେଖି ପଠାଇବେ ତାହାଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ଅଛୁଁ ଯେ ସେମାନେ ଆପଣା ଆପଣା ନାମ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଜଣାଇବେ ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାର ମୂଲ୍ୟ ଓ ନିୟମ

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୪ ଙ୍କା
ଛମାସର ଅଗ୍ରିମ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୨
ତିନମାସର ଏକତ୍ର	ଟ ୧।
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ	ଟ ୬ ଙ୍କା
ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡର ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୦।

ଏ ସମ୍ବାଦ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ ଚିଠିପତ୍ର ଓ ଟଙ୍କା ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ ମେନେଜରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ସହର କଟକ ଆଲମଚାନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନିର ପଥର ଛାପାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧ଭାଗ ଶନିବାର ତା ୮ ରିଖ ମାହେ ସିପ୍ଟମ୍ବର ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା
ମୁତାବକ ୨୫ ଦିନ ଭାଦ୍ର ସନ ୧୨୭୩ ସାଲ ଷଷ୍ଠ ସଂଖ୍ୟା

ସର ହେନେରି ରିକେଟ ସାହେବ

ଏ ଜିଲ୍ଲାର ପୂର୍ବତନ କମିସ୍ନର ଶ୍ରୀଯୁତ ହେନେରି ରିକେଟସ୍ ସାହେବଙ୍କର ଚିର ସ୍ମରଣୀୟ ନାମ ଏଦେଶର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ବିଦିତ ଅଛି । ପ୍ରଶଂସିତ ସାହେବ ପ୍ରଥମେ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର କଲେକ୍ଟର ଥିଲେ ସେ ସ୍ଥାନ ପ୍ରତି ତାହାଙ୍କର ଏ ପ୍ରକାର ମମତା ଜନ୍ମି ଥିଲା ଯେ କମିସ୍ନର ହେଲା ଉତ୍ତାରୁ ସୁଦ୍ଧା ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ରହନ୍ତି । ସନ ୧୮୩୭ ଶାଲରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମୟରେ ସେ ଦୁଃଖୀ ମାନଙ୍କ ଦୁର୍ଦଶା ନିବାରଣର ଅନେକ ଉପାୟ କରିଥିଲେ । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ବାଲମ ଚାଉଳ ଅଣାଇ ବିକ୍ରୟ କରାଇ ବାରୁ ଲୋକମାନେ ଅଧିକ କଷ୍ଟ ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର ଘର ଭାଙ୍ଗିଯାଇଥିଲା ସେମାନଙ୍କର ଘର ତିୟାର କରାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଓ ବସ୍ତ୍ର ହୀନମାନଙ୍କୁ ବସ୍ତ୍ର ଓ କମ୍ବଳ ଆପଣା-ବ୍ୟୟରେ ଓ ମଧ୍ୟ ସରକାର ତରଫରୁ ଦେଇଥିଲେ । ରିକେଟସ୍ ସାହେବ ଏ ପ୍ରଦେଶର ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ସକଳ ଆୟୋଜନ କରିଦେଇଯାଇ ରେବନ୍ୟୁ ବୋର୍ଡରେ ଯେଥିର ସମସ୍ତ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ କଲେ । ଏ ଦେଶ ପ୍ରତି ତାହାଙ୍କର କିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ନେହ ତାହା ତାହାଙ୍କ ପ୍ରେରିତ ତଳ ଲିଖିତ ପତ୍ରରୁ ପାଠକମାନେ ଜ୍ଞାତ ହେବେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ଲୋକମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଚାନ୍ଦା ଓସୁଲ ହେଉଥିବାର ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର ମାନଙ୍କରୁ ଅବଗତ ହୋଇ ଆମ୍ଭେ ଟ ୧୦୦ଙ୍କା ପଠାଉ ଅଛୁଁ । ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ବାଲେଶ୍ୱର ଲୋକମାନେ ବିସ୍ମରଣ କରିଥିବେ କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯେପରି ସୁଖରେ କାଳ ଯାପଣ କରି ଅଛୁଁ ତାହା ଆମ୍ଭେ ବିସ୍ମରଣ କରି ନାହୁଁ । ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦଶା ଶୁଣି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖି ହେଲୁଁ । ସେମାନଙ୍କର ପୂର୍ବ କମିସ୍ନରଙ୍କ ଠାରୁ ଟ ୧୦୦ଙ୍କାର ଦାନ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଳ୍ପ ଦୃଶ୍ୟ ହେବ ମାତ୍ର

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅଧିକ ଟଙ୍କା ନାହିଁ । ସକଳ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ଅଧିକ ଅଧିକ ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ହେଉଅଛି । କମେଟୀର ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚିରମାନ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଏବନ୍ସ ସାହେବଙ୍କର ନାମଦେଖିଲୁଂ । ତାହାଙ୍କୁ ଆମ୍ଭର ନମସ୍କାର କହିବ ।

ଆମ୍ଭର ପୁରାତନବନ୍ଧୁ ଅବ୍ଦୁଲ ରଉଫ୍ ଓ ବର୍ଯାନନ୍ଦ ଦାସ ବଞ୍ଚିଥିଲେ ଓ ଆପଣଙ୍କର ସୁଯୋଗ ହେଲେ ଆମ୍ଭେ ତାହାଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରୁ ଥିବାରୁ ତାହାଙ୍କୁ ଜଣାଇଦେବେ କଟକର ଯେ ଦରବାର ହୋଇଥିଲା, ସେ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ ହାଲ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ମିଆଦ ଗତ ହେଲରୁ ଯେ ନୂତନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେବ ସେଥିର କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳନ୍ତି ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ପ୍ରଧାନନିୟମ ମାନଙ୍କ ଅନୁସାରେ କରାଯିବ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏଥାର୍ଥ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅନେକ ପରିଶ୍ରମ ସହିତ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲୁଁ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ବ ୧୫ ର୍ଷ ବ୍ୟୁର ଉତ୍ତରୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସେ ସମସ୍ତ ପରିଶ୍ରମ ନିଷ୍ଫଳ ହୋଇ ନ ଥିବାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦର ସହିତ ଅବଗତ ହେଲୁଁ । ନୂତନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ କେତେକ ବିଷୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପାରେ ମାତ୍ର ମୋଟରେ ଦେଶର ଅବସ୍ଥାଉନ୍ନତ ହୋଇଅଛି । ଓ ଲୋକମାନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଅଛନ୍ତି ।

ହେନେର ରକେଟ୍ସ

ଏ ଦେଶର ଏପ୍ରକାର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ସମୟରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରି ଯେ ଟ ୧୦୦ ଙ୍କା ପ୍ରେରଣ କରି ଅଛନ୍ତି ସେଥିନିମନ୍ତେ ତାହାଙ୍କୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ବାଲେଶର ନିବାସୀମାନଙ୍କର ରେକେଟ୍ସ ସାହେବଙ୍କର ନାମ ପ୍ରତିଦିନ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା ବିଷୟ ପରି ହୋଇଅଛି । ତାହାଙ୍କୁ ସେମାନେ ବିସ୍ମରଣ କରିଥିବାର ଯେ ଆଶଙ୍କା କରିଅଛନ୍ତି ଏହା ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ନିଷ୍ଠୁରତା ପ୍ରକାଶ କରା ହୋଇଅଛି ।

କଟକସ୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ କମେଟୀ

କଟକସ୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ କମେଟୀଙ୍କର ଗତମାସ ତା ୩ରିଖର ମୁଦ୍ରିତ ବର୍ଣ୍ଣନାବଳୀ ପାଠକରି ଅମ୍ଭେମାନେ ଅତିଶୟ ଆନନ୍ଦ ହୋଇ ଅଛୁଁ । କମେଟୀକୁ ଯେ ଗୁରୁତର ଭାର ଅର୍ପଣ ହୋଇଅଛି ଇଦାନି ସେମାନେ ତାହା ଉତ୍ତମ ରୂପେ ନିର୍ବାହ କରିବାର ନିତାନ୍ତ ମାନସ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୁଇ ଗୋଟି ମହତ କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି ।

ଯଥା—୧- ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ବାଳକଙ୍କର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ।

୨- ରୋଗରେ କାତର ହୋଇ ଯେଉଁ ଲୋକମାନେ ବାଟରେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା ଓ ପ୍ରତିପୋଷଣ । ପ୍ରଥମ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁପ୍ରଣାଳୀରୂପେ ଚଳାଇବା ସକାଶେ ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ରାଏଚଉଧୁରୀ ଓ ବାବୁ ଦୀନାନାଥ ସରକାର ଓ ବାବୁଙ୍କ ....ମେନେଜର ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ ଚଳିତ ମାସ ତା ୧ ରିଖରେ ଏକତ୍ରରେ ସଭାକରି ଉକ୍ତକର୍ମ ସୁଚାରୁ ରୂପେ ନିର୍ବାହ ସକାଶେ ଯେ ନିୟମମାନ କରିଅଛି ତାହା ସର୍ବତୋ ଭାବରେ ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି । ଓ ତାହା ପାଠ କରିବା ମାତ୍ରକେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ହେଲା ଯେ ଏମାନେ ଏ କର୍ମ ନିର୍ବାହ କରିବାର ଉପଯୁକ୍ତ ପାତ୍ର ଅଟନ୍ତି ଯଦ୍ୟପି ପିଲାମାନଙ୍କର ଆଳସ୍ୟ ସ୍ୱଭାବ ଛଡ଼ାଇବା କାରଣ ଯେ ଉପାୟ ହୋଇ ଅଛି ତାହା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହଇ । ତଥାଚ ମେମ୍ବର ମାନେ ଯେ ସେ ବିଷୟ ବିସ୍ମରଣ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଅବିଳମ୍ବରେ ସେଥିର ଉପଯୁକ୍ତ ବିଧାନ ହେବ । ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରଥମରେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲୁଁ ଯେ ପିଲାମାନଙ୍କର ଭାର କୌଣସି ହିନ୍ଦୁ ହସ୍ତରେ ଅର୍ପଣ କରିବାର ଉଚିତ ଥିଲା । ଓ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅଦ୍ୟ ଆହ୍ଲାଦର ସହିତ ପାଠକ ମହାଶୟଙ୍କୁ ଜଣାଉ ଅଛୁ ଯେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଲେଖିବା ବୃଥା ହୋଇ ନାହିଁ । ବିଶେଷରେ ଭାର ପ୍ରାପ୍ତ ମେମ୍ବରମାନେ ଏ ସତ୍‌କର୍ମରେ ଯେ ରୂପ ଉତ୍ସାହୀ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଶ୍ରୀଯୁତ ବାବୁ ଦୀନାନାଥ ଶରକାର ଉକ୍ତ ବାଳକଙ୍କ ରକ୍ଷାର୍ଥେ ବିନା ଭଡ଼ାରେ ଆପଣାର ଅଧିକାରରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଖଞ୍ଜା ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ଉତ୍ସାହର ଯେ ରୂପ ପରିଚୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି ସେଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ମେମ୍ବରମାନେ ବାଳକଙ୍କ ରକ୍ଷା ବିଷୟରେ ଯତ୍‌ପରୋନାସ୍ତି ଯତ୍ନବାନ ହେବେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ କର୍ମ ନିର୍ବାହ ନିମନ୍ତେ ମେମ୍ବରମାନେ ସହର ନିବାସୀ କେତେକ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରି ଅଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଆପଣା ଆପଣା ବାସଜାଗାଥିବା ବଜାର କି ମହଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରେ ଯାହାକୁ ରୋଗ ଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଅସହାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ି ରହିବାର ଦେଖିବେ ତାହାକୁ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ଡୋଲିରେ ଗୁଡ଼ଲଆରଙ୍ଗ ହସପାତାଳକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବେ ଓ ଉକ୍ତ ଦୋଳ ଓ ଗାଡ଼ି ପୁଲିସରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ଲୋକଙ୍କର ଯେପରି କ୍ଲେଶ ଦେଖାଯାଏ ସେଥିରୁ ସମସ୍ତେ ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିବେ ଯେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମ ମଧ୍ୟରେ କଥିତ କାଳ ଦୁଃଖୀଙ୍କ ଉପକାର ନିମିତ୍ତ ଉପଯୋଗୀ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଓ ତାହା ନହେଲେ

ମେମ୍ବରମାନେ ଏକାକ ସମସ୍ତ କର୍ମ କଦାଚ ସୁଚାରୁ ରୂପେ ନିର୍ବାହ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ମାତ୍ର କମେଟୀ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଏକର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଏ କର୍ମ ଚଳିପାରିବ ନାହିଁ । କାରଣ ସେମାନେ ସରକାରି ଚାକର ୧୦ ଘଣ୍ଟା ଠାରୁ ପ୍ରାଏ ସନ୍ଧ୍ୟାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଚେରିରେ ଥାନ୍ତି । ଯଦ୍ୟପି କଚେରି ଗମନା ଗମନ ଅଥବା କାର୍ଯ୍ୟ ଅବସରେ ବଜାରରେ ଥିବା ବେଳରେ ଏପ୍ରକାର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ କେହି ମନୁଷ୍ୟ ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରରେ ଆସିବେ ତେବେ ତାହାଙ୍କ ଚିତ୍ତରେ ଦୟାର ସଞ୍ଚାର ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମର ଜ୍ଞାନ ଜାଗରିତ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଲୋକାଭାବ ଓ ମନରେ ବ୍ୟସ୍ତତା ହେତୁରୁ ସୁତରାଂ ତାହା ଅବହେଳା କରିବେ । ବାସ୍ତବରେ ଏକର୍ମ ସହଜ ନୁହଇ । ଜଣେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଲୋକକୁ ଉଠାଇବା ସକାଶେ ପୁଲିସ ଫାଣ୍ଡି ଅଥବା ଥାନାକୁ ଯାଇ ସେଠାରୁ ଡୋଲି ଅଣାଇବା ଉତ୍ତାରୁ ଡାକ୍ତର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ଚିଠି ଲେଖି ପଠାଇବାରେ କେତେ ସମୟ ଓ ଆୟାସର ଅପେକ୍ଷା ହୁଏ ତାହା କି କମେଟୀର କେହି ମେମ୍ବର ବିବେଚନା କଲେ-ନାହିଁ ? ଅସ୍ମମାନଙ୍କର ମାନସ ଏହି ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ଲୋକଙ୍କୁ ଅନ୍ନ ଛତ୍ର ଅଥବା ହସ୍ପାତାଲକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବାର କର୍ମ ସମସ୍ତ ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସୀମା ହେଉ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ ରୂପେ ଜଣାଇ ଦିଆ ଯାଉ ଯେ ଏକର୍ମରେ କିଞ୍ଚିତମାତ୍ର ତ୍ରୁଟି ଯାହାର ଦେଖା ଯିବ ତାହାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଦଣ୍ଡରୁ ମୁକ୍ତ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରକ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ସେମାନେ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଏ କର୍ମରେ ପୁଲିସର ତ୍ରୁଟି ଦେଖିବେ ତାହା ପୁଲିସ ହାକିମଙ୍କ ଜ୍ଞାତ ସାରରେ ଆଣିବେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ

ଏ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ କଟକ ସହରରେ ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ଘଟଣା ହୋଇଅଛି । ଲୁଣିଆସାହି ନିବାସୀ ରଘୁବ୍ରଜ ନାମକ ଏ ବ୍ୟକ୍ତିର ନାତିକୁ କେହି ଦୁରାତ୍ମା ହତ୍ୟାକରି ପାଣସାହି ପୋଖରୀରେ ପକାଇ ଦେଇଥିଲା । ପିଲାର ବୟସ ଅନ୍ଦାଜ ବର୍ଷ । ଲାସ ଉଦ୍ଧାରକରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ତାହା ଦେହ ମୁଣ୍ଡରେ ଅସ୍ତ୍ରର ଚିହ୍ନମାନଅଛି । ଓ ତାହାର ହାତରେଥିବା ୫୲ଅଣା ମୂଲ୍ୟର ଖଡ଼ୁ ବାହାର କରିନେଇ ଅଛି । ମକଦ୍ଦମା ପୁଲିସ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସନ୍ଧାନ ହେଉଅଛି ମାତ୍ର ଆସାମିର କିଛିମାତ୍ର ସନ୍ଧାନ ପାଯାଇ ନାହିଁ । ହାଏ ! ୫୲ ପାଇଁ ନରହତ୍ୟା ! ଏଥିରୁ ଆଉ ଅଧିକ ଦୁଷ୍କର୍ମ କି ଅଛି । ଅଥବା ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଇତର ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାତର କରିଅଛି । ଏ ଭୟାନକ ଘଟଣା ସେଥିର ପରିଚୟ ମାତ୍ର ଦେଉଅଛି ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଆନନ୍ଦ ସହିତ ଶ୍ରବଣ କଲୁଁ ଯେ କଟକ ଇଂରାଜୀ ସ୍କୁଲର ଛାତ୍ରମାନେ ସାହେବସାହା ବଜାରରେ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ବ୍ରହ୍ମସମାଜ ସ୍ଥାପନ କରିଅଛନ୍ତି । ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ତା୨୪ରିଖରେ ସଭା ଅନୁକୂଳ ହେଲା ଓ ଅଳ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ୩୦ଜଣ ସଭ୍ୟ ସମାଜଭୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ପରନ୍ତୁ ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ସ୍କୁଲର ଛାତ୍ର ସମସ୍ତେ ଏକତ୍ର ହୋଇ ଯେ ସଦାନୁଷ୍ଠାନରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏହା ସାମାନ୍ୟ ସୁଖର ବିଷୟ ନୁହେ । ମାତ୍ର ଏ ନଗରରେ ଅନେକ କାଳରୁ ଏକ ବ୍ରହ୍ମସମାଜ ସ୍ଥାପନ ହୋଇଅଛି । ସେଠାକୁ ନଆସି ନୂତନ ସମାଜ କରିବାର ମର୍ମ ଆମ୍ଭେମାନେ ବୁଝିପାରୁନାହୁଁ ।

ହିନ୍ଦୁପେଟ୍ରିଅଟ୍ ପତ୍ରିକାରେ ପାଠକଲୁଁ ଯେ ଗତ ଜୁଲାଇ ମାସ ତା୧୦ରିଖରେ ପେରିସ ନଗରରେ ଘୋଟକ ମାଂସ ଭୋଜନ କରିବାର ପ୍ରଥା ଚଳାଇବା ସକାଶେ ଏକ ବୃହତ ଖାନା ହୋଇଥିଲା ଓ ଭୋଜନ ସାମଗ୍ରୀ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ଘୋଟକ ଶରୀରର ନାନା ଅବୟବର ମାଂସ ଅନେକ ପ୍ରକାରରେ ରନ୍ଧନ ହୋଇଥିଲା । ଜ୧୮୨ଣ ଏକତ୍ରରେ ଅତି ସମାରୋହରେ ଭୋଜନକରି ଉକ୍ତ ମାଂସରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥମାନ ଅତି ସୁସ୍ୱାଦୁ ହୋଇଥିବାର ବ୍ୟକ୍ତକଲେ । କ୍ରମେ କ୍ରମେ ମନୁଷ୍ୟ ଆଉ କିଛି ଜୀବଜନ୍ତୁ ଅଖାଦ୍ୟ ରଖିବ ନାହିଁ ।

କୋଲପୁରର ରଜାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଅଛି । ଶୁଣାଯାଇ ଯେ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁର ଦୁଇ ଏକ ଦିନ ପୂର୍ବେ ସେ ଆପଣାକୁ ଓ ଆପଣା ରାଣୀମାନଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ସଙ୍ଗେ ଓଜନ କରାଇ ଉକ୍ତ ଟଙ୍କା ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ ଦାନକଲେ ରାଜାଙ୍କର ଓଜନ ଟ୪୦୦୦ଙ୍କା ହେଲା ମାତ୍ର ତାଙ୍କର ଦୁଇ ରାଣୀ ଜଣକେ ଟ୫୦୦୦ଙ୍କା ଲେଖାଏ ତୌଲରେ ଉଠିଲେ ଏରୂପ ଗାଏ ଟ୧୪୦୦୦ଙ୍କା ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ।

ଗତ ଝଡ଼ରେ ସରକାର ଅନେକ ଚାଉଳ ନୋକସାନ ହୋଇ ବଣ୍ଡାଘର ଠାରେ ପ୍ରାୟେ ୫୦୦।୬୦୦ ମହଣ ଚାଉଳ ବୁଡ଼ିଗଲା ଓ ଟେବଲକାନ ଜାହାଜର ଚାଉଳ ମ୩୦୦୦ହଣ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ।

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣ କାରଣ ବୋର୍ଡ ସାହେବମାନେ ତଳ ଲିଖିତମତେ ଟଙ୍କା ଦାଦନ କରିଅଛନ୍ତି ।

ନଗଦ ଟଙ୍କା…… ……..	ଟ୧୮୩,୧୦୦
ଶସ୍ୟ ଖରିଦରେ…………	ଟ୧୨୮,୪୪୦

ମାଜ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଏରୂପ ଭୟଙ୍କର ହୋଇଅଛି ଯେ ଏତାଦୃଶ ବ୍ୟୟରେ ସୁଧା ଯଥେଷ୍ଟ ରୂପ ଶାନ୍ତ ହେଉନାହିଁ ।

ବୋଧହୁଅଇ ଲୋକଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଅବଲୋକନରେ ବିଧାତାର ପ୍ରୀତିଜନ୍ମ ହେଉଅଛି କାରଣ ଲୋକମାନେ ଏକ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇବାର ଆଶା କରିବାମାତ୍ରକେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଆସି ତାଙ୍କୁ ଜାବ୍ରଣ କରୁଅଛି । ଗତ ବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ସର୍ବତ୍ରେ ଅନାବୃଷ୍ଟି ହେତୁରୁ ସର୍ବନାଶ ହୋଇଥିଲା ଏଥର ଅଧିକ ଜଳ ବୃଷ୍ଟିରୁ ସେହିଫଳ ପ୍ରାପ୍ତ ଘଟୁ ଅଛି । ଗଞ୍ଜାମ ଓ ବୀରଭୂମ ପ୍ରଦେଶରେ ଭୟଙ୍କର ବର୍ଷା ଓ ନଦୀ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ବୀରଭୂମରେ କେତେକ ମନୁଷ୍ୟ ମାରି ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଓ ପ୍ରାୟ ଘ୧୦୦୦ର ଭାସି ଯାଇଅଛି । ଗଞ୍ଜାମ ଦେଶ ମଧ୍ୟଜଳ ପ୍ଳାବିତ ଓ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତି ବନ୍ଧମାନ ଭଗ୍ନହେବାର ଭୟଜାତ ହେଉଥିଲା ।

ମେଦନୀପୁର ଜିଲ୍ଲା ଗଡ଼ବେଡ଼ା ମଉଯାରେ ଗତମାସ ତା୧୫ଶଖରେ ଗୋଟିଏ ବିଧବା ବିବାହ ହୋଇଅଛି । ବରର ନାମ ବାବୁ ସ୍ୱରୂପ ଚନ୍ଦ୍ର ବର ଜାତିରେ କାୟସ୍ଥ ବୟସ ପ୍ରାୟ ବ୩୦ର୍ଷ ଓ ରସକୁଣ୍ଡର ନିବାସୀ ଅଟନ୍ତି । କନ୍ୟାର ନାମ ଶ୍ରୀମନ୍ତୀ ଶଶୀମୁଖୀ ଦାସୀ ବିଧବା ବୟସ ବ୧୪ର୍ଷ ଓ ବାବୁ ବ୍ରଜମୋହନ ବସୁଙ୍କ ଦୁହିତା ଅଟନ୍ତି । ବିଧବା ବିବାହର ପ୍ରଥା ବହୁଦିନରୁ ଚଳନ ହୋଇ ଅବଧି ସେ କେବଳ ମେଦନୀପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିଅଛି ଏହି ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ । ସମ୍ବଲପୁରରୁ ସମ୍ବାଦ ପାଇଅଛୁଁ ଯେ ସେଠାରେ ନୂତନ ଚାଉଳ ଗତ ମାସ ଆରମ୍ଭରେ ଟଙ୍କାକୁ ସେ୧୩ର ଲେଖାଏ ବିକ୍ରି ହେଉଥିଲା ଓ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଫସଲର ଆଗମ ଭଲ ଦେଖା ଯାଉଥିବାରୁ ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଶସ୍ତା ହେବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭରସା ହେଉଥିଲା । ମଧ୍ୟ ସମ୍ବଲପୁର ଦାଗରୁ ଆଜିକାଲିରେ ଅନେକ ଡଙ୍ଗା ରକମ ଯେଜ ଆସୁଅଛି । ଏହି ହେତୁରୁ ବଜାରରେ ଗତ ସପ୍ତାହ ଅପେକ୍ଷା ଚାଉଳ କିଛି ବଢ଼ିଅଛି । ସରକାର ଯେବେ ସେପଟରୁ ଅଧିକରେ ବିକ୍ରି କରନ୍ତେ ତାହାହେଲେ ବଜାରରେ ମଧ୍ୟ ଶସ୍ତା ହୁଅନ୍ତା ସନ୍ଦେହନାହିଁ ।

ରାୟପୁରରୁ ସମ୍ବାଦ ପାଇଅଛୁ ଯେ ସେଠାରେ ଅସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁତ ଅର୍ମିଷ୍ଟ୍ର ସାହେବ ଲୋକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ନାନା ପ୍ରକାର ଯତ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି ଏକ ସମୟରେ ସେଠାକାର ସରକାରୀ ଚାଉଳ ସରିଯିବାରୁ ପ୍ରଶଂସିତ ସାହେବ ଅନ୍ଧକାର ରାତ୍ରିକାଳରେ ସ୍ୱୟଂ ପଦବ୍ରଜରେ ନାଉରିଆମାନଙ୍କ ଘରକୁଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ଯତ୍ନରେ ସମ୍ମତକରାଇ ସେହି ରାତ୍ରରେ ଚାଉଳ ଆଣିବା ସକାଶେ ପ୍ରେରଣକଲେ ।

ଆମ୍ଭର ସମ୍ବାଦଦାତା ଆପଣା ପତ୍ରକୁ ଅତିଶୟ ବାହୁଲ୍ୟକରି ଲେଖିବାରୁ ତାହା ସମୁଦାୟ ପ୍ରକାଶ କରିନପାରିଲୁଁ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଦୁଃଖର ସହିତ ଅବଗତ ହୋଇଅଛୁ ଯେ ଯାଜପୁରର ନେଟିବ ଠାକ୍ତର ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦୌ ଓ ଅନୁଗୁଳର ନେଟିବ ଡାକ୍ତର ସଦାନନ୍ଦ ଅକାଳରେ କାଳପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ରୋଗର ବିନାଶ କି ହୁଅନ୍ତା ତତ୍ ବିପରୀତରେ ରୋଗର ପ୍ରଭାବ ହେତୁରୁ ଆଗେ ଡାକ୍ତରମାନେ ନଷ୍ଟ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିୟଟ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କର ଜଣେ ସମ୍ବାଦଦାତା ମୁର୍ଶିଦାବାଦରେ ରାଣୀ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟୀଙ୍କର ବଦାନ୍ୟତାର ନାମ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଇ ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଉକ୍ତ ରାଣୀ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହେତୁରୁ ଆପଣା ସ୍କୁଲମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତି ମାସ ଟ୧୦୦ଙ୍କାର ଅନଧିକ ବେତନଭୋଗି ସ୍କୁଲଗୁରୁ ଅଧିକା ଏକ ମାସର ଦରମାହ ଦାନକରିଅଛନ୍ତି ।

ପୁରୀ ସ୍କୁଲର ଦ୍ୱିତୀୟ ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଦ୍ୱାରିକାନାଥ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ ପୁରୀ ଓ ଅନୁଗୁଳ ଇସ୍କୁଲସମୂହର ଡିପୋଟି ଇନସ୍‌ପେକ୍ଟର କର୍ମରେ ଏକଟିଙ୍ଗ ସ୍ୱରୂପ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଯଶୋହର ପୁଲିସର ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ଟେମ୍ପର୍ସ ସାହେବ ଯେକି କେତେଦିନ ପୂର୍ବେ ଏକ ସବଇନ୍‌ସପେକ୍ଟରଙ୍କୁ ପ୍ରହାର କରିଥିଲେ ବାଲେଶ୍ୱରକୁ ବଦଳି ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବାଲେଶ୍ୱରସ୍ଥ ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀମାନେ ସତର୍କରେଥିବେ । କେଜାଣି ଏ ଦ୍ୱିତୀୟ ମେକ ନାଟନ ସାହେବ ନୁହନ୍ତି ।

ଦକ୍ଷିଣରେ ଟ୍ରେଭେନ୍‌କୋର ନାମକ ଏକ ଦେଶର ରାଜା ଆପଣା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଉନ୍ନତି ସକାଶେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସଚେଷ୍ଟିତ ଅଛନ୍ତି । ସ୍କୁଲ ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ଥାପନ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚଳିତ କୁନିୟମ ଦୂରକରଣାର୍ଥେ ଯତ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସୁଶିକ୍ଷିତ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନ ଦେଖି ଆପଣାର ମନ୍ତ୍ରି ଇତ୍ୟାଦି କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ସରକାର ତାହାଙ୍କୁ ରାଜାବାହାଦୁର ଓ ଷ୍ଟାରଅବ୍‌ଇଣ୍ଡିଆ ଏ ଦୁଇପଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରସା କରୁଁଯେ ଏ ଦେଶସ୍ଥ ରାଜାମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ମାହାତ୍ମାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବକ ପ୍ରଜାପାଳନ ଦ୍ୱାରା ଇହକାଳରେ ସୁଖ୍ୟାତି ଲାଭକରି ସରକାର ଓ ଜନସମାଜର ସନ୍ତୋଷବର୍ଦ୍ଧନ କରନ୍ତୁ ।

ଗତମାସ ତା୩ଂରିଖ ପତ୍ରିକାରେ ଇଙ୍ଗ୍ଲିସମ୍ୟାନ ସମ୍ପାଦକ ବଙ୍ଗଳା ଦେଶ ନ୍ୟାୟ ଉଡ଼ିଶ୍ୟାରେ ଚିରକାଳ ନିମନ୍ତେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପ୍ରଚଳିତ କରିବା ସକାଶେ ଅନୁରୋଧ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଏଡ଼ୁକେସନ ଗେଜେଟ ସମ୍ପାଦକ କୁହନ୍ତି ଯେ ସ୍ୱଦେଶୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କ କ୍ଲେଶ ଦୂରକରଣାର୍ଥ ବାଙ୍କୁଡ଼ାର ମହାରାଜା କେତେ କୋଠି ଧାନ୍ୟ ବିତରଣ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଗିରିଶଚନ୍ଦ୍ର ଘୋଷ ଯେ ଏଥିପୂର୍ବେ ଏଠାର ଗ୍ରେଟ ଅଦାଲତରେ ଏକଟିଂଜଜ ଥିଲେ ପାଟନାର ଉକ୍ତ ଅଦାଲତର ଜଜ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଗତକାଲଠାରୁ ସରକାରି ଚାଉଳ ଫି ଟଙ୍କାକୁ ସେ୪୍ୟ ଓ ଧାନୁଆ ସେ୭୍ୟର ଭାଉରେ ବିକ୍ରି ହେଉଅଛି । ସମ୍ବଲପୁରରୁ ବିଶେଷ ଚାଉଳ ଆସିଥିବାରୁ ଏ ରୂପ ହୋଇଅଛି ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ତାଳଦଣ୍ଡା ମୁକାମର ଚାଉଳ ଦାରୋଗା କଙ୍ଗାଳି ମହାପାତ୍ର ଓ ତାହାର ଅଧୀନ ଚପରାଶି ଦଣ୍ଡିଧାର ଓଗେର ସରକାରି ଚାଉଳ କରୂପ ଅପବ୍ୟୟ କରିବାରୁ କର୍ମଚ୍ୟୁତ ହୋଇ ଫଉଜଦାରି ସପୋର୍ଦ୍ଦ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମକଦ୍ଦମା କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଅସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ମେଜେଷ୍ଟ୍ରରଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ଉପସ୍ଥିତ ଅଛି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଅଛୁଁ ଯେ ମହାପାତ୍ର ମସକ୍କୁର ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ଥିବାରୁ ପାଦ୍ରି ସାହେବଙ୍କ ସୁପାରସ ମତେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ସ୍ୱୟଂ କାଙ୍ଗାଳି ଯେବେ କଙ୍ଗାଳଙ୍କ ଦୁଃଖ ନ ବୁଝିବ ତେବେ ସେଥିରେ ତାହାର ଦୋଷ ଦିଆଯାଇପାରେ ।

ପ୍ରେରିତ ପତ୍ର

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମୀପେଷୁ

ମହାଶୟ,

ଆପଣଙ୍କ ଗତ ଆଗଷ୍ଟମାସ ତା୧୫ରିଖ ପତ୍ରିକା ଅନ୍ତର୍ଗତ ସମ୍ପାଦକୀୟ ସ୍ତମ୍ଭରେ କଟକ ଇଂରେଜିସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀ ବିଷୟରେ ଯାହା ଲେଖିତ ହୋଇଥିଲ, ତତ୍ ବିଷୟରେ ଆମ୍ଭର କିଛି ବକ୍ତବ୍ୟ ଅଛି । ଅତଏବ ଆପଣ ନିମ୍ନଲିଖିତ କତିପୟ ପଙ୍କ୍ତି ଉକ୍ତ ନବୋଦିତ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତକରି ବାଧିତ କରିବା ହେବେ ।

ଆପଣ ଲେଖିବା ହୋଇଥିଲେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବିଷୟରେ ଯେତେ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ ହୁଏ ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ସାହିତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ସୁକଠିଣ । ବୋଧହୁଏ ବିଜ୍ଞମାନେ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରିବେ । ବିଶେଷରେ ବୈଦେଶିକ ସାହିତ୍ୟ ଅଧିକରେ ଦୁରୂହ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ

ବିଷୟ ଅପେକ୍ଷା ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଗୁଣ ସମୟ କ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ । କମ୍ପାଇଁ ବ୍ୟାକରଣ ରଚନା ଅନୁବାଦ ପ୍ରଭୃତି ତଦନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପ୍ରାୟ ସକଳ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଗଣିତ ଇତିହାସାଦି ଶିକ୍ଷାଦେବା ନିମନ୍ତେ ଘଣ୍ଟାଏ ଲେଖାଏ ସମୟ ନିରୂପିତ ହୋଇଅଛି । ତାହାହେଲେ ସାହିତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଅନଧିକ ଦୁଇଘଣ୍ଟା ଦେବା ଉଚିତ । ନୋହିଲେ ଉକ୍ତ କଠିଣ ବିଷୟରେ ସୁଚାରୁ ଶିକ୍ଷାଦେବା ଅସମ୍ଭବ । ଅତଏବ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ତିନି ଶ୍ରେଣୀରେ ସାହିତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା କରାଇବାକୁ ହେଲେ ନିତାନ୍ତ ପାଞ୍ଚଘଣ୍ଟା ସମୟ ଲାଗିବ । (ବିଶେଷରେ ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀଗତ ରଚନାବଳୀ ସଂଶୋଧନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ) । କିନ୍ତୁ ସ୍କୁଲରେ କେବଳ ପାଞ୍ଚଘଣ୍ଟା ସମୟ ପଢ଼ାଇବା ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହିଯେ ହେଡ୍‌ମାଷ୍ଟର ଶ୍ରେଣୀ ବିଶେଷରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଓ ସକଳ ଶ୍ରେଣୀରେ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ କରିବେ ତାଙ୍କର ଏହି ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ । ଅତଏବ ଶେଷୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କର କିଛି ସମୟ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ବିଦ୍ୟା ବିଶାରଦ ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କେ. କାର ସାହେବଙ୍କ ମତାନୁସାରେ ହେଡ୍‌ମାଷ୍ଟର ଶିକ୍ଷା ବିଧାନ କରିବାପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତିନିଘଣ୍ଟା ଓ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଘଣ୍ଟା ବ୍ୟାପୃତ ରହିବେ । କିନ୍ତୁ ଆମ୍ଭ ମତରେ ସ୍କୁଲ ବିଶେଷରେ ଯେବେ ହେଡ୍‌ମାଷ୍ଟରଙ୍କ ଅଧିକକାଳ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ତେବେ ତହିଁରେ ଗୃହଘଣ୍ଟା ସମୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇପାରେ । ଯେଉଁ ଯେଉଁ ହେଡ୍‌ମାଷ୍ଟରମାନେ ଗୃହଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଶିକ୍ଷାଦେବା ବିଷୟରେ କାଳ କ୍ଷେପଣ କରନ୍ତି ସେମାନେ ସ୍ୱକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଧନ କରନ୍ତିନାହିଁ ଓ ସ୍କୁଲର ଅନିଷ୍ଟକାରକ ହୁଅନ୍ତି । ଅତଏବ ଆପଣଙ୍କ ଅଭିମତରେ ହେଡ୍‌ମାଷ୍ଟରଙ୍କ ତିନିଗୋଟା ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀରେ ସାହିତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଓ ଶ୍ରୀମନ୍ତ ମହାରାଣୀଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ କରିବା ଏ ଦୁହେଁ ତୁଲ୍ୟ । ଉଲ୍ଲିଖିତ ଅଭିପ୍ରାୟ ଅହସ୍ଥ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଙ୍ଗରେଜୀ ସ୍କୁଲ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେଲ ବୋ'ଲି ଜ୍ଞାନ ହେବ । ବିପକ୍ଷରେ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଷୟରେ ଅବଗତି ଅନୁକ୍ରମରେ କମେଟୀ କର୍ତ୍ତୃକ ନିରୂପିତ ହୁଏ । ସୁତରାଂ ଶିକ୍ଷକମାନେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହେଲେ ସ୍ଥାପିତ ନିୟମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ହୁଏ । ଏ କିନ୍ତୁ ମହୋଦୟ କର୍ଣ୍ଣୱାଲିସ୍ ସାହେବଙ୍କ ଦଶସାଲର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ନୁହେଁ ଯେ ଚିରକାଳ ଏ ପ୍ରକାର ଥିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ନିୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ହେଉଅଛି ବୋଧହୁଏ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶିକ୍ଷକ ଅଳ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଆସିଲେ ତାହାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା । ପୁନଶ୍ଚ ଆପଣ ପ୍ରଶଂସିତ ଯଦୁବାବୁଙ୍କ ସମୟର ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସେହି ପ୍ରଣାଳୀର ଅସାରତା ଉଲ୍ଲିଖିତ ବଚନାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରତୀୟମାନ ହେଉଅଛି । ଅତଏବ ଉକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ

ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ଅନୁଚିତ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରତି ଯେଉଁ ରୀତିରେ ଶିକ୍ଷା ହେଉଅଛି ସେ ସେ ବିଶୁଦ୍ଧ ତାହା ନୁହେ । ଅତଏବ ଏ ଦୁହେଁ ପରିତ୍ୟାଜ୍ୟ କି ମଧ୍ୟକମିତ ।

ମୁକାମ—କଟକ
ତା।୧୮ରିଖ ଅଗଷ୍ଟ
ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା

ବଶମ୍ବଦ
ଶ୍ରୀ ତାରିଣୀ ଚରଣ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ

ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ କଥା ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମସ୍ତକର୍ମ କଲେଯୁଦ୍ଧା ସେ ଏକ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଅଧିକ ଶ୍ରେଣୀର ବାଳକଙ୍କୁ ସାହିତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ସମୟ ପାଇବେନାହିଁ, ଏହା ଆମ୍ଭର ବିଶ୍ୱାସ ହେଉନାହିଁ ଏବଂ ପୂର୍ବର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଯଦୁବାବୁ ଛଅ ଶ୍ରେଣୀରେ ସାହିତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଥିଲେ ବୋଲି ସେ କେବଳ "ମହାରାଣୀଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ କରୁଥିଲେ, ଏ କଥା ଯେ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମୂଳକ ଯେଉଁମାନେ ଉକ୍ତ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଗୁଣମାନଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତି ସେମାନେ ବୁଝିପାରିବେ ପ୍ରକୃତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍କୁଲର ଯେ ଅବସ୍ଥା ଅଛି ଉକ୍ତ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସମୟରେ ତଦ୍‌ପେକ୍ଷା କୌଣସି ଅଂଶେ ନ୍ୟୂନ ନଥିଲା । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଲେଖିବାର ମର୍ମ ଏହି ଥିଲାଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ ସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀ ଉତ୍ତମ ହେଉ ଓ ଯେ ସ୍ଥଳେ ଲେଖକଙ୍କ ମତରେ ପୂର୍ବର ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଦୁଇ ପ୍ରଣାଳୀ ପରିତ୍ୟାଜ୍ୟ ଅଟଇ ସେ ସ୍ଥଳେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି ବାଞ୍ଛା କରୁଁ ଯେ ଲର୍ଡ କର୍ଣ୍ଣଓ୍ୱାଲିସ ସାହେବଙ୍କ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ଯେ ରୂପ ବଙ୍ଗ ଦେଶର ଶ୍ରୀ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ତଦ୍ରୂପ କୌଣସି ଶିକ୍ଷାର ସୁପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ସ୍କୁଲର ଶ୍ରୀ ବୃଦ୍ଧି ହେଉ ।

ସମ୍ପାଦକ ଉ. ଦୀ.

ପତ୍ରିକାର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ସଂବାଦ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମିଷ୍ଟର ଜେ ଆର୍ମିଷ୍ଟ୍ରଂ ସାହେବ ଯାଜପୁର
ମା୭ସ ଅଗ୍ରିମ ମୂଲ୍ୟ ଡାକ ମାସୁଲ ସହିତ……………………ଟ୪୵

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଦାସଚୌଧୁରୀ ଦକ୍ଷିଣପଡ଼ା………ଟ୩ଙ୍କା

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କେଶବାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର ଯାଜପୁର……………………ଟ୧୫

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାର ମୂଲ୍ୟ

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୫ ଙ୍କା
ଛମାସର ଅଗ୍ରିମ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୩
ତିନମାସର ଅଗ୍ରିମ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୧।
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ	ଟ ୬ ଙ୍କା
ସ୍ୱଚ୍ଛ ଖଣ୍ଡର ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୦।

ସହର କଟକ ଆଲମଚନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପଥର ଛାପାରେ
ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା୧ଗ ଶନିବାର ତା ୧୫ ରିଖ ମାହେ ସେପ୍ତମ୍ବର ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା
ମୁତାବକ ଦ୍ୱା୧୮ନ ଆଶ୍ୱିନ ସନ ୧୨୭୩ ସାଲ ସପ୍ତମ ସଂଖ୍ୟା

ଯେତେବେଳେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଆରମ୍ଭ ହେଲା ତେତେବେଳେ ଲୋକମାନେ ଏଥିର ନାନା ପ୍ରକାର କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ଶସ୍ୟର ବିଶେଷ ହାନି ହୋଇଥିବାର ଅଳ୍ପ ଲୋକ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ଗତ ଦଶମାସରେ ଦେଶର ଯେ ଯେ ଅବସ୍ଥା ହେଲା ତାହା ଆଲୋଚନା କରି ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତେ ଏହା ନିଶ୍ଚୟ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଅନାବୃଷ୍ଟିରେ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହେବାରୁ ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଘଟିଅଛି । ଅତଏବ ବିବେଚନା କରିବାର ଉଚିତ ଯେ ଏ ଦଇବ ଦଣ୍ଡ ହେତୁରୁ କୃଷିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସୁତରାଂ ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକ କି ନା । ଚଳିତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଆରମ୍ଭଠାରୁ ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ଦେବାର ପ୍ରଥା ଚଳିଆସୁଅଛି । ଜମିଦାରମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଇଥିବା କବୁଲିୟତରେ ଏଥିର ସର୍ତ୍ତ ନାହିଁ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଏ ଆପତ୍ତି ପୂର୍ବରୁ ଖଣ୍ଡନ ହୋଇଅଛି । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମିଲସ ସାହେବ କମିସର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ରିପୋର୍ଟରେ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ଲୋକସାନ ମାଫ ଦିଆଯିବାର ସ୍ପଷ୍ଟ ଅଙ୍ଗୀକାର କରାଯାଇ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଅନିଶ୍ଚିତ ଋତୁମାନଙ୍କ ଅଧୀନ ଥିବାରୁ ଓ ସୁତରାଂ ଅତି ବୃଷ୍ଟି ଓ ଅନାବୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରାୟ ସର୍ବଦା ଶସ୍ୟମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ହାନି ହେଉଥିବାରୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଜମା ସବୁବର୍ଷ ଆଦାୟ ହୋଇନପାରେ, ପ୍ରଶଂସିତ ସାହେବ ଆହୁରି ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଲୋକମାନଙ୍କ ସୁଖ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦତା ରକ୍ଷା ହୋଇ ଯେତେ ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ହୋଇପାରେ ତାହା ନିଆଯାଉଅଛି ଓ ଭୂମିର କର ଯଥେଷ୍ଟ ରୂପେ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ଏହି ସମସ୍ତ ବିବେଚନାରେ ଲୋକସାନ ମାଫ ଦିଆଯିବାର ପ୍ରଥା ଚଳିଆସୁଥିଲା । ସନ ୧୮୩୪-୩୫ ସାଲରେ ଧୋଇ ହେବାରେ ଟ୧୮୭୧୦ ଙ୍କା ମାଫ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସନ ୧୮୩୭-୩୮ (୨୪ଅଙ୍କ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ)ରେ ଟ୫୮୭୧୪୭ଙ୍କା ଛାଡ଼ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସନ ୧୮୪୨-୪୩ରେ ଟ୪୮୭୨୧୫ଙ୍କା ମାଫ ହୋଇଥିଲା । ବିଲାତର କୋର୍ଟ ଅବ୍ ଡାଇରେକ୍ଟର ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅତି ବୃଷ୍ଟି ଓ ଅନାବୃଷ୍ଟିରେ ଶସ୍ୟର ଅତିଶୟ ହାନି ହେଉଥିବାରୁ ଲୋକମାନଙ୍କର ଏ ପ୍ରକାର

ନଷ୍ଟ ହେଉଅଛୁ ଓ ଯେ ଦେଶରେ ଧନ ଅଧିକ ନଥିବାରୁ ଶସ୍ୟର ଆଂଶିକ ତ୍ରୁଟି ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେଥିରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଚନୀୟ ଫଳମାନ ଜାତହୁଏ । ଶ୍ରୀଯୁତ ମିଲ୍ସ ସାହେବଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଉତ୍କଳ ଜମିଦାରମାନେ ଖୁବ ବିବେଚନାଶୂନ୍ୟ ଓ ଅପବ୍ୟୟୀ ଅଟନ୍ତି ଓ ଭୂମିର କର ବ୍ୟତିରେକେ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଜୀବନୋପାୟ ନାହିଁ । ଏ ସମସ୍ତ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଅବଗତ ଥାଇ ଯେବେ ସରକାର ଉପରୁକ୍ତ କାରଣରୁ ଲୋକସାନ ଦେବାକୁ ଅସମ୍ମତ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ ତାହା କଦାଚ ଯୁକ୍ତିସିଦ୍ଧ ନୁହେଁ । ଏଥିରୁ ସରକାରର ସ୍ପଷ୍ଟ ନିଷ୍ଠୁରତା ଓ ନ୍ୟାୟଶୂନ୍ୟତା ପ୍ରକାଶ ହେବ । ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଶେଷ ହେବାକୁ କେବଳ ଏକବର୍ଷ ମାତ୍ର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଛି ଓ ଏ ସମୟରେ ପୂର୍ବ ପ୍ରଚଳିତ ସୁନିୟମର ଅବହେଳା କରିବା ବୁଦ୍ଧିର କର୍ମ ନୁହଇ କାରଣ ତାହାହେଲେ ଚିରକାଳର ସତ୍ତ୍ୱବିବେଚନା ଲୋପପାଇ ପ୍ରଜାଙ୍କ ମନରେ କୁସଂସ୍କାର ଓ ଅବିଶ୍ୱାସ ଜାତ ହେବ ।

ଏହି ରୂପେ ଯେବେ ଲୋକସାନ ହେବାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଲା ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷରେ ମାଫ ଦେବାର ଯେ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଏ ବିଷୟ ଲେଖିବାର ବାହୁଲ୍ୟ । ଯେ ଦେଶରେ ଏକ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରେ ଟଙ୍କାକୁ ୨୫।୩୦ ସେର ଚାଉଳ ମିଳୁଥିଲା ସେଠାରେ ଯେବେ ୩ସେରରେ ତାହା ଅପ୍ରାପ୍ୟ ହେଲା ତେବେ ଏଥିରୁ ଫସଲ ହାନିର ଆଉ ଅଧିକ ପ୍ରମାଣ କେଉଁଠାରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ? ପ୍ରାଚୀନ ଲୋକମାନେ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଏତାଦୃଶ ଦୁଃସମୟ କଦାଚ ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ଓ ଯାହା ଆମ୍ଭେମାନେ ଦେଖୁଅଛୁଁ ସେଥିରୁ ଇତର ଲୋକଙ୍କ କଥା କି କହିବା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତି ଲୋକମାନେ କି ଯାହାଙ୍କର ମାସକୁ ଟ୫୦।୬୦ଙ୍କା ସମ୍ବଳଅଛି ସେମାନେ ସୁଦ୍ଧା କାତର ହୋଇଅଛନ୍ତି ! ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ଯେ ଜମିଦାରମାନେ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ ରାଜସ୍ୱ ପରିଶୋଧ କରିବେ ଏହା କିଏ ବିଶ୍ୱାସ କରିବ ? ମନ୍ତି ସରକାର ବୁଦ୍ଧିବିଶାରଦ ଅଟନ୍ତି । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ପ୍ରଥମ ଅବସ୍ଥାରେ ଲୋକସାନ ହୋଇଥିବାର କହୁଥିଲେ ଏଥ ସେଥିର ନିରସ୍ତ ହୋଇ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ହେତୁରୁ ଜମିଦାରମାନେ ଅଧିକଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବାର କି ପ୍ରୟୋଜନ । ଯଥାର୍ଥ ? ରଙ୍ଗୁନ ସହରରେ ତ ୧ଟଙ୍କାକୁ ସେ୨୦ର ଚାଉଳ ମିଳୁଅଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ କିମ୍ପା ଲୋକମାନେ ଗଡ଼ି ମରୁଅଛନ୍ତି ! ଧାନ୍ଦେଶ୍ୱର ଚଉଧୁରିତ ଶସ୍ୟ ବିକ୍ରି କରି ଅତୁଳ ଲାଭ କଲେ ଶୁନ୍ୟେଶ୍ୱର ପହ୍ଳରାଜ ଆପଣା ବହୁ କୁଟୁମ୍ବ ଭରଣପୋଷଣାର୍ଥେ କି ନିମନ୍ତେ ଲକ୍ଷପତି ଭଗତଠାରେ ଆପଣା ଜମିଦାରୀ ରହଣ ଦେଲେ । ଏଥିରୁ କେବଳ ଏତ ବୋଧହୁଏ ଯେ ଏ ଦେଶସ୍ଥ ଜମିଦାରଙ୍କ ଅବସ୍ଥାରୁ ସରକାର ଜ୍ଞାତ ନୁହନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଏ ଦେଶରେ ଅତି ଅଳ୍ପ ବଡ଼ ଜମିଦାର ଅଛନ୍ତି ଓ ଏହାଙ୍କମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ସର୍ବଦା ସତର୍କ ହୋଇ ଧ୍ୟାନ ରଖୁଥିଲେ ସେମାନେ ଋଣା

ଅଧିକରେ ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଅଧିକାଂଶ ଜମିଦାରଙ୍କର ଅଳ୍ପ ଟଙ୍କାର ରିପୋର୍ଟ ସୁମୟରେ ସୁଦ୍ଧା ଜମିଦାରରୁ ଏମାନଙ୍କର ଅଧିକ ଲାଭ ହୁଏନାହିଁ । ନୋକସାନ ନପାଇଲେ ଏହାଙ୍କର ଅବସ୍ଥା କି ହେବ । ରଇତଠାରୁ ଟଙ୍କା ଅସୁଲ ହେବାର କଦାଚ ସମ୍ଭବ ନାହିଁ । ଯାହାର ଖେତ ଫଳିଥିଲା । ସେ ଯାହା ବିକ୍ରି କରି ପାଇଥିବ ତାହା ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟାଦି କିଣିବାରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଯାଉଥିବ ଓ ଯାହାର କିଛି ହୋଇନଥିଲା ସେ ହୁଏତ ଅନ୍ନକଷ୍ଟରେ ନତୁବା ଜମାଳସ୍ଥରେ ବାସକରୁଅଛି । ଯଦ୍ୟପି ବିସ୍ମାଲରେ ଯତ୍କିଞ୍ଚିତ ଭରସାଥିଲା, ତାହା ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତା ନଷ୍ଟକରିଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅନେକ ଜମିଦାର ଦେଢ଼ି ସୁଦ୍ଧା ଆଦାଏ କରିନାହାନ୍ତି ଓ ଆଗାମୀ କୃଷିର ଉଦ୍‌ଯୋଗରେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ରାଜସ୍ୱ ଦେବାର ଶକ୍ତି ସେମାନଙ୍କର କାହିଁ ? ସେମାନେ ସର୍ବତୋଭାବରେ କାତର ହୋଇ ନିଶ୍ଚୟ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ନବମ୍ବର ମାସ ତାଙ୍କର ଅନ୍ତ୍ୟକାଳ ହେବ । ସରକାର ମୁକ୍ତ ନକଲେ ତାଙ୍କର ଆଉ ଉପାୟ ନାହିଁ । ଅତଏବ ଆମ୍ଭେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ଯେ ଲୋକଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାମୋଚନ ଓ ମହାରାଣୀଙ୍କର ଗୌରବବର୍ଦ୍ଧନାର୍ଥେ ସରକାର ଆଗତ କିସ୍ତି ଖଜଣା ମାଫ ଦେଉନ୍ତୁ ଓ ତହିଁର ଘୋଷଣା ପତ୍ର ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଚାରକରି ପ୍ରଜା ଓ ଜମିଦାରଙ୍କ ମନ ସ୍ଥିରକରନ୍ତୁ ।

ନୋକସାନ ତଦାରକ ପୂର୍ବରୁ ହୋଇନାହିଁ ଓ କେଉଁଠାରେ କି ପରିମାଣରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ତାହା ଜଣାଯାଇ ନପାରେ ମାତ୍ର ମୋଟରେ ଯେ ଛ ଅଣାରୁ ଅଧିକ ଫସଲ ହୋଇନାହିଁ । ଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରାୟ କାହାରି ସନ୍ଦେହ ହେବନାହିଁ ଏଣୁକରି ଆଗତ କିସ୍ତି ସମୁଦାୟ ଟଙ୍କା ମାଫ ଦେଲେ ସରକାର ବିଶେଷ କ୍ଷତିରେ ପଡ଼ିବେନାହିଁ ।

ପହଙ୍ଗା ଅନ୍ନଛତ୍ର

ଚୌଧୁରୀ ରଘୁନାଥ ଦାସଙ୍କ ଜମିଦାରୀ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାପନ ହୋଇଥିବା ଦୁଇଗୋଟି ସାହାଯ୍ୟସ୍ଥାନର କର୍ମନିର୍ବାହ ବିଷୟରେ ଏକଖଣ୍ଡ ପତ୍ର ଶ୍ରୀଯୁତ କର୍କୁଡ଼ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାମତେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁଁ । ସାହାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥାନମାନ ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ବିଶେଷ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅନୁସାରେ ସ୍ଥାପନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ଏ ବିଷୟରେ ସ୍ୱୟଂ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରକ ହେବାକୁ ଅଙ୍ଗୀକାର କରିଥିଲେ । ପତ୍ର ଲେଖିତ ବିଷୟମାନ ପହଙ୍ଗା ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ଥାନ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ରଖେ ଓ ଚଉପଡ଼ା ବୃତ୍ତାନ୍ତ ପ୍ରାୟ ପହଙ୍ଗା

ପରି ମନ୍ଦ ଅଟଇ, ଆମ୍ଭେମାନେ ବୋଧ କରୁଁ ଯେ ତତ୍ରସ୍ଥ ମହାଶୟ ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସନିର୍ଭର କରିବାରୁ ଏ ରୂପ ଘଟଣା ହୋଇଥିବ ତଥାଚ ଏ ଜିଲାର ଏକଜଣ ଜମିଦାରଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଦୁଇ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ଥାନର କର୍ମ ସମର୍ପିବାରେ ସେଥିରେ କର୍ମ ଯେ ଏତାଦୃଶ ମନ୍ଦରୂପେ ନିର୍ବାହ ହେଲା ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଓ ଆକ୍ଷେପର ବିଷୟ ।

ମୁକାମ ପହଣ୍ଡା ତା ୨୯ ରିଖ ମାହେଅଗଷ୍ଟ ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା,

ଶ୍ରୀ ଟି. ଏମ୍ କର୍ଣ୍ଡ଼ ମେନେଜର ସାହେବ
ମହୋଦୟେଷୁ

ମହାଶୟ

ଗତକାଲି ଦୁଇ ପ୍ରହର ଦୁଇଟା ସମୟରେ ଏଠାରେ ପହଣ୍ଡା ଜମିଦାରୀ କଚେରୀରେ ଚାଉଳ ବଣ୍ଟା ସ୍ଥାନକୁ ଗଲୁଁ । ବାଟରେ କେତେକ ମୌଯାର ଲୋକମାନେ ଚାଉଳ ଭଙ୍ଗ ବେଶୀ ଥିବା ଓ କମ ଓଜନରେ ବଣ୍ଟ ହେଉଥିବାର କହିଲେ । ଆମ୍ଭେ ପହଣ୍ଡାର ଷଣ୍ଣୀ ଯେଉଁମାନେ ଚାଉଳ ନେଇଥିଲେ ତାଙ୍କଠାରୁ ଚାଉଳ ଫେରିନେଇ ଅନ୍ନଛତ୍ର ମୋହରରର ଓ କଚେରୀ ଲୋକଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ମାପକଲୁ ପ୍ରତି ସେରରେ ଅଧପା ଅଢ଼ାଇ ଊଣା ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲୁଁ ଆହୁରି ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ସରକାରରୁ ଯେ ଓଜନ ଦିଆଯାଇଅଛି ସେଥିରେ ମାପ ନ ହୋଇ ଗୋଟାଏ ମାଣରେ କି ତାକୁ ସେମାନେ ଏକପା ଓଜନ ଥିବାର କହନ୍ତି ମାପ ହେଉଥିଲା ଆମ୍ଭେ ଏହା ରହିତ କରି ତରାଜୁ ଓଜନରେ ଚାଉଳ ଦେବାରେ ଖରିଦଦାରମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ହେଲେ ମାତ୍ର ମୋହରର ଓ ଜମିଦାରର ଲୋକ ଅତି ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବାର ଜଣାଗଲା । ଛତ୍ର ସ୍ଥାନରେ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ଅତି ମନ୍ଦରୂପ ଭାତ ରନ୍ଧା ହେଉଅଛି । କ ୫୦।୬୦ ଜଣ ପୁରୁଷ ଓ ବାଳକ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆହାର ପାଉଅଛନ୍ତି ଆମ୍ଭର ବିଶ୍ୱାସ ହୁଏ ଯେଉଁଠାରେ ଜମିଦାର ସାବଧାନ କରୁଅଛି ସେ ସ୍ଥାନରେ ଏହି ପ୍ରଥା ଚଳଣ ଅଛି । ଦୁଃଖୀମାନେ ଖାଇବା ସମୟରେ କହିଲେ ଯେ ଏ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ଥାନ ସ୍ଥାପନ ଅବଧି ଏକଦିବ ସେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆହାର ପାଇଲେ କାରଣ ହରୁ ଭାତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଓ ଶୂଦ୍ର ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ଦିଆଯାଉଥିଲା ଓ କଙ୍ଗାଳମାନେ କେବଳ ମୁଠିଏ ଭାତ କଞ୍ଜିପାଣି ସହିତ ଖାଇବାକୁ ପାଉଥିଲେ ଜମିଦାରର ଲୋକ ଅଧିକ ଭାର ଆପଣା ହାତରେ ନେଇ ଅନ୍ନଛତ୍ର ଚାଉଳରୁ ଦଶ ପନ୍ଦରଜଣ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଜଣକେ ପ୍ରତିଦିନ ୧ ସେର ଦାନ କରନ୍ତି । ଏମାନେ ଦେଉଳ ସଂଲଗ୍ନ ଲୋକ ମହନ୍ତ ନାମରେଖାତ ଅଛନ୍ତି ଗରିବମାନେ ଏରୂପ ନିଷ୍ଠୁର ପ୍ରହାର ପାଆନ୍ତି ଯେ ସେଠାରୁ

ଯିବାକୁ ଭୟ କରନ୍ତି । କେତେକ ଲୋକ ବେଙ୍ଗର ଚିହ୍ନ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖାଇଲେ ଓ ଜମିଦାର ଲୋକମାନଙ୍କର ଅନେକ ନିନ୍ଦା କଲେ ଏସ୍ଥାନର ମୋହରରର ଜଣେ ପକ୍‌କାସ୍ତୁର ଥିବାର ବୋଧହୁଏ ତାହା ପ୍ରକାଶେ ବାବୁ ରଘୁନାଥ ଚଉଧୁରୀ ବିଶେଷ ସୁପାରିସ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ମାଫୁଲ କରିବାର ଉଚିତ ଯଦ୍ୟପି ତାହାର ବିଶ୍ୱାସ ଘାତକତାର ବିଷୟ ହେବାର କାରଣ ହୁଏ ମାତ୍ର ତାହାର ଦୋଷ ବିଷୟରେ ଆମ୍ଭର ବିଶ୍ୱାସ ହେଉଅଛି । ଚାଉଳ ବିକିଠାରେ ବହୁତ ଗୋଳମାଳ । ଏ ଗ୍ରାମର ଲୋକମାନେ କମ୍ପା କଚେରିରେଥିବା ଲୋକଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ବା ପଞ୍ଚାଶତ ଲୋକ ଜଣକେ ଟଂ୨ ଅଣା ଠାରୁ ଟ୬ଙ୍କାର ଚାଉଳ ପାଆନ୍ତି । ଗୋଳମାଳ ନିବାରଣ ପ୍ରକାଶେ ବାଡ଼ାତସ୍ତାଙ୍କ ନିମନ୍ତେ କହିବାରୁ ଜମିଦାରର ବିନା ଅଙ୍ଗୀକାରେ କରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ଯେଉଁଠାରେ ଖ୍ରତରଖାଯାଏ ଓ ବଣ୍ଟାହୁଏ ସେ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନ ନୁହେଁ । ଗ୍ରାମର ପ୍ରାନ୍ତରେ କରିବାର ଉଚିତ ଥିଲା । ମାତ୍ର ଯେଉଁଠାରେ ଏମାନ ହେଉ ଅଛି ସେ ଘରକୁ ଆମ୍ଭେ ଯାଇପାରିଲୁ ନାହିଁ । କାରଣ ସେଠାରେ ଠାକୁର ଥିଲେ ।

ପୁଲିସ ଏଠାରେ କେଭେ ହାଜର ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ଆଜିପ୍ରାତଃ କାଳଠାରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋହରରଙ୍କୁ ତଲବ କରୁ କରୁ ତାହାଠାରୁ ହିସାବର ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ଚାଉଳର ମଉଜୁଦ ବାକି ଠିକ ପାଇଲୁ ନାହିଁ, ଆମ୍ଭେ ଆଉ ଏକ ଘଣ୍ଟାରେ ମାଛଗାଁକୁ ରଓ୍ୟାନା ହେବୁଁ ।

ଦସ୍ତଖତ—ହାରିସ୍ ସାହେବ ।

କଟକସ୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ କମିଟୀ

କଟକ ସାହାଯ୍ୟ କମିଟିଙ୍କ ଚଳିତ ମାସ ତା ୭ ବୈଠକରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ୧କଟଙ୍କାରେ ଭଲ ଚାଉଳ ସେ୬ର ଓ ଧାନୁଆ ଚାଉଳ ସେ୧୧ର ଲେଖାଏଁ ବିକ୍ରି ହେବ ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ହେବାରୁ ଆଉ କିଛି କର୍ମ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ଏହିବାଦରେ କାହାର କ ଯାଏ କେବଳ ଦୁଃଖୀ ଲୋକମାନଙ୍କର ଅନିଷ୍ଟ ହେଉ ଅଛି । ଐକ୍ୟଥିଲେ ଯେତେ କର୍ମ ହୁଅନ୍ତା ଓ ସୁସ୍ଥିର ମନରେ ଥାଇ ସମସ୍ତେ ମିଳି ଦୁଃଖ ବିମୋଚନ ନିମନ୍ତେ ଯେ ଯେଉଁପାୟ ଚିନ୍ତାକରି ପାରନ୍ତେ ଅନୈକ୍ୟ ହେତୁରୁ ତାହା ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ ।

ଏଥିରେ ମେମ୍ବରମାନେ କି କରିବେ । ଯାହାକୁ ବିଧାତା ବିପକ୍ଷ ତାହା ଉପରେ ସବୁ ଆଉ ବିପତ୍ତିପଡ଼େ ଓ ମନୁଷ୍ୟ ତାକୁ ନିବାରଣ କରିପାରେ ନାହିଁ ।

ଏ ସମ୍ବାଦର କାରଣ ଏହି ଯେ ଅନ୍ନଛତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ସନ୍ଦର୍ଶନ କରି କମିସ୍ନର ସାହେବ ବୋର୍ଡ଼କୁ ଯେଉଁ ରିପୋର୍ଟ କରିଥିଲେ ତାହାର ନକଲ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ଏଥିର ମର୍ମରୁ ପୁଲିସ, କର୍ତ୍ତୃ, ଡାକ୍ତର ଓ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତି ଇଙ୍ଗିତ କ୍ରମେ ଦୋଷାରୋପ ହୋଇଅଛି । କମିସ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ଇଚ୍ଛାମତେ ଏ ପତ୍ର ସଭାରେ ପାଠ ହୁଅନ୍ତେ ଅପରାପର ମେମ୍ବରମାନେ ସ୍ତବ୍ଧ ହେଲେ । ଆମ୍ଭେ ଯେତେଦୂର ଜାଣୁ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କର କେବଳ ଏହି ଦୋଷ ହୋଇପାରେ ଯେ ସେ ଭ୍ରମଣ କରି ସ୍ୱଚକ୍ଷୁରେ କଟକସ୍ଥ ଅନ୍ନଛତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଦେଖିନାହାନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେ କି କରିବେ ବୋଧହୁଏ ଅବସର ପାଉ ନଥିବେ । କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଆଜିକାଲି କଠିଣ ପରିଶ୍ରମ କରୁଅଛନ୍ତି । ନିୟମିତ କଚେରୀ ଓ ଅମଲା ବ୍ୟତିରେକେ ତଣ୍ଡୁଳ ବିକ୍ରୟ ସମ୍ପର୍କୀୟ କାଗଜ ଇତ୍ୟାଦି ଲେଖାଲେଖି ସକାଶେ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଆଉ କେହି ନାହାନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ସହକାରୀ ହାକିମମାନଙ୍କଠାରେ ଅନେକ କର୍ମ ଥିବାରୁ ସେମାନେ ଚାଉଳ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ କର୍ମ କରି ନ ପାରିବା ଯୋଗୁଁ ସେ ସ୍ୱହସ୍ତରେ ଚାଉଳ ବିକ୍ରି ହିସାବ ଇତ୍ୟାଦି ଲେଖନ୍ତି । ଏତେ ପରିଶ୍ରମ କଲେହେଁ କମିସ୍ନର ସାହେବ ଯେ ତାଙ୍କର ଦୋଷ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ତାଙ୍କର ଅନେକ ଦୁଃଖ ହୋଇପାରେ ଓ ସେ ଭଗ୍ନୋତ୍ସାହ ହୋଇପାରନ୍ତି । କେବଳ ଚାଉଳ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଷୟରେ ସହକାରିତା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କର୍ତ୍ତୃ ସାହେବଙ୍କୁ ଏଠାକୁ ପ୍ରେରଣ କରିଅଛନ୍ତି । କିରୂପେ ଏଠାରେ ଚାଉଳ ସୁଚାରୁରୂପେ ବିକ୍ରୟ ହେବ କିରୂପେ ଏଠାରେ ଗୋଦାମ ନିରୂପଣ କରାଯିବ । କିରୂପେ ଜାହାଜରୁ ଚାଉଳ ନେଇ କଟକ ନଗରପଥରେ ଓ ସତ୍ୱରେ ଅଣାଯିବ ଓ କିରୂପେ ଏମାନଙ୍କର ସବୁ ହିସାବ ଲେଖାଯିବ ଏହିସବୁ କର୍ମରେ ତାଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ବିହିତ ଥିଲା । ତାହା ହେଉଥିଲେ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କର ସମୁଦାୟ କର୍ମରେ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ କରିବାକୁ ସମୟ ହୁଅନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ଏ ରୂପ ନ କରି କର୍ତ୍ତୃ ସାହେବଙ୍କୁ ଉକ୍ତ କର୍ମରେ ଅସିଷ୍ଟଣ୍ଟ ଓ ରିଲିଫ କମିଟିର ମେନେଜର ଏ ଦୁଇ କର୍ମର ଗୁରୁତର ଭାର ଅର୍ପିତ ହୋଇଥିବାରୁ ସେ କୌଣସି କର୍ମ ସୁଚାରୁରୂପେ ସମ୍ପନ୍ନ କରିପାରୁନାହାନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ କର୍ତ୍ତୃ ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଦୁଇ କର୍ମ ଥିବାରୁ ସେ ମଫସଲ ଗଲେ କଟକସ୍ଥ ଅନ୍ନଛତ୍ର ନ ଉଚିତ ମତେ ଚଳେ ନାହିଁ । ଅତଏବ କମିଟି କର୍ତ୍ତୃକ ଜଣେ ମେନେଜର ଅତି ଶୀଘ୍ର ନିଯୁକ୍ତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏକଜିକ୍ୟୁଟିଭ ଇଞ୍ଜିନିଅର

ବଣ୍ଡ ସାହେବ ଅଥବା ମେକମିଲନ ସାହେବଙ୍କୁ ଏ କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ କଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତ ।

କଟକସ୍ଥ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନ ଉତ୍ତମରୂପେ ଚଳାଇବା ସକାଶେ ଆଉ ଏକ ଉପାୟ ଅଛି । ଯଦି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିକଟରେ ବାସ କରୁଥିବା ଭଦ୍ରଲୋକେ ସେହି ସେହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ ନିମନ୍ତେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ ତେବେ ସବୁ କର୍ମ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଚଳିବ । କମିଟି କର୍ତ୍ତୃକ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ବୋଧହୁଏ ଭଦ୍ରଲୋକମାନେ ଅର୍ପିତଭାର ଆହ୍ଲାଦ ପୂର୍ବକ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ବିମୁଖ ହେବେନାହିଁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରସା କରୁଁ କମିଟି ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଉ କଦାଚ ଏପରି ବିବାଦ ହେବନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ

ଯଶୋହରର ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ଚେମ୍ବର୍ସ ସାହେବ ଯେ କି ଏକ ସବ୍ ଇନସପେକ୍ଟରକୁ ପ୍ରହାର କରିଥିଲେ ଲେଫ୍‌ଟେନେଣ୍ଟ ଗଭର୍ଣ୍ଣର ତାଙ୍କ ଉପରେ ଏହି ହୁକୁମ ଦେଇଅଛନ୍ତି :—

ଲେଫ୍‌ଟେନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣରଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଲେଫ୍‌ଟେନେଣ୍ଟ ଚେମ୍ବର୍ସ ସାହେବ ସବ୍ ଇନସପେକ୍ଟରକୁ ମାରିଥିବା ଓ ନ୍ୟୂନ ପଦସ୍ଥ କରିଥିବାର ଅତି ଅପ୍ରଶଂସନୀୟ କର୍ମ ହୋଇଅଛି । ଅଧସ୍ଥ ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କୌଣସି ଦୋଷ ଏ ପ୍ରକାର ଗୁରୁତର କ୍ଷୀନ ହୋଇପାରେନାହିଁ ଯେ ସେହେତୁ କ୍ରୋଧରେ ତାକୁ ଶାରୀରିକ ଆଘାତ କଲେ ତାହା କ୍ଷମାର ଯୋଗ୍ୟ ହେବ ଯଦି ଚେମ୍ବର୍ସ ସାହେବ ଉତ୍ତମ ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀ ହୋଇ ନଥାନ୍ତେ ଓ ଯଦି ତାଙ୍କର ଏ ମନ୍ଦ କର୍ମ ନିମନ୍ତେ ସେ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିନଥାନ୍ତେ ତେବେ ଲେଫ୍‌ଟେନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାହେବ ତାଙ୍କୁ କଠିଣ ଦଣ୍ଡ ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକ ବୋଧ କରନ୍ତେ । ମାତ୍ର ଉପର ଲିଖିତ ବିଷୟମାନ ଓ ତାଙ୍କ ନାମରେ ଫଉଜଦାରୀ ଅଦାଲତରେ ମକଦ୍ଦମା ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଯରିମାନା ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କର ଯଥୋଚିତ ଅପମାନ ହୋଇ ଥିବାର ବିବେଚନା ଅନେକ କାଳ ଉତ୍ତମ ଆଚରଣ ନ ଦେଖାଇବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ପଦ ବୃଦ୍ଧି ସ୍ଥଗିତ ରହି ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାକୁ ବଦଳି କଲେ ଲେଫ୍‌ଟେନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣରଙ୍କ ଜାଣିବାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡ ହେବ । ଯେଉଁ ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀ ଆପଣା

ଶତ୍ରୁ ଦମନ କରି ନ ପାରନ୍ତି ସେ ପୁଲିସ କର୍ମର ଅଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଯଦି ଟେମ୍ପର୍ଣ ସାହେବ ପୁନର୍ବାର ଏ ପ୍ରକାର କରନ୍ତି ତେବେ ସମୁଚିତ ଫଳ ପାଇବେ ।

ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟ ପତ୍ରିକାର ହଜାରିବାଗର ସମ୍ବାଦଦାତା ଲେଖନ୍ତି ଯେ ସେ ସ୍ଥାନରେ ଓଲାଉଠା ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରବଳ ହେବାରୁ ଡିପୋଟୀକମିସନରଙ୍କ କଚେରି ବନ୍ଦ ହୋଇ ବଙ୍ଗାଳି ଆମଲାମାନେ ଆପଣା ଆପଣା ଗୃହକୁ ପଳାଇ ଅଛନ୍ତି । ଇଉରୋପୀୟମାନେ ସୁଦ୍ଧା ଉକ୍ତରୋଗରୁ ମୁକ୍ତ ନାହାନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ଓ ମେଦିନୀପୁରରୁ ଯେଉଁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷପୀଡ଼ିତ ଲୋକମାନେ କଲିକତା ଯାଉଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟାର୍ଥେ ଓ ଲବାଡ଼ିସ୍ଥା ଠାରେ ଉତ୍ତମ ଆୟୋଜନ ହୋଇଅଛି ।

ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିୟଟ ପତ୍ରିକାରୁ ଜ୍ଞାତ ହେଲୁଁ ଯେ ଆଫ୍ରିକା ଦେଶ ନିକଟରେ ହା୧୩୦ ତର ଏକ ସର୍ପ ଗୋଟାଏ ଜାହାଜକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲା ।

ଏଥିପୂର୍ବେ ଖୋରଧାର ଅସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାର୍ଟଣସାହେବଙ୍କ ନାମରେ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଖୋରାକ ପୋଷାକ ଦାବୀରେ ନାଲିଶ କରିଥିଲା । ତାହାର ଗୋଟିଏ ଦୁହିତା ଅଛି । ବୟସ ପ୍ରାୟ ତେରବର୍ଷ ଗୌରବର୍ଣ୍ଣ ଓ ସର୍ବାଙ୍ଗ ଏରୂପ ଇଂରାଜ ସନ୍ତାନପରି ହୋଇଅଛି ଯେ ସମସ୍ତେ ତାହାକୁ ବିଲାତି ଲୋକ ଔରସ ଜାତ କହୁ ଅଛନ୍ତି । ଓ କେହି କେହି ଉକ୍ତ ଶିଶୁର ଆକୃତି ବାର୍ଟଣ ସାହେବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଐକ୍ୟ ଥିବାର ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ସୁଦ୍ଧା ତ୍ରୁଟି କରି ନାହାନ୍ତି । ସେ ସ୍ତ୍ରୀ କୁହେ ଯେ ବାର୍ଟଣ ସାହେବ ତାକୁ ତାହାର ପ୍ରଥମାବସ୍ଥାରୁ ରଖାଇ ସ୍ତ୍ରୀପରି ରଖି ଥିଲେ ଓ ଉକ୍ତ ଦୁହିତା ତାଙ୍କ ଔରସରୁ ଜାତ ହୋଇଅଛି । ଏ ମକଦ୍ଦମା ତଦାରଖରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଟେଲରସାହେବ ଡିପୋଟୀ ମେଯଷ୍ଟର ଅନେକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କଲେ ମାତ୍ର ସ୍ୱୟଂ ବାର୍ଟନ ସାହେବ ଉକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ନ ଚିହ୍ନୁଥିବାର ଓ ତାହାର ଇତିବୃତ୍ତ ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅଜ୍ଞାତ ଥିବାର ହଲଫ କରି କହିବାରୁ ଓ ଉତ୍ତମ ପ୍ରମାଣ ପାଇବା ନଯିବାରୁ ମକଦ୍ଦମା ଡିସମିସ ହୋଇଗଲା ।

ଜୋସୁଆଲିସ୍ଥାନ୍ଥ ସମ୍ବାଦଦାତା ଏଡ୍‌କେଶନ ଗେଜେଟର ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ସେଠାରେ ଗୋଟାଏ ଗାଭିର ଗର୍ଭରୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରୂପ ଗୋଟିଏ ବାଛୁରି ପ୍ରସବ ହୋଇଅଛି । ସେ ବାଛୁରିଟିର ଛଗୋଟା ଗୋଡ଼ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀଅଙ୍ଗ ପୁରୁଷଙ୍ଗ ଉଭୟ ଅଙ୍ଗଅଛି । ସମ୍ବାଦଦାତା ଲେଖିବା ଦିନକୁ ଉକ୍ତ ବାଛୁରି ୧୦।୧୨ ଦିନ ହେବ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲା ଓ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୀବିତା ବସ୍ଥାରେ ଥିଲା ।

ଉକ୍ତ ସମ୍ବାଦଦାତା ଲେଖନ୍ତି ପୂର୍ବେ ଯେ ଚାଉଳ ଦଶସେର ଲେଖାଏ ବିକ୍ରୟ ହେଉଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ୧୪ର ଲେଖାଏ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି । ଉଡ଼ିଶ୍ୟାରେ ଏ ପ୍ରକାରନେବେ ହେବ ।

କଲିକତା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସଂସ୍କୃତ କଲେଜରେ ସରକାର ମାସକୁମାସ ଆଉ ୫୫୦ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ଅଙ୍ଗୀକାର କରିଅଛନ୍ତି ।

ଇଂଲିସମ୍ୟାନ ପତ୍ରିକାରେ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଓଲାଉଠା ରୋଗ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ଇଂରେଜି ଔଷଧ ମଫସଲରେ ଦୁଷ୍ପ୍ରାପ୍ୟ ହେତୁରୁ ବାରକୁ ବାର ପୁଲିସ ଜିମ୍ମା ଦେ । ପୁରୁଣା ପୁଲିସ ସମୟରେ ଏ ଔଷଧ କିଛି କର୍ମରେ ଲାଗୁଥିଲା ନାହିଁ ପୁଲିସକୁ ଘୃଣାକରି ଲୋକେ ସେଠାକୁ ନ ଯିବାରୁ ଔଷଧ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ହୋଇ ପୁଲିସ ଘରେ ପଡ଼ିଯାଏ । ଅତଏବ ଏଥର ଉକ୍ତ ଔଷଧ ମଫସଲ ସ୍କୁଲ ମାନଙ୍କ ମେନେଜର ଓ ସରକାରୀ ତହସିଲ ଦାର ଓ ନାଏବ ମାନଙ୍କ ହସ୍ତେ ରଖାଇଲେ ଉତ୍ତମ ହେବ । ଔଷଧ ତାଙ୍କ ଜିମ୍ମା ଥିଲେ ଅନେକ ଲୋକର କର୍ମରେ ଆସେ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ କୃତଜ୍ଞତା ସହିତ ସ୍ୱୀକାର କରୁ ଅଛୁଁ ଯେ ପୁରୀଜିଲା ସ୍କୁଲର ଦ୍ୱିତୀୟ ଶିକ୍ଷକ ବାବୁ ଦ୍ୱାରକାନାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ କୃତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବିବରଣ ବିଷୟରେ ଏକ ଖଣ୍ଡ ପୁସ୍ତକ ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅଛୁଁ । ଏ ପୁସ୍ତକ କଲିକତା କାସିଦୋପଗଲି ନମ୍ବର ଗୃହରେ କିମ୍ବା କଟକରେ ଗ୍ରନ୍ଥକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

ବିଗତମାସ ତା ୭ ରିଖରେ ଜଗତସିଂହପୁର ଥାନା ଇଲାକାରେ ଗୋଟିଏ ଖୁନ୍ ହୋଇଅଛି । ଅଞ୍ଜନା ନାମକ ଜଣେ ବ୧୨ର୍ଷ ପିଲା ଦନାଇ ଗଉଡର ତସ୍କାର ବିଆଳି କ୍ଷେତରୁ ଧାନ ଚୋରାଉ ଥିଲାକ ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ଉକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ୱାମୀ ଯାନାଇ ସ୍ୱଉତ ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ ବାଳକକୁ ଏକ ଗୋଇଠା ଓ ବିଧା ମାରିବାରୁ ସେ ତତ୍କ୍ଷଣାତ ମରିଗଲା । ଆସାମି ଧୃତ ହୋଇ ସ୍ୱୟଂ ମେଜଷ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ବିଚାରାଧିନରେ ଅଛି । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହେତୁରୁ ଯେ କେତେ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଲୋକ ନାଶ ହେଉ ଅଛନ୍ତି ତାହାମାନଙ୍କ ବୃତ୍ତିର ଅନୁସାରେ ଅତିଶକ୍ତ ।

ପ୍ରେରିତ ପତ୍ର

ମାନ୍ୟାସ୍ପଦଶୀଳ ଶ୍ରୀଯୁତ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସାନୁନୟ ନିବେଦନଂ—
ସମୀପେଷୁ

ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ! କିଛି ଦିନଗତ ହେଲା କେତେକ ଜଣ କୁଲି ସହରର ମଧ୍ୟରେ ଏକଣୀତକ ବାନ୍ଧୁଥିଲେ ।

ବାଗନ ମିସ୍ତ୍ର ଫେରନ ସାହେବ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ କୁଲିକୁ କର୍ମରେ ଅମନଯୋଗୀ ଦେଖି ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ରୋଧାବିଷ୍ଟ ହୋଇ ହସ୍ତସ୍ଥିତ ଯଷ୍ଟିଦ୍ୱାରା ନିଦାରୁଣ ରୂପେ ପ୍ରହାର କରିବାରୁ ପ୍ରହାରିତ ଦରିଦ୍ରକୁଲି ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ଭୂମିରେ ପଡ଼ି ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କଲା ।

ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଅଫିଚ୍ୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ସେ ବିଚାର କରି ଫେରନ ସାହେବଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ବୋଲି ଖଲାସ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ମାଅହନ୍ତା ଫେରନ ସାହେବ ପ୍ରହାର କରି ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି । ଶୁଣିଲୁ ଡାକ୍ତର ସାହେବ ସୁଣ୍ଢା ଶବ ଦେଖି ପ୍ରହାର ଦ୍ୱାରା ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଅଛି ବୋଲି ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦେଇଥିଲେ । ତଥାପି କି ବିଚାରରେ ଫାରେନ୍ ସାହେବ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ହେଲେ କହିବାକୁ ନ ପାରୁଁ । ଆମ୍ଭେ ବୋଧ କରୁଁ ଏ ମରହଟ୍ଟୀ ବିଚାର । ଉଡ଼ିଶ୍ୟାରେ କମିସନର ସାହେବ ଦେଖନ୍ତୁ ବାଲେଶ୍ୱରର ମେକେଷ୍ଟର ସାହେବ କେମନ୍ତ ବିଚାରକ । ଇତି ।

ବାଲେଶ୍ୱର
ତାଂ ୨ଖ ମାହେ ଅଗଷ୍ଟ
ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା

ବଶମ୍ବଦ
ଶ୍ରୀ ଅନାମ ଦାସ

ପତ୍ରିକାର ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ସମ୍ବାଦ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରେବରଣ୍ଡ ଡବଲ୍ ଉମିଲର ସାହେବ— ଟ ୬

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାର ମୂଲ୍ୟ

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୫ ଙ୍କା
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ	ଟ ୬ ଙ୍କା

ଏ ସମ୍ବାଦ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ ଚିଠିପତ୍ର ଓ ଟଙ୍କା ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ ମେନେଜରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ସହର କଟକ ଆଲମଚାନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୁମ୍ପାନିର ପଥର ଛାପାରେ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଅତିରିକ୍ତ ପତ୍ର

ହେ ଜଗଦୀଶ୍ୱର ବିଶ୍ୱନାଥ, ହେ କରୁଣାସାଗର ଦୀନନାଥ, ହେ ଦରିଦ୍ର ଦୁଃଖନାଶନ ଜଗନ୍ନାଥ, ଆପଣ କି ବାରମ୍ବାର ଅସ୍ମମାନଙ୍କର ନାନାବିଧ ଅପରାଧ ମାର୍ଜନା କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ଆମ୍ଭେମାନେ ପୁନଃ ପୁନଃ ତତୋଧିକ ଦୁଷ୍କର୍ମାନ୍ୱିତ ହେବାରୁ ଏଥର ଆଉ ଅସ୍ମମାନଙ୍କର ଅପରାଧ କ୍ଷମା କରିବା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି

ମହାକାଳ ସ୍ୱରୂପ ଚଳିତ ସନ ୧୨୭୩ ସାଲକୁ ଶ୍ରୀ ଦିବ୍ୟସିଂହଦେବ ମହାରାଜାଙ୍କ ନବମାଙ୍କରେ ଏହି ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶରେ ଏକାବେଳକେ ଜନଶୂନ୍ୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଜନ୍ମଦେବା ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହାର ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ପୂର୍ବରୁ କେବଳ ମାସ ଏହି କଟକ ସହରରେ କେତେକ ଜଣ [illegible]ମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡିବାର ସ୍ୱରୂପ ସର୍ଜନା କରିବା ହୋଇଥିଲେ । ଯଦ୍ୟପି ଏ ଉତ୍କଳ ଦେଶରେ ପୂର୍ବେ ଏହିପରି ଜଳାଭାବ ଅଥବା ଜଳ ପ୍ଲାବନ ଦ୍ୱାରା ୨୪ ଅଙ୍କ ଓ ୨୮ ଅଙ୍କମାନଙ୍କରେ ଶସ୍ୟ ଅନୁତ୍ପନ୍ନ ପ୍ରଯୁକ୍ତ ଯେଉଁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କାଳ ସମ୍ଭବ ଅସ୍ମମାନଙ୍କର ଆଳାପ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ ଆପଣଙ୍କ କୃପାରୁ ଯେଉଁ ଦେଶରେ ଶସ୍ୟାଦିର ଘାନ୍ତ କଟକ ଓଜନ ସେରରୁ ନ୍ୟୂନ ହୋଇ ନଥିଲା । ଏବଂ ତାହା ମଧ୍ୟ ବର୍ଷର ଶେଷକୁ ଦୁଇଦିନ ମାତ୍ର ବିନା ଅଧିକ ଦିନ ଭୋଗ କରି ନଥିଲୁ ସେ ଦେଶରେ ଏ ବର୍ଷର ଆରମ୍ଭରେ ବର୍ଷା ଋତୁର ଧାନ୍ୟ ଫସଲ କ୍ଷେତାଦିରୁ ଅମଳ ନ ହେଉ ଏବଂ ଶୀତ ଋତୁର ଉତ୍ପନ୍ନୋପଯୁକ୍ତ ଶସ୍ୟାଦିର ବୀଜରୋପଣ ନ ହେଉ କାର୍ତ୍ତିକ ଦୀପାବଳି ଅମାବସ୍ୟାଠାରୁ ଆଜିଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଚରାଚର ଶସ୍ୟାଦି ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ତଦୁତ୍ତରେ ଏତଦ୍ ଦେଶୀୟ ବିଖ୍ୟାତ ଶସ୍ୟ ସଞ୍ଚୟୀ ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ରଙ୍କ ପ୍ରମୁଖାତ୍ ସେରର ପରିମାଣରେ ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟାଗ୍ନି ଜାତ ହୋଇ ସର୍ବତ୍ର ଦେଶରେ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ପୂର୍ବକ ଏରୂପ ଶସ୍ୟାଦି ହତାଧ୍ୱଂସ କରନ୍ତା ଯେ ଅକସ୍ମାତ୍ ପୂର୍ବ ଭବିଷ୍ୟତ ବକ୍ତା ମହାପୁରୁଷମାନଙ୍କ ବାକ୍ୟାନୁଯାୟୀ କୌଣସି କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଏକସେର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତ ର ଦୁର୍ଲଭ ହୁଅନ୍ତା ଏବଂ ଅସ୍ମମାନଙ୍କ ଏ ଦେଶସ୍ଥ ଶାନ୍ତି ରକ୍ଷକ ଓ ଦୁଷ୍ଟ ସଂହାରକ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡଧରମାନେ ଏ ସହରରେ ନାନାଦି ଦୋକାନ ଓ ଗଞ୍ଜ ଓ ଗୋଦାମାଦିରେ ଶସ୍ୟାଦି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ କେବଳ ମାତ୍ର ଏକ ରାତ୍ରିରେ ଆଜିଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇ ତଦୁତ୍ତରେ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ସେରର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ହେବାର ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଓ ଅନୁଭବ କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁ ଶସ୍ୟାଦିର ନିରଖ ପ୍ରତି ହସ୍ତକ୍ଷେପଣ କରିବାର ଅଶକ୍ତ ହୋଇ ଆପଣାକୁ ଆଇନର ଦାସ ଥିବାର କହି କ୍ଷାନ୍ତ ହେଲେ—ଏବଂ ଆଇନ ଯାହାଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଜନ୍ମ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି ଏପରି କ୍ଷମତାବାନ୍ ଯେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ମାନ୍ୟବର ଲେଫଟେନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସେ ସ୍ୱୟଂ ଉପସ୍ଥିତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷାନଳର ଉଦୟ ସମୟରେ ଏ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଶୁଭାଗମନ କରି ଆପଣାର ପ୍ରକାଶ ଦରବାର ଯେଉଁ ନିରଖ ପକ୍ଷରେ ମୁଖ ପ୍ରସାରଣ କଲେ ତାଙ୍କୁ ଚୋର ଅଥବା ଦସ୍ୟୁମାନଙ୍କ ସମାନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଦ୍ୱାରା ବୋଧ ଦେଇ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ ସେ ନଗରର ତନୟ ପ୍ରତି ପିତୃ ଆପଣା ମନ୍ଦେଚ୍ଛା ମାନ୍ୟ ଦଣ୍ଡଧାରୀମାନେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ କରନ୍ତେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ କୌଣସି କ୍ଷମତା ନଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ସ୍ୱୟଂ ଆପଣାକୁ ନିମ୍ନସ୍ଥ ଦଣ୍ଡଧର ସ୍ୱରୂପ ଏ ସହରରେ ଶସ୍ୟାଦି ବିକ୍ରୟ ହେଉଥିବା ସ୍ଥାନାଦିରେ ଏକ ଏକ ଦଣ୍ଡ ଓ

ତରାଜୁ ଏବଂ ବଟଖରାମାନ ନେଇ କ୍ରେତା ଓ ବିକ୍ରେତାଙ୍କର ମଧ୍ୟସ୍ଥ ହୋଇ ଶସ୍ୟାଦିର ନିରଖ ଇନସ୍ତ କରି ଏବଂ ଓଜନ କରି ଦେଇ ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ସେହି ଓଜନ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର କ୍ଷତି କରିବାର ଭୟ ଦର୍ଶାଇ ବେପାରୀଙ୍କଠାରୁ ନଗଦ ପଇସା ଓ ଗ୍ରାହକଙ୍କଠାରୁ ପା ଓ ପମୁଣ ଜାମଷ୍ଟେସ୍ତ ପାଖ ସେରରେ ଏକପାଆ ଲେଖାଏ ଶସ୍ୟ ଚମ୍ପୁଟ ସୁଦ୍ଧା ଅସୁଲ କରି ନିଅନ୍ତି ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଶସ୍ୟାଦିର ଆମଦାନି ହେଉଥିବା ସମୟରେ ତାହା ବିକ୍ରୟ ନ କରାଇ ବନ୍ଦ କରିଦେଇ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର କ୍ଲେଶ ଦାୟକ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ରାଜେଶ୍ୱର ଆପଣାର ପ୍ରଜା ପ୍ରତିପାଳନ ଓ ଦାନ ବତ୍ସଳତା ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥିତ କାଳାନଳର ଶାନ୍ତି ନିମିତ୍ତ ନାନା ପ୍ରଦେଶରୁ ଅସଂଖ୍ୟ ଶସ୍ୟାଦି ଅଣାଇବା ଦ୍ୱାରା ଅକାତରରେ ଦାନ ଓ ବିକ୍ରୟାଦି କରିବା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମହାଜନ ଓ ବେପାରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଦେଶ ବିଦେଶରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ରୂପ ଶସ୍ୟାଦିର ଆମଦାନି ଓ ବିକ୍ରୟ କରିବା ବିଶେଷତଃ ନୂତନ ଶାରଳ ଧାନ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଅମଲ ହୋଇ ସହରର ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟାରମ୍ଭ ହେବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଅଦ୍ୟାପି ଶସ୍ୟାଦିର ଖାଉର ବୃଦ୍ଧି ସ୍ଥିର ହୋଇ ରହି ନପାରନ୍ତା ଏଥିର ମୂଳ କାରଣ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର କେହି ଦଣ୍ଡଧର ମାନେ ଅନ୍ୱେଷଣ ନ କରନ୍ତି ଏହା କଦାପି ସମ୍ଭବର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ କେବଳ ଆପଣଙ୍କ ଶୋଧାନରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ପତିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଅନ୍ୟ କାହାରି କ୍ଷମତା ଓ ବିବେକତା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆସିବାକୁ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ଅନ୍ତଃକରଣରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାପ୍ରତି ଦୟାର ସଞ୍ଚାର ହେବାକୁ ନାହିଁ ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ୍ଭେମାନେ ଶ୍ରବଣ କରି ଅଛୁ ଯେ ଏ ସହରର ବାସିନ୍ଦାମାନେ ଉକ୍ତ ଦଣ୍ଡିଦାରମାନଙ୍କ ଚଞ୍ଚଳତାରେ ଅତିଶୟ କ୍ଲେଶିତ ହୋଇ ସହ୍ୟ କରି ନ ପାରି ଏକ ଆବେଦନ ପତ୍ର ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର କମିସ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ସମୀପରେ ଆଗତ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦାନଦୟାଳୁ ଗୁଣ ବିଶିଷ୍ଟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିସ୍ନର ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଦଣ୍ଡିଦାରମାନଙ୍କର କୁକର୍ମ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଦ୍ୱାରା ଅବଗତ ହୋଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଜଣାଇବା ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ହସ୍ତରୁ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ରକ୍ଷା ରକ୍ଷଣ ନିମିତ୍ତ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର କରିବାର ଆଶ୍ୱାସନା ପ୍ରଦାନ କରି ଅଛନ୍ତି ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଅଛୁଁ ଯେ ଦଣ୍ଡିଦାର ମାନେ ଯେ ରୂପ ଆଚରଣ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା କି ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଗଣନୀୟ ନୁହେଁ ଓ ବେଆଇନୀ କର୍ମ ନିମନ୍ତେ କି କୌଣସି ଆଇନର ଜନ୍ମ ଅଦ୍ୟାପି ହୋଇ ନାହିଁ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ସେହି ଆଇନ କି ମନୋଭବ ଅଟେ ତାହାର ନୂତନ ଜନ୍ମ ହେଲା କି ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି ଯଦ୍ୟପି ଏଥିର କୌଣସି ଯଥେଷ୍ଟ ଉପାୟ କରା ନ ଯାଏ ତେବେ ଅତିର କାଳକୁ ମଧ୍ୟ ଏ ଦେଶର ଶସ୍ୟାଦିର ଖାଉ କଦାପି ଉକ୍ତ ଦଣ୍ଡିଦାରମାନଙ୍କ ଚଞ୍ଚଳତା ହେତୁଁ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ବିଶ୍ୱାସ ହେଉନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭାଂ ୧ଗ ଶନବାର ତା ୨୨ ରିଖ ମାହେ ସିପ୍ତମ୍ବର ସନ ୧୮୬୭ ମସିହା
ମୁତାବକ ଦିନ ଆଶ୍ୱିନ ସନ ୧୨୭୫ ସାଲ ଅଷ୍ଟମ ସଂଖ୍ୟା

ବିଦେଶକୁ ଶସ୍ୟ ରପ୍ତାନି ଓ ତହିଁର ଫଳ

"ବାଣିଜ୍ୟେ ବସତେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ" ବୋଧ ହୁଅଇ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ଏବଚନର ସତ୍ୟତା ପକ୍ଷରେ ଅତିଅଳ୍ପ ଲୋକ ସନ୍ଦେହ କରୁଥିବେ । ପୁରାତନ କାଳରେ ଶାସ୍ତ୍ରମାନେ ଯାହା କହି ଅଛନ୍ତି ଅବଧି ତାହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହେଉ ଅଛି ଏଥିରୁ ସପ୍ରମାଣ ହେଉ ଅଛି ଯେ ବାଣିଜ୍ୟ ଅର୍ଥୋପାର୍ଜନର ନିଶ୍ଚୟ ଉପାୟ । ବାସ୍ତବରେ ଗତ ବର୍ଷାବର୍ଷରେ ସମୁଦ୍ର ପଥରେ ଦେଶାନ୍ତରକୁ ଚାଉଳ ପଠାଇବାରେ ଏ ଦେଶର ଯେରୂପ ଶ୍ରୀବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଅଛି ତାହା ମଫସଲ ଗୃହସ୍ଥଙ୍କ ଅବସ୍ଥାରୁ ଅବଗତ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଅବିଦିତ ନାହିଁ । ପୂର୍ବରେ ଯେତେବେଳେ ଟଙ୍କାକୁ ୨ ମହଣ ଚାଉଳ ମିଳୁଥିଲା ସେତେବେଳେ ଗୃହୀମାନେ ସୁନ୍ଦର ରୂପେ କର ଦେଇ ପାରୁ ନ ଥିବାରୁ ନାନା ପ୍ରକାର କଷ୍ଟ ଭୋଗ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ଏତେବେଳେ ତାହାଙ୍କର ଅବସ୍ଥାର *ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଅଛି । ଯାହାର ଚାରିକନା ଖଣ୍ଡେ ପରିଧାନ ମାତ୍ର ଥିଲା* ତାହାର କାନ୍ଧରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନନ କଲିକତାର ଚାଦର ଅତି ଯତ୍ନରେ ସ୍ଥାପିତ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ଓ ଯେ କୃଷକ ଅନେକ ଧାନ ଅମଳ କରୁଥିଲା ସେ ପୁଞ୍ଜା ଅର୍ଥଶାଳୀ ହୋଇ ଜମି ଦାରର ଅଲ୍ପମାତ୍ର ଅନ୍ୟାୟ ଦେଖିଲେ ତାହା ନିବାରଣ ସକାଶେ ଅତିକ୍ଷଣରେ ସଦରରେ ଚଢ଼ି ମକଦ୍ଦମାର ବ୍ୟୟମାନ ଚଲାଉ ଅଛି । ଏକ ଶସ୍ୟ ବେପାର ହେତୁରୁ ସଡ଼କ ପଥ ନିର୍ମାଣ ହେବାରୁ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ଗମନାଗମନର ସୁଯୋଗ ହୋଇଅଛି । ଏବଂ ଏହି ବେପାର ହେତୁରୁ କେତେକେତେ ବ୍ୟବସାୟର ଆବଶ୍ୟକ ହେବାରୁ ତହିଁରେ ଅସଂଖ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଭରଣ ପୋଷଣ ହେଉ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ରୂପେ ଆଲୋଚନା କରି ଦେଖିଲେ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରତୀତ ହେବ ଯେ ବେପାରର ବୃଦ୍ଧି ହେବାରୁ ଦେଶସ୍ଥ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସାୟର ଉପଯୁକ୍ତ ରୂପ ଉନ୍ନତି ହୋଇ ଲୋକମାନେ କ୍ରମେ ଧନବାନ୍ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଅଛନ୍ତି । କେବଳ

ଯେଉଁମାନେ ସରକାରୀଚାକିରୀ କରୁ ଅଛନ୍ତି ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ତାହାଙ୍କର ଅଲାଭ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା, ମାତ୍ର ଏପରି ଲୋକର ସଂଖ୍ୟା ଅଳ୍ପ ଓ ତାହାଙ୍କ ସକାଶେ ସରକାରର ଉଚିତ ସେ ସମସ୍ତ ସମୟରେ ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟାନୁସାରେ ବେତନ ବୃଦ୍ଧି କରୁଥିବେ ।

ମାତ୍ର ଉପସ୍ଥିତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଏରୂପ ଏକ ସଂଶୟ ଜାତ କରିଅଛି ଯେ ଦେଶରୁ ଶସ୍ୟ ବାହାରି ଯିବାରୁ ଲୋକଙ୍କର ଏଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ପଡ଼ିଅଛି ଓ କେହି କେହି ଲୋକ ସରକାର ଓ ଇଉରୋପ ଖଣ୍ଡନିବାସୀ ଅନ୍ୟଲୋକ ମଧ୍ୟରେ କିଛି ପ୍ରଭେଦ ନ ଥିବାର ଜ୍ଞାନ କରି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କହୁ ଅଛନ୍ତି କି ସରକାର ଆଗେ ଅଳ୍ପ ଧନ ଦେଇ ଏଦେଶକୁ ଶସ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ କରି ଏଥର ଟଙ୍କା ନେବାର ଉପାୟ ସ୍ୱରୂପ ଉକ୍ତ ଚାଉଳର କିୟଦଂଶ ଜାହାଜରେ ଆଣି ଦେଇଥିବା ଟଙ୍କା ଆଠଗୁଣ କରି ଘେନିଯାଉ ଅଛନ୍ତି । ଏକଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସଙ୍ଗତ ଓ ହାସ୍ୟାସ୍ପଦ ଥିଲେହେଁ ଶସ୍ୟ ରପ୍ତାନି ପକ୍ଷରେ ଲୋକଙ୍କ କି ଅଭିପ୍ରାୟ ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟରୂପେ ଏଥିରୁ ଉପଲବ୍ଧି ହେଉଅଛି ।

ମାତ୍ର ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିବେଚନାରେ ରପ୍ତାନି ସଙ୍ଗରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ବରଂ ରପ୍ତାନି ହେତୁରୁ ଏ ସମୟରେ ଅନେକ ଉପକାର ହୋଇ ଅଛି । ଯଦ୍ୟପି ଚାଉଳର ବାଣିଜ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା ତେବେ ଏତେବେଳେ ସରକାରୀ ଚାଉଳ ଆସିବାକୁ ଏତେ ଗାଡ଼ି ଓ ନୌକା କେଉଁଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତା ଓ ମଧ୍ୟ ଏ ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟରେ ଚାଉଳ କିଣିବାକୁ ଏତେ ଟଙ୍କା କେଉଁଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତା ? ପୁନଶ୍ଚ ଯେଉଁ ରୂପ ଶସ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଅଧିକ ହେଲା ସେରୂପ ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଅଧିକ ଭୂମି କର୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପନ୍ନ ବୃଦ୍ଧି ହେବାରୁ ପୂର୍ବର ଆଠଅଣା ଫସଲ ପ୍ରାପ୍ତିର ଯେ ଫଳ ହୋଇଥାନ୍ତା ଇଦାନୀର ଛଅଣା ଫସଲ ପ୍ରାପ୍ତିରେ ତଦପେକ୍ଷା ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି ।

୨୪ ଅଙ୍କର ନିରନ୍ନ ଏ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷାପେକ୍ଷା ଅତି ସାମାନ୍ୟ ଥିଲା ମାତ୍ର ଶେଷ ସମୟରେ ଦୁଇ ମାସରେ ଲୋକ ବିଶେଷ ଦୁଃଖ ପାଇ ଥିଲେ । ଏ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଦିନାବଧି ଆଜକୁ ପ୍ରାୟ ୧୦ ମାସ ଲୋକମାନେ ଯେ ନିର୍ବାହ କଲେ ଏ ଶକ୍ତି ସେ କେଉଁଠାରୁ ପାଇ ଥାନ୍ତେ ଯଦ୍ୟପି ବାଣିଜ୍ୟରେ ସାଧାରଣ ରୂପେ ଦେଶର ଶ୍ରୀବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା । ୬୨୪ଙ୍କ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ଟଙ୍କାକୁ ସେର ଚାଉଳ ମିଳୁଥିଲା । ଏ ସମୟରେ ଟଙ୍କାକୁ ସେ [illegible] ମିଳୁ ଅଛି ରପ୍ତାନି ହେତୁରୁ ଏ ପ୍ରଭେଦ ହୋଇଅଛି ଏହା ବିବେଚନା କରାଯାଇ ନ ପାରେ । କାରଣ ସେ

ସମୟରେ କେବଳ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅକାଳ ପଡ଼ିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ବ୍ୟାପ୍ତକରି ଅଛି କେବଳ ବାଣିଜ୍ୟର ପ୍ରସାଦରୁ ଏ କଠିନ କାଳରେ ଯଥୋଚିତ ଉପଶମ ହୋଇ ଅଛି । ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଅତଏବ ବାଣିଜ୍ୟକୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର କାରଣ ଜ୍ଞାନ ନ କରି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଶାନ୍ତି ନିକେତନ ସ୍ୱରୂପ ବାଣିଜ୍ୟର ମଙ୍ଗଳ ସର୍ବଦା ରକ୍ଷା କରିବାର ଉଚିତ । କେହି କେହି ବୁଝି ଲୋଭରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଆପଣା ହସ୍ତଗତ ସମସ୍ତ ଶସ୍ୟ ବିକ୍ରି କରି ପଶ୍ଚାତକୁ ଦୁଃଖ ଲଭିଥିବେ ସତ୍ୟମାତ୍ର ଏ ତାହାର ବୁଦ୍ଧିର ଦୋଷ ବାଣିଜ୍ୟର ଦୋଷ କଦାଚନ୍ନୁହଇ ବାଣିଜ୍ୟ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଂହାର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତମ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ କାରଣ ଯେ ରୂପ ଅବସ୍ଥାରେ ହସ୍ତଗତ ଶସ୍ୟକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଲା ସେହି ରୂପ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଧିକ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ ନ କରିବାର ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ । ଲାଭର ଆଶାରେ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ଅଧିକ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ କରିବାର ନୂତନ ନୂତନ ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରୁ କରୁ ବୋଧ ହୁଅଇ ଏକ ସମୟରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷମତା ପାଇବେ ଯେ ଋତୁ ମାନଙ୍କର ଅତ୍ୟନ୍ତ କରୁଣା ହେଲେ ସେମାନେ ଅଧିକ ଫସଲ ପ୍ରାପ୍ତହୋଇ ଏ ରୂପ ଦୁର୍ଘଟଣା ପ୍ରାୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିବାରଣ କରିବେ । ମାତ୍ର ଶସ୍ୟ ରପ୍ତାନି ନହେଲେ ସେ ଆଶା ଲୋକଙ୍କର ହେବନାହିଁ । ଏଣୁ କରି ଯେ ବର୍ଷ ଫସଲ ହେବ ସେବର୍ଷ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ରହିବେମାତ୍ର ଦୈବାତ୍ଶ୍ରୁ ହେଲେ ଏକାବେଳକେ ନିରୁପାୟ ହେବେ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁଁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଯୋଗୁଁ ବାଣିଜ୍ୟପ୍ରତି କୌଣସି ପ୍ରକାର କୁସଂସ୍କାର ଜାତ ନ କରି ସର୍ବଦା ତହିଁରେ ଉନ୍ନତ ପକ୍ଷରେ ଯତ୍ନବାନ୍ ହେବେ କାରଣ ତାହାର ଉନ୍ନତ ଲାଭର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ।

ରାଜସ୍ୱ ମାଫିର ଦରଖାସ୍ତ

ପାଠକ ମହାଶୟମାନେ ଶ୍ରବଣ କରିଥିବେ ଯେ ଅଲ୍ପଦିନ ହେଲା କଟକସ୍ଥ ସମସ୍ତ ଜମିଦାରମାନେ ରାଜସ୍ୱ ମାଫି ପାଇବା ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଏକ ଦରଖାସ୍ତ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ । କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଜମିଦାରଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସୁପାରସ କରିବା ଓ ନିତାନ୍ତରେ ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ଦେବାର ନ ହେଲେ ଲାଟବନ୍ଦୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥଗିତ କରି ଜମିଦାରଙ୍କୁ ଖଜଣା ଆଦାୟ କାରଣ ସମୟ ଦେବା ସକାଶେ ଉକ୍ତ ଦରଖାସ୍ତକୁ ଧାରମତେ କମିସ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାନ୍ତେ ସେଥିରେ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ତଳ ଲେଖିତ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ।

। ଇ । ସାହେବ ଏକଟିଙ୍ଗ କମିସ୍ନର । ଜା । କଟକ

ଏ ଦରଖାସ୍ତ ଯେଉଁମାନେ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ଦିଆଯିବାର ଭରସା ଦିଆଯାଇ ନ ପାରେ । କାରଣ କି ସେମାନେ ସରକାରରୁ ନୋକସାନ ମଜୁରି ପାଇବାର ହକଦାର ନୁହନ୍ତି । ଓ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ କବୁଲିୟତରେ ନୋକସାନ ମଜୁରିପାଇବାର କିଛି ସର୍ତ୍ତି ଲେଖା ନାହିଁ । ଯଦ୍ୟପିକି ସରକାରରୁ କୌଣସି କୌଣସି ସନରେ କିଛି କିଛି ମେହେର ବାନୀ ସୁରତେ ନୋକସାନ ଦିଆଯାଇଅଛି ତାହାକିଛି ଏମାନଙ୍କର ହରେକ ନୋକସାନରେ ମାଫପାଇବା ପକ୍ଷରେ ଦଲିଲ ନୁହେଁ ଓ ସରକାରରୁ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଯେବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇ ଜମିଦାର ଓ ସରବରାକାର ମାନଙ୍କୁ ମାଲିକାନା ସୁରତ ଦିଆଯାଇ ଅଛି ତାହା କେବଳ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସର୍ତ୍ତି ମୁତାବକ ତାଙ୍କମାନଙ୍କ ଜମିଦାରୀର ଲଫା ଓ ନୋକସାନ ସେମାନଙ୍କ ତକଥିବା ଲିହାଜରେ ଦିଆଯାଇ ଅଛି ଯଦ୍ୟପି ଅଧିକ ମୁନାଫା ସେମାନେ ପାଆନ୍ତି ସେ ହେତୁରୁ ସରକାରରୁ ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ ମାଲଗୁଜାରି ସୁରତ ନିଆନଯାଏ ଜମିଦାର ଯେବେ ଆପଣା କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ଦାଜ ମାଫିକେ କରନ୍ତେ ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ଆପଣା ଜମିଦାରୀର ନୋକସାନ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାରେ କିଛି ମୁସକିଲ ନ ଥିଲା ଏସାଲରେ ଏଦେଶରେ ଶସ୍ୟ ଅଭାବରୁଁ ଯେଉଁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଲୋକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ପଡ଼ି ଅଛି ତାହା ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ଅକୃପାରୁ ତହିଁ ନିମନ୍ତେ ବଡ଼ ଅଫଶୋଷର ବିଷୟ ଓ ସରକାର ତରଫରୁ ଏସନ ଅତିଶୟ ଟଙ୍କା ପ୍ରାୟ କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖରଚ କରାଯାଇ ଅନ୍ୟ ଦେଶରୁ ଶସ୍ୟାଦି ଅଣାଯାଇ ଏ ଜିଲାର ଲୋକମାନଙ୍କ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରା ଗଲା, ଏହା ଯେସବୁ ସରକାର ତରଫରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଗଲା ତାହା ଯେବେ ଜମିଦାର ଆପଣା ଅନ୍ଦାଜ ମୁତାବକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଧନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆପଣା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାନ୍ତେ ସରକାରରୁ କଦାପି ଖର୍ଚ୍ଚ ପଡ଼ି ନ ଥାନ୍ତା । ସେମାନଙ୍କର ଭାର ସରକାର ଆପଣା ଉପରେ ନେଲେ ଏସିଓ୍ୟାଏ ଯେ ସରକାରରୁ ଖଜଣା ଅହୁର ଯେ ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ମାଫ ଦିଆଯାଏ ତାହା ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କଦାପି ଯଣା ଜାଉନାହିଁ ବରଂ ଏ ବିଷୟ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଅଛି ଯେ ଯଦ୍ୟପି ଆଏନ୍ଦା ସନର ଫସଲ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବ ଓ ଧୋଇରେ କି ଅନ୍ଦାଜ ବାକି ରହି ଅଛି ତାହା କିଛି ଜଣାଯାଉ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଦରଖାସ୍ତ କାରୀମାନେ ଯେ ଅନ୍ଦାଜ ଏସନର ଫସଲ ନୋକସାନ ହୋଇଥିବାର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ସେ ଅନ୍ଦାଜ ହୋଇଥିବା ପକ୍ଷରେ ଆମ୍ଭର ଯଥେଷ୍ଟ ସନ୍ଦେହ ହେଉଅଛି ଯଦବା ଏପରି ନୋକ୍ସାନ ହୋଇଥାଏ ତେବେ ଏ ସନରେ ଯେପରି ଚାଉଳ ଇତ୍ୟାଦି ଶସ୍ୟର କିମତ୍ ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ହୋଇ ଅଛି ସେହିପରି କାଏମ ରହେ । ତେବେ ଜମିର ଅଧା ଫସଲ ଜମିଦାରଙ୍କୁ ମିଳିଲେ ତହିଁରୁ ଖଜଣା ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଆଦାୟ ହୋଇପାରେ ଅତଏବ ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ

ସେମାନେ ଆପଣା ଆପଣା ଜମିଦାରିରେ ବନ୍ଧ ଓ ରଯ୍ୟତମାନଙ୍କ ଲଗାଣି ଓ ବନ୍ଦନ ଆଡ଼ଦେଇ ଚରଦୂଦ୍ ଆବାଦ କରାଇ ଆପଣା ରଯ୍ୟତଙ୍କ ବଞ୍ଚାଉନ୍ତୁ ଓ ଯେବେ କ ଜମିଦାର ମାଲିକମାନେ ଯେପରି କି ଯୁଦ୍ଧ ସେପରି ମେହନତ କରନ୍ତୁ ତେବେ ଆଏନ୍ଦା ଫସଲ ହେବାର କିଛି ମୁସ୍କିଲ ମାଲୁମ ହେବାର ନୁହେ ଅତଏବ ।

ହୁକୁମ ହେଲା କି

ଏ ହୁକୁମର ନକଲ କଲକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ହଜୁରକୁ ପଠାଯାଉ କି ସେ ଦରଖାସ୍ତକାରୀମାନଙ୍କୁ ଉପର ଲିଖିତ ହାଲ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ବୁଝାଇ ଦେବେ । ତା ୧୨ରିଖ ମାହେ ସିତମ୍ବର ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା ।

ଶ୍ରୀଯୁତ କମିସ୍ନର ସାହେବ ଯେ ଆପତ୍ତିମାନ ଆଗତ କରିଅନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଅଭିପ୍ରାୟ ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇଅଛି । ପୁନରୁକ୍ତିର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ହୁକୁମ ଲେଖିତ ଦୁଇଏକ ବିଷୟର ମର୍ମ ଆମ୍ଭେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ବୁଝି ପାରୁନାହୁଁ । ଯଦ୍ୟପି ସରକାର ବହୁକାଳର ଦାୟରୁ ଏବର୍ଷ ସ୍ୱେଚ୍ଛା ପୂର୍ବକ ମୁକ୍ତ ହେବେ ତେବେ ସେଥିରେ କାହାର ଓଜର ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଆଗାମୀ ଫସଲର ଅବସ୍ଥାସଙ୍ଗେ ଗତ ଶସ୍ୟ ହାନିର କି ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ? ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ ସରକାରର ଲାଭ କି ? ଯଦ୍ୟପି ଆଗାମି ଫସଲର ବିଚାର କରାଯାଏ ତାହାହେଲେ ତ ଜମିଦାରଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବିବେଚନା କରିବାର ଉଚିତ କାରଣ ବିଆଳି ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହେବାର ସମସ୍ତେ ସ୍ୱୀକାର କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଓ ସାରଧ ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ଜାଣିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେଲେ ନଭେମ୍ବର ମାସ ଲାଟବନ୍ଦ ସ୍ଥଗିତ କରିବାର ଉଚିତ ହେଉଅଛି ମାତ୍ର କମିସ୍ନର ସାହେବ ଏପରି ସୁଫାରସ କରି ବୋର୍ଡ଼କୁ ନ ପଠାଇ ଯେ ଏକାବେଳକେ ଦରଖାସ୍ତ ନାମଞ୍ଜୁର କଲେ ଏହା ଜମିଦାରଙ୍କ କର୍ମ ଦୁର୍ଯୋଗ ବିନା ଅନ୍ୟ କି ?

ପୁନଶ୍ଚ କମିସ୍ନର ସାହେବ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଜମିଦାରମାନେ ସ୍ୱକର୍ମ ସାଧନ କରିଥିଲେ ସରକାରକୁ "କୋଟି କୋଟି" ଟଙ୍କାର ଚାଉଳ ଦେଶାନ୍ତରରୁ ଆଣିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା ଏ କଥା ସତ୍ୟ ହେଲେହେଁ କାହା ଦୋଷରୁ ତାହା ହେଲା ନାହିଁ ? ସରକାର ଅଦ୍ୟ ଜମିଦାରଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯଥୋଚିତ ପରିମାଣରେ ଉନ୍ନତ କରି ନାହାନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଯେ ଅଧିକାର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏହା ମଧ୍ୟ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ନୁହଇ ଆସନ୍ତା ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ କି ରୂପ ବିଜନସ୍ତ ସ୍ଥିର ହେବ ଏହି ଭାବନାରେ ସେମାନେ ଆପଣା ଜମିଦାରୀ ପ୍ରତି ଯଥେଷ୍ଟ ମନୋଯୋଗ କରୁନାହାନ୍ତି ।

ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଶେଷ ସମୟରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । କେଜାଣେ ଯେ ଜମିଦାରଙ୍କର ଏହି ଅଡର ସ୍ଥାୟୀ ଭାବନା ଏଥିର ଅବା ଏକ କାରଣ ହୋଇ ଥିବ । ଯତ୍କାଳରେ ସରକାର ଏତେ ଉପାୟ କରିସୁଦ୍ଧା ଯଥେଷ୍ଟ ଶୃଙ୍ଖଳ ଆଣିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହେଲେ ସେ ସ୍ଥଳେ ଏ ଦେଶସ୍ଥ ଜମିଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯେ ଉକ୍ତ କର୍ମ ନିର୍ବାହ ହୁଅନ୍ତା ତାହା ସମ୍ଭବର ଅତୀତ ମଧ୍ୟ ସରକାର ଏହା କଲେ ବୋଲି ଯେ ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ଦେବେ ନାହିଁ ଏଥିର କାରଣ ବୁଝିବାର କଠିଣ ଅଟଇ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରସା କରୁଁ ଯେ ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଜମିଦାରମାନେ କମିସ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ହୁକୁମ ଶୁଣି ନିରୂପାୟ ନରହି ରେବନ୍ୟୁ ବୋର୍ଡରେ ଆପଣା ଦୁଃଖ ଜଣାଇବେ କେଜାଣେ ବା ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଦୟାଉଦୟ ହୋଇପାରେ ।

ଚୌକିଦାରୀ ଟେକ୍ସ

କଟକର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରୀଯୁତ କର୍ଣ୍ଣେଲ ସାହେବ ଗତ ବର୍ଷ ସକାଶେ ଯେ ନିୟମରେ ଚୌକିଦାରୀ ଟେକ୍ସ ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ଦୁଃଖୀଙ୍କ ପ୍ରତି ତତ୍କାଳରେ ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିଲା । ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଦୁଇ ପଇସା ଓ ଏକଅଣା ଟେକ୍ସ ଦେବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏକାବେଳେ ଟେକ୍ସ ଦାଏରୁ ମୁକ୍ତ ଦେଇ ଅନେକ ଦୁଇଅଣା ଦେବାବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏକଅଣିଆକୁ ଆଣିଥିଲେ । ମାତ୍ର ଗତ ସନ ଅପ୍ରେଲ ମାସରେ ଲୋକଙ୍କର ଯେ ଅବସ୍ଥା ଥିଲା ଦିନ ଦିନ ସେଥିରୁ ଅଧୋଗାମୀ ହେଉ ଅଛନ୍ତି । ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ସର୍ବସ୍ୱ ତ୍ୟାଗ କରି କେବଳ ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଇବାର କଥା ସମସ୍ତଙ୍କ ମନକୁ ଆବୃତ କରି ଥିବାରୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ଉପାୟର ଲୋକମାନେ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଆପଣା ଅତି ଆବଶ୍ୟକ ଭୋଜନ ପାତ୍ର ଓ ପରିଧାନ ଇତ୍ୟାଦି ଉଦର ଜ୍ୱାଳା ନିବାରଣ ଆଶାରେ ନାମ ନାମମାତ୍ର ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ସେମାନେ କେଉଁଠାରୁ ଚୌକିଦାରୀ ଟେକ୍ସ ଦେଇ ପାରିବେ ? ଆଜି କାଲି କିସମନ ଜାରି କରିବାର ସମୟ ନା ଗୋଟାଏ ନାଗରାବଜାଇ କାହାରି ଦ୍ୱାରର କବାଟ ବନ୍ଦ କରିବାର ସମୟ ? ଏକେତ ଉଦର ପୀଡ଼ା ହେତୁରୁ ଅପର ସମୟର ଶାନ୍ତ ଲୋକମାନେ ସୁଦ୍ଧା ଚୌର୍ଯ୍ୟ ବୃତ୍ତି ଅବଲମ୍ବନ କରି ଅଛନ୍ତି । ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଆମ୍ଭର ରକ୍ଷକ ପୁଲିସ କନଷ୍ଟବଲମାନେ ଏ ପ୍ରକାର ସାବଧାନ ଯେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଚୋର ଧରିବାର ଆଉ ଚୋରଙ୍କ ଭୟରେ କେଉଁଠାରେ ଲୁଚିଥାନ୍ତି ସେ ଗ୍ରାମରେ ତାଙ୍କ ସହିତ କଦାଚ ଭେଟ ହୁଅଇ । ସୁତରାଂ ଲୋକମାନେ ନିରୂପାୟ ହୋଇ ଆପଣା ଶରୀର ଓ ସମ୍ପତ୍ତି ରକ୍ଷାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭରସା କବାଟର ଦୃଢ଼ତା ଉପରେ ସ୍ଥାପନ କରି ଅଛନ୍ତି । ଯଦ୍ୟପି ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଚୌକିଦାରୀ ଟେକ୍ସ ପାଇଁ

ମେଯଷ୍ଟର ସାହେବ ନାଗଟର ଉଚ୍ଚନାଦ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରେରମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବାଦ ଦେଇ ଦ୍ୱାରର ବରାଣ୍ଟ ଜାଲମ କରି ଦେଇଯାନ୍ତି ତେବେ ମନୁଷ୍ୟର ରକ୍ଷାର ସ୍ଥାନ ଆଉ କେଉଁଠାରେ ଅଛି । ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନାକରୁଁ ଯେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ସହରର ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚୌକିଦାରୀ ଟେକ୍ସ ଆଦାୟର କରିବାର ବର୍ଦ୍ଧମାନ କଠିନ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସ୍ଥଗିତ କରନ୍ତୁ । ଯେଉଁମାନେ ଦେବାକୁ ପରଗ ଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ଠାରୁ ଟେକ୍ସ ଆଦାୟ ଯେ ରୂପେ ହୋଇପାରେ ତାହା କରିବାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଆପତ୍ତି କରୁନାହୁଁ । ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ ଦେବାକୁ ଅକ୍ଷମ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତି ଦେବାର ଅତି ଆବଶ୍ୟକ ଆମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଁ ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ବାକିଦାର ହେବାର ଦାରୋଗା ରିପୋର୍ଟ କଲେ ସେହିପ୍ରକାର ପଞ୍ଚାୟତ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାର ତଦନ୍ତ କରି ଉତ୍ତାରୁ ତାହାପ୍ରତି ଉଚିତ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ ହେବ । କେବଳ ସମନଜାରିରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଫଳର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । କାରଣ ଦୁଃଖୀମାନେ କଚେରିକୁ ଯିବାକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭୟ କରନ୍ତି । ଓ କଚେରିରେ ହାଜର ରହିଲେ ତାଙ୍କର ଦୁଃଖ ମାରିଯିବ ଓ ଆହାରର ଉପାୟ ସୁଦ୍ଧା ହେବ ନାହିଁ । ଏ ଆଶଙ୍କାରେ ଭବିଷ୍ୟ ଲୋଭର ଆଶାରେ ବର୍ତ୍ତମାନର କଷ୍ଟ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ନାହିଁ ପଞ୍ଚାଏତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତଦାରଖ ହେଲେ ସକଳ ବିଷୟର ସୁବିଧା ହେବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ

ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିୟଟ ପତ୍ରିକାରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଏକ ଦିନକରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ମହାରାଣୀ ବିକ୍ଟୋରିୟା ବଗିରେ ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଯାଉ ଯାଉ ବାଟରେ ଦେଖିଲେ ଯେ ଗୋଟିଏ ଦୁଃଖୀ ବୃଦ୍ଧ ଗୋଷ୍ଟାଏ କାଠ ନେଇ ଯାଉଥିଲା । ତାହାକୁ କ୍ଲାନ୍ତ ହୋଇ ଥିବାର ଦେଖି ମହାରାଣୀ ତାହାକୁ କହିଲେ ତୁମ୍ଭେ କାଠ ବଗିପଛରେ ରଖି କୋଚମ୍ୟାନ ସଙ୍ଗେ ବସ । ଏହି ପ୍ରକାରେ ତାହାକୁ ତାହାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନେଇଗଲେ ବୃଦ୍ଧ ବଗିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ନିଜ ସ୍ଥାନକୁ ଯିବା ସମୟରେ ମହାରାଣୀଙ୍କ ହସ୍ତ ସ୍ପର୍ଶ କରି କହିଲା । "ଆପଣଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ କରୁ ଅଛୁଁ । ଏପରି ଦୁଃଖୀ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଆଉ କେହି ଏ ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକାରୁ ଜାଣିଲୁଁ ଯେ ବୋମ୍ବାଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉଲ୍ଲକାରୁ ଦେଶୀୟ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କର ବେତନ ଦୁଇ ଗୁଣ ହୋଇଅଛି ।

କାଶ୍ମୀର ନିକଟରେ ସରକାର ଟ ୩୦୦୦୦ଙ୍କାରେ ଏକ ଜମିଦାରୀ କ୍ରୟ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏଥିପୂର୍ବ ମାଲିକ ଏ ଜମିଦାରୀକୁ ଟ ୨୦୦୦୦ଙ୍କାରେ ବନ୍ଦସ୍ତ କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ଥିଲେ । ଦେଖ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଟଙ୍କା କି ପ୍ରକାର ବ୍ୟୟ ହେଉଅଛି ।

ଫ୍ରାନ୍ସ ଦେଶର ଏକ ଡାକ୍ତର କହନ୍ତି ଯେ ସର୍ବ ପ୍ରକାର ଯକ୍ଷ୍ମା କାଶ କଞ୍ଚାମାଂସ ଓ ମଦ୍ୟ ଆହାର ଦ୍ୱାରା ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇ ପାରେ ଏହି ଉପାୟ ଦ୍ୱାରା ସେ କହନ୍ତି ୧୦୦୦ ଲୋକ ରୋଗ ମୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । କଞ୍ଚା ମାଂସର ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ନିବାରଣ ନିମନ୍ତେ ତାକୁ କୋମଳ କରି ଚିନିରେ ମିଶ୍ରିତ କରି ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତି ।

ହିନ୍ଦ୍ ପେଟ୍ରିୟଟ ପତ୍ରିକାରୁ ଜ୍ଞାତହେଲୁ ଯେ ସମୁଦାୟ ପୃଥିବୀ ଉପରେ ସଂବତ୍ସର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ୪୨୯୬୦୦୦୦୦୦୦୦ଦ୍ରୋଣ ଜଳ ବର୍ଷା ବୃଷ୍ଟି ହୁଏ । ତଥାଚ ଜଳାଭାବରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏ ଦୁର୍ଗତି ।

ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକା ଲେଖନ୍ତି ଯେ କଲିକତାର ସରୂପ ଚନ୍ଦ୍ର ମଲ୍ଲିକ ଓ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ମଲ୍ଲିକଙ୍କ ବିଧବା ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଟ୧୦୦୦ଙ୍କା ଲେଖାଏ କଲିକତାସ୍ଥ କଙ୍ଗାଳମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟାର୍ଥେ ଦାନ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଧନ୍ୟ । ବଙ୍ଗଳା ଦେଶସ୍ଥ କୁଳୀନ ମାନଙ୍କ ବହୁ ବିବାହ ନିବାରଣ ନିମନ୍ତେ ସେହି ଦେଶସ୍ଥ କେତେ ଦେଶ ହିତୈଷୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସରକାରକୁ ଆବେଦନ କରି ଥିଲେ ଏଥିର ତଦନ୍ତ ବୁଝିବା ସକାଶେ ସରକାର କେତେକ ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ।

ବାଲେଶରର ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ସୁଷ୍ଠୁ ରୂପେ ନ ଚଳୁଥିବାର ହରକରା ନାମକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରରେ କେହି ଲେଖନ୍ତି । ଏହାଦେଖି ବାଲେଶ୍ୱର କଲଟରଙ୍କୁ ବୋର୍ଡ ରିପୋଟ ତଲବ କଲେ । ତାଙ୍କ ଜଓ୍ୟାବରେ ବାଲେଶରର କଲଟର ସାହେବ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଏ ପ୍ରକାରର ସମ୍ବାଦ ହରକରାରେ କେଦେଲା ସେ କିଛି ଠିକ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଆଉ ସେ କହନ୍ତି ଯେ ସଟଲଜ-ଅର୍ଥ ଓ ସ୍ମିଥ ସାହେବ ଜଗମୋନ ବାବୁ ଓ ହେଡ଼ମାଷ୍ଟର ଇତ୍ୟାଦି କେତେକ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ମାତ୍ର କେହି ଲେଖିଥିବାର ସ୍ୱୀକାର କଲେ ନାହିଁ । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କର ଏପରି ପଚାରିବାର କି ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । ଏପରି ପଚାରିବାରୁ ତାଙ୍କର ଭୟ ଓ ସେ କିପ୍ରକାର ଲୋକ ତାହା ଉତ୍ତମ ରୂପେ ପ୍ରକାଶ ପାଉ ଅଛି । ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୧୮୬୬ ସାଲରେ ଯେ ଏପରି ଲୋକ ଦେଖାଗଲା ଏ ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ । ସଭ୍ୟ ଦେଶ ନିବାସୀ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକମାନଙ୍କର ଏହି ଇଚ୍ଛା ଯେ କିପରି ଶାସନ ଇତ୍ୟାଦି ଦୋଷ ଖବର କାଗଜ ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ନିକଟ ଗୋଚର ହେବ ଓ ତଦ୍ୱାରା ସେସବୁ ସଂଶୋଧନ ହେବ ।

ରୁସ୍ତମଯି ଯେମଷ୍ଟ୍‌ଯି ଯିଯିଭୟ ନାମକ ଏକ ମହାଜନ ଦେଉଳିଆ ହେବାରୁ ମହାଜନମାନେ ତାଙ୍କର ସର୍ବ ସମ୍ପତ୍ତି କ୍ରୋକ କରି ଅଛନ୍ତି । ଆପେ ରହିବା ନିମନ୍ତେ ରୁସ୍ତମଯି ମହାଜନମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ କୋଠି ଛାଡ଼ିଦେବାକୁ କହିବାରୁ ସେମାନେ ଅସ୍ୱୀକାର କଲେ । ଏହି ରୁସ୍ତମଯି ଅଳ୍ପକାଳ ପୂର୍ବେ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ସୌଭାଗ୍ୟଥିଲା ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦାନ କରୁଥିଲେ ହାୟ ! ଲକ୍ଷ୍ମୀ କି ଚଞ୍ଚଳା । ଆମ୍ଭେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦର ସହିତ ଶ୍ରବଣ କଲୁଁ ଯେ ଭାରତ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ସିଭିଲ ସର୍ବାଣ୍ଟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ସତ୍ୟେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଠାକୁର ଅହେମଦାବାଦର ସବଜାଷ୍ଟ ଓ ସେସନ୍ ଜଜ୍ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ବାଙ୍କି ଜିଲାରେ ଏକ ଖୁନ ହୋଇ ଅଛି ୯ବରସ ବୟସ୍କା ଚମ୍ପା ନାମକ ଏକ ବାଳିକାକୁ ରାଧି ନାମରେ ଏକ ସ୍ତ୍ରୀ କୌଣସି ଖାଦ୍ୟ ଫଳ ଦେବା ଲୋଭ ଦେଖାଇ ଆମ୍ବ ତୋଟାକୁ ଡାକିନେଇ ସେଠାରେ ତଣ୍ଟି ଚିପି ତାକୁ ମାରି ପକାଇ ତାହାର ଅଳଙ୍କାର ନେଲା ଏ ମକଦ୍ଦମା ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଲିସଦ୍ୱାରା ତଦାରଖ ହେଉଅଛି । ଖୁନ ମକଦ୍ଦମା ଅଧିକାଂଶ ଧନ ଲୋଭରେ ହୁଏ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବାଲେଶରର ସମ୍ବାଦଦାତା ଲେଖନ୍ତି ଯେ ସେସ୍ଥାନର ଇଙ୍ଗ୍ରିଜି ସ୍କୁଲର ହେଡମାଷ୍ଟର ବାବୁ ଗଙ୍ଗାଧର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ସ୍କୁଲର ବାଳକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟ ତିରସ୍କାର ଭାଷା ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତାରୁ ବାଲେଶର ଲୋକମାନଙ୍କର ଅନାଦର ପାତ୍ର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଉଦାହରଣ ଦର୍ଶାଇ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ଆଚରଣ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଶିକ୍ଷକ ମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ ମାତ୍ର ସେମାନେ ଯଦ୍ୟପି ସ୍ୱୟଂ କୁବାକ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଶିଖାଇବେ ତେବେ ଛାତ୍ରମାନେ ସଦ୍‌ବ୍ୟବହାର ଆଉ କାହାଠାରୁ ଶିଖିବେ ।

ପୁନର ସମ୍ବାଦଦାତା ଲେଖନ୍ତି ଯେ ସେସ୍ଥାନର ସ୍କୁଲର ଦୁଇ ବାଳକମାନଙ୍କ କଳହ ହେବାରୁ ହେଡ଼ମାଷ୍ଟର ମଧ୍ୟ ଏକ ଜଣକୁ ଦେଲେ ସେ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କଲା ଉତ୍ତାରୁ ଆପଣା ନିର୍ଦ୍ଦୋଷଣ ହେଡ଼ମାଷ୍ଟରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ବାରେ ସେ ରାଗାନ୍ଧ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ବଦ୍‌ଜାତ ବୋଲି ଗାଳି ଦେଲେ । ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ଶିକ୍ଷକମାନେ ଏପ୍ରକାର କ୍ରୋଧ ପରବଶ ହୋଇ ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିସ୍ମରଣ କରନ୍ତି ।

ଗ୍ରାମବର୍ତ୍ତା ପ୍ରକାଶିକାରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ବଗୁଡ଼ା ଜିଲା ବାଂଧ ଦେଉଆ ଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ପୁତ୍ର ପ୍ରସବ କରିଥିଲା ପିଲାଟିମାନଙ୍କର ପରିମାଣ ଅର୍ଦ୍ଧହସ୍ତରୁ ମଧ୍ୟନ୍ୟୂନ ହେବ । ପ୍ରଥମ ଦିନ ଦୁଇଗୋଟି ତହିଁ ଆର ଦିନ ଆଉ ଦୁଇ ଗୋଟି ଓ ତହିଁ ଆରଦିନ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସବ କରି ଦୁଇ ଦିନ ଉତ୍ତାରୁ ପ୍ରସୂତ ସଂସାର ଯାତ୍ରା ଶେଷ କଲା । ସନ୍ତାନ ଗୁଡ଼ିକ ଜୀବିତାବସ୍ଥାରେ ଜନ୍ମ ହୋଇ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ମାତୃ ଦୁଗ୍ଧ ପାନ କରିବାକୁ ନ ପାଇବାରୁ ଜୀବିତ ରହି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏପରି କେବେ ଶୁଣାଯାଇ ନ ଥିଲା ।

ସେକ୍ରେଟରିଅବଷ୍ଟେଟ ଭାରତ ବର୍ଷ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ଦେଶବାସୀମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ଓ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଶାନ୍ତିନିମନ୍ତେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଓ ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ କି କି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଅଛନ୍ତି ସେ ବିଷୟରେ ଏବଂ ବଙ୍ଗଲା ଓଡ଼ିଶା ଓ ତନ୍ନିକଟ ବର୍ତ୍ତୀ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ପ୍ରେସିଡେନ୍‌ସିରେ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ରିପୋର୍ଟ ତଲବକରି ଅଛନ୍ତି ।

ଯୁନ ମାସଠାରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଟକ କଲ ସକାଶେ ବଡ଼ ଘରକୁ ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ଲକ୍ଷ ମହଣ ସରକାରୀ ଚାଉଳ ଆସିଅଛି ଏହାଛଡ଼ା ସମ୍ବଲପୁର ଓ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲାମାନଙ୍କରୁ ମହାଜନୀ ଚାଉଳ ପ୍ରାୟ ମ୭୦୦୦୦ହଣ ଆସିଅଛି ।

ହୋମ ପ୍ରକାଶରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଭାରତ ବର୍ଷ ଚିକିତ୍ସା ଗେଜେଟରେ ଡାକ୍ତର ଗ୍ରିନ ସାହେବ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଆସେଟିକ ଆସିଡ଼ ଓଲାଉଠା ରୋଗର ପ୍ରଧାନ ଔଷଧ ଓ ଆଉ ଏକ ଜଣ ଡାକ୍ତର ବୁଢ଼ିଆଣିବସା ଜ୍ୱରରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ମତର ସପକ୍ଷତା କରିଅଛନ୍ତି ।

ଏଡୁକେଶନ ଗେଜେଟ ଲେଖନ୍ତି ଯେ କଲିକତା ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜକୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଆସିଅଛି । ତାହାର ପେଟ ଏପ୍ରକାର ଫୁଲି ଅଛି ଯେ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ଉଦରୀ ରୋଗର ଅନୁମାନ ହୁଏ କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ କଲେଜର ବିଚକ୍ଷଣ ଡାକ୍ତର ମାନେ ତାହା ଉଦରୀ ରୋଗ ନଥିବାର ସ୍ଥିର କରି ଅଛନ୍ତି । ଅଦ୍ୟାପି କିଛି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ଆଉ ଏକ ବାଳକ ବାମ ଚକ୍ଷୁର ତଳେ ଝଟକେ ଅସ୍ଥି ବୃଦ୍ଧି ହେବାରୁ ସେହେତୁ ତାହାର ଆହାରାଦି ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ରୋଗ ଅତି କଠିଣ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମ ସାର୍ଜନ ଫେରମ ସାହେବ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ସାର୍ଜନ ପାର୍ଟ୍ରିଜ ସାହେବ ଅସ୍ତ୍ରବିଦ୍ୟାର ବିଶେଷ କୌଶଳରେ ତାହାକୁ ଏକ ପ୍ରକାର ରୋଗୋନ୍ମୁକ୍ତ କରି ଅଛନ୍ତି ସେ ରୋଗୀ ବର୍ତ୍ତମାନ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଓ ପାନ ଭୋଜନ କରି କଲେ କିଛି ମାତ୍ର କଷ୍ଟ ବୋଧ କରୁ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାର ମୂଲ୍ୟ

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୫ ଙ୍କା
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ	ଟ ୬ ଙ୍କା

ଏ ସମ୍ବାଦ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ ଚିଠିପତ୍ର ଓ ଟଙ୍କା ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ ମେନେଜରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ସହର କଟକ ଆଲମଚାନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପଥର ଛାପାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧ଭାଗ ଶନିବାର ତା ୨୯ ରିଖ ମାହେ ସିପ୍ତମ୍ବର ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା
ମୁତାବକ ଦି୧୪ନ ଆଶ୍ୱିନ ସନ ୧୨୭୪ ସାଲ ନବମ ସଂଖ୍ୟା

ଦଣ୍ଡିଦାର—

ଆମ୍ଭେମାନେ ପୂର୍ବେ ଏକ ସାପ୍ତାହିକର ଅତିରିକ୍ତ ପତ୍ରିକାରେ ଏ କଟକ ସହରସ୍ଥ ଦଣ୍ଡିଦାରମାନେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦଣ୍ଡଧର ସ୍ୱରୂପ ଶସ୍ୟାଦିର ନିରଖ ପ୍ରତି ତଞ୍ଚକତା କ୍ରମେ ହ୍ରାସ କ୍ଷେପଣ କରୁଥିବା ଦୋଷରୁ ଚଳିତ ସମ୍ବତ୍ସର ଆରମ୍ଭରୁ ଶସ୍ୟାଦିର ଭାଉ ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ହୋଇ ତତ୍ପରେ ବହୁଂ ସଂଖ୍ୟାକ ପରିମାଣରେ ଶସ୍ୟାଦିର ଆମଦାନି ଓ ବିକ୍ରୟ ହେବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ତହିଁର ଭାଉ ବୃଦ୍ଧିହେଉ ନଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଅତ୍ୟାଗ୍ରହ ରହିତ କରିବା ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ଉପାୟ ସର୍ଜନା କରିବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛୁଁ ମାତ୍ର ସେମାନେ ଯେ ସାମାନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟରେ ନିଃଶେଷ ପାଆନ୍ତି ତାହା ବିଶ୍ୱାସର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେ କାରଣ ସେମାନେ ରକ୍ତ ବୀଜବଂଶ ଅଥବା ସ୍ୱୟମ୍ଭୂ ତୁଲ୍ୟ ଅଟନ୍ତି କେବଳ ମାତ୍ର ଆପଣାର ଶକ୍ତି ସ୍ୱରୂପ ଦଣ୍ଡି ଓ ତରାଜୁ ଏକଗୋଟି ହସ୍ତରେ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିଲେ ଦଣ୍ଡିଦାର ବୋଲି ବିଖ୍ୟାତ ହୁଅନ୍ତି । ଅତଏବ ବର୍ତ୍ତମାନର ଦଣ୍ଡିଦାର ମାନଙ୍କୁ ରହିତ କରାଗଲେ ପୁନର୍ବାର ସେହି ଦଣ୍ଡି ଓ ତରାଜୁ ବଳରେ ଅନ୍ୟଲୋକମାନେ ଦଣ୍ଡିଦାର ସ୍ୱରୂପ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେବାର କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅଛି କିନ୍ତୁ ଏ ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟରେ ମଫସଲ ପ୍ରଦେଶାଦିରେ ଦଣ୍ଡି ତରାଜୁରେ ଓଜନ କରିବାର ଧାରା ନ ଥାଇ ସେର ଓ ଗୌଣୀରେ ଶସ୍ୟାଦି ମାପ ଓ କ୍ରୟ ବିକ୍ରୟ କରିବାର ଯେ ରୂପ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଚଳ ଅଛି । ତହିଁରେ କାହାର କିଛି ହାନି ନଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଯେବେ ସେହି ଧାରା କଟକ ସହର ମଧ୍ୟରେ ଜାରି କରାଯାଏ ତେବେ ମଫସଲ ଓ ଗଡ଼ଜାତବାସି ବେପାରିମାନେ ଯେପରି ମଫସଲରୁ ସେର ଓ ଗୌଣି ଓ ମାଣରେ ମାପକରି ଆଣୁ ଅଛନ୍ତି ସେହିପରି ମାପ ଓ ବିକ୍ରୟକଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆପଣା ଆପଣା ହିସାବର କ୍ଷତି ଓ

ବୁଝି ଅକ୍ଲେଶରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତିମାନ ଯେପରି ଦାଣ୍ଡି ଓ ତରାଜୁରେ ଓଜନ ବୁଝି ନ ପାରିବା ହେତୁଁ ଦଣ୍ଡିଦାର ବିକ୍ରୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ତାହା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାସ୍ଥ ନ ହେବେ ସୁତରାଂ ଦଣ୍ଡିଦାର ମାନେ ନିରଟକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ । ଏହା ନ ହୋଇ କେବଳମାତ୍ର ଦଣ୍ଡିଦାରଙ୍କ ଉନ୍ନତି ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ନୂତନ ଆଇନଜାରି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ସର୍ବଦା ଜନମନ୍ତ୍ରେ ଫଳଦାୟୁକ ହେବାର କଷ୍ଟ ।

କଟକସ୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ କୁମେଟୀ

ଚଳିତ ମାସ ତା ୨୫ ରିଖରେ କମେଟୀର ଯେ ସଭା ହୋଇଥିଲା ସେଥିରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଯେ ସାହାଯ୍ୟ ବିକ୍ରିରେ କେହି ଲୋକ ଏକ ଥରରେ ୪୦ ଅଣାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ଚାଉଳ ପାଇବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ମେମ୍ବର ମାନେ ଯାହାଙ୍କ ଅବସ୍ଥାରୁ ଯଥାର୍ଥ ରୂପେ ଜ୍ଞାତ ଥିବେ ତାହାଙ୍କୁ ଆପଣା ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ଚାଉଳ ବିକ୍ରି କରି ପାରିବେ । ଏନିୟମ କରିବାର ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟ ବୁଝା ଯାଏ ଯେ ଅନେକ ଲୋକ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବାର ଉପଯୁକ୍ତ ନଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଛଦ୍ମବେଶ ଧାରଣ ପୂର୍ବକ ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରତାରଣା କରି ଶସ୍ତା ଭାଉରେ ଚାଉଳ ନେଇ ଯାନ୍ତି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ହେଉ ଅଛି ଯେ ଏରୂପ ଘଟଣା ପ୍ରାଏ ହୁଏ । ମେମ୍ବର ମାନେ ଅତିଶୟ ସତର୍କରେ ରହିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସର୍ବଜ୍ଞ ହୋଇ ନ ପାରନ୍ତି ଓ ବିକ୍ରୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେ ରୂପ ଗୋଳମାଳ ହୁଏ ସେଥିରେ ମେମ୍ବରମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପାଞ୍ଚାପାଞ୍ଚି ବିବେଚନା କରିବାକୁ ଅବକାଶ ପାନ୍ତିନାହିଁ । ସରକାରର ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ଶସ୍ତା ବିକ୍ରିର ଅଭିପ୍ରାୟ ଆଦ୍ୟରୁ ସଫଳ ହେଉ ନାହିଁ । ଯଦ୍ୟପି ଦୁଃଖୀଲୋକ କିଣି ପାରିବେ ବୋଲି ଶସ୍ତାବିକ୍ରି ହେଲା ତେବେ ତାହାଙ୍କ ଅବସ୍ଥାନୁସାରେ ଚାଉଳର ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର ହୁଅନ୍ତା ଓ ବଜାର ଭାଉରୁ ଏକ କି ଦୁଇ ସେର ଅଧିକ ଦେବାରେ ସେମାନସ କଦାଚ ସିଦ୍ଧ ହେବାର ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଅତଏବ ଏରୂପ ଭାଉରେ ବିକ୍ରି କରିବାରେ ତାଦୃଶ ଉପକାର ହେଉ ନାହିଁ ଓ ତାହା ରହିତ କଲେ ମଧ୍ୟ କିଛି ଅନିଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତିମାନ ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ସୁନ୍ଦର ରୂପେ ଚଳୁ ଅଛି ଓ ସହରରେ ସର୍ବପ୍ରକାର ଦୁଃଖୀଙ୍କ ସକାଶେ ଯେ ରୂପ ଅନ୍ନଛତ୍ର ଅଥବା କର୍ମ କରାଇବା ଦ୍ୱାରା ଆହାର ଦେବାର ଶୃଙ୍ଖଳା ହୋଇଅଛି ସେଥିରେ ନିରୁପାୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସାହାଯ୍ୟପାଇ ପାରିବ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କକୁଜ ସାହେବ ଏ ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ଯତ୍ନପରୋନାସ୍ତି ପରିଶ୍ରମ ଓ ସଦୁପାୟ କରି ଅଛନ୍ତି ଓ ଯେ ବିଜ୍ଞାପନମାନ ସହରରେ ସେ ପ୍ରଚାର କରି ଅଛନ୍ତି ସେଥିରୁ ସହରର କଙ୍ଗାଳମାନଙ୍କର କୌଣସି ଅଭାବ ଥିବାର ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ ।

ଅକ୍ଷମ ବୃଦ୍ଧ ପାଇଁ ଅନ୍ନଛତ୍ର ରୋଗିପାଇଂ ହସ୍ପତାଲ ଓ ବଳବାନ୍ ଅଥବା ଅଳ୍ପ ପରିଶ୍ରମର କର୍ମ କରିବା ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ କାରଖାନା ଘର ଓ ସଡ଼କ ଇତ୍ୟାଦି କର୍ମ ପ୍ରଚୁର ରୂପେ ଆୟୋଜନ ହୋଇ ଅଛି ଓ ସେମାନେ ଅକ୍ଲେଶରେ ଆହାର ପାଉ ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ବଜାରରେ ଯେରୂପ ଚାଉଳ ସୁଲଭ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ତାହା ଯଦ୍ୟପି କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ନୁହେ ତେବେ ଅଳ୍ପ ଶସ୍ତାରେ ବିକ୍ରି କରିବାର କିଛି ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।

ଯଦ୍ୟପି ଅଳ୍ପ ଉପାୟ ଲୋକଙ୍କୁ ସରକାର ଯଥାର୍ଥ ଶସ୍ତା ବିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ତେବେ ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଁ ଯେ ମାସକୁ ଟ୧୦ଙ୍କାର ଅନଧିକ ବେତନ ଭୋଗୀ ଚାକର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଭଲ ଚାଉଳ ସେ୧୨ର ଓ ଧାନୁଆ ସେ୨୦ର ଭାଉରେ ଏହି ନିୟମରେ ବିକ୍ରି ହେଉ ଯେ ବଜାରରେ ଏ ଭାଉରେ ଚାଉଳ ପାପ୍ତ ହେଲେ ଏ ସାହାଯ୍ୟ ରହିତ ହେବ ଓ ଯେଉଁମାନେ ଆପଣା ସୁନବର ଅଥବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଭଦ୍ରଲୋକର ମାତବର କ ଚିହ୍ନିତ ହେବେ ସେମାନେ ଆପଣା ସୁଖାନୁସାରେ ଏକଦଫରେ ଅଥବା ସମୟରେ ଯେତେ ଚାଉଳ ଚାହିଁବେ ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ଠାରୁ କିଣିବାକୁ ପାରିବେ । କେବଳ ଏହି ସୀମା ଥିବ ଯେ ସେମାନେ ବେତନର ଦୁଇ ଅଂଶର ଅଧିକ ଏକ ମାସରେ ନେଇ ନ ପାରିବେ ।

ଯେ ରକ୍ଷକ ସେ ଭକ୍ଷକ

ଶ୍ରୀଯୁତ କର୍କୁଡ଼ ସାହେବ ଅଶିଷ୍ଟାଣ୍ଟ କଲଟର ଓ ମେଜେଷ୍ଟରଙ୍କ ନାମରେ ଫୌଂଜଦାରୀ ଅଦାଲତରେ ମାରପିଟ ଅଭିଯୋଗର ଏକ ମକଦ୍ଦମା ପୁନର୍ବାର ଦାଏର ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ସୌଭାଗ୍ୟବଶତଃ କର୍କୁଡ଼ ସାହେବ ସେଥିରୁ ଅକ୍ଲେଶରେ ମୁକ୍ତ ପାଇଲେ । ଫରିଆଦୀ ଜୟପୁର ନଦୀର ଇଜାରଦାର ସେ କହେ ଯେ କର୍କୁଡ଼ ସାହେବ ମଫସଲର ଅନ୍ନଛତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ତଦାରଖ ନିମନ୍ତେ ଯା'ଇ ଜୟପୁର କୋଠିରେ ଥିଲେ ଗତ ଅଗଷ୍ଟମାସ ତା ୨୫ ରିଖ ସନ୍ଧ ଛଅ ବାଜିବା ସମୟରେ ଇଜାରଦାର ଜମ୍ବା ନାବିକ କେହି ଘାଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ନଥିବାରୁ ଇଜାରଦା'ରକୁ ତାହାଘରୁ ଡକାଇ ଆଣିଲେ ସେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରୁ ନଦୀପାର କରିବା କାରଣ ତାକୁ କହିଲେ । ଇଜାରଦାର ସାହେବଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରତିପାଳଣରେ ତତ୍ପର ନ ହୋଇ କିଛି ଓଜର କରିବା ମାତ୍ରକେ ସାହେବ ରାଗାନଳେ ପତିତ ହୋଇ ତାହା ମସ୍ତକରେ ସ୍ୱ ହସ୍ତେ ପାଞ୍ଚ ସାତ ଚପେଟା ଘାତକଲେ ଓ ତାହା ଚୁଟିଧରି ଟେଲେ କର୍ଦ୍ଦମ ଉପରେ ଘୋଷାଡ଼ିଲେ । ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ସାହେବଙ୍କର ରାଗ ଶାନ୍ତ ନ ହେବାରୁ

ଚପରାସୀକୁ ହୁକୁମ ଦେବାରୁ ସେ ଏକବାଡ଼ରେ ତାକୁ ଅନେକ ପ୍ରହାର କଲା ଏଥିରେ ତାହାର ଅଧିକ ଶାରୀରିକ ପୀଡ଼ା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଡାକ୍ତର ସାହେବଙ୍କର ସାର୍ଟିଫିକେଟରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ତାହାର ହସ୍ତରେ ଏକଶକ୍ତ ଆଘାତ ହୋଇଅଛି । ଏ ମକଦ୍ଦମା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଟେଲର ସାହେବ ଡିପୋଟୀ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ସପୋଦ ହୋଇ ଥିଲା ମାତ୍ର ନିରୂପିତ ତାରିଖରେ ବାଦୀ ଅଦାଲତରେ ଉପସ୍ଥିତ ନ ହେବାରୁ ମକଦ୍ଦମା ଡିସ୍‌ମିସ ହୋଇଗଲା ।

କଲୁର୍ଡ଼ ସାହେବ ହାକିମ ହୋଇ ଯେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ମାରପିଟ କରୁଅଛନ୍ତି ଏହା ଅତି ଖେଦଜନକ ବିଷୟ ଅଟେ । ସେ ଏଠାକୁ ଆସିଲା ଦିନୁଁ ପ୍ରାୟ ଛ ସାତଜଣ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରକ ଏବଂ ଭଦ୍ର ଲୋକଙ୍କୁ ମାରପିଟ କରି ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମମାରପିଟ ସଲକାରୀଗୁଡ଼ିଲ ଗୋଦାମ ଦାରୋଗା ଦୁଲ୍ଲଭନାଥ ରାୟ ଉପରେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ସାହେବ ଗୋଦାମକୁ ଆସିବାବେଳେ ଉକ୍ତ ଦାରୋଗା ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ନ ଥାଇ ଆପଣା ବସାରେ ଥିଲା । ସାହେବ ତାକୁ ଗୋଦାମମରେ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଦେଖି କ୍ରୋଧ ବିଶିଷ୍ଟ ହୋଇ ତାହା ବସାଠାକୁ ଯାଇ ତାହା ଘର ମଧ୍ୟରେ ତାକୁ ମାରପିଟ କଲେ ଏହେତୁ ସେ ଆପଣା କର୍ମରେ ଇସ୍ତଫା ଦେଲା । ତଦପରେ ମଥୁର ମୋହନ ସେନ ଏକ ଗୁଡ଼ିଲ ଦାରୋଗାକୁ ମାରପିଟ କରିବାରେ ସେମଧ୍ୟ ଆପଣା କର୍ମରେ ଇସ୍ତଫା ଦେଲା । ତଦପରେ ସହର ଓବ୍ରେସିୟରର କାହ୍ନୁରାମ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତିଙ୍କୁ ଯେରୂପ ପ୍ରହାରକଲେ ତାହା ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଥି ପୂର୍ବ ଲେଖିଅଛୁଁ । ଏଥିରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଭରସା ହୋଇଥିଲା ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସାହେବ ଏପରି ଅତ୍ୟାଚାର ଆଉ ନ କରିବେ ମାତ୍ର କିଛି ଦିବସ ପରେ ସାହେବ ଲାଲବାଗ ଅନ୍ନଛତ୍ରର ଏକ ପାଚକ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ମାରପିଟ କରି ସେ ଆଶା ବିଫଳ କଲେ ତଦ୍‌ବାଦ ମଧୁ ବେହେରା ନାମକ ଏକ କନଷ୍ଟବଲକୁ ମାରପିଟ କରିବାରେ ମେଜେଷ୍ଟର ସାହେବ ସେ ବିଷୟ ପୁଲିସ ସୁପ୍ରନ୍‌ଡଣ୍ଟଙ୍କ ଠାରୁ ଜ୍ଞାତ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଏପରି ଅତ୍ୟାଚାର ନ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ତାକିଦ ଚିଠୀ ଲେଖିଲେ । ତଥାଚ କଲୁର୍ଡ଼ ସାହେବ ଆପଣାର କୁସ୍ୱଭାବ ପରିତ୍ୟାଗ କରୁନାହାନ୍ତି ।

ଉପରୋକ୍ତ ମାରପିଟମାନଙ୍କ ବ୍ୟତରେ ଜେ କଲୁର୍ଡ଼ ସାହେବ ବେହେରା ଓ କୁଲିଙ୍କୁ ଅନେକ ଥର ମାରପିଟ କରିଥିବାର ଶୁଣାଯାଇ ଅଛି ସୁତରାଂ ତାଙ୍କୁ ଏକ ମାରହନ୍ତା ଫିରିଙ୍ଗୀ କହିଲେ କୁହାଯାଇପାରେ । ଫୌଜଦାରୀ ହାକିମ ସ୍ୱରୂପେ ଶାନ୍ତି ରକ୍ଷା ତାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ ମାତ୍ର ସେ ସ୍ୱୟଂ ବାରମ୍ବାର ଶାନ୍ତି ଭଙ୍ଗ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଓ ଖେଦଜନକ ବିଷୟ ଅଟେ । ଶୁଣିବାରେ ସାହେବଙ୍କର ରାଗରିପୁ ଏପରି ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଅଟେ ଯେ ତାଙ୍କ ଠାରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି

କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ କର୍ମମାନଙ୍କରେ ସେ ହଠାତ୍ ଅତିଶୟ ସମ୍ମାନିତ ହୋଇ ଉଠନ୍ତି ସେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି କ୍ରୋଧର ଏପରି ବଶୀଭୂତ ସେ କି ପ୍ରକାରରେ ବିଷୟର କର୍ତ୍ତା ପଦର ଉପଯୋଗୀ ହେବେ ? ଆମ୍ଭେମାନେ କଲୁର୍ଡ଼ ସାହେବଙ୍କୁ ଜଣାଉ ଅଛୁଁ ଯେ ସେ ଆପଣଃ ଚରିତ୍ର ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବକ ଶାନ୍ତ ସ୍ୱଭାବ ଧାରଣ ନ କଲେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ମନୋନୀତ ହାକିମ ହୋଇ ନ ପାରିବେ ଓ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ହତଶ୍ରଦ୍ଧା ହେବ ।

ସପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ

ଆମ୍ଭେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖର ସହିତ ଜଣାଉଅଛୁଁ ଯେ କଟକର ସରକାରି ଉକିଲ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଶ୍ରୀରାମ ଘୋଷଙ୍କ ପୁତ୍ର ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ଘୋଷ ଶିରୋମଣି ପୁରୁଷୋତ୍ତମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗ୍ରହଣୀ ରୋଗରେ କାଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ଏ ଘଟଣାର ଏକ ସପ୍ତାହ ପୂର୍ବେ ନଦେଉଁ ଶ୍ରୀ ଜାନକୀ ପ୍ରସାଦ ଗୁପ୍ତ ଓଲଉଠା ରୋଗରେ ଗତ ସୋମବାର ଦିନ ସଂସାର ପରିତ୍ୟାଗ ପୂର୍ବକ ନିତ୍ୟନିବାସ ସ୍ଥାନକୁ ଗମନ କରି ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ଲେଖିତ ବ୍ୟକ୍ତି ସଙ୍ଗୀତ ବିଦ୍ୟାର ଯଥାର୍ଥ ଗ୍ରାହକ ଓ ସିତାରାଦି ନାନାପ୍ରକାର ବାଦ୍ୟରେ ସୁଶିକ୍ଷିତ ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଲି ଗଣ୍ୟହୋଇ ଥିଲେ । ବିଦେଶୀ ଗାୟକ ଓ ବାଦ୍ୟକାରକ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଏ ସହରକୁ ଆସୁଥିଲେ ସେ ଏହାଙ୍କଠାରେ ଯଥାରୂପ ସମ୍ମାନ ପାଉଥିଲେ ଏବଂ ଏହାଙ୍କ ଗୁଣର ପ୍ରଶଂସା ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଜାନକୀ ପ୍ରସାଦଗୁପ୍ତଙ୍କ ପରିଚୟ ପ୍ରାୟ ଓଡ଼ିଶାରେ କାହାଠାରେ ଗୁପ୍ତ ନାହିଁ । କଟକ ମଧ୍ୟରେ ସେ ସଙ୍ଗୀତ ବିଦ୍ୟାରେ ସେ ଅଦ୍ୱିତୀୟ ଥିଲେ ଯେ ମଜଲିସରେ ଉକ୍ତ ମହାଶୟ ଉପସ୍ଥିତ ନାହାନ୍ତି ସେ ମଜଲିସ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟହେଉ ନଥିଲା ସେ ବୟସରେ ପୁରାତନ ଥିଲେ ମାତ୍ର ତାଙ୍କ ଗାୟନ ସମୟରେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱର ଅଳ୍ପ ବୟସ୍କ ବାଳକର କଣ୍ଠ ସ୍ୱରରୁ ମଧୁର ଥିଲା । ଏକା ଅନୁଭବରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଯଥେଷ୍ଟ କ୍ଳେଶ ହେଉଅଛି ଯେ ସମୟରେ ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗୀତଭରୁ କର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱାରା ଅମୃତପାନ କରି ସୁଖ ଲାଭ କରୁଥିଲୁଁ ସେଥିରୁ ଈଶ୍ୱର ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ବଞ୍ଚିତ କଲେ । ଲୋକେ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀଙ୍କର ବିବାଦ ଥାଏ ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁର୍ଗତିବର୍ଦ୍ଧନ କରିବା ସକାଶେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ସରସ୍ୱତୀ ଦୁହେଁ ଏକତ୍ର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଚଳିତ ମାସ ତା ୮ ରିଖରେ ସରକାରୀ ଟଙ୍କା ଲୁଟ ହୋଇ ଅଛି । ନଆଲି ହାଟରୁ ପଟାମୁଣ୍ଡେଇକୁ କେତେ ସରକାରୀ ଖୁଜଲ ବନ୍ଦି ଟଙ୍କା ନଦୀ ପଥରେ ଆସୁଥିଲା ସେ ନୌକାରେ କନଷ୍ଟବଲ ଚପରାଶୀ

ଓଗେର ପ୍ରାୟ ୬।୮ ଜଣ ମନୁଷ୍ୟଥିଲେ ରାତ୍ର ଦୁଇ ବାଜିବା ସମୟରେ କେତେକ ଲୋକ ବାଡ଼ି ଇତ୍ୟାଦି ସହିତ ନୌକାକୁ ଆକ୍ରମଣ ପୂର୍ବକ କନେଷ୍ଟବଲଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରହାର କରି ସରକାରୀ ଟଙ୍କା ନେଇ ଗଲେ । ମକଦ୍ଦମା ପୁଲିସଦ୍ୱାରା ତଦାରଖ ହେଉଅଛି ଓ ୮ ଜଣ ଆସାମୀ ଏକର୍ମ କରିଥିବାର ରିପୋର୍ଟ ହୋଇଅଛି । ଆମ୍ଭେମାନେ ପଚାରୁ ଅଛୁଁ ଯେ ପୁଲିସଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁକ ଓ ସଙ୍ଗିନ ଦେବାର କି ଫଳ ଓ ବୋଟିଆଙ୍କ ପରି ଭୀରୁଙ୍କୁ କାହିଁ ପାଇଁ ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ଲୁହାର ବୋଝ ବହନ୍ତି ? ନୌକାରେ ପ୍ରାୟ ୮ଜଣ ଲୋକ ଥିଲେ ମାତ୍ର ୮ଜଣ ମନୁଷ୍ୟ ବାଡ଼ିଦେଇ ଟଙ୍କା ଛଡ଼ାଇ ନେଲେ ଓ କନେଷ୍ଟବଲମାନେ ଗୋଟାକୁ ସୁଦ୍ଧା ଢୁଷାଢୁ ଧରି କି ଆଘାତ କରି ନ ପାରିଲେ । ସରକାରୀ ଟଙ୍କାରେତ ଏହାଙ୍କର ଏ ଅବସ୍ଥା ଏ ପୁଣି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତିରକ୍ଷା କରିବେ । ଏଠାରେ ଗତ ରବିବାର ଠାରୁ ସରକାରୀ ଉତ୍ତମ ଚାଉଳ କ୍ରମେ ୧ଟଙ୍କାକୁ ସେ୬ ଓ ୭। ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଢ଼ିଅଛି ଓ ଧାନୁଆ ଚାଉଳ ସେ ୧୦ରରେ ବିକ୍ରି ହେଉଅଛି ଏଥିରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ସେ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଅଛି ସେ ଚାଉଳର ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଲଭ ସଙ୍ଗେ ବଆଳି ଫସଲର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ଗଞ୍ଜାମ ଓ ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଜଳପଥରେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଚାଉଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶସ୍ୟ ଆମଦାନୀ ହେଉ ଥିବାରୁ ଏଫଳ ହୋଇ ଅଛି । ବନ୍ଦରଘର ଠାରୁ ମଧ୍ୟ ୬।୮ଖଣ୍ଡ ଦେଶୀ ସୁଲୁପ ଚାଉଳ ଓ ବାଜରା ଓଗେର ରକମ ନେଇ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଇଲାକାରୁ ଆସିଅଛି ଯଦ୍ୟପି ଦେଶର ଉତ୍ପନ୍ନ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ହେବାରୁ ଏ ଫଳ ହୋଇଥାନ୍ତା ତାହାହେଲେ ନୂଆ ବଆଳି ଚାଉଳ ଶସ୍ତା ହୋଇଥାନ୍ତା ଓ ମଧ୍ୟ ମଫସଲରୁ ଲୋକମାନେ ସହରକୁ ଚାଉଳ କିଣିବାକୁ ଆସନ୍ତେ ନାହିଁ । ଅତଏବ ଅମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଁ ଯେ ସରକାର ବଜାରର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଚାଉଳ ଅଣାଇବାରୁ କ୍ଷାନ୍ତ ନ ହେବେ । ଅବଧି ବର୍ଷା ଓ ନଦୀ ବୃଦ୍ଧିରୁ ଆଗତ ଶସ୍ୟରକ୍ଷା ପାଇବାର ଆଶା ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ, ଓ ସାରଧ ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଜଣା ନଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରୀ ଚାଉଳ କାରବର ଚଳୁଥାଉ ।

କଲିକତା ହାଇକୋର୍ଟର ସମସ୍ତ ଜଜମାନେ ଏକତ୍ରରେ ବସି ଆଜ୍ଞା କରି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଅପିଲରେ ମକଦ୍ଦମା ସାନି ତରବଜର ସକାଶେ ଫେରି ପଠାଗଲେ ଦାବୀର ଯେ ଅଂଶ ପକ୍ଷରେ ସାନି ତଜବିଜର ଆଜ୍ଞା ହେବ ସେ ଅଂଶର ଷ୍ଟାମ ମୂଲ୍ୟ ଅପିଲାଣ୍ଟକୁ ଓ୍ୟାପସ ଦିଆଯିବ । ଚିଫ ଜଷ୍ଟିସଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଆଇନର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହି ଯେ ଯେଉଁ ଠାରେ ଅପିଲରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁକୁମ ନ ହେବାରୁ ଅପିଲ ଦରଖାସ୍ତରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଷ୍ଟାମ ମାସୁଲ ନିଷ୍ଫଳ ହେଲା ସେଠାରେ ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଓ୍ୟାପସ ପାଇବାର ହକଦାର ଅଛି । ଫଏସଲା ତା ୨୨ ରଖମାହେ ଅଗଷ୍ଟ ସନ୍ ୧୮୬୭ ମସିହା ଦୁର୍ଗାଦାସ ଓଗେର ମୁଦ୍ଦଲ ରସପାଣ୍ଡଣ୍ଟ ମାଟେନ ।

ଉତ୍କଳଦେଶର ଯେଉଁ ବଙ୍ଗାଳୀମାନେ କଲିକତାରେ ସାହାଯ୍ୟ ପାଉଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ଲୋକ ଆପଣା ଆପଣା ଘରକୁ ଫେରି ଆସିବାକୁ ଇଚ୍ଛିବାରେ କଲ୍‌କତାର ସାହାଯ୍ୟ କମିଟୀଙ୍କ ସୁପାରିସ ମତେ ବୋର୍ଡ ସେମାନଙ୍କୁ ଫିରୋଜ ନାମକ ଯାହାଜରେ ବାଲେଶର ବଡଘର ଓ ପୁରୀକୁ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ।

ବଙ୍ଗାଳିଙ୍କ ସକାଶେ ଏଥର ଜଳବାଗ ହତାରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା କଠିନ ହେଲା । ହତା ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁଠାରେ ସେଉଁଠାରେ ତ ବିଶେଷତଃ ପାଂଟକ ପାଖରେ ବଙ୍ଗାଳିମାନେ ଏ ରୂପ ମଇଳା କରି ଅଛନ୍ତି ଯେ ବିଷ୍ଠାଗନ୍ଧରେ ସେ ବାଟରେ ଯିବାର କଷ୍ଟ । ମେଯଷ୍ଟର ସାହେବ ସହର ପରିଷ୍କାର ନିମନ୍ତେ ଗାଡ଼ି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପ୍ରତ୍ୟହ ସହରରେ ବୁଲାଉ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଆପଣା କଚେରି ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଏତେ ମଇଳା ହେବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ କିଛିମାତ୍ର ବିରକ୍ତ ହେଉନାହାନ୍ତି । କଥାରେ କହନ୍ତି ଯେ ମୂଲିଆ ଆପଣା ଘର ଛୁଇପାରେ ନାହିଁ ଏହା ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନୁରୋଧ କରୁ ଅଛୁଁ ଯେ ସାହାଯ୍ୟ ଟଙ୍କାରୁ ମେହ୍ତର ନିଯୁକ୍ତ କରି ଏସ୍ଥାନମାନ ପରିଷ୍କାର କରାଉନ୍ତୁ ଏବଂ ବଙ୍ଗାଳିଙ୍କ ସକାଶେ ପାଇଖାନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଦେଉନ୍ତୁ ଯେ ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଅପରିଷ୍କାର କରିବେ ନାହିଁ ।

ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲର କଲଟର ଶ୍ରୀଯୁତ ଗି. ଏନ୍. ବାର୍ଲୋ ସାହେବ ଛଅ ବରଷ ଛୁଟି ନେଇ ବିଲାତଯାଉ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଶଂସିତ ସାହେବ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦୁଃଖ ବିଷୟରେ ବିଶେଷ ସଫଳ ପରିଶ୍ରମ କରୁଥିଲେ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ସେ ଏ ସମୟରେ ଏ ଦେଶରୁ ଯାଉଅଛନ୍ତି ଆମ୍ଭେମାନେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ଯେ ସେ ସର୍ବ କୁଶଳରେ ପୁନର୍ବାର ଏଦେଶକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରିବେ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣୁଅଛୁଁ ତାହାଙ୍କ କର୍ମରେ ଏଚ୍. ସି. ରେବନ୍ ସାହେବ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିବାରୁ ଶୁଣାଯାଏ ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରସା କରୁଁ ଯେ ରେବନ ସାହେବ ବାର୍ଲୋସାହେବଙ୍କ ପରି ଲୋକଙ୍କର ଆଦରଣୀୟ ହେବେ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ପୁରି ଜିଲ୍ଲର କେତେକ ପରଗଣରେ ଧାନ ଫସଲ ଧୋଇରେ ବିବାକ ନଷ୍ଟହୋଇଅଛି । ସେହି ଭୂମିରେ ପଟୁପଡ଼ି ଥିବାରୁ ରବିଫସଲ ଉତ୍ତମ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା । ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ ଜିଲରେ ରବି ବିହନ ଅପ୍ରାପ୍ତ ହେବାରୁ ଶ୍ରୀଯୁତ କମିସ୍ନର ସାହେବ ତାହା ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲରୁ ଅଣାଇବା ନିମନ୍ତେ ବିଶେଷ ଯତ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

କଟକ ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀଯୁତ ଜେ ଏମ ଫୋଟ୍‌ସ ସାହେବ ହାଜାରିବାଗ ଜହଲ ଖାନାରେ ସୁପ୍ରିନଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବାରୁ ଅବିଳମ୍ବରେ ଏଠାରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିବେ ।

ଢ଼ାକାରେ ଏକ ମୁସଲମାନର ଯୁବା ଦୁହିତା ରୋମାନ୍ କାଥଲିକ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ଧର୍ମ ଅବଲମ୍ବନ କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଢାକା ନ୍ୟୁଜ ପତ୍ରିକା କହନ୍ତି ଯେ ମେଚ୍ଛ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ଏକ ଯୁବକ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରଣୟ ପାଶରେ ବଦ୍ଧହୋଇ ତାକୁ ବିବାହ ହେବା ଅଭିଲାଷରେ ଏସ୍ତ୍ରୀ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନମାନଙ୍କ ଦଳଭୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିୟଟ କହନ୍ତି ଯେ କଲିକତାସ୍ଥ ଚିତପୁର ଅନ୍ନଛତ୍ରରେ ଏକ ହଜାର କଙ୍ଗାଳିଙ୍କୁ ପ୍ରତିଦିନ ଖୁଆଇବା ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଲାଲ ମଲ୍ଲିକ ମାସିକୁ ଟ ୫୦୦୦ଙ୍କା ଦେଉ ଅଛନ୍ତି ଏତଦ୍ ବ୍ୟତିରିକ୍ତ ଆପଣା ଘରଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟହ ୧୦୦ କଙ୍ଗାଳି ସଦାବ୍ରତଚଳିତ ନିୟମାନୁସାରେ ଖୁଆଉଅଛନ୍ତି । ଏପରି ଲୋକମାନେ ଧନୀ ହେବାର ସାର୍ଥକ ।

ଏଡୁକେସନ୍ ଗେଜେଟରେ ପାଠକଲୁଁ ଯେ ଆଉଶ ଅର୍ଥାତ ଶଆଳି ଫସଲ ଏଥର ବଙ୍ଗଦେଶରେ ସବୁଆଡ଼େ ଉତ୍ତମ ହୋଇ ଅଛି । ମେଦନୀପୁର ବର୍ଦ୍ଧମାନ ଓ ହୁଗୁଳି ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟମ ହୋଇଅଛି । ବନଗ୍ରାମରେ ଷୋଳଅଣା କ୍ଷେତ ମିର୍ଜାପୁର ଓ ରାଣୀ ଘାଟରେ ଏରୂପ ଧାନ୍ୟ ହୋଇ ଅଛି ଯେ ଅନେକ ବର୍ଷ ହେଲା ସେପରି ହୋଇ ନ ଥିଲା । ମୁରସିଦା ବାଦ ପାବନା, ରାଜସାହି, ପୂର୍ଣ୍ଣିୟା ଇତ୍ୟାଦି ଜିଲାରେ ସମାନ ରୂପ ସୁଶସ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକା ଆହୁରି ଶ୍ରବଣକରି ଅଛନ୍ତି ଯେ ବଙ୍ଗଦେଶସ୍ଥ ଅଦାଲତ ସମୁହର ବେତନ ବୃଦ୍ଧି ଉଚିତ କିନା ଏହା ତଦନ୍ତ ଓ ବିଚାର କରିବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଗୋଟିଏ କମିଟୀ ନିଯୁକ୍ତ କରି ଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଆମଲାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଅତିମନ୍ଦ ହୋଇ ଅଛି । ସତେକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହାଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମୋଚନ କରିବେ ?

ପ୍ରେରିତ ପତ୍ର

ବହୁଗୁଣ ସମ୍ପନ୍ନ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମୀପେଷୁ

ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ,

ଯଥ ବିଧାନେ ସମ୍ମାନ ପୁରଃସର ନିବେଦନ ଏହି କି କିମ୍ବଦନ୍ତୀରେ ମହାଶୟଙ୍କ ଦୀପିକାର ତାଳଦଣ୍ଡା ଗୃହଳ ଗୋଦାମ ଦାରୋଗା କଙ୍ଗାଳି ମହାପାତ୍ର ଓ ତାହାର ଅଧୀନ ଚପରାଶି ଓ ଦଣ୍ଡିଦାର ଓଗେର କରୂପ ସରକାରୀ ଗୃହଳ ଅପବ୍ୟୟ

କରିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟଚ୍ୟୁତ ହୋଇ ଫୌଜଦାରୀ ସପୋର୍ଦ୍ଦ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ମକଦ୍ଦମା କେନ୍ଦରା ଅଶିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ମେଜେଷ୍ଟ୍ରରଙ୍କ ସାକ୍ଷାତେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଥିବାର ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ମହାଶୟ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଜନରବ ବଙ୍ଗାଳି ମହାପାତ୍ର ତଣ୍ଡୁଳ ବନ୍ଦି କରିବା କର୍ମେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଚଳିତସନ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ତା ୧୦ ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଦି କର୍ମ ସୁଶୃଙ୍ଖଳା ମତେ ନିର୍ବାହ କରିଥିଲେ ଦୈବାତ୍ ନଦୀବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଜଳ ପ୍ରବାହ ପ୍ରବଳ ରୂପେ ହେବାରୁ ମୋହରର ନିଜସ୍ୱସ୍ଥାନରୁ ତଣ୍ଡୁଳ ବୋରା ଉଠାଇବାର ଆବଶ୍ୟକ ହେବାରୁ ଶୀଘ୍ର ଉଠାଇ ଅନ୍ୟଉତ୍ତମ ସ୍ଥଳରେ ରଖିଲେ ବାକିଗୁର ବୋରା ଗୁଡ଼ଲ କି ଯାହା ଗୋଦାମ ମଧ୍ୟରୁ ପୁଲିସ ପହରାରୁ ଜଳର ପ୍ରବଳ ବୃଦ୍ଧି ହେତୁ ସେ ଦିନ ବନ୍ଦ ନ ହେବାରୁ ପର ଦିନର ରସିଦ ଦେଇ ବନ୍ଦି କରିବା ଅଭିଳାଷରେ ନିଆଯାଇଥିଲା ତାହାବନ୍ଦି କରିବା ନିମନ୍ତେ ମୋହରିର ଜିମାରେ ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ରଖିଲେ ଯେଉଁ ପୁଲିସ ପହରାରୁ ତଣ୍ଡୁଳ ରସିଦ ଦେଇ ନିଆ ଯାଇଥିଲା, ସେହି ପୋଲିସ ଅବସରରେ ଉକ୍ତ ବନ୍ଦି ବାବତ ବାକି ଗୁଡ଼ଲକୁ ଗ୍ରେଶଜ୍ଞାନ କରି ମିଥ୍ୟା ମକଦ୍ଦମା ଜନ୍ମ କରି ଥିଲା ପୁଲିସ ତଦାରଖରେ ମକଦ୍ଦମା ମିଥ୍ୟା ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଥିବାର କାଗଜାତ କେନ୍ଦରାପଡ଼ା ଅଶିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ମେଜେଷ୍ଟରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇଅଛି । ମହାପାତ୍ର କି ତାହାର ଅଧୀନସ୍ଥ କର୍ମକାରକମାନେ ତାଲଦଣ୍ଡା ଗୁଡ଼ଲ ଗୋଦାମରୁ କେନ୍ଦରାପଡ଼ା ମେଜେଷ୍ଟରଙ୍କ କଚେରୀକୁ କେଉଁ ବାଟେ ଯିବାକୁ ହେବ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ଓ ଜାଣି ନାହାନ୍ତି ।

ବ୍ୟଙ୍ଗ ଛଳରେ ଟିଲୋକେ ଲେଖନ୍ତି ବଙ୍ଗାଳି ମହାପାତ୍ର ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ଓ ସ୍ୱୟଂ ବଙ୍ଗାଳି ହୋଇ ଯେବେ ନିଜ ଜାତିଙ୍କ ଦୁଃଖ ନ ବୁଝିବେ ତେବେ କାହାର ଦୋଷ । ବଙ୍ଗାଳି କହନ୍ତି ସେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନର ନୋହେ ମାତ୍ର ବଙ୍ଗାଳିଙ୍କ ଦୋଷ ।

ମହାମହିମ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ମାନ୍ୟବରେଷୁ ।

ମହାଶୟ,

ଅନୁଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ବାଦ ଦ୍ୱୟ ସଂଶୋଧନାନନ୍ତର, ଭବଦୀୟ ଉତ୍କଳୋନ୍ନତି ସାଧନୀୟ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାରେ ପତ୍ରସ୍ଥ କରି ବାଧିତ କରିବେ ।

୧—ମହାଶୟ ବିଗତ ବୁଧବାର ଦିନ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତର ଅବ୍ୟବହିତ ପୂର୍ବେ କର୍ମୋପଲକ୍ଷେ ଅତ୍ର ଜିଲ୍ଲାର ଗୋପିନ୍ଦଳ ଗ୍ରାମ ଦେଇ ଗମନ କରୁଁ କରୁଁ ହଠାତ୍ ଏକ ଭୟାନକ କୋଳାହଳ ଓ ଖେଦ ସୂଚକ ଚିତ୍କାର ଧ୍ୱନି କର୍ଣ୍ଣ କୁହରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲା । ଶବ୍ଦାନୁସାରେ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ

ଏ ଜିଲାର ପ୍ରଧାନ ଜମିଦାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ରାମନାରାୟଣ ଦାସଙ୍କର ସାଢ଼େକ ବତ୍ସରବୟସ୍କା ଏକ କନ୍ୟା ଅତ୍ୟୁଚ୍ଚ ଦ୍ୱିତଳ ପ୍ରାସାଦ ଉପରେ ଖେଳାକରୁ କରୁ ଧାତ୍ରୀର ଅନବଧାନତା ପ୍ରଯୁକ୍ତ ଭୂତଳେ ପଡ଼ିଯାଇଅଛି । ଦର୍ଶକଗଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସକଳ ଲୋକେ ହାହାକାର କରି ଖେଦ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । କେହି ଅଛନ୍ତି ଏହି ପତିତା ବାଳିକାର ଜୀବନାଶା ବୃଥା । ବାସ୍ତବିକ୍ ୨୦।୨୫ ହସ୍ତ ପରିମିତ ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନରୁ ପତିତହେଲେ କି ଦୁଗ୍ଧ ପୋଷ୍ୟ ଶିଶୁର ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷାହୁଏ ? କିନ୍ତୁ କି ଚମତ୍କାର ! କ୍ଷଣକାଳପରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ଯେ ସେ ଅବୃବାଣ ଶିଶୁର ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ କିଛି ମାତ୍ର ଆଘାତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଓ ନିରାପଦରେ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା ହୋଇ ଅଛି । ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ଏକି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ? ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଦେଖିଲେ ପରମ ଶିଳ୍ପ ନିପୁଣ ପରମେଶ୍ୱର ଏହି ଶିଶୁର ମୃଦୁ ଅଙ୍ଗସ୍ଥିତ କୋମଳ ଅସ୍ଥିର ସ୍ଥିତିସ୍ଥାପକ ଗୁଣ ପ୍ରଦାନକରି ସେଭୟ ଦୂରୀ କରଣ କରି ଅଛନ୍ତି ।

୨ୟ—ଏହି ମହାତ୍ମା "ଶ୍ରୀଯୁତ ବାବୁ ରାମନାରାୟଣ ଦାସ, ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଅଧିକ ପ୍ରବଳ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଦିନଠାରୁ ପ୍ରାୟ କ୍ରମାଗତ ୭।୮ମାସ କାଳ ଏହାଙ୍କର ପ୍ରତିବାସ ସ୍ୱଜନ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ଏବଂ ଅପରାପର ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ବିସ୍ତର ଧାନ୍ୟ ଦେଇ ଏ ବିପତ୍ତି ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣମାନ ସମ୍ଭ୍ରମ ରକ୍ଷା କରିଅଛନ୍ତି" ଏବଂ ଜମିଦାରୀରୁ ପ୍ରାୟ ଭ ୧୦୦ ଧାନ୍ୟ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷାନିମନ୍ତେ ଯୋଗାଇ ଅଛନ୍ତି । ଅବଶିଷ୍ଟ ଯେ କେତେକ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ନିବୃତ୍ତି ନ ହୁଏ, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାବୁ ମହାଶୟ ସାଧ୍ୟମତ ଯତ୍ନ କରଣାର୍ଥ କୃତ ସଂକଳ୍ପ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମହାଶୟ ଏରୂପ କଠିନ ସମୟରେ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାର କରୁଅଛନ୍ତି ସେ କି ଜଣେ ଅସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତି ବୋଲି କଥିତ ନ ହୋଇବେ ? ଅତଏବ ଆମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କର ବଦାନ୍ୟତା ଓ ଉଦାରତା ଗୁଣରେ ବଶୀଭୂତ ହୋଇ ତାଙ୍କର ଶତସହସ୍ର ଧନ୍ୟବାଦ କରୁଅଛୁ ।

ତା୭ରିଖ ମାହେ ଆଶ୍ୱିନ
ସନ ୧୨୭୪ ସାଲ

ବଶମ୍ବଦ
କସ୍ୟଚିତ୍ ବାଲେଶର ନିବାସିନ୍

ପତ୍ର ପ୍ରେରକଙ୍କ ପ୍ରତି ସମ୍ବାଦ

ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ଅନେକ ପତ୍ର ପୁରୀ ଓ ବାଲେଶର ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ଥାନରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛୁଁ ମାତ୍ର ପତ୍ରିକାର ଆକାର ବର୍ତ୍ତମାନ କ୍ଷୁଦ୍ର ଥିବାରୁ ସେ

ସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ସୁତରାଂ ଅକ୍ଷମ ଅଛୁଁ । କାହାରି ନିନ୍ଦା ବିଷୟରେ ଯେ କେହି ପତ୍ରଲେଖିବ ତାହାଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛୁଁ ଯେ ସେ ପ୍ରମାନ ଉପସ୍ଥିତ ନକଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରଚାର କରିବୁଁ ନାହିଁ ।

ପତ୍ରିକାର ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି —

ଶ୍ରୀ ଲଲ୍ଲ କନ୍ହୟ୍ୟାଲାଲ ରାଏ ବାଲେଶ୍ୱର ················ ଟ ୧ ଙ୍କା

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାର ମୂଲ୍ୟ

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୪ ଙ୍କା
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ	ଟ ୬ ଙ୍କା

ଏ ସମ୍ବାଦ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ ଚିଠିପତ୍ର ଓ ଟଙ୍କା ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ ମେନେଜରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

* * *

ସହର କଟକ ଆଲମଚନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନିର ପଥର ଛାପାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ତା୨୨ରିଖ ମ.ହେ ସିତମ୍ବର ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା ଶନିବାର

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମୀପେଷୁ ।

ମହାଶୟ,

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବିଷୟରେ ଆମ୍ଭେ ବନ୍ଧୁ ସନ୍ନିଧିରେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ରଚନା କରି ପଠାଇଲୁଁ ଅନୁଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ଆପଣଙ୍କ ପତ୍ରିକାରେ କିଞ୍ଚିତ ସ୍ଥାନ ଦାନକଲେ ଅତିଶୟ ବାଧିତ ହେବୁଁ ।

କଟକ
ତା ୧୪ରିଖ ମାହେ ସିତମ୍ବର
ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା

ସବିନୟ ନିବେଦନ
ଲେଖକ

ରାଗ—କେଦାର ଗଉଡ଼ା—
ଶୁଣ ହେ ସୁଜନ କ୍ଷଣେ ଦେଇ ମନ ଏହୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଚରିତ ।
ନହେଲା ବରଷା ସରିଲା ଉଡ଼ିଶ୍ୟା ସବୁ କଥା ବିପରୀତ ସେ ସତ
କହୁ ଅଛୁ ମୁଁ ଯାହା ଦୁରିତ
କେତେକେତେ ପ୍ରାଣୀ ହେଲେ ହତ ।
ଅନ୍ନାଭାବେ ଶୁଖି ଗଲା ଅନ୍ତ ।୧।
ମାଣ୍ଡିଆ ରୁହିଲା ହେଲା ଏକ ମୂଳ ନ କହୁ ଆଉ ଫସଲ
ବଡ଼ଲୋକ ଘୋଡ଼ା ହୋଇଲା ତମଡ଼ା ନ ପାଇ କୋଳଥ ଫଳ ସେ ଶୁଣ ।
ସାଙ୍କ ସଜିନା ହେଲା ଓଜନ, ଖାଉ ନାହିଁ କେଲେଙ୍ଗେ ଉଛୁଣ ।
କେତେ କହିବା ତା ପୁନଃ ପୁନଃ ।୨।
ଦାନକୁ ଧନ ସେ ହୋଇଲା କଠିଣ ଅରକ୍ଷ ହେଲେତ ଲୋକ
ଛାଡ଼ି ଘର ଦ୍ୱାର ଘେନିଣ ଖପର ଧରାଇଲେ ଜାତି ଭେକ, ହେ ଦେଖ ।
ଦୁଃଖ କରିଛୁ କେମନ୍ତ ଟେକ,
ନରହିଲା କାହାର ବିବେକ । ପ୍ରାଣେ ମାରିଲା ପ୍ରାଣୀ ଅନେକ । ୩ ।

ଛଡ଼ାଏ ବିପତ୍ତି ସ୍ୱାମୀଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରୀତି ଆତୁର ଅପତ୍ୟ ସ୍ନେହ
ପେଟର ବେଦନା ସହୁତ ହୁଏନା ପାପକୁ ଦେଲେ ସେ ଦେହ । ସେ ଚୋରି
କଲେ ଡକାଇତ ଘରପୋଡ଼ି
ଏକା ଜହ୍ନଲ ପିବାକୁ ଲୋଡ଼ି, ଜାଲ କଟାନ୍ତି ସେଠାରେ ପଡ଼ି । ୪ ।
ଲୋକଙ୍କ କାତର, ଦେଖିସରକାର ସାହାଯ୍ୟ କମେଟୀ କଲା ।
କରୁଣ ଆଦର, ଧନୀ ଜମିଦାର । ସଭ୍ୟକରି ବସାଇଲା । ସେ ବୋଲେ
କିଛି କିଛି ସର୍ବ ଲୋକେ ଦେଲେ
ଲୋକେ ତଣବେ ଏଥିରୁ ହେଲେ, ନାଶ ହେଉଛନ୍ତି ସେ ବିକଳେ । ୫ ।
ହେଲା ଏହି ମତେ ଅନ୍ନଛତ୍ର କେତେ ମଫସଲ ସହରରେ
ଘମିଲେ କଙ୍ଗାଳ ନ ହୁଏ ସମ୍ଭାଳି ଯେତେ ଯେତେ ଉପାୟରେ ସେ ଦ୍ୱାରି
ନ ଶୁଣଇ କାହାର ଗୁହାରି
କରେ ଆପଣା ହୁକୁମ ଜାରି, ପେଟ ନାମେ ପିଠପାଏ ପୁରି । ୬ ।
ଆତୁର ଦିନରେ କଲା ସରକାର କଲକତାକୁ ଲେଖିଲା
ମୂଦ ଦଣ୍ଡ ଦାର ପ୍ରଜାଜମିଦାର ମେଳ ଭାଙ୍ଗିବା ବୋଇଲା ସେ ଏବେ ।
ଦେଖି କେମନ୍ତେ ଧାନ ନ ଦେବେ
କେତେକାଳ ମହାର୍ଘ ରଖିବେ, ବଳେ ଯାଚଣି ସସ୍ତା କରିବେ । ୭ ।
ବୋରଡ ଖବର ପାଇଣ ତତ୍ପର ଚଳାଇ ହୁକୁମ ମାନ
ଯାହାକେ ସତ୍ୱର ଧାନ ବଡ଼ଘର ଠାକୁ କରାଇ ଚଲାଣ । ସେ ଧନ୍ୟ
କେତେ ଘଲେଟି ପୁଲିସ ସନ୍ୟ ।
ଦେଖ ନ ଜନ୍ମେ ଯେମନ୍ତ ଅନ୍ୟ, ନେବ ଏକା ଦୁଃଖୀରେ ଯେ ଗଣ୍ୟ । ୮ ।
କହେ କଲଷ୍ଟର ଶୁଣ ହେ ନାଯର ଦଣ୍ଡିଏ ନକର ଦେରି
ଯାଅ ବଡ଼ଘର ଗୃହଲ ଉତାର ପଠାଅ ଶଗଡ଼ ଭରି ହେ ଜାଣ
କିଛି ହେବ ଯେବେ ନୋକସାନ
ହେବ ତୁମ୍ଭେ ବଡ଼ ହଇରାଣ, ଧରି କହୁଛୁ ତୁମ୍ଭର କାନ । ୯ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ଆଗରେ ତା ପଛେ ନାଯର ତା ପଛେ ସାହେବ କେତେ
କେବା ବଡ଼ଘର କେ ଯମ୍ବୁ ଦ୍ୱୀପର ଯାଆନ୍ତି ଅତି ତ୍ୱରିତେ ସେ ମାଲ
ଉତାରିବାର ଦେଖି ଗହଳ
ବଡ଼ଘରେ ଆସି ହୁଏ ଠୁଳ, ତାଲ ଦଣ୍ଡାରେ ନ ମିଳେ ସ୍ଥଳ । ୧୦ ।
ଢେଙ୍କ ପଚୁଆନା ପିଆଦା ରୱାନା ଜମିଦାରଙ୍କ ପାଖକୁ
ନ ଦେଲେ ତ ଗାଡ଼ି ଦେବନାହିଁ ଛାଡ଼ ହୁକୁମ ଅଛି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସେ ଆଉ
କଥା ଆମ୍ଭେତ ଶୁଣିବୁଁ ନାହୁଁ ।
ସିଧା ଦଅ ଆଗେ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷ, ପଛେ ଆଣିବା ଶଗଡ଼ କାହୁଁ । ୧୧ ।

ଓ କେତେ ଦନଅନ୍ତେ ଗାଡ଼ି ବୋଝା କେତେ ଯୋଗାଣ ଚାଉଳ ଆସେ
ଶୁଣି କଲଟର ଆଉ କମିସ୍ନର କହନ୍ତି ଅଛି ସାହାଯ୍ୟେ । ସେ କାଳି
ଶସ୍ତା ବିକିବା ସକାଳ ଓଳି
ଏକା କିଣିବେ ଦୁଃଖୀ କଙ୍ଗାଳ, ମାଗୁସିବେ ତ ମୂଢ଼ବକାଳ । ୧୨ ।
ବାଲୁ ବଜାରରେ ଥାନା ନିକଟରେ ପୁଲିସ କଚେରି ପଛି
ଚାଡ଼ା ବନ୍ଦହେଲା ପଦ୍‌ଗାଦିସିଲା ମୋହରରର ମୋଢ଼ ରନ୍ଧ ସେ ଭଲ
କଣ୍ଟ୍ରାକ ମାନ ସେଠି ହେଲା ।
ସେସ୍ତାଦାର ଚାଉଳ ବିକିଲା, ବଡ଼ ଧୂମରେ ଚଲେ ମାମଲା । ୧୩ ।
ଫିଟିଲା ଗୋଦାମ, ବଡ ଧୂମ ଧାମ, ଜମା ହେଲେ ସବୁ ଲୋକ
କେବୋଲେ ମୁଁ ପିବି ଆଗ କରି ନେବି ହୋଇଛି ମୋତେତ ଭୋଖ ସେ ମିଳ
କରୁଥାନ୍ତି ସବେ ଠେଲା ଠେଲି ।
କନଷ୍ଟବଲ ଦଅନ୍ତି ଗାଳି, କେକାହାକୁ ଦସ୍ତେ ମାଡ଼ି ଦଳି । ୧୪ ।
ହେଲ ସେତେମାଡ଼ ଖଙ୍କିଲାତ ହାଡ଼ ଆଉ ନେବାର ଚାଉଳ
ଦୁଃଖୀ ଲୋକ ଡ଼ରେ ନରହି ସେଠାରେ କହନ୍ତି ସୁଦକୁ ବୋଲି ହେ ଗୁଁଇ
ଆଜ ପ୍ରାଣରଖ ଆମ୍ଭ ଗୁହ୍ମ
ମାଡ଼ ପାଣବା ନାହିଁତ ସନ୍ଧି । ଭୁଗ୍ରୁ ଚାଉଳ ସେରକ ପାଇଁ । ୧୫ ।
ଦସ୍ୟୁ ସାଗର ହୋଇ ସରକାର ଯାହାଜ ପଠେ ଜାହଜ
ଚାଉଳ ପଠାନ୍ତି ଟଙ୍କା ନ ମାଗନ୍ତି ଗୋଟି ଗୋଟି କରିସଜ ହେ ଏବେ
ଦଅ ଚାଉଳ ଯେ ଯେତେନେବେ ।
ବଜାରରେ ସସ୍ତା ହେବତେବେ, ଲୋକେ ଆନନ୍ଦ ହୋଇ ଖାଇବେ । ୧୬ ।
ନଦୀ ପଥଦେଇ ଚାଉଳ ଆସଇ ବାଟରେ ନାଉରି ସେତେ
ଚୋରି କରି କଣା ନିଅନ୍ତି ତା ଜାଣା ନ ଯାଏ ରହେ ଗୁପତେ ସେ ଯାଉ
ଯାର ଯେମନ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ସେ ଖାଉ
ହେସାବରେ ଗୋଲ କିଛି ନୋହୁଁ
କେବା ବୁଝିବାକୁ ଅଛୁ ଆଉ । ୧୭ ।
ଚାଉଳ ଚାକର ହେଲେ କଲେଟର ରଖନ୍ତି ସବୁ ହେ ସାବ ।
ବସ୍ତୁରି ବସ୍ତୁରି ଡ଼ଙ୍ଗାଗଡ଼ି କରି ପଠାନ୍ତି ସେ କେତେ ଠାବ ସେ ହାର
ହେଲ ଏକା ଚାଉଳ ବେପାର
ମୁଦଖାନା ହେଲା ଦରବାର, ବନ୍ଦ ହେଲା ଆଉକାରବାର । ୧୮ ।
ବେଳକୁ ବେଳ ହୁଏ ଭାଉ ବଦଳ, କେହି ନ ବୁଝେ ସେ କଥା
ମୁଦସରକାର ଦୁହେଁ ବରାବର ହେଲା ଆଡ଼ମ୍ବର ବୃଥା ସେ ଦୁଃଖି ।

ଜଣେ କେହ୍ଣତ ନ ଜଳେ ଧୁଣି
ଅନ୍ନବିନା ପେଟଗଲା ସୁଖି, ଆଉ ପିଠିରେ ଖାଇଲେ ମୁଖୀ । ୯ ।
ପଠାନ୍ତି ବୋରଟଆରେ କର କ୍ଲୁଟ ତା ପଛରେ ମେକାନାଲ
ଆସି ସେ ସମସ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି ବ୍ୟସ୍ତ ନ କଲେ କିଛୁ ସଫଳ ସେ ବଳେ
ମୁଦ ଦଣ୍ଡିଦାର ସଙ୍ଗୀ ହେଲେ ।
ଦିନୁ ଦିନୁ ଯେତେ କଷ୍ଟ ଦେଲେ, ଦଳ କଙ୍ଗାଳିଙ୍କ ବଢ଼ାଇଲେ । ୧୦ ।

କଲୁଟ ସାହେବ କ୍ମେଟୀ ନାଏବ କଙ୍ଗାଳି ଦୁଃଖ ବୁଝନ୍ତି
କରି ମୁନରର କେତେ ମୋହରର ଯାହାକୁ ଯେହ୍ନେ ପଠାନ୍ତି ସେ ଯାଇ
ଆପେ ଦୁଇ ହିଂସା ଗଲେ ଖାଇ ।
କଙ୍ଗାଳିଙ୍କୁ ମାଇଲେ ଗୋଡାଇ, ତାହା ବୁଝିବାକୁ କେହି ନାହିଁ ।
କେହି ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଗଲେ ହା ତେ ପାଏ ଜନ୍ତୁକ ପ୍ରହାର
ଜ୍ୱଳର ଜଠର, ମାଡ଼କୁ କଡ଼ର ପୁନଃ କରଇ ଆହାର ସେମନା
ଯେତେ କହି ନାହିଁ କରେ ଯେମା
କଲେ ସାହେବଙ୍କ ବୁଝି ବଣା, ଫଉଜ ଦାରିକୁ ଦୁଅନ୍ତି ଟଣା । ୧୧ ।
ପିଟନ୍ତି କଲୁଟ ନାହିଁତ ଆକଟ ପାନ୍ତି ଯାକୁ ଯେଉଁଠାରେ
କିଛୁ ହେଲେ ଉଣାନାହିଁ ବୁଝାମଣି ଦିଅନ୍ତି ଆଗେ ପାହାରେ ସେ ଭଲ
ହେଲା ଫଉଜ ଦାରି ମାମଲା
ସାହେବଙ୍କୁ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ହେଲା
ରଜା କରନ୍ତି ହୋଇ ମୂଦଲା । ୧୩ ।
ହେଲା ଏହିମତେ କଥା ଯେତେ ଯେତେ କହିପାରେ କାହା ସାଧ୍ୟ
ବର୍ଣ୍ଣନ ବେପାର ଶସ୍ତା କାରବାର ହେଲରୁ ନ ମିଳେ ଖାଦ୍ୟ । ସେ ତୁଚ୍ଛ
ଭଲ କରିବାକୁ ଲୋକ ଇଚ୍ଛୁ
ଏବେ ଦଇବ ହାତେ ଟେକିଥ୍ରା ଆଉ ସବୁ କଥା ଯାକ କଞ୍ଛୁ । ୧୪ ।

କ୍ଷୁଧାରୁ ଉଦ୍ଧାର ହେବାକୁ ଆହାର ନ ପାଇ ଜଗତ ଜନ
ଚାତକ ପକ୍ଷୀର ପରାଏ ଅସ୍ଥିର ମେଘକୁ କଲେ ଧ୍ୟାନ ସେ ପୁଣି
ମେଘ ନନ୍ଦସ୍ୱାମନରେ ଗୁଣି
ମଲା ବିଆଳି ନ ପାଇ ପାଣି, ହଂସା ଉଡ଼ିଯାଏ ତାହା ଶୁଣି । ୧୫ ।
କେତେ ଦିନ ଅନ୍ତେ ଦୁଃଖୀଙ୍କ ଜନମନ୍ତେ ଚିନ୍ତା ବନ୍ଧୁ ସୁରପତି
ଛାଡ଼ି ଘନରଡ଼ି ଆରମ୍ଭିଲେ ଝଡ଼ି କରନ୍ତି ବରଷା ଅତି ସେ ଭଲ
ସତେ ମେଘ କି କାଣା ହୋଇଲା
ନଦୀ ପୋଖରୀ କୂଳ ବୁଡ଼ିଲା, ଆଉ ହିତ ବିପରୀତ ହେଲା । ୧୬ ।

ଛାଡ଼ିଲା ବିଆଳି କେଦାରେ ସମ୍ଭାଳି ଭାଙ୍ଗିଲା ଅନେକ ବନ୍ଧ
ବୁଡ଼ି ସସ୍ୟ ଘନ ପାଣିରେ ରହିଣ ଗଳି ପଚି ଛାଡ଼େ ଗନ୍ଧ ଯେ ତାହା
ଦେଖି ମନୁଷ୍ୟ ଛାଡ଼ନ୍ତି ଆହା
ହେବ ଏଥର କେ ଅବାଧାହା, ସରିଗଲା ଥିଲା ଶେଷଯାହା । ୧୭ ।
ଢଳିବ ଭିଆଣ କେ କରିବ ଆନ ଅଛଇ କାହା ଶରଣ
କନାଣି ଏମାନ କଲେ ଭଗବାନ କେଜାଣିମ ତାଙ୍କ ମତ ଦେଖ ଜୀବ
ଏକା ସନ୍ଧବ ଯାହା ଘଟିବ ।
ଆଉ କହ କି କରି ପାରିବ, ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା କେମନ୍ତ ଜାଣିବ । ୧୮ ।
ସଂସାର କହନ୍ତି ଲୋକ ଜନ୍ମ ବୃଦ୍ଧି ମରଣ ଦୁଃଖକୁ ଡରି
ଉଦ୍ଧାର କର୍ତ୍ତା ଏକା ସେ ବିଧାତା ଦ୍ୱିତୀୟ ନାହିଁତ କେହୁ ସେ ତନ୍ତ୍ର ।
ତାଙ୍କୁ ହୋଇଣ ସବେଁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ
ବେଗେ ଦୁଃଖର ହୋଇବ ଅନ୍ତ, ଏଥି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ କିଞ୍ଚିତ । ୧୯ ।
ଧର୍ମକୁ ଆଦର ରହିଛ ଯେପରି ରହ ଆଉ ଦିନ କେତେ
ସମ୍ପତ୍ତି ବିପତ୍ତି ମନୁଷ୍ୟ ଆୟୁର ଜାଣନ୍ତୁହେ କଦାଚିତେ ସେ ରହ
ଆଉ ଦିନମାତ୍ର ଦୁଃଖ ସହ ।
ଜଗନ୍ନାଥ ହେବେ କୃପାବନ୍ତ, ତାଙ୍କ କୀର୍ତ୍ତିମୁଖରେ କହ । ୨୦ ।

ସହର କଟକ ଆଲମଚାନ୍ଦବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନିର ପଥର ଛାପାରେ
ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା୧ଗ ଶନିବାର ତା ୬ ରିଖ ମାହେ ଅକ୍ଟୁବର ସନ ୧୮୬୭ ମସିହା
ମୁତାବକ ଦ୨୨ନ ଆଶ୍ୱିନ ସନ ୧୨୭୫ ସାଲ ଦଶମ ସଂଖ୍ୟା

କଟକଠାରେ ସେଶନ ଅଦାଲତ

ଓଡ଼ିଶାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁର୍ଘଟଣା ହେତୁରୁ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଯେ ରୂପ କଷ୍ଟ ହୋଇ ଅଛି ହାକିମମାନଙ୍କର ସେଥିରେ ଜଣାନୁହଇ । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଅଥବା ଦୁଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦମନ ସକାଶେ ମଫସଲର ରେବନ୍ୟୁ ଫଉଜଦାରୀ ଓଗେର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ କର୍ମର ବିସ୍ତର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଜିହ୍ଲାରେ ଆଜିକାଲି ପ୍ରାୟ ଜ୧୫୦୦ଣ କଇଦି ଅଛନ୍ତି । ଓ ହାଜତରେ ପ୍ରାୟ ଜ୩୦୦।୪୦୦ ଣରୁ କମ ନାହାନ୍ତି । ମକଦ୍ଦମା ଅଧିକାଂଶରେ ଚୋରି ଓ ଡକାଇତି ଓ ଅପହୃତ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରାୟଶସ୍ୟ । ଏକ ଏକ ମକଦ୍ଦମାରେ ଆସାମୀ ଓ ଗୁହାମିଶି ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶତ ଜଣ କିମ୍ବା ତତୋଧିକ ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ଏଥିରୁ ବିଦେଶୀୟ ପାଠକମାନେ ଏ ରୂପ ବୋଧ କରିବେ ନାହିଁ ଯେ ଏଦେଶରେ ଅନେକ ବଦମାସ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ ତାହା ନୁହଇ ଓ ଯେ ସମସ୍ତ ମକଦ୍ଦମାମାନ ଦଣ୍ଡବିଧି ଆଇନର ତାରତମ୍ୟାନୁସାରେ ଡକାଇତିରେ ଗଣ୍ୟ ହୁଅଇ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାମାନ୍ୟ ଅପରାଧ କହିଲେ କୁହାଯାଇ ପାରେ କାରଣ କି ଶସ୍ୟର ଅପ୍ରାପ୍ତି ହେତୁରୁ ଲୋକମାନେ ନିରୁପାୟ ହୋଇଯାନ୍ତି ଘରେ କିଛି ମାତ୍ର ଧାନ ଥିବାର ସମ୍ଭବ ଜାଣନ୍ତି ସେଠାରେ ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ଲୋକମେଳି କରି ପ୍ରବେଶ କରଣାନ୍ତର ଶସ୍ୟ ଲୁଟି କରି କିଛି କିଛି ଅଂଶ ନେଇଯାନ୍ତି । ଅଧିକ ସମୟରେ ଏରୂପ ହୁଅଇ ଯେ ଅନେକ ଲୋକ ଯେତେ ଶସ୍ୟ ଅପହରଣ ଦ୍ୱାରା ଡକାଇତ ବୋଲି ଗଣ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି—ସେଥିରେ ଏକ ଏକ ଜଣଙ୍କର ଅଂଶରୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ଦିନର ଆହାର ଚଳିବାର କଷ୍ଟ ହୁଏଇ ମାତ୍ର ଆଇନ ଅନୁସାରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚଳିବାକୁ ହେବ ଓ ଆଇନ କ୍ରମେ କର୍ମ କରିବାକୁ ହାକିମ ମାନେ ଯତ୍ପରୋନାସ୍ତି ଯତ୍ନକଲେ ପୁଣା କର୍ମ ଏତେ ଅଧିକ ହେଉଅଛି ଯେ ତାହା ଶେଷ କରିବାର ଉପାୟ ନାହିଁ । କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ଅନ୍ୟ ସମୟରେ ଯେ ପରିମାଣରେ

ଫଉଜଦାରୀ ଓ ସରିସ୍ତନ ହାକମ ଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚତୁର୍ଗୁଣରେ କର୍ମ ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ ହେଁ ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ସେହିମତ ଅଛି । ଓ ସେଥିରୁ ଏହି ଫଳ ହୋଇ ଅଛି ଯେ ହାକମମାନେ ମକଦ୍ଦମା ଅନେକ ଦିନ ପକାଇ ରଖିବାରେ ସର୍ବ ସାଧାରଣଙ୍କର ପାରଣସ୍ତ କ୍ଳେଶ ଓ ଦଣ୍ଡ ହେଉଅଛି ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଯାହା ଉପରେ ଲେଖିଲୁଁ ସେସନ ଅଦାଲତରେ ତହିଁର ବିଶେଷ ପରିଚୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଜଜ ଶ୍ରୀଯୁତ ଆଲେକ୍‌ଜାଣ୍ଡ୍ରର ସାହେବ ଯେପ୍ରକାର ପରିଶ୍ରମୀ ଓ ନାନା ପ୍ରକାରରେ ବିଜ୍ଞର କିଂବା ପଦର ଉପଯୁକ୍ତ ତାହା ଅନସ୍ଥ କାହାରଠାରେ ଅବିଦିତ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ତାଙ୍କଠାରେ ଏତେ ଦାଏରୀ ମକଦ୍ଦମା ଉପସ୍ଥିତ ଅଛି ଯେ ସେ ଫେବ୍ରୁଅରି ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାରିଖ ମୁକରର କରି ଗଲେଣି ତଥାପି ଶେଷ ହେଉନାହିଁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ପୂର୍ବରୁ ଲେଖିଅଛୁଁ ଯେ ଏକ ଏକ ମକଦ୍ଦମାରେ ଆସାମୀ ଓ ଗୁହା ହୋଇ ୧୦୦ ଜଣଙ୍କର ଅଧିକ ଅତଏବ ଏମାନଙ୍କର ଜମାନବନ୍ଦୀ ନେଇ ମକଦ୍ଦମା ଶେଷ କରିବାକୁ ନିତାନ୍ତ ପକ୍ଷରେ ୩/୪ ଦିନ ଆବଶ୍ୟକ । ଏପରି ଆସାମୀମାନଙ୍କୁ ୪/୫ ମାସ ଅନର୍ଥକ ହାଜତ ରଖିବା ଛଡ଼ା ଆହୁରି ଏକ ଅନିଷ୍ଟ ଜାତ ହୁଅଇ । ଗୁହାମାନେ ଏତେକାଳ ଉତ୍ତାରୁ ମଫସଲରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଅନ୍ନାଭାବରେ ଅଥବା ଓଲାଉଠାର ପ୍ରକୋପରେ କେତେ ଲୋକ ମରଣ ଭବନ ଅଥବା ଦେଶାନ୍ତରକୁ ଗମନ କରିଥାନ୍ତି । ସୁତରାଂ ସାକ୍ଷୀ ଅଭାବରେ କେତେ ସ୍ଥଳରେ ବିଚାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଓ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁ ଗୁହାମାନେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ମକଦ୍ଦମାର ଉପସ୍ଥିତ ସମୟ ଅନେକକାଳ ଗତ ହୋଇଥିବାରୁ ସମସ୍ତ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତମ ରୂପେ ସ୍ମରଣ ନଥାଏ ଏ ସମସ୍ତ ବିଷୟମାନ ବିବେଚନାରେ ସ୍ଥାନୀୟ ହାକମମାନେ କଟକ ଜିଲ୍ଲା ସକାଶେ ଜଣେ ଅତିରିକ୍ତ ସେସନଜଜ ପଠାଇବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ ଶ୍ରୀ ମନ୍ମହିମାର୍ଣ୍ଣବ ଶ୍ରୀଯୁତ ଲେପ୍‌ଟେନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାହେବ ଶ୍ରୀଯୁତ ଆକପ ସାହେବଙ୍କୁ କଟକ ଅର୍ଥାତ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶରେ ସେସନଜଜ ସ୍ୱରୂପ ନିଯୁକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଶଂସିତ ସାହେବ ଏଥି ପୂର୍ବ ପ୍ରାୟ ମା ୭ ସ ହେଲା ବାଲେଶରରେ ସେସନସ୍‌ଜଜ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ସେଠାକାର ଦାଏରୀ କର୍ମ ନିକାସ କରୁଥିଲେ । ସେ ସତ୍ୱର ଏଠାକୁ ଆସିଲେ ଏଠାକାର କର୍ମ ଅନେକ ନିକାସ କରି ପାରିବେ ଓ ଅବିଲମ୍ବରେ ଦାଏରୀ ମକଦ୍ଦମା କେତେକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେବ । ମାତ୍ର ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଭରସା ଥିଲା, ଯେ ବାଲେଶରରେ ଓ୍ୟାକପ ସାହେବଙ୍କୁ ରଖି କଟକ ସେସନ ଜଜ୍ ସାହେବଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ସକାଶେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ହାକମ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଯାହାହେଉ ଶ୍ରୀଯୁତ ଓ୍ୟାକପ ସାହେବ ଶୀଘ୍ର ଏଠାକୁ ଆସି କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ କଲେ ଅନେକ ମଙ୍ଗଳ ହେବ ।

ଇନକମଟେକସ

ଗତମାସ ତା ୨୪ ଶଖ ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟ ପତ୍ରିକାରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଭାରତ ବର୍ଷୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପୁନର୍ବାର ଇନ୍‌କାମ୍ ଟେକ୍‌ସ ଜାରି କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଅଛନ୍ତି ଏଥର ଆଇନର ମୁସାବିଦା ଅବିଲମ୍ବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ ଆଗତ ହେବ ଓ ଆସନ୍ତା ଜନଓରିମାସ ତା ୧ ଶଖରୁ ତାହା ଲାଗୁ ହେବ । ଆମ୍ଭେମାନେ ପାଠକ ମହାଶୟଙ୍କୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କାଳରେ ଏ ସମ୍ବାଦ ଦେଉଅଛୁଁ ବୋଲି ଯେବେ ସେମାନେ ଆମ୍ଭ ପ୍ରତି ଅପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ ଆମ୍ଭେମାନେ ସେମାନଙ୍କଠାରେ ଏହି ନିବେଦନ କରି କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁଁ ଯେ ଏଥିରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅପରାଧ ନାହିଁ କାରଣ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୟାବାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦୁଃଖରେ କାତର ହୋଇ ନାନାସ୍ଥାନରୁ ଚାଉଳ ଆଣି ଏଠାରେ ପ୍ରକୃତ ରୂପେ ଲୁଟାଇ ଦେଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ମଧ୍ୟ ଟିକସ ନେବାର ପ୍ରମାଦ କରିବାକୁ କୁଣ୍ଠିତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।

ଇନ୍‌କମ୍‌ଟେକ୍‌ସ ଗ୍ରହଣର କାରଣ ଏହି ଯେ ସରକାରୀ ଆୟ ବ୍ୟୟର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରକ ଶ୍ରୀଯୁତ ମାସି ସାହେବଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଗତ ବର୍ଷର ଆୟ ଏ ବର୍ଷ ନ୍ୟୁନ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ହୋଇଅଛି ଓ ସେଥିରୁ ନିୟମିତ ବ୍ୟୟ ଅଧିକ ହେବାର ଜଣାଯାଏ । ଏ ବର୍ଷରେ କଷ୍ଟମ ଅର୍ଥାତ ସମୁଦ୍ର ପଥରେ ମାଲ ଆମଦାନି ରପ୍ତାନିର ମାସୁଲ ଓ ଅଫିମ ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ଅଳ୍ପ ହେବାର ଜଣାଯାଇ ଅଛି । ଏପରି ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶକୁ ତଣ୍ଡୁଳ ପଠାଇବା କାରଣ ଯେଉଁ କୋଡ଼ିଏ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଅଛି ସେଥିରୁ ପ୍ରାୟେ ଅଧେ କମ ଓଜନ ଓ ନାନା ପ୍ରକାରେ ନଷ୍ଟ ହେବା ହେତୁରୁ ହସ୍ତଗତ ହେବ ନାହିଁ । ଏ ରୂପ ଭୟ ଜାତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଫସଲ ନୋକସାନ ସକାଶେ ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ଦେବାର ପ୍ରାୟ ନିଶ୍ଚୟ ଏ ସମସ୍ତ କାରଣରୁ ଆୟର ଅନେକ ଲାଘବ ହେବ ଅତଏବ ଶ୍ରୀଯୁତ ମାସି ସାହେବ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ଯେ ଆଗତ ଜନଓର ମାସରୁ ନୂତନ ଟିକସ ଜାରି କଲେ ସେ ତ୍ରୁଟିମାନ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଦେବେ । ଏବଂ ତାହା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମଧ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଦେବେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଯେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଏପରି ଅବସ୍ଥା ହୋଇଥାଏ ତେବେ ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ମାତ୍ର ଏକବର୍ଷ ଆୟରେ କିଞ୍ଚିତ ଊଣା ପଡ଼ିଲେ ଯେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏତାଦୃଶ କଠିଣ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ ବିନା ସାଧାରଣ ବ୍ୟୟ ଚଳାଇବାକୁ ଅକ୍ଷମ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ କୌଣସି ବିଶେଷ ଦୁର୍ଘଟଣା

ହେଲେ ଏହାଙ୍କର ଅବସ୍ଥା କି ହେବ ? ବିଶେଷରେ ଏ ବର୍ଷରେ ସରକାରର ଯେବେ ଅଳ୍ପ ଆୟ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ସେଥିରେ ସରକାରର ଯେବେ ଅଳ୍ପ ଆୟ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ସେଥିର ଚତୁର୍ଗୁଣ ଦୁରବସ୍ଥା ପଡ଼ିଅଛି, ବଙ୍ଗଳା ମାନ୍ଦ୍ରାଜାଦି ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଓ ସମୁଦାୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଶାନ୍ତି ହେବ ନାହିଁ ଓ ଲୋକମାନେ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟ ପାଇ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ବର୍ଷରେ ସେଥିରୁ ଉଦ୍ଧାର ପାଇବାର ସନ୍ଦେହ । ମାତ୍ର ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବର୍ଷକୁ ଟ୧୨୦୦ଙ୍କା ଆୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାଫ ଦେଇ ତାହା ଉପରେ ଯେଉଁମାନେ ଆୟ କରନ୍ତି ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଟେକ୍ସ ନେବେ ଏଥିରେ କି ବଡ଼ ଲୋକଙ୍କର ବିସ୍ତର କଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ ? ଓଡ଼ିଶାର ବଡ଼ ଲୋକ ଜମିଦାରମାନେ ଅଟନ୍ତି ମାତ୍ର ଏମାନେ ରାଜସ୍ୱ ଦେବାରୁ ଅକ୍ଷମ ଓ ବଙ୍ଗଳାର ବଡ଼ ଲୋକମାନେ ଦରିଦ୍ରଙ୍କ ଯେରୂପ କର୍ମ କରିଅଛନ୍ତି ସେଥିରେ କି ସେମାନେ ଅନେକ ତହ୍ୱ ଫେର୍ଦରେ ପଡ଼ିନାହାନ୍ତି ? ଏ ସ୍ଥଳେ ଟେକ୍ସ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅହିତକର ମଧ୍ୟ ପ୍ରଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସରକାରର ବିଶେଷ ଅବମାନନା ହେବ । ସେମାନେ ନିଶ୍ଚୟ କହିବେ ଯେ ସରକାର ଏକବର୍ଷ କଳ୍ପିତ ବ୍ୟୟ କଲେ ବୋଲି ସେହି ଛଳରେ ବିସ୍ତର ଟଙ୍କା ଆୟ କରିବାର ଏକ ଉପାୟ କରିଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱାଭାବତଃ ଲୋକେ ମହାରାଣୀଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ଶାସନକୁ ଟେକ୍ସ ନେବାର ରାଜତ୍ୱ ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି ଓ ତହିଁକି ଇନ୍‌କମ୍ ଟେକ୍ସର ପ୍ରସ୍ତାବ ସୁବର୍ଣ୍ଣକୁ ଟାଙ୍କଣା ପ୍ରାୟ ହେବ ।

ରାଜସ୍ୱ ମାଫ

ଆମ୍ଭେମାନେ ଆନନ୍ଦର ସହିତ ଶ୍ରବଣ କରିଅଛୁଁ ଯେ ଜମିଦାରମାନେ କମିସ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ହୁକୁମ କାଗଜରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ରାଜସ୍ୱମାଫ ପାଇବା ଆଶାରେ ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ଦରଖାସ୍ତ ବୋର୍ଡ଼କୁ ନ ପଠାଇ ଏକାବେଳକେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ପଠାଇବାର କାରଣ ଆମ୍ଭେମାନେ ବୁଝି ପାରୁନାହୁଁ । ବୋଧ ହୁଅଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବୋର୍ଡ଼ ସାହେବଙ୍କ ଅଭିମତ ଅପେକ୍ଷାରେ ସେ ଦରଖାସ୍ତ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇପାରନ୍ତି । କମିସ୍ନର ସାହେବ ଆପଣା ରାୟ ବାହୁଲ୍ୟ ରୂପେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଆଉ ତାଙ୍କଠାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କି ଅଧିକ ଜାଣିବାର ଆଶା ରଖିପାରନ୍ତି । ଶ୍ରୀଯୁତ ରେବନ୍‌ସାସାହେବ ଅମ୍ଭର ମଙ୍ଗଳ ସକାଶେ ପ୍ରେରିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭ ସକାଶେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଓ ବୋର୍ଡ଼ରେ ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ଦିଅନ୍ତୁ ନା ଏକାବେଳେ ମହାନଦୀ ଏହି ପାଶରୁ

ଜମିଦାରଙ୍କ ଦରଖାସ୍ତ ଫେରାଇ ଦେଲେ । କମିସ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ଅସାରତ୍ୱ ଏଥିପୂର୍ବ ଆମ୍ଭେମାନେ ପାଠକ ମହାଶୟଙ୍କୁ ଜଣାଇଁ ଅଛୁ ମାତ୍ର ସେ ବିଷୟରେ ଆହୁରି କହିବ ବକ୍ତବ୍ୟ ଅଛି ଜମିଦାରମାନେ ଚାହିଁଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ତାହା ଆପତ୍ତି କରିପାରନ୍ତି । କମିସ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ମନୋଯୋଗ ପୂର୍ବକ ପାଠକଲେ ସେଥିରେ ଏହି ଉପଲବ୍ଧି ହେଉ ଅଛି ଯେ ତାଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ରାଜସ୍ୱ ମାଫିରେ କେବଳ ଜମିଦାର ଫାଏଦା ଅଛି ଓ ତାହା ମାଫ ନ ଦେଲେ କେବଳ ଜମିଦାରଙ୍କର କ୍ଷତି ହେବ । ଯଦ୍ୟପି ସେ ବିବେଚନା କରନ୍ତେ ଯେ ରାଜସ୍ୱ ମାଫରେ ରୟତର ସାହାଯ୍ୟ ହୁଅଇ ତାହା ହେଲେ ସେ ଅବଶ୍ୟ ମାଫି ସକାଶେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଲେଖନ୍ତେ । କାରଣ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଉପକାର ସକାଶେ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ଉତ୍ତମ ରୂପ ଚଳାଇବା କାରଣ ବିଶେଷ ଚେଷ୍ଟା ପାଇଅଛନ୍ତି । ସେ ସ୍ଥଳେ କି ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଦୁଃଖ ଦେବାର ତାଙ୍କର ମାନସ ହୋଇପାରେ ? ମାତ୍ର ଜମିଦାରଙ୍କୁ ମାଫ ନ ଦେଲେ ପ୍ରଜାର ନିସ୍ତାର ନାହିଁ । ଜମିଦାର ସହଜରେ ନିରୂପାୟ ହୋଇଅଛି ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କର ଆଦାୟ ସକାଶେ ସୁତରାଂ ପ୍ରଜାର ସର୍ବସ୍ୱ ବିକ୍ରୟ କରାଇବ ଓ ଦରବାରରେ ମଧ୍ୟ ତେତେବେଳେ ପ୍ରଜାର ସହାୟ କେହି ହେବନାହିଁ । ଯେବେ ସର୍ବଶରେ ସମ ଭାବରେ ଶସ୍ୟ ହୋଇଥାନ୍ତା ତେବେ କମିସ୍ନର ସାହେବଙ୍କ କହିବା ମତରେ ଶସ୍ୟର ବେଶୀ ମୂଲ୍ୟ ହେତୁରୁ ଅକ୍ଳେଶରେ ଖଜଣା ଆଦାୟ ହୁଅନ୍ତା ମାତ୍ର ନୋକସାନ ତ ସେପରି ସବୁର କମ ହୋଇନାହିଁ । ଯେଉଁ ଗ୍ରାମରେ ସର୍ବେକ ଫସଲ ନୋକସାନ ସେ ସ୍ଥାନର ପ୍ରଜାମାନେ ଧାନ୍ୟ ମହାର୍ଘରେ ବିକ୍ରି କରି ଖଜଣା ଅଦାୟ କରିନାହାନ୍ତି । ଅଧେଲ ପଥମ କିସ୍ତିରେ ସେମାନେ ଘର ଓ ଗୃହର ପଦାର୍ଥମାନ ବିକ୍ରି କରି ଖଜଣା ଦେଇ କାଙ୍ଗାଳ ବାଟଙ୍କି ନେଇ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହେଲେ । ଅପ୍ରେଲ ମାସ କିସ୍ତି ନ ହୋଇଥିଲେ ଚାଷୀଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଅନେକ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ମାତ୍ର କମିସ୍ନର ଓ ଜମିଦାରଙ୍କ ବିବାଦରେ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଆଉ ନିସ୍ତାରନାହିଁ । ଯଦ୍ୟପି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯଥାର୍ଥ ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ବିବେଚନା କରିବେ ତେବେ ମଙ୍ଗଳ ନତୁବା ନବମ୍ବର ମାସ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଦିଗମ୍ବର କରିବ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହିମାତ୍ର ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେ ରୂପ ଦେଶରେ ଶସ୍ୟଥିବାର ବିଶ୍ୱାସରେ ଚାଉଳ ଶୀଘ୍ର ନ ପଠାଇ କେତେ ଲୋକଙ୍କୁ ଯମନ ଭବନକୁ ପ୍ରେରଣ କଲେ ସେ ରୂପ ଯେମନ୍ତ ଶସ୍ୟର ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟରେ ଜମିଦାରଙ୍କ ଲାଭ ହୋଇଥିବା ବିବେଚନାରେ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷମା ନ ଦେଇ ଶେଷ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନିଃଶେଷ ନ କରନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟ ଶ୍ରବଣ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ବୋର୍ଡ଼ରେବିନ୍ୟୁ ଆରତ କର୍ତ୍ତି ଖଜଣା ମାଫ ଦେବାର ମନସ୍ଥ କରିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସ୍ଥାନୀୟ ହାକିମଙ୍କର ରିପୋର୍ଟ ଅପେକ୍ଷାରେ କିଛୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁକୁମ ଦେଉ ନାହାନ୍ତି । କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବୋର୍ଡ ସାହେବମାନେ ଅବଧି ସ୍ଥାନୀୟ ହାକିମଙ୍କ ରିପୋର୍ଟର ଆବଶ୍ୟକତା ବିବେଚନା କରୁଅଛନ୍ତି । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଆରମ୍ଭଠାରୁ ଆଜିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ଏକବର୍ଷ କାଳ ଗତ ହେଲ ଓ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଯେ ଯେ ବିପତ୍ତିମାନ ଘଟିଲ ତାହା ଭାରତ ବର୍ଷରେ କାହାରି ଅବିଦିତ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ବୋର୍ଡ଼ କାହାରି କଥା ଶୁଣିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କରିନାହାନ୍ତି ସ୍ଥାନୀୟ ହାକିମ ମାନେ ରିପୋର୍ଟ ନ କଲେ ସେମାନେ କିଛୁ କରିବେ ନାହିଁ । କେବଳ ସ୍ଥାନୀୟ ହାକିମଙ୍କ ରିପୋର୍ଟରେ ନିର୍ଭରକରି ତଣ୍ଡୁଲାଦି ପଠାଇବାରେ ବିଳମ୍ବ କଲାରୁ ଅସଂଖ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ନାଶ ହେଲେ ତଥାଚ ବୋର୍ଡ଼ ଆପଣାର ଭ୍ରମ ତ୍ୟାଗ ନ କରି ପୁନର୍ବାର ରିପୋର୍ଟର ଅପେକ୍ଷାରେ ବସିଅଛି କେବଳ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ମନ୍ଦ କରିବାର ଉପାୟ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ

ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକାରୁ ଜାଣିଲୁଁ ଯେ ବର୍ଦ୍ଧମାନର ମହାରାଜା ପ୍ରତିଦିନ ୮୦୦ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଆହାର ଦେଉଅଛନ୍ତି । ସାହାର୍ଯ୍ୟ କର୍ମରେ ସରକାର ବାହାଦୁର ସିତମ୍ବର ମାସ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତଳ ଲେଖିତ ମତେ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଅଛନ୍ତି । ଯଥା—

ନଗଦ—ଟ ୨,୯୨,୯୪୭
ଶସ୍ୟ—ଟ ୧୨,୨୭,୭୫୯
ମୋଟ ଟ ୧୫,୨୬,୭୦୪

ବୋମ୍ବାଇର ସର୍ବ ପ୍ରଧାନ ବଣିକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରେମଚାଁନ୍ଦ ରାଏ ଚାନ୍ଦ ସୋଣହୀନ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟରୁ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ସେ ପ୍ରଥମେ କଲିକତାର ଜଣେ ପାରସି ମହାଜନର କୋଠିରେ ମାସକୁ ଟ ୪୦ ଙ୍କା ଦରମାହାରେ ଚାକର ଥିଲେ । ତଦୁତ୍ତରୁ ବୋମ୍ବାଇକୁ ଫେରିଯାଇ ସାମାନ୍ୟ ଦଲାଲି କର୍ମ କରୁଥିଲେ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଆମେରିକା ଯୁଦ୍ଧ ହେବାରୁ ବିଲାତରେ କାର୍ପାସ ଅପ୍ରାପ୍ତ ହେଲାରୁ

ହିନ୍ଦୁ ସ୍ଥାନରୁ ଉକ୍ତ ପଦାର୍ଥର ପ୍ରେରଣ କର୍ମ ବଢିଲ ଓ ଏହି ସୁଯୋଗ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରେମଚନ୍ଦ ରାଏ ଚନ୍ଦ ଆପଣା ସର୍ବସ୍ୱ କପାବେପାରରେ ନିଯୁକ୍ତ କରି ଏପ୍ରକାର ବୁଦ୍ଧି ଓ ସାହାସରେ କର୍ମ ଚଲାଇଲେ ଯେ ପ୍ରାୟ ବ ୫ ଷ ମଧ୍ୟରେ ୪/୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଉପାର୍ଜନ କଲେ । ବୋମ୍ବାଇରେ ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ସର୍ବାଗ୍ରଗଣ୍ୟ ହେଲେ ଏବଂ ସର୍ବପ୍ରକାର ଲୋକ ଏହାଙ୍କ ଯଶଃ ଘୋଷଣାରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ । ସେ ସମୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରେମଚନ୍ଦ ରାଏଚନ୍ଦ ଅକାତର ହୃଦୟରେ ଦେଶର ଉନ୍ନତି ଓ ସାଧାରଣ ମଙ୍ଗଳ କର୍ମ ସକାଶେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦାନ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ଅଦ୍ୟ ତାହାଙ୍କର ଅବସ୍ଥା କି ହୋଇଅଛି । ଯୋଗ୍ୟହୀନ ହୋଇ ଆପଣାର ଦେଣାମାନ ଦେଇ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ଯେଉଁ କାର୍ପାସରେ ତାହାଙ୍କର ସୌଭାଗ୍ୟ ଉଦୟ ହୋଇଥିଲା ସେହି କାର୍ପାସର ବେପାର ଅମେରିକାଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ହେବାରୁ ମନ୍ଦା ପଡ଼ିଯିବାରୁ ତାହାଙ୍କର ଏପ୍ରକାର ତ୍ରୁଟି ହୋଇଅଛି । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚଞ୍ଚଳା ବୋଲି ସମସ୍ତେ କହନ୍ତି ମାତ୍ର ଏତେ ଚଞ୍ଚଳା ବୋଲି କଦାଚ ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇ ନଥିଲା ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡାକ୍ତର ମୋଇଲଅଟ ସାହେବ କଟକର ସିବିଲସର୍ଜନ ପଦର ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଉପଲକ୍ଷରେ କଲିକତାର ଜେନେରଲ ଟେଜାରି ଓ ବଙ୍ଗ ଦେଶର ସମସ୍ତ ସରକାରୀ ତହବିଲ ଓ ରେବନ୍ୟୁ ଅଫିସମାନ ଚଳିତ ମାସ ତା୧୭ରିଖଠାରୁ ତା ୨୭ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଦ ହେବ । ଓଡ଼ିଶାର ରେବନ୍ୟୁ ଅଫିସମାନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ପ୍ରକାର ଗୁଡଲ ଦୋକାନ ହୋଇଅଛି । ଅତଏବ ଗୁଡଲ ବିକ୍ରିର କିଛି ଉତ୍ତମ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ନ କରି ଏ ସମସ୍ତ ମହକୁମା ବନ୍ଦ ହେଲେ ଲୋକଙ୍କର ଅନେକ ଅନିଷ୍ଟ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଏଣୁ କରି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଅଛି ଯେ ଗୁଡଲ ବିକ୍ରି ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ କର୍ମ ନିୟମିତ ପ୍ରକାରରେ ଚଳିବା ପକ୍ଷରେ ବିହିତ ଉପାୟ ହେବ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ପୁଲିସର ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଗତ ସପ୍ତାହ ପତ୍ରିକାରେ ଲେଖିଥିଲୁଁ ଯେ ପଞ୍ଚାମୃତଣ୍ଡେଇ ନିକଟରେ ସରକାରୀ ତହବିଲ ଲୁଟ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ପୁଲିସ ଦ୍ୱିତୀୟ ରିପୋର୍ଟରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ସରକାରୀ ତହବିଲ ଲୁଟ ନ ହୋଇ କେବଳ କନେଷ୍ଟବଲ ଓଗେରଙ୍କର ଲୋଟା ପିତଲ ଇତ୍ୟାଦି ଓ ପ୍ରାୟ ନଗଦ ଟଙ୍କା ଲୁଟ ହୋଇଅଛି ବୋଧ ହୁଏଇ ବଦମାସମାନେ ଅଧିକ ଧନାଶାରେ ନୌକାକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ପଶ୍ଚାତ୍ ଆପଣା ଅଦୃଷ୍ଟର କାଣିପାଣି ଯଥା ଲାଭରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଚାଲିଗଲେ । ଯାହା ହେଉ ଯେ ରୂପ ପୁଲିସ ତଦୁପଯୁକ୍ତ କର୍ମ ହୋଇଅଛି ।

ଲଣ୍ଡନ ଗବ୍ୟ ପଞ୍ଜିକରୁ ଇଙ୍ଗ୍ଲିସମାନ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ପେସିଫିକ ନାମକ ମହାସାଗରରେ ଯେଉଁ ଅସଭ୍ୟ ଲୋକମାନେ ଗୋଟିଏ ଫରାସିସ ଜାହାଜର କର୍ମଗୃହୀମାନଙ୍କୁ ଭକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ଜାତିର ପ୍ରାୟ ଜାଂଶଂଶ ଫରାସିସଙ୍କ ହସ୍ତରେ ବଧ ହୋଇଅଛି । ଲଣ୍ଡନ ଗବ୍ୟ ଲେଖନ୍ତି ଯେବେ ଗୋଟିକସ୍ଥ ଜାହାଜର କେତେକ ଜଣ କର୍ମଗୃହୀ ସକାଶେ ଫରାସିସମାନେ ଜାଂଶଂଶ ବଧ କଲେ ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ ସଭ୍ୟ ବୋଲି କିରୂପେ କୁହାଯିବ ପାଠକମାନେ ଏଥିରୁ ଜାଣିବେ ଯେ ଆମେରିକାର କୌଣସି କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଏବଂ ମହାସମୁଦ୍ରସ୍ଥିତ ଦ୍ୱୀପମାନଙ୍କରେ ଅବଧି ଏରୂପ ମନୁଷ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ଯେମାନେ ମନୁଷ୍ୟ ମାଂସ ଆହାର କରନ୍ତି ବୋଧ ହୁଅଇ ଲଙ୍କାରେ ପୂର୍ବେ ଏହିପରି ଅସଭ୍ୟ ଜାତିଥିଲେ ଯେ ତାହାଙ୍କୁ ରାକ୍ଷସ ନାମରେ ସମସ୍ତେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଅଛନ୍ତି ।

ଆଲିଗଡ଼ସ୍ଥ ସଏଦ ଆହାମଦଖାଁ ବାହାଦୁର କହନ୍ତି ଯେ ଶୂକର ମାଂସ ଓ ମଦ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି କୌଣସି ଅଖାଦ୍ୟ ନ ଥିଲେ ମୁସଲମାନମାନେ ଇଂରାଜମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଖାନା ଖାଇବାରେ କିଛି ନିଷେଧ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ପୋଷକତା ସକାଶେ କୋରାନରୁ ସେ ଦୁଇ ଏକବଚନ ଉଦ୍ଧାର କରିଅଛନ୍ତି । ସେ କୁହନ୍ତି ରୋମରାଜ୍ୟ ଅଧୀନସ୍ଥ ମୁସଲମାନମାନେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ପାଚକର ପାକକୃତ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶା ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ଇଣ୍ଡିୟେନ ଡେଲିନିଉଜ ନାମକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରି କଲିକତାରୁ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଆଉ ଦୁଇ ମାସ କି ଏକମାସ ପୂର୍ବରୁ ଏପରି ଏକ ଲୋକ ଆସିଥିଲେ ଓଡ଼ିଶା ଦେଶର କେତେ ମଙ୍ଗଳ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଯାହାହେଉ ଏବେ ମଧ୍ୟ କିଛି ମଙ୍ଗଳ ହେବାର ସମ୍ଭବ । ପୁଲିସ ହାକିମମାନେ ସାବଧାନ ହେଉନ୍ତୁ ।

ଡାକ୍ତର ଲଙ୍କେଷ୍ଟର ସାହେବ କହନ୍ତି ଯେ ବିଲାତରେ ଲଣ୍ଡନ ସହରରେ ୧୬୦୦୦ ବାଳକ ହତ୍ୟା କାରିଣୀ ରମଣୀ ଅଛନ୍ତି ! କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଏଡେ ବଡ଼ ସଭ୍ୟ ଦେଶରେ ଏପରି ପାପାଚରଣ ହେଉଅଛି ସଭ୍ୟତା ସଙ୍ଗେ ପାପର କି କିଛି ସହଯୋଗ ଅଛି ?

ଆସନ୍ତା ନବମ୍ବର ତା ୧୦ରିଖରେ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ଆଗରା ମୁକାମରେ ଏକ ବଡ଼ ଦରବାର କରିବେ ।

ହାଇକୋର୍ଟର ଜଜ୍ ଟ୍ରେବର ସାହେବ ହାଇକୋର୍ଟର ଉକିଲଙ୍କୁ ଏକାବେଳେ ସଦର ଅମିନ ଓ ସଦର ଅମିନ ଆଲ୍କର୍ମ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ସାହେବଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଯେ ପୁରାତନ ଅକ୍ଷମ ସଦର

ଅମିନ ଆଲଙ୍କୁ ପେନସନ ଦେଇ କର୍ମରୁ ବରଖାସ୍ତ କରିବେ । ଏଥିରେ ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଏଥ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ହାଇକୋର୍ଟର ଓକିଲମାନେ ଏକାବେଳକେ ସବଡ୍ରେଟ ଅଦାଲତର ଜଜ ହେଉଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ସଦର ଅମିନ ଆଲକର୍ମ ପାଇବାରେ କି ବିରୋଧ ଅଛି ।

ଏ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ କଟକରେ ବରଷା ହୋଇନାହିଁ । ସରକାରୀ ଚାଉଳ ବିକ୍ରି ଆରମ୍ଭ ହୋଇନାହିଁ ବନ୍ଦରରୁ ଅଧିକ ଚାଉଳ ଆସିନାହିଁ । ସାହାଯ୍ୟ ଚାଉଳ ବିକ୍ରି କିଛି ମାତ୍ର ହୋଇନାହିଁ । କେବଳ ସମ୍ବଲପୁରରୁ କେତେକ ନୌକା ଚାଉଳ ଆସିଥିବାରୁ ଲୋକଙ୍କ କଟାକ୍ଷ ଚଳୁଅଛି ମାତ୍ର ଭାଉ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସ୍ଥିର । ଯାହାହେଉ ସମସ୍ତ ସମୟରେ ଚାଉଳ ଏକଟଙ୍କାକୁ ସେ୫ରଠାରୁ ସେ୬ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିକି ହେଉଅଛି ଓ ମଫସଲରେ କେତେ ବର୍ଷା ହେବାର ଶୁଣାଯାଉଅଛି । ମେଘ ପଢ ଲୋକଙ୍କର ଏ ରୂପ ଅବିଶ୍ୱାସ ଜନ୍ମିଅଛି ଯେ କିଞ୍ଚିତ ଅଭାବ ଦେଖିଲେ ଗତବର୍ଷ ଅବସ୍ଥାକୁ ସମସ୍ତେ ଡରୁ ଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡାକ୍ତର କୋଟସାହେବଙ୍କ କର୍ମରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଇଲିଅଟ ସାହେବଙ୍କୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ପୁଣି ଶୁଣାଯାଏ ଡାକ୍ତର ଯେକସ୍ନ ସାହେବ ଉକ୍ତ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅବିଳମ୍ବରେ ଏ ସ୍ଥାନକୁ ଆସୁଅଛନ୍ତି ।

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ବିଶେଷ ଅବସ୍ଥା ଜାଣିବା ସକାଶେ ଭାରତବର୍ଷର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିସନର ସାହେବଙ୍କଠାରୁ କଇଫିଅତ ପ୍ରୟୋଜନ କରିଅଛନ୍ତି । ଖୋସକ ଧୂଇ ଉଭୟ କାରଣରୁ କି ପରିମାଣ ଶସ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ଓ ଅନାହାରରେ ସର୍ବ ସୁଦ୍ଧା ଅନ୍ଦାଜ କେତେ ଲୋକ ମରିଅଛନ୍ତି ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟର ବିଶେଷ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଲେଖିବା କାରଣ ଆଦେଶ କରିଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଜାମାନେ ଜ୍ଞାତ ହେଉନ୍ତୁ ଯେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୟାଳୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ବସିନାହାନ୍ତି ।

ଭଦ୍ରକରେ କାଙ୍ଗାଳମାନେ ଖାଇବାକୁ ପାଇ ମଜବୁତ ହେଲାରୁ ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ କାମ କରିବା ସକାଶେ ସେଠା ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ମେଯଷ୍ଟର ସାହେବ ଏକ ଉତ୍ତମ ଘର ବନାଇ ଦେବାରେ ସେମାନେ କେହି ସେ ଘର ଭିତରକୁ ପଶିବାକୁ ଚାହିଁଲେ ନାହିଁ । କହନ୍ତି ଯେ ଏ ଘରକୁ ଗଲେ ସାହେବ ତଣ୍ଟି କାଟି ପକାଇବ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖିତ ଅନ୍ତକରଣରେ ଜଣାଉଅଛୁ ଯେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ପରିଶ୍ରମୀ ଓ ନ୍ୟାୟବାନ କାଲଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କର୍ଣ୍ଣିଲ ସାହେବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଆଜ୍ଞାନୁସାରେ କଲଟରି ପଦରୁ ଚ୍ୟୁତ ହୋଇ ଯଏଣ୍ଟ ମେଜେଷ୍ଟର ପଦରେ ଦାଖଲ

ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମେକଫରସନ ସାହେବ ଅବଲମ୍ବରେ ଏଠାରେ କଲଷ୍ଟରି କର୍ମ କରିବା ପାଇଁ ଆସୁଅଛନ୍ତି । ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିସ୍ନର ସାହେବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ କି ରିପୋର୍ଟ କରିଥିବାରୁ ଏ ରୂପ ଦାରୁଣ ଦଣ୍ଡ କଲଷ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତି ପଡ଼ିଅଛି । ଏଥିରେ ଏକାକାର ସର୍ବସାଧାରଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଖେଦ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଅବିଚାର ବାରବାର ସ୍ମରଣ କରି କାତର ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରେରିତ ପତ୍ର

ପ୍ରହେଳିକା—

ନୁହେଁ ସେ ଅମୃତ ଜନ୍ମ ସାଗର ମଧ୍ୟରେ
ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟରେ ଅମୃତର କର୍ମ କରେ ।
ସର୍ବଦା ସେ ବାସ କରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଘରେ
ଏକ ଜାତି ହୋଇ ମଧ୍ୟ ନାନା ବର୍ଣ୍ଣ ଧରେ ।
ତିନି ବର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକ ନୁହଇ ତାର ନାମ
ଶୁକ୍ଳବର୍ଣ୍ଣ କରଂତି ଯେ ସମସ୍ତେ ସମ୍ମାନ ।
ଶେଷ ତ୍ୟାଗ କୁଶ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ସ୍ତ୍ରୀର ନାମ ହେବ
ଆଦ୍ୟ ତ୍ୟାଗେ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ସ୍ଥାନ ବୁଝାଇବ ।
କୁହ କୁହ ଦେଖି ଭଲ କି ପଦାର୍ଥ ହେବ
କିଞ୍ଚିତ ଭାବିଲେ ଏହା ସହଜେ ବୁଝିବ ।

ବଶମ୍ବଦ
ଜଣେ ବାଲେଶ୍ବର ନିବାସୀ

ବିଜ୍ଞାପନ

ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବାଦ ଦେଉଅଛୁଁ ଯେ ଯେଉଁମାନେ ପତ୍ରିକାର ଅଗ୍ରିମ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇନାହାନ୍ତି ସେମାନେ ଚଳିତ ଅକ୍ଟୁବର ମାସ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ଆଦାୟ ନ କଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ବାକିଦାର ଜ୍ଞାନ କରାଯିବ । ଓ ବର୍ଷାନ୍ତେ ଯେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଛି ସେହି ମୂଲ୍ୟ ତାଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯିବ ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାର ମୂଲ୍ୟ

ଅଗ୍ରୀମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ—ଟ ୫

ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷିକୁ ଟ ୬

ମଫସଲ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟ ଛଡ଼ା ଡାକମାସୁଲ ବ ୧ ର୍ଷକୁ ଟ ୩। ଏ ସମ୍ବାଦ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ ଚିଠୀପତ୍ର ଓ ଟଙ୍କା ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାଏ ମେନେଜରଙ୍କର ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ସହର କଟକ ଆଲମଚନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୁମ୍ପାନିର ପଥର ଛାପାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଖ ୧୨ ୧୧ ସଂଖ୍ୟା

ତା ୧୩ ରିଖ ମାହେ ଅକ୍ଟୋବର
ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା ମୁଁ ଦ ୨୧ନ
ଆଶ୍ୱିନ ସନ ୧୨୮୪ ସାଲ
ଶନିବାର

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ଟ ୬
ଡାକମାସୁଲ ବ ୧ ର୍ଷକୁ ଟ ୩।

ଆତ୍ମ ସଂବାଦ

ଆଗତ ସପ୍ତାହରେ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ହେବ ଏ ପର୍ବ ସର୍ବ ସାଧାରଣଙ୍କ ଆନନ୍ଦ ସମୟ ପୁରାତନ କାଳରେ ଯଦ୍ୟପି କି ଉତ୍କଳ ଦେଶରେ ଏ ପର୍ବର ବିଶେଷ ମହତ୍ତ୍ୱ ଥିବାର ଜଣାଯାଉ ନାହିଁ । ବଙ୍ଗ ଦେଶସ୍ଥ ଲୋକମାନେ ପ୍ରଥମ ଏଠାରେ ଆସି ବସତି କରି ପ୍ରତିମା ନିର୍ମାଣ ପୂର୍ବକ ଅତି ସମାରୋହରେ ପୂଜା କରିବାରୁ ଇଦାନୀ ଉତ୍କଳସ୍ଥ ସମସ୍ତ ଲୋକ ସମକ୍ଷରେ ଏ ସମୟକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଖକର ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି । ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଏ ସମୟ ବିଶେଷରେ ଆନନ୍ଦମୟ । ମଫସଲର ନାନାସ୍ଥାନରୁ ଲୋକମାନେ ଆପଣା ଉଦର ପୋଷଣାର୍ଥେ ସଦରସ୍ଥ କୌଣସି ସରକାରୀ ମହକୁମାରେ ଯେଉଁମାନେ କର୍ମ କରନ୍ତି ସେମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ସୁବିବେଚନାରୁ କେତେକ ଦିନ ଅବସର ପାଇ ବର୍ଷାନ୍ତେ ଆପଣା ଆପଣା ଘରକୁ ଫେରିଯାଇ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁତ୍ର ଓ ବନ୍ଧୁ କୁଟୁମ୍ବାଦିଙ୍କ ମୁଖ ଦର୍ଶନ ଓ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଏକତ୍ରରେ ବାସ କରିବାରେ ଯେ ଅନୁପମ ସୁଖ ଭୋଗ କରନ୍ତି ତାହା କୌଣସି ବର୍ଣ୍ଣନା ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟକ୍ତ ହେବାର ନୁହଇ । ମାତ୍ର ଅନୁଭବୀ ଲୋକମାନେ ତାହା ସହଜରେ ବୁଝିବେ । ଏତାଦୃଶ ଉତ୍ସବ ସମୟରେ କି ଧନୀ କି ଦରିଦ୍ର ସମସ୍ତେ ଆପଣା ଆପଣା ବ୍ୟବସାୟରୁ ନିତାନ୍ତରେ ଦିନେ ଅବସର ଗ୍ରହଣକରି ଯେ ଯାହାର ସାଧ୍ୟାନୁସାରେ ଅନେକ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟକରି ନାନାପ୍ରକାର ଆନନ୍ଦ ପ୍ରମୋଦରେ କାଳ କ୍ଷେପଣ କରନ୍ତି । ତେବେ ପାଠକ ମହାଶୟଙ୍କର ସୁଖ ବର୍ଦ୍ଧନ କରିବା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ କରିଅଛୁଁ । ଓ ସେମାନେ ଆପଣା ଆପଣା କର୍ମରେ କ୍ଲାନ୍ତ ହୋଇ ଯେତେବେଳେ ବିଶ୍ରାମ ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି ତେତେବେଳେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଯଥାସାଧ୍ୟ ନିଜ କର୍ମରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛୁଁ । ମାତ୍ର ଏ ସମୟରେ ଅତ୍ରସ୍ଥ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ଅଧିକ ସୁଖାନୁଭବ ନିମନ୍ତେ

ଯେ ବୃହତ୍ ଆୟୋଜନ ମାନ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଦର୍ଶନରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ପୁଲକିତ ହୋଇ ତାହାଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ବାଧା ଦେବାକୁ ମନସ୍ଥ ନ କରି ଏହି ଆଶା କରୁଁ ଯେ ସେମାନେ ନିର୍ବିଘ୍ନ ରୂପେ ଆନନ୍ଦଲାଭ କରନ୍ତୁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ ଏକ ସପ୍ତାହ ବିଶ୍ରାମ ଭୋଗ କରୁଁ ।

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଓ ଶ୍ରୀଯୁତ କର୍ଣ୍ଣିଲ ସାହେବ

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁତ କର୍ଣ୍ଣେଲ ସାହେବଙ୍କ ଉପରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେ ଗୁରୁତର ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ଆମ୍ଭେମାନେ ଗତ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛୁଁ । ଏଥିର କାରଣ ଏହି ଯେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମେକନିଲ୍ ସାହେବ ଖାସ କଲଟର ଯାହାଜରୁ ଚାଉଳ ଉତାରିବା ଓ ବନ୍ଦରଠାରୁ ଜିଲାର ନାନାସ୍ଥାନକୁ ନିବାର କର୍ମମାନ ଦେଖି ଆସି ଶ୍ରୀଯୁତ କମିସ୍ନରଙ୍କ ନିକଟରେ ରିପୋର୍ଟ କରନ୍ତି ଓ କମିସ୍ନର ସାହେବ ସ୍ୱୟଂ ଏନଗରରୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଦୃଷ୍ଟି କରି ସେ ବିଷୟର ରିପୋର୍ଟ ଓ ମେକନିଲ ସାହେବଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଏକାବେଳେ ବୋର୍ଡ଼କୁ ପଠାନ୍ତି । ଏ ରିପୋର୍ଟମାନଙ୍କରେ ଚାଉଳ ଉତ୍ତାରିବା ଓ ଚାଲାଣ ଓ ଅନ୍ନଦ କର୍ମ ଇତ୍ୟାଦିରେ କଲଟର ସାହେବଙ୍କ ଓ ପୁଲିସ ଓ ଡାକ୍ତର ଏମାନଙ୍କର ନିନ୍ଦା ଥିଲା । ବୋର୍ଡ଼ ରିପୋର୍ଟ ମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣ ମେଣ୍ଟକୁ ପଠାଇ ଦେବାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲେଫଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାହେବ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କର୍ମ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଚଳୁ ନଥିବା ଅପରାଧରେ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଯୁତ କର୍ଣ୍ଣିଲ ସାହେବ ଯେ ପ୍ରକାର ପରିଶ୍ରମୀ ଓ ନ୍ୟାୟବାନ ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନରେ କାହାର ଅବିଦିତ ନଥିବ । ପ୍ରତିଦିନ ଦଶଘଣ୍ଟାଠାରୁ ପାଞ୍ଚଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିୟମିତ ରୂପେ କଚେରୀରେ ହାଜର ଥିବାର କାହାରିକୁ ଦେଖା ଯାଇନାହିଁ ବିଶେଷ ଚାଉଳ ସମ୍ପର୍କୀୟ କର୍ମରେ ସେ ଏ ରୂପ ମନଯୋଗୀ ଓ ଯତ୍ନବାନ ଯେ ପ୍ରତିଦିନ ସେ ବିଷୟରେ ଯେତେ କର୍ମମାନ ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ନ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କର୍ମରେ ହସ୍ତ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଓ ଚାଉଳର ହିସାବାଦି ସମସ୍ତ ଆପଣା ହସ୍ତରେ ରଖନ୍ତି ମାତ୍ର କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଯେଉ ଚାଉଳ କର୍ମର ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ଆପଣାର ସୁଖ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦାଦି ସର୍ବସ୍ୱ ତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ ସେହି ଚାଉଳ ତାହାଙ୍କୁ ଅକାରଣ୍ ଯତ୍ ପରୋନାସ୍ତି ଅପମାନ ଓ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଗଲା । ସାହାର୍ଯ୍ୟ କର୍ମ ଯେ ଉଚିତ ପରିମାଣରେ ହେଉନାହିଁ ଏହା ସମସ୍ତେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ମଧ୍ୟ ଦେଶର

ଅବସ୍ଥାରୁ ତଦ୍ବିର ଯଥେଷ୍ଟ ପରିଚୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛୁ ମାତ୍ର ଏ ରୂପ କଦାଚ ବୁଝାଯାଇ ନ ପାରେ ଯେ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ଅମନ ଯୋଗତା କି ଅନୁପଯୁକ୍ତତା ହେତୁରୁ ଏସବୁ ଘଟିଅଛି । ସାହାଯ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ନ ହେବାର କାରଣ ଭିନ୍ନ ଅଛି ଓ ତାହା ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଲେଖିବାର ଆବଶ୍ୟକ ବିବେଚନା କରୁନାହୁଁ । ପୃଥକ ରୂପେ ଯେ ବିଷୟର ଆଲୋଚନା କରିବୁଁ ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କର୍ଣ୍ଣେଲଙ୍କ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ ସେ ଅଧିକ ଭଲ କରନ୍ତା ଏହା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ହେଉନାହିଁ । କାରଣ କର୍ଣ୍ଣେଲ ସାହେବ କମେଟୀର ଉପଦେଶ ଓ ବିଚାର ମତେ ପ୍ରଥମରେ ଚାଉଳ ଉତ୍ତାରିବା ଓ ଚାଲାଣ କରିବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତମ ନ କରନ୍ତି । ସେ କମେଟିରେ ଏ ନଗରର ବିଶେଷ ଧନି ଲୋକମାନେ ଅଛନ୍ତି । ବିଶେଷରେ ଇରିଗେସନ୍ କୁମ୍ପାନିର କର୍ମଚାରୀମାନେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଫ୍ରେସାଞ୍ଜ ସାହେବ ଆପଣା ଆପଣା ବ୍ୟବସାୟ ହେତୁରୁ ଏ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦଘରର ଅବସ୍ଥାରୁ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଜାଣନ୍ତି ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାହାଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ସମସ୍ତ କଲରୁ ଯେବେ କର୍ମର ଶୃଙ୍ଖଳା ନହେଲା ତେବେ ତାହା ଅନାୟତ୍ତ ବୋଲି ଅବଶ୍ୟ ଜ୍ଞାନ କରିବାକୁ ହେବ । ଫଲତଃ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କର୍ଣ୍ଣେଲ ସାହେବ ଯେବେ ଯତ୍ନ ନ କରିଥାନ୍ତେ ତେବେ କି ଏ ରୂପ ହୋଇଥାନ୍ତା ? ପ୍ରଥମେ ଜୁନ ମାସରେ ଯେ ସମୟରେ ଚାଉଳ ବନ୍ଦଘରଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲା । ସେ ସମୟରୁ ଆଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତେ କର୍ମର ସୁଯୋଗ ହୋଇଅଛି ତାହା ସମସ୍ତେ ବିବେଚନା କରିଥିବେ । ବନ୍ଦଘରଠାରେ ମାଲ ଉତାରିବାର ଯେତେ କଷ୍ଟ ଓ ନୌକା ଇତ୍ୟାଦି ଏତେ ବୃହତ କର୍ମ ସକାଶେ ଯେପରି ଅପ୍ରାପ୍ତ ତାହା ଯେଉମାନେ ଜାଣନ୍ତି ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ କହିବେ ଯେ ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ଏବେ ବହୁତ ସଫଲ ହୋଇଅଛି । ଓ ଏପରି ହେବା କି କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ଯତ୍ନ ଓ ମନ ଯୋଗର ପ୍ରମାଣ ନୁହଇ ? ସାଧାରଣ ସମୟରେ କଲେକ୍ଟରଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ସକାଶେ ଯେତେ ଜଣ ଡିପୋଟି ଓ ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚତୁର୍ଗୁଣଲେ କର୍ମ ବଢ଼ିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଜଣେ ଅତିରିକ୍ତ ହାକିମ ସୁଦ୍ଧା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପଠାଇ ନାହାନ୍ତି, ଏ ସ୍ଥଳେ ଯେବେ କର୍ଣ୍ଣେଲ ସାହେବ ନିତାନ୍ତ କ୍ଷଦ୍ର କ୍ଷୁଦ୍ର କଥାମାନଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ କରିବାକୁ ଅବକାଶ ନପାଇ ପୁଲିସ ଓ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କଲେ ତେବେ ଏଥିରେ କି ତାଙ୍କର ନିତାନ୍ତ ଦୋଷ ହେଲା ଆମ୍ଭେମାନେ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତ କରୁନାହୁଁ କିମ୍ବା କ୍ଷୁଦ୍ର ବିଷୟମାନ ଯେ ତାଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱ କରିବାର ନୁହଇ ଏହା ମଧ୍ୟ କହୁନାହୁଁ କିନ୍ତୁ ଅବସ୍ଥା ଉପରେ ବିବେଚନା କଲେ ତାଙ୍କର ଚାଷ ନଥିଲା ଯେବେ କଚେରିର କର୍ମରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ କେହି ଜଣେ ଥାନ୍ତା ତେବେ ସେ ଅଧିକ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ କରି ପାରନ୍ତେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ନିତ୍ୟ କର୍ମ କରୁ କରୁ ତ ତାହାଙ୍କର ଦିବାରାତ୍ରି ଗତହେଲା ସେ ନୂତନ ନୂତନ ସୁଯୋଗ ବିଚାର କେଉଁ ସମୟରେ କରନ୍ତେ ।

ସେ ଯାହା ହେଉ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲେଫ୍‌ଟେନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣରଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଅଛୁଁ । କମିସ୍ନର ସାହେବ ମେକ୍‌ନିଲ ସାହେବଙ୍କଠାରୁ କେତେକ କଥା ଶୁଣି ଓ ସ୍ୱୟଂ ଅନ୍ନଛତ୍ରମାନଙ୍କରେ କେତେକ ଅବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଖି ସେ ସମସ୍ତ ସଂଶୋଧନ ନିମନ୍ତେ କଲେକ୍‌ଟରଙ୍କୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଇ ବୋର୍ଡ଼କୁ ଉକ୍ତ ବିଷୟମାନ ଜଣାଇଲେ । ବୋର୍ଡ଼ ସେଥିରେ ଯଦ୍ୟପି କଲେକ୍‌ଟରଙ୍କୁ କିଞ୍ଚିତ ଦୋଷୀ କଲେ ମାତ୍ର କର୍ମ କଠିନ ଥିବା ହେତୁରେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଯଏଣ୍ଟ କଲେକ୍‌ଟର ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତି ଜିଲାକୁ ପଠାଇବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଉକ୍ତ ବିଷୟମାନ ଲେଖିଲେ ମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେ ସବୁରୁ କଲେକ୍‌ଟରଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋଷିକର ତାହାଙ୍କର ଉତ୍ତରର ଆବଶ୍ୟକ ନ ରଖି ଏକାବେଳକେ ଦଣ୍ଡବିଧାନ କଲେ । ଏଥିରୁ ଆଉ ଅଧିକ ଅବିଚାର କି ଅଛି ? ବାସ୍ତବରେ ଉକ୍ତ ରିପୋର୍ଟମାନଙ୍କର ଏ ରୂପ ଫଳ ହେବାର କେହି ଜ୍ଞାନ କରି ନ ଥିଲେ ଓ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ହେଉଅଛି ଯେ ଯଦ୍ୟପି କମିସ୍ନର ଏ ରୂପ ଫଳ ହେବାର ଜାଣି ପାରନ୍ତେ ତେବେ ସେ ହୁଏତ ଉକ୍ତ ରିପୋର୍ଟ ବୋର୍ଡ଼କୁ ପଠାଇ ନଥାନ୍ତେ । ମଇମାସରୁ ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ମାତ୍ର ସିପ୍ଟମ୍ବର ମାସରେ କମିସ୍ନର ତଦାରଖ କରି ରିପୋର୍ଟ କରନ୍ତି, ସେ ଯେବେ ପୂର୍ବରୁ ତଦାରଖ କରି ତହିଁର ପ୍ରତିକାର କରିଥାନ୍ତେ ତେବେ ଅନେକକାଳରୁ ଯେ ଛତ୍ରମାନ ରକ୍ଷ ହୋଇଥାନ୍ତା ଓ କଲେକ୍‌ଟର ସାହେବ ଯେ ପ୍ରାଣ ପଣରେ ତାହାଙ୍କ ଆଜ୍ଞାମାନ ପ୍ରତି ପାଳନ କରୁଅଛନ୍ତି ସେଥିରେ ପ୍ରମାଣ ଆବଶ୍ୟକ ନ ରଖାଇ । ମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହା ବିଚାର ନ କରି କଲେକ୍‌ଟରଙ୍କ ଉପରେ ସମସ୍ତ ଦୋଷ ସ୍ଥାପନ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ଶତଗୁଣ ଗୁରୁତର ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରିଅଛନ୍ତି । ହା ! କି ଅଚିନ୍ତନୀୟ ଦୁର୍ଘଟଣ ! କି ଭୟଙ୍କର ବିଚାର ! ପ୍ରପଞ୍ଚ ଶୃଙ୍ଖଳ କି ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ସମ ଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ହତବୁଦ୍ଧି କରୁଅଛି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରସା କରୁ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପୁନର୍ବିଚାର କରି କର୍ଣ୍ଣେଲ ସାହେବଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡରୁ ମୁକ୍ତ କରିବେ ।

* * *

ସାହାଯ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଏଥି ପୂର୍ବ ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମର ସୁଶୃଙ୍ଖଳ ନ ହୋଇଥିବାରୁ ଦୁଃଖୀଙ୍କର ଯେ ରୂପ କଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ସମସ୍ତ ନିବାରଣ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ସମ୍ପ୍ରତିରେ ଦୁଃଖୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଯେ ରୂପ ମନୋଯୋଗ ହୋଇଅଛି ତାହା ଯଥାର୍ଥରେ ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ଆମ୍ଭେମାନେ ସ୍ୱ ଚକ୍ଷୁରେ ହିନ୍ଦୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କାଳକଙ୍କ

ରକ୍ଷା ସ୍ଥାନ ଓ ଗଙ୍ଗାମନ୍ଦିରସ୍ଥ କାରଖାନା ଘର ଦେଖି ସାତିଶୟ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରିଅଛୁଁ । ବାଳକ ରକ୍ଷା ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଥମରେ ଅନେକ ବାଳକ ଜମି ଥିଲେ ମାତ୍ର କେତେକ ବାଳକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାପୂର୍ବକ ପଳାଇ ଯିବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ —ଜଣବାଳକ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କର ପ୍ରତିପାଳଣ ଉତ୍ତମରୂପେ ହେଉଅଛି ଓ ପିଲାମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଭଲ ଥିବାର ତାଙ୍କ ଆକାର ଓ କଥା ବାର୍ତ୍ତାରୁ ଜଣାଗଲା । କାରଖାନା ଘରେ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ଅନେକ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନ ସ୍ତ୍ରୀ ସୂତାକଟା ଓ କପା ପିଞ୍ଜିବା ଇତ୍ୟାଦି କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ କ୍ତ ଅଛନ୍ତି । କାରଖାନା ଗୃହମାନ ପରିଷ୍କାର ଅଛି ଓ ଶ୍ରୀକରମାନେ ସାବଧାନ ପୂର୍ବକ କର୍ମ କରୁଥିବାର ଲକ୍ଷଣମାନ ଦେଖାଯାଏ । କପାମଞ୍ଜି ଛଡାଇବାଠାରୁ ଲୁଗା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ବ୍ୟବସାୟ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଅଳ୍ପ ଲାଭ କର ଓ ଏଥିର ଉତ୍ପନ୍ନରୁ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ଭରଣପୋଷଣ ହୋଇ ନପାରେ ତନ୍ତିମାନେ ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ସର୍ବାଗ୍ରରେ କଷ୍ଟ ପାନ୍ତି ସେଥିର ମଧ୍ୟ ଏହି କାରଣ ଅଟଇ । ଲୁଗା କର୍ମ ଛଡ଼ା ଟୋକାଇ ଓ ସତ୍ରୀ ଓଗେର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି କେତେକ ଲୋକ ସାହାଯ୍ୟ ପାଉଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଏହାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କମ୍ ଅଛି ।

ଆମ୍ଭେମାନ ଜ୍ଞାତ ହୋଇଅଛୁଁ ଯେ ଏ ସମସ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ ଉପାୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କଲ୍ଭିଡ଼ ସାହେବଙ୍କ ଉଦ୍ଯୋଗରେ ହୋଇଅଛି । ଓ ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଏ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନ ସ୍ୱୟଂ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ କରନ୍ତି ଓ ଦେଶୀୟ ମେମ୍ବରଙ୍କଠାରୁ ଏଥିରେ ସାହାଯ୍ୟ ପାନ୍ତି । ଏ ସବୁର କର୍ମ ସକାଶେ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରଶଂସାର ପାତ୍ର ଅଟନ୍ତି । ଏହା ଏ ଉଦ୍ଯୋଗମାନ ଆହୁରି ପୂର୍ବରୁ ହୋଇଥିଲେ କେତେ ଲୋକଙ୍କର ଉପକାର ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ବର୍ତ୍ତମାନରେ ସହରର ସଫିଲ ଏ ପ୍ରକାର ହୋଇଅଛି । ମେକେଞ୍ଜି ସାହେବଙ୍କୁ ଉଚିତ ଯେ ଏଥର ମଫସଲ ପ୍ରତି ଅଧିକ ଯତ୍ନବାନ ହେବେ । ମଫସଲ ବାସୀଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଅତିଶୟ ମନ୍ଦ ହୋଇଅଛି ଓ ଯଦ୍ୟପି କି ନାନା ସ୍ଥାନରେ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ଥାନ ସ୍ଥାପନ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ନାନା କାରଣରୁ ତାଦୃଶ ଉପକାର ହେଉନାହିଁ । ସର୍ବତ୍ରରେ ମଫସଲ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ଥାନ କର୍ମଗୃଷ୍ଟଙ୍କର ଦୁଷ୍ଟରିତା ଶୁଣାଯାଏ ମାତ୍ର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଯେ ଅବଧି ଏକଜଣ ସୁଦ୍ଧା ଆଇନାନୁସାର ଦୋଷୀ ହୋଇନାହିଁ । ଏଥିରୁ ବୋଧ ହୁଅଇ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଉପଯୁକ୍ତମତେ ତଦାରଖ ହେଉନାହିଁ । ଅଥବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାର ଉପାୟ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ସେମାନେ କର୍ମଗୃଷ୍ଟଙ୍କୁ ଦୋଷୀ କରୁଅଛନ୍ତି । ଯାହାହେଉ ଉଭୟ ଅବସ୍ଥାରେ ସାହାଯ୍ୟ କମେଟୀର ମଫସଲ ପ୍ରତି ବିଶେଷ

ମନୋଯୋଗର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି । ଏପର ସାଧାରଣ କର୍ମ ସକାଶେ ମଫଂସଲରେ ଆହୁରି ଦୁଇଘର ସ୍ଥାନ ନିଯୁକ୍ତ କଲେ ଅନେକ ଉପକାର ହେବ ଓ ସର୍ବଦା କଟକକୁ ମଫଂସଲର ଲୋକ ନ ଆସିଲେ କଟକର ଭିଡ଼ ମଧ୍ୟ ବର୍ଜିବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ

ବୀରଭୂମର ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡବଲିଉ ବି. ଓଲଡାମ ସାହେବ କଟକର ଅସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ କଲେକ୍ଟର ଓ ମେଜେଷ୍ଟର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଏଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ ଆସିବାରେ କଟକ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କର ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ ହେବ । ଗର୍ଡନ ସାହେବ ନାମକ ଆହୁରି ଏକ ଅସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ଏଠାକୁ ଆସିବାର ସମ୍ବାଦ ପାଆ ଯାଇଅଛି ।

ବାଲେଶରର ଡାକ୍ତରସାହେବ କଟକକୁ ବଦଳି ହେବାରେ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଡାକ୍ତର ବି ବି. ଫୋର୍ଡ ସାହେବ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତା ଗେଜେଟରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଚଳିତ ସନ ଜନଓ୍ୱରି ମାସ ତା ୧ରିଖଠାରୁ ସେପ୍ଟମ୍ବର ମାସ ତା ୩୦ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ୫୮ ଇଞ୍ଚ ବର୍ଷା ହୋଇଅଛି । ଗତବର୍ଷ ଏହି ତାରିଖମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୬୧୭ ଇଞ୍ଚ ବର୍ଷା ହୋଇଥିଲା । ଏ ରୂପେ ବୋଧ ହେଉଅଛି ଯେ ଅବଧି ଗତବର୍ଷ ପରି ବର୍ଷା ହୋଇନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏଥିର କାରଣ ଏହି ଯେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ହାରାହାରି ଯେ ପରିମାଣରେ ଜଳବୃଷ୍ଟି ହୁଅଇ ଗତବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ହୋଇଥିଲା କେବଳ ଅସମୟରେ ତାହା ହେବାରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ମଇମାସଠାରୁ ଅଗଷ୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଷା ହୋଇ ତଦୁତ୍ତରୁ ଉକ୍ତମାସ ବିନ୍ଦୁ ମାତ୍ର ପତନ ନ ହେବାରୁ ଏତାଦୃଶ ଦୁର୍ଘଟଣା ହୋଇଅଛି ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣେଲ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେ ରୂପ ଅନ୍ୟାୟ କରି ଅଛନ୍ତି ସେଥିରେ ସ୍ୱଦେଶୀ ଓ ବିଦେଶୀ ସମସ୍ତେ ସମଭାବରେ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ସାହାଯ୍ୟ କମିଟୀର ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଅର୍ଥାତ ସଭାପତି ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଉପର ଲିଖିତ ବ୍ୟବସ୍ଥର ଚିଠି ପାଇ ସାହେବ ଉକ୍ତ ସଭାପତି କର୍ମରେ ଇସ୍ତଫା ଦେବାରୁ ଚଳିତ ମାସ ତା—ରିଖର ସାହାଯ୍ୟ କମିଟିରେ ତାହା ଆଗତ ହେବାରୁ ମେମ୍ବରମାନେ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ଯେ କର୍ଣ୍ଣେଲ ସାହେବ ସୁବିଚାର ପୂର୍ବକ କର୍ମ ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ । ଅତଏବନ ତାହାଙ୍କ ଇସ୍ତଫା ଗ୍ରହଣ ନ କରି ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱପଦ ଦେବା ସକାଶେ ସାହେବଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଅଛନ୍ତି । କମିଟି ଆହୁରି

ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସର୍ବଶେଷ ଅଭିପ୍ରାୟ ବ୍ୟକ୍ତରେ ଚିଠୀ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ତାହା ଦେଖିଲାରୁ ସେମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ରିପୋର୍ଟ କରିବେ । କମିଟୀ ଯେ ଏ ବିଷୟରେ ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଚଲାଇବାକୁ ମନସ୍ଥ କରି ଅଛନ୍ତି ଏହା ତାହାଙ୍କ ପ୍ରଶଂସା ଅଟଇ ।

କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଦଣ୍ଡହରପୁର ପରଗଣାରେ ପୁନଶ୍ଚ ଏକ ଖୁଣ ହୋଇଅଛି । ଜଣେ ତନ୍ତି ୩ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅଳଙ୍କାର ଲୋଭରେ ୭ ବର୍ଷର ଏକ ପିଲାକୁ ମାରି ପକାଇଅଛି । ଆସାମୀ ଗିରଫ୍ତାର ହୋଇ ମେଜିଷ୍ଟରଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ଏକରାର କରିଅଛି । ବୋଧ ହୁଅଇ ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ମଫସଲରେ ପ୍ରକୃତ ରୂପେ ଚଳୁନାହିଁ ।

ଚଳିତ ଅକ୍ଟୁବର ମାସ ୮ ତାରିଖ ଠାରୁ ନବମ୍ବର ମାସ ୧୭ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହାଇକୋର୍ଟ ଅପିଲ ଇଲକା ବନ୍ଦ ରହିବ । ମାତ୍ର ସିପ୍ଟମ୍ବର ମାସ ୨୯ ତାରିଖ ଠାରୁ ଡିସମ୍ବର ମାସ ୩ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଓ୍ୱାନୀ ମକଦ୍ଦମା ବିଚାର କରିବା ନିମନ୍ତେ ହାକିମମାନେ ବସିବେନାହିଁ । ସିଟମ୍ବର ମାସ ୨୯ ତାରିଖ ଠାରୁ ଅକ୍ଟୁବର ୮ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ନବମ୍ବର ୧୭ ତାରିଖ ଠାରୁ ଡିସମ୍ବର ୧ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫଉଜଦାରୀ ଅପିଲ ଇତ୍ୟାଦି ଶୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ଓ ଦେଓ୍ୱାନୀ ଓ ଫଉଜଦାରୀ ସରସରି ଦରଖାସ୍ତ ଓଗେରର ଶୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ଦୁଇଜଣ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁସାରେ ଏକତ୍ର କମ୍ବା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବସିବେ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ କୃତଜ୍ଞତା ପୂର୍ବକ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁଁ ଯେ କଟକର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ କଟକସ୍ଥ ଇଂରାଜୀ ସ୍କୁଲ ଏକଟିଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀଯୁତ ବାବୁ ଗୋପାଲ ଚନ୍ଦ୍ର ହାଲଦାରଙ୍କ ରଚିତ ଏକଖଣ୍ଡ ଇଂରାଜୀ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛୁ । ଏଥିରୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଅନେକ ପରିଚୟ ପ୍ରାପ୍ତହେବ । ପୁସ୍ତକର ସବିଶେଷ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ପକ୍ଷେ ପ୍ରକାଶ କରିବୁଁ ।

ଏଡୁକେସନ ଗେଜେଟ ଲେଖନ୍ତି ଯେ କୁଚବେହାରର ଗୁଲଆନଇହାଟି ଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ଅଦ୍ଭୁତ ଚୋରି ହୋଇଅଛି । ସେ ଗ୍ରାମର ଫକିର ମହମ୍ମଦ ନାମକ ଜଣେ ମୁସଲମାନ ଅଛି ତାହାର କେତେ କୋଠି ଧାନ୍ୟ ଥିଲା ସେଠାକାର କେତେକ ଜଣ ଦୁରାତ୍ମା ଉକ୍ତ ଧାନ ଲୁଟ୍ କରିବା ମାନସରେ ରାତି ଗୋଟାଏ ବାଜିବା ବେଳେ ତାହାର ଗୃହରେ ପ୍ରବେଶ କରି ମୁସଲମାନକୁ ଭୟ ଦେଖାଇ ଧାନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଅପହରଣ କରି ଚାଲିଗଲେ । ମାତ୍ର ତାହା ଦ୍ୱାରରେ ଏକଖଣ୍ଡ କାଗଜରେ ଆପଣା ଆପଣା ନାମ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରି ଲଟକାଇ ଦେଇଗଲେ । ପ୍ରାତଃକାଳରେ ପ୍ରତିବାସୀମାନେ ତାହା ଘରକୁ ଆସି ଦ୍ୱାରରେ ଲେଖା ହୋଇଥିବା

କାଗଜ ଦେଖି ପାଠକଲେ ସେଥିରେ ଲେଖାଥିଲା ଯେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏବର୍ଷ ଧାନ୍ୟାଭାବରେ ବଡ଼ର ଦୁଃଖ ପାଇ ଅଛୁଁ ଅତଏବ ଏ ଧାନ୍ୟ ସବୁ ତୁମ୍ଭଠାରୁ ଉଧାର ନେଲୁଁ ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ଧାନ୍ୟ ହେଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ଋଣ ପରିଶୋଧ କରିବୁଁ । ଲେଖକ କହନ୍ତି ଏ ଗୋଟିଏ ଭଦ୍ରଚୋରି ଏଥିରେ ପୁଲିସ କି କରିବେ ଦେଖାଯିବେ ।

ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନରୁ ଆହୁରି ଅବଗତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯେ ଗୋଟିଏ ଛେଳି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ରୂପ ଗୋଟିଏ ଛୁଆ ଜନ୍ମ କରିଅଛି । ସେ ଛୁଆର ଦୁଇଟା ମୁଣ୍ଡ, ଚାରି ଆଖି, ଚାରି କର୍ଣ୍ଣ ଓ ଚାରୋଟି ଗୋଡ଼ ସେ ଅର୍ଧ ବଞ୍ଚିଅଛି ।

ପ୍ରେରିତ ପତ୍ର

ବନ୍ଧୁ ମାନ୍ୟାସ୍ପଦ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମୀପେଷୁ…
ସବିନୟ ପୂର୍ବକ ନିବେଦନଂ—

ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ! କଟକସ୍ଥ ଜମିଦାରମାନେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବନ୍ଧନ ରାଜସ୍ୱ ମାଫକାରଣ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିସ୍ନର ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଯେ ଦରଖାସ୍ତ ଦଅନ୍ତି ତହିଁର ହୁକୁମ ଆପଣଙ୍କର ପତ୍ରିକାରେ ପାଠକରି ଯତ୍ପରୋନାସ୍ତି ଦୁଃଖିତ ହେଲୁଁ ଏଂ ଏତଦ୍ୱାରା କମିସ୍ନର ସାହେବଙ୍କର ନିଷ୍ଠୁରତା ଓ ଅଦୂରଦର୍ଶିତାର ଗୁଣ ମଧ୍ୟ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କଠାରେ ଅବିଦିତ ରହିଲା ନାହିଁ । ସେ ଯାହାହେଉ ସେହି ହୁକୁମ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଆମ୍ଭର ଯେ ବକ୍ତବ୍ୟ ଅଛି ତାହା ଲେଖୁଅଛୁଁ ।

୧ମ—ସାହେବ ହୁକୁମ କରନ୍ତି, ଯଦିଚ ନୈସର୍ଗିକ ଦୁର୍ଘଟଣା ବଶତ କୌଣସି କୌଣସି ବତ୍ସରରେ କିଛି କିଛି ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ଦିଆଯାଏ ତାହା କେବଳ ସରକାରର ଅନୁଗ୍ରହ ମାତ୍ର । ଅତଏବ ସେହି ମାଫି ସେମାନଙ୍କର ଦଲିଲ ସ୍ୱରୂପ ହୋଇ ନପାରେ କାରଣ ଜମିଦାର ମାନଙ୍କର ଦଖ କବୁଲିଅତରେ ରାଜସ୍ୱ ମାଫ କଥା ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ ।

ଯଦିଚ ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ବିଷୟ ଜମିଦାର ମାନଙ୍କର ଦାଖ କବୁଲିଅତରେ ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ । ତଥାପି ଯେ ଆବହମାନକାଳ ସେମାନଙ୍କୁ ସରକାର କିଛି କିଛି ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ଦଅନ୍ତି ସେଥି କାରଣ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏକମନରେ ନ୍ୟାୟବାନ, ଧର୍ମପରାୟଣ, ପ୍ରଜାବତ୍ସଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଶତ ଶତବାର ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁଁ ଓ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁଁ ଯେତେକାଳ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ

ସ୍ୱାଧୀନତା ନଘଟି ଅଛୁ ତେତେକାଳ ଯେମନ୍ତ ଇଙ୍ଗରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ପ୍ରଜା ହୋଇଥାଉଁ । ଯଦି ସାଧାରଣ କାରଣରେ ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ପ୍ରଥା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦିନଠାରୁ ଚଳି ଆସୁଅଛି ତେବେ ଏ ବରଷରେ ରାଜସ୍ୱ ମାଫିର ଅସାଧାରଣ କାରଣ ସତ୍ତ୍ୱେ କମାଇଁ ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ? କମିସ୍ନର ସାହେବ କି ରାଜସ୍ୱ ମାଫିର କାରଣ ବୁଝିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ? ଦେଶସ୍ଥ ଆବାଳ ବୃଦ୍ଧବନିତାର ହାହାକାର ଧ୍ୱନି କି ତାହାଙ୍କର କର୍ଣ୍ଣ କୁହରରେ ପ୍ରବିଷ୍ଟ ହେଉନାହିଁ ? ମାଂସ ଶୂନ୍ୟ ଅସ୍ଥିଚର୍ମ ସାର କୋଟରେ ନିବେଶିତ ଚକ୍ଷୁ କି ସାହେବଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ପଥରେ ପଥିକ ହେଉ ନାହାନ୍ତି ?

୨ୟ—ସାହେବ ପୁନଶ୍ଚ କହନ୍ତି ସରକାର କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ସ୍ୱୀକାର ପୂର୍ବକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶରୁ ଶସ୍ୟାଦି ଆଣି ଏ ଦେଶ ଲୋକମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା କରୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର କମିସ୍ନର ସାହେବ ଯଦି ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀର ଜଣେ ମାନ୍ୟବାନ୍ ପ୍ରଧାନ କର୍ମ୍ମକର ନ ହୋଇଥାନ୍ତେ ତେବେ ଆମ୍ଭେମାନେ ତାହାଙ୍କୁ ଅବଶ୍ୟ ଅଳୀକବାଦୀ ବୋଲି କହନ୍ତୁ । କାରଣ ଉତ୍କଳର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣ କାରଣ ଯେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ହେଉଅଛି ତାହା କିଛି ସାଧାରଣ ଧନାଗାରରୁ ଦିଆ ଯାଉନାହିଁ । ପୂର୍ବେ ଇଙ୍ଗଲଣ୍ଡ, ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳ ଓ ବଙ୍ଗଳା ଦେଶର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣ କାରଣ ଯେ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥିଲା ତାହାର ବ୍ୟୟାବଶିଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଦ୍ୱାରା ଏ ଦେଶର ସାହାଯ୍ୟ କରା ଯାଉଅଛି । ସେଥିରୁ ମଧ୍ୟ ଏକକୋଟି ଟଙ୍କା ଆସିନାହିଁ । ସାହେବ କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା କାହାକୁ କହନ୍ତି ? ସେହି କେମ୍ବ୍ରିଜ କି ଅକ୍ସଫୋର୍ଡ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନ ପଢିଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ବୁଝି ପାରୁନାହୁଁ । ଆଉ ଯେ ଦରିଦ୍ର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସରକାର ଏତେ ବ୍ୟୟ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଜମିଦାରମାନେ ସେହି ନିର୍ଧନ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କଠାରୁ ଖଜଣା ଆଦାୟ କରି ଉପର ରାଜକୋଷର କ୍ଷତି ପୂରଣ କରିବେ । ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଅର୍ଥ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ସେମାନେ ପ୍ରାଣ ଓ ଦେଶତ୍ୟାଗ କରୁ ଅଛନ୍ତି ଏକଥା କିଏ ହସ୍ତପଦ ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରାଣୀ ସ୍ୱୀକାର କରିବ ?

୩ୟ—ହୁକୁମ "ଏ ଦେଶରେ ଏ ବରଷ ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧ ଫସଲ ହୋଇ ଅଛି ଓ ତଣ୍ଡୁଳାଦି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ସେହି ତଣ୍ଡୁଳ ବିକ୍ରୟ କରି ଜମିଦାରମାନେ ଅକ୍ଳେଶେ ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ କରିପାରିବେ । କି ନିର୍ବୋଧ ଆଜ୍ଞା ! କି ଅତ୍ୟାଚାର ଆଦେଶ !!! ଯେ ଲୋକ ହସ୍ତରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ପ୍ରଜାର ଶାସନର ଭାର ଅର୍ପିତ ଅଛି ସେ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ କ୍ଷେତ୍ରୋତ୍ପନ୍ନ ଶସ୍ୟର ଅଧିକାରୀ କିଏ ? ଯଥାର୍ଥ ଯଦି ଏ ଦେଶରେ ଅର୍ଦ୍ଧଶସ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ତେବେ ତହିଁରେ ଜମିଦାରମାନଙ୍କର କି ଲାଭ ? ମନରେ କର ଏକ ଜମିଦାରର କ ଓ ଖ ନାମକ ଦୁଇ ମୌଜା ଅଛି । କ ମୌଜାରେ

କିଛୁହିଁ ଧାନ୍ୟ ହୋଇନାହିଁ ଖ ମୌଜାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଧାନ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ସୁତରାଂ ଜମିଦାର କ ମୌଜାରୁ କିଛିହିଁ ଖଜଣା ପାଇଲା ନାହିଁ ଓ ଖ ମୌଜାର ଅଧିକ ଧାନ ହୋଇଥିଲେହେଁ ସେ ସ୍ଥାନର ପ୍ରଜାମାନେ କେବଳ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଜସ୍ୱ ଦେଲେ । ଏପରି ସ୍ଥଳେ କିପ୍ରକାର ଜମିଦାର ସମସ୍ତ ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ କରିବେ ? ଯାହା ହେଉ ଆମ୍ଭେମାନେ କମିସ୍ନର ସାହେବଙ୍କୁ ଦୃଢ଼ତାର ସହିତ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁଁ ହୁଏ ଜମିଦାରମାନଙ୍କ ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ଦେଉନ୍ତୁ ନଚେତ୍ କିଛୁଦିନ କାରଣ ୧୦ ଓ ୪୫ ଆଇନ ପକେଟ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦକରି ରଖନ୍ତୁ ଜମିଦାରମାନେ ଯେ ପ୍ରକାରେ ହେଉ ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ କରିବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ହେ ହତଭାଗ୍ୟ ଜମିଦାରଗଣ ତୁମ୍ଭେମାନେ କି କମିସ୍ନର ଆଶ୍ୟା ଧରିବା ମାତ୍ରକେ ପରମ ଦୟାଳୁ ଓ ପ୍ରଜାବତ୍ସଳ ଜ୍ଞାନ କରି ଅଛ ? ନାନା ଅବଧାନମାନେ ଭୂତପୂର୍ବ କମିସ୍ନର ମହାତ୍ମା ରିକେଟ୍ସ ଓ ଶେରପର ସମସ୍ତେ ନୁହନ୍ତି । ହାୟହତଭାଗ୍ୟମାନେ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯଦି ପୂର୍ବୋକ୍ତ ମହାତ୍ମାଦ୍ୱୟଙ୍କର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ରଖି ତାହାକୁ ଏହି ବିଷୟ ଜଣାନ୍ତ ତେବେ ଏ ସଚେତନ କମିସ୍ନରଙ୍କଠାରୁ ବରଞ୍ଚ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ କାମନା କଅମ୍ଭିତ ଫଳବତୀ ହୁଅନ୍ତା ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ହାୟ ହାୟ ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ପାଇବା ପାଇଁ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ଯେ ଆଶାଲତା ଅଙ୍କୁରିତ ହୋଇଥିଲା ଏ କମିସ୍ନର କୀଟ ତାହା ସମୂଳେ ଛେଦ କଲେ । ହାୟ ! ପରି ନାମରେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦଶା କି ହେବ !!! ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ଜୀବନ ଧାରଣ ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ପୈତୃକ ବୃତ୍ତି ବିନଷ୍ଟ ହେଲ ହେ ମହାତ୍ମା ରିକେଟ୍ସ ! ତୁମ୍ଭେ ଧନ୍ୟ ତୁମ୍ଭର ଦୟାଗୁଣ ଧନ୍ୟ ତୁମ୍ଭର ଜୀବନ ଧନ୍ୟ !!! ଓଡ଼ିଶାରେ କ୍ରନ୍ଦନଧ୍ୱନି ବହୁ ବିସ୍ତୃତ ମହାସମୁଦ୍ର ପାର ହୋଇ ତୁମ୍ଭର ସରଳ ଅନ୍ତଃକରଣକୁ ବ୍ୟଥିତ କରାଇଲା ମାତ୍ର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ସେହି କ୍ରନ୍ଦନଧ୍ୱନି ମହାନଦୀ ପାରହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ହେ ଜମିଦାରଗଣ ତୁମ୍ଭେମାନେ ନିରସ୍ତ ନହୋଇ ବୋର୍ଡ଼କୁ ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଅ ଓ ଭାରତ ବର୍ଷିୟ ସଭ୍ୟକୁ ଆପଣା ଆପଣା ଦୁଃଖ ଜଣାଅ । ଇତି ।

ବାଲେଶ୍ୱର
ତା ୨୯ ରିଖ ମାହେସିପ୍ତମ୍ବର
ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା

ଏକାନ୍ତବଶଂବଦ
ଜଣେ ସ୍ପଷ୍ଟବାଦୀ

ସହର କଟକ ଆଲମଚାନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପଥର ଛାପାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଖ ୧ ଗ
୧୨ ସଂଖ୍ୟା

ତା ୨୦ ଶଖ ମାହେ ଅକ୍ଟୁବର
ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା ମୁଁ ଦ୍ୱ୧୨ନ
କାର୍ତ୍ତିକ ସନ ୧୨୭୪ ସାଲ
ଶନିବାର

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫ ।
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ଟ ୬
ମଫସଲ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟ ଛଡ଼ା
ଡାକମାସୁଲ ବ ୧ ର୍ଷକୁ ଟ ୩ ।

ଅଧସ୍ତ ହାକିମମାନେ

ଗତ ଅଗସ୍ତ କି ସିତମ୍ବର ମାସରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କଲେକ୍ଟରଙ୍କୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଅଧସ୍ତ ଯେଉଁ ହାକିମମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅବକାରୀ ଇଲକା ଭାର ଅଛି, ସେମାନେ ଅଧିକ ଆୟ ଦେଖାଇ ପାରିଲେ ପଦ ବୃଦ୍ଧି ହେବେ କିମ୍ବା ଉପରସ୍ଥ ହାକିମମାନଙ୍କର ପ୍ରିୟ ହେବେ । ଏ ଆଶାରେ ଗଞ୍ଜା ମଦ ଇତ୍ୟାଦିର ଦୋକାନ ବଢ଼ାନ୍ତି ଓ ତଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣ ଲୋକମାନଙ୍କର ସୁଖ୍ୟା ବରଷର ହାନି କରନ୍ତି କି ନା ଏ ବିଷୟ ସେମାନେ ରିପୋର୍ଟ କରିବେ ଏ ବିଷୟରେ ଆମ୍ଭର କିଛି ବକ୍ତବ୍ୟ ଅଛି ।

ଏଥିତୁଲ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ବିଷୟମାନ ଅଧସ୍ଥହାକିମମାନେ କିରୂପ ଚଳନ୍ତି ତାହା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିଦେଲେ ଅବକାରୀସମ୍ପର୍କରେ ତାଙ୍କର ଆଚରଣ କିଛି ବୋଧ ହୋଇପାରେ । ଅନେକ ଅଧସ୍ଥ ହାକିମମାନଙ୍କ ଏକ ବଡ଼ ଭ୍ରମ ଥାଏ ଯେ ସରକାରର ଲଭ କରାଇଲେ ନ୍ୟାୟ କି ଅନ୍ୟାୟର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି ଓ ସରକାରର ବା ଏଥିରେ କି ଇଚ୍ଛା ଏହା ସେମାନେ କ୍ଷଣମାତ୍ର ବିବେଚନା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ଅନେକ ଡିପୋଟି କଲେକ୍ଟରମାନେ କିରୂପ ଜମା ବଢ଼ାଇ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜ୍ଞାତ ଅଛି । ଏଥି ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ପ୍ରକାରେ ଅବୋଧ ଡ଼ିପୋଟିମାନଙ୍କୁ ଓ ତାଙ୍କ ପିତାପିତାମହଙ୍କୁ ପ୍ରଜା ଓ ଜମିଦାରମାନେ ଲୁଟବନ୍ଦୀ ସମୟରେ ନରକକୁ ପଠାଇ ଆଥାନ୍ତି । ଇନ୍‌କମ ଟେକ୍‌ସର ଆସେସରମାନେ କିରୂପ ଦୌରାତ୍ମ୍ୟ କରିଗଲେ ତାହା ଅବଶ୍ୟ ପାଠକମାନେ ବିସ୍ମରଣ କରି ନଥିବେ । ତାଙ୍କ ଦୌରାତ୍ମ୍ୟ ହେତୁରୁ ଅତି ଅଳ୍ପଦିନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଲୋକେ ଆସେସର ନକହି ଅସୁର ନାମରେ ଡାକିଲେ । ଆୟ ବୃଦ୍ଧି କରାଇ ଉପରସ୍ଥ ହାକିମମାନଙ୍କ ପ୍ରିୟ ହେବାର ଇଚ୍ଛା

ଏମନ୍ତ କି କୌଣସି କୌଣସି ସ୍କୁଲରେ ଜରିମାନା ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ୱାରା ସଙ୍କଳିତ ଆୟବୃଦ୍ଧି କରିବାର ପ୍ରବୃତ୍ତି ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ । ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଆୟବୃଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ସରକାରର ପ୍ରିୟ ପାତ୍ର ଆଶା ବୃଥା । ସରକାରର ଇଚ୍ଛା ଯେ ତାଙ୍କର କର୍ମଚାରୀମାନେ ନ୍ୟାୟପର ହେବେ ଓ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ସନ୍ଧିରେ ପୀଡ଼ା ହେବ ତାହା ନ କରିବେ । ସରକାରର ଯାହା ଆୟ ହୁଏ ସରକାର ଜାଣନ୍ତି ଯେ ନ୍ୟାୟ ରୂପେ ହୋଇଅଛି ଅତଏବ ଯେଉଁ ହାକିମର ସୀମା ଉକ୍ତ ଆୟର ଭିତରଆଏ ତାହାର ନିପୁଣ ନଦେଖନ୍ତି ଓ ତାହାର ଆୟବୃଦ୍ଧି ବଳବତୀ ଇଚ୍ଛା ଯଦି ପ୍ରକାଶ ପାଏ ତାକୁ ବରଂ ଦଣ୍ଡର ପାତ୍ର କରନ୍ତି ।

ଅତଏବ ଅଧସ୍ତ ଅନେକ ହାକିମମାନଙ୍କର ଆୟବୃଦ୍ଧି କରି ସରକାରର ପ୍ରିୟ ପାତ୍ର ହେବେ ଏରୂପ ଇଚ୍ଛା ଯେଉଁଠାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି ଅବକାରୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ସେହିରୂପ ଇଚ୍ଛାଥିବ ଆମ୍ଭର ଏକାନ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ ହେଉଅଛି ।

ଚାକରି କି ଭୟାନକ ସମ୍ଭ୍ରମ (ଉଦ୍ଧୃତ)

ମନୋବୃତ୍ତିର ଉତ୍କର୍ଷ ସାଧନ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟର ଯେପ୍ରକାର ଉତ୍କର୍ଷ କର୍ମ ଶରୀରର ବଳ ଓ ତେଜ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ସନ୍ଧିରେ ହୁଏ ସେସବୁ ବିଷୟର ଚର୍ଚ୍ଚା ମଧ୍ୟ ସେହି ପ୍ରକାର ପ୍ରୟୋଜନୀୟ । ଯଦ୍ୟପି ହୀନବଳତା ଅପାରଗତା ଶରୀରରୁଗ୍ଣାବସ୍ଥା ଅଥବା ଆଳସ୍ୟ ହେତୁ ମନୁଷ୍ୟ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ହୁଏ । ତେବେ ତାହା ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ବିଦ୍ୟା ବୁଦ୍ଧି ସ୍ମରଣ ଶକ୍ତି ମାର୍ଜିତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ କି ଫଳ ଜନ୍ମିପାରେ । ଶାରୀରିକ ଚେଷ୍ଟାକୁ ଏ ଦେଶସ୍ଥ ଲୋକମାନେ ସମ୍ଭ୍ରମନାଶକ ଓ ଅଭଦ୍ରତାର ଚିହ୍ନ ବୋଲି ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି ଦିବାରାତ୍ରି ଅଚଳ ପଦାର୍ଥପରି ଉପବେଶନ ବା ଶୟନକରିବା ଓ ଖଞ୍ଜପରି ହସ୍ତପଦାଦି ଚାଳନରହିତ ହେବା ଅଥବା କର୍ମକୁ ବ୍ୟଗ୍ରସ୍ୱରୂପ ଭୟ କରିବା ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ତାପ ଓ ବାହାରର ବାୟୁକୁ ପୀଡ଼ାର ଆକର ମନେ କରିବା ସମ୍ଭ୍ରମର ଲକ୍ଷଣ ମନେ କରନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ସ୍ୱହସ୍ତରେ ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ଉତ୍ତୋଳନ କରନ୍ତି । ଚାକକରି ଘରୁ ବାହାରକୁ ଯାଆନ୍ତି କିମ୍ବା ସ୍ୱୟଂ ବିଷୟ କର୍ମର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ କରନ୍ତି ସେମାନେ ହଟ ବାବୁ ନାମର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହନ୍ତି ଓ ଭଦ୍ରଲୋକ ବୋଲି ପରିଚିତ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଅନ୍ୟ ପରିଶ୍ରମ ଦୂରରେ ଥାଉ ୫୧୦ ଙ୍କା ବେତନ ଭୋଗୀ କେରାଣୀମାନେ ଓ ବିନାବେତନର ଶିକ୍ଷାନବୀସମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ଦୁଇ ତିନିଅଣା ଗାଡ଼ିଭଡ଼ା ନ ଦେଇ କ୍ଷାନ୍ତ ରହିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଚାକର ଉପରେ ସକଳ କର୍ମର ଭାରଦେଇ ଟଙ୍କାକ ସ୍ଥାନରେ ଦୁଇଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରି

ଋଣଗ୍ରସ୍ତ ହେବେ ତାହା ଭଲ ତଥାପି ଏ ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ ସ୍ୱୟଂ ବଜାରକୁ ଯାଇ ଆପଣା ଦ୍ରବ୍ୟ କ୍ରୟ କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଆହୁରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ଏହି ଯେ କଚେରୀର କୌଣସି ସାହେବ ବୋଇଲେ ମଦ କିମ୍ବା ଏକ ବଣ୍ଡିଲ ଚୁହା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ କିଣିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ତତ୍କ୍ଷଣାତ ସେହି କେରାଣି ଅଥବା ଶିକ୍ଷାନବିସ ଶଶ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଦଉଡ଼ିଯାଇ ବଜାରରୁ ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟ ଆଣିଦିଅନ୍ତି । ଯଦ୍ୟପି ସାହେବ ମେଜ ଘୁଞ୍ଚାଇବାକୁ ଆଦେଶ କରନ୍ତି ତେବେ ଅନ୍ୟ ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବାବୁ ମହାଶୟମାନେ ସ୍ୱୟଂ ମେଜର ପାଖେ ଧରି ‘‘ଉଠାଅ ଉଠାଅ କହି ଟେକନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଘରକୁ ଆସିଲେ ଗୋଡ଼ ଧୋଇବା ନିମନ୍ତେ ଲୋଟାଏ ପାଣି ଚାକର କିମ୍ବା ତଦା ଭାବେ ଆପଣା ସହଧର୍ମିଣୀ ଆଣି ନ ଦେବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଡ଼ଧୁଆ ହେବ ନାହିଁ । କୃଷି କର୍ମରେ ହାତ ଦେବା କିମ୍ବା କୌଣସି ଶିଳ୍ପ କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବା ଚଷା ଅବା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲୋକ କର୍ମ ଏହି ପ୍ରକାରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସଂସ୍କାର ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଭିନ୍ନ ଦେଶୀୟ ଏକ ଚର୍ମପାଦୁକା ବିକ୍ରେତା ଦୋକାନରେ ମୋହରର ବା ଗୁମାସ୍ତା ଗିରିରେ ସେହି ମୋଚିର ଚାକର ହେବା ସମ୍ଭ୍ରମର କର୍ମ ବୋଲ୍ ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି । କେହି ଅବା ତାହା ମଧ୍ୟ ନ କରି ଭିକ୍ଷା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଆପଣାରମାନ, ସମ୍ଭ୍ରମ ଓ ଭଦ୍ରତା ରକ୍ଷା କରନ୍ତି । କୌଣସିଠାରେ ଖଣ୍ଡେ ଦଶପନ୍ଦର ଟଙ୍କାର ଚାକିରି ଖାଲି ହେଲେ ଦୁଇ ତିନିଶ ଭଦ୍ରଲୋକ ସେଥିର ପ୍ରାର୍ଥୀ ହୁଅନ୍ତି ଓ ଚାକିରି ଅଭାବରେ ଖାଇବା ବିନା କୁଟୁମ୍ବ ଗଣ୍ଡି ମରୁଅଛନ୍ତି’’ ଏହି ଆକ୍ଷେପ ଶବ୍ଦ ସର୍ବଦା ଶୁଣାଯାଏ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦେଶ ଏପରି ଫଳଶାଳୀ ଓ ଏତେ ଅଳ୍ପ ବ୍ୟୟରେ ମୂଲିଆ ମିଳନ୍ତି ଯେ ଭଦ୍ର ଲୋକମାନେ ଅଳ୍ପ ଭୂମିଧରି ଦୁଇ ଚାରିଜଣ ମୂଲିଆ ରଖି ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ପରିଶ୍ରମ କଲେ ଅନାୟାସରେ ସୁଖରେ ସଂସାର ଯାତ୍ରା ନିର୍ବାହ କରିପାରନ୍ତେ । ହା ଚାକିରି ‘‘ହା ଚାକିରି’’ କରି ଦ୍ୱାର ଦ୍ୱାର ହୋଇ ଉପାସନା କରି ବୁଲିବାକୁ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ଚାଷ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ନୁହନ୍ତି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ସେମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଜୀବନ ଧାରଣର ଉପାୟ ଅନାୟାସରେ ସୁସିଦ୍ଧ ହୋଇପାରନ୍ତା । ସୂତ୍ରଧର କୁମ୍ଭକାର ଗୃହାଦି ନିର୍ମାଣ ଇତ୍ୟାଦି ନାନାପ୍ରକାର ସ୍ୱାଧୀନ ବୃତ୍ତି ଅଛି । ଏଥିରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ କର୍ମ ଅବଲମ୍ବନ କଲେ ଏକପ୍ରକାର ଜୀବନ ଧାରଣର ଉପାୟ ହେବ ।

ପ୍ରାପ୍ତ

(ଚତୁର୍ଥ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶିତ ପର)

‘‘ଓଡ଼ିଆମାନେ ସ୍ୱଭାବତଃ ଜଡବୋଧ’’ ଏହି ପ୍ରବାଦ ଯଥାର୍ଥ କିନା । ବିଦ୍ୟା ସୁନ୍ଦର ରଚନା ଅନେକ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରେ ଦୀନକୃଷ୍ଣ ଦାସ ଯେ ରସକଲ୍ଲୋଳ ନାମକ ପୁସ୍ତକ ରଚନା କରନ୍ତି ତାହାର ସହିତ ତୁଳନା କରି ଦେଖିଲେ ବିଦ୍ୟା ସୁନ୍ଦର ଅତି ଅପକୃଷ୍ଟ ବୋଧହୁଏ । କି ରଚନା ଚାତୁର୍ଯ୍ୟ କି ସ୍ୱଭାବ ବର୍ଣ୍ଣନା ବିଶେଷ ଓ ଯମକ ରଚନା ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ଦୀନକୃଷ୍ଣ ଭାରତଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ପରାକାଷ୍ଠା ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି । ତଥାପି ଦେଖ ବିଦ୍ୟା ସୁନ୍ଦର ଆଜି କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଦ୍ୱାନ ମଣ୍ଡଳୀରେ ସମାଦୃତ ହେଉଅଛି । ମାତ୍ର ରସ କଲ୍ଲୋଳ ପ୍ରତି କେହି ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରିବାକୁ ନାହିଁ । ରସ କଲ୍ଲୋଳ ଆଦିରସ ଘଟିତ କୁତ୍ସିତ ଭାବାଶ୍ରିତ ବୋଲି ଯେ ଯାହା କୁହନ୍ତୁ ସେଥିରେ ଆମ୍ଭର ବକ୍ତବ୍ୟ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ରସ କଲ୍ଲୋଳ ଯେ ସର୍ବ ବିଷୟରେ ବିଦ୍ୟା ସୁନ୍ଦରଠାରୁ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଗ୍ରନ୍ଥ ତାହାର ସନ୍ଦେହାଭାବ ଏହି ବାକ୍ୟର ଦୃଢ଼ତା କାରଣ ଦର୍ଶାଇବା ବାହୁଲ୍ୟ ମାତ୍ର । ଯେ ସହୃଦୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଏ ଗ୍ରନ୍ଥଦ୍ୱୟ ପାଠ କରିଅଛନ୍ତି ସେହି ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ଦ୍ୱୟର ଉତ୍କର୍ଷାପକର୍ଷ ବିଷୟ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିଅଛନ୍ତି । ଦୀନକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଛଡ଼ା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅନେକ କବି ଅନେକ ବିଷୟରେ ଅନେକ ଗ୍ରନ୍ଥ ରଚନା କରିଅଛନ୍ତି । ମୁଦ୍ରାଯନ୍ତ୍ର ଅଭାବରେ ଅନେକ ଗ୍ରନ୍ଥ ଲୋପ ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର କବି କୁଳ କେଶରୀ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ୫୨ ଖଣ୍ଡ ଗ୍ରନ୍ଥ ରଚନା କରନ୍ତି ମାତ୍ର ଇଦାନୀଂ ପ୍ରଶଂସିତ କବି ରଚିତ ୨୦।୨୫ ଖଣ୍ଡରୁ ଅଧିକ ମିଳୁନାହିଁ ।

କି ଆଦିରସ କି ବୀରରସ କି ଭକ୍ତିରସ କି କରୁଣାରସ ସକଳ ବିଷୟ ରଚନାରେ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ଅଦ୍ୱିତୀୟ କବିତ୍ୱ ଶକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରିଯାଇ ଅଛନ୍ତି ବିଶେଷରେ ଯମକ ଓ ଶ୍ଳେଷପଦ ରଚନାରେ ଯେପରି ନିପୁଣତା ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେ ସାହାସ କରି କହିପାରୁଁ ସଂସ୍କୃତ ଭିନ୍ନ ଭାରତ ବର୍ଷୀୟ ଏମନ୍ତ ଭାଷାର କାବ୍ୟକାର ନାହାନ୍ତି ଯେ ଯାହାଙ୍କ ସହିତ ତୁଳଣା ଦିଆଯାଇ ପାରେ । ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ କୃତ ବୈଦେହୀଶ ବିଳାସରେ ରାମ ରାବଣର ଯୁଦ୍ଧ ଅରଣ୍ୟରେ ରାମ ଦ୍ୱାରୁ ସୀତାର ପ୍ରବୋଧ ଋଷିଶୃଙ୍ଗର ଆଶ୍ରମ ବର୍ଣ୍ଣନ ଅନ୍ୟତର ପୁଷ୍ପକରେ ଲବଣ୍ୟବତୀର ସଖୀମାନଙ୍କ ସହିତ କ୍ରୀଡ଼ା ଏହି ସକଳ ସ୍ଥାନ ପାଠ ସମୟରେ ରଚୟିତାକୁ ପ୍ରାକୃତ ଅନୁପମ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ସଂକୋଚ ବୋଧହୁଏ ।

ହାୟ ! ଏହି ସକଳ ଗ୍ରନ୍ଥର ଏପରି ଅନାଦର ଦେଖି ହୃଦୟ ଏକାବେଳକେ ବିଦୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଏ । ହାୟ ଏମନ୍ତ କି ସମୟ ଆମ୍ଭେମାନେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବୁ ଯେ ଏହି ସକଳ ଗ୍ରନ୍ଥର ଯଥାର୍ଥ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷା ହୋଇଅଛି ।

ସଭ୍ୟତମ ଗ୍ରୀସ୍ ଓ ରୋମ ରାଜ୍ୟର ପତନ ଇଂଲଣ୍ଡର ଉନ୍ନତି ଓ ଭାରତର ଅଧୋଗତି ଦେଖିଲେ ପ୍ରତୀୟମାନ ହୁଏ ଯେ ଅବନୀ ମଣ୍ଡଳରେ କିଛିହିଁ ସ୍ଥାୟୀ ନୁହଇ । କାଳରେ ସକଳ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉଅଛି । ଆହୁରି ଦେଖ ଯେ କଲିକତା ନଗର କିଛିଦିନ ପୂର୍ବରେ କଣ୍ଟକମୟ ଅରଣ୍ୟ ତଗ୍ଧରେ ଆବୃତ ଓ ଶଶକ ଶୃଗାଳାଦିର କେଳି ଭୂମି ରୂପେ ପରିଣତ ଥିଲା ସେହି କଲିକତା ନଗର ସମସ୍ତ ଭାରତରେ ରାଜଧାନୀ ହୋଇ ରାଜକାର୍ଯ୍ୟ ସେବା ଶ୍ରେଣୀ ରାଜପୁରୁଷ ଅସଂଖ୍ୟ ବିଦ୍ୱାନ ମଣ୍ଡଳୀ ଗଗନ ସ୍ପର୍ଶୀ ସୌଧ ମାଳାରେ ପରିବୃତ ହୋଇଅଛି ଏହିପରି କେତେ ଜନପୂର୍ଣ୍ଣ ବୃଦ୍ଧିଶୀଳ ନଗରୀ ଭୂମିସାତ ଓ କେତେ ଜନଶୂନ୍ୟ ଅରଣ୍ୟ ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀ ନଗରୀ ହେଉଅଛି । ଏହିପରି ମନୁଷ୍ୟ ଜାତିର ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ । ଦେଖ ଯେ ଇଂରେଜ ଜାତି ପୂର୍ବରେ ଅସଭ୍ୟ ଅରଣ୍ୟ ବାସୀ ଥିଲେ । ସେହି ଇଂରେଜ ଜାତି ବର୍ତ୍ତମାନ ଧରାତଳ ବ୍ୟାପୀ ହୋଇ ଅସଂଖ୍ୟ ଦେଶରେ ଆପଣାମାନଙ୍କର ବାହୁବଳ ଓ ଜ୍ଞାନବଳର ପ୍ରମାଣ ସ୍ୱରୂପ କୀର୍ତ୍ତି ପତାକା ଉଡ଼ାଉ ଅଛନ୍ତି । (ଫଳେ ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟରେ ଏମନ୍ତ ନଦୀ ସାଗର ଉପସାଗର ଅପ୍ରସିଦ୍ଧ ଯହିଁରେ ଇଂଲଣ୍ଡୀୟ ବଣିକ ତରଣୀ ଭ୍ରମମାନ ନ ହେଉଅଛି ତେବେ ଯେ ଉତ୍କଳୀୟମାନେ ଏକଦା ସ୍ୱକୀୟ ବାହୁବଳରେ ଉତ୍ତରେ ହୁଗୁଳି ନଦୀ ଦକ୍ଷିଣେ କୁମାରିକା ଅନ୍ତରୀପ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ସଂପ୍ରତି ଦୁର୍ବଳ, ଅଳସ ଓ ଯେ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ ଓ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ପ୍ରଭୃତି ମହାମହା କବି ଆବିର୍ଭୂତ ଥିଲେ ସେହି ଓଡ଼ିଆମାନେ ସଂପ୍ରତି ଅଜ୍ଞ ଓ ବର୍ବର ବୋଲି ଅପରିଣାମଦର୍ଶୀ ବିଦେଶୀୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଭିହିତ ହେବେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କି । ମାତ୍ର "ଓଡ଼ିଆମାନେ ସ୍ୱଭାବତଃ ନିର୍ବୋଧ" ଏକଥା ଯେମାନେ କହନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ନିତାନ୍ତ ଅଜ୍ଞ ଓ ଅଦୂରଦର୍ଶୀ ଭିନ୍ନ ଆଉ କି କୁହାଯାଇପାରେ କେବଳ ଓଡ଼ିଆମାନେ ପୃଥିବୀରେ ଏମନ ଜାତିନାହାନ୍ତି ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱଭାବତ ଅଜ୍ଞାନୀ ବୋଲି କହି ଯାଇପାରେ । ପରମ କାରୁଣିକ ପରମେଶ୍ୱର ପକ୍ଷପାତ ବିସ୍ତାର କରି ମନୁଷ୍ୟ ସନ୍ତାନ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଜାତିକୁ ଜ୍ଞାନୀ ଓ ଅନ୍ୟ ଜାତିକୁ ଅଜ୍ଞାନୀ କରି ସୃଷ୍ଟି କରିଅଛନ୍ତି । ଏକଥା ସ୍ୱୀକାର କରିବା ନିମନ୍ତେ ମୂର୍ଖତାର କର୍ମ । ତେବେ ଯେ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଅସଭ୍ୟ ଜାତି ଦେଖାଯାଏ ସେ କେବଳ ସେମାନଙ୍କର ଦୋଷ । ମନୁଷ୍ୟମାନେ ନିଜ କୃତ କର୍ମର ଫଳ ଭୋଗୀ ଏ କଥା ସିଦ୍ଧି ଅଟେ । କେହି କେହି ଜାତିସ୍ଥ ଲୋକେ ଅଳସତା ପୂର୍ବକ ବା ସୁବିଧା ନ

ଥିବାରୁ ବିଦ୍ୟାଲୋଚନା ନ କରି ହିତାହିତ ବିବେଚନା ଶୂନ୍ୟ ଓ ଆରଣ୍ୟ ପଶୁବତ୍ ବ୍ୟବହାର କରୁଅଛନ୍ତି ଅଥବା ଅଜ୍ଞତା ସୁଲଭ ପଦେ ପଦେ ପରମ କାରୁଣିକ ପରମେଶ୍ୱର ଶୁଭ ଜନକ ଅନୁଶାସନାବଳୀ ଲଙ୍ଘନ ପୂର୍ବକ ଅଶେଷ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଜାଲରେ ଜୀବନ ବିସର୍ଜନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଐ ଦେଖନ୍ତୁ ଦେଖନ୍ତୁ ଜାପାନସ୍ଥ ଲୋକେ ଜ୍ଞାନ ଓ ସଭ୍ୟତା ବଳଲାଭ ପୂର୍ବକ ଆପଣା ମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟର ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ନାନା ପ୍ରକାର କଳ ନିର୍ମାଣ କରି ଓ ସଜ୍ଞାସ୍ତ ଜ୍ଞାନବଳ ସୃଷ୍ଟି ସହାୟ ଦ୍ୱାରା ନୈସର୍ଗିକ ନିୟମ ମାର୍ଗରେ ଅଟଳ ହୋଇ ବଳଶାଳୀ ଅନନ୍ତ ସୁଖ ଭୋଗ କରୁଅଛନ୍ତି । କେତେ ଗ୍ରନ୍ଥମୋକ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପରମେଶ୍ୱର କେବଳ ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରିବାପାଇଁ ସୃଷ୍ଟି କରିଅଛନ୍ତି । ଯାହାର ଜ୍ଞାନର ଲେଶ ମାତ୍ର ଅଛି ସେ କି ଏ କଥା ସ୍ୱୀକାର କରିବ ? ଏଣୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ହେଉଅଛି ଯେ ପରମାତ୍ମା ପରମେଶ୍ୱର ପୃଥିବୀସ୍ଥ ତାବତ୍ ଲୋକଙ୍କୁ ଏକ ଉପାଦାନରେ ସୃଷ୍ଟି କରିଅଛନ୍ତି । ତାବତ୍ ଲୋକର ଏକ ସ୍ୱଭାବ ସିଦ୍ଧ ଜ୍ଞାନ ଅଛି । ତାହାର ଉନ୍ନତାବନତ ବିଷୟ ସେମାନଙ୍କର ଯତ୍ନ ପ୍ରତି ନିର୍ଭର କରେ ।

ତେବେ ଯେ କାଫ୍ରି ଜାତିଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରି ଦେଖିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ପଶୁବତ୍ ଜ୍ଞାନ ହୁଏ । ଚେଷ୍ଟା କଲେ ଯେ ସେମାନେ ସଭ୍ୟ ହୋଇପାରିବେ ମହାତ୍ମା ଟାମସ୍ ଜେନ୍‌କିନସ ତାହାର ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଯେ ଆଣ୍ଡ୍ରେମାନ ଓ ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ ଦ୍ୱୀପବାସୀମାନେ କିଛୁଦିନ ପୂର୍ବେ ନିତାନ୍ତ ଅଜ୍ଞତା ହେତୁରୁ ରାକ୍ଷସ ପରି ନରମେଦ ଭକ୍ଷଣ କରୁଥିଲେ ସେମାନେ ସୁଦ୍ଧା ମହାତ୍ମା ପାଦ୍ରିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଅଂଶରେ ସଭ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଶିଳ୍ପ ବିଦ୍ୟାରେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳୀୟମାନେ ନିପୁଣ ଥିଲେ ପୂର୍ବେ ବାଲେଶ୍ୱରସ୍ଥ ବସ୍ତ୍ର ବିଖ୍ୟାତ ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକ ରଜତ କାଞ୍ଚନ ନିର୍ମିତ ଅଳଙ୍କାର ବିଷୟ କେ ନ ଜାଣେ । ସେ ଯାହାହେଉ ଉତ୍କଳୀମାନେ ଯେ ପୂର୍ବେ ଭାରତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବ ବିଷୟରେ ବିଖ୍ୟାତ ଥିଲେ ତାହାର ସନ୍ଦେହାଭାବ ହେ ଉତ୍କଳୀୟମାନେ ଉଠ ଆପଣମାନଙ୍କର ପୂର୍ବ ପୁରୁଷର ଯଥାର୍ଥ ନାମ ରକ୍ଷା ଓ ଆପଣା ଆପଣାର ଲଲାଟସ୍ଥ ଅଜ୍ଞତା ପବାଦ ରୂପ କଳଙ୍କ ରେଖା ଉନ୍ମୋଚନ କରିବାକୁ ତତ୍ପର ହୁଅ । ଆଉ କେତେକାଳ ଆଳସ୍ୟ ସଲିଳରେ ଜୀବନ ବିସର୍ଜନ କରିବ ? ଆଉ କେତେକାଳ ଅଜ୍ଞତା ନିଦ୍ରାରେ ଅଭିଭୂତ ହୋଇ ଭିନ୍ନ ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କଠାରେ ଉପହାସାସ୍ପଦ ହୋଇ ରହିବ ? ଯେ ଦିନ ପୂର୍ବ ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ଇଙ୍ଗରେଜ ଜାତି ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଦୁର୍ବୃତ୍ତ ନାଗପୁରୀମାନଙ୍କୁ ତଡ଼ି ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେହିଦିନୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦେଶର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ନିଶା ଶେଷ ହୋଇଅଛି । ଇତି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ

ହାଇକୋର୍ଟରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହୋଇ ଅଛି କି ମିତାକ୍ଷରା ମତରେ ପୈତୃକ ଧନରେ ପିତା ପୁତ୍ରର ସମାନ ଅଧିକାର ! ପୁତ୍ରର ଅଭିମତ ବିନା ପିତାର ଅଧିକାର ନାହିଁ ଯେ, ପୈତୃକ ବିଷୟରେ ଦାନ ବିକ୍ରୟ କରିବେ । ପିତା ଯଦ୍ୟପି ଏ ରୂପ ହସ୍ତାନ୍ତର କରନ୍ତି ତାହାହେଲେ ୧୨ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପୁତ୍ରକୁ ଅଦାଲତରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାକୁ ହେବ । ଏ ରୂପ ବିକ୍ରୟ ଆଦି ଉତ୍ତାରୁ ପୁତ୍ର ଜନ୍ମ ହେଲେ ସେଥିରେ କିଛି ଆପତ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ଭାରତ ବର୍ଷର ସେକ୍ରେଟରି ଅବଷ୍ଟେଟ ମହାମାନ୍ୟ ହାଣବେର୍ଣ୍ଣ ସାହେବ ଏଠାରେ ରାଜସ୍ୱର ଆୟବ୍ୟୟ ଯେ ହେସାବ ପାର୍ଲ୍‌ମେଣ୍ଟରେ ମହାସଭାରେ ଦାଖଲ କରିଅଛନ୍ତି । ସେଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସନ ୧୮୭୬।୭୭ ମସିହାରେ ମୋଟ ଆୟ ଟ୫୭,୦୪,୧୦,୦୦୦ ଙ୍କା ଓ ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଟ୫୭,୦୨,୧୦,୦୦୦ ଙ୍କା ହୋଇଥିଲା । ହୃମ୍ ପେଟିଅଟ କହନ୍ତି ଯେ ଏ ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ଟ୧୩,୦୦,୦୦,୦୦୦ ଙ୍କା ଦରମାହା ପେନସନ୍ ଓ ରେଲ ରୋଡ଼ ସୈନ୍ୟ ସକାଶେ ଜିନିଷ ଖରିଦ ଇତ୍ୟାଦିରେ (ଇଂଲଣ୍ଡ ଅର୍ଥାତ ବିଲାତ)ରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଅଇ ଅତଏବ ଭାରତ ବର୍ଷରେ ଇଂଲଣ୍ଡର କର୍ତ୍ତୃତ୍ୟଥିବାରୁ ସେ ଦେଶର କେତେ ଧନ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି ତାହା ଅନାୟସରେ ପ୍ରମାଣ ହେଉଅଛି ।

ଆମେରିକା ଦେଶୀୟମାନେ ଏକ ବୃହଦାକାର ତୋପ ତିଆର କରିଅଛନ୍ତି ସେଥିରେ ସେ୭୦ର ବାରୁଦ ଦେଲେ ସେ୭୭୦ର ଗୁଳି ମରାଯାଇ ପାରିବ ।

ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ବାଲେଶ୍ୱରର ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ଏବେ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଚଳିବାର ଦେଖି କଙ୍ଗାଳମାନେ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଏହିପରି ସୁବିଧା ପ୍ରଥମରୁ ହୋଇଥିଲେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସହସ୍ର ସହସ୍ର ଭାଇ ବନ୍ଧୁମାନେ ମୃତ୍ୟୁ ଗ୍ରାସରୁ ଉଦ୍ଧାର ପାଇଥାଆନ୍ତେ ।

ଦୁଆର ଜିଲାରେ ବହୁତ ବର୍ଷା ହେବାରୁ କୃଷି ଉତ୍ତମ ରୂପେ ହୋଇଅଛି । କେତେଥର ଝଡ଼ ହେବାରୁ କିଛି ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ କୃଷୀମାନେ ଯଥେଷ୍ଟ ଶସ୍ୟ ପାଇବାର ଭରସା କରିଅଛନ୍ତି ଆମ୍ଭ ଦେଶରେ ଏପରି କେବେ ହେବ ?

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାରେ ବଙ୍ଗଳାର ଲୋକମାନେ କଦାଚ ନିରସ୍ତ ହେଉନାହାନ୍ତି ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ କାଳିପାଡ଼ାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ କୃଷ୍ଣ କିଶୋର ପୋଦାର ନିରୁପାୟ ଲୋକମାନଙ୍କ ପରିବାରସ୍ଥ ପ୍ରତ୍ୟେକବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଏକଟଙ୍କା ହିସାବରେ ମାସିକ ଦାନ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ କେହି କେହି ପରିବାର

ଟ୨୦ ଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ପାଉଅଛନ୍ତି । ଏ ଛଡ଼ା ଯେଉଁ ପରିବାରରେ ଜ ୫ ଣରୁ ନ୍ୟୂନ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ସେଠାରେ ଏକଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଅବଧି ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି । ଦୁଃଖୀମାନେ ଅନ୍ନାଭାବରେ ଅତିଶୟ କାତର ଅଛନ୍ତି ଓ ଗୃହଲୋକର ଖାଉ ଚାଳଧାନରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଏକ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଜାମାନେ ଖାଇବାକୁ ନ ପାଇ ଲୁଟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଭାରି ଓଲ ଉଠା ହୋଇଅଛି । ଲଣ୍ଡନର ପୂର୍ବ ଭାଗରେ (ଯେଠାରେ ଦୁଃଖୀ ଲୋକମାନେ ବାସ କରନ୍ତି) ଅନେକ ମନୁଷ୍ୟ ମରିଅଛନ୍ତି. ଏହି ହେତୁ ଧନୀ ଲୋକମାନେ ସହର ପରିତ୍ୟାଗ କରି ମଫସଲରେ ବାସ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଆସାମଠାରୁ ଏଡୁକେସନ ଗେଜେଟ ସଂବାଦ ପାଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ସେଠାରେ ବିଦ୍ୟାସ୍ରାସ୍ମୀ ନାମରେ ଗୋଟିଏ ସଭା ହୋଇଅଛି । ଏ ସଭାରେ ବିଦ୍ୟାଲୋଚନା ସୁଶୀଲତା ଓ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ସଦ୍‌ଗୁଣମାନ ଆଲୋଚିତ ହୁଅଇ । ଏ ଦେଶରେ ଯେ ଏତେକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ରୂପ କିଛି ସଭା ହୋଇନାହିଁ । ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଖେଦର ବିଷୟ । ବିଦ୍ୱାନ ଓ ଧନାଢ୍ୟ ଲୋକମାନେ ଆଉ କେତେକାଳରେ ସାଧାରଣ ମଙ୍ଗଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତି ହେବେ ?

ଉକ୍ତ ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତି ଯେ ମଧ୍ୟ ଆସିଆର ତାମଖଣ୍ଡ ନାମକ ସ୍ଥାନ ନିବାସୀମାନଙ୍କର ରୁଷିଆଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଘୋରତର ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ଅନେକ ଥର ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଅନେକ ଲୋକ ଉଭୟ ପକ୍ଷରୁ ମାରିଯାଇ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଅବଧି କେହି ଜୟୀ ହୋଇନାହାନ୍ତି ।

ଦଶହରା ସମୟରେ କେତେକ ଦିନ ବର୍ଷା ନ ହେବାରୁ ଫସଲ ପକ୍ଷରେ ଏକ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଯତ୍‌କିଞ୍ଚିତ୍ ଆଶଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ତାହା ଗତ କୌମାର ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ସମୟର ବର୍ଷା ଦ୍ୱାରା ନିବାରଣ ହୋଇଅଛି । ସଙ୍ଗସରେ ଏ ସମୟରେ ଏପ୍ରକାର ବର୍ଷା ହୋଇଅଛି ଯେ କୌଣସି କୃଷୀ ଶିତରତୁର ଫସଲ ପ୍ରକାଶେ ଆଉ ବର୍ଷାର ଅପେକ୍ଷା କରୁନାହାନ୍ତି । ଏତେବେଳେ ନିଶ୍ଚୟ ଜଣାଗଲା ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେତେ ଫସଲ ଅଛି ତାହାର ବିନାଶ ନାହିଁ ।

ପ୍ରେରିତ ପତ୍ର

ଦଣ୍ଡିଦାର

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ

ସମୀପେଷୁ

ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ କତିପୟ ପଂକ୍ତି ସଂଶୋଧନାନ୍ତେ ଦୀପିକୈକ ପାର୍ଶ୍ୱେ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ବହୁ ବାଧିତ କରିବାହେବେ ।

ମହାଶୟ କି ଆକ୍ଷେପର ବିଷୟ ! ବାଣିଜ୍ୟରେ ସ୍ୱୟଂ ସର୍କାର ଯାହାଙ୍କର ବଦାନ୍ୟତା ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମୟରେ ବାହୁଲ୍ୟ ରୂପେ ପ୍ରକାଶ ପାଏ ସେ ବ୍ୟବସ୍ଥାଧୀନ ହୋଇ ତତ୍ ସମ୍ପର୍କେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ଅଟନ୍ତି । ମାତ୍ର ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ଏହି ଯେ ସାମାନ୍ୟ ଦଣ୍ଡିଦାରମାନେ ସ୍ୱୟଂ ସର୍କାର ହୋଇ ତଣ୍ଡୁଲାଦି ବିକ୍ରୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକ୍ରମେ ଦର ହ୍ରାସ ବୃଦ୍ଧି ନିରୂପଣ କରନ୍ତି ଯେବେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଶସ୍ୟାଦି ବିକ୍ରୟ ସ୍ଥାନରେ ଏହି ଦଣ୍ଡିକାରମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଦେଖିବେ । ତେବେ ଏହି ମହାପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ସେ ପ୍ରକୃତ ଅଧିକାରୀ ଜ୍ଞାନ କରିବେ । ପୁନଶ୍ଚ କ୍ରେତାମାନଙ୍କର ନିକଟରୁ ନଗଦ ଟଙ୍କାରେ ଯେ ବଟା ଘେନନ୍ତି ଶସ୍ୟଦାନେ ଯେ ଅମନୁତ ପ୍ରକାଶରେ ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଯେଉଁ ଅତ୍ୟାଗ୍ରହ ହୁଏ ତାହା ଦେଖି ବିସ୍ମୟାପନ୍ନ ହେବାକୁ ହୁଏ । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଏମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡିଦାର ନ ବୋଲି ଦଣ୍ଡଧର କହିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଯେବେ ଏମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶସ୍ୟାଦିର ଦରଦାମ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ସର୍ବସାଧାରଣର ଅନିଷ୍ଟ ହୁଅଇ ତେବେ ସର୍କାର ଏ ଅନିଷ୍ଟ ନିବାରଣରେ କି ହେତୁ ଯତ୍ନବାନ ନ ହୁଅନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶସ୍ୟାଦିର ଦର ନିରୂପଣ ଯେବେ ହୋଇପାରେ ତେବେ ତତୋଧିକ ନଗର ନିବାସୀ କୌଣସି କୌଣସି ଭଦ୍ର ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆମଦାନି ପ୍ରମାଣେ କଦର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇ ନ ପାରେ ? ଅଥବା ସର୍କାର ଯେବେ କୌଣସି ଏକ ଜଣ ସୁବିବେକ ଚୌଧୁରୀ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ନିମନ୍ତେ ନିଯୁକ୍ତ କରନ୍ତେ ତେବେ କି ସର୍ବସାଧାରଣର ସନ୍ତୋଷଜନକ ହୋଇ ନ ପାରନ୍ତା ? ଯେ ପ୍ରକାର ହେଉ ପଛେ ଏ ଅନିଷ୍ଟକର ଦଣ୍ଡିଦାରମାନେ ଯେମନ୍ତ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ନିରସ୍ତ କରାଯିବେ ଏ ବିଷୟରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦୟାଶୀଳ ସର୍କାର ଅତି ଯତ୍ନ ପୂର୍ବକ ମନୋଯୋଗ କରିବାକୁ ତ୍ରୁଟି ନ କରିବେ ।

କଟକ }
ତା ୮ ରିଖ ଅକ୍ଟୁବର ସଂ ୧୮୬୬ ମସିହା

ଦାଶରଥି ରାଉତ

ଆମ୍ଭେମାନେ ଜ୍ଞାତ ହୋଇଅଛୁଁ ଯେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିସ୍ନର ସାହେବ ଦଣ୍ଡଦାରଙ୍କୁ ପରାସ୍ତ କରିବାର ଉପାୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ମଧ୍ୟ ଏ ବିଷୟରେ ରିପୋର୍ଟ ତଲବ ଆସିଅଛି । ସମ୍ପାଦକ ଗତ ତା ୬ ରିଖ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ମଧ୍ୟେ ଯେ ପ୍ରହେଳିକା ପ୍ରଶ୍ନମାନ ହୋଇଥିଲା ତାହାର ଉତ୍ତର—

ମଧସ୍ଥାନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କି ନାମ ଦିଅନ୍ତି ?
ସୃଷ୍ଟି ମଧ୍ୟେ ସବୁଠାରୁ କେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୁଅନ୍ତି ?
ଧବଳେ ଗଗନେ କେବା ପ୍ରଭା ପ୍ରକାଶନ୍ତି ?
ଏ ପ୍ରଶ୍ନମାନ ଉତ୍ତର ତ୍ରିବର୍ଣ୍ଣ ଅଟନ୍ତି ।
ସୁଜନେ ଶୁଣ, ଶେଷ ଅକ୍ଷରେ ନାମ ପ୍ରମାଣ ।

ପ୍ରହେଳିକା

ଚତୁର୍ବର୍ଣ୍ଣ ଶବ୍ଦ ଏହୁ ଅବଗତ ହେବେ,
ତହିଁ ଆକାର ଅକାର ଇକାର ଲିପ୍ତ ଥିବେ ।
ଆକାର ଇକାର ଲୋପେ ରାମ ସପତ୍ନୀ ଭ୍ରାତା
ଇକାର ଲୋପେ ମୋହା ପୁସ୍ତକ ଅବଗତା ।
ସୁବୋଧ ସୁଶୀଳ ଜନେ ବିଚାର କରିଲେ
ତ୍ରିବର୍ଣ୍ଣ ସଂଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ ଅନାୟାସେ ମିଳେ ।

ବଇଷ୍ଣବ ମାହାନ୍ତି

ବିଜ୍ଞାପନ

ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବାଦ ଦେଉଅଛୁ ଯେ ଯେଉଁମାନେ ପତ୍ରିକାର ଅଗ୍ରିମ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇନାହାନ୍ତି ସେମାନେ ଚଳିତ ଅକ୍ଟୁବର ମାସ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ଆଦାୟ ନ କଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ବାକିଦାର ଜ୍ଞାନ କରାଯିବ । ଓ ବର୍ଷାନ୍ତେ ଯେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଛି ସେହି ମୂଲ୍ୟ ତାଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯିବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସହର କଟକ ଆଲମଚାନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୁମ୍ପାନିର ପଥର ଛାପରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଖ ୧ ଗ
୧୩ ସଂଖ୍ୟା।

ତାରିଖ ମାହେ ନବମ୍ବର
ସନ ୧୮୬୭ ମସିହା । ମୁ ।
ଦ୨°ନ କାର୍ତ୍ତିକ ସନ
୧୨୭୪ ଶାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫.୦୦
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ
ବର୍ଷକୁ ଟ ୬.୦୦
ମଫସଲ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଛଡ଼ା
ଡାକ ମାଶୁଲ ବ ୧ ର୍ଷକୁ
ଟ ଗ ।

ରାଜସ୍ୱ ମାପର ପୂର୍ବ ଲକ୍ଷଣ—

ଏତେ ଦିନରେ ପ୍ରଜାକୂଳର ଆର୍ତ୍ତନାଦ ଦାରଜିଲିଂ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଶ୍ରୀଯୁତ ଲେଫନେନ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣରଙ୍କ କର୍ଣ୍ଣ କୁହରରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲା ଓ ସେମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମୋଚନ ହେବାର ସଙ୍କେତ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା ସ୍ୟାର ସିସିଲ ବିଡନ୍ ସାହେବ ଗତ ମାସ ତା ୧୬ ରିଖରେ ବୋର୍ଡ୍‌କୁ ତଳ ଲେଖିତ ତାର ଖବର ପଠାଇବାରୁ ତଦନୁସାର ବୋର୍ଡ ସେକ୍ରେଟାରି ଆଗତ ଲାଟବନ୍ଦୀ ମୁଲତବି ରଖିବା ଓ ଏ କଥା ପୂର୍ବରୁ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜ୍ଞାତ କରାଇବା ସକାଶେ କମିସନର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ତାର ଚିଠିର ମର୍ମ ଏହି—

ଲେଫଟେନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ବୋର୍ଡକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ଓ ଗତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରୁ କୃଷି ପ୍ରଜାଙ୍କର ଯେ ଫଳ ହୋଇଅଛି ଏ ବିଷୟମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଯଥେଷ୍ଟ ତଦାରଖ ଅପେକ୍ଷାରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ନବମ୍ବର ମାସ କିସ୍ତି ତିନି ମାସ ମୁଲତବି ରଖିବେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଏ ହୁକୁମ ଯେ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପକାରୀ ହୋଇଅଛି ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନାତୀତ, କୁମାର ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ପ୍ରଚୁର ବରଷା ଯେ ରୂପ କୃଷୀମାନଙ୍କର ଓଷ୍ଠାଗତ ପ୍ରାଣକୁ ପିଣ୍ଡରେ ପୁନଃସ୍ଥାପନ କରି ଭାବି ସୁଖର ଆଶାରେ ସେମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଃଖକୁ ବିସ୍ମରଣ କରାଇଲା । ସେହି ରୂପ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ତାର ଖବର ଜମିଦାରଙ୍କ ମୃତବତ ସ୍ପନ୍ଦହୀନ ଶରୀରକୁ ତଡ଼ିତ ଯନ୍ତ୍ରର ସ୍ୱରୂପ ସ୍ପର୍ଶ କରିବା ମାତ୍ରକେ ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗମାନ ସତେଜ ହୋଇଉଠିଲା । ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜା

ଏକ କାଳରେ ଯେ ଏତେ ସୁଖାନୁଭବ କରିବେ ତାହା କେହି ଜାଣୁ ନ ଥିଲେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିସନର ସାହେବଙ୍କ ଶତଶ୍ରାଯୁକ୍ତ ଓ ଆଜ୍ଞାରେ ଲୋକମାନେ ହତାଶ ହୋଇଥିଲେ । ସେହି ହେତୁରୁ ବୋଧ ହୁଅଇ ଏ ଶୁଭ ସମ୍ବାଦ ଦ୍ୱିଗୁଣ ପ୍ରୀତିକର ହୋଇଅଛି ।

ମାତ୍ର ପରିଶେଷରେ ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ନ ହେଲେ ତୁଷ୍ଟି ସ୍ୱୀକାର କରିବାରେ କି ଲାଭ ହେବ ? ଉଦରର ଜ୍ୱାଲା କି ଆଶା ଭରସାରେ ନିବାର ହେବ । ଯାହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିତାନ୍ତ ପକ୍ଷରେ ଦୁଇଥର ଲୋଡ଼ା ହୁଅଇ ତାହାକୁ କେତେ କାଳ ମନୁଷ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିପାରିବ । କମିସନର ସାହେବଙ୍କ ମନରେ ଜମିଦାରମାନେ ଧାନ ଅପ୍ରାପ୍ତିରେ ଯେତେ ଲାଭ କରନ୍ତୁ ଅଧିକାଂଶ ଜମିଦାର ସାମାନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ପରି କେବଳ ଅନ୍ନ ସକାଶେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଖଜଣା ମାଫର ନିଶ୍ଚୟ ଅଜ୍ଞାନ ହେଲେ ସେମାନେ ରଇତଙ୍କଠାରୁ ଅଳ୍ପ ବହୁତରେ ଖଜଣା ଆଦାୟ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ଓ ସମୟରେ ଯାହା ତାଙ୍କ ହସ୍ତକୁ ଆସିବ ତାହା ଗୁଡ଼ିକ ଗୋଦାମରୁ ବଞ୍ଚି ଆସିବ ନାହିଁ ଓ ଆସନ୍ତା ଅପ୍ରେଲ କିସ୍ତି ମଧ୍ୟ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଥିବ । ଏ ସ୍ଥଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ସମୟ ଦେବା କେବଳ ଅଧିକ କ୍ଲେଶ ଦେବା ହୁଅଇ । ଏକାବକାୟା ସକାଶେ ନିରୁପାୟ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ସେ ସମୟରେ ହାଲ ବକାୟା ଦୁଇ ଦାୟରେ ପଡ଼ିବେ । ରଇତଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ବିଶେଷ ଉପକାର ନାହିଁ । ହାଲ ବକାୟା ଚିନ୍ତାରେ ତାଙ୍କୁ ସୁଦ୍ଧା ମଗ୍ନ ହେବାକୁ ହେବ । ଅତଏବ ସର୍ବପ୍ରକାର ବିବେଚନାରେ ଉଚିତ ହେଉଅଛି ଯେ ମାଫିର ଆଜ୍ଞା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏକାବେଳକେ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଭାବ ଗତିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଅବଧି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଯଥେଷ୍ଟ ପରିଚୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ହା, ଶାତକାଣ୍ଡ ରାମାୟଣ ଶେଷ ହେଲା ମାତ୍ର ଶୀତା ସ୍ତ୍ରୀ ଙ୍କ ପୁରୁଷ ଏହା ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଦେଶର ଚତୁର୍ଥାଂଶ ପ୍ରଜା ମରିହଜି ଗଲେ ଓ ଜୀବିତ ପ୍ରଜା ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ଅଂଶ ଆପଣା ଘର ଓ ଚଉକାଠ କପାଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିକି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହେଲେ, ଏବଂ ସରକାର ସ୍ୱୟଂ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଧାନୁଆ ଗୁଡ଼ିକ ବିଦେଶରୁ ଆଣି ବିକି ସ୍ଥଳରେ ବିସ୍ତର ମାରପିଟ୍ କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ଲୋକମାନେ ନିମିଷ ମାତ୍ରକେ କେଉଁଆଡ଼େ ଦେନିଗଲେ ତାହାର ତଦନ୍ତ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ତଥାଚ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଦାରଖ ଅପେକ୍ଷା ରଖନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଶ୍ମଶାନରେ ଲମ୍ବ ହୋଇ ନପଡ଼ିଲେ କି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଦାରଖ ହେବାର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ । ଆଦ୍ୟରୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଯଥାର୍ଥ ଜ୍ଞାନ ଯେବେ ସରକାର ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତେ ତେବେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଏତାଦୃଶ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା । ମାତ୍ର ସ୍ଥାନୀୟ ହାକିମମାନେ ଅବକାଶାଭାବ ଅଥବା ଅନ୍ୟ କାରଣରୁ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ସ୍ୱଚକ୍ଷୁରେ ନଦେଖି ପରଚକ୍ଷୁରେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାରୁ ସାହାଯ୍ୟ ଓ

ଚାଉଳ ଆମଦାନୀ କର୍ମରେ ବିଳମ୍ବ ହେଲ ଓ ସେଥିରେ ଯେତେ ଅନିଷ୍ଟ ହେଲା ତାହା କାହାର ଅବିଦିତ ନାହିଁ । ଗତ ନବମ୍ବରରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପ୍ରଥମେ ଦୃଷ୍ଟ ହୁଅଇ ଓ ଏ ନବମ୍ବରରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଦାରଖର ଅପେକ୍ଷା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏବଂପ୍ରକାର ଗୁରୁତର ବ୍ୟାପାରମାନଙ୍କରେ ଯେ ସ୍ଥଳେ ରାଜାର ଏତାଦୃଶ ଅଲକ୍ଷିତ ଯତ୍ନ ସେ ସ୍ଥଳେ ପ୍ରଜାର ମଙ୍ଗଳର ସୀମା କି ?

ଆମ୍ଭେମାନେ ବିନୟ ପୂର୍ବକ ସ୍ୟାର ସିସିଲ ବିଡ଼ନ ସାହେବଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁଁ ଯେ ଅକାଳରେ ଯଦ୍ୟପି କି ସେ ଆପଣା କାରୁଣ୍ୟ ସ୍ୱଭାବର ବିଲକ୍ଷଣ ଚିହ୍ନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଟାଲଟୁଲରେ ଯେ ରୂପ ତାହା ଶେଷ ନ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଅବିଳମ୍ବରେ ଜମିଦାର ଓ ରୟତିମାନେ ଯେପରି ଖଜଣା ମାଫିର ସମ୍ବାଦ ପାନ୍ତି ତହିଁପ୍ରତି ଯଥୋଚିତ ବିବେଚନା କରନ୍ତୁ ତାହା ହେଲେ ଯଥାର୍ଥ ରାଜଧର୍ମ ରକ୍ଷା ହେବ ।

ଯେବେ ଏହି ସ୍ଥଗିତ ହେବା ଆଜ୍ଞା ଏକମାସ ପୂର୍ବରୁ ଆସିଥାନ୍ତା ତେବେ ପ୍ରଜାଙ୍କର କେତେ ମଙ୍ଗଳ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ମଫସଲ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ

ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଥି ପୂର୍ବ ସଙ୍ଖ୍ୟାରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ଭ୍ରମରୂପେ ଚଳୁଥିବାର ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଲେଖିଥିଲୁ ଓ ମଫସଲ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ମନୋଯୋଗ ନହେବା ଆଶଙ୍କା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁ । ଦୁର୍ଗୋତ୍ସବ ସମୟରେ ମଫସଲର ଯେ ଅବସ୍ଥା ଦେଖିଥିଲୁ ସେଥିରୁ ବୋଧହେଲ ଯେ ତତ୍ରସ୍ଥ ଲୋକମାନେ କେବଳ ନାମମାତ୍ର ସାହାଯ୍ୟ ପାନ୍ତି । ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଅନ୍ନଛତ୍ର ହୋଇଅଛି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ସେଥିରୁ ବିଶେଷ ଉପକାର ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ମୋହୁରରମାନେ କର୍ମରେ ଅନେକ ତ୍ରୁଟି କରୁଥିବାର ଦେଖାଗଲା ଓ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ଯେ ପ୍ରକୃତ ଉପାୟ ଅର୍ଥାତ ଚାଉଳ ବିକ୍ରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସ୍ଥାପନ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ନାମମାତ୍ରରେ ଚଳୁଅଛି । ସଦରରେ ନାନାସ୍ଥାନରୁ ଚାଉଳ ଆମଦାନି ହେଉଅଛି ମାତ୍ର ମଫସଲରେ ସରକାରୀ ଚାଉଳ ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ । ଯଦ୍ୟପି ଇଦାନି ଏକ ଏକ ସମୟରେ ନୂତନ ଚାଉଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି ମାତ୍ର ହାଟଦିନ ନ ହେଲେ ତାହା ମିଳୁନାହିଁ ଓ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କର ଏରୂପ ଅବସ୍ଥା ନୁହେଁ ଯେ ଏକାବେଳକେ ୬।୭ ଦିନର ଚାଉଳ କିଣି

ପାରନ୍ତି । ସାହାଯ୍ୟ ବଣ୍ଟି ଦୁର୍ଗୋତ୍ସବ ପୂର୍ବ ଯତ୍‌କିଞ୍ଚିତରେ ହେଉଥିଲା ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନରେ ସରକାରୀ ଚାଉଳର ଉଶୋଟ ହେତୁ ତାହା ଏକାବେଳକେ ସ୍ଥଗିତ ହୋଇଅଛି । ଦୁଃଖୀ ଲୋକମାନେ ମୂଲମଜୁରି କିମ୍ବା ଘରର ସାମଗ୍ରୀ ବିକି ଦ୍ୱାରା ଯଦ୍ୟପି କିଞ୍ଚିତ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ସେଥିରେ ସେମାନେ ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । କାରଣ ଚାଉଳ ଅନ୍ୱେଷଣ କରିବାରେ ସେମାନଙ୍କର ତତୋଧିକ କ୍ଲେଶ ହୁଅଇ ଓ ଏକ ଏକ ସମୟରେ ଉପବାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘଟଣା ହୁଅଇ । ବିଶେଷରେ ୧୦।୧୨ ମୌଜାରେ ଏକମାତ୍ର ସାହାଯ୍ୟ ବଣ୍ଟିର ଗୋଦାମ ହୋଇଅଛି । ବଣ୍ଟିଦିନ ଏପରି ଗୋଲମାଲ ହୁଅଇ ଯେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଚାଉଳ ଦେବାର କଠିଣ ହୋଇ ଉଠଇ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଏହିକଥା ଶୁଣିଲୁ ଯେ ପ୍ରହାର ଭୟରେ ସେମାନେ ସରକାର ଗୋଦାମରୁ କିଛିମାତ୍ର ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ନିଷ୍ଠୁର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥାଏ । ମଫସଲର ସରକାରି ଚାଉଳ ବଣ୍ଟିର ସୁନିୟମ ହୋଇଥିଲେ ଏପ୍ରକାର ଦୁରବସ୍ଥା ଲୋକଙ୍କର ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି ଆଶା କରୁ ଯେ ଅଳ୍ପକାଳ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଅଛି ଏଥିରେ ସରକାରି ଚାଉଳ ମଫସଲରେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ବଣ୍ଟି ହେବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେଉ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିସ୍ନର ସାହେବ ଏ ବିଷୟରେ ମନଯୋଗୀ ହେଲେ ଏ କର୍ମ ସହଜରେ ସିଦ୍ଧ ହେବ ଓ ମଫସଲରେ ଯାଗାଯାଗାରେ ଚାଉଳ ପ୍ରାପ୍ତିର ସୁଯୋଗ ହେଲେ କେହି ସହରକୁ ଚାଉଳ ପାଇଁ ଆସିବେନାହିଁ । ସହରର ବଣ୍ଟି ଗୋଦାମ ବନ୍ଦ କଲେ ମଧ୍ୟ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିବେଚନାରେ କିଛି ଅନିଷ୍ଟ ହେବନାହିଁ ମାତ୍ର ଆଉ ଏକମାସ କାଳ ମଫସଲରେ ଚାଉଳ ଗୋଦାମ ଜାରି ରଖିବାର ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି । ଅତଏବ ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁ ଯେ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ସାହାଯ୍ୟ ବଣ୍ଟି ସ୍ଥଗିତ କରି ପ୍ରତି ପାଞ୍ଚକୋଶରେ ଏକ ଏକ ସରକାରି ଗୋଦାମ ସ୍ଥାପନ ହୋଇ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଚାଉଳ ଦିଆଯାଉ କିମ୍ବା କମିଟିନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି ଗ୍ରାମରେ ଏକ ଏକ ମୋଦି ନିଯୁକ୍ତ କରି ତାଙ୍କଠାରେ ସରକାରି ଖର୍ଚ୍ଚାରେ ଚାଉଳ ପହଞ୍ଚାଇ ଦିଆଯାଉ । ଏସମୟରେ କେହି କଦାଚ କଦାଚ ଚାଉଳ ଘରେ ରଖିବା ସକାଶେ ଖରିଦ କରିବେ ନାହିଁ କାରଣ ପୁସମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାଉ ଅବଶ୍ୟ ଅଧିକ ହେବ ଓ ସମସ୍ତେ ଏହି ଆଶାରେ ଆପଣାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବୋଧ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଯେ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୋକଙ୍କର ଉପକାର ହେବ ତାହା କହି ନପାରୁ ଯେଉଁମାନେ ମଫସଲର ଅବସ୍ଥାରୁ ଜ୍ଞାତ ଅଛନ୍ତି ଏକା ସେହିମାନେ ଜାଣନ୍ତି ।

ଇଷ୍ଟଇଣ୍ଡିଆ ଇରିଗେସନ ଓ କେନାଲ କୁମ୍ପାନି

ଏହି ନାମାବଲମ୍ବିତ ଦ୍ୱାରା କମ୍ପାନିରୁ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ପରିମାଣରେ ଟଙ୍କା ଆସି ଅଜସ୍ର ନଦୀ ମଧ୍ୟରେ ଶିଳା ବନ୍ଧନ ସାଧିତ ହେଉଅଛି ଏଥିରେ ଏ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ହେବ କିନା ଏ ବିଷୟରେ ଅଦ୍ୟାପି ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ଅଛି ଯେଉଁମାନେ ମହାନଦୀ ଓ କାଠ ଯୋଡ଼ୀର ତଟକୁ ଏଥିପୂର୍ବେ ଦର୍ଶନ କରୁଥିଲେ ସେମାନେ ସେଥିର ଉଚ୍ଛ୍ୱାସ ବୁଝି ନ ପାରି ଏହି ବିବେଚନା କରୁଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ କୁମ୍ପାନି କେବଳ ଆପଣାର ସର୍ବନାଶର ଉପାୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଇଦାନୀ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଖାଲ ଏକପ୍ରକାର ନିର୍ମାଣ ହୋଇ କେତେକ ଜମିକୁ ଜଳ ଦେବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେବାରେ ଲୋକେ ବୁଝିପାରୁ ଅଛନ୍ତି ଯେ ନଦୀ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଧ ନ ହେଲେ ଉକ୍ତ ଖାଲରେ ଜଳ ପବେଶ ହୋଇ ନ ପାରେ ମାତ୍ର ଅନେକ ଲୋକ ଏପରି ମନେକରି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଉକ୍ତ କୁମ୍ପାନି ଦ୍ୱାରା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର କିଛି ମାତ୍ର ଉପକାର ହେବନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ତାହା ନୁହଇ । ଏ କୁମ୍ପାନି ଯେ କର୍ମ ଆରମ୍ଭ କରିଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ସଫଳ ହେବାର ଅଧିକ ସମ୍ଭାବନା । କୃଷିମାନେ ଯେ କେବଳ ଦୈବ ଉପରେ ନିର୍ଭରକରି ସର୍ବଦା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଫସଲ ପାଇବେ ନାହିଁ । ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଃସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହୋଇଅଛି ଏ ବର୍ଷାକାଳରେ ସଚରାଚର ବୃଷ୍ଟି ହୁଅଇ ବୋଲି ଯେ କୁମ୍ପାନିଠାରୁ କେହି ଜଳ ନେବେ ନାହିଁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଏହି ବର୍ଷରେ ଅପ୍ରମାଣ ହେଲା । ଗତବର୍ଷ ଯେବେ କୁମ୍ପାନିର ଖାଲମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ କ୍ଷେତକୁ ପାଣି ଦେଇ ପାରିଥାନ୍ତା ତେବେ ଏତେ କଠୋର କାଳ କଦାଚ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା । ସବୁ ବର୍ଷ ମେଘର ପ୍ରାୟ ସମାନ ରୂପ ଜଳ ପଡ଼ଇ ମାତ୍ର ସବୁ ବର୍ଷ ଫସଲ ସମାନ ରୂପ ହୁଅଇନାହିଁ । ଏଥିର କାରଣ ଏହି ଯେ କ୍ଷେତସ୍ଥିତ ଫଳ ପକ୍ଷରେ କେଉଁ ସମୟରେ କି ପରିମାଣରେ ଜଳ ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ତ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ବିବେଚନା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେ ସ୍ୱର୍ଗରେ ରାଜପଦ ପାଇବାରୁ ଗର୍ବିତ ହୋଇ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି ନାହିଁ । କେତେବେଳେ ଏକାବେଳକେ ଏପ୍ରକାର ବହୁ ବୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି ଯେ ପୃଥିବୀର ଅନ୍ତକାଳ ପ୍ରବେଶ ହେଲପରି ସର୍ବତ୍ର କେବଳ ଜଳମୟ ଦୃଶ୍ୟ ହୁଅଇ ଓ ତହିଁରେ ଫସଲ ତଥା କି ଗ୍ରାମକୁ ଗ୍ରାମ ଘର ଓ ମନୁଷ୍ୟ ସହିତ ନଷ୍ଟ ହୁଅଇ ଶୁଣି ଏକ ଏକ ସମୟରେ ଅନାବୃଷ୍ଟିରୁ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତଫଳ ମାନ ଘଟିଥାଏ । ଏ ରୂପେ ଯେ ସ୍ଥଳେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପାଳଣରେ ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟୟ ନାହିଁ ସେ ସ୍ଥଳେ ଲୌକିକ ଉପାୟ ଦ୍ୱାରା ଫସଲ ରକ୍ଷା କରିବାର ଯେ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ତାହା କହାଯାଇ ନପାରେ । ଇରିଗେସନ କୁମ୍ପାନି ଯେତେବେଳେ ଖାଲମାନ ନିର୍ମାଣ କରି ଉତ୍କଳ ଦେଶ ଅଧିକାଂଶ ଭୂମିରେ ଜଳସେଚନ କରିପାରିବେ ସେ ସମୟରେ ଯେ ତାହାଙ୍କର ଓ ଲୋକଙ୍କର ଅନେକ ଲାଭ ହେବ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ବୋଧ ହୋଇଅଛି ।

ଗତବର୍ଷ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଖାଲରେ କେବଳ ବର୍ଷାପାଣି କିଞ୍ଚିତ ଯମା ହୋଇଥିବାରୁ ତାହା ନେବାପାଇଁ ପ୍ରଜାମାନେ କବୁଲିୟତ କରିଥିଲେ ଓ ଏବର୍ଷ ପ୍ରଥମରୁ ବରାବର ସୁପାଳକ ହେଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ୍ୟ ଦଶହରାର ସମୟରେ ସପ୍ତାହ ମାତ୍ର ମେଘର ଦର୍ଶନ ନ ହେବାରୁ ସ୍ଥାନ ସ୍ଥାନରେ ଚାଷିମାନେ ବିଲକୁ ପାଣି ବୋହିବାରେ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ ଓ ପଦ୍ମପୁର ଓ ତନ୍ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କର ପ୍ରଜାଦଳ କ୍ୟାନାଲରଖାଲରୁ ପାଣିନେବା ସକାଶେ ଦୁଇ ଏକ ଦିନରେ ପ୍ରାୟ ଏକ ସହସ୍ର କବୁଲିୟତ କଲେ ମାତ୍ର ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଇଚ୍ଛାରୁ କୁମାର ପୂର୍ଣ୍ଣମୀର ବର୍ଷା ଏମନ୍ତ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ହେଲା ଯେ ଏ ଫସଲ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର କବୁଲିୟତ ମାତ୍ର ସାର ହେଲା, ଫଳତଃ ଯେବେ ବର୍ଷାକାଳରେ ଖାଲର ଜଳ ପ୍ରତି ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଏପ୍ରକାର ଆଗ୍ରହ ତେବେ ଶୀତ ଓ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ଯେ ସେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ସହିତ ନୂତନ ଫସଲ ସକାଶେ ଜଳ ନେବେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ମନେ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଫସଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସକାଶେ କ୍ୟାନାଲର ଜଳ ଚାଷିମାନେ ନେବେ ନାହିଁ, ବୋଧକରୁଁ ସେମାନେ ଏଥର ଉକ୍ତ ଭ୍ରମ ତ୍ୟାଗ କରିବେ । ଓ କ୍ୟାନାଲର କର୍ମରେ ଅବଶ୍ୟ ସୁଫଳ ହେବାର ଜ୍ଞାନ କରିବେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ

ସେକ୍ରେଟେରି ଅବଷ୍ଟେଟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରାଲଙ୍କ ନିକଟକୁ ତଳଲେଖିତ ଚିଠୀ ତାର ଡାକଯୋଗେ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶରେ ନଦୀବନ୍ୟା ହେତୁ ଘୋର ବିପଦ ପଡ଼ିଥିବାର ପ୍ରଚାର ହୋଇଅଛି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତହବିଲରୁ ବିନା ଓଜର ଟଙ୍କା ଦାନକରି ଓ ବିପଦର ଗତି ଓ ନିବାରଣର ଆଶା କି ରୂପ ଅଛି ଶୀଘ୍ର ରିପୋର୍ଟକର । ବିଲାତର ସେକ୍ରେଟେରୀ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଶ୍ରବଣ ମାତ୍ରକେ ଏତାଦୃଶ୍ୟ ବଦାନ୍ୟତା ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଅଧସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀମାନେ ବର୍ଷାବଧିକାଲ ଆମ୍ଭର ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେଖୁଁ ଦେଖୁଁ କେତେବେଳେ କହନ୍ତି ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ଉତ୍ତମ ରୂପ ଚଳୁଅଛି । ଅନ୍ୟବେଳେ କୁହନ୍ତି ଟଙ୍କା ଦରକାର ନାହିଁ ଓ କେତେବେଳେ ଦେଶରେ ଅନେକ ଧାନ ଥିବାର ବିଶ୍ୱାସକରି ଚାଉଳ ପଠାଇବା ବିଷୟରେ ବୋର୍ଡ଼କୁ ବାରଣ କରନ୍ତି ।

ବଙ୍ଗଲା ହତାରେ ବୋର୍ଡ଼ରେଭନ୍ୟୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଁ ମୋଟରେ ଟ୩୦୭୨୯୭ଙ୍କା ଆଯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟୟ କରିଅଛନ୍ତି । ପୁଣି ଚାଉଳ ଖରିଦ କରି କେବଳ ଓଡ଼ିଶାକୁ ପଠାଇବା କାରଣ ଟ୩୦୦୦୦୦ଙ୍କା ଦାଦନ କରିଅଛନ୍ତି ଯଥା—

ବାଲେଶ୍ୱର	ଟ ୧୨୭୦୦୦
କଟକ	ଟ ୧୨୪୦୦୦
ପୁରୀ	ଟ ୫୦୦୦୦

ବୋମ୍ବାଇ ହତାର ବିସପ (ଅର୍ଥାତ ଲାଟ ପାଦ୍ରି) କଲିକତାର ବିସପ କର୍ମରେ ଏକଟିଂ ସ୍ୱରୂପ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଇରିଗେସନ କୁମ୍ପାନିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିବା କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଖାଲ ଓ ବରୁପା ମୁହଁ ଠାରୁ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଧ ଖାଲ ଉପରେ ଆସନ୍ତା ଜନଓରି ମାସଠାରୁ ସନ ୧୮୭୪ ମସିହା କେନାଲ ଆଇନ ପ୍ରଚଳ ହେବନ ଓ ଉକ୍ତ ଆଇନର ଦଫାନୁସାରେ ସେ ସମସ୍ତ ଖାଲ ମଧ୍ୟରେ ଗମନାଗମନ କରୁଥିବା ନୌକା ଓ ତନ୍ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ବାହାଗିରଙ୍କ ଉପରେ ମାସୁଲ ଲାଗିବ । କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଖାଲରେ ନୌକାର ବୋଝେଇ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତି ରକମ ମହଣକୁ ଟ୦୵୫ ଓ ପଥିକ ଯାନାଯ୍ୟତର ନୌକାରେ ଲୋକପ୍ରତି ଏକ ମାଇଲକୁ ଏକ ପାହୁଲାର ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଅଥବା ୨୪ କୋଶରେ ଏକଅଣା ହିସାବରେ ମାସୁଲ ନିଆଯିବ । ଉଭୟ ପ୍ରକାର ମାସୁଲ ନୌକାର ମାଲିକଠାରୁ ଆଦାୟ ହେବ । ବ୍ରାହ୍ମଣୀର ବନ୍ଧଖାଲରେ ମ୧୦୦ହଣକୁ ଟ୦।୵ ଅଣା ହିସାବରେ ମାସୁଲ ଆଦାୟ ହେବ ।

। ପ୍ର । ଅଶୁରେଶ୍ୱର । ମୌ । ଦକ୍ଷତପଦାରେ କୌଣସି ଦୁରାତ୍ମା ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଖୁର ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତବିକ୍ଷତ ଓ ତାହାର ପୁଅକୁ ପ୍ରାଣରୁ ବଧ କରିଅଛି । ପୁଲିସ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଧୃତ ନହେବାରୁ କଟକର ମେଜଷ୍ଟର ସାହେବ ଆଜ୍ଞା ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ ଉକ୍ତ ଦୁରାତ୍ମାକୁ ଯେ କେହି ଗିରପ୍ତାର କରି କି କରାଇ ଦେବ ତାହାକୁ ଟ୫୦ଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯିବ ।

ଲାଟବନ୍ଧି କିସ୍ତ ବନ୍ଦ କଲାଉତ୍ତାରୁ ବଙ୍ଗାଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଜିଲା ହାକିମଙ୍କଠାରୁ କୈଫିଅତ ତଲବ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଶସ୍ୟ ଦୁଷ୍ପ୍ରାପ୍ୟ ହେବାରେ ଚାଷିମାନଙ୍କୁ କେଉଁ ପରଗଣାରେ କିପରି ବାଧୁଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଲାଟବନ୍ଦୀ ସ୍ଥଗିତକୁ କେହି ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ଜ୍ଞାନ କରିବେ ନାହିଁ । ଯଦ୍ୟପି ବାସ୍ତବରେ ଚାଷିଙ୍କୁ ବିଶେଷ କଷ୍ଟ ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖାଯିବ ତେବେ ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ହେବ । ନଚେତ୍ ଶୀତକାଳର ଫସଲ କଟାଗଲା ଉତ୍ତାରୁ ଲାଟବନ୍ଦୀ ହେବ ।

ଗତ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ତା୧୦ରିଖ ବେଳ ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ ପେଶୋୱାରରେ ଅତି ବେଗରେ ଭୂମିକମ୍ପ ହୋଇଥିଲା ଉକ୍ତ ଭୂମିକମ୍ପରେ ତଦସ୍ଥ ଦୁହାଦ

ଅନେକ ଗ୍ରାଣ୍ଟିପତ୍ର ବସ୍ତ୍ର ପୋଷିତ ପଶୁ ନାଶ ହୋଇ ଅଛି । ଏଡ଼ିନ୍‌ବେସ୍ଥ ଗେଜେଟର ଲେଖିବା ମୁତାବକ ପେଟଶାୟାରର · ଅତି ପ୍ରାଚୀନ ଲୋକମାନେ ଏପ୍ରକାର ଭୂମିକମ୍ପ କେବେ ଦେଖି ନଥିଲେ ।

ଗୋହାଟି ଆସାମରୁ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ଯେ ସେଠାରେ ପ୍ରଚୁର ବୈଦ୍ୟାବୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି ।

ଏଡ଼େନକେମ୍ପ ଗେଜେଟରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଦାସ କ୍ରୟ ବିକ୍ରୟ ନିମିତ୍ତ ଚଟ୍ଟଦେଶର ୬ଜଣ ମନୁଷ୍ୟ ଆଳପୁର ସେଣିଧ୍ୟନରେ ସପୋର୍ଦ୍ଦ ହୁଅନ୍ତି ଦୁଇଜଣ ସ୍ତ୍ରୀ ହଟ୍ଟା ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ଦାସ ଆମଦାନି କରୁଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ୫ ବର୍ଷ ମିଆଦ ହୋଇଅଛି ଆଉ ଲୋକମାନେ ଦାସ କ୍ରୟ କରିବା ଅପରାଧରେ ଦଣ୍ଡପାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଇଉରୋପରୁ ତାର ଖବର ଆସି ଅଛି ଯେ ଲଣ୍ଡନର ଲର୍ଡ ମେୟର ଭାରତ ବର୍ଷର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବିଷୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ ନିମିତ୍ତ ଯେ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି । ଲର୍ଡ ନର୍ଥବ୍ରୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ତାହାଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ ହୋଇଥିଲା । ନର୍ଥବ୍ରୋକ ସାହେବ କହିଲେ ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପାଇଁ ଆଉ ଅଧିକ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେ ରୂପ ଫଣ୍ଡ ସ୍ଥାପନ କରିଅଛନ୍ତି ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ସକାଶେ ତାହା ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଥିର ବିବେଚନା କରୁଅଛୁ ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ପ୍ରକୃତ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଇଣ୍ଡିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିଲାତକୁ ଲେଖିନାହାନ୍ତି ତାହା ନ ହେଲେ ଯେ ସ୍ଥଳେ ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ହୋଇ ନଥିବାର ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ସେ ସ୍ଥଳେ ଭାରତବର୍ଷର ସେକ୍ରେଟରି କି ଟଙ୍କା ପ୍ରୟୋଜନ ନଥିବାର ବ୍ୟକ୍ତ କରନ୍ତେ ?

ବଙ୍ଗଲାର ଲେଫ୍‌ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାହେବ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦାର୍ଜିଲିଂରୁ କଲିକତାକୁ ଫେରି ଆସିଥିବେ । ଇଙ୍ଗ୍ଲିସମ୍ୟାନଙ୍କ କହିବା ଅନୁସାରେ ଗତ ମାସ ତା ୧୧ ରିଖରେ ଉକ୍ତମହୋଦୟ ଦାର୍ଜିଲିଂ ତ୍ୟାଗ କରିବାର ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଅବଗତ ହୋଇଁ ଅଛୁଁ ଯେ କଲିକତାର ବିସପ୍ ପଦ୍ମାନନ୍ଦଙ୍କର ପତ୍ନୀ ମରିଯିବାରୁ କି ପ୍ରକାରେ ଘଟଣା ହେଲା ଏ ବିଷୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଆଦେଶ କରିଅଛନ୍ତି ?

ନୂତନ ଚାଉଳ କଟକ ସହରକୁ ଆସିବାକୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ଅଦ୍ୟାପି ଦରର କିଛିମାତ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ନାହିଁ । ବରଂ କିଞ୍ଚିତ୍ ଉପରକୁ

ଯାଉଅଛୁ । ସରକାରୀ ଚାଉଳ ଦଶହରା ପୂର୍ବ ଧାନୁଆ ଟଙ୍କାକୁ ଦଶସେର ଓ ସବୁ ଟଙ୍କାକୁ ସାତସେର ବିକ୍ରି ହେଉଥିଲା ଦିନକୁଦିନ ଅଧିକ କି ହୁଅନ୍ତା ନା ବର୍ତ୍ତମାନ ଧାନୁଆ ଆଠସେରରୁ ଛଅସେର ବିକ୍ରି ହେଉଅଛି । ସରକାର ଖାଦ୍ୟ ବେଶୀ କିଣିବାରୁ ଦେଶୀୟ ମହାଜନମାନେ ମଧ୍ୟ ଚାଉଳ କର୍ମିକରିବାର ଉପଯୋଗ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଦୀପାବଳୀ ଅମାବାସ୍ୟା ଉପସ୍ଥିତ । ଈଶ୍ବର ନକରନ୍ତୁ ଯଦ୍ୟପି ଏ ସମୟ ଗତବର୍ଷପରି ଭୟାନକ ହୋଇ ଉଠଇ ତାହାହେଲେ ନିଶ୍ଚୟ ହାକିମଙ୍କ ଅବିଚାର ସେଥିର କାରଣ ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଯାହାହେଉ ସରକାରଙ୍କୁ ଉଚିତ ଯେ ଏ ସମୟରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହଦେବା କାରଣ ଶସ୍ତା ଭାଉରେ ବିକ୍ରି କରନ୍ତୁ । ଫସଲ କଟାହେବା ସମୟରେ ଯେବେ ସରକାର ଅଧିକ ଦର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ତେବେ ଚାଷିମାନଙ୍କୁ ଶସ୍ୟ ରକ୍ଷା କରିବା ସକାଶେ କେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବ ?

ବାଲେଶ୍ବରର ଜଣେ ସମ୍ବାଦ ଦାତା ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନି ହୋଇଅଛି । ଏହି କମ୍ପାନିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହି ଯେ ଉତ୍କଳ ଭାଷାରେ ଯେତେ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ପ୍ରାଚୀନ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଛି ତାହା ସମୁଦାୟ କ୍ରମଶଃ ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ଏହି କମ୍ପାନି ତ. ପି. ଦାସ ଏବଂ କମ୍ପାନି । ଏହାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ନିମନ୍ତେ "ଉତ୍କଳ ଭାଷା ଉନ୍ନତି ବିଧାୟିନୀନାମକ ସମାଜ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି ।

ଏ ଜିଲାର ପ୍ରଧାନ ଜମିଦାର ୰ ରାଧାଶ୍ୟାମ ଦାଶଙ୍କ ପୁତ୍ର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ରାମନାରାୟଣ ଦାସ ଓ ରାଧାରମଣ ଦାସ ଅତିଶୟ ଉତ୍ସାହୀ ଲୋକ ସମ୍ପ୍ରତି ଏମାନେ ଏ ସ୍ଥାନକୁ ଗୋଟିଏ ଛାପାଯନ୍ତ୍ର ଆଣିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି । କିହେବ ପରେ ଜଣାଯିବ ।

ଗତ କାଲିରେ ଜଣେ କନଷ୍ଟବଲ ଓ ଜଣେ ମେହେନ୍ତର ଗୋଟିଏ ଜୀବନ୍ତ କଙ୍ଗାଳକୁ ନଦୀରେ ପକାଇ ଦେଲେ ସେ ଶବ୍ଦ କରି ରୋଦନ କରିବାରୁ କେତେକଜଣ ତେଲିଙ୍ଗା ନାବିକ ତାହାକୁ ଉଠାଇ ପୁଲିସରେ ଦେଲେ । ନେଟିଭ ଡାକ୍ତର ବାବୁ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଚିକିତ୍ସା କଲେ ଏ ଆରାମ ହେବ । ପୁଲିସ ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ସାହେବ ସନ୍ଧାନ କରୁଅଛନ୍ତି କି ହେବ ପରେ ଜଣାଇବ । କିନ୍ତୁ କନେଷ୍ଟବଲ ଓ ମେହେନ୍ତର କେଉଁ ଦିଗକୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥିର ହୋଇ ନାହିଁ । ଦୁର୍ବୃତ୍ତମାନଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ କି ତାହା କିଛି ଜଣାଯାଏ ନାହିଁ ।

ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନର ଅନ୍ୟ ଏକ ପତ୍ର ପ୍ରେରକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯଥା—ଗଙ୍ଗାଧରବାବୁ କତିପୟ ମେମ୍ବର ମହାଶୟଙ୍କ ପ୍ରଯତ୍ନରେ ସନ ୧୮୭୫ ସାଲରେ ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷା ହୋଇଥିଲା ସେହି ପରୀକ୍ଷାର ପାରିତୋଷିକ ଦାନ ନିମନ୍ତେ ସେ (ଗଙ୍ଗାଧରବାବୁ) ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା କରିବାର ଗତ ସୋମବାର ଅପରାହ୍ନେ ବାଳକମାନେ ପାରିତୋଷିକ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏହି ପାରିତୋଷିକ ସମାରୋହେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଂରାଜୀ

ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ହୋଇଥିଲା । ମେଯଷ୍ଟର, ଡାକ୍ତର ପ୍ରଭୃତି କେତେକ ସାହେବ ଏବଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଶ୍ୟାମନନ୍ଦ ଦେ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଜଗନ୍ମୋହନ ରାୟ ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଉଲବି ମହମଦ ଅବଦୁଲମିଆଁ ପ୍ରଭୃତି କତିପୟ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ଭଦ୍ରଲୋକ ଆହୂତ ହୋଇଥିଲେ । ମେଯଷ୍ଟର ସାହେବ ସଭାପତି ଆସନ ଗ୍ରହଣପୂର୍ବକ ଅତିଶୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଏବଂ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ ହିତୋପଦେଶ ଗର୍ଭ ଗୋଟିଏ ବକ୍ତୃତା କଲେ । ଜଗନ୍ମୋହନ ବାବୁ ତହିଁର ଅର୍ଥ ବଙ୍ଗ ଭାଷାରେ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇଲେ । ତତ୍ପରେ ମଉଲବି ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଲକ୍ଷକରି ଉତ୍କଳଭାଷାରେ ଗୋଟିଏ ବକ୍ତୃତା କଲେ । ଦୁଇ ବକ୍ତୃତା ସନ୍ତୋଷଜନକ ଓ ଉତ୍ସାହଦାୟକ । ଆହୁରି ମେଯଷ୍ଟର ସାହେବ ବାଳକମାନଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆପଣା ଆପଣା ଭଗିନୀ ମା ମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ଥାଅ କି ନା ତହିଁରେ ଅନେକଟି ବାଳକ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ ଆପଣା ଆପଣା ଭଗିନୀମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଥିବାର ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାରେ ସାହେବ (ମେଯଷ୍ଟର) ଆହୁରି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଦୁଇଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କଲେ । ତତ୍ପରେ ସଭା ଭଙ୍ଗହେଲା । ମହାଶୟ ଗଙ୍ଗାଧରବାବୁ ଏ ବିଷୟରେ ଚେଷ୍ଟାକରି ନଥିଲେ ଏପ୍ରକାର କଦାଚ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ସଦାନନ୍ଦ ଦାସ ଯାଜପୁର … … …	ଟ ୩ ଙ୍କା
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ରୂପନାରାୟଣ ରାୟ ସନ ୧୮୭୬ ମସିହା ଅଗସ୍ତମାସଠାରୁ … …	ଟ ୩ ଙ୍କା
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ପଟ୍ଟନାୟକ ସନ ଏକନଅକ୍ଟୁବର ମାସଠାରୁ …	ଟ ୫ ଙ୍କା
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ହରେକୃଷ୍ଣ ଦାସ କଟକ ସନ୍ ଏକନ୍ଅଗସ୍ତଠାରୁ ଏକବର୍ଷ …	ଟ ୫ ଙ୍କା
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବଳରାମବସୁ ଏଜ୍ ହମାମ … …	ଟ ୨୪
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ରଘୁନାଥବସୁ ଏଜ୍ ଏକବର୍ଷ … …	ଟ ୫ ଙ୍କା
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ହରମୋହନ ମିଶ୍ର କଟକ ଏକନ୍ …	ଟ ୫ ଙ୍କା
ଯାନଯାତନ୍ କଟକ … …	ଟ ୧ ।

ଏହି ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସହର କଟକ ଆଲମଚନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୁମ୍ପାନିର ପଥର ଛାପାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଖ ୧ ଗ
୧୪ ସଂଖ୍ୟା

ତା ୧୦ରିଖ ମାହେ ନବମ୍ବର
ସନ ୧୮୬୭ ମସିହା । ମୁ ।
ଦ୨୭ନ କାର୍ତ୍ତିକ ସନ
୧୨୭୪ ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫.୦୦
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ
ବର୍ଷକୁ ଟ ୬.୦୦
ମଫସଲ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଛଡ଼ା
ଡାକ ମାହାସୁଲ ବ ୧ ର୍ଷକୁ
ଟ ୩ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଆଗାମୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ

ଚିରଦିନ କଦାଚ ସମାନରୂପେ ଚଳଇ ନାହିଁ । ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ କ୍ରମରେ ସୁଖ ଓ ଦୁଃଖ ଉଭୟ ଅବସ୍ଥା ଭୋଗ କରିବାକୁ ହୁଅଇ । ଈଶ୍ୱର କାଶୁ କାଶୁ ଆପଣା ସୃଷ୍ଟ ଜୀବନଙ୍କୁ କ୍ଳେଶ ଦେବାଲାଗି ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ପତିତ କରନ୍ତି କି ନାହିଁ ଏକଥା ବିଚାର କରିବା ନିଷ୍ଫଳ କାରଣ ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ତାହାଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ଲକ୍ଷକରିବାକୁ ସକଳେ ସମର୍ଥ ନୁହଇ । ଏହିମାତ୍ର ନିଶ୍ଚୟ ଓ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହେଉଅଛି ଯେ ଯାବତୀୟ ଦୁର୍ଘଟଣାରୁ ଏକ ଏକ ସୁଫଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ ଓ ତାହା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲାମାତ୍ରକେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କର ଅସୀମ କରୁଣା ଓ ବିଶ୍ୱପାଳନର ଅଚିନ୍ତ୍ୟ କୌଶଳର ପରିଚୟ ପାଇ ଜୀବ ମାତ୍ରକେ ବିସ୍ମୟାପନ୍ନ ହୁଅନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶ୍ୟାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁରବସ୍ଥା ଯେ କି ହେତୁ ହୋଇଅଛି ତାହା ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାକୁ କେହି ସକ୍ଷମ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଏ ଦୁଃଖର ଶେଷ ନ ହେଉଣୁ ଏଥିର ମଙ୍ଗଳସାଧକ ବିଧାନର ଆଦର୍ଶ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଉଅଛି । ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଶେଷ ସମୟରେ ଯେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ପଡ଼ିଅଛି କେବଳ ଏହି ଘଟଣାରୁ ହଠାତ୍ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ମନରେ ଏପରି ହେଉଅଛି ଯେ ଆଗାମୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର କିଛି ଭଲ ହୋଇ ପାରିବ । ଯଦ୍ୟପି ବାସ୍ତବରେ ଦୁଃଖ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷକ ହୁଅଇ ଓ ଦୁଃଖଗ୍ରସ୍ତ ନହେଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ମୋହ ତ୍ୟାଗ ପୂର୍ବକ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଯଥାର୍ଥ ଅବସ୍ଥା ଜାଣି ନପାରୁଁ ତାହାହେଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷର ଶସ୍ୟ ହାନି ଯେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତରେ ପୁଣ୍ୟ ଯେ ରୂପେ ହୁଅଇ ସେଥିର ଉପାୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଚେଷ୍ଟାକୁ

ଅଛି । ଏଥିରେ କିଛି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏଣୁ କେଉଁ ଉପାୟମାନ ଅବଲମ୍ବନ କଲେ ସକଳ ସମୟରେ ନିୟମିତ ପରିମାଣରେ ଫସଲ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । ତାହା ଚିନ୍ତା କରିବା ସମସ୍ତଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏ ଗୁରୁତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନର ପ୍ରଥମ ସୋପାନ ଏହି ଯେ ପ୍ରଜା ଓ ଜମିଦାରଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯହିଁରେ ଉନ୍ନତ ହୋଇପାରେ ତାହା କରିବାକୁ ହେବ । କାରଣ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟବସାୟ ଯେ ପରିମାଣରେ ଏହାଙ୍କୁ ଫଳଦାୟକ ହେବ ସେ ପରିମାଣରେ ଏମାନେ ଫସଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ଯତ୍ନବାନ ହେବେ ଓ କ୍ରମେ କୃଷି ବିଦ୍ୟାରେ ପାରଦର୍ଶୀ ହୋଇ ଅନାୟାସରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣ କରିପାରିବେ । ତେବେ କି ପ୍ରକାରରେ ଏମାନଙ୍କର ଭଲ ଅବସ୍ଥା ହେବ ? ଆମ୍ଭେମାନେ ବିବେଚନାରେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ତାହା ହେବ ର ସମ୍ଭବ । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ନହୋଇଅଛି ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମିଦାରଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରତି ଯାଦୃଶ ମାୟା ହେଲେ ସର୍ବସାଧାରଣ ମଙ୍ଗଳ ହେବ ତାଦୃଶ ମାୟା ହେଉନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଥରେ ମରିବାକୁ ହେବ ମାତ୍ର ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜାଣିପାରଇ ଯେ ତାକୁ ଅମୁକ ଦିନ କି ଏତେ ବର୍ଷରେ ମରିବାକୁ ହେବ ତେବେ ସେ ସଂସାରର ଯାବତ୍ ବ୍ୟାପାରରେ ନିରୁତ୍ସାହ ହୋଇ ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମମାନ ସାଧନ କରିବାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ତ୍ରୁଟି କରଇ । ସେହି ରୂପ ଯଦ୍ୟପି କି ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଖଜଣା ନଦେଲେ ଜମିଦାରି ରହିବ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଅମୁକ ଦିନ କି ଏତେବର୍ଷ ଉତ୍ତାରୁ ଖଜଣା ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଯେ ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ଶେଷହେବ ଏକଥା ଜମିଦାରର ମନରେ ଜାଗରିତ ରହିଲେ ସେ କଦାଚ ଆପଣା ସମ୍ପତ୍ତିର ବିଶେଷ ଯତ୍ନ କରିବ ନାହିଁ । ଜମିଦାରମାନେ ଯଦ୍ୟପି ରଇତଙ୍କ ପ୍ରତି ଅତ୍ୟାଚାର କରନ୍ତି ସେଥିରେ ଏକ କାରଣ ଏହି ଯେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ନଥିବାରୁ ରଇତଙ୍କଠାରେ ତାଙ୍କର ସ୍ନେହ ରହେନାହିଁ । ସେମାନେ କେବଳ ଏହିମାତ୍ର ବିବେଚନା କରନ୍ତି ଯେ ଯେତେକାଳ ତାଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଜମିଦାରି ଅଛି ସେକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଯେରୂପେ ହେଉ ଅଧିକ ଲାଭ କଲେଇ ଲାଭ ହେଲା । ଉତ୍ତର କାଳରେ ସମ୍ପତ୍ତି ତାଙ୍କର ରହିବ କି ନାହିଁ ତାହାର ନିଶ୍ଚୟ ନାହିଁ । ତେବେ କାଳକ୍ଷେପଣ କରିବାର ପ୍ରୟୋଜନ କି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଅନ୍ୟ ଯେ କିଛି କାରଣ ଥାଉନା କାହିଁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ସତ୍ୟ ଯେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ଶେଷ ଦେଖି ଜମିଦାର ଓ ରଇତମାନେ କୃଷି କରିବାରେ ଯତ୍ନ କଲେନାହିଁ । ସେମାନେ ମନେକଲେ ଯେ ଅଧିକ ଜମି ପଡ଼ିଆ ଓ ଜମିର ଉତ୍ପନ୍ନଶକ୍ତି ନିକୃଷ୍ଟ ଦେଖାଇ ପାରିଲେ ତାହାଙ୍କର ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି ହେବନାହିଁ ।

ଏଥର ଇନ୍ଦ୍ର, ଦେବତା ତାଙ୍କର ଆଶା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଠାରୁ ଅଧିକ ଅନୁକୂଳ ହେବାରୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏ ନିଦାରୁଣ କାଳ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ଫଳତଃ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଏ ଏକ ଗୁରୁତର କାରଣ ଓ ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରସା କରୁ ଯେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶାସନ କର୍ତ୍ତାମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବେ, ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ନହେଲେ ଦେଶର କଦାଚ ମଙ୍ଗଳ ହେବାର ଉପାୟ ନାହିଁ ଓ ସରକାର ସୁବିଚାର ପୂର୍ବକ ଏ କମିଟି କଲେ ଅବଲମ୍ବରେ ଯେଥିର ଫଳ ଦେଖାଯିବ ପ୍ରଥମେ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ବସିବାର ଆବଶ୍ୟକ । ତତ୍ପରେ ଆଉ ଆଉ ବିଷୟରେ ମନଲଗ୍ନ ହେବ । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଛର ଚେର ଗାଢ଼ ରୂପେ ଭୂମିକୁ ଆକର୍ଷଣ କରିନାହିଁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କି ତାହାର ଶାଖା ପ୍ରଶାଖା ଓ ପଲ୍ଲବାଦି ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବ କି ତହିଁରୁ କିଛି ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ? ଯାହାହେଉ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ସହିତ ଜ୍ଞାତ ହୋଇଅଛୁଁ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଓଡ଼ିଶା ଚିରକାଲ ସକାଶେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେବାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । କଲିକତାର ସମ୍ବାଦପତ୍ର ମାନଙ୍କରେ ଏଥିର ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଅଛି ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟରୁ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ବୋର୍ଡ଼ରେଭିନ୍ୟୁ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ଚିରକାଲ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିବାର ଜଣେ ସମ୍ପାଦକ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ବୋର୍ଡ଼ର ଜଣେ ମେମ୍ବର ଶ୍ରୀଯୁତ ଗ୍ରୋଟ ସାହେବ ସାଧାରଣ ରୂପେ ଏଥିର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ ମେମ୍ବର ଶ୍ରୀଯୁତ ସାର ସାହେବ ତହିଁରୁ କେତେକ ସ୍ପଷ୍ଟତର ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଅଛନ୍ତି ସେ ଲେଖିଛନ୍ତି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ମିୟାଦ ଶେଷଠାରୁ ଚିରକାଳୀନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହେବ । ଏ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ସାବକ ଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାପାଇଁ କେବଳ ଗତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କାଗଜରେ କୃଷି ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଯେ ଜମିମାନ ଲେଖା ଯାଇଅଛି ସେଥି ଉପରେ ପୂରା ଜମା ଧରାଯିବ ଓ ଜମିଦାରର ମାଲିକାନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୋଫସଲ ଜମା ଉପରେ ଶତକଡ଼ା ୪୦ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏ ଦିଆଯିବ । ସମସ୍ତ ବନ୍ଧ ନିର୍ମାଣ ଓ ମରାମତ କରିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଜମିଦାରଙ୍କୁ ସହିବାକୁ ହେବ ଓ ବନ୍ଧନିର୍ମାଣ କି ମରାମତ ଦୋଷରୁ ଯେଉଁବର୍ଷ ଧୋଇ ଦ୍ୱାରା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶସ୍ୟ ହାନି ହୁଅଇ କେବଳ ସେହିବର୍ଷ ସରକାର ରାଜସ୍ୱରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ମିନ୍ହା ଦେବେ । ଜମିଦାରର ଅଧୀନସ୍ଥ ହକସ୍ୱତମାନ ଯେ ରୂପ ଚଳିତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ନିରୂପିତ ହୋଇଅଛି ସେହିପରି ଥିବ ଓ ସନ ୧୮୫୯ ମସିହାର ଦଶ ଆଇନ ଅନୁସାର ଯୋତ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ ରୟତର ଅବସ୍ଥା ପରି ଥାନି ରୟତର ଅବସ୍ଥା ହେବ କେବଳ ଉକ୍ତ ଆଇନ ଅନୁସାରେ କର ବଢ଼ାଇବାର ଯେ ଅଧିକାର ଅଛି ଏପ୍ରକାର ରୟତ ଉପରେ ସେଥିରେ କିଛି ନ୍ୟୂନାଧିକ ବିଧାନ ହେବ ।

ଏ ନିୟମମାନ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପକାରୀ ହେବ ତାହା ଜମିଦାରମାନେ ସ୍ୱୟଂ ବିବେଚନା କରି ତାହାଙ୍କର ଯାହା ଏ ବିଷୟରେ ବକ୍ତବ୍ୟ ଓ ଯାହା ଏ ବିଷୟରେ

ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ଏ ସମସ୍ତ ଲେଖି ଏ ଦରଖାସ୍ତ ବୋର୍ଡ଼କୁ ପ୍ରେରଣ କରନ୍ତୁ ଏଥିରେ କାଳକ୍ଷେପଣ କରିବାର ଅନାବଶ୍ୟକ କାରଣ ଏପରି ମୁକଦ୍ଦମା ପୁନରଏ ଶୀଘ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଆଶା ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ସୁବିଚାରାର୍ଥେ ଆଗତ କରୁଅଛୁଁ ଯେ ଯେମନ୍ତ କି ଗୋଚର ଜମି ଉପରେ ଜମିଦାର କଦାଚ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରି ନପାରନ୍ତି ଓ ମୌଜାର ନିବାସୀଙ୍କ ଦରଖାସ୍ତ ମତେ ତାହା ପ୍ରମାଣ ହେଲେ ଯେ ରୂପେ ତାଙ୍କ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ହେବ ଏଥିର କିଛି ସର୍ତ୍ତ ଜମିଦାରଙ୍କ କବୁଲିୟତରେ ଲେଖାଯିବାର ଆଜ୍ଞା ହେବ । ଏ ଦେଶରେ ଗୋରୁ ବଳରେ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଅଇ ଅତଏବ ଗୋରୁକୁଳର ରକ୍ଷା କରିବା ଯେ ସର୍ବସାଧାରଣର କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଙ୍ଗଳକାରୀ ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନ ବାହୁଲ୍ୟ ମାତ୍ର ଅନେକ ଜମିଦାର ତାହା ଜ୍ଞାନ ନକରି ଅଳ୍ପ କର ଲୋଭରେ ଏପ୍ରକାର ଜମି ରୟତଙ୍କୁ କୃଷିପାଇଁ ପଟ୍ଟା ଦଅନ୍ତି ।

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ସରକାରରୁ କି ରୂପ ସାହାଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି

ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଥି ପୂର୍ବ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲୁ ଯେ ସାହାଯ୍ୟର ଅବସ୍ଥା ବର୍ଣ୍ଣନ କରିବୁଁ ମାତ୍ର ଅବକାଶାଭାବରୁ ଆଜପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ଥିଲୁଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁତ କର୍ଣ୍ଣେଲ ସାହେବଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେ ରୂପ ବିଚାର କରିଅଛନ୍ତି ସେଥିରୁ ଅନେକ ଲୋକର ଏହି ଭ୍ରମ ହୋଇଥିବ ଯେ ତାହାଙ୍କ ଅନୁପଯୁକ୍ତତାରୁ ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ନିର୍ବାହ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ତାହା ନୁହଇ କର୍ଣ୍ଣେଲ ସାହେବଙ୍କର ଯେ ଏଥିରେ କିଛି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ଏହା ଆମ୍ଭେମାନେ କହୁନାହୁଁ ମାତ୍ର ଯାବତୀୟ ସ୍ଥାନୀୟ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ବିତରଣ କର୍ତ୍ତା ମାନଙ୍କର ଉଣା ଅଧିକରେ ଅଦୂରଦର୍ଶିତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି ଓ ଅପସ୍ତୁ କେତେକ ଧନାଢ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ମଧ୍ୟ ଯେବନୁ ହାକିମମାନେ କସ୍ତୁଦଂଶରେ ଭ୍ରମ ଚକ୍ରରେ ପତିତ ହୋଇଥିଲେ ଏଥିର ବାହୁଲ୍ୟକ୍ରମେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଅଛୁଁ । ଗତବର୍ଷ ଅକ୍ଟବର ମାସ ୨୧ ତାରିଖରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ପ୍ରଥମ ସଙ୍କେତ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲାରୁ ନଗରବାସୀ ସମସ୍ତେ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ଯେ ଦେଶରେ ପ୍ରଚୁର ଶସ୍ୟ ଅଛି ମାତ୍ର ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଲଭାଶାରେ ଅନର୍ଥ ଜାତ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ସେ ସମୟରେ ବୃନ୍ଦାବନ ମାରୁଆଡ଼ି ଆପଣାର କଣ୍ଠିତପୂର୍ବ ସଞ୍ଚିତ ଚାଉଳ ମହା-ଆଡ଼ମ୍ବରରେ ୧୨ ସେର ଦରରେ ବିକ୍ରି କଲାରୁ ହାକିମ ଓ ଭଦ୍ରଲୋକମାନେ ସମସ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ କଥାରେ ବିଶ୍ୱାସ କଲେ ଓ ସେହିକଥା ଅବଲମ୍ବନ କରି

କମିସ୍ନର ସାହେବ ବୋର୍ଡକୁ ଲୋକସ୍ଥାନେ ଚଦାଗ୍ରହ ନହେବାର ଆଜ୍ଞା ଅଣାଇଲେ । ଅନାବୃଷ୍ଟିରୁ ଶସ୍ୟର ମନ୍ଦ ହୋଇଥିବାର ସମୟେ ନାଶ୍ରୁ ନାଶୁ ଏହି ଜନରବ ହେଲେ ଯେ ଅମୁକ ଚୌଧୁରୀ ଦୁଇବର୍ଷ ଅମୁକ ମାନ୍ଦରୀ ଏକବର୍ଷ ଓ ଅମୁକ ରାଜା ତିନି ବର୍ଷ ଏକାବେଳେ ଦେଶରକ୍ଷା କରିପାରନ୍ତି । ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଯେବେ କି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମନି ସାହେବ ସାବେକ କଲେକ୍ଟର ମଫସଲ ଗସ୍ତକୁ ଗଲେ ସେତେବେଳେ ସେ ମୋଫସଲ ଦର୍ଶନ କରିଥିବା ପ୍ରତକ୍ଷେ ଫଳର ଯଥାର୍ଥ ଅବସ୍ଥା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଜ୍ଞାତସାରରେ ଆଣିବାକୁ କିଛି ରିପୋର୍ଟ କଲେ ନାହିଁ । ତାହା ହୋଇଥିଲେ ସରକାର ଅବଶ୍ୟ ସାବଧାନ ହୋଇଥାନ୍ତେ । ତୃତୀୟରେ କମିସ୍ନର ସାହେବ ବାଲେଶ୍ୱର ଗଡ଼ଜାତ ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ଥାନମାନ ଭ୍ରମଣ କରି ଲୋକଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ଆଦ୍ୟକାଣ୍ଡ ସ୍ୱଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖି ତାହା ଅବହେଳା କଲେ ଓ କେବଳ ଜମିଦାରଙ୍କୁ ଚାଉଳ ବିକି କରିବାକୁ ପୁନଃ ପୁନଃ ଅନୁରୋଧ କରି କ୍ଷାନ୍ତ ରହିଲେ । ଚତୁର୍ଥରେ ଯେତେବେଳେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲେଫ୍‌ଟେନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଏ ଦେଶକୁ ଆଗମନ କଲେ ସେ ସମୟରେ ଧନୀଠାରୁ ଦରିଦ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ପ୍ରଜା ଅକାଳର କଥା ତାହାଙ୍କଠାରେ ଅନବରତ ଗୁହାରି କରିବାରୁ ଉକ୍ତ ମହୋଦୟ ସେକଥାରେ ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ନକରି କେବଳ ପରେଟ ତୋପ ଦରବାର ଇତ୍ୟାଦି ତମାସା ଦେଖାଇ ଜନମାନଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିଗଲେ ଓ ଦରବାରରେ ଅକାଳ ବିଷୟରେ ଯାହା ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ତାହା ଅବଶ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଥିବ ଫଳତଃ ସ୍ଥାନୀୟ ହାକିମଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ସେ ଆପଣା ଗୁରୁତର ବୁଦ୍ଧିର ଚିହ୍ନ କି ଦେଖାନ୍ତେ ନା ସେମାନଙ୍କର ଭ୍ରମର ଭାଗୀ ହୋଇ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ ।

ଅତଏବ ସମସ୍ତ ସରକାର କର୍ମ୍ମଚାରୀମାନେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ପ୍ରଥମାବସ୍ଥାରେ ତାହାକୁ ଆସ୍ଥା ନକରିବାରୁ ସମସ୍ତେ ଆପଣା ଆପଣା କର୍ମ୍ମରେ ତ୍ରୁଟି କରିଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଆମ୍ଭେମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ବାଧିତ ହେଉଅଛୁଁ । ଏହିମତେ ଅକ୍ଟୁବର ମାସଠାରୁ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗତ ହେଲା । ସହରରେ କ୍ରମେ ଶସ୍ୟର ଭାଉ ବଢ଼ିଲା ଓ ମୋଫସଲରୁ ସମସ୍ତ ଶସ୍ୟ ଝାଡ଼ଝୁଡ଼ ହୋଇ ବିକି ନିମିତ୍ତ ସହରକୁ ଆସିବାରୁ କ୍ରମେ ଦେଶ ଶସ୍ୟଶୂନ୍ୟ ହେଲା ଓ ଲୋକମାନେ ଏକ ଏକ ହୋଇ ଅନାହାରରେ ଶମନଭବନକୁ ଯାତ୍ରା କଲେ । ତଥାଚ ସରକାରୀ କର୍ମ୍ମଚାରୀମାନେ ନିଦ୍ରାରେ ପ୍ରଚୁର ଶସ୍ୟର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଥିଲେ । ଏଥିରୁ ମଇମାସ ପ୍ରାନ୍ତ ଭାଗରେ ଯେତେବେଳେ ଚାଉଳ ୪ ସେରରେ ଅପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା ଓ ପ୍ରାପ୍ତିର ସକଳ ଆଶାଭରସା ବିଫଳ ହେଲା ସେତେବେଳେ ପଲଟନ ସିପାହୀମାନେ ଆପଣା ଆପଣା ଦୁଃଖ ସରଦାର ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଜଣାଇବାରୁ ସେମାନେ ରେବନ୍ୟୁ ହାକିମମାନଙ୍କୁ ଚାଉଳ ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ଓ ତାହାଙ୍କ ଧମକରେ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ କଲେକ୍ଟର କମିସ୍ନରଙ୍କୁ ଓ କମିସ୍ନର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଖବର ପଠାଇ ଚାଉଳ ଅଣାଇବାର ଉଦ୍ୟମ କଲେ । ଯେବେ ପଲଟନ ଏଠାରେ

ନଥାନ୍ତା ବୋଧ ହୁଅଇ ଚାଉଳ ଅଣାଇବାର ଉଦ୍ୟମ ଆହୁରି କେତେକାଳ ଅନ୍ତେ ହୋଇଥାନ୍ତା କି ନାହିଁ ବୁଝାଯାଇ ନପାରେ । ବୋର୍ଡ଼ ସାହେବମାନେ ଏଥିରେ ଆଳସ୍ୟ କରିନାହାନ୍ତି ସେମାନେ ବୃଥା ବାଗ୍‌ବିତଣ୍ଡା ସୃଜନା କରି କେତେକ ଦିନ ଚାଉଳ ପଠାଇବାରେ ବାଧା ଦେଲେ ।

ଯାହା ହେଉ ଜୁନମାସ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ଦୁଇ ଜାହାଜ ଚାଉଳ ବନ୍ଦରଘର ଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲା ମାତ୍ର ତାହା କଟକ ଓ ମଫସଲରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ପ୍ରବେଶ ହେଉ ହେଉ ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ କି ଦୁଇମାସ ବିଳମ୍ବ ହେଲା ଓ ଏହି ସମୟରେ ଦେଶର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଅନାହାରରେ ନାଶ ହେଲେ । ଚାଉଳ ଉତ୍ତାରିବା ଓ ଚଢ଼ାଇବାରେ ଯେ ବିଳମ୍ବ ହେଲା ସେଥିରେ ଯେବେ କର୍ମଚାରୀ ଦୋଷ ନାହିଁ କାରଣ ତାହାର ସଜଳ ପୂର୍ବରେ ଏ ଜିଲାରେ ନଥିଲା ମାତ୍ର କମିସନର ସାହେବ ଯେବେ ବନ୍ଦରଘରଠାରେ ଅଧିକାଂଶ ଚାଉଳ ବନ୍ଦି କରିଦେଇ ଥାନ୍ତେ ତାହାହେଲେ ମହାଜନମାନେ ଆପେ ନାନା ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରବେଶ କରାଇଥାନ୍ତେ ଓ ସରକାର [illegible] କି ତ୍ରୁଟିରେ ପଡ଼ନ୍ତେ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ତାହା କରିବାର ତ କ୍ଷମତା ଥିଲାନାହିଁ । କାରଣ ଯେ ରୂପେ ସ୍ଥାନୀୟ ହାକିମମାନେ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଚୁର ଶସ୍ୟ ଥିବାର ଭ୍ରମରେ ପଡ଼ିଥିଲେ ଏତେବେଳେ ଜିଲାର ଯଥାର୍ଥ ଅବସ୍ଥା ଜାଣି ନପାରି ଅଳ୍ପ ପରିମାଣରେ ଚାଉଳ ଅଣାଇବାରୁ କାହାରିକୁ ଭଲରୂପେ ଚାଉଳ ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ ଓ ବୃଥାରେ ସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିଶେଷ ଅପବ୍ୟୟ କଲେ । ସେମାନେ ମନେକଲେ ଯେ ଅଧିକ ଚାଉଳ ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଲେ ସେମାନେ [illegible] ଲଭପାଇଁ ଜମା ରଖିବେ । ମାତ୍ର ବୁଝିଲେ ନାହିଁ ଯେ ୫ ସେରରୁ କେତେ ଚାଉଳ କିଣିବାର ଲୋକଙ୍କର ବଳ ଅଛି । ଯେବେ ଜିଲାର ଦରକାର ଅନୁସାରେ ଚାଉଳ ଆସି ବନ୍ଦରଘରଠାରେ ମହାଜନଙ୍କୁ ବିକ୍ରି ହୋଇଥାନ୍ତା ଓ ସରକାର ତରଫରୁ ସଦର ଓ ସବ୍‌ଡିଭିଜନରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ ଗୋଦାମ ହୋଇଥାନ୍ତା ତେବେ ଚାଉଳ ଅଣାଇବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତା । ମାତ୍ର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମେକନିଲ ସାହେବ କେବଳ ଚାଉଳ କର୍ମରେ ଏଠାକୁ ଆସିଥିବା ପ୍ରତକ୍ଷେ ଅଧିକକାଳ ମଫସଲ ଦୃଷ୍ଟି ନକରି କୋଠିଭିତରୁ ଯେ ଆନୁମାନିକ ଇଷ୍ଟିମେଟ ବୋର୍ଡ଼କୁ ପଠାଇଲେ ସେଥିରେ ଦେଶର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ମୋଚନ ହେବାର ଉପାୟ ନାହିଁ ଏହି ହେତୁରୁ ପ୍ରତିଦିନ ଏକ ଏକ ହାକିମ ଏକ ଏକ ସ୍ଥାନପାଇଁ ଚାଉଳ ତଲବ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉନାହାନ୍ତି । ଶ୍ରୀଯୁତ ମେକନିଲ ସାହେବ କଟକଜିଲା ସକାଶେ ସର୍ବସୁଦ୍ଧା ଦୁଇଲକ୍ଷ ମହଣ ଚାଉଳ ଇଷ୍ଟିମେଟ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ବୋର୍ଡ଼ ଜୁନମାସ ଠାରୁ ଏମାସ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ପଠାଇବାର ସଜଳ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଏଥିକି ଏ ଜିଲ୍ଲାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଦଶଲକ୍ଷ ଜ୍ଞାନ କଲେ ଏକ ଜଣକୁ ଆଠସେର ଲେଖାଏଁ ପଡ଼ୁଅଛି । ଏହି ଆଠ ସେରରେ ସେମାନେ ୬ ମାସ କାଳ ପ୍ରାଣପାଳନ ହେବେ । ଏଥିରେ ଯେ ସ୍ଥୂଳ ଗୋଦାମରେ ଲୋକମାନେ ପ୍ରହାର ନ ମାନି ଠେଲା ଠେଲି କରିବେ ଓ ଅନେକ ଲୋକ ଅନାହାରରେ ମରିବେ ଏ ବିଷୟରେ କି ସନ୍ଦେହ ଅଛି । ହାଣ୍ଡିରେ ଭାତ ବହୁତ ଥିଲେ ସମସ୍ତେ ପରିବେଷଣ କରିପାରନ୍ତି ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ ଭାତ ବହୁ କ୍ଷୁଧିତଙ୍କୁ ବାଣ୍ଟିବାର କର୍ମ ଏ ଜିଲ୍ଲାର କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ହସ୍ତରେ ପଡ଼ିଅଛି । ଏ କର୍ମ କେତେ କଠିନ ତାହା ଯେଉଁମାନେ ଜାଣନ୍ତି ସେମାନେ ଆପଣା ଆପଣା ବିଚାର କରିବେ । ସ୍ଥାନୀୟ ହାକିମମାନେ ଯଥାଶକ୍ତି ପରିଶ୍ରମ ଓ ସୁଧାର କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରିଅଛନ୍ତି । ଏହା ଆମ୍ଭେମାନେ ମୁକ୍ତ କଣ୍ଠରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଅଛୁଁ ମାତ୍ର ସେମାନେ କେହି ବିଚକ୍ଷଣତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିନାହାନ୍ତି ବୋଲି ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଚଳୁ ନାହିଁ । ଇଦାନୀ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟର ଗତିରେ ସକଳ କଥାର ଶୃଙ୍ଖଳା ହେଲା ସେଥିରେ କେବଳ ହାକିମମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ପରିଶ୍ରମ ଓ ଯତ୍ନର ପରିଚୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ

ଗତ ନଦୀବଢ଼ିରେ କ୍ଷେତ ଧୋଇବା କାରଣ ଓ ଉତ୍ତର କାଳକୁ ଏ ଦୁର୍ଘଟଣା ନିବାରଣ କରିବାର ଉପାୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ ସକାଶେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ପ୍ରଦେଶର କମିସ୍ନର ସାହେବଙ୍କୁ ଆଦେଶ କରିଅଛନ୍ତି । ତଦନୁସାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିସ୍ନର ସାହେବ ଓ ସୁପ୍ରିନ୍ ଟଣ୍ଡି ଇଂଜିନିୟର ସାହେବ ଓ ବାଲି ଟୋଲା ଇଲାକାର ପ୍ରଧାନ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗ୍ରଣ୍ଡଲ ସାହେବ ଏକ କମିଟି ଭୁକ୍ତ ହୋଇ କର୍ମାରମ୍ଭ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କର ମାନସ ଯେ ଗତ ଧୋଇ କେଉଁ କେଉଁ ପ୍ରଗଣାରେ କିପରିମାଣରେ ହୋଇଅଛି ତାହା ତଦନ୍ତ କରିବେ ଓ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ବନ୍ଧମାନ ସର୍ବଦା ଯେ ପ୍ରକାର ଓ ଯାହା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ନିର୍ମାଣ ଓ ମରାମତ ହେବ ତାହା ନିଷ୍ପନ୍ନ କରିବେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଆହୁରି ଆଶା କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ମେଜର ହାରିସ ସାହେବ ମହାନଦୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ ରିପୋର୍ଟ ପଠାଇଥିଲେ ତାହା କର୍ମରେ ଆସିପାରେ କି ନା ତାହା ତଦାରକ କରି ରିପୋର୍ଟ କରିବେ ।

କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ନୂତନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମେକ୍ ଫରସନ୍ ସାହେବ ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର କଟକ ମୁକାମରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଗୁରୁବାର ଦିନ କର୍ମରେ ଭାର ଗ୍ରହଣ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଓଲାଉଠା ଓ ବସନ୍ତ ରୋଗର ପୁନରାୟ ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ହୋଇଅଛି ଓ ପଥମୂଳ ରୋଗରେ ଏ ସ୍ଥାନର ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କଲେକ୍ଟର ମହାଫିଜଦାବୁ ଜଗମୋହନ ଦତ୍ତ ଅକାଳେ କାଳଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଯୋବଗ୍ର ଇତ୍ୟାଦ ଇରିଗେସନ କମ୍ପାନିର କର୍ମ ସ୍ଥାନରେ ଅନେକ କୁଲି ମରି ଯାଉଅଛନ୍ତି । ବୋଧହୁଅଇ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତାବସ୍ଥାରେ ନୂତନ ଚାଉଳ ଅନ୍ନ ଖାଇବାରୁ ଏରୂପ ଫଳ ହେଉଅଛି । ବସନ୍ତ ରୋଗରେ ମଧ୍ୟ ଲୋକ ନଷ୍ଟ ହେଉଅଛନ୍ତି ଓ କଟକର ଜେଲଖାନାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ରୋଗ ପ୍ରବଳ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଗତ ଅମାବାସ୍ୟା ଦିନ ଯେଉଁ ରୂପ ଝଡ଼ି ବର୍ଷା ହେବାର ଆଶଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ତାହା ହୋଇନାହିଁ ଅମାବାସ୍ୟାର ପୂର୍ବ ଦିନ କିଞ୍ଚିତ ସାମାନ୍ୟ ବର୍ଷା ମାତ୍ର ହୋଇଥିଲା ଏ ରାତ୍ରରେ ପୂର୍ବେ ଯେ ରୂପ ଦୀପଦାନ ଇତ୍ୟାଦ ହେଉଥିଲା ଏବର୍ଷ ସେଥିର ବିଶେଷ ହ୍ରାସ ଦେଖାଗଲା । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହେତୁରୁ ଏକ ଜଠର ଜ୍ୱାଳାରେ ଲୋକମାନେ କାତର ସେଥିରେ ପୁଣି ଦୀପ ଜାଳିବାର ସମର୍ଥ କାହାଠାରେ ଅଛି ?

ବାଲେଶ୍ୱରରେ ନୂତନ ଚାଉଳ ଟଙ୍କାକୁ ସେ ୧୨ ର ଓ ସେ ୧୪ ର ଭାଉରେ ମିଳୁଅଛି । ଶୀଘ୍ର ଅଧିକ ଶସ୍ତା ହେବାର ଲକ୍ଷଣ ଦୃଶ୍ୟ ହେଉଅଛି । ସେ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏରୂପ ଉତ୍ତମ ଫସଲ ହୋଇଅଛି ଯେ କେହି କେହି ଏକପଇସାକୁ ଏକ ସେର ଚାଉଳ କିଣିବାର ପ୍ରତ୍ୟାଶା କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଯାଜପୁର ଇଲାକାରେ ମଧ୍ୟ ଟଙ୍କାକୁ ସେ ୧୨ ର ଚାଉଳ ବିକ୍ରି ହେଉଥିବାର ସମ୍ବାଦ ପାଇଅଛୁଁ । ଏହି ରୂପ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଶସ୍ତା ହେଲେ ଅଳ୍ପ ଦିନରେ ଶୁଭଦିନ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଇରିଗେସନ୍ କମ୍ପାନିର ପ୍ରଧାନ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଚଣ୍ଡଲ ସାହେବ ରିପୋର୍ଟ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଉକ୍ତ କମ୍ପାନି ଏବର୍ଷ ୫୦୦୦୦ ଏକର (ମାଣ) ଭୂମିରେ ଜଳ ଯୋଗାଇବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଅବଗତ ହୋଇଅଛୁଁ ଯେ ଆଗ୍ରାର ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରାଲ ବାହାଦୁର ଯେଉଁ ଦରବାର କରିବାକୁ ମାନସ କରିଅଛନ୍ତି ସେଥିରେ ବଙ୍ଗ ଦେଶବାସୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାଜା ରାଧାକାନ୍ତ ଦେବ, ରାଜା ସତ୍ୟଶରଣ ଘୋଷାଲ ରାଜା ଆନନ୍ଦନାଥ ରାୟ ଏବଂ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ଠାକୁର ଷ୍ଟାର ଅବଇଣ୍ଡିଆ ନାମକ ଯେଉଁ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ସମ୍ଭ୍ରମପଦବୀ ଏଠାରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି ତାହା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । ଭାରତ ବର୍ଷରେ ଏଥିରୁ ଆଉ କୌଣସି ସମ୍ମାନସୂଚକ ଉଚ୍ଚ ପଦବୀ ନାହିଁ ।

ଏଜୁକେଶନ ଗେଜେଟ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଏସିୟାର ମଧ୍ୟ ଭାଗର ସହିତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବାଣିଜ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରି ଅଛନ୍ତି । ଗୋଟାନ୍‌ଓୟାର ଖଣ୍ଡର ରାଜାମାନେ ଆନନ୍ଦ ପୂର୍ବକ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କରି ଅଛନ୍ତି ।

ଏଡେନ୍ ନଗରରୁ ସମ୍ବାଦ ଆସିଅଛି ଯେ ସମରଖନ୍ଦରେ ଅନେକ ରୁଷିୟାନ ସୈନ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରବଣ ହୁଅଇ ଯେ ରାମନଗରର ରାଜା ଅପୁତ୍ରିକ ମରିଯିବା ଓ ତାହାଙ୍କର ଅନ୍ୟ କେହି ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ନଥିବାରୁ ତାହାଙ୍କର ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ବ୍ରିଟିସ ଅର୍ଥାତ୍ ସରକାର ଅଧିକାରରେ ଆସିବ । ତାହାଙ୍କ ଜମିଦାରୀର ବାର୍ଷିକ ଆୟ ଛଅଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସରକାରଙ୍କୁ ଉଚିତ ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ମୁକ୍ତ ହସ୍ତରେ ଦାନ କରନ୍ତୁ । ତାହାହେଲେ ଅନେକ ପ୍ରକାରରେ ଲାଭ ପାଇବେ । ମାତ୍ର ନେବା ଓ ଦେବା ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ ନୁହନ୍ତି ।

ଦିଲ୍ଲୀ ନଗରଠାରେ ଯମୁନା ନଦୀ ଉପରେ ଯେ ସେତୁ ନିର୍ମାଣ ହେଉଥିଲା ତାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ଚଳିତ ମାସ ଆରମ୍ଭଠାରୁ ସେଥି ଉପର ଦେଇ ଗାଡ଼ି ଗମନାଗମନ କରିଥିବ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ବାହାଦୂର ଆଗ୍ରାରେ ଦରବାର କରିବା ଉପଲକ୍ଷରେ ଚଳିତ ମାସ ୧ ତାରିଖରେ ସିମଲା ପାହାଡ଼ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଅମ୍ବାଲା ଦିଲ୍ଲୀ ଇତ୍ୟାଦି ହୋଇ ୧୦ ତାରିଖରେ ଆଗ୍ରାରେ ପ୍ରବେଶ ହେବେ ଓ ଦରବାର ଶେଷ ହେଲାରୁ ଯଥାକ୍ରମେ କଲିକତାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରିବେ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନେ କାଶ୍ମୀରରୁ କାଳକୁଣ୍ଡ ପରି ଶୀତକାଳରେ କଲିକତା ରାଜଧାନୀକୁ ଆସନ୍ତି ଓ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲାମାତ୍ରକେ କେହି କେହି ସିମଲା ପାହାଡ଼ କେତେକ ଦାର୍ଜିଲିଂ ପାହାଡ଼କୁ ପଳାଇଯାଆନ୍ତି ।

ଏଡୁକେଶନ ଗେଜେଟରୁ ଜ୍ଞାତ ହେଲୁଁ ଯେ ସିଂହଭୂମରେ ଗୋଟିଏ କୋଲ ଜାତୀୟ ସ୍ତ୍ରୀ ନିଦ୍ରାବସ୍ଥାରେ ଥିଲା । ତାହା ମସ୍ତକ ନିକଟରୁ ଜଣେ ଚୋର ଏକ ଟୋକାଇ ଧାନ ଚୋରିକରି ନେଇ ଯାଉଥିଲା କି ଏଥିରେ ସେ ସ୍ତ୍ରୀର ନିଦ୍ରା ଭଙ୍ଗ ହେବାରୁ ସେ ତାହା ପଛରେ ଗୋଡ଼ାଇ ଯାଇ ଚୋର ହସ୍ତରୁ ଟୋକାଇ ଟଣାଟଣି କରିବାରେ ସେ ଦସ୍ୟୁ ଉକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଏକ ବାଡ଼ି ମାଇଲା ମାତ୍ର କୋଲ ସ୍ତ୍ରୀ ସେଥିରେ କାତର ନହୋଇ ତାହା ହସ୍ତରେ ଥିବା ପିତ୍ତଳ ଅଳଙ୍କାର ଦ୍ୱାରା ଚୋରର ମସ୍ତକକୁ

ଚୂର୍ଣ୍ଣ କରି ତାକୁ ମାରିପକାଇଲା । ପିତଳ ଆଭରଣକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୋକେ ଅଶ୍ରଦ୍ଧା କରିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ତାହା ଏକସମୟରେ ପ୍ରାଣରକ୍ଷାର ଉପାୟ ହୋଇପାରେ ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ସୁଦର୍ଶନ ଦାସ … … … … … ୫ ଟଙ୍କା

ଇଷ୍ଟଇଣ୍ଡିଆ ଇରିଗେସନ ଓ କାନାଲ କମ୍ପାନିଙ୍କର ବିଜ୍ଞାପନ—

୧ ଦଫା—ଇଷ୍ଟଇଣ୍ଡିଆ ଇରିଗେସନ ଓ କେନାଲ କମ୍ପାନିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ନିମନ୍ତେ ସମୟାନୁକ୍ରମେ ପ୍ରୟୋଜନାନୁସାରେ ତଳଲିଖିତ ସରଞ୍ଜାମ ସବୁ ଯେତେ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ତାହା ଯୋଗାଇବା ନିମନ୍ତେ ଏକଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଷ୍ଟାମ୍ପ କାଗଜରେ ଲେଖି ମୁଦ୍ରାଙ୍କିତ ଟେଣ୍ଡର ଅର୍ଥାତ୍ ନିବେଦନ ପତ୍ର ପ୍ରେରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏତଦ୍ଦ୍ୱାରା ଆଦେଶ କରାଯାଉଅଛି । ଉକ୍ତ ସରଞ୍ଜାମ ସବୁ ଯୋଗରି ମୁକାମସ୍ଥିତ "ଜେନରଲ ଷ୍ଟୋର" ଅର୍ଥାତ୍ ସଦର ଗୋଦାମରେ ଉତ୍ତମ ଓ ନିୟମିତ ଅବସ୍ଥାରେ ଓ ବିନା କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚାରେ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ହେବ ।

୨ ଦଫା—ଯୋଗାଇବା ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ସରଞ୍ଜାମର ଦର ଉପରୋକ୍ତ ନିବେଦନ ପତ୍ରରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇ ଆସନ୍ତା ମାସର ୨୦ ତାରିଖର ଦିନ ୩ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ସଦର ଗୋଦାମର ପ୍ରଧାନ ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ନାମରେ ଓ ତାଙ୍କର ନିକଟକୁ ପଠାଯିବାର ଅଛି ।

୩ ଦଫା—ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି (ଅବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର) ନିବେଦନ ପତ୍ର ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ସେମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ ଅର୍ଥାତ୍ ଚୁକ୍ତି ବିଧିମତେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥାତ୍ ନିକାଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ତଦ୍‌ମୂଲ୍ୟର ପରିମାଣାନୁସାରେ ଜାମିନ ଟଙ୍କା ଅମାନତ କରିବାକୁ ହେବ ଓ ଉକ୍ତ ଟଙ୍କାର ତସ୍ତୁକ ଗୋଦାମର ପ୍ରଧାନ ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିରୂପଣ କରାଯିବ ।

୪ ଦଫା—ତଳ ଲେଖିତ ସରଞ୍ଜାମ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଅଂଶ ଯୋଗାଇବା ନିମନ୍ତେ ନିବେଦନ ପତ୍ରରେ ଲୋକମାନେ ଦେଇ ପାରନ୍ତି ।

୫ ଦଫା—କୌଣସି କାରଣ ନ ଦର୍ଶାଇ ଏ ବିଷୟରେ ନିବେଦନ ପତ୍ର ଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବା ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଶଂସିତ ସାହେବଙ୍କର କ୍ଷମତା ଅଛି ।

କତା ଦଉଡ଼ି	...	୧୦୦ ପୌଣ୍ଡକୁ	...	ଏତେ ଟଙ୍କା
ବାଉଁଶ ଗାଣ୍ଡୁଆ	...	୧୦୦ ଗୋଟାକୁ	...	ଏଜନ
ଗୋଲ ବେତ ଟୋକାଇ	...	୧୦୦ ,,	...	ଏଜନ
ପାଣିବୁହା ଟୋଣା	...	୧୦୦ ଏଜନ	...	ଏଜନ
ମୂଲି ବାଉଁଶ	...	୧୦୦ ଏଜନ	...	ଏଜନ
ବେଲେଙ୍ଗି ବାଉଁଶ	...	୧୦୦ ଏଜନ	...	ଏଜନ
କାତ ବାଉଁଶ	...	୧୦୦ ଏଜନ	...	ଏଜନ
ଝୁଟି	...	୧୦୦ ଗୋଛକୁ	...	ଏଜନ
ବେଣା	...	ଏକ ଟଙ୍କାକୁ	...	ଏତେ ବଡ଼ା
ଜାଳିବା କାଠ	...	ଏଜନ	...	କଟଙ୍କା ଏତେ ମହଣ
କୋଇଲା	...	ଏଜନ	...	ଏତେ କ୍ୟୁବିକ ଫୁଟ୍
ଜଡ଼ା ତେଲ	...	ଏକ ମହଣକୁ	...	ଏତେ ଟଙ୍କା
ନଡ଼ିଆ ତେଲ	...	ଏଜନ	...	ଏଜନ

ପୂର୍ବବର୍ଣ୍ଣିତ ସଦର ଗୋଦାମରେ ଉକ୍ତ ସରଞ୍ଜାମ ସବୁର ନମୁନା ଦେଖା ଯାଇପାରେ ।

କଟକ
ଅକ୍ଟୋବର ୨୫ ତାରିଖ ୧୮୭୭ ସାଲ

ଶାମୁଏଲ ବ୍ରି. ପି. ଫିଲିପ୍ସ
ଗୋଦାମର ପ୍ରଧାନ ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ

ଏହି ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସହର କଟକ ଆଲମଚାନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୁମ୍ପାନିର ପଥର ଛାପାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ତା ୧୦ ରିଖ ମାହେ ନଭେମ୍ବର ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା ଶନିବାର

ରାଜସ୍ୱ ମାଫିରେ କାହାର ଲାଭ—

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ମାନ୍ୟବରେଷୁ

ମହାଶୟ, ନିମ୍ନ ଲିଖିତ କେତେକ ପଂକ୍ତି ସଂଶୋଧନାନ୍ତର ଆପଣଙ୍କ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରାଇ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ବହୁ ବାଧିତ କରିବା ହେବେ ।

ଆପଣ ଚଳିତମାସ ତା ୭ ରିଖ ପତ୍ରିକାରେ ରାଜସ୍ୱମାଫି ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଲେଖିବା ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ "କମିସ୍ନର ସାହେବଙ୍କର ଆଜ୍ଞା ମନୋଯୋଗ ପୂର୍ବକ ପାଳନ କଲେ ସେଥିରୁ ଏହି ଉପଲବ୍ଧି ହେଉ ଅଛି ଯେ ତାଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ରାଜସ୍ୱ ମାଫିରେ କେବଳ ଜମିଦାରର ଫାଏଦା" ଏଥିର ମର୍ମ ଏହି ହେଉ ଅଛି କି ଜମିଦାରମାନେ ସରକାରରୁ ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ପାଇ ଆପଣା ଆପଣା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଖଜଣା ଛାଡ଼ି ନ ଦେଇ ଆପଣାର ଲାଭ କରିବେ, କି ମହତ ଭ୍ରମ । ଏପରି ନିଷ୍ଠୁର ଜମିଦାର କିଏ ଅଛି ଯେ ଏସମ୍ବତ୍ସରରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହେତୁ ରଏତମାନଙ୍କର ଏତାଦୃଶ ଦୁରବସ୍ଥା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରି ଆପେ ସରକାରରୁ ରାଜସ୍ୱ ମାଫପାଇ ରଏତଙ୍କୁ ଖଜଣା ଛାଡ଼ି ନ ଦେବ ? ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହେତୁ ରଏତମାନେ କେବଳ କୁଡ଼ିଆ ଘରବ୍ୟତିରେକେ ପ୍ରାୟ ସର୍ବସ୍ୱ ବିକ୍ରି କରି ଅଛନ୍ତି । ଜମିଦାର ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟା ନ କଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଏପରି କିଛି ସମ୍ପତ୍ତି କି ପାଏ ନାହିଁ ଯେ ଯହିଁରୁ ଖଜଣା ବଳ ପୂର୍ବକ ଆଦାୟ କରି ପାରେ । ଏବଂ ସରକାରରୁ ରାଜସ୍ୱମାଫ ହେଲେ ରଏତନାମରେ ଦରିଥାଇନ୍ ମକଦ୍ଦମା ମଧ୍ୟ କରିନପାରେ ଅତଏବ ରଏତଙ୍କୁ ଖଜଣା ଛାଡ଼ି ନ ଦେଇ ଜମିଦାରର ଗତିନାହିଁ ।

ଜମିଦାରମାନେ ଯେ ରାଜସ୍ୱ ମାଫିର ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ଅଛନ୍ତି ଇହାକି ସେ କେବଳ ଆପଣା ଲାଭ ଆଶାରେ କରୁ ଅଛନ୍ତି ? ନା କଦାପି ନୁହେଁ । ରାଜସ୍ୱ ମାଫହେଲେ ବରଂ ସେମାନଙ୍କର କ୍ଷତିହେବ । କାରଣ ରଏତମାନଙ୍କଠାରୁ ଖଜଣା ଅସୁଲ ହେଲେ ଜମିଦାର ସେଥିରୁ ଆପଣା ମାଲିକାନା ପାନ୍ତି । ଯଦ୍ୟପି ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ହୁଏ ତେବେ ଖଜଣା ଅସୁଲ ନ ହେବ ସୁତରାଂ ଜମିଦାର ମାଲିକାନା ପାଇ ନ ପାରିବେ । ରଏତ-

ମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦେଖି ଓ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଖଜଣା ଅସୁଲ ନ ହୋଇ ପାରିବାର ଜାଣି ଜମିଦାରମାନେ ଆପଣାର କ୍ଷତି ସ୍ୱୀକାର ପୂର୍ବକ ପ୍ରଜାଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ନିମନ୍ତେ ରାଜସ୍ୱ ମାଫିର ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏ ସ୍ଥଳେ କି ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ହେଲେ ଜମିଦାର ରଇତଙ୍କୁ ଖଜଣା ଛାଡ଼ି ନ ଦେବ ? ଯଦ୍ୟପି କୌଣସି ପାଷାଣ୍ଡ ଜମିଦାର ରଇତଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ନ ଦିଏ ତେବେ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କଠାରେ ସେ ସେଥିର ଦାୟୀ ହେବ, ସରକାର ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ଦେଲେ ଆପଣା ଦାୟରୁ ମୁକ୍ତ ହେବ । ଏକ ଏକ ମଉଜା ରଇତ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ଅଛି । ସେଥିର ଖଜଣା ଜମିଦାର କାହାଠାରୁ ଅସୁଲ କରି ସରକାରରେ ମାଲ୍‌ଗୁଜାରି ଦେବ ଅତଏବ ? ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ହେଲେ ଜମିଦାର ଓ ରଇତ ଉଭୟଙ୍କର ସୁସାର ହେବ ।

ଏ ଦେଶୀୟ ଅଧିକାଂଶ ଜମିଦାରଙ୍କର ଏପରି ସୌଭାଗ୍ୟ ନାହିଁ ଯେ ସେମାନେ ରଇତଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଖଜଣା ଛାଡ଼ିଦେଇ ଆପଣା ହାତରୁ ସରକାର ମାଲଗୁଜାରି ଆଦାୟ କରିବେ । ଗତ ଅପ୍ରେଲ୍ ଲାଟବନ୍ଦୀରେ କେତେ ଜମିଦାର ଋଣଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ନ ଦେଲେ ରଇତମାନଙ୍କର ଯେ କିଛି ଅବଶିଷ୍ଟ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଛି ତାହା ଜମିଦାର ଦଶଆଇନ ପ୍ରମାଦେ ବିକ୍ରି କରାଇ ସତ୍ରିକାସ୍ତତ ଖଜଣା ଆଦାୟ କରିବ । ଅହୋ ! ଇହାହେଲେ ସେମାନଙ୍କର କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଘଟିବ । ସେତେବେଳେ କି କମିସନର ସାହେବ ସେମାନଙ୍କର ସହାୟ ହେବେ ? ଯଦ୍ୟପି ରଇତ ମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ କରିବାର କମିସନର ସାହେବଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଇଚ୍ଛା ଥାନ୍ତା ତେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ନିଜେ ରାଜସ୍ୱ ମାଫ କରାଇ ରଇତମାନେ ଯେପରି ଜମିଦାରଙ୍କଠାରୁ ଖଜଣା ଛାଡ଼ପାନ୍ତେ ତହିଁର ତଦାରକ କିମ୍ବା କିଛି ବିଶେଷ ଉପାୟ ନିର୍ଦ୍ଧାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତେ ଇହା ନକରି ସେ ଏକାବେଳେ ଲୋକସାନ ନାମଞ୍ଜୁର ପୂର୍ବକ ଜମିଦାର ଓ ରଇତଙ୍କ ଗଳାରେ ଛୁରି ଦେଲେ ଅହୋ ! କି ନିଷ୍ଠୁର ! କମିସନରଙ୍କୁ କି ଦୟା ଶକ୍ତି ସ୍ପର୍ଶ କରି ନାହିଁ । ସରକାର ସ୍ୱୀକାର କଲେ କି କେବଳ ସରକାର ଲାଭ କରାଇବା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦୟା ଓ ନ୍ୟାୟପରତା ଶକ୍ତିକୁ ଏକାବେଳେ ବିସର୍ଜନ କରିବାକୁ ହୁଏ ? ଯାହାହେଉ କମିସନର ସାହେବ ଲୋକସାନ ନାମଞ୍ଜୁର କରିବାରେ ତାଙ୍କର ଚାରୋଟି ଅପଗୁଣ ଅର୍ଥାତ୍ ନିଷ୍ଠୁରତା, ଅବିବେକତା, ଅଦୂରଦର୍ଶିତା, ଓ ଅନ୍ୟାୟ ପରତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । କମିସନର ଓଡ଼ିଶାର ଗବର୍ଣ୍ଣର ସ୍ୱରୂପ ସେ ଯଦ୍ୟପି ଏପରି ମନ୍ଦ ଗୁଣ ବିଶିଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର କି ମଙ୍ଗଳ ହେବ ।

ମୁ. କଟକ
ତା ୩୦ ରିଖ ମାହେ ଅକ୍ଟୁବର
ସନ୍ ୧୮୬୬ ମସିହା

ନିବେଦନ
ଜଣେ ଜମିଦାର

ଆମ୍ଭେମାନେ ଜ୍ଞାତ ହୋଇ ଅଛୁ ଯେ କମିସ୍ନର ସାହେବ ଇଦାନି ରାଜସ୍ୱ ମାଫ ଦେବାପାଇଁ ରିପୋର୍ଟ କରି ଅଛନ୍ତି ଓ କୃଷିମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଯେ ପରିମାଣରେ ରାଜସ୍ୱମାଫର ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକ ତାହାନିଶ୍ଚୟ କରିବା କାରଣ ବିହିତ ଉପାୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି ଅତଏବ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧ ପ୍ରତି ଜମିଦାରଙ୍କ ଆଶଙ୍କା କରିବାର ଆଉ କାରଣ ନହେବ । ସମ୍ପାଦକ-ଉ. ଦ ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ମାନ୍ୟବରେଷୁ

ଓଡ଼ିଶା ବିଳାପ ନାମଧେୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗ୍ରନ୍ଥ ଆଲୋଚନା କରିଅଛୁଁ । ତାହା ଆପଣ ଅନୁଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ଆପଣଙ୍କ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସାତିଶୟ ବାଧିତ କରିବା ହେବେ । ଇତି ।

କଟକ ମୁକାମ
ତା ୫ ରିଖ ମାହେ ଅକ୍ଟୁବର
ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା

ନିବେଦକ
କସ୍ୟେପାଠକ

ଓଡ଼ିଶା ବିଳାପ

ରାଗ ଧନାଶ୍ରୀ—

କରଇ ରୋଦନ ଓଡ଼ିଶା ବର୍ଷିଣ ବହୁସନ୍ତାନ ହରାଇ
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବିପଦ ଘୋର ପରମାଦ ଘୋଟିଲା ମତେ କିମ୍ପାଇ ।
ନ ଜାଣଇ ମୁଁ କିଛି, କିବା ଅପରାଧ କରି ଅଛି । ୧ ।
ରେ ସନ ବାରଶ ତେଅସ୍ତରି ବର୍ଷ କୁଯୋଗେ ପ୍ରବେଶିଥିଲି
ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଶେଷ ଯନ୍ତ୍ରଣା ତ ଭୁଞ୍ଜି ଦେଲୁ ।
ତାହାକେ ବର୍ଣ୍ଣିପାରେ, ଧ୍ୟାନମାନକେ ଚଢ଼ ବାଦାରେ । ୨ ।
କିଅବା ତୋଦୋଷ ଇନ୍ଦ୍ର ହେଲରୋଷ ଶେଷେ ବୃଷ୍ଟିରହିଗଲା
ପରିଶ୍ରମଯୁକ୍ତ ଫସଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଧିକାଂଶ ହରି ନେଲା
ଅହୋ ! କି ନିର୍ଦାରୁଣ ! ଛଡ଼ାଇ ନେଲା ମୁଖରୁ ଅନ୍ନ । ୩ ।
ରଖିଥିଲି ଯାହା ଯୋଗାଇଲି ତାହା ପୁତ୍ର ପୌତ୍ରାଦିମାନଙ୍କୁ
ଚାରି ପାଞ୍ଚ ମାସ ଯହୁଁ ହେଲା ଶେଷ କିଛି ନାହିଁ ଖାଇବାକୁ ।
କ୍ରମେ ଅଣ ଆହାରେ, ଗୋଟିଗୋଟିଗଲେ ଯମପୁରେ । ୪ ।

ଏହିପରି କେତେ ଗଲେ ସ୍ୱର୍ଗପଥେ କେତେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହେଲେ
ଦାସପୁର ଗ୍ରାମ ଏକା ଆନ୍ତକେନ୍ଦ୍ର କେ କୁଆଡ଼େ ପଳାଇଲେ
ସେମାନଙ୍କରକଷ୍ଟ ଶସ୍ୟ ନ ଥିବା ଚିହ୍ନ ପଥେଅଷ୍ଟ ।୫।

କରି କି ବିସ୍ତର ବୋଲେ କମିସ୍ନର ଧାନ ମୁହିଁ ଯୁଗାଇଛୁ
ଲୋଭରେ ପଣ୍ଡଣ.ଶସ୍ୟାଦ ରଖିଣ ସନ୍ତାନଗଣ ମାରୁଛୁ
ପୋଡୁତା ବୁଦ୍ଧାମଣା, ତାର ବିବେକତା ଗଲାକଣା ।୬।

ଏବେ ପରମାଦ ତହିଁ ଅପବାଦ ଅକାରଣେ ମୋ ଉପରେ
ନାହିଁ କିଛି ଫଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା କେବଳ ଦୁଃଖ ଦୁଇଗୁଣ କରେ
ଏହାକେ ସହିପାରେ, ଦଏ ଲବଣ କଟା ଘାଆରେ ।୭।

ଯଦି କେହି ଜନ ଖାଇ ଥାଏ ଅନ୍ନ ଅନ୍ୟ ସେବେତା ଦେଖଇ ।
ନଜର ବିସ୍ତର କାଣ୍ଡମନ୍ଦତର ତାଠାରୁ ଖାଏ ଛଡ଼ାଇ
ହାଣ୍ଡି ନେଇ ବୁଲନ୍ତି, ଦ୍ୱାରେ ଦ୍ୱାରେ ତୋରାଣୀ ମାଗନ୍ତି ।୮।

ଅନ୍ତର ଅଭାବେ ଦୁଃଖୀଜନ ସର୍ବେ ପଶୁ ପ୍ରେତସମ ହେଲେ
ବୃକ୍ଷ ପତ୍ରମାନ ସାଗଲତାତୃଣ ଖାଇ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କଲେ
ଏହି ଅପ ଭୋଜନେ, ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ହେଲେ ତତକ୍ଷଣେ ।୯।

ଅନେକ ମନୁଷ୍ୟ ବିକଣ ସର୍ବସ୍ୱ ଉପାୟ ହୀନ ହୋଇଲେ
ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତି ତଦ୍‌ପରେ ବିକନ୍ତି ଅତ୍ୟଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଲେ
ବେଶ୍ୟା କିଣେ କୁମାରୀ, ଭଣ୍ଡାଦଳ ବଢ଼େ ଏହିପରି ।୧୦।

କେତେ କେତେ ଜନ ଭ୍ରଷ୍ଟ ଧର୍ମଜ୍ଞାନ ଏକାକାର ଜ୍ୱାଳାରେ
ନାନାବି ଦୁଷ୍କର୍ମ କରିଲେ ସ୍ୱଧର୍ମ ଛାଡ଼ିଲ ଶସ୍ୟ ଆଶାରେ
ଘର ପୋଡ଼ି କରନ୍ତି, ଡକାଏତଶ୍ରେଣୀ ହୁଏ ନୀତି ।୧୧।

ନୂତନ ପୁଲିଶ ହୋଇଣ ସୁବେଶ ବୃଥା ଆଡମ୍ବର କରେ
କର୍ମରେ ଆଳସ୍ୟ ନାହିଁ ବୁଦ୍ଧିକେଶ ଚୋର ଧରିବାକୁ ଡରେ
ଅପରାଧ ବଢ଼ଇ, ଯେ ଯାକୁମାତେ ସେତ ମାରଇ ।୧୨।

ସମସ୍ତ କଣ୍ଟୁର ଏ ବିପତ୍ତିଘୋର ତହିଁରୁ ତୃପ୍ତି ନ ହେଲା
× × × ×
କେତେ ଗ୍ରାମତ ଶୂନ୍ୟ, ତହିଁ ଶୃଗାଳ କରେ କୀର୍ତ୍ତନ ।୧୩।

କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ ସପ୍ତଦିବସରେ କେବଳ ଅଣଆହାରେ
ହେଲା କାଳ ପ୍ରାପ୍ତ ତିନ ସହସ୍ରତ ଏହିପରି ସଂଠାରେ
ଏଁ ଗଣନାକର, ମୋଟେ ଯେତେ ଗଲେ ଯମପୁର ।୧୪।

ଅନେକ କାଳରେ ନାନାପ୍ର ଯତ୍ନରେ ପୋଷିଥିଲି ଯେତେ ଜନ
ପାଞ୍ଚ ମାସ ମଧ୍ୟେ ହରାଇଲି ଅଧେ ବ୍ୟାକୁଳ ହୁଅଇ ମନ
ଆଉ କାହୁଁ ପାଇବ, ପୁଣି ଶୋକେ କରୁପେ ବଞ୍ଚିବ । ୧୫ ।

ବଞ୍ଚିଲେ ଯେଜନ ନ ପାଇ ଭୋଜନ ଉଦର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମତେ
କ୍ଷୀଣ ହେଲା ଦେହ ଶୁଷ୍କ ଚର୍ମମସ୍ତ ଦିଶେ ଅସ୍ଥି ଅଛୁ ଯେତେ
ଚଳିବାକୁ ଅକ୍ଷମ, କରପାରବେ ଆଉ କି କର୍ମ । ୧୬ ।

ଯଦ କମିସ୍ନର ହୋଇଣ ତତ୍ପର କରଥାନ୍ତା ଅନ୍ୱେଷଣ
ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଜାଣି ପାରଥାନ୍ତା ନ ହୁଅନ୍ତା ଏ ମରଣ
ବଡ଼ ଆଳସ୍ୟ କଲା, ପର କଥାରେ ଭୂଲି ରହିଲା । ୧୭ ।

ବହୁ ବିଲମ୍ବର ଆମ୍ଭ ସରକାର ନିଦ୍ରାରୁ ଉଥିତ ହେଲା
ଦୁଃଖୀ ଜନ ପାଇଁ ତଣ୍ଡୁଳ ଅଣାଇକଷ୍ଟ କଛୁ ହ୍ରାସ କଲା
ଯେତେଯତ୍ନ କରଇ, ତଥାପି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନ ଘୁଞ୍ଚଇ । ୧୮ ।
ଦୁଷ୍ଟି ସୁରପତ ଧଂଶି କୁମତ ନଷ୍ଠୁର ଲୀଳା କରଲା
ବଆଳ ଆଦ୍ୟରେ ବୃଷ୍ଟିରୁଦ୍ଧକରେ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ହଂସା ଉଡ଼ଲା
ତହୁଁ ବୃଷ୍ଟି କରଇ, ବଆଳିତ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହୁଅଇ । ୧୯ ।
ଏହାଲୋକ ଦେଖି ହେଲେ ମନେସୁଖୀ ମାତ୍ର ଇନ୍ଦ୍ରକପାଞ୍ଚିଲା
ପାଚିଲାସମୟେ ବଡ଼ି ବର୍ଷା ହୁଏ ବିଆଳି ବୁଡ଼ି ସଡ଼ିଲା
ହର୍ଷ ବିଷାଦ କଲା, ସବୁ ସଂଖାଳିକୁ ଘେନ ଗଲା । ୨୦ ।

ଏହି ପର ଯେତେ ଦୁଃଖ ହେଲା ମତେ ଏକ ବରଷ ମଧ୍ୟରେ
ଅଛୁ କାହାସାଧ୍ୟ ଏହି ବିଶ୍ୱମଧ୍ୟ ତାହାସବୁ ବର୍ଣ୍ଣିପାରେ
ମୁହିଁ କମା ବଞ୍ଚିଲି, ସନ୍ତାନଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦେଖିଲି । ୨୧ ।
ଏତେକ୍ଷଣପର ବୋଲେ କମିସ୍ନର ନୋକସାନିନ ଦେବାକୁ
ତାର ଜାଣିବାରେ କ୍ଷତନାହିଁ ମୋରେ ପ୍ରଶଂସାତାର ବୁଦ୍ଧିକୁ
ତାର ନାହିଁ ବଗୁର, ଜଣାଗଲା ସେ ବଡ଼ନିଷ୍ଠୁର । ୨୨ ।

ନାହିଁ କାର ଦୋଷ ବରଞ୍ଚ ମୁଁ ଦୋଷ ଏଫଳ ତାର ଅଟଇ
କର ଆଲୋଚନା ଅପରାଧ ବିନା ଦଣ୍ଡକ କେବେ ଘଟଇ
ପାପ ଯେବେଖଣ୍ଡିବ, ଏଦୁର୍ଗତ ତେବେନାଶ ହେବ । ୨୩ ।

ସତେର୍କ ସେ କାଳ ହୋଇବ ତତ୍କାଳ ପୂର୍ବପର ସୁଖୀ ହେବ
କୁବୁଦ୍ଧି କରିଲ କୁପାପେ ପଡ଼ିଲ ତହୁଁ କି ମୁକ୍ତି ପାଇବ
ଆଉ ପାପ ନକର, ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ପୂଜାକର । ୨୪ ।

ତାଙ୍କ କର୍ମମାନ ମଙ୍ଗଳ ସାଧନ ପାପରୁ ଉଧାର ପାଇଁ
ନ୍ୟାୟର ସାଗର କରି ସୁବିଚାର କଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡଦିଅଇ
ସେହି ଦଣ୍ଡକୁ ଘେନ, ରୋଗରକଷ୍ଟ ଔଷଧ ଦେନ । ୧୫ ।
ସଙ୍କଟ ନାଶନ ଦୁର୍ଗତି ମୋଚନ ମୁକ୍ତିଦାତା ସେ ବିଧାତା
ମହିମା ଅପାର କରୁଣାସାଗର ଅଟନ୍ତି ଜଗତକର୍ତ୍ତା
ତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟ କର, ଅନାୟାସେ ହୋଇବ ନିସ୍ତାର । ୧୬ ।
ନକର ବିଳାପ କରନ୍ତେ ଆଳାପ ଜଗବନ୍ଧୁଙ୍କ ସଙ୍ଗର
ସେ ଆଳାପେବଳ ନ ହୁଏ ବିଚ୍ଛେଦ ମିଳେ ଆନନ୍ଦ ଅପାର
ଆଉହେଳାନକର, ପବିତ୍ର ମନରେ ଭକ୍ତି କର । ୧୭ ।
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବିଳାପ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ତାପ କିଛି କହିଲି ମୁଁ ଗୀତେ
କହେ ଦୀନହୀନ ହେକୃପାନିଧାନ ଏହିଦୟାକର ମୋତେ
× × × × । ୧୮ ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା୧ଗ
୧୫ ସଂଖ୍ୟା

ତା୧୬ରିଖମାହେ ନବମ୍ବର
ସନ ୧୮୬୭ ମସିହା ମୁ ।
ଛ୪ନ ମାର୍ଗଶିର ସନ ୧୨୭୪
ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରିମବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ୫୲
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁଟ୬୲
ମଫସଲ ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ
ମୂଲ୍ୟ ଛଡ଼ା ଡାକମାସୁଲ
ବର୍ଷକୁ ଟ ୩।

ସାହାଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଦେଶୀୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଆଚରଣ

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ସରକାରୀସାହାଯ୍ୟ କର୍ମସଫଳ ନହେବାର ଏକ କାରଣ ସ୍ୱରୂପ ଅନେକ ହାକିମମାନେ ଆରୋପ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଏ ଦେଶୀୟ କର୍ମଚାରୀମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଅସଦାଚରଣରେ ନ୍ୟୁନାଧିକ ପଟୁତା ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଅପବ୍ୟୟ ହେଉଥିବାର ଶ୍ରବଣ ହୁଅଇ ବୋଲି ହାକିମମାନଙ୍କ ମନରେ ଏରୂପ ବିଶ୍ୱାସ ଜନ୍ମିଅଛି ଯେ କୌଣସିସ୍ଥାନର ମୋହରରକୁ କାରଣ ନଦର୍ଶାଇ ସରକାରୀ କର୍ମରୁ ରହିତ କରିବାରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସନ୍ଦେହ ହାକିମମାନଙ୍କମନରେ ହୋଇଥିବାର ସ୍ପଷ୍ଟ ଲକ୍ଷିତ ହେଉଅଛି । ମାତ୍ର ଦେଶୀୟ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅଦ୍ୟାପି କୌଣସି ଅସଦାଚରଣର ଅଭିଯୋଗ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ନଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଯଦ୍ୟପି ହାକିମମାନେ ତାଙ୍କର ଉପରେ ସନ୍ଦେହ କରି ଏ ଦେଶର ସରକାରୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମହକୁମାର କର୍ମମାନ ଏ ଦେଶର ଲୋକଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତମ ରୂପେ ନିର୍ବାହ ହୋଇ ଅଛି ବିଶେଷ ଅସଦାଚରଣ ଲକ୍ଷଣ କଦାଚ ଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ ତେବେ ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମରେ ଯେବେ ସେଥିର ବିପରୀତ ଦର୍ଶନହେଲା ତେବେ ସେଥିର ଭିନ୍ନ କାରଣ ଅଛି ତାହା ଏସ୍ଥଳେ ବିବେଚନା କରିବାକୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ମାନସ ରଖୁଁ ।

ପ୍ରଥମେ ବିସ୍ତର କରି ଦେଖିଲେ ପ୍ରକାଶ ପାଏ ଯେ ହାକିମମାନେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ନିନ୍ଦା କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା ତାହାଙ୍କ ଦୁଷ୍ଟଶଠତାର ଦୋହାଇ ଦେଇ କୌଣସି ଅପକର୍ମର ଫଳରୁ ରକ୍ଷାପାଇ ନପାରନ୍ତି କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେମାନଙ୍କୁ

ଯେ ଦେଶର ନିଯୁକ୍ତ କରି ଅଛନ୍ତି ସେ ଦେଶର ଉନ୍ନତି ସାଧନ କରିବା ତାହାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ ଅଟଇ ଯେ ପରିମାଣରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସେ ଫଳର ପରିଚୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ସେ ପରିମାଣରେ ଉକ୍ତ ହାକିମଙ୍କର ସୁଖ୍ୟାତି ହେବ ସେଥିର ଅନ୍ୟଥା ହେଲେ ସେମାନଙ୍କର ନିନ୍ଦା ହୁଅଇ । ଯେଉଁଠାରେ ଅପରାଧ ଅଧିକ ବର୍ଦ୍ଧନ ହୁଅଇ ସେଠାକାର ପୁଲିସ ଓ ଫଉଜଦାରୀ ହାକିମଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ନିନ୍ଦାକରନ୍ତି । ଯେବେ କୁତ୍ସିତ ନଥାନ୍ତା ସମସ୍ତେ ନ୍ୟାୟ ପୂର୍ବକ କର୍ମ କରୁଥାନ୍ତେ ତେବେ ପୁଲିସ, ପଲଟନ, ନିଯାମତ, ଇତ୍ୟାଦି କାହାର ଆବଶ୍ୟକ ହୁଅନ୍ତାନାହିଁ, ମାତ୍ର ସେରୂପ ହେବା ସଂସାରର ଗତି ନୁହଇ ଅତଏବ ଦୁଷ୍କର୍ମ ନିବାରଣରେ ଯେ ଯେତେଦୂର କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୁଅଇ ସେ ତେତେ ପ୍ରଶଂସାର ଭାଜନ ହୁଅଇ । ଅତଏବ ହାକିମମାନଙ୍କୁ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ନିନ୍ଦା କରିବା ସ୍ୱୟଂ ଆପଣାକୁ ନିନ୍ଦା କରିବା ହୁଅଇ, ବାସ୍ତବରେ ହାକିମମାନେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଉନ୍ନତି ପକ୍ଷରେ ଉତ୍ସାହ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଚରିତ୍ର ସଂଶୋଧନ ଓ ଜ୍ଞାନଲାଭର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ବିଦ୍ୟା ଓ ତାହା ଶିକ୍ଷା ଦେବାପାଇଁ ଯଦ୍ୟପି କି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନାନାସ୍ଥାନରେ ସ୍କୁଲ ସ୍ଥାପନ ପୂର୍ବକ ଅନେକ ବ୍ୟୟ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସ୍ଥାନୀୟ ହାକିମମାନଙ୍କ ଅମନଯୋଗୀତା ହେତୁରୁ ତାଦୃଶ ଉପକାର ହେଉନାହିଁ । ଏ ଦେଶର ଲୋକମାନେ ଅଧିକାଂଶରେ ନିର୍ଧନ ଓ ଅନେକ ଦିନରୁ ହୀନାବସ୍ଥାରେ ପତିତ ଥିବାରୁ ବିଦ୍ୟା ସକାଶେ ବିଦ୍ୟାଲାଭର ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତିନାହିଁ କେବଳ ଚାକିରୀ ଆଶାରେ ଅବସ୍ଥ ଲୋକମାନେ ଆପଣା ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ସ୍କୁଲକୁ ପଠାନ୍ତି ମାତ୍ର ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଏକପ୍ରକାର ବିଦ୍ୟାଲାଭ କରି କର୍ମର ଆଶାରେ ସରକାରୀ କୌଣସି ମହକୁମାକୁ ଆସନ୍ତି ତେତେବେଳେ ହାକିମମାନେ ତାହାଙ୍କ ପରିଶ୍ରମ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖନ୍ତି ନାହିଁ । କର୍ମ ଖାଲିହେଲେ ମୁରବି ବଳ ଦ୍ୱାରା ସେଥିରେ ଲୋକ ନିଯୁକ୍ତ ହୁଅଇ ଓ ଗୁଣାଗୁଣ ବିବେଚନାର ହତରେ ଯାହାପ୍ରତି ସାହେବଙ୍କ ସୁଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ଯାଏ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି କର୍ମପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ । ଏଥିରେ ଯେବେ ଅନେକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଆଚରଣ ଉତ୍ତମ ଦେଖା ନଯାଏ ତେବେ ସେଥିପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ହେବାକୁ ହେବ । ଏ ଦେଶୀୟ ଲୋକ ସମୂହ ଉପରେ ଏଥିପାଇଁ ଦୋଷାରୋପ ହୋଇ ନପାରେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ—ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଏଲାକାର କର୍ମ ଯେ ରୂପେ ଚଳୁଅଛି ଓ ଆଦ୍ୟରୁ ଯେ ରୂପ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ସେଥିରେ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଅସଦାଚରଣ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ବିଶେଷ ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ ଅନ୍ନପାଇଁ ଯେ ପରିମାଣରେ ଅପରାଧ ବଢ଼ିଅଛି ଓ ଅନ୍ୟ ସମୟରେ ଭଲ ଲୋକମାନେ କାଳବଶତଃ ଯେ ରୂପ ଅସତ୍ କର୍ମରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବାର ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଦେଖାଯାଇଅଛି ତାହା ବିଚାର କଲେ ସାହାଯ୍ୟ ଇଲାକାର କର୍ମଚାରୀମାନେ ଯେ ଦୂଷଣୀୟ କର୍ମ କରିବେ ଏଥିରେ କାହାର ସନ୍ଦେହ

ନାହିଁ । ବିଶେଷରେ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କୁ ଯେ ମୋହରରମାନେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ପଠାଗଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଭାର ଦିଆଗଲା ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା କି ଆଚରଣର ତାଦୃଶ ବିବେଚନା ହେଲାନାହିଁ ଓ ବେତନ ମଧ୍ୟ ସମୟପ୍ରତି ଉପଯୁକ୍ତ ମତେ ସ୍ଥିର ହେଲାନାହିଁ । ଗତ ଜୁନମାସଠାରୁ ଅକ୍ଟୁବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶସ୍ୟର ଯାହା ଯେ ରୂପ ଥିଲା ତହିଁରେ ମାସକୁ ୧୫ ଟଙ୍କା ମୋହରର ଓ ତାହାର ଯାଚକ ଓ ଗୃକରର ଖୋରାକକୁ ଅକୁଲାନ ଏଥିରେ ପୁଣି ତାହାକୁ କଣ୍ଟିତ ସମ୍ଭ୍ରମରେ ରହିବାର ଆବଶ୍ୟକ ଓ ତାହାପାଇଁ କିଛି ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା । ନିଯୁକ୍ତ ସମୟରୁ କେହି କେହି ଦୁଇ ତିନିମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେତନ ପାଇଲେ ନାହିଁ ଓ ଏଥିମଧ୍ୟରେ କାହାରିକୁ ଜରିମାନା ସୁଦ୍ଧା ହେଲା । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତିରେକେ ତାହାଙ୍କୁ ଯେତେ ଶୃଙ୍ଖଳା ଓ ଅଧିକାର ସମର୍ପଣ ହେଲା ତାହାର ଆୟ ଓ ବ୍ୟୟ ଉଭୟ ମଧ୍ୟମର ଯଥାର୍ଥ ମତେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ହେଲାନାହିଁ । ଫଳତଃ ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଏକପ୍ରକାର ଧର୍ମ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲା । ଏସ୍ଥଳେ ବହୁକାଳର ବୁଭୁକ୍ଷିତ ଗୃକର ସୁଯୋଗ ପାଇଲାକ୍ଷଣି ଯେ ଉଦରପୂର୍ତ୍ତି କରିବାର ଇଚ୍ଛା କରିବ ଓ ପ୍ରଲୋଭନର ଆନୁଗାମୀ ହେବ ଏଥିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କି ? ଧର୍ମ ଭୟରେ କେତେ କର୍ମ ସୁବିଧା ରୂପେ ଚଳିପାରଇ । ସକଳ ବିଷୟରେ ନିୟମିତ ପରିମାଣରେ ଶାସନର ଆବଶ୍ୟକ । ଯେବେ ଶାସନ ନାହିଁ ତେବେ କଦାଚ ଇଚ୍ଛାନୁସାର କର୍ମ ଚଳିବ ନାହିଁ ପାଚସ୍ୟ ନୀତି ବକ୍ତା ସୁବିଖ୍ୟାତ ସେକସାଦ କହିଅଛନ୍ତି ଯେ ଗୃହମଧ୍ୟରେ ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଦ୍ୱାରମୁକ୍ତ ଥିଲେ କ୍ଷୁଧା ପୀଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତି କି ରମଯାନ ମାସର ଆଶଙ୍କା କରିବ ? ଏପରି କଦାଚ ହେବାର ନୁହଇ ଓ ଯଦ୍ୟପି କି କୌଣସି ସମୟରେ ତାହା ସିଦ୍ଧ ହୋଇପାରେ ଅର୍ଥାତ କେବଳ ଧର୍ମ ଭୟରେ ଲୋକ ସତ୍‌ମାର୍ଗରେ ଚଳନ୍ତି ତଥାପି ବୁଦ୍ଧିମାନର କର୍ମ ଯେ ସାଧ୍ୟାନୁସାର ସତର୍କ ରହିବାର ଉପାୟମାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବ । ଡାଆଣୀ ହସ୍ତରେ ପୁତ୍ର ସମର୍ପଣ କରିବା କେତେବେଳେ ଯୁକ୍ତିସିଦ୍ଧ ନୁହଇ ଓ ଯଦ୍ୟପି କି ଏକସମୟରେ ଅମଙ୍ଗଳ ଘଟି ନପାରେ ତଥାପି ଦୁର୍ଘଟଣା ସମୟରେ ସମର୍ପଣକାରୀର ଦୋଷ ଧରାଯିବ ।

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ବିତରଣ କର୍ତ୍ତାମାନେ ଯଦ୍ୟପି ଉପଯୁକ୍ତ ବେତନ ଦେଇ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଅମଲା ନିଯୁକ୍ତ କରିଥାନ୍ତେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଦୁଷ୍ଟରଜ ଓ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅପବ୍ୟୟ ନିବାରଣ ପକ୍ଷରେ ଯଥାବିହିତ ସାବଧାନ ହୋଇଥାନ୍ତେ ତାହାହେଲେ ଏଦେଶ ଲୋକମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶର ଲୋକାପେକ୍ଷା ଅଳ୍ପ ଦୁଷ୍ଟରଜତା ଦେଖାନ୍ତେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଏପ୍ରକାର ବିବେଚନା କରି ଦେଖିଲେ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରତୀୟମାନ ହେବ ଯେ ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ଦେଶୀୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ଉତ୍ତମ ରୂପ ନ ଚଳିବାର ଅପବାଦ

ଦେବା ଅନର୍ଥକ କାରଣ ତଦ୍ୱାରା ଯାହାକିଛି ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇଅଛି ତାହା ବିତରଣ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଅବିବେକତାରୁ ହୋଇଥିବାର ଜଣାଯାଏ ।

କାଙ୍ଗାଳିଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ ଅବସ୍ଥା —

କ୍ରମଶଃ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ପ୍ରଭା ଅସ୍ତ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଓ ପଚରାଚର ଫସଲ ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଜାଗରିତ ହେବାରୁ ବଜାରରେ ଶସ୍ୟର ଭାଉ ଦିନକୁ ଦିନ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ଦେଖାଯାଉଅଛି । ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଗୃହଲ ଟଙ୍କାକୁ ୭ ସେର ମିଳିବାର ଦୁସ୍ତର ଥିଲା ମାତ୍ର ଏ ସପ୍ତାହରେ ୧୬ ସେରରୁ ଅଧିକରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି । ଦୁଃଖୀମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଧନ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଅଛନ୍ତି ଶସ୍ୟ ଅପ୍ରାପ୍ତିର କଥା ଅଳ୍ପକାଳରେ କାହାରିକୁ କହିବାକୁ ହେବନାହିଁ । ଅତଏବ ଯେଉଁମାନେ ଘରଦ୍ୱାର ତ୍ୟାଗକରି ସରକାର ବାହାଦୂରଙ୍କ ଆଶ୍ରା ଗ୍ରହଣ କରିଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ନିର୍ବାହ କି ରୂପେ ଚଳିବ ସାହାଯ୍ୟ ବିତରଣକାରୀଙ୍କୁ ଏଥିରେ ବିଚାର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଏପରି ବୋଧ ହେଉଅଛି ଯେ ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ନଛତ୍ରମାନ ଖୋଲିଥିବ ତେତେକାଳ କଙ୍ଗାଳମାନେ ଆପଣା ନିର୍ବାହ ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରିବେ ନାହିଁ । ଗତ ୬।୭ ମାସ ସେମାନେ ଅନ୍ନଛତ୍ରରେ ବିନା ପରିଶ୍ରମରେ ଖାଇବାରୁ ଆଉ ପରିଶ୍ରମ ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ହେଉନାହିଁ ।

ବିଶେଷରେ ସେମାନେ ଜାତିଗୃହ ପରିବାରାଦି ତ୍ୟାଗ କରି ଛତ୍ରରେ ପଡ଼ିଥିବାରୁ ଆଉ କୌଣସି ବିଷୟର ଚିନ୍ତା ନାହିଁ, ଯେ ପ୍ରକାରରେ ହେଉ ଆପଣା ଉଦର ପୋଷିପାରିଲେ ତାହାଙ୍କର ସମସ୍ତଚିନ୍ତା ଶେଷହେଲା । ଏପରି ଲୋକ କେଉଁ ଆଶାରେ ଅଧିକ ପରିଶ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ଲାଭର ଇଚ୍ଛା କରିବ ? ବିନାପରିଶ୍ରମ ଅଥବା ଯତ୍କିଞ୍ଚିତ ପରିଶ୍ରମରେ ଯେବେ ସେ ଖାଇବାକୁ ପାଏ ତେବେ ତାହାର ଇନ୍ଦ୍ରସମ୍ପତ୍ତି ଲାଭ ହେଲା । ଏମନ୍ତ କଙ୍ଗାଳଙ୍କ ସକାଶେ ଅନ୍ନଛତ୍ର ଖୋଲିରଖିବା ବେଳେ ଆଳସ୍ୟର ସମ୍ମାନ ବଢ଼ାଇବା ହୁଅଇ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଶସ୍ୟର ଭାଉ ଯେରୂପ ହୋଇଅଛି ସେଥିରେ ଦିନକୁ ୫°୵୵ ଅଣା ମୂଲ୍ୟରେ ଜଣେ ମୂଲିଆର ଦିନପାତ ହୋଇପାରେ ଓ ଇରିଗେସନ୍ କମ୍ପାନି ଓ ବାରିକମାଷ୍ଟର ଓଗେର ଇଲାକା କର୍ମରେ ଯେତେଲୋକ ମୂଲିଆ କର୍ମ ପାଇ ପାରନ୍ତି । ଅତଏବ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ସମସ୍ତ ଅନ୍ନଛତ୍ରରୁ ଅଳ୍ପ ଅବା ବିସ୍ତର ପରିଶ୍ରମ କରିବା ଭଳି କଙ୍ଗାଳଙ୍କୁ ଏକାବେଳେ ବିଦାୟ ଦିଆଯାଉ । ସେମାନଙ୍କୁ ହୁଏତ ଚିଠୀ ଦ୍ୱାରା ଉପରୁକ୍ତ ଇଲାକା ଇଞ୍ଜିନିୟର ମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଦିଆଯାଉ ନଚେତ୍ ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ଏକ ସପ୍ତାହ

ଖାଇବା କାରଣ ଅର୍ଥ ଦିଆଯାଇ ଛତ୍ରରୁ ବାରଣ କରି ଦିଆଯାଉ । ଏ ସମୟ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଅକ୍ଳେଶରେ ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ପାଇବେ । ଯେଉଁମାନେ ମାଟିକର୍ମ କରିବାକୁ ନ ପାରିବେ ସେମାନେ ଆପଣା ଗ୍ରାମରେ ଧାନକଟା କର୍ମରେ କେତେ ଦିନ ନିର୍ବାହ କରିବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଏ ରୂପେ ପରିଶ୍ରମୋପଯୁକ୍ତ କଙ୍ଗାଳଙ୍କ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କଲାରୁ ଅନ୍ନଛତ୍ରରୁ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ବ୍ୟକ୍ତି କେତେକ ଜଣ ଅକ୍ଷମ ଲୋକ ମାତ୍ର ରହିଯିବେ । ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଅତି କଠିଣ କର୍ମ । କାରଣ ଏମାନେ ସ୍ୱୟଂ କର୍ମଦ୍ୱାରା ଜୀବନଯାପନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଓ ତାହାଙ୍କର ପ୍ରତିପୋଷଣର ଭାରନେଇ ପାରେ ଏପରି କେହି ବନ୍ଧୁ କୁଟୁମ୍ବ ଯେ ତାହାଙ୍କର ଅଛି ଏହା ମଧ୍ୟ ସନ୍ଦେହର ସ୍ଥଳ ସୁତରାଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଭିନ୍ନ ଏହାଙ୍କର ଉପାୟାନ୍ତର ନାହିଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଜାଣିବାରେ ଏମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏହି ବିଧାନ ହୋଇପାରେ ଯେ ଏ ସମସ୍ତ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ଅନ୍ନଛତ୍ରରେ ସାବଧାନ ପୂର୍ବକ ରଖି ସବଳ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରାଯିବ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁମାନେ ପରିଶ୍ରମ କରିବାର ଉପଯୁକ୍ତ ହେଉଥିବେ ସେମାନେ ବିଦାୟ ହେଉଥିବେ ଓ ବାକିଲୋକ ଅବଶ୍ୟ ଜୀବଦ୍ଦଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବେ । ଏସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଅନ୍ନଛତ୍ରରୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଣି ସଦର କିମ୍ବା ସବଡିଭିଜନ ଅନ୍ନଛତ୍ରରେ ରଖିଲେ ସେଠାରେ ହାକିମ ଓ ଡାକ୍ତର ଦ୍ୱାରା ତାହାଙ୍କର ଯଥୋଚିତ ଯତ୍ନ ହେବ ।

ଅତଏବ ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବକରୁ ଅଛୁଁ ଯେ ପରିଶ୍ରମ କରିବାଭଳି ଲୋକଙ୍କୁ କିଞ୍ଚିତ ଅର୍ଥ ଦିଆଯାଇ ଅନ୍ନଛତ୍ରରୁ ବହିଷ୍କୃତ କରାଯାଉ, ଅକ୍ଷମ କଙ୍ଗାଳିମାନଙ୍କୁ ସଦର କିମ୍ବା ସବଡିଭିଜନର ପ୍ରଧାନ ସ୍ଥାନକୁ ପଠାଯାଉ ଓ ମଫସଲ ଅନ୍ନଛତ୍ରମାନ ଏକାବେଳେ ଉଠିଦେଉ । ତିନିଗୋଟି ଅନ୍ନଛତ୍ର ଜିଲ୍ଲା ସକାଶେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ଓ ଅଳ୍ପବ୍ୟୟ ଓ ଉତ୍ତମ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ ପୂର୍ବକ ଏଥିର କର୍ମମାନ ଚଳିବ । ଅଧିକ ଅନ୍ନଛତ୍ର ଖୋଲିବା କେବଳ ଅଧିକ ଅପବ୍ୟୟ ହେତୁ ଓ ଏ ସମୟରେ ଯେବେ ତାହା ନିବାରଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ହେଲା ତେବେ ତାହା କି ନିମିତ୍ତ କରା ନଯିବ ?

ଅରକ୍ଷ ବାଳକଙ୍କ ବିଷୟ ଏଥିପୂର୍ବେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଅଛି । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିସନର ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ମତେ ଆମ୍ଭର ଦୟାଶୀଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରତି ବାଳକ ସକାଶେ ମାସକୁ ୫ ୧ ଙ୍କା ଲେଖା ଏ ଖୋରାକ ମଞ୍ଜୁର କରି ଅଛନ୍ତି । ଓ ମିସନରିମାନଙ୍କୁ ଏଥିର ଭାରନେବା ପାଇଁ କମିଟି ଅନୁରୋଧ କରିଅଛନ୍ତି । ମିସନରିଙ୍କଦ୍ୱାରା ଏମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ହୋଇପାରିବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ, ମାତ୍ର ଯଦ୍ୟପି ଏମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଲେଖିବା

ପଢ଼ିବା ଶିକ୍ଷା ଉଦ୍ୟାନଯାଇ କୃଷିବିଦ୍ୟା ଓ ଶିଳ୍ପ କର୍ମର ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯିବାର କୌଣସି ଉପାୟ ହୁଅଇ ତାହାହେଲେ ଅଳ୍ପ କାଳରେ ଏମାନଙ୍କର ପରମ ଉପକାର ହେବ । ଭାରଗ୍ରସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏ ବିଷୟ ଆମ୍ଭେମାନେ ପୂର୍ବରୁ ଜଣାଇଲୁ ସେମାନେ ବିବେଚନା ପୂର୍ବକ କର୍ମ କାରକ ହେବେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ

ବଙ୍ଗ ଦେଶର ଯେଉଁ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହୋଇଅଛି ସେ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଅବସ୍ଥା ଓ ତାହାନିବାରଣ ଉପାୟମାନ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଗୋଚରାର୍ଥେ ରିପୋର୍ଟ କରିବା ସକାଶେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏଚ୍. ଏଲ. ଡାମ୍ପିଅର ସାହେବ ଖାସ କମିସ୍ନର ସ୍ୱରୂପ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ବଙ୍ଗାଲ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହାଙ୍କୁ ଆଦେଶ କରି ଅଛନ୍ତି ଯେ ବର୍ଦ୍ଧମାନ, ନଦିଆ, ଓ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶମାନ ଉକ୍ତ ସାହେବଙ୍କ ସ୍ୱୟଂ ଭ୍ରମଣ କରି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଗତି ଓ ସାହାଯ୍ୟର ପ୍ରକାର ଲୋକଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଅନାହାର ଇତ୍ୟାଦିର ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟମାନ ବିଶେଷ ରୂପେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପୂର୍ବକ ଏକ ଇତିହାସ ପ୍ରକାରରେ ଲେଖି ଏପରି ସମୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରିବେ କି ଯେମନ୍ତ ଆଗତ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟ ବସିବା ବେଳେ ଉକ୍ତ ରିପୋର୍ଟ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ପାରିବ । ଡେମ୍ପିଅର ସାହେବ ଜଣେ ଉପଯୁକ୍ତ ହାକିମ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏ କର୍ମ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ନିର୍ବାହ ହେବ ମାତ୍ର ତାଙ୍କସମାନ ଅନ୍ୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦୋଷଗୁଣ କି ପ୍ରକାରେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବେ ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ୍ଭେମାନେ ନିଶ୍ଚୟ କରିପାରୁ ନାହୁଁ । କଟକ ନିବାସୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦୀନନାଥ ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ଲିଖିତ ଏକ ପତ୍ର ଏଡୁକେସନ ଗଜେଟରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ସେଥିରେ କଟକସ୍ଥ ସୁରାପାନ ନିବାରଣ ସଭା ରହିତ ହେବାରୁ ଲେଖକ ଆକ୍ଷେପ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଲେଖକଙ୍କ ମତରେ ପ୍ରଧାନ ସଭ୍ୟମାନେ ଜାତି ବିଷୟକ ବୃଥା ଦଳାଦଳି କଥାରେ ଲିପ୍ତ ହୋଇ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ସାଧକ ମହଦନୁଷ୍ଠାନରୁ ପରାଙ୍ମୁଖ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ସେ କାରଣରୁ ହେଉ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏ ସଭାଟି ସ୍ଥଗିତ ହେବା ଉତ୍ତମ ହୋଇନାହିଁ । ଭରସା କରୁଁ ଯେ ଏ ସଭାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନେ ଏହାକୁ ପୁନର୍ଜୀବିତ କରନ୍ତୁ ଓ ସାଧାରଣ ହିତ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରାଣପଣେ ଯତ୍ନବାନ ହୋଇ ଆପଣାମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଧନ କରନ୍ତୁ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଡାକ୍ତର ଇଲକାର ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ଜେନେରଲ ରିପୋର୍ଟ କରି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଓଲାଉଠା ରୋଗରେ କଲୋରଡାଇନ ଔଷଧ ସାଧାରଣ ରୂପେ

ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ବିଶେଷ ଆପତ୍ତି ଅଛି ଓ ତାହା କେବଳ ବୁଦ୍ଧିବନ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇପାରେ ସେଥିରେ କେତେକ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ବିଷ ଅଛି କେତେକ ପ୍ରକାର ଓଲାଉଠା ରୋଗରେ ଏ ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ଉପକାର ନକରି ଅପକାର କରିପାରେ ମାତ୍ର ଅଧିକ ହେଲେ ଶୀଘ୍ର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇପାରେ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଜାଣିଅଛୁଁ ଯେ ଅଜସ୍ର ଅନେକ ଦୟାଶୀଳ ଓ ଧନାଢ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏହି କଲେରାଡାଇନ ଔଷଧ ଓଲାଉଠା ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଦାନ କରିଥାନ୍ତି ଓ ବହୁତର ସ୍ଥଳରେ ତାହା ନିଷ୍ଫଳ ହେବାର ମଧ୍ୟ ଶୁଣାଯାଏ । ତାହାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ମତ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବେ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଟାଇମ୍ସ ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତି ଯେ ସମ୍ପ୍ରତି ମଙ୍ଗୋଲିୟା ଯାହାଜରେ ୨୦,୦୦୦ ଟଙ୍କାର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଇଙ୍ଗଲଣ୍ଡକୁ ଯାଇଅଛି । ଏତେଦିନ ଉତ୍ତରୁ ଧାତୁ ବିଶେଷ ଏ ଦେଶରୁ ଯାଉଅଛି । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କି ଏଥିର କାରଣ ଅଟଇ ?

ସୋମ ପ୍ରକାଶରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ହାଇକୋର୍ଟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଅଦାଲତରେ ଡିକ୍ରି ଜାରି କରିବା ନିମନ୍ତେ ତିନିବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ନକଲେ ତାହା ତମାଦି ହେବ । ଅର୍ଥାତ ଯଥା ନିୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ କେବଳ ଡିକ୍ରିଜାରିର ଦରଖାସ୍ତ ମାତ୍ର ଦେଲେ ତଦ୍ୱାରା ତମାଦି ଦୂର ହେବନାହିଁ ।

ଗୁଜରାଟ ମିତ୍ର କହନ୍ତି ଯେ ଗୁଜରାଟର ରାଜା ଆପଣାର ଭୂତପୂର୍ବ ଏକ ମୁସଲମାନ ବେଶ୍ୟାର ମକ୍‌କାସ୍ଥିତ କବର ଆଚ୍ଛାଦିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ୧୨୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରି ଏକ ଚାଦର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଘଟିତ ଓ ସେଥି ଚାରିପାଖେ ହୀରା ମୁକ୍ତା ଓ ପ୍ରବାଳ ପ୍ରଭୃତି ଅଛି । ଏହି ପ୍ରକାର ଅପବ୍ୟୟ କରିବାରୁ ଏତଦ୍‌ଦେଶୀୟ ରାଜାମାନଙ୍କର ଏପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ହେଉଅଛି ।

ଆର. ଏଲ. ମାର୍ଟିନ ସାହେବ ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମ ବିଭାଗର ସ୍କୁଲ୍ ସମୂହର ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଇଙ୍ଗ୍ଲିସମ୍ୟାନ ଜନରବ ଶ୍ରବଣ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ମୁରଇ ସାହେବ ଇଂଲଣ୍ଡ ଗଲେ ମଧ୍ୟ ଭାରତବର୍ଷର ପ୍ରଧାନ କମିସ୍ନର ଟେମ୍ପିଲ ସାହେବ ବିଦେଶୀୟ ସେକ୍ରେଟରୀ ହେବେ ଓ ସର ସିସିଲ ବିଡନ୍ ଆଗତ ଏପ୍ରେଲ ମାସରେ ପଦତ୍ୟାଗ କଲାରୁ ଗ୍ରେ ସାହେବ ଲେଫ୍‌ଟେନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ହେବେ ଓ ଟେମ୍ପିଲ ସାହେବ କୌନ୍‌ସଲର ସଭ୍ୟ ହେବେ ।

ଏଡ଼ୁକେଶନ ଗେଜେଟ ଲେଖନ୍ତି ଯେ କୁଇବେକ ନଗରରେ ଅଗ୍ନି ଲାଗି ପଚିଶ ହଜାର ଗୃହ ଦଗ୍ଧ ହେବାରେ ଅଠର ହଜାର ଲୋକ ଗୃହଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଉକ୍ତ ପତ୍ର ଆହୁରି କହନ୍ତି ଯେ ଲିବରପୁଲ ନିବାସୀ ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକ ଏତେଦିନ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି କରି ଏହି ଭବିଷ୍ୟତ୍‌ବାଣୀ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ରାଟ ନେପୋଲିୟନ କର୍ତ୍ତୃକ ଇଂଲଣ୍ଡ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେବ । ସେ ତାହାଙ୍କ ଅଭିପ୍ରାୟ ପୁସ୍ତକାକାରରେ ମୁଦ୍ରିତ କରିଅଛନ୍ତି । ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ଗୋସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମାଳିକା ମୁଦ୍ରିତ କଲେ ବୋଧ ହୁଅଇ ଏଦେଶର ଅନେକ ଭବିଷ୍ୟତ୍ ବିଷୟ ପ୍ରକାଶ ହେବ ।

ବଙ୍ଗ ଦେଶର ଯେଲ ସମୂହର ଇନସ୍‌ପେକ୍ଟର ଜେନେରଲ ଗତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କେହି ବିଷ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଆପଣା ନିକଟରେ ରଖି ନପାରିବାର ନିୟମ ହେବାର ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ରିପୋର୍ଟ କରି ଅଛନ୍ତି ।

ବୋର୍ଡ଼ ରେବିନୁଙ୍କ ରିପୋର୍ଟରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ବଙ୍ଗ ଦେଶର ଅନେକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷାଗ୍ନି ନିର୍ବାଣ ହେଉଅଛି । ବାଲେଶ୍ୱର, ମେଦନୀପୁର, ପାଟନା, ସାରନ ଓ ସାହାବାଦରେ ଅନ୍ନଛତ୍ରମାନ କ୍ରମେ ବନ୍ଦ ହେଉଅଛି ଓ ଫସଲ ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିବାରୁ ଚାଉଳ ଦର ଶୀଘ୍ର ଊଣା ହେଉଅଛି । ଏହା ଅତି ଆନନ୍ଦ ସମାଚାର ମାତ୍ର ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ଅବଧି ବିଶେଷ ଊଣା ହୋଇନାହିଁ ।

କଟକରେ ଚାଉଳ ଦର ଏକ ନୂତନ ନିୟମରେ ବଢ଼ୁଅଛି । ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ତିନି ଚାରିଥର ଦର ବଦଳି ହେଉଅଛି ମାତ୍ର ସୌଭାଗ୍ୟର ବିଷୟ ଯେ ପ୍ରତି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ କିଛି ଚାଉଳ ଅଧିକ ହେଉଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସହରରେ ୧୩ ସେର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଉଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ ଓ ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଯେ ପରିମାଣରେ ଆମଦାନି ହେଉଅଛି ଏଥିରେ ଅଧିକ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଯାହାହେଉ ଏଣିକି ବିଶ୍ୱାସ ହେଉଅଛି ଯେ ଏବର୍ଷ ଲୋକ ସୁସ୍ଥରେ ରହିବେ । ଏବେ ଦଣ୍ଡିଦାରଙ୍କର ମେଳ ନାହିଁ କି ?

ଗତ ଅକ୍ଟୁବର ମାସ ୨୦ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୋର୍ଡ଼ରେବିନୁ ଓଡ଼ିଶାକୁ ତଳ ଲିଖିତ ମତେ ଶସ୍ୟ ପଠାଇବାରେ ବ୍ୟୟ କରିଅଛନ୍ତି ଯଥା—

କଟକ ଓ ପୁରୀ	ଟ ୧୦,୧୭୫୪୭
ଧାମରା ଓ ବାଲେଶ୍ୱର	ଟ ୨,୭୭୦୩୩
	ଟ ୧୨,୯୪,୫୮୦

ଗତ ଜନଓରି ମାସଠାରୁ ଅକ୍ଟୁବର ମାସ ୩୧ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋଟରେ ପ୍ରାୟ ୬୭ ଇଞ୍ଚ ବର୍ଷା ହୋଇଅଛି ଗତବର୍ଷ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ୬୧ ଇଞ୍ଚ ଜଳ ବର୍ଷିଥିଲା ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ସମ୍ବାଦ ପାଇଅଛୁଁ ଯେ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଚାଉଳ ଟଙ୍କାକୁ ୨୧ ସେର ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି । ମାଘ ପୁଷ୍ୟରେ ୧୦ ସେରରୁ ଅଧିକ ହୋଇନାହିଁ ।

ଇଣ୍ଡିୟନମିରରର ସମ୍ପାଦକ ଲେଖନ୍ତି ଯେ କଲିକତା ବ୍ରହ୍ମ ସମାଜର ପ୍ରଧାନ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ବାବୁ ଦେବେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଠାକୁର ଆଗତ ଶୀତକାଳରେ ବୋମ୍ବାଇ ଯିବାର ଅଭିପ୍ରାୟ କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ଆଗ୍ରାବାଟେ ବରାବର ସ୍ଥଳପଥରେ ଗମନ କରିବେ ।

ଏଡୁକେଶନ ଗେଜେଟରୁ ଜ୍ଞାତ ହେଲୁଁ ଯେ ଅମିର ସେରଅଲି ଖାଁ କାନ୍ଦାହାରରୁ ହିରାଟକୁ ଯାତ୍ରା କରିଅଛନ୍ତି । ଅମିରଙ୍କ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରୁ ରାଜ୍ୟର ଶକ୍ତି ଅନେକ ହ୍ରାସ ହୋଇଅଛି ଓ ଦେଶର ସମସ୍ତ ସର୍ଦ୍ଦାର ଓ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବିପକ୍ଷ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ସମସ୍ତେ ଏକ ବାକ୍ୟ ହୋଇ ଅମିରଙ୍କ ପରିବାରକୁ ଧ୍ୱଂସ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଯଶୋହର ଓ ନଦୀୟା ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଜା ଓ ନୀଳକରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ୱେଷଭାବ ଅନେକ ନିରାକୃତ ହୋଇଅଛି । ନଦୀୟାରେ ନୀଳକୃଷି ଅଧିକତର ଆଦରଣୀୟ ହୋଇଅଛି । ନୀଳ କୃଷି ଯେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଏହା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ଅନେକ ହୃଦୟଙ୍ଗମ ହୋଇଅଛି ।

ଦିଲ୍ଲୀ ଗେଜେଟ କହନ୍ତି ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଯେନେରାଲ ଆଗ୍ରା ଦରବାର ଶେଷ ହେଲରୁ ମିର୍ଜାପୁର ବାଟେ ଷ୍ଟେମ୍ୟେଲ ସାହେବଙ୍କ ଆମନ୍ତ୍ରଣରେ ଜବ୍‌ବଲପୁର ଗମନ କରିବେ ଓ ସେଠାରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଓ ରେଲଓୟେର ଉନ୍ନତି ଦର୍ଶନ କରିବେ ।

କାବୁଲର ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନେ ଭୂତପୂର୍ବ ଅମିରଙ୍କ ଭ୍ରାତୃଷ୍ପୁତ୍ର ସର୍ଦ୍ଦାର ଅବଦୁଲ ରୂଫ ଖାଁ ଓ ଆବ୍‌ଦୁଖୀଟୀକ୍ ଖାଁ ଅମିର ସେର ଅଲି ଖାଁଙ୍କ ସପକ୍ଷପାତ କରିଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ କାରାରୁଦ୍ଧ କରିଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରହେଳିକା—

ଅଙ୍ଗେ ମଣିଥିଲେ ହେଁ ମୁଁ ଅଛଇ ଅନ୍ତରେ
ଅଦୃଷ୍ଟରେ ଥିଲକୁ ପଡ଼ିଛି ଅନାଦରେ ।
ସର୍ବବର୍ଣ୍ଣେ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ନୁହେଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜାତି
ମିଛକୁ ପଣ୍ଡିତ ମୋତେ ଅଜାତି କହନ୍ତି ।
କାଳକୁ ଅକାଳ ସିନା କରିଅଛି ମୁହିଁ
ମାତ୍ର ଧୋଇ ମରୁଛି ମୁଁ କିଛି ନଜାଣଇ ।
ଭାବନାରେ ମୋତେ କାହୁଁ ପାଇବ ସୁଜନ
ଅନ୍ତେ ମୋତେ ପାଇବ ଭାବହେ ସୁଜ୍ଞଜନ ।

ନୁହେ ବୃକ୍ଷ ଶାଲା ଜନ୍ମ ପର୍ବତେ ମୋହର
ନୁହେ ଜଳଜନ୍ତୁ ବାସ ସାଗର ଭିତର ।
ପଢନାହିଁ ତଥାତ ଭ୍ରମଇ ବହୁ ଦେଶ
ହସ୍ତ ବିନା ପ୍ରକାଶଇ ବଳ ମୁଁ ଅଶେଷ ।
ସ୍ୱଚ୍ଛ ନିର୍ମଳ ମୋଠାରୁ ଅଛୁ ଅବା କେହ୍ନ
ବର୍ଣ୍ଣ ସୁଶ୍ରାବକ୍ୟ ମାତ୍ର ସଦା ଅଛୁ ବୋଦ୍ଧ ।
ଏତେ ପରିଚୟ ଦେଲି କହ ମୋର ନାମ
ଅଳ୍ପକଥା କହି ସୁଖେ କରହେ ବିଶ୍ରାମ ।

ପ୍ରେରିତ ପତ୍ର—

ମହାଶୟ ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ତା୭-୨୦ରିଖର ପ୍ରହେଳିକା ମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପଠାଇଲୁଁ ଆପଣଙ୍କ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରି ବାଧିତ କରିବା ହେବେ । ପ୍ରଥମ ପଦରେ ଉତ୍ତର ପ୍ରାପ୍ତି ହେବ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ପଦରେ ତହିଁର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହୋଇଅଛି ।

ପ୍ରଥମେ ଲବ୍ଧ କର ବୃତ୍ତ ଧନ ଦତ୍ତ
ଦ୍ୱିତୀୟେ ଖଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଦେବର ସଂଯୁକ୍ତ ।
ଆଦ୍ୟୋଦନ୍ତ ବୃତ୍ତାକ୍ଷର ବ୍ୟଙ୍ଗ୍ୟାର୍ଥ ସଙ୍କେତ
ପ୍ରାନ୍ତରେ ସୂର୍ଯ୍ୟାର୍ଥ ବିନା ସରସ୍ୱତୀ ଖ୍ୟାତ ।

ଶ୍ରୀ ସୁଦର୍ଶନ ଦାସ

ବିଜ୍ଞାପନ—

ପତ୍ରିକା ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛୁଁ ଯେ ଗ୍ରାହକ ହେବା ସମୟଠାରୁ ଅଥବା ଯେ ସମୟ ନିମିତ୍ତ ଅଗ୍ରୀମ ମୂଲ୍ୟ ଦିଆ ଯାଇଥାଏ ସେ ସମୟ ଶେଷଠାରୁ ତିନମାସ ମଧ୍ୟରେ ଅଗ୍ରୀମ ମୂଲ୍ୟ ନଦେଲେ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ବକେୟା ନିରଖରେ ମୂଲ୍ୟ ନିଆଯିବ ।

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାଏ

ଏ ପତ୍ରିକା ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ ଚିଠୀପତ୍ର ଟଙ୍କା ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାଏ ମେନେଜରଙ୍କ ନାମରେ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସହର କଟକ ଆଲମଚାନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୁମ୍ପାନିର ପଥର ଛାପାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୨ ୧୭ ସଂଖ୍ୟା	ତା୨୪ରିଖ ମାହେ ନବମ୍ବର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା । ମୁ । ଢ୧୧ନ ମାର୍ଗଶିର ସନ ୧୨୮୫ ସାଲ ଶନିବାର	ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ୫ ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁଟ୬ ମଫସଲ ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟ ଛଡ଼ା ଡାକମାସୁଲ ବର୍ଷକୁ ଟ ୩।

ଓଡ଼ିଶାର ଚିରସ୍ଥାୟୀ ଓ ଅଚିରସ୍ଥାୟୀ ମାହାଲ—

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡେମ୍ପୀୟର ସାହେବଙ୍କୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଆଦେଶ କରିଅଛନ୍ତି ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବିଷୟ ଏହି ଯେ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ଓ ସାମୟିକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତି ମାହାଲମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉଭୟପ୍ରକାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ଫଳ ଜଣାଇବେ । ଏ ପ୍ରଶ୍ନଟି ଅତି ଗୁରୁତର ଅଟଇ ଓ ଏଥିର ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ଉପରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ଆଶା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ନିର୍ଭର କରଇ । ମାତ୍ର ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଆଶଙ୍କା ହେଉଅଛି ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଅବସ୍ଥାରୁ ଏଥିର ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ତର ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ଦୁରୂହ ଓ ସେଥିର କାରଣମାନ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି ।

ଇଂରେଜ ମାନଙ୍କ ରାଜଶାସନାବଧି ଏ ଦେଶସ୍ଥ ଯାବତ୍ ଭୂମ୍ୟାଧିକାରୀମାନେ ତିନି ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଯଥା ଜମିଦାର ମୁଗଲବନ୍ଦୀ ରାଜା ଓ ଗଡ଼ଜାତ ରାଜା ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଜମିଦାରଙ୍କ ଅଧିକାରସ୍ଥ ସମସ୍ତ ଭୂମି ଅନେକ ସନ୍ ଓ ବାହୁଲ୍ୟ ରୂପେ ଜରିବ ଓ କର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇ ୩୦ ବର୍ଷ ମିଆଦରେ ତାହାଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ ହୋଇଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ କାଳ ଶେଷହେଲା ଏଥର ସରକାର ଯେ ନିୟମରେ ଯେତେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ତାହା ଦେବାକୁ ସ୍ୱୀକାର ନକଲେ ସେମାନଙ୍କର ଜମିଦାରୀ ଉପରେ କିଛିମାତ୍ର ଅଧିକାର ରହି ପାରିବ ନାହିଁ । ମୁଗଲ ବନ୍ଦୀ ରାଜାମାନେ ସର୍ବତୋଭାବେ ଜମିଦାରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ତୁଲ୍ୟ କେବଳ ପ୍ରଭେଦ ଏହି ଯେ ଏହାଙ୍କ ମାହାଲମାନ ବାହୁଲ୍ୟ ଜରିବ କି କରଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ଯେତେ

ଟଙ୍କା ପେସକସ ସ୍ୱରୂପ ତାଙ୍କଠାରୁ ନଯ୍ୟାଙ୍କବାର କବୁଲିୟତ ହୋଇଅଛି ତାହା ଚିରକାଳ ସକାଶେ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଅଛି । ଏଥିର ସମାବୃଦ୍ଧି କେବେହେଁ ହେବ ନାହିଁ । ଗଡ଼ଜାତର ରାଜାମାନେ ଉପରୁକ୍ତ ଦୁଇପ୍ରକାର ଭୂମ୍ୟାଧିକାରୀଙ୍କଠାରୁ ପୃଥକ ଅଟନ୍ତି । ଏମାନେ ଚଳିତ ଆଇନର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ନୁହନ୍ତି ଓ ଇଙ୍ଗରେଜ ଆଧିନ୍ୟ ସ୍ୱୀକାରର ଚିହ୍ନ ସ୍ୱରୂପ ଯତ୍କିଞ୍ଚିତ ପେସକସ୍ ଦେଇ ଆପଣା ଆପଣା ରାଜ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଅଧିକାର ଚଳାଇ ପାରନ୍ତି ଅତଏବ ଏ ଦେଶରେ ଦୁଇପ୍ରକାର ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଓ ଏକପ୍ରକାର ଅଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଭୂମି ଅଛି ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଗଡ଼ଜାତର ଅବସ୍ଥା ସର୍ବପ୍ରକାରେ ଭିନ୍ନ ଥିବାରୁ ତାହା ଛାଡ଼ିଦେଇ ମୁଗଲବନ୍ଦୀ ରାଜା ଓ ଜମିଦାରଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ବିବେଚନା କଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଉପରୁକ୍ତ ଅଭିପ୍ରାୟ ସିଦ୍ଧ ହୁଅନ୍ତା । ମାତ୍ର ଖେଦର ବିଷୟ ଯେ ଏ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କଲେ ବିପରୀତ ଭାବର ପରିଚୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । ବଙ୍ଗ ଦେଶର ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରୀବୃଦ୍ଧିର କାରଣ ଆଲୋଚନା କଲେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସର୍ବାଗ୍ରେ ପ୍ରତୀୟମାନ ହୁଅଇ ଓ ବଙ୍ଗ ଦେଶର ଲୋକମାନେ ତାହା ମୁକ୍ତ କଣ୍ଠରେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଏଠାକାର ମୁଗଲବନ୍ଦୀ ରାଜାମାନେ ସେହି ପ୍ରକାର ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଲାଭ କରିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଅଦ୍ୟାପି କେହି ଆପଣା ଅବସ୍ଥା ଉନ୍ନତ କରିନାହାନ୍ତି ବରଂ ନାନା ଅପବ୍ୟୟ ଦ୍ୱାରା କେତେକ ପୁରାତନ ବଂଶ ଅଧୋଗତିକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଆପଣା ସମ୍ପତ୍ତି ସମର୍ପଣ କରି ଅଛନ୍ତି ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ ସମ୍ପତ୍ତି କେବଳ ମହାଜନଙ୍କ କରୁଣା ବଳରୁ ଅବଧି ପୂର୍ବାଧିକାରୀଙ୍କ ହସ୍ତରେ ରହିଅଛି ଓ କେତେବେଳେ ଅନ୍ୟ ହସ୍ତରେ ପତିତ ହେବ ତାହା କେହି କହି ନପାରନ୍ତି ।

ଜମିଦାରଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଏତାଦୃଶ ମନ୍ଦ ହୋଇନାହିଁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଲୋକ ଅପବ୍ୟୟ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପତ୍ତିହୀନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସତ୍ୟ । ମାତ୍ର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ମାଲଗୁଜାରି ଦେଇ ବିବେଚନା ପୂର୍ବକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରୁ ବହୁକାଳରୁ ଆପଣା ସମ୍ପତ୍ତି ରକ୍ଷା କରିଅଛନ୍ତି । ଏରୂପ ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ହଠାତ୍ କୌଣସି ଲୋକର ଭ୍ରମ ହୋଇପାରେ ଯେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସାମୟିକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତାପେକ୍ଷା ନିକୃଷ୍ଟ । ବସ୍ତୁତ ତାହା ନୁହଇ ମୁଗଲବନ୍ଦୀ ରାଜାମାନେ ପୂର୍ବକାଳରୁ ଆପଣା ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ଧନର ଅଭିମାନରେ ରହି ବିଦ୍ୟା କି ଜ୍ଞାନଲାଭର ଚେଷ୍ଟାରୁ ବଞ୍ଚିତ ରହିଲେ ସୁତରାଂ ରାଜ୍ୟ ପାଳଣରେ ସ୍ୱୟଂ ଅକ୍ଷମ ହେବାରୁ ଆପଣା ଅଧିନସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହେଲେ ଓ ସେମାନେ ସୁଯୋଗ ପାଇ ନାନାପ୍ରକାର ତୋଷାମଦ ବାକ୍ୟ ଓ ଛଳଦ୍ୱାରା ରାଜାମାନଙ୍କୁ ବିଷୟ କର୍ମର ଚିନ୍ତାରୁ ବିମୁଖ କରାଇବା ଆଶାରେ ତାହାଙ୍କୁ ନିଷ୍ଫଳ ଅବା ଦୂଷଣୀୟ ବ୍ୟାପାରରେ ଏପରି ଲିପ୍ତ କଲେ ଯେ ଆପଣା ଅବସ୍ଥା ଚିନ୍ତା କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଉ ଅବକାଶ

ରହିଲନାହିଁ । ଏମାନେ ଏକପ୍ରକାର ଶିଶୁ ବଦାଚରଣ ପ୍ରକାଶ ପୂର୍ବକ ଯେତେବେଳେ ଯାହା ଦେଖିଲେ ତାହା କ୍ରୟ କରିବାକୁ ଅଭିଳାଷୀ ହେଲେ ଓ ତାହା କ୍ରୟ କରି ନଦେଲେ ପଛେ ରାଜାଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇ ଆପଣା ଆୟ ଲୁଟିବାକୁ ଗୁହିଁବେ ଏ ଦେଶର କର୍ମଚାରୀମାନେ ସେହି ପଦାର୍ଥ ତାହାଙ୍କୁ ଦେଲେ ଓ ହାତରେ ଟଙ୍କା ନଥିବା ବେଳେ କାର୍ଜ କରି ମଧ୍ୟ ଅପବ୍ୟୟମାନ ଚଲାଇଲେ । ଏହି ରୂପ ନାନାପ୍ରକାର ଅପବ୍ୟୟ ବର୍ଦ୍ଧନ ଓ ଆୟ ଅପହରଣ ହେବାରୁ ଅଜସ୍ର ମୁଗଲବନ୍ଦୀ ରାଜାମାନେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ଫଳ ଲଭ କରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ନଚେତ ସେମାନଙ୍କର ଯେ ରୂପ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଛି ଯଦ୍ୟପି କିଞ୍ଚିତ ମାତ୍ର ପରିଶ୍ରମ ସହକାରେ ଆପଣା ବିଷୟ ବୁଝନ୍ତେ ତାହାହେଲେ ସେମାନଙ୍କର ଏତାଦୃଶ ଦୁରବସ୍ଥା ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ମୁଗଲବନ୍ଦୀ ସମସ୍ତ ରାଜାଙ୍କର ଏ ରୂପ ଅବସ୍ଥା ନୁହଇ । ମାତ୍ର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କର ଏହିପ୍ରକାର ଗତି ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଏକ ଏକ ଜଣ ଏପରି ସୁଚତୁର ଓ ବିବେଚନା କର୍ମ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ବିଷୟ ରକ୍ଷାଦ୍ୱାରା କେବଳ ଆନନ୍ଦରେ ଦିନ ଯାପନ କରୁଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ଭବିଷ୍ୟତ ସକାଶେ ମଧ୍ୟ କିଞ୍ଚିତ କିଞ୍ଚିତ ଅର୍ଥ ସଞ୍ଚୟ କରିବାର ଶ୍ରଦଣ ହୁଅଇ ସାମୟିକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କଦାଚ ମଙ୍ଗଳକର ନୁହେ ଓ ଏହା ଆମ୍ଭେମାନେ ପୁନଃପୁନ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଅଛୁ । ତେବେ ଜମିଦାରମାନେ ମୁଗଲବନ୍ଦୀ ରାଜାଙ୍କଠାରୁ କିଛି ଭଲ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିର କାରଣ ଏହି ଯେ ଅନେକ ଜମିଦାର ବିଦ୍ୟାଭ୍ୟାସ କରି ସରକାରୀ କର୍ମ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ସଚରାଚର ଦେଶୀୟ ଓ ବିଦେଶୀୟ ଜ୍ଞାନବାନ ଓ ବହୁଦର୍ଶୀ ଲୋକଙ୍କ ସହବାସ ଦ୍ୱାରା ସୁଚତୁର ଓ ସାବଧାନ ହେବାକୁ ଶିକ୍ଷା ପାଉଅଛନ୍ତି ଏସମସ୍ତ ଛଡ଼ା ସେମାନଙ୍କର ଅର୍ଥୋପାର୍ଜନ ଆଶା ବଢ଼ିବାରୁ ନାନା ସଦୁପାୟ ଚିନ୍ତା କରୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ମୁଗଲବନ୍ଦୀ ରାଜାମାନେ ଅଗମ୍ୟସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଏକାକୀ ରହିବାରୁ କାହାରିଠାରୁ ସଦୁପଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତିନାହିଁ । କିମ୍ବା ଆପଣା ମନରୁ କୌଣସି ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ସେମାନଙ୍କର ଦଶା ଭଲ ହେବାର ଅତି କଠିଣ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଏରୂପେ ରାଜା ଓ ଜମିଦାରଙ୍କର ଉତ୍ତମାଧମ ବିଚାର କଲୁଁ ବୋଲି କେହି ଯେମନ୍ତ ମନେ କରିବେ ନାହିଁ ଯେ କାହାର ନିନ୍ଦା କି ସ୍ତୁତି କରିବା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ଥିଲା । କେବଳ ଦୁଇ ପ୍ରକାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ନ୍ୟୂନାଧିକ ବିଚାର ସକାଶେ ଏ ସମସ୍ତ ଲେଖିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲୁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବାସନା ଯେ ମୁଗଲବନ୍ଦୀ ରାଜାମାନେ ରାଜ୍ୟ ପାଳଣ ଗୁଣରେ ନିପୁଣତା ଲଭ କରି ଆପଣା ଆପଣା ବହୁ କାଳର ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତି ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଓ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଅଧିକ ଧନବାନ ହୋଇ ଯଶ କୀର୍ତ୍ତିରେ ପୃଥିବୀକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରନ୍ତୁ । ସେମାନଙ୍କ ପରି ମର୍ଯ୍ୟାଦାବନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯଦ୍ୟପି ଆପଣା କର୍ମକୁ ଭୋଜପୁରୀ ମହାଜନଙ୍କ କରତଳେ ସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି ତାହା କି

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅପମାନର ବିଷୟ ନୁହଇ । କୌଣସି ଦେଶରେ ସମସ୍ତ ଲୋକ ବଡ଼ ମନୁଷ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ମାତ୍ର ଯେଉଁ ଦେଶରେ ଯେତେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ବଡ଼ଲୋକ ଥାନ୍ତି ସେ ଦେଶର ଗୌରବ ତେତେ ପରିମାଣରେ ବଢ଼ଇ ।

ସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀ—

ଆମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷା ସଂକ୍ରାନ୍ତ ବିଷୟମାନ ଲେଖିବା ଯୋଗୁଁ ପାଠକମାନେ ଅସନ୍ତୋଷ ହେବେନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାର ତିନଗୋଟି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଙ୍ଗରେଜୀ ସ୍କୁଲ ଅଛି ବରଷକୁ ବରଷ ବର୍ଦ୍ଧମାନ ହୋଇ ୨୫ ଜଣ ଅନ୍ଦାଜ ବାଳକ ଏଣିକି ସ୍କୁଲରୁ ବାହାରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ଉପରେ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳାମଙ୍ଗଳ ଅବସ୍ଥା ନିର୍ଭର କରେ । ଏମାନେ ସୁଶିକ୍ଷିତ ଓ ସଦାଚରଣ ଯୁକ୍ତ ହେଲେ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ଓ ତାହା ନହେଲ ଦେଶର ଅସୀମ ଦୁରବସ୍ଥାର ସମ୍ଭାବନା ଅତଏବ ଅଣ ଦେଶର ଯୁବକମାନେ କି ରୂପ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛନ୍ତି ଓ ସ୍କୁଲମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଚଳିତ ଥିବା ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀ ଯୁକ୍ତିସିଦ୍ଧ କି ନା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଦେଖିବା ଉଚିତ । ଏହି ସ୍ଥାନରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ୍ଭେ କଟକ ସ୍କୁଲରେ ପ୍ରଚଳିତ ଥିବା ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀର ଦୋଷଗୁଣ ବିବେଚନାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲୁଁ । ୧୮୭୭ ସାଲ ପ୍ରାୟ ଶେଷ ହୋଇଆସିଲା । ଏବର୍ଷ ସକାଶେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଥିବା ପାଠ ଶେଷକରି ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷା ଦେବା ପରଠାରୁ ନୂତନ ବର୍ଷାରମ୍ଭରେ ବାଳକମାନେ ନୂତନ ପାଠାରମ୍ଭ କରିବେ । ଆବଶ୍ୟକ ମତେ ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ଓ ନୂତନ ପ୍ରଣାଳୀ ସ୍କୁଲରେ ପ୍ରଚଳିତ କରାଯିବ । କଥାରେ କହନ୍ତି ଚଷା ହୁଡ଼ିଲେ ବର୍ଷେ । ସେହିପରି ସ୍କୁଲ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଯଦି ଏ ସମୟରେ କିଛି ଭୁଲ କରନ୍ତି ତେବେ ସେମାନେ ସ୍କୁଲ ସହିତ ଆପଣା ଭ୍ରମଚକ୍ରରେ ଆଗତ ବର୍ଷ ସମୁଦାୟ ଭ୍ରମଣ କରିବେ । ଅତଏବ ପ୍ରଚଳିତ ଥିବା ପୁସ୍ତକ ଇତ୍ୟାଦିର ଦୋଷଗୁଣ ବିବେଚନାର ଏହି ଯଥାର୍ଥ ସମୟ ଆମ୍ଭେ ଭରସା କରୁଁ ଯେ ଏ ବିଷୟରେ ତଳେ ଯାହା ଲେଖୁଁଅଛୁ କଟକ ସ୍କୁଲର କର୍ମଚାରୀମାନେ ଓ କମେଟୀର ମେମ୍ବରମାନେ ମନୋଯୋଗ କରି ପାଠ କରିବେ ।

କଟକ ସ୍କୁଲରେ ବାଳକମାନେ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ସକାଶେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କିମ୍ବା ଏକଖଣ୍ଡି ଇଙ୍ଗରେଜୀ ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଦୁଇବର୍ଷ ପାଠ କରନ୍ତି । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏହା ଯୁକ୍ତି ସିଦ୍ଧ ନୁହେଁ । ଏକବର୍ଷ ଯାହା ପାଠ କରାଯାଏ ତାହା ପାଠ କରିବାରେ ଅନ୍ୟ ଏକବର୍ଷ କ୍ଷେପଣକରି କେବଳ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବ ଠାରୁ ଗର୍ହିତ । ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ସେହି ପୁସ୍ତକ ପାଠ ସମୟରେ ମନୋବୃତ୍ତିମାନଙ୍କ ଚାଳଣା ହୁଏନାହିଁ ।

ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର ବାଳକମାନେ ଯାହା ଶିକ୍ଷା କରଥାନ୍ତି ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିକଟ ପାଠ ଦେବା ସମୟରେ ତାହା ଶୁଦ୍ଧପଣ୍ଡୀ ପର ବୁଝନ୍ତି ଓ ଶିକ୍ଷକ କହୁଥିଲେ ସେହିପରି ଶିକ୍ଷା କରନ୍ତି । ମନୋବୃତ୍ତିମାନଙ୍କ ସ୍ୱଳନ୍ମ ପ୍ରଶିକ୍ଷାର ଅଧ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ତାହା ନହେଲେ ନକଲପର ଶିକ୍ଷାଜନ୍ମ ଅସ୍ତୁଳ ଓ ମଧ୍ୟ ଅଭ୍ୟସ୍ତନକ ଦୁର୍ବୋଧ୍ୟତାମାନଙ୍କରେ । ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକକୁ ଦୁଇ ବର୍ଷରେ ଭଗ୍ନ କରି ପଢ଼ାଇଲେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଉପକାର ନାହିଁ । ଦୁଇ ବର୍ଷରେ ୧୪୦ ପୃଷ୍ଠାର ଏକଖଣ୍ଡ ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ିବେ ଅର୍ଥାତ୍ ବର୍ଷ ୭୦ ଓ ପନ୍ଦର ମାସରେ ୭ ପୃଷ୍ଠା ହେଉଅଛି ଓ ଉତ୍ତାର ବୁଝି ଉତ୍ସାହ ସମସ୍ତେ ସ୍ୱରମାସ ଛୁଟିଦେଲେ ପଢ଼ ମାସରେ ୯ ପୃଷ୍ଠା ଅର୍ଥାତ୍ ୪୨ ପଦର ଓ ପନ୍ଦର ଦିନର ଏକ ପୃଷ୍ଠାର ଏକ ସ୍ତବକର ଦର୍ଶନ ପଡ଼ୁଅଛି । ଏପରି ଶିକ୍ଷା ଦେଲେ କି ଉପକାର ହେବ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପୁସ୍ତକ ପାଠ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଉନ୍ନତରେକ କ୍ଷାରେ ବୁଦ୍ଧିରେଲେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଏକ ବର୍ଷରେ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାର ଯାହା ପୁସ୍ତକ ଅଛି ତାହାସବୁ ବାଳକମାନେ ପାଠକରି ପାରିବେ ଓ ବାଙ୍ଗଲାର ଏକଖଣ୍ଡ ପୁସ୍ତକ ପାଠରେ ସେପରି ଉତ୍ତମ ଜନ୍ମେ ତାହା ନହେଲେ ବାଳକମାନେ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ରୂପେ ପାଠ କରିବେ । ଗତବର୍ଷରେ ୧୦ଜଣ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ୮ ଜଣ କେବଳ ମାତ୍ରାରେ ଅକ୍ଷମ ହୋଇ ପରୀକ୍ଷୋତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହେଲେ ! ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଭେଦ ଏବଂ ଦୋଷ ମଧ୍ୟ ଉନ୍ନତରେ ଯାହା ପଢ଼ିବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ତାହାର ଶିକ୍ଷା ଉଚିତ ଅଟେ । ସୁତରାଂ ଏଥିରେ ଅଧିକ ଯାହା ହେବା ଅଛି ପରେ ଅଧିକାର ମତେ ପ୍ରକାଶ କରିବୁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ

[illegible] ପୂର୍ବେ ପ୍ରକାଶ

[illegible] ଅଛି ।

ଜାହାଜ ଦେବେଦାରେ ସ୍ୱତ୍ୱ ହୋଇଥିଲେ ସମୁଦ୍ରରେ ଯେଉଁ ଲୋକମାନ [illegible] ସହିତ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ସେହିମାନେ ଏହିକ ଦେଖୋନ୍ତି ନଷ୍ଟହେବ [illegible] ୨୦ ବର୍ଷ ଭିତରେ ନିଶ୍ଚୟ ନଷ୍ଟହୋଇଅଛି ହେବ । ମାଳ କମିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଧିକ ହେବ ଯେ ଏ ସମୟରେ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ଯାତ୍ରା ହେବେ ଅବଶିଷ୍ଟ ନଷ୍ଟହୋଇ ହେବା ଦଶରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଜଣ ଯାଉଛି । ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗଭର୍ଣ୍ଣର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ୨୦ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ମତ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ଦେଶ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଭର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହୀତ ଅଛି ।

ଯେଉଁ ସବ ଇନ୍ସ୍ପେକ୍ଟରଙ୍କୁ ଅବଗତ ହେବ ଯେ ବଙ୍ଗଳା ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ [illegible] ଘୋଡ଼ା ନଥିବା [illegible] ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୂଲ୍ୟ ସେହିମାନଙ୍କୁ [illegible] ଦିଆଯାଇ ପାରେ ।

[illegible] ଓ [illegible] ନାମକ ସ୍ଥାନରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ [illegible] ଦେଶୀୟ ଅଧେଶ୍ୱର [illegible] ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଦାଲତରେ ହାକିମ [illegible] ଦୋଷରେ ସେମାନେ ହାକିମଙ୍କ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ପ୍ରତ୍ୟେକେ ତାହାଙ୍କ ଉପରେ ଜରିମାନା କଲେ । ଅଧେଶ୍ୱର [illegible] ହାଇକୋର୍ଟରେ ଅପିଲ କରିବାରେ ସେଠା ହୁକୁମ ଅନୁସାରେ [illegible] ଜରିମାନା ମାଫ କଲେ । ପ୍ରମାଣ [illegible] ଅନ୍ୟାୟ ହୁକୁମ ଦେବାରୁ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହାଙ୍କ ଉପରେ [illegible] ଧ୍ୟାନ କରିବେ ନାହିଁ ।

[illegible] ଯେ ଦେଶୀୟ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ [illegible] ଅନୁସାରେ ୧୬ ବର୍ଷ ବୟସ [illegible] ଓ ୨୨ ବର୍ଷ ବୟସରୁ ଅଧିକ [illegible] ।

[illegible] ।

[illegible] ।

[illegible] ଧ୍ୟାନ କରିବେ ନାହିଁ । [illegible] ।

[illegible] ।

କଟକରେ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଯେ ପ୍ରକାର ଚାଉଳ ଶସ୍ତା ହେବାର ଲେଖିଥିଲୁଁ ତାହା କେବଳ ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଅଧିକ ଆମଦାନୀ ହେତୁରୁ ହୋଇ ଥିଲା । ଏ ସପ୍ତାହରେ ଚାଉଳ ଦର ପୁନର୍ବାର ବୃଦ୍ଧି ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ବଜାରରେ ଟଙ୍କାକୁ ୧୪ ସେରରୁ ପ୍ରାୟ ବେଶୀ ମିଳୁ ନାହିଁ ।

କେହି କେହି ଏଥିର ଏହି କାରଣ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଯେ ଦଣ୍ଡିଦାରମାନେ ଭାଉ ବଢ଼ାଇବା ମାନସରେ ମହାଜପଠାଇ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଚାଉଳର ଡଙ୍ଗାମାନ ନଈଉପରେ ବନ୍ଧ କରି ରଖି ଏକ ଏକ ଖଣ୍ଡ କଟକକୁ ଅଣାଉ ଅଛନ୍ତି ଏକଥା ଯେବେ ସତ୍ୟ ହୁଅଇ ତେବେ ପ୍ରଜାକୁଳର ଆଉ ରକ୍ଷାର ଉପାୟ ନାହିଁ ଦଣ୍ଡିଦାରମାନେ ଏତାଦୃଶ ଅଧିକାର ଚଳାଇ ପାରନ୍ତି ଏହା ବିଶ୍ୱାସ ଯୋଗ୍ୟ ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଉଚିତ ଯେ ଏ ବିଷୟର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ ଓ କେବଳ ପ୍ରତ୍ୟହ ଚାଉଳର ଭାଉ ଯାହା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଜଣାଉ ଅଛନ୍ତି ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟ ହଠାତ୍ ଭାଉ ପରିବର୍ତ୍ତନର କାରଣ ଲେଖି ପଠାନ୍ତୁ ତାହାହେଲେ ସେଥିର ଉତ୍ତମ ବିଧାନ ସରକାର କରି ପାରିବେ ।

ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡାମ୍ପିୟର ସାହେବ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମ୍ପର୍କୀୟ କଥାମାନ ଅନୁସନ୍ଧାନ ନିମନ୍ତେ ଆଗତ ଜନଓରି ମାସ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ କଟକରେ ପ୍ରବେଶ ହେବେ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରେବନସା ସାହେବ କମିସ୍ନର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ବିଷୟରେ ଯେଉଁ ଯେଉଁ କଥାମାନ ଜମିଦାରଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଆବଶ୍ୟକ ସେଥିର ଏକଫର୍ଦ୍ଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପରଓ୍ୟାନା ସହିତ ସମସ୍ତ ଜମିଦାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏହି ଆଶାରେ ପଠାଉ ଅଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଆପଣା ଜମିଦାରୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ ରଇତଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଓ ଫସଲର ଉତ୍ପନ୍ନର ପରିମାଣ ଯଥାର୍ଥ ରୂପେ ଲେଖି ପଠାଇବେ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରସା କରୁ ଅଛୁ ଯେ ଜମିଦାରମାନେ ଏଥିରେ ପ୍ରାଣପଣରେ ଯତ୍ନକରିବାକୁ ତ୍ରୁଟି କରିବେ ନାହିଁ ।

ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଯେନରଲ ସାହେବ ଆଗ୍ରାରେ ଯେଉଁ ଦରବାର କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁର କର୍ମ ଅତି ସମାରୋହରେ ନିର୍ବାହ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ । ଭାରତ ବର୍ଷର ନାନାସ୍ଥାନର ରାଜାଜମିଦାର ଓ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଆଗ୍ରାରେ ପ୍ରବେଶ ହେବାରୁ ନଗର ଜନପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଛି ଓ ଅସଂଖ୍ୟ ହସ୍ତୀ ଘୋଟକ ଓ ପଦାତିକ ସୈନ୍ୟ ସେଠାରେ ଏକତ୍ରହୋଇ ଅଛନ୍ତି ବଜାରରେ ସର୍ବପ୍ରକାର ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ବଢ଼ୁ ଅଛି ଓ କଲିକତାର ଅନେକ ବିଦେଶୀ ବାଣିଜ୍ୟକାରୀମାନେ ବହୁମୂଲ୍ୟ ପଦାର୍ଥମାନ ସେଠାରେ ବିକି ଆଶାରେ ନୂତନ

ଦୋକାନ ସ୍ଥାପନ କରିଅଛନ୍ତି । ନଗର ଭ୍ରମଣ ଓ ଦରବାରକୁ ଯିବା ସକାଶେ ଏତେ ବଗିର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି ଯେ ଖଣ୍ଡେ ଦୁଇ ଘୋଡ଼ାର ଗାଡ଼ି ଦିନକୁ ଟ ୫୦୦ ଙ୍କା ଦେଇ ରଜାମାନେ ଭଡ଼ା ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

କଟକର ବାରବାଟୀ କିଲ୍ଲାପଡ଼ିଆରୁ ୩୬ଟି ପୁରୁଣା ଟଙ୍କା ବାହାରିଅଛି ବାରିକ ମାଷ୍ଟର ଇଲକା ଜମିରେ ସେଠାରେ ମୃତ୍ତିକା ଖନନ ସମୟରେ ଏ ମୁଦ୍ରାମାନ ଗାଟିଏ ହାନଢ଼ି ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲ । ଏମୁଦ୍ରା ଉପରେ ଆରବିଭାଷା ଲେଖାଅଛି ମାତ୍ରତାହା କେଉଁ ରଜା ସମୟରେ ଚଳିଥିଲା କିଛି ଜଣାଯାଉ ନାହିଁ । ଯାହା ହେଉ ଏ ମୁଦ୍ରାରୁ ଦୁଇଟକ ଗୋଟି କଲିକତାର ଏସିଆଟିକ୍ ସୋସାଇଟିକୁ ପଠାଇ ଦେଲେ ଏଥିର ସବିଶେଷ ଜଣାଯିବାର ସମ୍ଭବ । ଏସ୍ଥାନରୁ ମଧ୍ୟ କେତେକ ବାସନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି ମାତ୍ର ତହିଁର ଏରୂପ ଅବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି ଯେ ହାତରେ ଛୁଇଁଦେଲେ ଅନାୟାସରେ ଭାଙ୍ଗିଯାଉ ଅଛି । ଏଥିରୁ ବୋଧ ହୁଅଇ ଯେ ଅନେକ ପୁରାତନ କାଳରେ ଏଠାରେ ବସତି ଥିଲମାତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ମୁଦ୍ରାରୁ ସମୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇପାରିବ ।

କଟକରେ ଏକଖଣ୍ଡି ସାପ୍ତାହିକ ଇଙ୍ଗରେଜି ସମ୍ବାଦପତ୍ର ହେବାର ଉଦ୍ୟମ ହେଉଅଛି । ବୋଧହୁଅଇ ଆଗତ ମାସ ଆରମ୍ଭରୁ ଏପତ୍ର ପ୍ରକାଶ ହେବ । ଯେବେ ଏ କଲ୍ୟାଣଟି ସିଦ୍ଧ ହୁଅଇ ତେବେ ଏ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ଉନ୍ନତିର ଏକ ଉପାୟ ହେବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ କୃଷିମାନେ ଚୋରଙ୍କ ଉପରେ ଅତିଶୟ କାତର ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଦିନ ଖେତରୁ ଧାନ ଚୋରମାନେ କାଟିନେବାର କଥା ଶୁଣାଯାଏ ଓ ଅନେକ ଅବସ୍ଥାରେ ଅପରାଧୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଦଣ୍ଡଭୋଗ କରୁନାହିଁ । ତେଲଙ୍ଗା ପେଣ୍ଠ ଫାଣ୍ଡି ଇଲକାରେ ଏହିପରି ଏକ ମକଦମାରେ ହେଡ଼କନଷ୍ଟବଲ ଚୋରକୁ ଗିରଫ୍ତାରଦାର କରି କଟକ ମୁକାମକୁ ଆଣିଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ କି ବସ୍ତୁର ତାକୁ ଖଲାସ ଦେବାରୁ ଫରସ୍ଥାନ ମାଜିଷ୍ଟରରେ ନାଲିସ କଲା ତହୁଁ ଜଣେ ପୁଲିସର ଇନସ୍ପେକ୍ଟରର ଆସାମୀ ଉପରେ ମକଦମା ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ଚାଲାଣ କରିଅଛି । ମେଜିଷ୍ଟରଙ୍କ ବିଚାର ହେଲେ ହେଡ଼ କନେଷ୍ଟବଲ ଦ୍ୱାରା ତଦାରଖର ଫଲ ଜଣାଯିବ ।

କଟକରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣୀ ଅନ୍ନଛତ୍ରର ସଂଖ୍ୟା ଏଥର କ୍ରମେ କମି ହେବାର ଉପାୟ ହେଉଅଛି ଏ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ବଡ଼ଚଣା ଖଣ୍ଡି ଛତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି

ତିନଗୋଟି ଅନ୍ନଛତ୍ର ଉଠିଯାଇଅଛି । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଅଧିକ ଛତ୍ର ଅଧିକ ଅପବ୍ୟୟର ମୂଳ ।

ଈଶ୍ୱର ନ କରନ୍ତୁ ଯେବେ ଏବର୍ଷ ମଧ ଅନ୍ନଛତ୍ର ରଖିବାର ଆବଶ୍ୟକ ହୁଅଇ ତେବେ ଅଳ୍ପ ସ୍ଥାନରେ କଙ୍ଗାଳିଙ୍କୁ ପୋଷିବାର ଉଚିତ ।

ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର ସାରଦ ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ପକ୍ଷରେ ବୋର୍ଡ଼ରେବନ୍ୟୁ ଯେ ରିପୋର୍ଟ କରିଅଛନ୍ତି ସେଥିରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଭାଗଲପୁର, ପାଟନା, ରାଜସାହି, ନଦୀୟା, ଡ଼ିବିଜନ୍‌ମାନଙ୍କର ପ୍ରଚୁର ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବାର ଆଶାଅଛି । ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ ଏପରି ସୁପାଳକ ହୋଇ ଅଛି ଯେ କେତେକ ବର୍ଷ ହେଲା ସେ ରୂପ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ମେଦନୀପୁରରେ ମଧ ଏରୂପ ହୋଇଅଛି, କଟକ ଡିବିଜନ୍‌ରେ ହାରାହାରି ଆଠପଣ ଶସ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଆଶାଅଛି ଏଥିମଧରେ ବାଲେଶର କଟକ ଓ ପୁରୀ ଅପେକ୍ଷା ଭଲ ।

ବିଆଳି ଫସଲ ବୋଗରା ଓ ଦାନଜପୁରରେ ଉତ୍ତମ ଓ ମାଲଦହରେ ତଦପେକ୍ଷା ଭଲ ମୁରସିଦାବାଦ ପାବନା ରାଜସାହୀ ଓରେଙ୍ଗପୁର ଜିଲାମାନଙ୍କର ଅତି ଉତ୍ତମ ଓ ହଜାରିବାଗ ଓ ଲୋହାର ଡଙ୍ଗାରେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ହୋଇଅଛି । ସିଂହଭୂମ ଜିଲାରେ ଷୋଳଅଣା ବିଆଳି ଖେତ କଟା ହୋଇଅଛି ।

ଗତକାଲିରେ ପୁନରାୟ ଚାଉଳ ୧୨ ସେର ଭାଉରେ ବିକି ହେଲା । ଏ ଭାଉ ବଦଳି ନିବାରଣ କରିବାର କି କିଛି ଉପାୟ ନାହିଁ ?

ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟ ଶ୍ରବଣ କରି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଅଯୋଧ୍ୟାର ମାହୁଲି ରାଜାଙ୍କର ପୋଷ୍ୟପୁତ୍ର ଗୋଟିଏ ବାକସ କି ତହିଁରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ଓ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନମାନ ଥିଲା ତାହା ଚୋରି କରିବା ଅଭିଯୋଗରେ ପୁଲିସର ନଜରବନ୍ଦୀରେ ଅଛନ୍ତି । ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ବେଗମ (ପାଟରାଣୀ) ଏ ମକଦ୍ଦମାରେ ଫରିଆଦୀ ଅଟନ୍ତି । ବୋଧହୁଅଇ ପୋଷ୍ୟପୁତ୍ର ବୋଲି ରାଣୀ ଏପ୍ରକାର କଲେ । ଗର୍ଭଜାତ ସନ୍ତାନ ହୋଇଥିଲେ କି ତାହାଙ୍କ ନାମରେ ନାଲିଶ କରନ୍ତେ ?

ଆମେରିକା ଖଣ୍ଡରେ ଯୁଦ୍ଧ କଦାଚ ବନ୍ଦହେବାର ନୁହଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଏକ ଭୟାନକ ଯୁଦ୍ଧ କାଣ୍ଡିସ୍ଥାରେ ହୋଇ ଯାଇଥିବାର ତାର ଡାକରେ ସମ୍ବାଦ ଆସିଅଛି ।

ରୁଷ ଦେଶରେ ରେଲଗାଡ଼ି ରାସ୍ତା ଏ ରୂପ ଆଦରଣୀୟ ହୋଇ ଅଛି ଯେ ଭୂମ୍ୟାଧିକାରୀମାନେ ବିନାମୂଲ୍ୟରେ ଆପଣା ଅଧିକାରସ୍ଥ ଭୂମିରେ ରାସ୍ତା ସକାଶେ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଜମିଗୁଡ଼ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ସାନପାଲ ନାମକ ସ୍ଥାନର ଉନାନଦୀ ମୁହାଣ ନିକଟ ସମୁଦ୍ର ତଟରେ ଗୋଟିଏ ବୃହଦାକାର ଜଳଜନ୍ତୁର ଅସ୍ଥି ଦେଖାଯାଇ ଅଛି । ଏଥିର ଲମ୍ବ ୧୧୭ ଫିଟଓ ସେଠାର ନିବାସୀମାନେ କହିଲେ ଯେ ତିନି ବର୍ଷ ହେଲା ସେ ଜନ୍ତୁକୁ ଜୀବିତାବସ୍ଥାରେ ସମୁଦ୍ର ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ଫୋପାଡି ଦେଲା ଓ ସେଠାର ପଣ୍ଡାବାର କେତେକ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ବଞ୍ଚିଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହାର ପଞ୍ଜରା ହାଡ଼ମାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ରହିଅଛି । ସେଥିର ଲମ୍ବା ୧୪ ଫିଟ ଓ ଚଉଡ଼ା ଫିଟ ଏହା ଦେହରେ ମାଛପରି କାତି ନାହିଁ ଅତଏବ ଏହାର ନାମ ସମୁଦ୍ର ସର୍ପ ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି—

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ	ବାବୁ	ମୋହନଲାଲ ତେଓ୍ୱାରି	କଟକ	ଟ ୧୪
,,	,,	ଶ୍ରୀବତ୍ସ ମହାପାତ୍ର	,,	ଟ ୧୪

ବିଜ୍ଞାପନ—

ପତ୍ରିକା ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛୁଁ ଯେ ଗ୍ରାହକ ହେବା ସମୟଠାରୁ ଅଥବା ଯେ ସମୟ ନିମିତ୍ତ ଅଗ୍ରୀମ ମୂଲ୍ୟ ଦିଆ ଯାଇଥାଏ ସେ ସମୟ ଶେଷଠାରୁ ତିନିମାସ ମଧ୍ୟରେ ଅଗ୍ରୀମ ମୂଲ୍ୟ ନଦେଲେ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ବକେୟା ନିରଖରେ ମୂଲ୍ୟ ନିଆଯିବ ।

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାଏ

ଏ ପତ୍ରିକା ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ ଚିଠିପତ୍ର ଟଙ୍କା ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାଏ ମେନେଜରଙ୍କ ନାମରେ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସହର କଟକ ଆଲମଚାନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନିର ପଥର ଛାପାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ·ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର

୧ ଭାଗ ୬ ସଂଖ୍ୟା	ତା୧ରିଖ ମାହେ ଡିସେମ୍ବର ସନ ୧୮୬୭ ମସିହା । ମୁ । ୧୮ ଦିନ ମାର୍ଗଶୀର ସନ ୧୨୭୪ ସାଲ ଶନିବାର	ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ୫୲ ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ଟ୬୲ ମଫସଲ ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟ ଛଡ଼ା ଡାକମାସୁଲ ୧ ବର୍ଷକୁ ଟ ୷।

ବଙ୍ଗଦେଶସ୍ଥ ଯୁବାଙ୍କ ବିଲାତଗମନ—

ଆମ୍ଭେମାନେ ଜ୍ଞାତ ହୋଇଅଛୁଁ ଯେ ଗତ ମାସ ୧୨ ତାରିଖ ସୋମବାର ଦିନ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ମନମୋହନ ଘୋଷ ବିଲାତରୁ କଲିକତାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରିଅଛନ୍ତି । ଇଦାନିଂ ଯେଉଁ ବଙ୍ଗଦେଶୀୟ ଯୁବାମାନେ ଆପଣା ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଧନ ଆଶାରେ ବିଳାତକୁ ଯାଇ ସଫଳ ହୋଇ ଆସିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏ ତୃତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ସତ୍ୟେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଠାକୁର ବିଲାତରେ କେତେକ କାଳ ବାସ ଦୂଚକ ସିବିଲ ସର୍ବିସ ଅର୍ଥାତ ସିଭିଲ ହାକିମ ପଦ ପାଇବାର ପରୀକ୍ଷୋତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ବମ୍ବଇ ଦେଶର ଜଣେ ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ସେସନସର ଜଜ୍ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ ଉତ୍ତାରୁ ଏହି ଠାକୁର ବଂଶୀୟ ଅନ୍ୟଏକ ମହାଶୟ ବିଲାତରେ ବାରିଷ୍ଟର ଅର୍ଥାତ ଉକିଲ କର୍ମପରୀକ୍ଷାରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନ କଲିକତାରେ ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରି ଅଟ କହନ୍ତି ଯେ ଏ ଦୁଇ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଏତାଦୃଶ ସମ୍ମାନଲାଭ କରିବାରେ ଦେଶର ବିଶେଷ ଲାଭ ହେଉନାହିଁ । କାରଣ ଏମାନେ ବିଲାତରେ କେତେକ ଦିନ ବାସ କରିବାରୁ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ରୀତିନୀତି ପ୍ରତି ତାହାଙ୍କର କିଛି ହତଶ୍ରଦ୍ଧା ଜାତ ହୋଇଅଛି ଓ ସେମାନେ ପ୍ରାୟ କିଞ୍ଚିତ ଅଧିକ ସାହେବ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଯେ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ନିବାସୀ ଲୋକମାନେ ତାଙ୍କ ଉପଦେଶ ଗ୍ରହଣ ନକରିବେ ଏଥିରେ ବିଚିତ୍ର କି ?

ବାବୁ ମଦନମୋହନ ଘୋଷ ପ୍ରଥମେ ସିବିଲ ସରବିସ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଲାତକୁ ଯାଇ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ପରୀକ୍ଷାକାରୀଙ୍କ ଅବିଚାରରୁ ତାଙ୍କର ଆଶା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇନାହିଁ । ଏ ବିଷୟରେ ମଦନମୋହନ ବାବୁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ବାଦ

ପତ୍ର ଓ ପୁସ୍ତକାକାରରେ ସଜ ସମାଜରେ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ସେଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ଯେ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରତି ଗୁରୁତର ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇଅଛି ଯାହାହେଉ ସିବିଲ ସରବିସରେ ନୈରାଶ ହେବାରୁ ମନମୋହନ ବାବୁ ବାରିଷ୍ଟରୀ କର୍ମର ଉପଯୋଗୀ ହେବାକୁ ଯତ୍ନକଲେ ଓ ତାଙ୍କପ୍ରତି ପୂର୍ବ ଅବିଚାର ଓ ତାଙ୍କର ମତଗୁଣ ବିବେଚନାରେ ଉକ୍ତ ବିଷୟରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନେ ତାଙ୍କୁ ଏକବର୍ଷ ସମୟ କାଟିଦେଇ ବାରିଷ୍ଟରର ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦେଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମନମୋହନ ବାବୁ ଉକ୍ତ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଲାଭକରି ଆପଣା ଦେଶକୁ ଫେରି ଆସିଅଛନ୍ତି ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଆହୁରି ଶ୍ରବଣ କରିଅଛୁଁ ଯେ ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆହୁରି ଢଜନଜଣ ବଙ୍ଗବାସୀ ଯୁବା ବିଲାତରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଅଛନ୍ତି ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ଏକଜଣ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଡାକ୍ତର ପଦରେ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଥିବାର କଥିତ ହୁଅଇ ଓ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ମଧ୍ୟ ସାଧ୍ୟାନୁସାର ଆପଣା ଆପଣା ଉଚ୍ଚାଶା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପକ୍ଷରେ ତ୍ରୁଟି କରୁନାହାନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ଏ ସମସ୍ତେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଆପଣା ମାତୃଭୂମିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବେ ଓ ଆପଣା ଅର୍ଜିତ ଷାଢ଼ ଓ ଜ୍ଞାନର ସହକାରେ ବଙ୍ଗଦେଶକୁ ଉନ୍ନତ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । ତେତେବେଳେ ସେ ଦେଶର କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରୀବୃଦ୍ଧି ହେବ ତାହା ଅନାୟାସରେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ ହେଉଅଛି ।

ଫଳତଃ ଏମାନେ ଯେ କଠିଣ କ୍ଳେଶ ସହ୍ୟ କରି ଦୁର୍ଗମ ସମୁଦ୍ର ଅତିକ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଅସାଧାରଣ ସାହସ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ଅନ୍ତତଃ ଏ ଦୃଢ଼ ବ୍ରତର ପୁରସ୍କାର ସ୍ୱରୂପ ଯଶୋଲାଭ କରି ଫେରି ଆସିଅଛନ୍ତି ଯଦ୍ୟପି ଏଢକମାର୍ଗ ଭାରତ ବର୍ଷୀୟ ଯୁବା ପୁରୁଷମାନେ ଆଲୋଚନା ପୂର୍ବକ ଅବଲମ୍ବନ କରନ୍ତି ତାହାହେଲେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅନେକ ଲାଭଅଛି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ବଙ୍ଗଦେଶୀୟ ଯୁବାଙ୍କର ପ୍ରବାସ ଜ୍ଞାନାର୍ଜ୍ଜନ ଆଶାର କଥା ବିଚାର କଲେ ହଠାତ୍ ଉତ୍କଳଦେଶୀୟ ଯୁବାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିପଥରେ ପତିତ ହେଉଅଛି । ଏ ଦେଶରେ ଇଙ୍ଗରେଜ ରାଜ୍ୟ ସ୍ଥାପନ ହେବା ସମୟରୁ ସ୍କୁଲମାନ ସ୍ଥାପନ ହୋଇ ଅନେକ ବାଳକ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ କେତେକ ବର୍ଷ ହେଲା ବରଷକୁ ବରଷ ନ୍ୟୂନାଧିକ ପରିମାଣରେ ବାଳକମାନେ ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି ଅଥବା ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଠ କରିବା ଓ ବିବିଧ ଜ୍ଞାନଲାଭ କରିବାର ଉପଯୁକ୍ତ ହେଉଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଆକ୍ଷେପର ବିଷୟ ଯେ ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲ ତ୍ୟାଗ କରିବା ମାତ୍ରକେ ତାହାଙ୍କର ଜ୍ଞାନଲାଭର ଆଶା ତୃପ୍ତି ହେଉଅଛି ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କେହି କେହି ବଙ୍ଗଦେଶର ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ପାଠ କରିବାକୁ ଯାଇ-

ଅଛନ୍ତି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ତାହାଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଅତି ଅଳ୍ପ ଓ ସେମାନଙ୍କ ସୁଦ୍ଧା ଦେଶର ଗୌରବ ରକ୍ଷାର୍ଥ ଉଦ୍‌ଯୋଗୀ ହେବାର ଦେଖା ଯାଏନାହିଁ ଅନେକ ବାଳକ ଧନହୀନ ହେବାରୁ ପାଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ମାତ୍ର ଆହୁରି ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏ ପ୍ରକାର କୁସଂସ୍କାରର ବଶୀଭୂତ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ଥାଉଁ ଥାଉଁ ଅନାୟାସରେ ଆପଣା ସନ୍ତାନମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଲାଭ ଓ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ହିତ ସାଧନରୁ ବଞ୍ଚିତ ରଖନ୍ତି ।

ସେମାନେ ବିବେଚନା କରନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କ ସନ୍ତାନାଦି କିଞ୍ଚିତ ମାତ୍ର ଲେଖା ପଢ଼ା ଶିକ୍ଷା କରି ୧୦।୧୫ ଟଙ୍କାର ବୃତ୍ତିଟିଏ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିଲେ ତାହାଙ୍କର ସକଳ ଆଶା ଭରସାର ଅନ୍ତହେଲା ମାତ୍ର ବିଚାର କରି ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ଅନ୍ୟ ଦେଶସ୍ଥ ଲୋକମାନେ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟାଲାଭ କରି କି ପ୍ରକାରର ଜନସମାଜର ଆଦରଣୀୟ ଓ ହିତକାଙ୍କ୍ଷୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । କେବଳ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ଯେବେ ବିଦ୍ୟାର ଏକମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୁଅଇ ତେବେ ତହିଁପାଇଁ ବିଶେଷ ବ୍ୟୟ କି ପରିଶ୍ରମର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଯେ ଅଳ୍ପ ଟଙ୍କାର ଖଣ୍ଡେ କିରାଣୀ ଗିରି କେହି କେହି ଦୁଇବର୍ଷ ସ୍କୁଲରେ ପାଠକରି ପାଉଅଛନ୍ତି ଓ କେହିବା ୧୦ ବର୍ଷରେ ଅଧିକ ବିଦ୍ୱାନ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ପାଉଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସଂସାରରେ ଦୁହିଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ହେଲା ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକ କାଳକ୍ଷେପଣ କିମ୍ବା ବ୍ୟୟ ଅନର୍ଥକ ବୋଧ ହୁଅଇ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକାର ବିଦ୍ୟାଲାଭ କରି ଯେବେ ଏ ଦେଶସ୍ଥ ଯୁବା ପୁରୁଷମାନେ କେବଳ କିରାଣୀ ଗିରିରେ ତୃପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ ତାହାଙ୍କର ଯତ୍ନ ଓ ପରିଶ୍ରମ ନିଷ୍ଫଳ । ବିଦ୍ୟାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ନୁହଇ କାରଣ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ କି ବ୍ୟବସାୟରେ ବିଦ୍ୟାରୁ ଅଧିକ ଧନ ପ୍ରାପ୍ତି ହେବାର ଦେଖାଯାଏ । ବିଦ୍ୟାରେ ଆପଣାର ଲାଭ ଓ ଜନସମାଜର ଉନ୍ନତି ସାଧନ ଏକାବେଳକେ ହୁଅଇ ଓ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ଦେଶସ୍ଥ ଯୁବା ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁଁ ଯେ ସେମାନେ ବାଲ୍ୟକାଳରେ ଯେ ରୂପ ଯତ୍ନ ଓ ଶ୍ରମ ପୂର୍ବକ ବିଦ୍ୟାଲାଭ କରନ୍ତି ତାହା ଯେମନ୍ତ ଏକ କାଳରେ ନିରର୍ଥକ ନ କରି ଉତ୍ତର ଉତ୍ତର ତାହା ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ଓ ଯାହାଠାରୁ ଯେତେଦୂର ହୋଇପାରେ ଆପଣା ଆପଣା ଯଶଃ ଓ ଖ୍ୟାତି ପ୍ରଚାର କରିବାର ଉପାୟ କରନ୍ତୁ । କଲିକତାସ୍ଥ ଲୋକମାନେ ଯେବେ ଜ୍ଞାନଲାଲସାରେ ବିଲାତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇପାରିଲେ ତେବେ ଏ ଦେଶସ୍ଥ ଯୁବା ପୁରୁଷମାନେ କି ସାମାନ୍ୟ ବାଧା ଆକ୍ରମଣ ପୂର୍ବକ କଲିକତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇ ନପାରନ୍ତି ଏହା ବଡ଼ ଲଜ୍ଜାର ବିଷୟ । ଯେବେ ସେମାନେ ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଧନରେ ଦୃଢ଼ ବ୍ରତ ହୁଅନ୍ତେ ଓ ତାହାଙ୍କଠାରେ ଦେଶର ଯେତେ ଆଶା ଓ ଭରସା ଅଛି ତାହା ମନଯୋଗ ପୂର୍ବକ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତେ ତେବେ କଦାଚ ସଦାନୁଷ୍ଠାନରେ ବିମୁଖ ହୁଅନ୍ତେ ନାହିଁ । ହେ ଉତ୍କଳଦେଶୀୟ ଯୁବାମାନେ ;

ତୁମ୍ଭେମାନେ ବଙ୍ଗଦେଶୀୟ ଯୁବାପୁରୁଷଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ କରି ସଂସାର ମାର୍ଗରେ ବିଚରଣ କର ଓ ଯେ ପ୍ରକାରେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ଯଶଃ ଓ ଦେଶର ଗୌରବ ବୃଦ୍ଧି ହୁଅଇ ତାହା କରିବାରେ ତିଳମାତ୍ର କୁଣ୍ଠିତ ନହୁଅ ।

ଇଙ୍ଗରେଜମାନେ କିରୂପେ ରାଜ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିଅଛନ୍ତି ? —ଏ ଦେଶର ପୂର୍ବ ଏକଜଣ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜନରଲ ଲର୍ଡ଼ ଡାଲହାଉସିଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରବୃତ୍ତିର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସ୍ୱରୂପ ଟାଇମ୍ସ ଅବ ଇଣ୍ଡିଆ ନାମକ ପତ୍ରରୁ ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟ ଉଲ୍ଲେଖିତ କଥାଟି ଅନୁଧାରିତ କରିଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଲର୍ଡ଼ସାହେବ ଏକ ସମୟରେ ହାଇଦରାବାଦର ନିଜାମଙ୍କ ଅଧିକାରସ୍ଥ କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତି ଇଙ୍ଗରେଜଙ୍କ ରାଜଧାନୀ ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ମାନସ କଲେ । ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ବଳପୂର୍ବକ ତାହା ନେବାର ଅନ୍ୟାୟ ଜାଣିବାରୁ ତାହାଙ୍କ ସମ୍ମତ ପାଇବା ସକାଶେ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ନିଜାମ କି କରନ୍ତି ଇଙ୍ଗରେଜମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ହରିବରି କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ଥିବାରୁ ସୁତରାଂ ଲର୍ଡ଼ ସାହେବଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଅନିଚ୍ଛା ପୂର୍ବକ ସ୍ୱୀକାର କଲେ ମାତ୍ର ଯେତେବେଳେ ଉକ୍ତ ନିଜାମଙ୍କ ଦରବାରରେ ଥିବା ସରକାର ତରଫ ରେସିଡେଣ୍ଟ କର୍ଣ୍ଣେଲ ଲୋ ସାହେବ ଇଙ୍ଗରେଜଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରତି ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ଦେବାପାଇଁ ନିଜାମଙ୍କଠାରେ ପୁନଃପୁନଃ ଜିଦ କଲେ ତେତେବେଳେ ନିଜାମ କହିଲେ ଯେ "ଆମ୍ଭର ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ଦେବାର ଫଳ କି ? ଯଦ୍ୟପି ତୁମ୍ଭେ ନିଶ୍ଚୟ ମାନସ କରିଅଛ ଯେ ଆମ୍ଭଠାରୁ କେତେକ ଜିଲ୍ଲା ନେବ । ତେବେ ନୂତନ ସୁଲେହ୍ନାମା ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ବିନା ତୁମ୍ଭେ ନେଇପାର ।" ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କହିଲ ଯେ ତୁମ୍ଭେ ନୂଆ ସୁଲେହ୍ନାମା କରିବ କିନ୍ତୁ ଏପ୍ରକାର ସୁଲେହ୍ନାମା ହେବ ବୋଲି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କେବେହେଁ କହିଁ ନାହିଁ ଯେ ଆମ୍ଭ ରାଜତ୍ୱର ଏକ ବୃହତ୍ ଅଂଶ ତୁମ୍ଭେ ଚିରକାଳ ସକାଶେ ନେବାକୁ ମାନସ କରିଅଛ । ଆମ୍ଭେ କି ବ୍ରିଟିଶ ରାଜଧାନୀ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କି ତାହା ବିପକ୍ଷରେ କିଛି କୁମନ୍ତ୍ରଣା କରିଅଛୁଁ ନା ତାହାଙ୍କ ଅଭିପ୍ରାୟ ସିଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ସାହାଯ୍ୟ ବିନା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କର୍ମ କରିଅଛୁ ଯେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଏପ୍ରକାର ଅପମାନ କରିବ ? ଏ କଥାରେ ଆମ୍ଭର ମନ କି ରୂପ ହେଉଅଛି ତାହା ତୁମ୍ଭେ କଦାଚ ବୁଝି ପାରୁନାହଁ ।

ଆମ୍ଭେ ରାଜବଂଶୋଦ୍ଭବ ଏହି ରାଜଧାନୀରେ ବସ୍ତ୍ରବନ୍ଧ ମରିବାକୁ ଜନ୍ମ ହୋଇଅଛୁ ଓ ରାଜଧାନୀକୁ ଆମ୍ଭବଂଶ ସାତ ପୁରୁଷ ହେଲା ଅଧିକାର କରି ଆସୁଅଛନ୍ତି । ତୁମ୍ଭେ ମନରେ ବିସ୍ମୃତ ଅଛ ଯେ ଆମ୍ଭେ ଆପଣା ରାଜ୍ୟର ଏକ ଅଂଶ ତ୍ୟାଗ କରି ମଧ୍ୟ ସୁଖରେ ରହିବୁଁ । ତାହାଦ୍ୱାରା ଆମ୍ଭର ଯେ ଅପମାନ ହୋଇଅଛି ତାହା ଆମ୍ଭେ ଅବଶ୍ୟ ବୋଧ କରିବୁଁ । ଆମ୍ଭର ପୂର୍ବ ଲର୍ଡ ସାହେବମାନେ ଏହି

ରୂପେ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନର ଅଧିକାଂଶ ଅଧିକାର କରିବାର ବୋଧ ହୁଅଇ ମାତ୍ର ଏଥିରେ ଯେ କେତେ ଅନର୍ଥ ଜାତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ତାହା ସେମାନେ ବିବେଚନା କରୁ ନ ଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ଇଂରେଜ ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନେ ବିଶୁଦ୍ଧ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମ ଓ ଜ୍ଞାନର ଆଡ଼ମ୍ବର କରି ଅନାୟାସରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାନୁସାର ରାଜ୍ୟବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲେ ସେତେବେଳେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ମନ୍ଦାଚରଣ ନିମିତ୍ତ ନିନ୍ଦାକରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ୟାୟ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ, ଆମ୍ଭର ଶାସନ କର୍ତ୍ତାମାନେ ଏହି ପ୍ରକାର ଅନେକ ରାଜକୁମାରଙ୍କ ଅନର୍ଥକ ମନଃ ପୀଡ଼ା ଜାତ କରି ଥିବାରୁ ସନ ୧୮୫୭ ମସିହାର ବିଦ୍ରୋହାଗ୍ନି ଏତେ ଭୟଙ୍କର ରୂପେ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ହେଲା ଓ ଇଂରେଜମାନେ ଅନ୍ୟାୟ ରାଜ୍ୟଲାଭ ପୂର୍ବକ ଯେତେ ଆୟ କରିଥିଲେ ତାହାର ଦ୍ୱିଗୁଣ ବ୍ୟୟ ବଢ଼ିଲା ତଥାଚ ଦେଶର କୁଶଳାବସ୍ଥା କଦାଚ ପୁନଃ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ଯଦ୍ୟପିକ ଲର୍ଡ କାନିଙ୍ଗ ସାହେବ ଏଠାରେ ଗଭର୍ଣ୍ଣର ଯେନରଲ ନଥାନ୍ତେ ! ତାହାଙ୍କର ସରଳ-ସ୍ୱଭାବ ଓ ବିଚକ୍ଷଣ ବୁଦ୍ଧିରୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ସେ ସମସ୍ତ ଦୁଃସମୟକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଅଛୁଁ ଓ ଯେତେ କାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ପଶ୍ଚାତ୍ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଯେନରଲମାନେ ଉକ୍ତ ମହୋଦୟ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ପଥରେ ଗମନ କରିବେ ସେତେକାଳ ଭାରତବର୍ଷ ନିରାପଦ ରୂପେ ବ୍ରିଟନର ଅଧୀନରେ ରହିବ । ବାହୁବଳରେ ଶାସନ କରିବା ସହଜ କର୍ମନୁହଇ ଯଦ୍ୟପିକ ଇଂରେଜଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଦେଶସ୍ଥ କେହି ରାଜା ସ୍ୱାଧୀନ କି ଅଧୀନ ସମର୍ଥ ନାହିଁ ତଥାପି ଯଦ୍ୟପି ଇଂରେଜମାନେ ସରଳତା ଓ ନ୍ୟାୟତ୍ୟାଗ ପୂର୍ବକ ଲର୍ଡ ଡାଲହାଉସିଙ୍କ ପରି ଆଚରଣ କରି ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଦୁଃଖ ଜାତ କରନ୍ତି ଓ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ ନିରାମଙ୍କ ପରିହୁଅଇ ତେବେ କେଉଁ ବୁଦ୍ଧିମାନ ହେଥିରୁ ମଙ୍ଗଳ ଫଳ ଆଶା କରିବ ? ପ୍ରଜାର ସୁଖ ବୃଦ୍ଧି ଉତ୍ତମ ରାଜ୍ୟ ଶାସନର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପରିଚୟ । ଯେଠାରେ ଅପକର୍ମ ଦ୍ୱାରା ରାଜକର୍ମଚାରୀ ମାନେ ସେଥିର ଅନ୍ୟଥା କରନ୍ତି ସେଠାରେ ମଙ୍ଗଳ କାହିଁ ? ଆମ୍ଭେମାନେ ଈଷ୍ଟସ୍ଥ ଭରସା କରୁଁ ଯେ ଲର୍ଡ ଡାଲହାଉସିଙ୍କ ପରି ଗବର୍ଣ୍ଣର ଯେନରଲ ଏଠାକୁ ନ ଆସନ୍ତୁ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭବିଷ୍ୟତର କର୍ମଗ୍ରାହୀମାନେ ଏରୂପ ସଦ୍‌ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତୁ ଯେ ବ୍ରିଟିସ ରାଜ୍ୟର ଯଥାର୍ଥ ମହିମା ରକ୍ଷା ହେଉ ଓ ଲୋକମାନେ ସୁଖରେ ଦିନଯାପନ ପୂର୍ବକ ଗତ ଦୁଃଖକୁ ମନରେ ନ ଘେନନ୍ତୁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ—

କଟକ ଡିବିଜନର ସବ୍‌ଡିବିଜନମାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ହୋଇଅଛି ଓ ତାହା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେପ୍ଟେନେଣ୍ଟ

ଗବର୍ଣ୍ଣର ଆଜ୍ଞା କରିଅଛନ୍ତି ଯେ କଟକ ପୁରୀ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ ସଦର ସବଡ଼ିଭିଜନ ନାମରେ ଏକ ଏକ ନୂତନ ସବ୍‌ଡ଼ିଭିଜନ ହେବ ଓ ସଦର ମୁକାମ ଉକ୍ତ ସବ୍‌ଡ଼ିଭିଜନର ପ୍ରଧାନ ସ୍ଥାନ ହେବ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲାର ଯଏଣ୍ଟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଅଥବା ମେଯଷ୍ଟରଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ପ୍ରଧାନ କର୍ମଚାରୀଙ୍କଠାରେ ନୂତନ ସବ୍‌ଡ଼ିଭିଜନର ଭାର ରହିବ । ଏ ସବ୍‌ଡ଼ିଭିଜନମାନଙ୍କ ସୀମା ତଳେ ଲେଖାଗଲା ।

ଯଥା —

ସବ୍‌ଡ଼ିଭିଜନର ନାମ—	ଯେଉଁ ଥାନାମାନ ସେ ସବ୍‌ଡ଼ିଭିଜନ ଭୁକ୍ତ ହେବ—
କଟକ ସଦର ସବ୍‌ଡ଼ିଭିଜନ ...	ଧର୍ମଶାଳା ଓ ସାଲେପୁର
ପୁରୀ ସଦର ସବ୍‌ଡ଼ିଭିଜନ ...	ପୁରୀ ଓ ନବା
ବାଲେଶ୍ୱର ସଦର ସବ୍‌ଡ଼ିଭିଜନ...	ଏଡ଼ିଭିଜନ ବାଲେଶ୍ୱର ସି-ଡ଼ିଭିଜନ ସୋରୋ ଓ ବାସୁଦେବପୁର

ଭାରତବର୍ଷର ସର୍ବତ୍ର ସ୍ଥାନରେ ମନିଅର୍ଡର ଦ୍ୱାରା ଟଙ୍କା ପଠାଇବାର ନିୟମ ପ୍ରଚଳିତ ହେବାର ଏଥି ପୂର୍ବେ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ଆଜ୍ଞା କରିଥିଲେ । ଗତ ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ତା ୪ରିଖରେ ସେଥିର ସମୁଦାୟ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ କରି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅତଏବ ଭରସା ହୁଅଇ ଯେ ଅଳ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟରେ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନର ସକଳସ୍ଥାନରେ ମନିଅର୍ଡ଼ର ପ୍ରଥା ଚଳନ ହେବ ।

କଟକରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଚାଉଳ ଟ୧ଙ୍କାକୁ ସେ୧୪ର ଓ ଦେଶୀ ଚାଉଳ ସେ୧୩ର ଭାବରେ ବିକି ହେଉଅଛି । ପୁରୀ ଓ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଟଙ୍କାକୁ ଅଧିକ ଚାଉଳ ମିଳୁଥିବାର ଶ୍ରବଣ ହୁଅଇ । ଗତ ସପ୍ତାହ ପୁରୀରେ ସେ୨୧ର ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାରୀ ଚାଉଳ କଟକକୁ ଆସିବାର ଅବଧି ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇନାହିଁ । ଏହି ନବେମ୍ବର ଓ ଡିସେମ୍ବର ମାସରେ ପ୍ରାୟ ମ ୫୦୦୦୦ ମହଣ ଚାଉଳ ଏଠାକୁ ପଠାଇବା ନିମନ୍ତେ ବୋର୍ଡ଼ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି । କୁଜଙ୍ଗ ଓଗେର ତଳହଟି ସ୍ଥାନରେ ଅଦ୍ୟାବଧି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଶାନ୍ତ ହୋଇ ନଥିବାରୁ ସରକାରୀ ଚାଉଳ ଅଣାଇବାର ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା ।

ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ପୁରୀ ରାଜା ଆପଣାର ପୁରାତନ ସମ୍ପତ୍ତି ଖୋରଧାକିଲ୍ଲା ସରକାରରୁ ଜମିଦାରୀ ସ୍ୱରୂପ କବୁଲିୟତ କରିବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ସରକାର ତାଙ୍କ ଆଶା ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେ ସୁଚାରୁ ହେବ । ଯଦ୍ୟପି କି ଦୁଷ୍କର୍ମ ହେତୁ ଏ ରାଜବଂଶ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ତଥାପି ସେ ବଂଶପ୍ରତି ଏଥିର ଜମିଦାରୀ ସତ୍ୱ ଅର୍ପଣ କଲେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମହାରାଣୀଙ୍କର ଯଶଃ ଘୋଷଣା ହେବ ଓ ସେମାନେ ଚିରକାଳ କୃତଜ୍ଞ ହେବେ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଅତିଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତଃପାତୀ କରଦ ରାଜ୍ୟ ହିନ୍ଦୋଳ ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରେ ବମ୍ପାଗଡ଼ ନାମକ ଗ୍ରାମରେ ଏକ କୈବର୍ତ୍ତିର ଦୁଇ ଗୋଟି ଦୁହିତା ଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ଗୁହ୍ୟ ଦ୍ୱାର ନାହିଁ ଯାହା ଭକ୍ଷଣ କରନ୍ତି ତାହାଜୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲା ଉତ୍ତାରୁ ଉଦ୍‌ଗାର କରନ୍ତି ।

ଫ୍ରେଣ୍ଡ ଅବ ଇଣ୍ଡିଆ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଗତମଇ ମାସ ତା ୧ରିଖ ଠାରୁ ନବମ୍ବର ମାସ ତା ୯ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଲିକତା ମିଉନିସିପାଲିଟି ମଧ୍ୟରେ ହୁଗୁଲୀ ନଦୀରେ ୧୭୨୫ ଲୋକ ନିମଗ୍ନ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ହିନ୍ଦୁମନ ଆହୁରି ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଗତ କାଳୀପୂଜା ଉତ୍ସବ ରାତ୍ରିରେ କଲିକତାରେ ତ୍ରୟୋଦଶ ବର୍ଷୀୟା କୌଣସି ବାଳିକା ଅଗ୍ନି କ୍ରୀଡ଼ା କରୁ କରୁ ଅଗ୍ନି ଦ୍ୱାରା ଦଗ୍ଧ ହୋଇ ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗ କରିଅଛି ।

ଏଡୁକେଶନ ଗେଜେଟରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ କୁଚବେହାରର ଯୁବରାଜ ଓ ତାହାଙ୍କ ଭ୍ରାତା ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା ବାବଦ, ନିମନ୍ତେ, ବାରାଣସୀ ଉଆର୍ଡ୍ସ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଟିଉସନକୁ ପ୍ରେରିତ ହେବେ ।

ଆଗ୍ରା ଦରବାର ଅତି ସମାରୋହରେ ହେଲା ସେଠାରେ ୧୧୦ ଜଣ ସ୍ୱାଧୀନ କରଦ ରାଜା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ତାଜମହଲ ଏକରାତ୍ରି ରୋସ୍ନି ହୋଇଥିଲା ସେଥି ନିକଟସ୍ଥ ବୃକ୍ଷମାନଙ୍କର ଡାଳମାନଙ୍କରେ ନାନା ବର୍ଣ୍ଣର ଗିଲାସମାନ ଜଳୁଥିଲା ଓ ଫାଟକଠାରୁ ତାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ ଦ୍ୱାରା ଆଲୋକ ହୋଇଥିଲା ତାଜମହଲ ନିଜେ କିପରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମନୋହର ସ୍ଥାନ ତାହା ଯେଉଁମାନେ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ସେହିମାନେ ଜାଣନ୍ତି । ସେଥିରେ ଏ ରୋସ୍ନି ହେବାରୁ କି ଅନିର୍ବଚନୀୟ ଶୋଭା ହୋଇ ନଥିବ ତାହା ବଚନାତୀତ । ଦରବାର ଉପଲକ୍ଷରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଲୋକ ଆଗ୍ରାକୁ ଆସିଥିଲେ । ଏଥିରେ ସରକାରର ପ୍ରାୟ ଦଶଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି ।

ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟ ପତ୍ରରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ପୁନା ଦରବାର ସମୟରେ ଏକ ଶୋଚନୀୟ ଘଟଣା ହୋଇଅଛି । କେତେଜଣ ସ୍ତ୍ରୀ ଚକରେ ବାରୁଦ ପେଶୁଥିଲେ । ଏଥିରେ ଅକସ୍ମାତ ବାରୁଦରେ ନିଆଁ ଲଗିବାରେ ୬ ଜଣ ସ୍ତ୍ରୀ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କଲେ ଆଉ ୫ ଜଣଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା ନିମନ୍ତେ ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ପଠାଗଲା । ମାତ୍ର ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ୨ ଜଣ ମଲେ ଓ ଯେ ଗୃହରେ ବାରୁଦ ପେଷା ହେଉଥିଲା ସେ ଗୃହ ଭସ୍ମୀଭୂତ ହେଲା ।

ସୋମ ପ୍ରକାଶ ସମ୍ପାଦକ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଗତବର୍ଷ ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ୨୧ ତାରିଖଠାରୁ ଏବର୍ଷ ଅକ୍ଟୋବର ୨୮ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାରତ ବର୍ଷରେ ରେଲଓ୍ୱେର ଆରୋହୀ ଦ୍ୱାରା ୧,୨୬,୪୩୦ ଟଙ୍କା ଓ ଦ୍ରବ୍ୟଦ୍ୱାରା ୨,୫୮,୭୯୦ ଟଙ୍କା ମୋଟରେ ୩,୮୪,୯୨୦ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହୋଇଅଛି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ରେଲଓ୍ୱେ ୧୧୨୯୧ ମାଇଲ ହୋଇଅଛି ।

କଟକ ଓ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ବସନ୍ତ ରୋଗର ବିଶେଷ ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ହୋଇଅଛି । କଟକ ସହରରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ଆଜ୍ଞା କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ବସନ୍ତ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ କୌଣସି ଲୋକଙ୍କୁ ବଜାରରେ ଦେଖାଗଲେ ତାଙ୍କୁ ଗୃଡୁଲଗଞ୍ଜ ହାସପାତାଲକୁ ଚିକିତ୍ସା କାରଣ ପଠାଯିବ ଓ ଡାକ୍ତର ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଇଂରେଜୀମତେ ଟୀକା ଦେବା କାରଣ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ଦେଶରେ ଇଂରେଜୀ ଟୀକା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଆଦରଣୀୟ ହୋଇନାହିଁ । ମାତ୍ର ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରସା କରୁଁ ଦେଶର ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏ ପ୍ରକାର ଟୀକା ଦେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ସେଥିର ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଫଳ ଅନାୟାସରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବେ ।

ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟ ଉଦ୍ଧୃତ କୌଣସି ଗୋରା ସେପାହୀର ପତ୍ରରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ବିଲାତର ଛୋଟଲୋକମାନେ ଏକା କୋଠରୀରେ ଛଜଣଙ୍କର ପରିବାର ବାସ କରନ୍ତି । ଏ ଦେଶରେ ଏପରି ରୀତି ଥିବା ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ।

ହାଇକୋର୍ଟର ଜଜମାନେ ଏହା ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଅଧସ୍ଥ ଅଦାଲତ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମାର ଖର୍ଚ୍ଚା ବିଷୟରେ ଯେଉଁ ଆଜ୍ଞା ଦେବେ ତହିଁର ଖାସ ଅବା ନମ୍ବରି ଅପୀଲ ହୋଇପାରିବ ।

ବୋମ୍ବାଇ ଇଲାକାର ଶିକ୍ଷା ସଂକ୍ରାନ୍ତ ଡାଇରେକ୍ଟର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଯେ ବିଲାତର ରାଜସଭାରେ ଭାରତ ବର୍ଷ ସମ୍ପର୍କୀୟ କୌଣସି କଥା ପଡ଼ିଲେ ଏ ଦେଶରେ ଚଳୁଥିବା ଶିକ୍ଷା ଇତ୍ୟାଦି କର୍ମ ଗୁରୁତା ବିଷୟ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଥାଏ ମାତ୍ର ଶିକ୍ଷା

ସମ୍ପର୍କୀୟ କର୍ମଚାରୀ ପଦରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଲୋକ ନିଯୁକ୍ତ କରିବାର ଆଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଉପାୟ ହୋଇନାହିଁ ବଲ୍ଲଭର ରାଜସଭାରେ ମଧ୍ୟ କି ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଗର୍ଦ୍ଦମାନେ ଅଛନ୍ତି ?

ଇଙ୍ଗ୍ଲିସମ୍ୟାନ କହନ୍ତି ଗାଜିପୁର ଓ ସାହାବାଦର ଅନେକ ଡକାଇତ ରେଲୱେର କର୍ମଚାରୀ ହୋଇ ସର୍ବଦା ଆପଣା ଆପଣା ଦଳକୁ ସମ୍ବାଦ ଦେଇ ଲୁଟ କରନ୍ତି ।

ଉକ୍ତ ପତ୍ର ଶ୍ରବଣ କରିଅଛନ୍ତି ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ଯାନୁଏରି ମାସ ୧ ତାରିଖଠାରୁ କୁଚବେହାରରେ ଦଣ୍ଡବିଧି ଓ ଫୌଜଦାରୀ ଓ ଦେଓ୍ୱାନୀ ଆଇନ ପ୍ରଚଳିତ ହେବ ଓ ଛମାସ ପୂର୍ବରୁ ସମ୍ବାଦ ଦେଇ ତମାଦି ଆଇନ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଚଳିତ ହେବ । କୁଚବେହାରର ବିଚାର ପ୍ରଣାଳୀ ଅନେକ ସଂଶୋଧନ ହୋଇଅଛି । ଜଣେ ବଙ୍ଗଦେଶୀୟ ସେଠାର ଉଚ୍ଚତମ ବିଚାରାଳୟର ପ୍ରଧାନ ବିଚାରପତି । ତାହାଙ୍କର ଓ କମିସନର କର୍ଣ୍ଣେଲ ପଲଟନ ସାହେବଙ୍କ ଯତ୍ନରେ ଏହି ଉତ୍କର୍ଷ ସାଧିତ ହୋଇଅଛି । ଏତଦ୍ଦେଶୀୟ ରାଜାମାନେ ଏହି ସମସ୍ତ ଆଇନ ଆପଣା ଆପଣା ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଚଳିତ କଲେ ଅନେକ ଫଳ ଦର୍ଶନ୍ତା ।

ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ଆଗ୍ୟା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସର୍ବତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ନୋଟ ଓ ମନିଅର୍ଡ଼ରର ପ୍ରଣାଳୀ ହୋଇଅଛି ଅତଏବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ବେତନର କିୟଦଂଶ ବିନା ରେସୁମରେ ହୁଣ୍ଡି କରିବାର ଯେ ସତ୍ୱ ଥିଲା ତାହା ଆଉ ରହିବନାହିଁ ।

ସୋମ ପ୍ରକାଶ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ମେକ୍ସିକୋର ସମ୍ରାଟ ମାକ୍ସମଲିୟନ ନୂତନ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା କରି ନପାରି ସିଂହାସନ ତ୍ୟାଗ କରିଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ସମ୍ରାଟ ନେପୋଲିୟନଙ୍କ ନିକଟକୁ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାକୁ ଆସିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଆମେରିକା ଭୟରେ ସମ୍ରାଟ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ପ୍ରେରିତ ପତ୍ର—

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ······ସମୀପେଷୁ

ପ୍ରହେଳିକା—

ଜନ୍ତୁ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ଅଟଇ ମୁହିଁ, ବିଦ୍ୟାରେ ସମ୍ପର୍କ ମୋହର ନାହିଁ ।
କଠିନ କର୍କଶ ମୋହର ପୃଷ୍ଠ, କୋମଳରେ ମଧ୍ୟ ଅଛଇ ସ୍ନେହ ।
ବୈକୁଣ୍ଠ ମଧ୍ୟରେ ବାହନ ହୋଇ, ଶଙ୍କର ଶେଷେ ବସଇ ମୁହିଁ ।
ମୁଁ ନଥିଲେ ବାକ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନହେବ, ବ୍ୟଞ୍ଜନର ଅଗ୍ରେ ମୋତେ ଦେଖିବ ।
ନଖାଏଟି କେନ୍ଦ୍ର, ସନ୍ତକେ ନରସ ଅଟଇ ମୁହିଁ ।

ବନ୍ଧୁ ପିତା ମୋର ଅଟନ୍ତି ଯେଣୁ, ଶ୍ରୀବ କୃଷ୍ଣତନୁ ହୋଇଲା ତେଣୁ ।
ନାମ ଅଟେ ମୋର ତିନି ଅକ୍ଷର, ମଧ୍ୟମ ଲୋପରେ ମୋର ସଞ୍ଚାର ।
ଜୀବ ହିଂସା ମୋର ଅଟଇ ଧର୍ମ, ପ୍ରାଣୀ ରକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ଅଟଇ କର୍ମ ।
କିନାମ ମୋହର, କହିବେ ଜ୍ଞାନ ଅଛଇ ଯାହାର ।

ଗତ ୧୮୭୭ ମସିହା ନବମ୍ବର ମାସ ୧୭ ତାରିଖ ପତ୍ରିକାରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହେଳିକାର ଉତ୍ତର "ନନ୍ଦୀ" ।

ବଶମ୍ବଦ
ବାଲେଶ୍ୱର

ବିଜ୍ଞାପନ—

ପତ୍ରିକା ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛୁଁ ଯେ ଗ୍ରାହକ ହେବା ସମୟଠାରୁ ଅଥବା ଯେ ସମୟ ନିମିତ୍ତ ଅଗ୍ରିମ ମୂଲ୍ୟ ଦିଆ ଯାଇଥାଏ ସେ ସମୟ ଶେଷଠାରୁ ତିନିମାସ ମଧ୍ୟରେ ଅଗ୍ରିମ ମୂଲ୍ୟ ନଦେଲେ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ବକେୟା ନିରଖରେ ମୂଲ୍ୟ ନିଆଯିବ ।

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାଏ

ଏହି ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସହର କଟକ ଆଲମଚାନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୁମ୍ପାନିର ପଥର ଛାପାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧ ଭାଗ
୧୮ ସଂଖ୍ୟା

ତା୮ରିଖ ମାହେ ଡିସମ୍ବର
ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା । ମୁ ।
୨୫ଦିନ ମାର୍ଗଶିର ସନ
୧୨୭୪ ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ୪୲
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁଟ୬୲
ମଫସଲ ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ
ମୂଲ୍ୟ ଛଡ଼ା ଡାକମାସୁଲ
୧ ବର୍ଷକୁ ଟ ୩।

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଅନୁସନ୍ଧାନ କମିସନ—

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଟେମ୍ପୀଲ୍ଟର ସାହେବଙ୍କୁ ଲେଫ୍‌ଟେନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର କଥା ଅନୁସନ୍ଧାନ ନିମନ୍ତେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିବାର ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଥିପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁଁ । ମାତ୍ର ବୋଧ ହୁଅଇ ଏ କର୍ମର ଗୁରୁତ୍ୱ ବିବେଚନାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ସାହେବ ଅତିରିକ୍ତ ତିନଲୋକ ନିଯୁକ୍ତ କରି ଜଣେ ହାଇକୋର୍ଟର ଜର୍ଜ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅନରବଲ କାମ୍ପେଲ ସାହେବଙ୍କୁ ତାହାଙ୍କର ସଭାପତି କରିଅଛନ୍ତି । ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ କାମ୍ପେଲ ସାହେବ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୟଂ ଏ ଦେଶକୁ ଆସିବେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେଉଁ ଯେଉଁ କଥାମାନ ବିଶେଷ ରୂପେ ତତ୍ତ୍ୱ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ତାହା ଏ ଦେଶସ୍ଥ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଜ୍ଞାତ ନଥିବାରୁ ଓ ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ସେ ସମସ୍ତ ଜାଣିବାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବାରୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ସେଥିର ସାରାଂଶ ପ୍ରଶ୍ନମାନ ଅତିରିକ୍ତ ପତ୍ରିକାରେ ଅଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲୁଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହି ଯେ ଜମିଦାର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ପୂର୍ବରୁ ଏ ସମସ୍ତ ଜାଣିଲେ ଉକ୍ତ ହାକିମମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ଅନ୍ୱେଷଣରେ ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ । ଏ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଯେ ଉତ୍ତମ ଫଳମାନ ହେବ ତାହା କାହାରିକୁ ବିଶେଷ ରୂପେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରାଇବାର ଅନାବଶ୍ୟକ । କୌଣସି ବିପତ୍ତିର କାରଣ ଜଣା ନଗଲେ ସେଥିର ନିବାରଣୋପାୟ ହୋଇ ନପାରେ ଓ ସେ କାରଣମାନ ଜଣାଇବା ପକ୍ଷରେ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେତେ ବାଧା ଦେବେ ସେ ସେତେ ପରିମାଣରେ ଦେଶର ଅମଙ୍ଗଳ ଚେଷ୍ଟା କରିବାର ଦୋଷୀ ହେବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ଯେ ସୁଫଳ ହୁଅନ୍ତା ତାହା ସେମାନଙ୍କ ତ୍ରୁଟିରୁ ସିଦ୍ଧ ହେଉନାହିଁ ବୋଲିବାକୁ

ହେବ । କେବଳ ରାଜସ୍ୱ ମାଫ କିମ୍ବା ଆଗତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଣାଳୀ ସ୍ଥିର କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏ ବୃହତ ତଦାରଖ ହେଉଅଛି । ଅଥବା ଉତ୍ତର କାଳକୁ ରାଜସ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଏହାର ଏକମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହା ବିବେଚନା କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅମୂଳକ । ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ପାଠକଲେ ସହଜରେ ପ୍ରକାଶ ହେବ ଯେ ଏଥିରେ କେତେ କଥା ଜଣାଯାଇ ତଦ୍ବିର ସୁବଗ୍ରର ହେବ ଓ ଉତ୍ତର କାଳକୁ ଏପରି ଦୁର୍ଘଟଣାମାନ ମନୁଷ୍ୟଦ୍ୱାରା ଯେତେଦୂର ନିବାରଣ ହୋଇପାରେ ଓ ସର୍ବସାଧାରଣ ଯେ ରୂପେ ସୁଖରେ ବାସ କରିପାରନ୍ତି ଓ ଦେଶ ଯେପରି ସୁସ୍ଥ ହୁଅଇ ଏହି ସମସ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବା ଏ ତଦାରକର ମୋକ୍ଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରସା କରୁଁ ଯେ ଜମିଦାର ଓ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଯେମନ୍ତ ଭ୍ରମଯୁକ୍ତ ଆତ୍ମହାନିର ଆଶଙ୍କାରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ଦେବାରୁ ପରାଂମୁଖ ନହେବେ ।

ଆଗ୍ରା ଦରବାର—

ଆଗ୍ରା ଦରବାରକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଓ କରଦ ମହାରାଜା ସରଦାର ହୋଇ ପ୍ରାୟ ୮୪ ଜଣ ଆସିଥିଲେ ଓ ତାହାଛଡ଼ା ଅନେକ ଇଉରୋପୀୟ ଓ ଦେଶୀୟ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ଲୋକମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଦରବାର ଉପଲକ୍ଷରେ ଆଗ୍ରା ସହର ଆପଣାର ପୁରାତନ ଶୋଭା ୧୦ ଦିନ ସକାଶେ ପୁନର୍ବାର ଧାରଣ କରି ଶୁଷ୍କତରୁ ପୁନର୍ବାର ନୂତନ ପଲ୍ଲବରେ ଶୋଭିତ ହେଲପରି ହେଲା ଆଗନ୍ତୁକ ଲୋକମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ଏକଲକ୍ଷ ହୋଇଥିଲା ଆଗ୍ରା ଦରବାରକୁ ମନୋରମ୍ୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ବ୍ୟୟ ବିଷୟରେ କୁଣ୍ଠିତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।

ନବମ୍ବର ମାସ ୧୦ ତାରିଖରେ ସରଜନଲରେନ୍ସ ଆଗ୍ରା ରେଲଓୟେ ଷ୍ଟେସନରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ସେଠାରୁ ବହୁଲୋକ ଅଶ୍ୱ ଓ ଗଜ ଦ୍ୱାରା ପରିବେଷ୍ଟିତ ହୋଇ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ଓ ପଞ୍ଜାବର ଲେଫଟେନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଦ୍ୱୟଙ୍କ ସମଭିବ୍ୟାହାରେ ଅଶ୍ୱାରୂଢ଼ ହୋଇ ଶିବିରକୁ ଯାତ୍ରାକଲେ ତହିଁଆରଦିନ ରୀତି ଅନୁସାରେ କେତେକଜଣ ପରିଷଦଙ୍କୁ ମହାରାଜ ସିନ୍ଧିୟା ଭୂପାଲର ବେଗମ ଓ ଯୋଧପୁର ଜୟପୁରର ରାଜାଙ୍କୁ ସଙ୍ଖୋଳିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣ କଲେ ରାଜାମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହିପ୍ରକାର ଶିଷ୍ଟାଚାର ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ । ରାଜାମାନଙ୍କଠାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲଙ୍କ ନିକଟକୁ ସଙ୍ଖୋଳି ଯାଇଥିବା ସର୍ଦ୍ଦାରମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ୧୫ ମିନିଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲଙ୍କ ସହିତ କଥୋପକଥନ କରି ଶେଷରେ ପାନ ଓ ଅତର ନେଇ ବିଦାୟ ହେଲେ ଓ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ସରଦାର ୧୫ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନ୍ତ୍ରୀରେ ୧ ସୁବର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ନଜର ଦେଲେ । ୧୧ ଓ ୧୨ ତାରିଖରେ ଗୁପ୍ତ ଦରବାର ହେଲା ପ୍ରଥମେ ଜୟପୁର ମହାରାଜା ଓ ତାହାଙ୍କ ଉତ୍ତାରୁ ଯୋଧପୁର ମହାରାଜା ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କଲେ ଦୁହିଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧେ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ସମାନ ପ୍ରକାର ହେଲା । ବିଦେଶୀୟ ଇଲାକାର ଅଧିନ ସେକ୍ରେଟେରୀ ଓ ଜୟପୁରର ସରକାର ତରଫରୁ ଏଜେଣ୍ଟ ଓ ଏକଜଣ ଏଡ଼ିକଙ୍ଗ ଦରବାର ତମ୍ବୁଠାରୁ ୧୦୦ ହାତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଦେଶୀୟ ସେକ୍ରେଟେରୀ ଓ ଜଜ ସେକ୍ରେଟେରୀ ଆଉ ଏକଜଣ ଏଡ଼ିକଙ୍ଗ ସଙ୍ଗେ ଶିବିର ମଧ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ଦୁଇ ମହାରାଜାଙ୍କୁ ପାଛୋଟି ଆଣିବାକୁ ଗଲେ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲଙ୍କ ଗାଲିଚାର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଠିଆସି ରାଜାମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଆସନ ଦେଲେ । ମହାରାଜା ଦୁହେଁ କିଛି ନଜର ଦେଲେନାହିଁ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯାଇଥିବା ୮ ଜଣ ସରଦାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏକ ଏକ ମୋହର ନଜର ଦେଲେ ଯିବା ଓ ଆସିବା ସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମହାରାଜଙ୍କୁ ୧୭ ତୋପ ଲେଖାଏଁ ସଲାମି ଦିଆଗଲା । ତହିଁ ଉତ୍ତାରୁ କୋଟାର ମହାରାଜା, କୃଷ୍ଣଗଡ଼ ମହାରାଜା, ଭରତପୁର ମହାରାଜା ଓ ପ୍ରତାପଗଡ଼ ମହାରାଜାଙ୍କ ସକାଶେ ଦରବାର ହେଲା । ଏମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଥମୋକ୍ତ ଦୁଇ ମହାରାଜାଙ୍କ ପରି ମର୍ଯ୍ୟାଦା କଲେ କିନ୍ତୁ ଏହି ଭେଦ ରହିଲା ଯେ ବିଦେଶୀୟ ସେକ୍ରେଟେରୀ ତମ୍ବୁ ଦ୍ୱାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ସ୍ୱ ଆସନରୁ ଉଠି କେତେକ ପାଦ ଗମନ କଲେ ଓ ସଲାମି ତୋପ ରାଜାମାନଙ୍କ ମର୍ଯ୍ୟାଦାନୁସାରେ ୧୧ ଠାରୁ ୧୭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଆଗଲା । ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଓ ରୌପ୍ୟ ବିଭୂଷିତ ହସ୍ତୀ ଓ ଗଜ ଶ୍ରେଣୀ ପରିବେଷ୍ଟିତ ହୋଇ ଓ ବହୁମୂଲ୍ୟ ମୁକ୍ତା, ହୀରା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତର ଖଚିତ ବସ୍ତ୍ରମାନ ପରିଧାନ କରି ଏହି ରାଜାମାନେ ଓ ତାହାଙ୍କ ଅନୁଚର ସର୍ଦ୍ଦାରମାନେ ଅତି ସୁଦୃଶ୍ୟ ଶୋଭା ବିସ୍ତାର କରିଥିଲେ ।

୧୩ ତାରିଖ ପ୍ରଭାତରେ ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ଓ ପଦାତିକ ଦେଶୀୟ ଓ ଇଉରୋପୀୟ ସେନାମାନେ ଦେଶୀୟ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ଇଂରେଜ ସୈନ୍ୟର ପରାକ୍ରମ ରଣ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ । ପ୍ରଧାନ ସେନାପତି ସ୍ୱୟଂ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କଲେ ଓ ତାମସିକ ଯୁଦ୍ଧ ହେଲା । ଗୋଲନ୍ଦାଜମାନଙ୍କ କ୍ଷିପ୍ର ଦକ୍ଷତା ଓ ପଦାତିକମାନଙ୍କର ଗମନ କୌଶଳ ଓ ଅଶ୍ୱାରୋହୀମାନଙ୍କର ଅଶ୍ୱ କ୍ରୀଡ଼ା ଦେଖି ସମସ୍ତେ ବିଶେଷ ସନ୍ତୋଷ ଲାଭକଲେ । ଏହି ତାମସିକ ଯୁଦ୍ଧରେ ଗୋଟିକେତେ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିଅଛି । ଜଣେ ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ଅଗ୍ରସର ହେବା ସମୟରେ ଅଶ୍ୱରୁ ପଡ଼ି ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରିଅଛି ଓ ତୋପଧ୍ୱନିରେ କେତେକ ହସ୍ତୀ ଭୟଙ୍କର ପଳାୟନ କରିବାରେ ୩ ଜଣ ହତ ୧୦ ଜଣ ଗୁରୁତର ଆହତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

୧୪ ତାରିଖରେ ଏ ଦେଶୀୟ ଓ ଇଉରୋପୀୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରଧାନ ଲୋକମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କଲେ ତାହାଙ୍କ ସିଂହାସନ ଉପରେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ

ଖଚିତ ଚାନ୍ଦୁଆ ଥିଲା ଓ ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମଣ୍ଡିତ ଆସନରେ ରାଜାଗଣ ଲେଫ୍‌ଟେନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣରମାନେ ଓ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ସେନାପତିମାନେ ବସିଲେ । ରାଜାମାନେ ସ୍ୱ ସ୍ୱ ମର୍ଯ୍ୟାଦାନୁସାର ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲଙ୍କ ବାମ ଭାଗରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଲେ ଓ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଜଣ ଜଣ କରି ଏଡିକଙ୍ଗମାନେ ଏକ ଦ୍ୱାର ବାଟେ ଆଣି ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କରାଇ ଅନ୍ୟ ଦ୍ୱାର ବାଟେ ବିଦାୟ କଲେ ।

୧୫ ତାରିଖରେ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ରାଜାମାନଙ୍କ ତମ୍ବୁକୁ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କଲେ ।

୧୬ ତାରିଖରେ ପ୍ରଧାନ ଦରବାର ହୋଇ ଷ୍ଟରପଦ ଯାହା ମହାରାଣୀଙ୍କ-ଠାରୁ ସମ୍ମାନ ଚିହ୍ନ ସ୍ୱରୂପ ଆସିଥିଲା । ଦିନ ଏଗାର ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ ରାଜାମାନେ ତମ୍ବୁକୁ ଆସିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ମର୍ଯ୍ୟାଦାନୁସାର ତୋପଧ୍ୱନି ହେଲା ଦୁଇପହର ସମୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ଆସିଲେ ଓ ତାହାଙ୍କ ସକାଶେ ୨୧ ତୋପ ଉଡ଼ାଇଲା । ଅନନ୍ତର ସମସ୍ତେ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କଲା ଉତ୍ତାରୁ ସେକ୍ରେଟେରୀ ସାହେବ ଇଙ୍ଗରେଜୀ ଓ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନରେ ମହାରାଣୀଙ୍କଠାରୁ ଆସିଥିବା ସନନ୍ଦମାନ ପାଠ କରି ଯେଉଁ ରାଜା ଓ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆସିଥିଲା ସେମାନଙ୍କୁ ଶୁଣାଇ ଦେଲେ ତହିଁ ଉତ୍ତାରୁ ପ୍ରଧାନ ସେନାପତି ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଇଟ ପଦପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲଙ୍କ ସମ୍ମୁଖକୁ ନେଇଗଲେ ସରଜନଲରେନ୍ସ ସ୍ୱହସ୍ତରେ ସେମାନଙ୍କ ଗଳାଦେଶରେ ଫିତା ଓ ଗଳବନ୍ଧ ଦେଇ ହାତରେ ଷ୍ଟାର ଦେଇ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନରେ ଏକ ବକ୍ତୃତା କଲେ ସ୍ଥାନାଭାବରୁ ସେ ବକ୍ତୃତା ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ପତ୍ରରେ ଲେଖି ନପାରିଲୁଁ ଆଗାମୀ ପତ୍ରରେ ଲେଖି ପାଠକମାନଙ୍କ କୌତୁକ ଚରିତାର୍ଥ କରିବୁଁ ।

୧୭ ତାରିଖରେ ମହାରାଜ ସିନ୍ଧିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ଓ ତାହାଙ୍କ ସହଧର୍ମ୍ମିଣୀଙ୍କୁ ଖାନା ଦେଲେ । ଯେଉଁଦିନ ରାତ୍ରିରେ ବିଖ୍ୟାତ ତାଜମହଲରେ ରୋଶନି ହେଲା ନାନା ବର୍ଣ୍ଣର ସହସ୍ର ସହସ୍ର ଦୀପମାନ ଉଦ୍ୟାନର ବୃକ୍ଷମାନଙ୍କ ଡାଳରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହେଲା ଓ ଯମୁନାରେ ଦୀପ ମାଳାମାନ ଭସାଇ ଦେଲେ ଓ ତାଜମହଲ ମଧ୍ୟରେ ମାଗ୍ନେସିୟମର ଆଲୋକ ହେଲା ଓ ସେ ଅତୁଲ୍ୟ ମନୋରମ୍ୟ ହର୍ମ୍ମ୍ୟ ସମୁଦାୟ ସଙ୍ଗ ମଲାମଲ ପଥରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସେଥି ଉପରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପତ୍ରମାନ ହୋଇ ବହୁମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନମାନ ସେଥିରେ ଖଚିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଚନ୍ଦ୍ରକିରଣରେ ଅପୂର୍ବ ଶୋଭା ଧାରଣ କଲା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଲୋକର ଆବଶ୍ୟକ ହେଲନାହିଁ । କୃତ୍ରିମ ଉପାୟ ଦ୍ୱାରା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଦ୍ୱାରା ଆଲୋକ ସେଥିଉପରେ ପକାଇବାର

ଉଦ୍‌ଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର କୌଣସି କାରଣରୁ ତାହା ସଫଳ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଏବେ ତାଜମହଲ ଶିଳ୍ପ ନୈପୁଣ୍ୟର ପରାକାଷ୍ଠା ତହିଁରେ ଏସମସ୍ତ ଆଲୋକ ଦେଖିବାରୁ କିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନୟନପ୍ରିୟ ହୋଇଥିବ ତାହା ଯେଉଁମାନେ ସେ ଅତୁଲ୍ୟ ମାଧୁରୀ ଦର୍ଶନ କରି ଚକ୍ଷୁ ପବିତ୍ର କରିଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତମ ରୂପେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ ହୋଇ ପାରିବ । ଦରବାର ଉପଲକ୍ଷରେ ଯେ ସମସ୍ତ ଆୟୋଜନ ହୋଇଥିଲା ସେଥିରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଚିତ୍ତ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଅଛି କିନ୍ତୁ କେତେକ ସାମାନ୍ୟ ବିଷୟ ହେତୁ ରାଜାମାନେ ଓ ଦେଶୀୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସରଜନ୍‌ଲରେନ୍ସଙ୍କ ପ୍ରତି ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଇଉରୋପୀୟମାନେ ଅକ୍ଳେଶରେ ଉପାନହ ସହିତ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରାଲଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଯାଇ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେଲେ କିନ୍ତୁ ଯୋଧପୁର ଓ ଜୟପୁର ମହାରାଜାମାନଙ୍କୁ ଖାଲି ଗୋଡ଼ରେ ଦରବାର ମଧ୍ୟକୁ ଯିବାକୁ ହେଲା । ମହାରାଣୀ ଏ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ଆପଣା ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁତ୍ରଙ୍କ ସମାନ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦେବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ତାହାଙ୍କ ଏ ଦେଶସ୍ଥ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଯେ କି ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଏ ପ୍ରକାର ସାମାନ୍ୟ ବିଷୟରେ ଅପମାନ କରାଇଲେ ତାହା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବୋଧଗମ୍ୟ ହେଉନାହିଁ ଏତଦ୍ ବ୍ୟତିରେକେ ତାଜମହଲ ମଧ୍ୟକୁ ଯିବା ସକାଶେ ଇଉରୋପୀୟମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ବାଧା ରହିଲା ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏ ଦେଶୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ୨୫୦ ଜଣଙ୍କୁ ଟିକେଟି ଦିଆଗଲା । ରାଜାମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରଧାନ ସର୍ଦ୍ଦାର ଓ ପରିଷଦ ଅନେକ ଥିଲେ ସୁତରାଂ ସେମାନେ ସେଠାକୁ ଯାଇ ପାରିଲେନାହିଁ । ଏପରି ପ୍ରଭେଦ ରଖିବାର କି ପ୍ରୟୋଜନ ଥିଲା । ଏପ୍ରକାର ସାମାନ୍ୟ କାରଣମାନଙ୍କରୁ କି ଲୋକମାନଙ୍କ ଚିତ୍ତରେ ଇଙ୍ଗରେଜ ଶାସନ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରତି ଭକ୍ତିର ହ୍ରାସ ହୋଇ ପାରେନାହିଁ । ଇଙ୍ଗରେଜ ରାଜ୍ୟାଧୀନ ଆମ୍ଭେମାନେ ବିଦ୍ୟାର ସଭ୍ୟତା ପ୍ରଭୃତି ନାନାପ୍ରକାର ସୁଖ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦତା ଭୋଗ କରୁଅଛୁ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏହି ସକଳ ବିଷୟ ଦର୍ଶନ ଓ ସ୍ମରଣ କଲାବେଳେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ପରାଧୀନତା ଜନ୍ୟ ଦୁଃଖ ଅନୁଭବ ହୁଏ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ—

ଫରାସିସ ଦେଶୀୟ କୌଣସି ଏକ ଧନୀ ଓ ମାନ୍ୟମାନ ସ୍ତ୍ରୀ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଭ୍ରମଣ କରିବା ସମୟରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନଙ୍କ ଉଚିତ ଯେ ମୋଜା ଓ ଯୁତା ପରିଧାନ କରିବେ ନାହିଁ । ଏସବୁ ପରିଧାନ କଲେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ଆରୋଗ୍ୟ ପକ୍ଷେ ହାନି ଜନକ ।

ଏ ଦେଶର ସ୍ତ୍ରୀ ଶିକ୍ଷା ବିଷୟ ଉତ୍ସାହ ଦେବା ପ୍ରକାଶେ ମିଶକାରପେଣ୍ଟର ନାମେ ଏକ ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱଇଚ୍ଛାରେ ବିଲାତରୁ ଆସିଅଛନ୍ତି ସେ କୁହନ୍ତି ଯେ ଏ ଦେଶର ବାଳିକାମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ବିଲାତର ବାଳିକାମାନେ ଦୁଷ୍ଟ ।

ଅଥ ଅଲ୍ପ ଦିନ ହେଲା କଲିକତାସ୍ଥ ବ୍ରହ୍ମଧର୍ମମତାବଲମ୍ବି ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ସେନ ନାମେ ଏକଜଣ ବୈଦ୍ୟ ୧୫ ବର୍ଷ ବୟସ୍କା ଏକ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ କନ୍ୟାକୁ ବ୍ରହ୍ମଧର୍ମ ମତ ଅନୁସାରେ ବିବାହ କରିଅଛନ୍ତି ।

ବିଲାତର କୌଣସି ଖବର କାଗଜ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା ବୃଥା ଏମାନଙ୍କୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ କରିବାରେ ଯେତେ ପରିଶ୍ରମ ସ୍ୱୀକାର ହୁଏ ତାହା ଆପଣା ଦେଶର ଅର୍ଥାତ୍ ବିଲାତର ମନ୍ଦାଚରଣ ଲୋକମାନଙ୍କ ଆଚରଣ ସୁଧାରଇବାରେ ଲଗାଇଲେ ଆହୁରି ଫଳଦାୟକ ହୁଅନ୍ତା ।

ଫ୍ରେଣ୍ଡ ଅବ ଇଣ୍ଡିଆ କୁହନ୍ତି ଯେ ଆଗ୍ରା ଦରବାରରେ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରାଲ ଯୋଧପୁର ମହାରାଜାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ଯେ ତୁମ୍ଭର କେତେ ସନ୍ତାନସନ୍ତତି । ସେଥିରେ ମହାରାଜ ଆପଣା ସଙ୍ଗେ ଥିବାର ସରଦାରମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଆଦେଶ କରିବାରୁ ସେମାନେ କହିଲେ ଏଗାରଜଣ ଏଥିରେ ମହାରାଜା ରାଗରେ କହିଲେ "ନାଁ, ଏକଶରୁ ଅଧିକ" ସେଥିରେ ସରକାର ଭୀତ ହୋଇ କହିଲେ ହାଁ ଫୁଲ ବିବାହ ମାନଙ୍କର ସନ୍ତାନ ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କୁ ଗଣନା କଲେ ଶଏରୁ ଅଧିକ ହେବେ ।

ଉକ୍ତ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର କୁହନ୍ତି ଯେ ଆମେରିକା ଦେଶର ଏକ ଖବର କାଗଜର ମାଲିକ କାଗଜ ଚଳାଇବା ଦ୍ୱାରା ବରଷକୁ ୩,୨୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଆୟ କରନ୍ତି ।

ଇଣ୍ଡିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବିଷୟମାନ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏଥି ପୂର୍ବ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରିଅଛନ୍ତି । ହାଇକୋର୍ଟର ଜର୍ଜ କେମ୍ବଲ ସାହେବ ଏଥିରେ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଅର୍ଥାତ୍ ସଭାପତି ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତଳ ଲେଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମେମ୍ବର ଅର୍ଥାତ୍ ସଭ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

କଲନଲ ମର୍ଟନ ସାହେବ, ଏକଜଣ ଡାକ୍ତର, ଡେମ୍ପୀୟର ସାହେବ, କକରେଲ ସାହେବ ।

କକରେଲ ସାହେବ ବେହାର ଦେଶର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବିଷୟ ତଦାରଖ କରିବାକୁ ଯିବେ । ଅନ୍ୟମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟମାନ ତଦାରଖ କରିବେ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଥି ପୂର୍ବେ ବାଙ୍କିଜିଲାର ରାଧିନାମେ ଏକ ସ୍ତ୍ରୀ ବାଳକ ହତ୍ୟା କରିଥିବାର ଲେଖିଥିଲୁଁ । ତାହାପ୍ରତି ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡର ଆଜ୍ଞା ହେଲା ଗତ ବୁଧବାର ଦିନ ତାହାକୁ ଫାଶି ଦେବାର ହୁକୁମ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ପରେ ପ୍ରକାଶ ହେଲା ଯେ ତାହାର ଗର୍ଭ ହୋଇଅଛି । ଅତଏବ ପ୍ରସବ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫାଶି ସ୍ଥଗିତ ରହିଲା । ପରମାୟୁ ଥିଲେ ଲୋକେ ଏହିପରି ବଞ୍ଚନ୍ତି ।

କାଲି ନୂଆଗଡ଼ରେ ସେହିପରି ଏକ ବାଳକ ହତ୍ୟା ହୋଇଅଛି । ସାମାନ୍ୟ ଅଳଙ୍କାର ଲୋଭରେ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରାଣ ନଷ୍ଟକରିବା କି ନୃଶଂସ କର୍ମ ।

ଏଣ୍ଡ୍ରୁନେଶନ ଗେଜେଟ ଶ୍ରବଣ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଗତ ନବେମ୍ବର ମାସ ତା ୧୩ ରିଖ ମଙ୍ଗଳବାର ପ୍ରାତଃ କାଳରେ ଆଗ୍ରାରେ ଘୋରତର ଭୂମିକମ୍ପ ହୋଇଅଛି ଏହି କମ୍ପରେ ବଡ଼ ବଡ଼ କୋଠାମାନ କମ୍ପିଲା ଓ ଗୃହ ମଧ୍ୟରେ ରହିବାକୁ କାହାର ସାହାସ ହେଲା ନାହିଁ । ବୁଧବାର ରାତ୍ରିରେ ଅତି ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ୍କାପିଣ୍ଡମାନ ଦେଖାଗଲା ।

ଆମେରିକାର ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରରେ ଲେଖା ହୋଇଅଛି ଯେ ନିଉଅର୍ଲିୟନରୁ ଜଣେ ଇଟାଲୀୟ ନରହତ୍ୟା ଅପରାଧରେ ଧରା ହୋଇଅଛି ସେ ଗୋଟି ସୂକ୍ଷ୍ମାଗ୍ର ବିଷାକ୍ତ ମୁଦି ଆଙ୍ଗୁଠିରେ ରଖିଥାଏ ତଦ୍ୱାରା କାହାରିକୁ ଆଘାତ କଲେ ହେନ୍ଦ୍ର ସତ୍ରି ବଇସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଆହତ ବ୍ୟକ୍ତି ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ବିଷ ପ୍ରବେଶ କରି ତିନି ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ତାହାର ନିଶ୍ଚୟ ମୃତ୍ୟୁ ହୁଏ ।

ସୋମପ୍ରକାଶ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳର ସମ୍ବାଦପତ୍ର ସମୂହରୁ ଅବଗତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ରାମପୁରର ବିଚାର ପ୍ରଣାଲୀ ଅଦ୍ୟାପି ପୁରାତନ ରୀତି ଅନୁସାରେ ଚଳୁଅଛି । ନରହତ୍ୟା ଅପରାଧରେ ଅପରାଧୀର ଶିରଚ୍ଛେଦର ଆଜ୍ଞା ହୁଏ । ମୁସଲମାନ ଆଇନ ଅନୁସାର ଜଲ୍ଲାଦ ତିନି ଚୋଟ ମାରେ ତହିଁ ଉତ୍ତାରୁ ଯେ ବଞ୍ଚେ ତାହାକୁ ଆଉ ବଧ କରନ୍ତି ନାହିଁ । କେହି ରକ୍ଷା କଲେ ତାହାର ହାତକାଟି ତପ୍ତ ତୈଳରେ ବୁଡ଼ାନ୍ତି । ଭାରତବର୍ଷ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ଏକସ୍ତୁର ଦଣ୍ଡ ଉଠିଯାଇ ପାରେ ।

ଉକ୍ତ ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଦିଲ୍ଲୀଠାରୁ ଅମୃତ ସହର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଲଓୟେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି । ଦୁଇବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କର୍ମ ନିଷ୍ପନ୍ନ ହେବ ।

ବୋମ୍ବାଇଦେଶର ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟନିମନ୍ତେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ୬ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଋଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ସୁଧ ସତକଡ଼ା ୫ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଦିଆଯିବ । ତିନିବର୍ଷ ପରେ

କିସ୍ତିବନ୍ଧ ହୋଇ ଦମରେ ୧୦,୨୦ ଓ ୩୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପରିଶୋଧ ହେବ । ଯେଉଁ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରେ ଡିସେମ୍ବର ମାସ ତା ୨୦ ରିଖ ମଧ୍ୟରେ ଇଣ୍ଡିଆଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ରାଜସ୍ୱ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସେକ୍ରେଟରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆବେଦନ ପତ୍ର ପଠାଇବ ।

ସୋମପ୍ରକାଶ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ମହାରାଜ ଜଙ୍ଗ ବାହାଦୂର ୧୦୦୦୦ ଲୋକ ଓ ୫୦୦ ହାତୀ ସଙ୍ଗେନେଇ ଅଯୋଧାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ତୁଳସୀପୁରରେ ତାହାଙ୍କ ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁତ୍ର ସହିତ କାଶୀପୁର ରଜାଙ୍କ କନ୍ୟାକୁ ବିବାହ କରିବାକୁ ଆସୁଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଯୁତ ଲେଫ୍‌ଟେନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ବିଡ଼ନ ସାହେବ ଗତ ନବେମ୍ବର ମାସ ତା ୨୩ ରିଖରେ ଆଗ୍ରାଦରବାରରୁ କଲିକତାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ ।

ଏଡୁକେଶନ ଗେଜେଟଲେଖନ୍ତି ଯେ ଡେମ୍ପିୟର ସାହେବ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଯେତେ ଧନ ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବ ତେତେ ଧନ ଡିପୋଟୀ କଲଟର ଡିପୋଟୀ ମେଜଷ୍ଟର ବାବୁ ରମାନାଥ ସେନ ତାହାଙ୍କ ସହାୟତା କରିବେ ।

ଉକ୍ତ ପତ୍ରରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ନବେମ୍ବର ମାସ ତା ୧୭ ରିଖରେ ପୀରପଣ୍ଟି ରେଲଓଏ ଷ୍ଟେସନରେ ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ଘଟଣା ହୋଇଅଛି । ଖଣ୍ଡେ ଡାକଗାଡ଼ି ହାବଡ଼ା ଅଭିମୁଖରେ ଆସୁଥିଲା । ସେହି ଲାଇନରେ ଖଣ୍ଡେ ମାଲଗାଡ଼ି ଥିଲା ସେହି ଚଳନ୍ତ ଗାଡ଼ି ମାଲଗାଡ଼ି ଉପରେ ପଡ଼ିବାରେ ଉଭୟ ଗାଡ଼ିର ଯଥୋଚିତ କ୍ଷତି ହୋଇ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ସୌଭାଗ୍ୟର ବିଷୟ ଯେ କାହାର ପ୍ରାଣ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଲାହୋରରେ ଗୋଟିଏ ଅଦ୍ଭୁତ ଘଟଣା ହୋଇଅଛି । ଆକାଶ ଅନେକ କାଳଯାଏ ମେଘାଚ୍ଛନ୍ନ ଥାଇ ପଛକୁ କେତେକଗୁଡ଼ିଏ ଉଲ୍‌କା ପିଣ୍ଡ ଦେଖାଗଲା । ସେହିସବୁ ଉଲ୍କାପିଣ୍ଡ ଲାହୋରର ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମ କୋଣାଭିମୁଖରେ ପତନୋନ୍ମୁଖ ହେଲା ସେଠାରେ ଅନେକ ଲୋକ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ପ୍ରଳୟର ଆଉ ବିଳମ୍ବ ନାହିଁ ।

ଯୋଧପୁର ମହାରାଜା ତଖ୍ତସିଂହ ବାହାଦୁର ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲଙ୍କ ସହିତ କଲିକତାକୁ ଆସିବେ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଲାଲାଜୀ ଶ୍ରୀପତି ସିଂହ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିଷଦମାନେ ମଧ୍ୟ ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଆସିବେ ।

ଦଲ୍ଲୀ ନଉଜ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ବଙ୍ଗାଳ ଗବର୍ଣ୍ଣ ମେଣ୍ଟର ସେକ୍ରେଟରୀ ଇଡ଼ନ୍ ସାହେବ ଆଗତ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ଇଙ୍ଗଲଣ୍ଡ ଗମନ କରିବେ ।

ଶ୍ରୀଯୁତ ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ବନ୍ଦ୍ୟୋପାଧ୍ୟାୟ କଟକର ଏକଟିଂ ଡ଼ପୋଟୀ କଲଟର ଓ ଡ଼ପୋଟୀ ମେଜଷ୍ଟର କର୍ମରେ ନଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ସୋମପ୍ରକାଶ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ସମ୍ରାଟ ତୃତୀୟ ନେପୋଲୟନ ବହୁମୂତ୍ର ରୋଗ ଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏ ହେତୁ ଇଉରୋପୀୟ ସମସ୍ତ ଲୋକମାନେ ଉତ୍କଣ୍ଠିତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି କାରଣ ଇଉରୋପର ଶାନ୍ତି ଅନେକାଂଶରେ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଉପରେ ନର୍ଭର କରେ । ଇଙ୍ଗଲଣ୍ଡୀୟ ଲେନ୍‌ସଟ ପତ୍ରରେ ଲେଖା ହୋଇଅଛି ଯେ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ରୋଗ ସାଙ୍ଘାତିକ ନୁହେଁ କେବଳ ଅବସର ଓ ବିଶୁଦ୍ଧବାୟୁ ଆବଶ୍ୟକ କରେ ସମ୍ରାଟ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାୟୁ ସେବନରେ ଅଛନ୍ତି ତଥାପି ତାହାଙ୍କୁ ଏତେ ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ହୁଏ ଯେ ମନ୍ତ୍ରୀ ବର୍ଗ କୌଣସିପତ୍ର ତାହାଙ୍କୁ ନ ଦେଖାଇ ବିଦେଶକୁ ପ୍ରେରଣ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଉକ୍ତପତ୍ର କହନ୍ତି ଯେ ଇଙ୍ଗଲଣ୍ଡର ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନ ସଭାରେ ମେଜର ଜେନରଲ ସର ଆର୍ଥର କଟନ ସାହେବ ଭାରତ ବର୍ଷ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବିଷୟରେ ଏକ ପତ୍ର-ପାଠ କରିଅଛନ୍ତି । ଏଦେଶର କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଜଳର ଅତିଶୟ ପ୍ରୟୋଜନ କିନ୍ତୁ ଯେ ସମସ୍ତ ନଦୀ ଅଛି ତହିଁରେ ଜଳର ଅଭାବ ନାହିଁ । ରୀତି ଅନୁସାରେ ଖାଲ ଖୋଳି ଏବଂ ଜଳସେଚନ କଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ସର ଆର୍ଥର କଟନ କହନ୍ତି ପ୍ରତି ୧୦ ବର୍ଷ ଅନ୍ତରରେ ଭାରତ ବର୍ଷର କୌଣସି ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହୁଏ । ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଯେଉଁ ଅଂଶରେ ଖାଲରୁ ଜଳ ସେଚନ କରାଯାଏ ସେଠାରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହୁଏ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କହନ୍ତି ଖାଲ ଖୋଳିବାକୁ ଗଲେ ଅନେକ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେବ । ସେଥିର ଉତ୍ତରରେ ସର ଆର୍ଥର କଟନ କହନ୍ତି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଘଟିଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନେକ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରନ୍ତି ମାତ୍ର ଦୁର୍ଘଟଣା ହେଲେ ସେଥିର ପ୍ରତିକାରରେ ବ୍ୟୟ କରିବା ଅପେକ୍ଷା ପୂର୍ବରୁ ଅର୍ଦ୍ଧ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କଲେ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ଦର୍ଶିବ । ସାର ଆର୍ଥର ଜଣେ ବିଖ୍ୟାତ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଅଟନ୍ତି ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଖାଲ ଖନନ ପ୍ରଣାଳୀ ତାହାଙ୍କ କୃତ । ସେ ଯାହା କହିଅଛନ୍ତି ତାହା ଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ ବିଶେଷ ଇଷ୍ଟ ଲାଭ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା । ଇରିଗେସନ କମ୍ପାନି ଉଡ଼ିଶାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେ ଖାଲ ଖୋଳୁ ଅଛନ୍ତି ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଥିଲେ ଗତବର୍ଷ ଅନାବୃଷ୍ଟିରେ ଫସଲ ଲୋକସାନ ହୋଇ ଯେପରି ଦୁରବସ୍ଥା ହେଲା ଏହା କଦାପି ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା ।

ଉକ୍ତପତ୍ର ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଫତେଇ ସଲମ ନାମକ ସିଙ୍ଗାପୁରର ଗୋଟିଏ ଜାହାଜ ଦର୍ପଣ ମହଣ ଧୋକ୍ତା ପ୍ରଭୃତି ନେଇ ନିକୋବର ଦ୍ୱୀପକୁ ବାଣିଜ୍ୟ

କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲା । ସେ ସ୍ଥାନର ବନ୍ୟମାନେ ଯାହାଜକୁ ଆସି ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଓ ନାବିକମାନଙ୍କୁ ହଠାତ୍ ଆକ୍ରମଣ କରି ବଧକଲେ । ତିନିଜଣ ନାବିକ ଜାହାଜ ତଳେ ଲୁଚିରହି ରକ୍ଷା ପାଇଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟାଃ ଉତ୍ତାରୁ ଜାହାଜ ଉପରକୁ ଆସି ସେମାନେ ଦେଖିଲେ ଯେ କେବଳ ଶୋଣିତ ଓ ଗୋଟିକେତେ ଦାନ୍ତ ପଡ଼ିଥିଲା ଆକ୍ରମଣକାରୀ ଓ ମୃତ ନାବିକମାନଙ୍କର କୌଣସି ଚିହ୍ନ ନାହିଁ । ସେ ତିନିଜଣ ନାବିକ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ନଙ୍ଗରଟେକି ଯାହାଜ ଘେନି ପଳାଇଗଲେ ।

ବୋମ୍ବାଇରୁ ଟେଲିଗ୍ରାଫ ଦ୍ୱାରା ଖବର ଆସିଅଛି ଯେ ସେଠାର ପ୍ରଧାନ ବିଚାରାଳୟସ୍ଥ ପ୍ରେମଚାନ୍ଦ ରାୟଚାନ୍ଦଙ୍କୁ ଏହି ନିୟମରେ ପୁନର୍ବାର ବ୍ୟବସାୟ କରିବାର ଅନୁମତି ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ ଏକବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ତାହାଙ୍କର ଯେତେ ଆୟହେବ ସେଥିର ଅର୍ଦ୍ଧେ ମହାଜନମାନଙ୍କୁ ଦେବେ ।

ଗତ ସପ୍ତାହରେ କଟକରେ ଚାଉଳର ଶସ୍ତା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ନଦୀ ଧାରରେ ୧ ଟଙ୍କାକୁ ୧୪।୧୫ ସେର ଓ ବଜାରରେ ୧୩।୧୪ ସେରରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିଲା । ଏ ସପ୍ତାହରେ ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଆମଦାନି କମ ହେବାରୁ ଦର ବେଶୀ ହୋଇଅଛି । ନଦୀ ଧାରରେ ୧ ଟଙ୍କାକୁ ୧୩ ସେର ଓ ବଜାରରେ ୧ ଟଙ୍କାକୁ ୧୨ ସେର ଲେଖାଏ ବିକ୍ରି ହେଉଅଛି ।

ଶ୍ରୀଯୁତ ବାବୁ ଈଶାନ ଚନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଦ୍ୟୋପାଧ୍ୟାୟ ଓ ଶ୍ରୀଯୁତ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଚୌଧୁରୀ କଟକ ବାତୁଳ ଚିକିତ୍ସାଳୟସ୍ଥ କମେଟୀର ମେମ୍ବର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ବିଜ୍ଞାପନ —

ପତ୍ରିକା ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛୁଁ ଯେ ଗ୍ରାହକ ହେବା ସମୟଠାରୁ ଅଥବା ଯେ ସମୟ କ୍ରମରେ ଅଗ୍ରିମ ମୂଲ୍ୟ ଦିଆ ଯାଇଥାଏ ସେ ସମୟ ଶେଷଠାରୁ ତିନିମାସ ମଧ୍ୟରେ ଅଗ୍ରିମ ମୂଲ୍ୟ ନଦେଲେ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ବକେୟା ନିରଖରେ ମୂଲ୍ୟ ନିଆଯିବ ।

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ

ଏହି ପତ୍ରିକା ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ ଚିଠିପତ୍ର ଓ ଟଙ୍କା ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ ମେନେଜରଙ୍କ ନାମରେ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସହର କଟକ ଆଲମଚାନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନିର ପଥର ଛାପାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ୮ ତାରିଖ ଡିସମ୍ବର ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା ଶନିବାର

୧ । ସନ ୧୮୬୫ ସାଲର ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ଅର୍ଥାତ ବର୍ଷାକାଳ ଶେଷରେ ବଜାରରେ କି ଭାଉରେ ଶସ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ହେଉଥିଲା ଓ ଦେଶରେ କି ପରିମାଣରେ ଶସ୍ୟ ଥିଲା ? ଓ ଶସ୍ୟର ଦର କିପରି ଥିଲା ?

୨ । କେବେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଆଶଙ୍କା ହେଲା ?

୩ । ୧୮୬୫ ସାଲର ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ କିଷ୍ଟତ ପୂର୍ବରୁ ଓ ପରେ ଶସ୍ୟ କି ପରିମାଣରେ ଜିଲ୍ଲାରେ ଆମଦାନି ଓ ରପ୍ତାନି ହୋଇଅଛି ?

୪ । ୧୮୬୫ ସାଲରେ ସାରଦ ଫସଲ କିପରି ପାଇଥିଲେ ।

୫ । ମୂଲ୍ୟ କ୍ରମଶଃ କି ପରିମାଣରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ।

୬ । ଦେଶରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଆମଦାନି ଓ ରପ୍ତାନିର ଜଳ ବା ସ୍ଥଳ ପଥରେ କେଉଁ ଉପାୟ ଅଛି ଓ ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାଣି ଯୋଗାଇବାର କି ଉପାୟ ଅଛି ? ଓ ଲୋକେ ତାହା କିପରି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ?

୭ । ଇରିଗେସନ କର୍ମ କିପରି ଚଳୁଅଛି ।

୮ । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣ ନିମନ୍ତେ ପୂର୍ବରୁ କି ଉପାୟ ହୋଇଥିଲା ?
(କ) ଦେଶୀୟ ଲୋକେ କି ଉପାୟ କରିଥିଲେ ?
(ଖ) ସରକାରୀ କର୍ମକାରମାନେ ଓ ଅପରାନ୍ନବାସୀମାନେ କି ଉପାୟ କରିଥିଲେ ?
(ଗ) ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କି ଉପାୟ କରିଥିଲେ ?

୯ । ଜମିଦାର ଓ ଅପରନ୍ନବାସୀମାନେ କିଦୃକ ସାହାଯ୍ୟ ବିତରଣ କରିଥିଲେ ।

୧୦ । ଜିଲ୍ଲାରେ ଓ ଅପର ସ୍ଥାନରୁ କି ପରିମାଣରେ ଚନ୍ଦା ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ?

୧୧ । ସାଧାରଣ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣ କୋଷରୁ କେତେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି ?

୧୨ । ସ୍ଥାନୀୟ ଚନ୍ଦାରୁ କେତେ ଟଙ୍କା ଖରଚ ଜିଲ୍ଲାରେ ହୋଇଅଛି ।

୧୩ । ରାଜକୋଷରୁ କେତେ ଟଙ୍କା ବାରିକ ମାଷ୍ଟର ଇଲାକାରେ ଜିଲ୍ଲାରେ ଖରଚ ହୋଇଅଛି ?

୧୪ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କେତେ ଚାଉଳ ଆମଦାନି କରିଥିଲେ ।

(କ) ତନ୍ମଧରୁ ବଜାର ଦରରେ ଅଥବା କିଣା ଦରରେ ସାଧାରଣଙ୍କୁ କେତେ ବିକ୍ରି କଲେ ।

(ଖ) ଅଳ୍ପ ଦରରେ ସାହାଯ୍ୟ କମିଟୀକୁ କେତେ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ଦେଲେ ?

(ଗ) କେତେ ଦାନ ହୋଇଅଛି ।

୧୫ । ସାହାଯ୍ୟ କମିଟୀର ସ୍ଥାପନ ବିବରଣ

୧୬ । କିପରି ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାର ରୀତି ଅନୁସରଣ କରା ହୋଇଥିଲା ।

୧୭ । ସ୍ୱଳ୍ପ ପରିଶ୍ରମ ଓ ବିନା ପରିଶ୍ରମ ମେ କେତେ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ସାହାଯ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

୧୮ । କାର୍ଯ୍ୟର ବିବରଣ ।

୧୯ । ପୀଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା ଓ ପୀଡ଼ା ନିବାରଣ ଉପାୟ କି କରା ହୋଇଥିଲା।

୨୦ । ସଦର ଓ ଅନ୍ନଛତ୍ରରେ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

(କ) ମଫସଲରେ କେତେ ମରିଅଛନ୍ତି ।

(ଖ) ଅନ୍ନାଭାବରେ ମରିବା ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

(ଗ) ରୋଗରେ ମରିବା କେତେ ?

୨୧ । କେଉଁ କେଉଁ ବ୍ୟବସାୟୀ ଲୋକେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇଥିଲେ ଓ କି ବିଶିଷ୍ଟ କାରଣରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷଗ୍ରସ୍ତ ହେଲେ ।

୨୨ । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣ ନିମନ୍ତେ ସାମୟିକ ଉପଯୋଗୀ ଓ ପ୍ରଚୁର ଉପାୟ ହୋଇଥିଲା କି ? ଓ କି କି ବିଷୟରେ ସେଥିରେ ତ୍ରୁଟି ହୋଇଥିଲା ।

୨୩ । ସ୍ଥାନୀୟ ଧନିକମାନଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାନୁକ୍ରମରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆ ହୋଇଥିଲା କି ନା ? ଓ ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାକ୍ରମେ ନିଆ ହୋଇଥିଲେ । ଏଥିରୁ ଆଉ କିଛି ସେ ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟର ଉପାୟ ହୋଇଥାନ୍ତି କି ନା ।

ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ରହାଲଦାର କର୍ତ୍ତୃକ ଇଙ୍ଗରେଜୀ ଭାଷାରେ ରଚିତ କଟକ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନାମକ ପୁସ୍ତକ—ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବିଷୟରେ ପୁସ୍ତକ ରଚନା କରିବାର କି ସାର୍ଥକତା ଅଟେ ? ନା, ତାହା ପାଠକଲେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଜଣାଯିବ । ମାତ୍ର ଏ ପୁସ୍ତକରେ ବନ୍ଧୁର ଅଭାବ ଦେଖାଗଲା । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ଲୋକମାନଙ୍କର

ଦୁରବସ୍ଥା ଯେ ପ୍ରକାର ଏ ସମ୍ବତରେ ଦେଖା ଯାଇଅଛି କେବଳ ତାହା ଉତ୍ତମ ରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣନା ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ମଫସଲରେ କେଉଁ କେଉଁ ପରଗଣା ଓ ମଉଯାରେ କେତେକାଳ ଓ କି ପ୍ରକାର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପ୍ରତାପ କରିଅଛି ଓ ତଳହଟୀର ଯେ କେତେକ ମଉଯା ଏକାବେଳେ ଉଚ୍ଛନ୍ନ କରିଅଛି ତହିଁର ଲେଶମାତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣନା ନାହିଁ । ଏ ବିଷୟମାନ ଜାଣିବାର ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତିଶୟ ସ୍ପୃହା ଅଛି ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ମଧ୍ୟ ଏଥିର ରିପୋର୍ଟ ବାର ବାର ତଲବ ହେଉଅଛି । ଏ ଅଭାବ ମୋଚନ କରିବାର ଅତି ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଓଲାଉଠା ଯେ ଏକ ଏକ ଗ୍ରାମକୁ ଲୋକଶୂନ୍ୟ କରିଅଛି ତାହା ମଧ୍ୟ ବିସ୍ତାରିତ ବର୍ଣ୍ଣନା ହୋଇନାହିଁ ।

ସମୁଦାୟ ପୁସ୍ତକ ପାଠ କରିବାରେ ଗ୍ରନ୍ଥ କର୍ତ୍ତାଙ୍କର କେତେକ ବିଷୟରେ ଭ୍ରମ ଦେଖାଯାଏ ପ୍ରଥମତଃ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କୁ ସେ ସମ୍ଭବତ ଅବୋଧ ସ୍ୱରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି । ଏ ପ୍ରବାଦ ଯେ ନିତାନ୍ତ ଅମୂଳକ ଓ ଅଯଥାର୍ଥ ତାହା ଏ ପତ୍ରିକାରେ ପୂର୍ବେ ବାହୁଲ୍ୟ ରୂପେ ଲେଖା ଯାଇଅଛି ଗ୍ରନ୍ଥ କର୍ତ୍ତାଙ୍କର କାରଣ ଏହି ଯେ ଓଡ଼ିଆମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳର ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ପଦାର୍ଥମାନ ପାଇଲେ ଭବିଷ୍ୟତ କାଳ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖନ୍ତି ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ଏତାଦୃଶ୍ୟ ଦୁରବସ୍ଥାରେ ପତିତ ହେଲେ ମାତ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥକର୍ତ୍ତା ତାଙ୍କର ସ୍ୱଦେଶୀୟ ବଙ୍ଗାଳିଙ୍କୁ ବୋଧ ବିଶିଷ୍ଟ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିବେ ତେବେ ବଙ୍ଗଦେଶରେ ଅଳ୍ପକାଳ ଓ ଅଳ୍ପ ପରିମାଣରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହେଲା ମାତ୍ରକେ କି ପ୍ରକାରେ ଯାହାନାବାଦ ଓ ମେଦନୀପୁର ଇତ୍ୟାଦି ନାନା ସ୍ଥାନର ସହସ୍ର ସହସ୍ର ସଂଖ୍ୟାରେ ବଙ୍ଗାଳି କାଙ୍ଗାଳିମାନେ କଲିକତା ଅନ୍ନଛତ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ । ଏ ଦେଶର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ପ୍ରତିଦିନ ୫°୯/ କି ୫°୯/୬ ଆୟ କରନ୍ତି ତାହା ସ୍ୱକୁଟୁମ୍ବ ପୋଷଣ କରିବାକୁ ଅନସ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତ କାଳ ପ୍ରତି କି ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବେ । ଅତଏବ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଭାବିକ ଅବୋଧ କୁହାଯାଇ ନପାରେ । ଜଣାଯାଏ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଗ୍ରନ୍ଥ କର୍ତ୍ତାଙ୍କର ବୋଧଗମ୍ୟ ହୋଇନାହିଁ ।

ଏ ଦେଶରେ ଶସ୍ୟ ନଥିବାର ବିଷୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଜଣାଇବାର ଗ୍ରନ୍ଥକର୍ତ୍ତା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୋଷ ଅର୍ପଣ କରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଯେ ସ୍ଥଳେ କମିସ୍ନର ସାହେବ ଏ ଦେଶରେ ପ୍ରୟୋଜନମତେ ଶସ୍ୟ ଥିବାର ରିପୋର୍ଟ କଲେ ସେ ସ୍ଥଳେ ଏଠା ଲୋକଙ୍କ କାରଣରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର କି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ହୁଅନ୍ତା ?

ଦେଶର ପ୍ରକୃତାବସ୍ଥା ଅନ୍ୱେଷଣ କରିବାର ସ୍ଥାନୀୟ ହାକିମଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ତାହା ନକରି ଶସ୍ୟ ଥିବାର ଜନରବ କଲେ ଅତଏବ ଯଥାର୍ଥ ଦୋଷୀ ହାକିମମାନେ ଅଟନ୍ତି ।

ଗ୍ରନ୍ଥକର୍ତ୍ତା ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଏଠାରେ ଅଳ୍ପ ବଙ୍ଗାଳି ଜମିଦାର ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଆୟ ଅତ୍ୟଳ୍ପ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଆପଣା ଆପଣା ଆୟାନୁସାରେ ବରିଷ ସଦାଚାରଣରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ମହାନ୍ତ ଭ୍ରମ ବାବୁ ରାମନାଥ ରାଏ ଚଉଧୁରୀ, ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଚଉଧୁରୀ, ବାବୁ ଦେବେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଠାକୁର ଓ ଅପୁରେଶ୍ୱର ଓ ପଞ୍ଚାମୁଣ୍ଡେର ଜମିଦାର ମାନଙ୍କର ଅତ୍ୟଳ୍ପ ଆୟ ? ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେହି କେହି ଲକ୍ଷପତି ଅଟନ୍ତି ଓ ଏମାନେ ଆପଣା ଆପଣା ଶକ୍ତି ଅନୁସାରେ କଦାପି ସାହାଯ୍ୟ କରିନାହାନ୍ତି ।

ଗ୍ରନ୍ଥକର୍ତ୍ତା ଜଣେ ଏତ୍ତସ୍ଥା ଜମିଦାରଙ୍କ ଅତ୍ୟଶସ୍ତ ନିନ୍ଦା କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ଯାହାଙ୍କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତାହା ତାଙ୍କ ଲେଖାରୁ ଜଣାଯାଏ ମାତ୍ର ସେ ଏତାଦୃଶ ନିନ୍ଦା ଓ ଅପବାଦର ଉପଯୁକ୍ତ ନୁହନ୍ତି ।

ସାହାଯ୍ୟ କମେଟୀଙ୍କର ହସପାତାଲସ୍ଥ ଅନ୍ନଛତ୍ରରେ କୌଣସି ଦିନ ପନ୍ଦର ସଅ କଙ୍ଗାଲୀରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ଅନ୍ନଭୋଜନ କରିଥିବାର ଦେଖା ଯାଇନାହିଁ କିମ୍ବା ଦିନାଦି ହାରିହାରି ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ତହିଁରୁ ଅଧିକ କୌଣସି କାଗଜାତ ବା ହିସାବରେ ପାୟା ଯାଏନାହିଁ ମାତ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥକର୍ତ୍ତା ଲେଖନ୍ତି ଯେ ସେଠାରେ ହାରାହାରି ଦିନାଦି ତିନି ସହସ୍ର ଲୋକ ଭୋଜନ କରନ୍ତି । କି ବାହୁଲ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା ।

ବୈତରଣୀ ନଦୀର ଝର ସ୍ଥାନ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଗ୍ରନ୍ଥକର୍ତ୍ତା ରାମଗଡ ପର୍ବତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭ୍ରମଣ କରିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର କେଉଁଝର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇଥିଲେ ପ୍ରସ୍ରବଣ ସ୍ଥାନ ପାଇଥାନ୍ତେ ।

କଟକ ସାହାଯ୍ୟ କମେଟୀର ସଭାପତି କମିସ୍ନର ସାହେବ ନୁହନ୍ତି । କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ସଭାପତି ଅଟନ୍ତି ।

ବିଖ୍ୟାତ କବି ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜକୃତ
ପ୍ରେମସୁଧାନିଧି

ବହୁ ପରିଶ୍ରମରେ ସଂଶୋଧିତ ଓ କଠିନ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ସହିତ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ଚଳିତ ମାସ ତା ୧୫ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତହେବ । ମୂଲ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ବନ୍ଧାଇ ଖଣ୍ଡକୁ ଟ୦୪/ ଜିଲଦବନ୍ଦୀ ସହିତ ୧ଖଣ୍ଡକୁ ଟ୦୫ ମୋଟ ଖରିଦଦାର ମାନେ ୫୦ଖଣ୍ଡରୁ ଅଧିକ ନେଲେ ଶତକଡା ଟ୫ଙ୍କା ଓ ଖ୧୦୦ଣ୍ଡରୁ ଅଧିକ ନେଲେ ଶତକଡା ଟ ୧୦ଙ୍କା ହିସାବେ କଟାପାଇବେ ।

ଯେହେତୁ ଏ ପୁସ୍ତକ ଅଳ୍ପପରିମାଣରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି ଗ୍ରହଣାକାଂକ୍ଷୀମାନେ ଶୀଘ୍ର ସମ୍ବାଦ ନ ପଠାଲେ ପାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧ ଭାଗ ୧୯ ସଂଖ୍ୟା	ତା ୧୫ଇଖ ମାହେ ଡିସେମ୍ବର ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା । ମୁ । ୨ଦିନ ପୌଷ ସନ ୧୨୭୪ ସାଲ ଶନିବାର	ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ୫୲ ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ଟ୬୲ ମଫସଲ ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟ ଛଡ଼ା ଡାକମାସୁଲ ୧ ବର୍ଷକୁ ୪ ଣ ।

ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ବାଧ—

ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଥିପୂର୍ବେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲେପ୍‌ଟେଲେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାହେବ ଇଣ୍ଡିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ସେକ୍ରେଟେରି ଅବଷ୍ଟେଟଙ୍କ ଲେଖିତ ପତ୍ରର ସର୍ତ୍ତ ମୁତାବକ ଉକ୍ତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି ଉକ୍ତ ସର୍ତ୍ତମାନ କିଅଛି ତାହା ଅନେକଲୋକଙ୍କୁ ଅଗୋଚର ଥିବ ଏ କାରଣ ଆମ୍ଭେମାନେ ତହିଁର ସାରାଂଶ ଏଠାରେ ଲେଖିବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତି ହେଲୁଁ ।

ଭାରତବର୍ଷରେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେବ କି ନାହିଁ ଏକଥା ବିଚାର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ସେକ୍ରେଟେରି ଅବ୍ ଷ୍ଟେଟ ସନ୍ ୧୮୬୨ ମସିହାରୁ ଉକ୍ତ ବିଷୟ ନିଶ୍ଚୟ କରିଅଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ ସେ ସମୟରୁ ଉକ୍ତ ମହାଶୟ ଇଣ୍ଡିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ବ୍ରିଟିସଙ୍କ ଅଧିକାରସ୍ଥ ସମସ୍ତ ଦେଶରେ କ୍ରମଶଃ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପ୍ରଚଳ ହେବାମାତ୍ର କେଉଁ ନିୟମରେ ଓ କେତେବେଳେ ତାହା ପ୍ରଚଳ ହେବ କିଛି ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇନଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ଦେଶର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ମିଆଦ ଶେଷ ହେବାରୁ ସେଠାରେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେବା ଉଚିତ କିନା ଏ ବିଷୟରେ ବିଲାତର ଚିଠି ଯିବାରେ ସେକ୍ରେଟରି ଅବ ଷ୍ଟେଟ ଯେଉ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ସେଥିରେ ସମସ୍ତ କଥା ନିଃସନ୍ଦେହ ରୂପେ ମିମାଂସା ପାଇଅଛି । ସେକ୍ରେଟେରି ଅବ ଷ୍ଟେଟ ସନ୍ ୧୮୬୫ ମସିହା ତା ୨୪ଇଖ ମାର୍ଚ୍ଚର ପତ୍ରରେ

ଲେଖନ୍ତି ଯେ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାମାନ ତଳ ଲେଖିତ ତିନି ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରୁ ଏକ ଶ୍ରେଣୀରେ ଆସିପାରେ ଯଥା—

ପ୍ରଥମ — ଯେଉଁ ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ କୃଷି କର୍ମ ଅଳ୍ପ ହୋଇ ଅଛି ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ଅଳ୍ପ ଏବଂ ଭୂମିରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକର ଆଦାୟ ହୁଅଇ ନାହିଁ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ—ଯେ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ମାହାଲମାନ ଏ ରୂପ ଆବାଦ ହୋଇ ଅଛି ଓ ତହିଁର ଉତ୍ପନ୍ନ ଏ ରୂପ ଅବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ଯେ ସେଠାରେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଏକାବେଳେ ପ୍ରଚଳ କରିବାର କାରଣ ହୋଇଅଛି ।

ତୃତୀୟ—ଯେ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅନେକ ମାହାଲ ଏରୂପ ଅବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ଯେ ସେଠାରେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଚଳିପାରେ ମାତ୍ର ଅନେକ ଏ ରୂପ ମାହାଲ ଅଛି ଯେ ତାହାର ଉତ୍ପନ୍ନ ପ୍ରକୃତ ପରିମାଣରେ ହୋଇ ନାହିଁ ଓ ସୁତରାଂ ସେଥିର ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପଯନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇ ନପାରେ ଓ ହେଲେ ଉତ୍ତର କାଳକୁ ସରକାରର ଲୋକସାନ ହେବ ।

ଏଥକୁ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ଜିଲ୍ଲା ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ତାହା ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ପ୍ରଚଳ ହେବ । ମାତ୍ର ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପକ୍ଷରେ ଅନେକ ସନ୍ଦେହ ଜାତ ହେଉଅଛି । ଏ ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ସାହେବ ପ୍ରଥମେ ଲେଖିଥିଲେ ଯେ ଯେଉଁ ମାହାଲମାନ ଉପଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ ସେଥିରେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ହେବ ଓ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ମାହାଲ ପକ୍ଷରେ ଦୁଇଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟହେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍ପନ୍ନ ଅନୁସାର ଏକ ଜମା ଓ କୃଷି ଯୋଗ୍ୟ ପଡ଼ିଆ ଜମି ଆବାଦ ହେଲେ ଆଗକୁ ମାହାଲର ଯେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବ ତହିଁର ଆଗାମୀ ଅନୁମାନିକ ଜମା । ପ୍ରଥମ ଜମାରେ ୩୦ ବର୍ଷ ମିଆଦରେ ଜମିଦାର ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯାଇ ତାକୁ ବୁଝାଇ ଦିଆଯିବ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଆନୁମାନିକ ଜମାଦେବାକୁ ସେ ସ୍ୱୀକାର କରିବ ଅଥବା ମିଆଦ ଶେଷରେ ମାହାଲର ହାନି ତଦାରକ ବିନା ଉକ୍ତ ଜମାରେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେବ । ଏଥିରେ ଅନ୍ୟ ହାକିମଙ୍କ ରାୟ ଅନୈକ୍ୟ ହେବାରୁ ସେକଥା ସ୍ଥିର ନ ହେଲା । ପରିଶେଷରେ ସେକ୍ରେଟେରୀ ଅବ୍ ଷ୍ଟେଟ ଏହି ବିଧାନ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଗତ କାଳରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କେଉଁ ମାର୍ଗ ଅବଲମ୍ବନ କରିବେ ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଶ୍ଚୟ କରା ଅବଧେୟ । ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ ସରକାରରୁ ଏହି ଆଦେଶ ହେଉଅଛି ଯେ

ସେଉଁଠାରେ ଆବାଦ ଯୋଗ୍ୟ ଜମି ମଧ୍ୟରୁ ଶତକଡ଼ା ୮୦ ଭାଗ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାସ୍ତବରେ ଆବାଦ ହୋଇଅଛି । ସେ ମାହାଲର ଏକାବେଳେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେବ । ଏସମସ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଉପସତ୍ୱଉପରେ ଶତକଡ଼ା ଟ ୫୦ ଙ୍କା ହାରରେ ସରକାରର ପାଉଣା ଦୃଢ଼ ରୂପେ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ହେବନାହିଁ । ଅବସ୍ଥା ମତେ ଟ ୭୦ ଙ୍କା ମଧ ହୋଇପାରେ । (ଅର୍ଥାତ ଜମିଦାରର ମାଲିକାନା ବିବେଚନା ମତେ ଟ ୪୦ ଙ୍କା ଠାରୁ ଟ ୫୦ ଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇପାରିବ) ଓ ଚିରକାଳ ସକାଶେ ଜମା ସ୍ଥିର ହେଲବୋଲି ଜମିଦାରମାନେ ସନ୍ତୋଷ ପୂର୍ବକ ଏ ଜମାରେ କବୁଲିୟତ କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ହେବେ । ଅନ୍ୟ ମାହାଲମାନ କ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ । ସେ ସମସ୍ତ ତିରିଶ ବର୍ଷ ସକାଶେ ମିଆଦ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେବ ଓ ଉତ୍ତର କାଳକୁ ସେଥି ପକ୍ଷରେ କି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତହିଁର ନିଶ୍ଚିତ ମାତ୍ର ଆଶା ଭରସା ସେଥିର ଜମିଦାର ମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ବିବେଚନାମତେ ପନ୍ଦର କି କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ମିଆଦରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବାରେ ବାଧାନାହିଁ । କାରଣ ସମ୍ଭବ ହୁଏକି ସେ ଅନେକ ମାହାଲ ଏ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇ ପାରିବ । ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେଲାରୁ ମୁ- କାବଲ ଆଉ କୌଣସି ଦାବି କେବେ ହେବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ସେକ୍ରେଟେରି ଅବଷ୍ଟେଟ ଆଜ୍ଞା କରି ଅଛନ୍ତି ଯେ କୌଣସି ଧାତୁର ଖଣି ତାହାର ଜମିଦାରୀରେ ବାହାରିଲେ ତହିଁରୁ ପୃଥକ କର ପାଇବାର ଅଧିକାରୀ ହେବେ ଓ ଏ ବିଷୟର ସ୍ପଷ୍ଟ ସର୍ତ୍ତ ଜମିଦାରଙ୍କ କବୁଲିୟତରେ ଲେଖାଯିବ ।

ଅତଏବ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପକ୍ଷରେ ସରକାରର ଆପତ୍ତି ନାହିଁ । କେବଳ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଆବାଦ ନ ହୋଇଥିବା ମାହାଲରେ ତାହା ପ୍ରଚଳ ହେବନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶ୍ୟାରେ ଯେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ପ୍ରସ୍ତାବ ହେଉଅଛି ତାହା ଏହି ନିୟମାନୁସାର ହେବ ଓ ସବୁ ମାହାଲ ତଦ୍ରୂପ ଅବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି କି ନାହିଁ ଏହା ତଦନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ରହଇ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଅବଗତ ହୋଇଅଛୁଁ ଯେ କଟକ ଡିବିଜନ ଅର୍ଥାତ୍ କଟକ, ପୁରୀ, ବାଲେଶ୍ୱର ତିନି ଜିଲାରେ ସର୍ବସୁଦ୍ଧା ୨୭୦୦୦୦୦ ମାଣ ଜମି ଅଛି ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ୧୫୦୦୦୦୦ ମାଣ ଆବାଦ ହୋଇଅଛି ୧୫୦୦୦୦୦ ମାଣ ଆବାଦ ଯୋଗ୍ୟ ଅଛି ବାକି ୧୨୦୦୦୦୦ ମାଣ ପଡ଼ିଆ ଏ ରୂପେ ଆବାଦ ଯୋଗ୍ୟ ୧୬୫୦୦୦୦ ମାଣ ଜମି ମଧ୍ୟରୁ ୧୫୦୦୦୦୦ ମାଣ ଆବାଦ ହେଉଥିବାରୁ ସେକ୍ରେଟେରି ଅବଷ୍ଟେଟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିୟମାନୁସାର ଶତକଡ଼ା ୮୦ ମାଣର ଅଧିକ ଏ ଦେଶର ଜମି ଆବାଦ ହୋଇଅଛି । ଅତଏବ ଏ ପ୍ରକାର ବିବେଚନାରେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶ୍ୟାର ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେବାର ଯୋଗ୍ୟ ଅଛି ଓ ଯେ ସ୍ଥଳେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲେଫ୍‌ଟେନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ୫୦ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ମାଲିକାନା ଦେବାର ଉଲ୍ଲେଖ କରି

ଅଛନ୍ତି ତେତେବେଳେ ସେ କଥାର ଅନ୍ୟ ବର୍ଗ୍ଗର ଅପେକ୍ଷା ଗର୍ହିତ ହୋଇଅଛି । ବୋଧ ହୁଅଇ ଯେ କୃଷିଯୋଗ୍ୟ ଜମି ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର ବସାଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶ୍ୟାର ସମଗ୍ର ମହାଲ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କଲେ ସରକାରର କିଛି କ୍ଷତି ହେବନାହିଁ ମଧ୍ୟ ଜମିଦାରଙ୍କ ଆପତ୍ତି ହୋଇ ନପାରେ ।

ଏକ ଏକ ମାହାଲ ଏ ରୂପ ଅଛି ଯେ ସେଥିର ଯମା ପୂର୍ବ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଅଥବା ନଦୀର ଦୌରାତ୍ମ୍ୟରେ ଅନେକ ଜମି ବାଲୁକାମୟ ଅଥବା କ୍ଷୟପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ଏ ରୂପ ମାହାଲର ସଂଖ୍ୟା ଅତି ଅଳ୍ପ ଓ ସେଥିରେ ଜମିଦାରମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ବୋଧ ହୁଅଇ ସେ ସମସ୍ତ ମାହାଲର ଅବସ୍ଥା ତଦନ୍ତ ହୋଇ ଉଚିତ ଯମା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରିବ ।

ଆମ୍ଭ ଦେଶର ଶାସନ ପ୍ରଣାଳୀ ସଫଳ ନହେବାର କାରଣ କି ? ଭାରତବର୍ଷରେ ଅନେକାନେକ ହିନ୍ଦୁ ଓ ଯବନ ରାଜାମାନେ ଶାସନ କରିଥିଲେ ମାତ୍ର କେହି ଆମ୍ଭର ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପରି ଏତେ ନିୟମ ପ୍ରଚଳ କରି ନଥିଲେ କିମ୍ବା ଶାସନ କର୍ମ ସୁବିଧା ରୂପେ ଚଳାବା ସକାଶେ ଏତେ କର୍ମଚାରୀ ରଖି ନଥିଲେ ଏ ଦେଶ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଷୟମାନ ବୁଝିବା ସକାଶେ ମହାରାଣୀଙ୍କ ନିକଟ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଛନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ କରଣାର୍ଥେ ଏ ଦେଶ ବିଷୟଜ୍ଞ ଅନେକ ମହାତ୍ମା ନିଯୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଏ ଦେଶରେ ପ୍ରଧାନ କର୍ମଚାରୀ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ସାହେବ ତାଙ୍କ ତଳେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଦେଶ ଶାସନ କରିବା ସକାଶେ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଓ ଲେଫ୍‌ଟେନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ନାମରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ମହାତ୍ମା ନିଯୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ବଙ୍ଗଳା ହତାର ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଲେଫ୍‌ଟେନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ନାମରେ ବିଖ୍ୟାତ ଓ ତାଙ୍କ ତଳେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଇଲକାର କର୍ମ ବୁଝିବା ସକାଶେ ସେକ୍ରେଟରୀ ନାମରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସିରସ୍ତାଦାର ଅଛନ୍ତି । ପୁଲିସ ଜେଲ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରର ଡାକ ଇତ୍ୟାଦି ଏକ ଏକ ଇଲକାରେ ଏକ ଏକ ସରଦାର ଦୁଇ ତିନି ଜିଲ୍ଲା ଉପରେ ଏକ ଏକ କମିସନର ଓ ଜଜ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏକ ଏକ କଲେକ୍ଟର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପୁଲିସ ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ଓ ରେଜିଷ୍ଟର ଓ ତାଙ୍କ ତଳେ ଅନେକାନେକ ହାକିମ ଅମଲା କେରାଣି ଇତ୍ୟାଦି ନିଯୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି ।

ଆଇନ କରିବା ସକାଶେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଭା ଅଛି । ମଫସଲରେ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ସକାଶେ ଚଉକିଦା କନେଷ୍ଟବଲ, ହେଡ୍‌କନେଷ୍ଟବଲ, ସବ୍‌ଇନସ୍‌ପେକ୍‌ଟର ଓ ଇନସ୍‌ପେକ୍‌ଟର ଇତ୍ୟାଦି କରି ଏକର ପଛେ ଏକ ଲାଗି ରହିଅଛନ୍ତି । ସରକାର ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ସୁଖ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦତା ହେତୁ ଏତେ ଏତେ କର୍ମଚାରୀ ରଖିଅଛନ୍ତି । କେତେ

କେତେ ନୂତନ ନୂତନ ଆଇନ କରି ଅଛନ୍ତି ତଥାପି କି ନିମନ୍ତେ ସରକାର ବାଞ୍ଛା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉନାହିଁ । ଲୋକମାନେ ସୁସ୍ଥରେ ରହୁନାହାନ୍ତି । ଆଜି ନୀଳକରମାନେ କାଲି ସୁଧାକରମାନେ ଦୌରାତ୍ମ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । କି ନିମନ୍ତେ ଚୋରି ଡକାଇତି ଓ ପ୍ରବଞ୍ଚନା ଦିନ ଦିନ ବଢୁଅଛି ମଫସଲରେ କି ନିମନ୍ତେ ଅନେକ କନେଷ୍ଟବଲ ଇତ୍ୟାଦି ଆପଣାମାନଙ୍କୁ ସରକାର ବାହାଦୁର ସୋଦର୍ଯ୍ୟପୁତ୍ର ତୁଲ୍ୟ ଜ୍ଞାନ କରି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅତ୍ୟାଚାର ଓ ଜଘନ୍ୟ କର୍ମ କରିବାର ଶୁଣାଯାଏ କି ନିମନ୍ତେ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଅମଲାମାନେ ମକଦମାକାରୀ ମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଜୋକ ପରି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ଆଉ ଅଧିକ କି କହିବା କି ନିମନ୍ତେ ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ର ଜାସୀ ଡାକ ବାହକମାନେ କୌଣସି କୌଣସିଠାରେ ପଥିକମାନଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ି ଡାକ ଥିବାରେ ବାଧା ହେବାର ଉପଲକ୍ଷେ କିଛି କିଛି ରୋଜଗାର କରିବାରେ ଛାଡ଼ନ୍ତି ନାହିଁ ଏହାର କାରଣ କି ? କଥିତ ଅଛି ଯେ କୌଣସି ସମୟରେ ଥରେ ଏକ ପର୍ବତରେ ପ୍ରସବ ବେଦନା ଉଠିଲା । ଲୋକମାନେ ଅନେକ ଦୂରରୁ ଆସି ଜମା ହେଲେ । ସମସ୍ତେ ମନେକଲେ ଯେ ଅବଶ୍ୟ କିଛି ବୃହଦାକାର ବସ୍ତୁ ପର୍ବତ ଗର୍ଭରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବ ମାତ୍ର କେତେକ କ୍ଷଣ ପରେ ଏକ ମୂଷିକ ବହିର୍ଗତ ହୋଇ ବହ୍ୱାଡ଼ମ୍ବର ଲଘୁକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କରିଲା । ସରକାର ଏ ଦେଶ ଶାସନାର୍ଥେ ଯେଉଁ ଆଇନ ଇତ୍ୟାଦି କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ମାଙ୍କଡ଼ସା ଜାଲରୁ ସୂକ୍ଷ୍ମତର । ବିଦେଶୀ କେହି ଦୂରରୁ ଦେଖିଲେ ମନେ କରିବେ ଯେ ଏଥିରେ ଅତ୍ୟାଚାର ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ୟାୟ କର୍ମ ଗଳିଯିବାର ବାଟ ନାହିଁ ଓ ଏଥିଦ୍ୱାରା ଶାସିତ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ନ୍ୟାୟ ସଂସାରରେ ଆଉ କୌଣସି ଲୋକ ସୁଖୀ ନୁହନ୍ତି । ମାତ୍ର ଦୁଇ ଚାରିଦିନ ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ଏ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ବିଶେଷତଃ ମଫସଲରେ ଭ୍ରମଣ କଲେ ତାଙ୍କ ପୂର୍ବ ବିଶ୍ୱାସ ଲୋପ ପାଇବ ସେ ଦେଖିବେ ଯେ ଚୌକିଦାର କନେଷ୍ଟବଲ ଇତ୍ୟାଦି ସରକାରର ଶ୍ରେଷ୍ଠ କର୍ମଚାରୀମାନେ ମଫସଲରେ ରଜା । ଏମାନେ ସରକାରର ଆଇନକୁ ଆପଣା ମୁଠି ମଧ୍ୟରେ ରଖି ନିଜେ ଆଇନ ପ୍ରଚାର କରି ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଲୌହ ଦଣ୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଶାସନ କରନ୍ତି । ଏଥିର କାରଣ କି ? କି ନିମନ୍ତେ ଏତେ ଏତେ ଆଇନ ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟର୍ଥ ହେଉଅଛି ?

ଆମ୍ଭ ଜାଣିବାରେ ଏଥିରେ ପ୍ରଜା ଓ ରାଜା ଉଭୟଙ୍କର ଦୋଷ । ଏ ଦେଶର ଲୋକମାନଙ୍କର ତେଜହୀନ ଓ କ୍ଲେଶସହିତ ଆଚରଣ ଆପଣାମାନଙ୍କ ଦୁଃଖର ପ୍ରଧାନ କାରଣ । ଶତ ଶତ ବର୍ଷ ଅତ୍ୟାଚାର ଭୋଗ କରିଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ସହିଷ୍ଣୁତା ଶକ୍ତି ପ୍ରବଳ ହୋଇ ରକ୍ତର ତେଜ ଏକାବେଳକେ ଲୋପ ପାଇଅଛି । ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ଧର୍ମମତାବଲମ୍ବୀଙ୍କ ପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାରଙ୍କର ଉପଦେଶ ଅଛି ଯେ ସେମାନେ ଅତି ନମ୍ର ହେବେ ଓ କେହି ଏକ ଗାଲରେ ଚପେଟାଘାତ କଲେ ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ଗାଲ ଦେଖାଇ ଦେବେ । ବିଲାତ ଲୋକମାନେ ଯଦ୍ୟପି କି ପ୍ରାୟ

ସମସ୍ତେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ମାତ୍ର ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ଉପଦେଶ ପ୍ରତିପାଳଣ କରିବାର ଅତି ଅଳ୍ପ ଲୋକକୁ ଦେଖାଯାଏ ।

ଅନ୍ୟ ଗାଲ ଦେଖାଇବା ଦୂରେ ଥାଉ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କଥା କହିବାରେ କେହି ଯଦି କିଛି ତ୍ରୁଟି କରେ ଚପେଟାଘାତରେ ତାହାର ରକ୍ଷା ପାଇବାର କଠିଣ ମାତ୍ର ଆମ୍ଭେମାନେ ଯଦ୍ୟପି ନ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ନୋହୁ ଉପରୋକ୍ତ ଉପଦେଶ ପଦେପଦେ ପାଳଣ କରୁଁ । କେହି ହସ୍ତୋତ୍ତୋଳଣ କରିଲେ ତାକୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାରେ ପିଠି ଦେଖାଇ ଦେଉଁ । ଅତଏବ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ହେଉଥିବା ଅଧେ ଅତ୍ୟାଚାର ହାକିମମାନଙ୍କ କର୍ଣ୍ଣ ଗୋଚର ହୁଏନାହିଁ । ଅନେକ ଲୋକ କଚେରୀକୁ ନାଲିଶ କରିବାକୁ ଯାଇ ସେତେବେଳେ ଶୁଣାନ୍ତି ଯେ ଅନେକ ଅର୍ଥ ଓ ସମୟ ନଷ୍ଟ ଓ ଲୋକଙ୍କୁ ଖୋସାମଦ କରିବାରେ ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟ ସଫଳ ହେବାର ଦୂରୁହ ସେମାନେ ହତାଶ ହୋଇ ଫେରିଯାନ୍ତି । ଅନେକ ଲୋକ ନାଲିଶ କଲେ ମଧ୍ୟ ଏପରି ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗକରି ଏ ବିପକ୍ଷ ଭବିଷ୍ୟତ କାଳରେ ଆହୁରି ଅତ୍ୟାଚାର କରିବ ଏହା ଭୟକରି ଆପଣା ଘରକୁ ପଳାନ୍ତି । ଏଥିରେ ସରକାର କି କରିବେ ଦୋଷିଙ୍କୁ ନ ଜାଣିଲେ କାହାକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବେ ? ଇଂରେଜ ଏକ ଗ୍ରନ୍ଥକର୍ତ୍ତା ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଆଇନ ରକ୍ଷା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସାହାସ ଓ ସମ୍ମତି ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଇନ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ହୁଏ । ଏହା ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ ଏ ଦେଶ ନିବାସୀମାନେ ଏଥିର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଆଉ ଏ ଦେଶର ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଐକ୍ୟ ନାହିଁ । ଏକଜଣକୁ ପ୍ରହାର ହେଉଥିଲେ ଅନ୍ୟମାନେ ଅନାଇ ଥାଆନ୍ତି । ନ୍ୟାଯ୍ୟ କି ଅନ୍ୟାଯ୍ୟ ପ୍ରହାର ହେଉଅଛି କି ପ୍ରକାରେ ବିପଦ ପତିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଉଦ୍ଧାର ପାଇବ କେହି ବିବେଚନା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହି ରୂପ ସହିଷ୍ଣୁତା ଶକ୍ତି ଦେଇ ଅତ୍ୟାଚାରିମାନେ ଉତ୍ସାହ ଓ ଏ ଭୟ ରହିତ ହୁଅନ୍ତି ।

ଯହିଁରେ ଲୋକମାନେ ସାହସୀ ହେବେ ଓ ସରକାରର ଯଥାର୍ଥ ବିଚାରରେ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସୀ ହୋଇ ଆପଣାମାନଙ୍କ କଷ୍ଟ ଇତ୍ୟାଦି ହାକିମମାନଙ୍କ କର୍ଣ୍ଣ ଗୋଚର କରିବେ ଓ ମକଦ୍ଦମା କରିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ x x x x ମାନ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେଉଅଛି । ତାହାର ଯହିଁରେ ଲାଘବ ହୁଏ ଏପରି ଉପାୟ ସରକାରଙ୍କର ଅବଲମ୍ବନ କରା ଉଚିତ । ତାହା ନକଲେ ଗୋଟେ ଗୋଟେ ଆଇନକାନୁନ ନିଯୁକ୍ତ କରିବାରେ କୌଣସି ଫଳ ଦର୍ଶିବ ନାହିଁ । ବଡ଼ ବଡ଼ ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ଉଚିତ ଯେ ଆପଣା ଇଲାକାରେ ଘଟୁଥିବା ଅତ୍ୟାଚାରମାନ ସରକାରରେ ଜଣାଇ ଦୁଷ୍ଟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡିତ କରିବେ । ସରକାରର କୌଣସି କର୍ମଚାରୀ କୌଣସି ରୟତକୁ ପୀଡ଼ା

ଦେଲେ ସେ ରଯ୍ୟତଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ଇତ୍ୟାଦ ଦ୍ୱାରା ସାହାଯ୍ୟ କରି ନାଲିଶ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହ ଦେବେ ତାହାହେଲେ ତାଙ୍କର ଅର୍ଥ ଏ ଜମିଦାରୀ କରା ସାର୍ଥକ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ—

ଆମ୍ଭେମାନେ ଅତିଶୟ ଦୁଃଖର ସହିତ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ପୁରୀର ମୁନସଫ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ପ୍ରସନ୍ନ ଚନ୍ଦ୍ର ଗାଙ୍ଗୁଲିଙ୍କ ଅକାଳରେ ଏକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଅଛି । ସେ ରୀତିମତେ କଚେରୀର କର୍ମନିର୍ବାହ କରି ବସାକୁ ଫେରିଆସି ଅକସ୍ମାତ୍ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କଲେ ।

କୌଣସି ରୋଗର କଷ୍ଟ ଚିହ୍ନ ଜଣା ଗଲନାହିଁ । ତାହାଙ୍କର ଅନେକ କାଳରୁ ପ୍ଲୀହାରୋଗ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେ ବ୍ୟାଧିରେ ଏ ପ୍ରକାର ହଠାତ୍ ମୃତ୍ୟୁ ହେବାର କିଛି କାରଣ ଜଣାଯାଉନାହିଁ × × ପୂର୍ବରାଜା ଜେଲେଖାନାରୁ ଖଲାସ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁଳସୀପୁରରେ ଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ ଖୋରାକ ନିମନ୍ତେ ମାସିକ ଟ ୧୫ଙ୍କା ଓ ଚାକର ଦରମା ଟ ୨୦ଙ୍କା ଏପରି ଟ ୩୫ଙ୍କା ପାଉଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରୀଯୁତ କମିସ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ସୁପାରସ ଅନୁସାରେ ବଙ୍ଗାଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଖୋରାକ ଓ ଚାକର ଦରମାହା ନିମନ୍ତେ ଟ ୫୦ଙ୍କା ଓ ଘରଭଡ଼ା ଟ ୨୦ଙ୍କା ଏପରି ଟ ୭୦ଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରିଅଛନ୍ତି ।

ବୋର୍ଡ ଅବ ରେବନ୍ୟୁର ଜୁନିଅର ମେମ୍ବର ଶ୍ରୀଯୁତ ସକସ୍ସାହେବ ସାହାଜରେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ବାଟେ ଗତକାଲି କଟକରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଅଛନ୍ତି । କମିସ୍ନର ସାହେବ ତାହାଙ୍କୁ ଆଣିବା ନିମନ୍ତେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମକୁ ଯାଇଥିଲେ ଅବଗତ ହୋଇଅଛୁଁ ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଅନୁସନ୍ଧାନ କମିସ୍ନରଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ସରକାର ପକ୍ଷ ହୋଇ ଲଡ଼ିବା ସକାଶେ ପୂର୍ବରୁ କାଗଜପତ୍ର ସଜଲ କରିବାକୁ ଆସିଅଛନ୍ତି । କମିସ୍ନରମାନେ ମଧ୍ୟ ଅତିଶୀଘ୍ର ଆସିବେ ଓ ଆଗତ ମାସ ତା୧୨ରିଖରେ ଜମିଦାରଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସାକ୍ଷାତ କରିବେ ।

ସୋମପ୍ରକାଶ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଗତ ନବମ୍ବର ମାସ ତା ୩ ରିଖରେ ଅମର ସିଂହ ନାମକ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ନୋର ନିକଟରେ ଏକ ବନକୁ ଯାଇ ପ୍ରଥମେ କାଷ୍ଠ ଆହରଣ କଲା । କାଷ୍ଠ ଏକତ୍ରିତ କରିଲା ଉତ୍ତାରୁ ସ୍ନାନ ପୂଜା କରି ତହିଁରେ ଅଗ୍ନି ଲଗାଇ ଶେଷରେ ସେଥି ଉପରେ ଆରୋହଣ କରି ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କଲା ।

ଉକ୍ତ ପତ୍ର ଜନରବ ଶ୍ରବଣ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣ ଉପାୟ କରିବାରେ ଲେଫ୍‌ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣରଙ୍କର ଅମନୋଯୋଗିତା ପ୍ରକାଶ ହେବାରେ ମହାରାଣୀଙ୍କ ସେକ୍ରେଟେରି ଲର୍ଡ଼ ସାନବୋର୍ଣ୍ଣ ତାହାଙ୍କୁ ତିରସ୍କାର କରି ଏକପତ୍ର ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଏପ୍ରେଲ ମାସର ପୂର୍ବରୁ ବଙ୍ଗିନ ସାହେବଙ୍କୁ ପଦତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଉକ୍ତ ପତ୍ରରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ବାରିକପୁରସ୍ଥିତ ଗୋଲନ୍ଦାଜମାନଙ୍କର ଏକଜଣ ସର୍ଜଣ୍ଟ ଓ ଏକଜଣ କର୍ପୋରଲ ଓ ଦୁଇଜଣ ସୈନିକ ସରକାରର ଟ ୭୦୦ ଙ୍କା ଘେନି ପଳାଇଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଅଦ୍ୟାପି ସନ୍ଧାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନାହିଁ ।

ବେଙ୍ଗଲ ନାମକ ପତ୍ର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ସୂତ୍ର ଫିରୋଜପୁରରେ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଆପଣା ସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ସନ୍ଦେହ କରି ତାହାର ନାକ କାଟି ପକାଇଅଛି କାରଣ ନାକ କଟାହେଲେ ସମସ୍ତେ ଘୃଣା କରିବେ । ମାତ୍ର ଯାହା ହେତୁରୁ ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ହେଲା, ସେ ଘୃଣା ନ କରି ଯେ ବରଂ ଅଧିକତର ସ୍ନେହ କରିବ ତାହା ଶାସ୍ତ୍ରୀର ବୋଧଗମ୍ୟ ହୋଇନାହିଁ । ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରେମାନ୍ଧ ହେଲେ କି ରୂପର ଇତର ହଶେ ଘେନଇ ?

ଏଡ଼ୁକେଶନ ଗେଜେଟ ଅବଗତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯେ ପଞ୍ଜାବର ଜଣେ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ହିନ୍ଦୁ ବଂଶବୃଦ୍ଧି କାମନାରେ ମହାସମାରୋହ ପୂର୍ବକ ଏକ କୃଷ୍ଣମୂର୍ତ୍ତିର ପ୍ରତିମା ସହିତ ତୁଳସୀ ବୃକ୍ଷକୁ ବିଶଦ ବର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏ ଦେଶରେ ବଟ ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ବିବାହ କରିବାର ପ୍ରଥା ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି ମାତ୍ର ତୁଳସୀ ବୃକ୍ଷ ସହିତ କୃଷ୍ଣମୂର୍ତ୍ତି ବିବାହ ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣି ନଥିଲୁଁ ।

ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ରୁଶିୟ ଦେଶର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୮୦୨୫୫୪୩୦ ଓ ଆୟ ଟ ୭୦୦୦୦୦୦୦୦୦ ଙ୍କା ଓ ଖର୍ଚ୍ଚ ଟ ୭୨୦୦୦୦୦୦୦୦ ଙ୍କା ଓ ସୈନ୍ୟ ପଦାତିକ ୭୩୮୮୮୦ ଓ ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ୬୯୦୦୦ ଗୋଲନ୍ଦାଜ ୪୯୦୦୦ ଦୁର୍ଗ ମଧ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତ ସୈନ୍ୟ ୧୫୦୦୦୦ କସାକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୈନ୍ୟ ୧୭୭୦୦୦ ଏପରି ମୋଟ ଯୁଦ୍ଧୋପଯୋଗୀ ଲୋକର ସଂଖ୍ୟା ୧୨୩୮୦ ।

ମୋଫସଲାଇଟ ନାମକ ପତ୍ରିକାରେ ଲେଖାହୋଇଅଛି ଯେ ଭୂତପୂର୍ବ ଦିଲ୍ଲୀ ବାଦସାହଙ୍କ ପୁତ୍ର ଯିତାନବକ୍ତଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନାମରେ ଦେଢ଼ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଦାବୀ କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ଟଙ୍କାର ଅଧେ ନଗଦ ଓ ଅଧେ ପଦାର୍ଥ ବାଦସାହଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଘରେ ଜମା ଥିଲା । ଦିଲ୍ଲୀ ଲୁଟ ହେବା ସମୟରେ ଭୂତପୂର୍ବ କମିସନର ସାହେବ ଏହା ଦେଖି ଜବତ କଲେ ।

ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଭୂପାଳର ବେଗମଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ବିସ୍ତୃତ ୬୭୬୪ ବର୍ଗ ମାଇଲ ଓ ରାଜସ୍ବ ଟ ୧୩୬୬/୫୬ ଙ୍କା ଓ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୬୬୩୬୫୬ ବେଗମଙ୍କୁ ୧୯ତୋପ ସଲାମି ଦିଆଯାଏ । ତାହାଙ୍କ ସୈନ୍ୟ ଅଶ୍ବାରୋହୀ ୬/୩ ପଦାତିକ ୩୪/୮ ଓ ତୋପ ୬୩ ଓ ଗୋଲନ୍ଦାଜ ୧/୩ ଅଛନ୍ତି ୧୮୫୭ ସାଲ ବିଦ୍ରୋହ ସମୟରେ ଯେଉଁମାନେ ଉତ୍ତମ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଜାଗିର ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଯୁତ ସି. ପି. ହବହାଉସ ସାହେବ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଯେନରଲଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ସଭ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ୧୮୫୯ ସାଲର ୧୦ ଆଇନ ଚଳିତ ସେସନରେ ସଂଶୋଧନ ହେବ ଓ ହବହାଉସ ସେଥିର ମୁସାବିଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଭାର ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଟାଇମସ ପତ୍ରିକା ଲେଖନ୍ତି ଯେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଗବର୍ଣ୍ଣର ଲର୍ଡ଼ନେପିୟର ଲୋକମାନଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ନିବାରଣର ଉପାୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ସ୍ବୟଂ ଭ୍ରମଣ କରି ଯଥୋଚିତ ସମୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ଉପାୟ କରିବାରୁ ବିଲାତର ସେକ୍ରେଟରୀ ଲର୍ଡ଼ ହେନ୍‌ବୋର୍ଣ୍ଣ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରତି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଏକପତ୍ର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଏଥିରେ ସର୍‌ଜନ ଲରେନ୍‌ସ ଓ ସର ସିସିଲବିଡ଼ନଙ୍କର ଲର୍ଡ଼ ନେପିୟରଙ୍କ ପ୍ରତି ଈର୍ଷା ଜନ୍ମିପାରେ ।

ବିଜ୍ଞାପନ

ଘୋଡ଼ାଦୌଡ଼—

ଡିସମ୍ବର ମାସ ତା ୨୯ ରିଖରେ ଓ ଆଗତ ଜାନୁୟାରି ମାସ ତା ୧ ରିଖରେ ଖ୍ବଜଲଆଗଂଜ ମୁକାମରେ ଘୋଡ଼ାଦଉଡ଼ ହେବ । ଯାହାଙ୍କର ଦୌଡ଼କୁ ଘୋଡ଼ା ଦେବାର ମାନସ ଥିବ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଉଅଛି ଯେ ଡାକ୍ତର ଯାକ୍‌ସନ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଆପଣାର ଅଭିପ୍ରାୟ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ

ଶ୍ରୀଯୁତ ବାବୁ ଉର୍ଦ୍ଧବଚରଣ ମାହାନ୍ତି ମୁଣ୍ଡାର କଟକ······ଟ ୨ଙ୍କା

ଏ ପତ୍ରିକା ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ ଚିଟୀପତ୍ର ଓ ଟଙ୍କା ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ ମେନେଜରଙ୍କ ନାମରେ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସହର କଟକ ଆଲମଚନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନିର ପଥର ଛାପାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧ ଭାଗ ୨୦ ସଂଖ୍ୟା	ତା ୨୨ରିଖ ମାହେ ଡିସେମ୍ବର ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା । ମୁ । ୯ଅଙ୍କ ପୌଷ ସନ ୧୨୭୪ ସାଲ ଶନିବାର	ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ୫୯ ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ଟ୬୯ ମଫସଲ ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟ ଛଡ଼ା ଡାକମାସୁଲ ୧ ବର୍ଷକୁ ଟ ୩।

ସନ ୧୮୬୬ ମସିହାର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଅନୁସନ୍ଧାନ କମିସନର

ଆମ୍ଭେମାନେ ଅବଗତ ହୋଇ ଅଛୁଁ ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଅନୁସନ୍ଧାନ ନିମିତ୍ତ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ସାହେବ ଯେଉଁ କମିସନ ନିଯୁକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ବିଲାତରେ ଥିବା ଭାରତ ବର୍ଷର ସେକ୍ରେଟରିଙ୍କ ଆଦେଶାନୁସାରେ ହୋଇଅଛି । ବିଲାତର ଲୋକମାନଙ୍କ ଏ ରୂପ ବିଶ୍ୱାସ ହୋଇଅଛି ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣ ସକାଶେ ସ୍ଥାନୀୟ ସରକାର କର୍ମଚାରୀମାନେ ଓ ଭାରତବର୍ଷର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିଶେଷ ଉପାୟ କରିନାହାନ୍ତି ବରଂ ସ୍ୱକର୍ମ ସାଧନରେ ତ୍ରୁଟି କରିଅଛନ୍ତି । ବିଲାତୀୟ ଲୋକଙ୍କର ଏ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାର ଯଥାର୍ଥ କାରଣ ଅଛି କିନା ଏହା ତଦନ୍ତ କରିବା କାରଣ ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ହାକିମମାନେ ପ୍ରଥମରୁ ସାବଧାନ ଓ ମନଯୋଗ ପୂର୍ବକ କର୍ମ କରିଥିଲେ ତାହାଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ଦୁର୍ନାମରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ସକାଶେ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ସାହେବ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଓ ସ୍ୱାଧୀନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଏଭାର ଅର୍ପଣ କରିଅଛନ୍ତି । ଅତଏବ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ବାରବାର ଅନୁରୋଧ କରୁଁ ଯେ ଏକମିସନର ମାନେ ଯାହାଠାରୁ ଯେଉଁ ବିଷୟ ଜାଣିବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ସେସବୁ ସେମାନେ ନିର୍ଭୟ ଓ ପ୍ରକୃତ ରୂପେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବେ ଓ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଆତ୍ମ ହାନିର ଅମୂଳକ ଆଶଙ୍କା କରି ମିଥ୍ୟା ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରରେ ଉକ୍ତ ମହୋଦୟମାନଙ୍କୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବେ ନାହିଁ ।

କେହି ୨ ଜମିଦାର ଏରୂପ ମନେ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଡେମ୍ପୀୟର ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରେରିତ ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଉତ୍ତର କାଳକୁ ତାହା ତାଙ୍କ ଜମିଦାରୀର ଲଭ୍ୟାଂଶ ବାଧକ ହେବ । ମାତ୍ର ଏରୂପ ଅନୁମାନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭ୍ରମମୂଳକ ସନ୍ଦେହ

ନାହିଁ । ଏମାନେ ଜମିଦାରୀର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସକାଶେ ଆସୁ ନାହାନ୍ତି କେବଳ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମୟରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ କି ପ୍ରକାରେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କପ୍ରତି ସରକାର ଦୃଷ୍ଟି ରଖିଥିଲେ କି ନାହିଁ ଏହା ଜାଣିବା କାରଣ ଉକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନମାନ ସର୍ଜନ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରୁ ଶାସନ ପ୍ରଣାଳୀର ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ ପ୍ରାପ୍ତିଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ହେବ ।

ବିଲାତର ଲୋକମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ଓ ଲେଫ୍‌ଟେନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଦୁହିଙ୍କର ଦୋଷ ଦେଉ ଅଛନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟ ଏଥିରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉଦାହରଣମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଫ୍ରେଣ୍ଡ ଅବ ଇଣ୍ଡିଆର ବିଲାତ ସମ୍ବାଦଦାତା ଏକପତ୍ରରେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଯେ ବିଲାତର ଜଣେ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତବ୍ୟକ୍ତି ଧନକର ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ଯେ ଯଦ୍ୟପି ଓଡ଼ିଶାରେ ଏ ପ୍ରକାର ଘଟଣା ହେଲା ତେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ସାର ସିସିଲ ବିଡ଼ନଙ୍କୁ ବରଖାସ୍ତ କରି ଅନ୍ୟ ଏକ ତେଜସ୍ୱୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଙ୍କ କର୍ମରେ ମୁକରର କରି ସରକାରର ସମସ୍ତ ଅଧିକାର ତାହାଙ୍କୁ ଦେଇ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ଓଡ଼ିଶାକୁ କିହେତୁ ନ ପଠାଇଲେ ।

ଉକ୍ତ ଲେଖକ ଅନ୍ୟ ଏକ ପତ୍ରରେ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବଙ୍ଗାଳ ଓ ଇଣ୍ଡିଆ ଅଲ୍ପ ବଦାନ୍ୟତା ଓ ଗୃଲ୍ବକ ସହକାରେ ଯେ ସ୍ଥଳେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇଥାନ୍ତେ ସେସ୍ଥଳେ ତାହା ନକରି ସେମାନଙ୍କୁ ମାରି ପକାଇ ଅଛନ୍ତି ।

କରି ନ ପାରିବାର ବାହାନା ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅନର୍ଥକ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଲର୍ଡ ନେପିଅର କରିଅଛନ୍ତି । ଓ ଲର୍ଡ ନେପିୟର କି ଯାହାଙ୍କ ପାଖରେ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ହେବାର ହୁକୁମ ପତ୍ର ଅଛି ତାହାଙ୍କ କଥାରେ ଅବହେଳା ହୋଇ ନ ପାରେ । ଆମ୍ଭେ ଶୁଣି ଅଛୁଁ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ତଦନ୍ତ ସକାଶେ ଏଠାରୁ ରାଜା ଆଜ୍ଞା ଦେନ ଲୋକ ସିବେମାତ୍ର ଏତେ ଦୂରଯାଏ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବନାହିଁ । ଜଣେ ବିଲାତର ଉଚ୍ଚତର ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନର ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ହୋଇ ଆସିବାର ବିସ୍ତର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ।

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ସାହେବ ସିମଲା ପାହାଡ଼ରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ବସିଥିବା କଥା ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଉକ୍ତ ଲେଖକ ଅନ୍ୟ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଯେ ସୁସ୍ଥତାର ଓଜର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଯଦ୍ୟପି ଗବର୍ଣ୍ଣରମାନେ ନିତାନ୍ତ ମରିବେ ତେବେ ମରନ୍ତୁ ମାତ୍ର ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ କରୁ କରୁ ମରନ୍ତୁ । ଗବର୍ଣ୍ଣର ଅନେକ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ । ମାତ୍ର ଆମ୍ଭେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଭାରତବର୍ଷ ପାଇବାନାହିଁ । ଶାସନ କର୍ତ୍ତାମାନେ ଅଧିକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଖର୍ଚ୍ଚରେ କର୍ମ କରିବାପାଇଁ ରଖି ଆପେ ଶୀତଳବାୟୁ ସେବନାର୍ଥେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ କାଳରେ ପାହାଡ଼କୁ ପଳାଇବା ସ୍ୱାର୍ଥପର ତାର ଶେଷ ଅଟଇ ।

ଉପର ଲେଖିତ ପ୍ରସଙ୍ଗରୁ ପାଠକମାନେ ବିଲାତ ଲୋକଙ୍କ ଅଭିପ୍ରାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବୁଝି ପାରିବେ ବାସ୍ତବରେ ଓଡ଼ିଶା ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର କଥା ବିଲାତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସର୍ବ ପ୍ରକାରରେ ଆନ୍ଦୋଳନ ହେଉଅଛି । ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଭାରତ ବର୍ଷୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ନିନ୍ଦା ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି । ଏକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରାୟ ଦଶଲକ୍ଷ ପ୍ରାଣୀ ସାହାଯ୍ୟ ବିନା ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରିବାର କଥା ବିସ୍ତର ଜଣାଯାଏ ତେତେବେଳେ ଇଂରାଜ ଶାସନ ପ୍ରଣାଳୀର ଉତ୍କୃଷ୍ଟତାର ସମସ୍ତ ଅଭିମାନ ଏକାବେଳେ ଲୋପ ହୁଅଇ ଏବଂ ଅପାରଗତା ଯଦ୍ୟପି ସଭ୍ୟତା ପକ୍ଷ ଦୋଷାକର ହୁଅଇ ତେବେ ଏତେ ଲୋକର ଅମଙ୍ଗଳକର ଘଟଣା କୌଣସି ଅଂଶରେ ନିବାରଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ନକରିବା ମନୁଷ୍ୟତା ପକ୍ଷ କେତେ ଦୋଷାକର ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନାତୀତ । କମିଶନରମାନଙ୍କ ତଦାରଖର ରିପୋର୍ଟ ନମିଳିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଲାତ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ନାନାପ୍ରକାର କଥା ଉଦୟ ହେଉଥିବ ଓ ଜମିଦାର ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ଉତ୍ତର ଉପରେ ତାହାଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସର ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ନିର୍ଭର ରଖଇ ।

ଚାଉଳ ବଜାର—

ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକ ସହରରେ ଚାଉଳ ଅପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଅନେକ ଲୋକ ଆଶଙ୍କା ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । କିଞ୍ଚିତ କାଳ ପୂର୍ବରେ ଏଠାରେ ଟଙ୍କାକୁ ୧୪ ସେର ଚାଉଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଥିଲା ମାତ୍ର ଏ ସପ୍ତାହରେ ଏକ ଏକ ଦିନ ୮ ସେରରେ ମଧ୍ୟ ସହଜରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉନାହିଁ । ଏଥିର କାରଣ କି ? ଗତବର୍ଷ ଏହିପରି ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଶସ୍ୟହାନି ସେଥିର କାରଣ ଥିଲା ଏବର୍ଷ ସେପରି ହୋଇନାହିଁ । ବଢ଼ିରେ ଅନେକ ଲୋକହାନି ହୋଇଅଛି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଯେ ପରିମାଣରେ ଶସ୍ୟ ରକ୍ଷା ପାଇଅଛି ସେଥି ବିବେଚନାରେ ଏ ରୂପ ଫଳ ଘଟିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ଏବଂ ଗଡ଼ଜାତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଚୁର କ୍ଷେତ କଟାଯାଇ ଥିବାରୁ ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ୟୟ ଛଡ଼ା ଅନେକ ଧାନ୍ୟ ସହରକୁ ବିକି ଆସିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ମଧ୍ୟ ନ୍ୟୂନାଧିକରେ ଆସୁଅଛି । ଦଣ୍ଡିଦାରଙ୍କ ବଞ୍ଚକତା ଏଥିର ଏକ କାରଣ ସ୍ୱରୂପ ଆଗତ ହେଉଅଛି । ମାତ୍ର ଏହା କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯଥାର୍ଥ ଓ କି ପ୍ରକାରରେ ସେମାନେ ଏହା କରୁଅଛନ୍ତି ଏ ସମସ୍ତ ନିଶ୍ଚୟ ହେଉନାହିଁ । କାରଣ ତାହାଙ୍କ ବଞ୍ଚକତାରୁ ଏ ଫଳ ଘଟୁଥିଲେ ଦୁଇ ଏକଦିନ ପାଇଁ ୧୪ ସେର ଭାଉ ଏଠାରେ କଦାଚ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା କିମ୍ବା ସମ୍ବଲପୁର ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ଥାନରୁ ଚାଉଳ ଆମଦାନୀ ହେବା ମାତ୍ରକେ ଭାଉର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ଅତଏବ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ଯଦ୍ୟପି ଭାଉର ଉପରେ ଦଣ୍ଡିଦାରଙ୍କ

କୌଣସି ଅଧିକାର ଥାଏ ତାହା ଅତି ସାମାନ୍ୟ ଓ ଭାଉ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାର ଅନ୍ୟ କାରଣମାନ ଅଛି ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଅପାତତ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏହି ବିବେଚନା ହେଉଅଛି ଯେ ସହରରେ ଭାଉର ସ୍ଥିରତା ହୋଇ ନପାରେ । ଏଠାରେ ସମସ୍ତେ କିଣିଖିଆ ଲୋକ ବାସ କରନ୍ତି ଓ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ସଦ୍ୟୋପାୟୀ ଏମାନଙ୍କର ଏ ରୂପ ସଙ୍ଗତି ନାହିଁ ଯେ ଏକାବେଳକେ ବର୍ଷକର ଖାଦ୍ୟ କ୍ରୟ କରି ରଖିବେ ।

ଅତଏବ ସହରରେ ପ୍ରତିଦିନ ଚାଉଳର ଗ୍ରାହକ ପ୍ରାୟ ସମାନ ଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏଠାରେ ଫସଲ ହୁଅଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏପରି ବଡ ବେପାରୀ କେହି ନାହିଁ ଯେ ସହରର ଦୁଇ ତିନମାସର ଖାଦ୍ୟୋପଯୋଗି ଶସ୍ୟ ଗୋଦାମରେ ରଖି ଖୁଚୁରା ବିକ୍ରେତା ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରି କରିପାରିବ ଓ ମଫସଲରୁ ବୃହଦାକାରରେ ଶସ୍ୟ ଆଣାଇବ ସୁତରାଂ ମଫସଲ ଓ ବିଦେଶର ଆମଦାନି ଉପରେ ଭାଉ ନିର୍ଭର କରେ । ଯେ ଦିନ ଅନେକ ଆମଦାନି ସେଦିନ ସସ୍ତା ଓ ତହିଁ ବିପରୀତରେ ମାହାର୍ଘ୍ୟ ହୁଅଇ । ଯେବେ ଜିନିଷ ବିକ୍ରି ପକ୍ଷରେ ଦୋକାନଦାରଙ୍କ ସନ୍ଦେହ ହୁଅଇ ତେବେ ଶୀଘ୍ର ଛଡ଼ାଇ ଦେବାକୁ ଭାଉହିଁ ସସ୍ତା କରନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଏଠାରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦରକାର ଏଥକୁ ଆମଦାନୀ ଊଣା ଦେଖିଲେ ସ୍ୱଭାବତ ଲାଭେଚ୍ଛାରେ ମାହାର୍ଘ୍ୟ କରି ବିକ୍ରି କରନ୍ତି ।

କିନ୍ତୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଶସ୍ୟ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତକ୍ଷେ ଆମଦାନି ନ ହେବାର କାରଣ କି ? ଗତବର୍ଷର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କୁ ଶସ୍ୟ ସଞ୍ଚୟ ପକ୍ଷରେ ଏ ରୂପ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଅଛି ଯେ ତାହା ଅନେକ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନରୁ ପାସୋର ହେବନାହିଁ । ଏଥକୁ ମଫସଲର ସକଳ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଚୁର ଶସ୍ୟ ହୋଇନାହିଁ । ବିଶେଷରେ ଜଳହାନି ସ୍ଥାନ ମାନଙ୍କରୁ ଏ ରୂପ କଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ଯେ ସେମାନେ ଉପରସ୍ଥ ଜଳ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅନେକ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ ଧାନ ନେଇ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ଏହାଛଡ଼ା ଧାନକଟା କର୍ମ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଶେଷ ହୋଇନାହିଁ । ଏ ରୂପ ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରଚୁର ଶସ୍ୟ ସହରକୁ ଆସିବାର କଦାଚ ସମ୍ଭବ ନୁହଇ ଓ ଯଦ୍ୟପି କି ଯତ୍ କିଞ୍ଚିତ୍ ଆସୁଥାଏ ତାହା ସମଲପୁର ଆମଦାନିରୁ ଓ ଲାଟବନ୍ଦୀର ତକାଯା ନଥିବାରୁ ସ୍ଥଗିତ ହୋଇଅଛି । ଯେତେବେଳେ କଟକରେ ସମଲପୁରୀ ଚାଉଳ ୧ ଟଙ୍କାରେ ୧୪।୧୫ ସେର ହେଲା ତେତେବେଳେ ମଫସଲରେ ଏ ଭାଉ ହୋଇ ନଥିଲା ଓ ମଫସଲ ବେପାରୀମାନେ କଟକକୁ ଚାଉଳ ଆଣିଲେ ତାହାଙ୍କୁ ସସ୍ତା ବିକିବାକୁ ହେବ ଓ ସେଥିରେ ତାଙ୍କର ଲାଭ ହେବନାହିଁ ଏ ଭୟରେ ସେମାନେ କଟକକୁ ଆସିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁନାହାନ୍ତି । ଏତେବେଳେ

ମଫସଲ ଅପେକ୍ଷା ସହରରେ ଖାଉ ଊଣା ଧରିଲ ମଫସଲରୁ ବେପାର ଆସିବ କାରବାରିମାନେ ଏହା କହୁଅଛନ୍ତି । ଫଳତଃ ବର୍ତ୍ତମାନାବସ୍ଥାରେ ଚାଉଳ ଅଧିକ ସସ୍ତା ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ପ୍ରଜାମାନେ ଆପଣା ଆପଣା କ୍ଷେତ୍ରୋତ୍ପନ୍ନ ଶସ୍ୟର କଳଣା କରି ସଂସାର ଖର୍ଚ୍ଚ ନିମନ୍ତେ ରଖି ପାରିଲେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଚାଉଳ ସୁଲଭ ହେବ ସମ୍ଭବ ହେଉଅଛି । ସରକାରଙ୍କୁ ଉଚିତ ଯେ ତଳହଟି ସକାଶେ ଅନ୍ୟୂନରେ ଏକଲକ୍ଷ ମହଣ ଗୋଦାମ କରି ରଖନ୍ତୁ ଓ ତାହା ସମୟରେ ଖରିଦ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କରିବେ । ଏପରି ହେଲେ ଏବର୍ଷ କିଛି ସୁମାରରେ ଜନମାନେ ନିର୍ବାହ କରିପାରିବେ ଓ ଚାଉଳର ଭାଉ ୧୨ ସେରରୁ ଊଣା ହେବନାହିଁ । ଯାହାହେଉ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାକ୍ ସାହେବ ଏଥିର ବହୁତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଯାଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ସରକାରୀ ଚାଉଳ ବରାବର ଏ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଆସୁଥିବ ।

କଟକ ସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀ—

ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ସକାଶେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କସ୍ଥା ଏକଖଣ୍ଡ ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଦୁଇବରଷ ପଢ଼ିବାର କଟକ ସ୍କୁଲରେ ପ୍ରଚଳିତ ଥିବା ରୀତି ଯେ ଅତି ହାନିଜନକ ସେ ବିଷୟ ଆମ୍ଭେ ଏଥିପୂର୍ବ ଲେଖିଅଛୁଁ ଓ ଉକ୍ତ ଅନିଷ୍ଟ ଦୂରୀକରଣ ସକାଶେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପୁସ୍ତକ ପାଠ ସକାଶେ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁଁ । ମାତ୍ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାର ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପାଠ କରାଇବାର ଯଦି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଭିଳାଷ ଥାଏ । ସ୍କୁଲ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ଏପରି କୌଣସି ନିୟମ କରା ଉଚିତ ଯହିଁରେ ବାଳକମାନଙ୍କ ଏକଖଣ୍ଡି ପୁସ୍ତକ ବାରମ୍ବାର ଦୁଇବରଷ ପଢ଼ିବାକୁ ନହୁଏ । ଚଳିତ ବର୍ଷ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ସନ ୧୮୬୭ ସାଲର ଓ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ସନ ୧୮୬୬ ସାଲର ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କସ୍ଥା ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପାଠ କରୁଥିଲେ ଓ ଚଳିତ ରୀତି ଅନୁସାରେ ଆଗତ ବର୍ଷରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ସନ ୧୮୬୬ ଓ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ୧୮୬୭ ସାଲ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପୁସ୍ତକ ପାଠ କରିବେ । ଅତଏବ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ବାଳକମାନେ ଦ୍ୱିତୀୟରୁ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀକୁ ଉଠିବେ ସେମାନେ ସନ ୧୮୬୭ ସାଲର ଅର୍ଥାତ ଏବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରୁ ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକ ପଢୁଅଛନ୍ତି ସମୁଦାୟ ଆଗତ ବର୍ଷ ସୁଦ୍ଧା ସେହି-ପୁସ୍ତକ ପାଠ କରିବେ । ମାତ୍ର ଏହା ନହୋଇ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ଉଭୟରେ ଯଦି ଏକ ପୁସ୍ତକ ପାଠ କରୁଥାଆନ୍ତି ତେବେ ଏପରି ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ

ଏକବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ପରବର୍ଷ ପରୀକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରି ପୁସ୍ତକ ପଢୁଥିବାରୁ ଏ ଅନିଷ୍ଟ ଘଟୁଅଛି ।

କଟକ ସ୍କୁଲରେ ଆଉ ଏକ ପ୍ରଥା ଅଛି ଯେ ଯେଉଁ ବର୍ଷ ଯେ ଶ୍ରେଣୀରେ ଯେ ପୁସ୍ତକର ଯେତେ ପୃଷ୍ଠା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଠ କରାଯାଏ ତାହା ସେବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାହୁଏ । ତତ୍ପରେ ଶିକ୍ଷକମାନେ ବାଳକମାନଙ୍କ ସହିତ ବଳଦ ପରି ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ବର୍ଷ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆପଣା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ଧାଉଁଥାନ୍ତି । ଯେ ଶିକ୍ଷକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାଠ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ପାଠ ନ କରାଇଥାଏ ସେ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଓ ସେକ୍ରେଟରୀଙ୍କ କୋପର ଭାଜନ ହୁଏ । ଉକ୍ତ ସ୍କୁଲରେ ଏ ନିୟମ ଥିବାରୁ ଉଲ୍ଲେଖିତ ପ୍ରଧାନ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ କୋପାନଳରେ ଭସ୍ମୀଭୂତ ହେବା ଭୟରେ ଶିକ୍ଷକମାନେ କିପରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାଠ ଶେଷ କରିବେ କେବଳ ଏହି ଚିନ୍ତାରେ ଥାନ୍ତି । ଯେ ସମୟରେ ଏକ ପୃଷ୍ଠା ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଦୁରୂହ ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଚାରି ପୃଷ୍ଠାରେ ଲମ୍ଫ ଦେଇଥାନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଯଥୋଚିତ ସମୟାଭାବ ଓ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ମନ ବିଚଳିତ ଥିବାରୁ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ନିଷ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ପାରେନାହିଁ । ଅଧସ୍ଥ ଶିକ୍ଷକମାନେ ବୃଥା କାଳକ୍ଷେପଣ କରିବାକୁ ପାରିବେ ନାହିଁ । ଯଦି ଏଥିର ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୁଏ ତେବେ ଏପରି ହାନିଜନକ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ ନ କରିଲେ ମଧ୍ୟ ଇଷ୍ଟ ସାଧନ ହୁଅନ୍ତା । ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ କରି ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ କର୍ମ ଓ ଆମ୍ଭେମାନେ ଯେପରି ଶୁଣିଅଛୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଆପଣାର ଏ କର୍ମ ଉତ୍ତମରୂପେ ନିର୍ବାହ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଏଥିଯୋଗୁଁ କୌଣସି ଶିକ୍ଷକର ବୃଥା କାଳ ନଷ୍ଟ କରିବାର ସାଧ୍ୟ ନାହିଁ । କେହି ଯଦି ପଢ଼ାଇବାର ଧାରା ନଜାଣିବାରୁ ବାଳକମାନଙ୍କର ପାଠର ପତନାଂଶ ଜଣାହୁଏ ତେବେ ହେଡମାଷ୍ଟର ତାହାଙ୍କ ନିକଟରେ ଦିନେ ଦୁଇଦିନ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଧାରା ତାହାଙ୍କୁ ଶିଖାଇ ପାରନ୍ତି । ସୁଶିକ୍ଷିତ ଏକ ପୃଷ୍ଠା ଧାବିତ ଶିକ୍ଷକ ଶତ ପୃଷ୍ଠାରେ ସମାନ ନୁହେ । ଅତଏବ ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରସା କରୁଁ ଯେ ଉପର ଲେଖିତ ଦୋଷ ଯେପରି ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ କଟକ ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀରେ ଦେଖା ନଯାଏ । ଯଦିକି ପାଠ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିବାର ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ତେବେ ଯେପରି ଶିକ୍ଷକମାନେ ଗୋରୁପରି ଜଡ଼ିତ ନୁହନ୍ତି ଓ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାଠ ଶେଷ ନ କରିଲେ କାହାର କୋପର ପାତ୍ର ହେବେ ତାଙ୍କର ଏପରି ଆଶଙ୍କା ନଥାଏ ସେଥିର ଉପାୟ କରାଯିବ ।

ଯଦିକି ଆମ୍ଭେ ଉପରେ କେବଳ କଟକ ସ୍କୁଲର ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଅଛୁଁ । ମାତ୍ର ଭରସା କରୁଁ ଯେ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ସ୍କୁଲର କର୍ମଚାରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଏ ବିଷୟ ବିବେଚନା କରିବେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ—

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସର୍ ସାହେବ ଗତମଙ୍ଗଳବାର ରାତିରେ ଏଠାରୁ ପୁରୁଷୋତ୍ତମକୁ ଗଲେ ସେଠାରୁ ଷ୍ଟିମର ଦ୍ୱାରା କଲିକତା ଯିବେ । ସମୁଦ୍ରତଟସ୍ଥ ଧୋଇଯାଇଥିବା ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କର ଲୋକମାନଙ୍କର ଏବର୍ଷର ଜୀବନ ଧାରଣର ଉପାୟ କରିବାର ତାହାଙ୍କ ଆସିବାର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଥିଲା ପାଠକମାନେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କରେ ଧାନଫସଲ ସମୂଳେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ସେମାନଙ୍କ ସକାଶେ କୌଣସି ଉପାୟ ନ କଲେ ଗତବର୍ଷପରି ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ-ଯାତନା ଭୋଗ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହି ବିବେଚନାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସର୍ ସାହେବଙ୍କୁ ଏ ପ୍ରଦେଶକୁ ସ୍ୱୟଂ ଆସି କି କି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ହେବ ତାହା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ସ୍ଥିର କରିବା ନିମନ୍ତେ ପଠାଇଥିଲେ । ସର୍ ସାହେବ ଭିନ୍ନ ଗୋଦାମମାନଙ୍କରେ ପ୍ରାୟ ଛଅଲକ୍ଷ ମହଣ ଚାଉଳ ଅନ୍ୟ ଦେଶରୁ ଯାହାଜ ଦ୍ୱାରା ଆଣାଇ ରଖିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି । ପୁରୀ, ମାଛଗାଁ, ହନସୁଆ, ପଟାମୁଣ୍ଡେଇ, ବାକୁଦ, ରଜଣଦେଇପୁର ଏହି ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଗୋଦାମ କରିବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି । ଯେଉଁ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ପୁରାତନ ଲୁଣ ଗୋଲା ଅଛି ସେ ଗୋଲାଘରମାନ ମରାମତି ହେବ ଓ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଘର ନାହିଁ ସେଠାରେ ନୂତନ ଗୋଲାଘର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ । ପ୍ରସ୍ତାବ କରି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଟଙ୍କାରେ ୧୦ସେରରୁ ଅଧିକ କି ଊଣା ସରକାରୀ ଚାଉଳ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ବଜାରରେ ତହିଁରୁ ଊଣା ମିଳିଲେ ମଧ୍ୟ ସରକାରୀ ଚାଉଳ ସେ୧୦ର ଲେଖାଏଁ ବିକି ହେବ । ଓ ବଜାର ଭାଉ ଶସ୍ତା ହେଲେ ସରକାରୀ ଗୋଦାମ ବନ୍ଦ କରାଯିବ ।

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଅନୁସନ୍ଧାନ କମିସ୍ନରମାନେ ଗତ ସୋମବାର ଦିନ ପୁରୁଷୋତ୍ତମରେ ପ୍ରବେଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଦୁଇ ଏକ ଦିନେ କଟକକୁ ଆସିବାର ଶୁଣାଯାଏ ।

ଏ ମାନଙ୍କର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କେମ୍ବେଲ ସାହେବ ଅତିଶୟ ଦକ୍ଷ ପାତ୍ର ବୋଲି ସମସ୍ତଙ୍କର ଜ୍ଞାନଅଛି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରସାକରୁଁ ଯେ ଜମିଦାର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲୋକମାନେ ଦେଶର ଯଥାର୍ଥ ଅବସ୍ଥା ଏମାନଙ୍କ ଠାରେ ଗୋଚର କରାଇଲେ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ।

କଟକ ପୁରୀ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲାମାନଙ୍କରେ ଗତବର୍ଷ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଓ ଧୋଇରେ ଫସଲ ଓ ମନୁଷ୍ୟ କି ପରିମାଣରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ଏହା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସ୍ଥାନୀୟ ଅମଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମାସକୁ ଟ ୧୦୦ ଙ୍କା ବେତନରେ ଡିପୁଟି

କଲେକ୍ଟର ନିଯୁକ୍ତ କରିବା ସକାଶେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କମିସ୍ନର ସାହେବଙ୍କୁ ଅଧିକାର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଅବଗତ ହେଲୁଁ କଟକ ଜିଲ୍ଲନିମନ୍ତେ ସେନ୍ନାଲର କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ତଳଲେଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରି କମିସ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ମଞ୍ଜୁର ସକାଶେ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ।

କଲେକ୍ଟରି ସିରସ୍ତାଦାର ବାବୁ ଜନାର୍ଦ୍ଧନ ସେନ

ଫୌଜଦାରୀ ସିରସ୍ତାଦାର ବାବୁ ନିମାଇଁ ଚରଣ ନେଓଗୀ

କଟକ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ସ୍କୁଲର ଡେପୁଟି ଇନସ୍ପେକ୍ଟର } ଉମାଚରଣ ହାଲଦାର

ଆମେମାନେ ଭରସା କରୁଁ ଯେ ଉକ୍ତ ମହାଶୟମାନେ ସ୍ୱକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଧ୍ୟାନୁସାରେ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ସାଧନ କରି ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଭିପ୍ରାୟ ସଫଳ କରିବେ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଶ୍ରବଣ କରିଅଛୁଁ ଯେ ବଙ୍ଗାଲ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଉଣା ଆଠପର୍ଣ୍ଣୀ କିସ୍ତି ଖଜଣା ବକାୟ ମାଫ ଦେବା ସକାଶେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଓ ରୟତମାନଙ୍କୁ ଜମିଦାର କିମ୍ବା ସରବରାକାର ଓ ମକଦ୍ଦମ ପ୍ରଭୃତି ସେ କିସ୍ତି ବାବତ ସମୁଦାୟ ମାଫ ଦେବେ । ଏଥିର ଆଇନ ଅନୁସାର କି ବିହିତ ଉପାୟ କରାହେବ ଏ ବିଷୟରେ ରିପୋର୍ଟ ସ୍ଥାନୀୟ ହାକିମମାନଙ୍କ ତଲବ ହୋଇଅଛି ।

ଗତବର୍ଷ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତମାନଙ୍କରେ ଦଣ୍ଡପାଇ ଥିବା ଲୋକ ଓ ଓ ଅପରାଧୀମାନଙ୍କର ଏକ ତାଲିକା ତଲବ କରି ଅଛନ୍ତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଇଚ୍ଛା ଏହି ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମୟରେ ଅନ୍ନାଭାବରେ କେବଳ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁମାନେ ଅଗତ୍ୟା ଚୋରି ଓ ଡକାଇତି ପ୍ରଭୃତି ଅପରାଧ ମାନ କରିଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଦଣ୍ଡକ୍ଷମା କରି ଦେବେ । ଯେଉଁମାନେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଦୁଷ୍ଟ ଓ ଏ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସୁଯୋଗ ପାଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରବଳ ହୋଇଥିଲେ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରତି କିଛି ବିବେଚନା ହେବ ନାହିଁ । ଏ ବିଷୟର ଅତିଶୟ ପ୍ରଶଂସା ଯୋଗ୍ୟ ।

ପ୍ରେରିତ ପତ୍ର—

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଓ ଜଣେ ଦେଶୀୟ ଲୋକର ବଦାନ୍ୟତା—

ମହିମାର୍ଣ୍ଣବ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ମହିମାର୍ଣ୍ଣବେଷୁ

ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ,

" ପୁଣ୍ୟ ପରୋପକାରାୟ ପାପଞ୍ଚ ପରପୀଡ଼ନେ "

ଅନେକ ଦେଶୀୟ ବଙ୍ଗାଳୀମାନେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଉପଲକ୍ଷରେ ଉପରୋକ୍ତ ବଚନର ଭୂରି ଭୂରି ପ୍ରମାଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଅଛନ୍ତି । ତାହାପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ସମାଚାର ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକଟିତ ହୋଇ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଗୋଚର ହୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏହି ଉତ୍କଳ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ମହୋଦୟମାନେ ଉକ୍ତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଉପଲକ୍ଷରେ ଯେ ପ୍ରକାର ବଦାନ୍ୟତା ସହକାରେ ଦୀନହୀନମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମୋଚନ କରି ସମାଜର ପ୍ରଶଂସା ଭାଜନ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ବିବରଣ ଅବଶ୍ୟ ଆପଣଙ୍କର ଭୁବନୋଜ୍ଜ୍ୱଳ ପତ୍ରିକା ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନ ପ୍ରାପ୍ତି ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚନାରେ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଅନ୍ତର୍ଗତ ବାଣପୁର ଦେଶସ୍ଥ ଖଟପଡ଼ାନିବାସୀ ଦଳବେହେରା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୋପୀନାଥ ମହାର୍ଥୀ ମହାଶୟଙ୍କର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଉପଲକ୍ଷରେ ଦାନଶୀଳତା ଗୁଣର ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଅଛୁଁ ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ ପତ୍ରିକାପ୍ରାନ୍ତରେ ସ୍ଥାନଦାନ ପୂର୍ବକ ବାଧିତ କରିବା ହେବେ ।

ସନ ୧୮୬୫ ସାଲର ଡିସେମ୍ବର ମାସ ଆରମ୍ଭରେ ବାଣପୁର ପ୍ରଦେଶରେ ଅନ୍ନାଭାବରେ ହାହାକାର ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ । ବାଣପୁରରେ ମର୍ଦ୍ଧରାଜଙ୍କ ଓ ଭୁଜପଞ୍ଚାନାୟକ ପ୍ରଭୃତି ବହୁତର ଶସ୍ୟଶାଳୀ ଭୂମ୍ୟାଧିପତିଥିଲେ କିନ୍ତୁ କେହି ସେ ସମୟରେ ପରୋପକାର ବ୍ରତରେ ବ୍ରତୀ ନ ହୋଇ ଆପଣା ଆପଣା ସଞ୍ଚିତ ଧାନ୍ୟ ଅତ୍ୟୁଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟରେ ଦକ୍ଷିଣୀ ମହାଜନମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ କଲେ ସୁତରାଂ ଜନଗଣ ଜଠରାନଳେ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇ ଅନାହାରରେ ଅକାଳରେ କାଳ କରାଳ କବଳରେ ନିପତିତ ହୁଅନ୍ତେ ଆହା । ସେ ସମୟରେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ଦୁରବସ୍ଥା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରିଅଛି ସେହି ପ୍ରକୃତ ଅନୁଭବ କରିପାରେ । ଏତଦ୍ଦୁଷମ ଦୁଃସମୟରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ସ୍ୱଭାବ ମୂଳବାନ୍ ଦାନ୍ତ ଧୀମାନ୍ ଗୋପୀନାଥ ମହାର୍ଥୀ ମହାଶୟ ଆପଣା ଆବାସ ନିକଟରେ ଏକ ଅନ୍ନଛତ୍ର ସଂସ୍ଥାପନ କରି ଯେଥର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ ନିମନ୍ତେ ସ୍ୱୟଂ ଓ ତାହାଙ୍କ ଭ୍ରାତୁଷ୍ପୁତ୍ର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଧର ଦଳସ୍ୱାବ ସିଂହ ମହୋଦୟ ଓ ଚାରିଜଣ ପାଚ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଓ ଆଠଜଣ ପରିଚାରକ ଇତ୍ୟାଦି ନିଯୁକ୍ତ କରି ପ୍ରତିଦିନ ପ୍ରାତଃକାଳରେ ଓ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସମୟରେ ଅନ୍ୟୂନ ଦୁଇଶତ ଜଣ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ଲୋକଙ୍କୁ ଅକାତରରେ

ଅନ୍ନଦାନ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ଆହା ? କି ଦୁଃଖର ବିଷୟ । ତାହା ଦେଖି ସେ ପ୍ରଦେଶସ୍ଥ ଅନ୍ୟ ଧନାଢ୍ୟମାନେ ଉତ୍ସାହିତ ନ ହୋଇ ବରଂ ମହାର୍ଥୀ ମହାଶୟଙ୍କର ପରମଦ୍ୱେଷୀ ହେଲେ । ଯାହାହେଉ ଉକ୍ତ ଅନ୍ନଛତ୍ର କ୍ରମାଗତ ଜୁନ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉନ୍ନତାବସ୍ଥାରେ ଥିଲା । ପରେ ରାଜପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଅନ୍ନଛତ୍ର ନିକଟସ୍ଥ ସୁନାଖଳା ଓ ବାଣପୁରରେ ସଂସ୍ଥାପିତ ହେବାରୁ କ୍ରମରେ ହ୍ରାସ ହେଲା । ତଥାପି ଅଦ୍ୟାବଧି ଉକ୍ତ ଛତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଛି ଓ ସେଥିରେ ନିକଟସ୍ଥ ୪୦ କି ୫୦ଜଣ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରତିଦିନ ପ୍ରତିପୋଷିତ ହୁଅନ୍ତି । ଏହି ଅନ୍ନଛତ୍ରରେ ମହାର୍ଥୀ ମହାଶୟଙ୍କର ଅନ୍ୟୂନ ଦୁଇ ସହସ୍ର ମହଣ ଧାନ ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି । ଯଦ୍ୟପି ଅସ୍ମଦ୍ଦେଶୀୟମାନଙ୍କ ବଦାନ୍ୟତା ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଏତତ୍ ଦେଶରେ ଏତଦ୍ରୂପ ଦାତାଙ୍କ ଉପାଖ୍ୟାନ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଉପଲକ୍ଷରେ ଶ୍ରୁତିଗୋଚର ହୋଇନାହିଁ ।

ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ମହାର୍ଥୀ ମହୋଦୟଙ୍କ ମହୋଚ୍ଚକୁଳୋଦ୍ଭବ ଓ ଅତି ସୁବିବେକ ଓ ମଙ୍ଗଳଣ୍ୟ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଘୋର ସାହେବ ତାହାଙ୍କୁ ବାଣପୁରର ଭଗବତୀ ଦେବୀଙ୍କ ମନ୍ଦିରର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରକ ପଦରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଆଦେଶାନୁସାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିଅଛନ୍ତି । ଉପରୋକ୍ତ ଅନ୍ନଛତ୍ର ତାହାଙ୍କର ବଦାନ୍ୟତାର ଓ ସଦ୍‌ବିବେଚନାର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରମାଣ ନୁହେଁ । ଯେହେତୁ ସେ ପ୍ରାୟ ଦଶସହସ୍ର ମହଣ ଧାନ୍ୟ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଋଣ ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରଦାନପୂର୍ବକ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ନ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କର ଆହୁରି ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ରୂପେ କୃଷି କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ କରାଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହାଙ୍କ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ଧାନ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଅଛି ଯେ ପ୍ରଜାମାନେ ଋଣ ପରିଶୋଧ କରି ନିରବଧି ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦେ କାଳଯାପଣ କରିପାରିବେ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଏକଦା ମହାର୍ଥୀ ମହାଶୟଙ୍କ ପତ୍ରର ଜାଣିଅଛୁଁ ସେ ଲକ୍ଷ ଧାନ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ସେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଦକ୍ଷିଣ କୋଣରୁ ମାଣ୍ଡିଆ ପ୍ରଭୃତି ସୁଲଭ ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଆହରଣାର୍ଥେ ଅନ୍ୟୂନ ଏକ ସହସ୍ର ମୁଦ୍ରା ଋଣ ସ୍ୱରୂପ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏ ଉକ୍ତ ଋଣ ପ୍ରଭୃତି ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷରେ ସମୁଦାୟ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ ଅଛନ୍ତି ଓ ରହିବେ । ତାହାଙ୍କ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟରେ କେହି ଅନାହାରରେ ମରିନାହାନ୍ତି କେବଳ ଉନଗୃହ ଶତ ବ୍ୟକ୍ତି ବସନ୍ତ ଓ ଓଲାଉଠା ରୋଗରେ ମରିଅଛନ୍ତି ଆହା ? ମହାର୍ଥୀ ମହାଶୟ ଯେ ପ୍ରକାର ଧନାଢ୍ୟ ସେ ପ୍ରକାର ଗର୍ବରେ ଚଳନ୍ତି ନାହିଁ । ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଅତି ସାମାନ୍ୟ ଲୋକ ସଦୃଶ ବୋଧହୁଏ । ତାହାଙ୍କ ସହିତ ଆଳାପ କଲେ ଆନନ୍ଦୋଦ୍ଭବ ହୁଏ । ଯଦ୍ୟପି କି ଓଡ଼ିଆ ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା କରିନାହାନ୍ତି ତଥାପି ତାହାଙ୍କ ମତାମତ ଶୁଣିଲେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସେ

ପ୍ରକୃତ ପଣ୍ଡିତ ବହୁଦର୍ଶୀ ଓ ଜ୍ଞାନୀ ଅତଏବ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ଏତଦ୍ରୂପ ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ୱରୂପ ଆଉ ଯେଉଁମାନେ ବଦାନ୍ୟତା ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ସେମାନ ଗୁଣ କୀର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଆମ୍ଭେ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁଁ । ଅଲମିତି ବିସ୍ତରେଣ ।

କଟକ
୭ ତାରିଖ ଡିସମ୍ବର ସନ ୧୮୬୭ } କସ୍ୟଚିତ୍ ଗୁଣି ଗୁଣାନୁବାଦକ

ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ପ୍ରତି ସମ୍ବାଦ—

ବାଲେଶ୍ୱରର ସମ୍ବାଦ ଦାତା—ସ୍ଥାନାଭାବରୁ ପ୍ରକାଶ ହୋଇନାହିଁ ।

ଅନାମ ଦାସ—ସାଧାରଣ ମଙ୍ଗଳୋଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିନା କାହାର ନିନ୍ଦା ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରଥା ନାହିଁ ।

ପ୍ରେମ ସୁଧାନିଧି

ସଂଶୋଧିତ ଓ କଠିଣ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କ ଅର୍ଥ ସହିତ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ବନ୍ଧାଇ ୧ ଖଣ୍ଡକୁ ଟ°୵୮ ଉତ୍ତମ ଜିଲଦ ବନ୍ଧେଇ ୧ ଖଣ୍ଡକୁ ଟ°୷ ଗ୍ରାହକମାନେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ମେନେଜର ଶ୍ରୀଯୁତ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟଙ୍କଠାରେ ତତ୍ତ୍ୱ କଲେ ଏ ପୁସ୍ତକ ପାଇପାରିବେ ।

ଏହି ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସହର କଟକ ଆଲମଚନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପଥର ଛାପାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧ ଭାଗ
୨୧ ସଂଖ୍ୟା

ତା ୨୯ରିଖ ମାହେ ଡିସମ୍ବର
ସନ ୧୮୬୬ ମସିହା । ମୁ ।
୧୫ଦିନ ପୌଷ ସନ
୧୨୭୪ ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ୫୲
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁଟ୬୲
ମଫସଲ ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ
ମୂଲ୍ୟ ଛଡ଼ା ଡାକମାସୁଲ
୧ ବର୍ଷକୁ ଟ ୩।

ଆଗାମୀ ବର୍ଷପାଇଁ କି ସାହାଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ—

ଏ ଦେଶରେ ପୂର୍ବରୁ ଏହି ରୀତି ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଯେ ଶୀତକାଳରେ ଶସ୍ୟର ଯେ ଭାଉ ହୁଅଇ ଅନ୍ୟ ଋତୁମାନଙ୍କରେ ସେଥିରୁ ଅଧିକ ଭିନ୍ନ କଦାଚ ନ୍ୟୁନ ନହୁଅଇ ଓ ବୋଧ ହୁଅଇ ଯେ ଶୀତକାଳର ଭାଉର ସମାଲୋଚନା ପୂର୍ବକ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଓ ବର୍ଷା କାଳରେ ଶସ୍ୟର ଦର କେତେହେବ ତାହା ଏକପ୍ରକାର ସ୍ଥିର ହୋଇପାରେ । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକରେ ଚାଉଳ ଟଙ୍କାକୁ ୧୦ ସେର ଅଥବା ମଫସଲରେ ଧାନ ୩୦ ସେରରୁ ଅଧିକ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉନାହିଁ । ଭାଉ ଜଣା ହେବାର କଥିତ ସମୟ ଅବଧି ଅଛି । ତଥାପି ଏବର୍ଷ ବିଶେଷ ସସ୍ତା ହେବାର କୌଣସି ସୂଚନା ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ ।

ଯେବେ କି ଯାନୁଆରି ମାସରେ ଅକ୍ଳେଶରେ ଟଙ୍କାକୁ ୧୨ ସେର ଚାଉଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ତେବେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଓ କାର୍ତ୍ତିକ ମାସରେ ଓ ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଆମଦାନୀ ହେଲେ ବର୍ଷାକାଳରେ ଟଙ୍କାକୁ ୬ ସେରରୁ ଅଧିକ ମିଳିବାର ସୁକଠିଣ । ମାତ୍ର ସରକାର ଏ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଉଦ୍‌ଯୋଗୀ ହେଉଅଛନ୍ତି ଓ ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ବଲପୁର ଦିଗରେ ଉତ୍ତମ ଫସଲ ହୋଇଅଛି । ଏଣୁକରି ବୋଧ ହୁଅଇ ଯେ ଖାଦ୍ୟ ବସ୍ତୁର ଅଧିକା ହୋଇ ନପାରିବ ଓ ତାହା ନହେଲେ ପୁଣି କଟକ ଓ ପୁରୀ ଜିଲାର ଲୋକମାନେ ଯେ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ ରହିବେ ଏମନ ବୋଧ ହେଉନାହିଁ । କାରଣ ଟଙ୍କାକୁ ୧୦।୧୨ ସେର ଚାଉଳରେ ଅର୍ଦ୍ଧାହାର କରିବେ ଏପ୍ରକାର ଲୋକ ଏ ସ୍ଥାନ ମାନଙ୍କରେ ଅତ୍ୟଳ୍ପ ଓ ଯାହାଙ୍କ ହାତରେ କିଞ୍ଚିନ୍ମାତ୍ର ଅର୍ଥ ଥିଲା ତାହା ସେମାନେ ଗତବର୍ଷ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ବ୍ୟୟ କରି ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରି ଅଛନ୍ତି ଅତଏବ ଏମାନେ ଯେ ରୂପେ

ଅର୍ଥପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ସେଥିର ଉପାୟ କରିବା ଉଚିତ । ଅନ୍ନଛତ୍ରରେ ଏମାନଙ୍କୁ ଖୁଆଇବାର ପ୍ରଥା ସହଜ କି ହିତକର ନୁହଇ । ସେଥିରେ ସରକାରର ଅନେକ ବୃଥା ବ୍ୟୟରେ ସୁଦ୍ଧା ଇଷ୍ଟସାଧନ ହୁଅଇ ନାହିଁ । କେବଳ ଅକ୍ଷମ ଲୋକଙ୍କୁ ଅନ୍ନଛତ୍ରରେ ରଖିବାର ଉଚିତ ଅବଶିଷ୍ଟ ସମସ୍ତ ଲୋକ ଆପଣା ଆପଣା ପରିଶ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଜୀବନଧାରଣ ସକାଶେ ଯେ ରୂପେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ତାହା ଅବଶ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଆମ୍ଭେମାନେ ବିବେଚନା କରୁଁ ଯେ ସରକାର ଏ ସମ୍ବତ୍ସର ଏ ଜିଲାର ବାରିକ ମାଷ୍ଟରି କର୍ମ ବିସ୍ତର ପରିମାଣରେ ହେବାର ମଞ୍ଜୁର ନକଲେ ଏ ସ୍ଥାନରେ ଦୁଃଖୀ ଲୋକମାନେ ୧୨ ସେର ଚାଉଳରେ ମଧ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଭୋଗ କରିବେ । ବାରିକ ମାଷ୍ଟରି କର୍ମଦ୍ୱାରା ପର୍ଦ୍ଦାନସୀନ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବାକୁ ହେବ । ଯଦ୍ୟପି ଇଚ୍ଛାକଲେ ଅକ୍ଳେଶରେ ମଯୁରି କର୍ମ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ଓ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଥାତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା ଅବଲୋକନରେ ପ୍ରତ୍ୟହ ୫୦। ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିବେ ତାହାହେଲେ ଅନେକ ଲୋକ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ରହିବେ ଓ ପ୍ରାୟ କେହି ଶସ୍ୟର ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟରୁ କଷ୍ଟ ପାଇବେ ନାହିଁ ।

ଯାହାହେଉ ଏବର୍ଷ ବାରିକ ମାଷ୍ଟରି କର୍ମର ଅଭାବ ନାହିଁ । ଯେଉଁଠାରେ ଗତ ବର୍ଷାରେ ବନ୍ଧମାନ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଅଛି ଓ ଆଗତ କାଳର ବଢ଼ି ଉପରେ ଯେ ସମସ୍ତ ବନ୍ଧ ଦୃଢ଼ ରୂପେ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ହେବ । କେବଳ ସେହି ସମସ୍ତ କର୍ମରେ ମଫସଲର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବେ ଓ ଏ କର୍ମ ସର୍ବାଗ୍ରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାରଣ ଯେଉଁଠାରେ ବନ୍ଧ ଭାଙ୍ଗିଅଛି ସେଠା ଲୋକ ବିଶେଷ ହାନିରେ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ଓ ସେହି ସ୍ଥାନରେ କର୍ମ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କର ଉଚିତ ଉପକାରରେ ଆସିବ ।

ଉପର ଲିଖିତ ଉପାୟ ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ ଏକ ଉପାୟ ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଅଛୁଁ ତାହା ଏହି ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ କମିଟୀ ଅଥବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ସ୍ୱଳ୍ପ ପରିଶ୍ରମର ଲୋକଙ୍କୁ କର୍ମ ଓ ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ସକାଶେ ଇରିଗେସନ ବ୍ରାଞ୍ଚର ପ୍ରସ୍ତୁତ କସ୍ତା କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ନାଲର ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଭୂମି ପଟ୍ଟାନେଇ ଆଦର୍ଶ କ୍ଷେତମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ । ଯେ ଯେ ଫସଲ ସମସ୍ତରେ ହୋଇପାରେ ଅଥବା ଜଳ ଦେଲେ ଯଦ୍ୟପି ସମସ୍ତ ଫସଲ ହୋଇପାରେ ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖାଇବାପାଇଁ ଯତ୍ନ କଲେ ଅବଶ୍ୟ ସର୍ବସାଧାରଣ ଉପକାର ଓ ସରକାରର ବ୍ୟୟର ସାର୍ଥକ ହେବ । ଏଥିରେ ଉତ୍ପନ୍ନରୁ ସରକାରୀ ଖର୍ଚ୍ଚମାନ ଆଦାୟ ଓ ଏକପ୍ରକାର ବିନା ବ୍ୟୟରେ ଅନେକ ଲୋକର ପ୍ରତିପାଳନ ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଥିପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ହାକିମମାନଙ୍କୁ ପୁନଃପୁନଃ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁଁ ଯେ ଯେବେ ବାସ୍ତବରେ ଆମ୍ଭର ରକ୍ଷକମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି

ଯେ ଇରିଗେସନ କୁମ୍ପାନିର ଖାଲଦ୍ୱାରା ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ହେବ ଓ ଜଳର ସୁଯୋଗ ହେଲେ ସର୍ବକାଳରେ ଫସଲ ଉତ୍ପନ୍ନ କରିବାର ସମ୍ଭବ ତେବେ ଉକ୍ତ ବିଷୟର ପ୍ରମାଣ କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ଦେଖାଇଲେ ସର୍ବସାଧାରଣର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଓ ସର୍ବପ୍ରକାରେ ସରକାର କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେବେ ।

ନିତାନ୍ତ ଯେବେ ସରକାର ଏ କର୍ମରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ନହୁଅନ୍ତି ତେବେ ଇରିଗେସନ କୁମ୍ପାନିର ଉଚିତ ଯେ ବୃହତ ପରିମାଣରେ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ଭୂମ୍ୟାଧିକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ସେ ସମସ୍ତ ଦର୍ଶନାର୍ଥେ ଆହ୍ୱାନ କରନ୍ତୁ ଯେ ସେମାନେ ଖାଲରୁ କି ଉପକାର ହେବ ସେଥିର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପରିଚୟ ପାଇବେ ।

ଅଧିକାର ଛଳରେ ଅନ୍ୟାୟ କରିବା

ଚଳିତ ମାସ ତା ୧୭ ରିଖର ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟରେ "ଜମିଦାର ଓ ହାକିମମାନେ" ଏହି ନାମଧେୟରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଲେଖା ହୋଇଅଛି ତାହା ପାଠ କରିବାରେ ଜଣାଗଲା ଯେ ବଙ୍ଗଦେଶରେ ଓ ମଧ୍ୟ କଲିକତା ନିକଟରେ କେବେ କେବେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଅନ୍ୟାୟ ଅଧିକାର ପ୍ରକାଶ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜାପୀଡ଼ନ କରି ପାରନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନେକ ସମୟରେ ଏକ ଏକ ହାକିମ ଅଥବା ଅଧୀନ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ଦୁଃଖର ସହିତ ଦେଖି ମନେ କରିଥାଉଁ ଯେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ପ୍ରଦେଶ ରାଜଧାନୀରୁ ଅଧିକ ଅନ୍ତରରେ ଥିବା ଓ ଏଠାକାର ଲୋକମାନେ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ବଶତଃ ନିତାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ସ୍ୱଭାବ ଥିବାରୁ କେହି କେହି କର୍ମଚାରୀ ନିର୍ଭୟରେ ଅଧିକାରର ଅତିରିକ୍ତ କର୍ମ କରନ୍ତି । ମାତ୍ର କଲିକତା ନିକଟରେ ଏରୂପ ହେବାର ଶ୍ରବଣ କରି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶଙ୍କା ହେଉ ଅଛି ଯେ ଏପରି ଦୁଷ୍କର୍ମ ନିବାରଣର ପ୍ରାୟ କୌଣସି ଆଶା ନାହିଁ । ନଚେତ୍ କଲିକତା ନିକଟରେ ଏହା କିରୂପେ ଘଟିବାର ସମ୍ଭବ ଥିଲା ।

ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟରେ ଯେ ଘଟଣାର ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଅଛି ତାହା ଏହି ଯେ ଜଣେ ଜମିଦାରର ବଗିଚାରେ ସେ ଇଲାକାର ଡିପୋଟୀ କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ଗସ୍ତ ସମୟରେ ତମ୍ବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ନାଜର ସ୍ଥିର କଲା ମାତ୍ର ଜମିଦାର ଅନୁପସ୍ଥିତରେ ତାହାଙ୍କ ଅନୁମତି ବିନା ତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଡେରା ଖଡ଼ା କରିବାରେ ଜମିଦାରର କର୍ମଚାରୀମାନେ ଆପତ୍ତି କରିଥିବାରୁ ସ୍ୱଭାବତଃ ନାଜର ବିରକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଓ ଡିପୋଟି ମହାଶୟ ସେକଥା ଅବଗତ ହେଲାରୁ ରୁଷ୍ଟ ହୋଇ ପରଦିନ ପ୍ରାତଃ କାଳରୁ

ସେଠାରୁ ଡେଗ୍ସଙ୍ଗି ସ୍ଥାନାନ୍ତରକୁ ଗଲେ ତହିଁର କିଛି ଦିନ ପରେ ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ନୌକା ଆବଶ୍ୟକ ହେବାରୁ ନାଜର ଓ କୋର୍ଟ ଇନସ୍‌ପେକ୍ଟର ଉପଯୁକ୍ତ କାରଣରୁ ହେଉ ଅଥବା ଅଧୀନ କର୍ମଚାରୀମାନେ ହାକିମଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ପାଇଲେ ଯେରୂପ ହୁଅନ୍ତି ସେଥିରୁ ହେଉ ଉକ୍ତ ଜମିଦାରର ଦୁଇଖଣ୍ଡ ନୌକା ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ । ସେଥିରେ ଜମିଦାରର ନାଏବ ଓ ଅନ୍ୟ ଚାକରମାନେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରକୁ ହେସାବ ବୁଝାଇବା କାରଣ ଆସିଥିଲେ ଓ ସେଥିରେ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ପଦାର୍ଥମାନ ଥିଲା । ନାଜର ଓ କୋର୍ଟ ଇନସ୍‌ପେକ୍ଟର ନିତାନ୍ତ ସେହି ନୌକା ସବୁ ନେବାର ସ୍ଥିର କରି ଜିନିଷସବୁ କୂଳକୁ ଫୋପାଡ଼ିଦେଇ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅପମାନ କରଣାନ୍ତର ହାଜତରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଘଣ୍ଟା କାଳ ରଖିଲେ । ପଛେ ଜମିଦାରଠାରୁ ସମ୍ବାଦପାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଖଲାସ ଦେଲେ । ବଙ୍ଗଳା ପକ୍ଷରେ ଏ ଅତ୍ୟାଚାର ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଏକ ଏକ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏଥିରୁ ଅଧିକ ଘଟିଥାଏ ଅଧିନ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କଥା ଦୂରେ ଥାଉ କେହି କେହି ହାକିମ ମଧ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଉପରେ ହସ୍ତ ପ୍ରସାରଣ ଓ ମିଚଲରେ କୁତ୍ସିତ ବାକ୍ୟଦ୍ୱାରା ଅମଲା ଓ ମାମଲତକାରଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ କରିଥାନ୍ତି । ମଫସଲର କଥାତ ସ୍ଥାନ ବିଶେଷରେ ଓ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷରେ ଅସହ୍ୟ ହୋଇ ଉଠାଇ । ଏମନ୍ତ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଏକ ଏକ ସମୟରେ କାହାରଘରେ ସର୍ପ ଦଂଶନ ଅଥବା ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଅପମୃତ୍ୟୁ ଦ୍ୱାରା କେହି ମରିଗଲେ ଚଉକିଆ କି ପୁଲିସର ସାମାନ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ କିଛି ହସ୍ତଗତ ନ କଲେ ମୁରଦାର ଉଠାଇ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ମଫସଲର ଅନେକ ଲୋକ ଦରବାରର କଥା ନ ଜାଣନ୍ତି ଓ ଦୂରତା ଓ କଷ୍ଟ ଓ ବ୍ୟୟ ଭୟରେ ହାକିମଙ୍କ କର୍ଣ୍ଣଗୋଚର କରିବାକୁ ଆସନ୍ତି ନାହିଁ ଏଥିରେ ଉକ୍ତ କର୍ମଚାରୀମାନେ ସାହାସ ଲାଭକରି କ୍ରମଶଃ ଅଧିକ ଦୌରାତ୍ମ୍ୟକର ହୋଇ ଉଠନ୍ତି । ଏ ସମସ୍ତ ନିବାରଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଧାନ ହାକିମମାନେ କିରୂପ ଯତ୍ନ କଲେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେବେ ଯଦ୍ୟପି କି ତାହା ଆମ୍ଭେମାନେ ସ୍ପଷ୍ଟରୂପେ କହିପାରୁ ନାହୁଁ ତଥାଚ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ହୁଅଇ ଯେ ଗୁପ୍ତରୂପେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କଲେ ଓ ମଫସଲର ଗସ୍ତ ସମୟରେ ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଧାନବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଆଲାପ କଲେ ଅନେକ କଥା ଶ୍ରବଣ କରି ସତର୍କ ହେବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏ ପରି ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଉଚିତ ଯେ ମଫସଲରେ କେହି କର୍ମଚାରୀ ଅନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବହାର କଲେ ତାହାକୁ ଉତ୍ତର କାଳକୁ ବିହିତ ଦଣ୍ଡରେ ପହୁଞ୍ଚାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । ଓ ଅପମାନିତ ବ୍ୟକ୍ତିର ଜମିଦାର ଓ ଆତ୍ମୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉଚିତ ଯେ ତାହାର ଦୁଃଖ ଜଣାଇବା କାରଣ ତାହାକୁ ଯଥାସାଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ଉତ୍ସାହ ଦେବେ । ତାହା ହେଲେ କ୍ରମେ ଏ କର୍ମମାନ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ପ୍ରାପ୍ତ—

ଦେଶହିତୈଷିକା—

କରୁଣା ନିଧାନ ପରମେଶ୍ୱର ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଅଶେଷକର୍ମରେ ନିପୁଣତା ଲାଭକରି ପୂର୍ବରେ ସଂସାର ଯାତ୍ରାନିର୍ବାହ କରିବା ପାଇଁ ନାନାବିଧ ପ୍ରବୃତ୍ତିପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ତନ୍ମଧ୍ୟରେ କେତେକ ସତ୍ ଓ କେତେକ ଅସତ୍ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଓ ଯେତେବେଳେ ଆମ୍ଭେମାନେ କୌଣସି ସତ୍ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରି କେତେବେଳେ ତାହା ସତ୍ ପ୍ରବୃତ୍ତି ବା ଧର୍ମ ପ୍ରବୃତ୍ତିର କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି କଥିତ ହୁଏ । ଆଉ ଯତ୍‌କାଳରେ କୌଣସି ଅସତ୍ ପ୍ରବୃତ୍ତିର ଆଧିନ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର ପୂର୍ବକ କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଉଁ ତତ୍‌କାଳେ ତାହା ଅବଶ୍ୟହିଁ ସତ୍‌ପ୍ରବୃତ୍ତିର କାର୍ଯ୍ୟବୋଲି ଗଣନୀୟ ହେବ ।

ଏକଥା ଅବଶ୍ୟ ବକ୍ତବ୍ୟ ଯେ ଯେରୂପ ଈଶ୍ୱର ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଅସତ୍‌ପ୍ରବୃତ୍ତିମାନ କରି ସୃଷ୍ଟି କରିଅଛନ୍ତି ସେରୂପ ମଧ୍ୟ ସତ୍‌ପ୍ରବୃତ୍ତିମାନ ଓ ବୁଦ୍ଧିମାନ କରିବାକୁ ଶୈଥିଲ୍ୟ କରି ନାହାନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ଆମ୍ଭେମାନେ ସାବଧାନ ହୋଇ ବୁଦ୍ଧି ଓ ସତ୍‌ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ଅଗ୍ରସର କରି କୌଣସି କର୍ମରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଉଁ ସେତେବେଳେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ମନରେ ନାନାପ୍ରକାର ବିଶୁଦ୍ଧ ସତ୍‌ଫଳ ଜନକ କର୍ମର ଉଦୟ ହୁଏ ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ଦେଶ ହିତୈଷିତା, ସତ୍ୟବାଦିତା, ପରୋପକାର ଓ ସର୍ବଦା ସଦାଚରଣ ପ୍ରଧାନ ଅଟଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ୍ଭେ ଦେଶ ହିତୈଷିତା ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲୁଁ ।

ଯଦ୍ରୂପ ପାରିବାରିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅବଶ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ, ତଦ୍ରୂପ ଦେଶହିତ ସାଧନ କର୍ମ ମଧ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ କରଣୀୟ । ଦେଶୀୟ ସର୍ବପଦସ୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଭ୍ରାତୃନିର୍ବିଶେଷରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା କି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉଚିତ ନୁହେଁ ? ଜନନୀ ଓ ଜନ୍ମଭୂମି ଏହି ପଦାର୍ଥ ଦ୍ୱୟ ସ୍ୱତଃସିଦ୍ଧ ରୂପେ ସମାନ ଅଟନ୍ତି ଯେବେ ଜନନୀର ଦୁଃଖ ନିବାରଣ ପୂର୍ବକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୁଏ ତେବେ ସାଧୁ ମତ ଜନ୍ମଭୂମିର ଦୁଃଖ ନାଶନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏହା କଦାପି ବୁଦ୍ଧିମାନ ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ୱୀକାର କରିବେ ନାହିଁ ।

ଯେବେ ଈଶ୍ୱର ନିର୍ମିତ ଏହି ଜଗତସ୍ଥ ସୁଖ ସମୂହରୁ ଦେଶୀୟ ଭ୍ରାତୃମାନଙ୍କୁ ବଞ୍ଚିତ ରଖିବା ଉଚିତ ହୁଏ ଯେତେ ଅବ୍ୟବହିତ ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ସ୍ୱଦେଶୀୟଙ୍କୁ ହୀନଦଶାଗ୍ରସ୍ତ ଓ ତୁଚ୍ଛିକୃତ ଦେଖିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୁଏ । ଯେବେ ସ୍ୱଦେଶରେ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦୀପର ନିର୍ମଳ ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରତିଫଳିତ କରିବା ଅକରଣୀୟ ହୁଏ ଓ ଯେବେ ଭୂମଣ୍ଡଳସ୍ଥ ଉଚ୍ଚ ପଦବୀ ଆରୂଢ଼ବାସୀମାନଙ୍କର ସମକକ୍ଷ ହେବାର ବାସନା

ଅଯୁକ୍ତ ସିଦ୍ଧ ହୁଏ ତେବେ ଦେଶ ହିତ ସାଧନ କର୍ମର ନିବୃତ୍ତି ରହିବା ମଧ୍ୟ ସମୁଚିତ ଅଟେ । ଦେଶୀୟ ରାଜା ଭୂମ୍ୟଧିକାରୀ ଓ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ଧନାଢ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ସତ୍କର୍ମ ଯେତେ ପ୍ରବଳ ରୂପେ ପ୍ରତି ପାଳିତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ତାହା ଅନ୍ୟ ଇତରଦ୍ୱାରା ଅସମ୍ଭବ ଅଟେ । ମାତ୍ର ଏହା ବୋଲିକି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସୁଷ୍ଟିର ନେତ୍ରରେ ଦେଶୀୟ ଭ୍ରାତୃଗଣର ନାନାବିଧ ବିଲୋକନ କରିବାର ଉଚିତ ହୁଏ ? ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାଧ୍ୟ ପ୍ରତିପାଳିତ ହେଲେ କି ତଦୁପଯୋଗୀ ଫଳବନ୍ତ ହେବନାହିଁ ତେବେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଆତ୍ମୀୟ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବସ୍ତ କାହାର x x x ଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ । ତେବେ କି x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇପାରେ ? ପୁଣ୍ୟାତ୍ମା ଦେଶହିତ ସାଧକ ବ୍ୟକ୍ତି କଦାପି ସମ୍ଭୂତ ଆତ୍ମ ମୃତର ସମାନ ନୁହନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ପ୍ରଶସ୍ତ ହୃଦୟରେ କେବଳ ଦେଶ ହିତକର ବିଷୟ ହିଁ ସମାଲୋଚିତ ହେଉଥାଏ । ସମୟ କ୍ରମେ ତାହାଙ୍କର ଶର ବାଞ୍ଛିତ କିମ୍ବା ସୁସମ୍ପାଦିତ ହୋଇ ତନ୍ନ କର୍ତ୍ତୃକ ଅନେକାଂଶରେ ପୃଥିବୀର ପାପଭାର ନାଶ ନୁହେଁ ।

ହେ କ୍ଷମତାଶାଳୀ ବଙ୍ଗାବଙ୍ଗ ଧନାଢ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ! ଆପଣମାନେ କିଞ୍ଚିତ ଶ୍ରମ ସ୍ୱୀକାର ପୂର୍ବକ ଏହି କେତେକ ପଂକ୍ତି ପାଠକରି ଅବଗତ ହଅନ୍ତୁ । ଆପଣମାନଙ୍କର ଯତ୍ନପରିମିତ ସମସ୍ତ ଅକାରଣ କ୍ରୀଡ଼ାରେ ଗ୍ରାସିତ ହେଉଅଛି ତାହା ଯେବେ ଦେଶ ହିତକର କ୍ରିୟାରେ ବ୍ୟୟିତ ହୁଅନ୍ତା ତେବେ ଅଳ୍ପ ଦିବସରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଜନ୍ମଭୂମି ରତ୍ନ ପ୍ରସବା ହୁଅନ୍ତା ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ—

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କମିସନର ସାହେବମାନେ ଏଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଚଳିତ ମାସ ତା ୨୪ ରିଖରୁ କର୍ମାରମ୍ଭ କରିଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁରୀଜିଲ୍ଲା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର୍ମ ହେଉଅଛି । ଶ୍ରୀଯୁତ ବାବୁ ସିବ ପ୍ରସାଦ ସିଂହ ମୁନସଫ ଓ ଶ୍ରୀଯୁତ ବାବୁ ଦ୍ୱାରିକା ନାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ସ୍କୁଲ ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍‌ଟରଙ୍କ ଯୋବାନ ବନ୍ଦୀ ହୋଇଅଛି ଏମାନେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମୟରେ ପୁରୀଜିଲ୍ଲାରେ ଥିଲେ । ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଆଯାଇଅଛି ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯାହାର ଯାହା ବକ୍ତବ୍ୟ ଥାଏ ସେମାନେ ସେ ସମସ୍ତ ଲେଖି ପଠାଇବେ ଅଥବା ସ୍ୱୟଂ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବେ । କମିସନରମାନେ ଯଥାର୍ଥ ତଥ୍ୟ ଜାଣିବା ସକାଶେ ଅପକ୍ଷପାତ ରୂପେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାରେ ତ୍ରୁଟି କରୁ ନାହାନ୍ତି ।

ମୋଫସଲ ଉଦାରଣ ନିମିତ୍ତ ଯେ ସମସ୍ତ ନୂତନ ଡେପୋଟୀକଲେକ୍ଟର ନିଯୁକ୍ତ ହେବାର କଥା ଲେଖିଥିଲୁ ସେମାନେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିସନର ସାହେବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । କଟକରେ ଯେଉଁ ତିନିଜଣଙ୍କ ନାମ ଗତ ପତ୍ରିକାରେ ଲେଖିଥିଲୁ ସେହି ତିନିଜଣ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ । ବାଲେଶ୍ୱର କେବଳ ଏକଜଣ ଡେପୋଟି ଦରକାର ଥିବାରୁ ସେଠାର କଲେକ୍ଟରର ସିରସ୍ତାଦାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ରାଧା ଗୋବିନ୍ଦ ଦାସ ଉକ୍ତପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ପୁରୀରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ନରସିଂହ ଚରଣ ଦାସ ସାବେକ ଡେପୋଟି କଲେକ୍ଟର ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଭାଗବତ ମହାନ୍ତି ଏରୂପ ଦୁଇଜଣ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ହୁଅଇ ଯେ ଏ ମହାଶୟ ମାନେ ଉତ୍ତମ ରୂପେ କର୍ମ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ କେହି ଜମିଦାର ଆପଣାର ଅନିଷ୍ଟ ଭୟରେ ଅନୁସନ୍ଧାନର ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ଡେପୋଟୀ କଲେକ୍ଟରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତ କଥାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା ପାଉଅଛନ୍ତି । ଏକଥା ସତ୍ୟ ହେଲେ ଅତି ଦୁଃଖର ବିଷୟ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ପ୍ରକାର ଜମିଦାର x x ତାହାଙ୍କୁ ପୁନଃ ପୁନଃ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁଁ ଯେ ଆପଣାର x x ଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ପ୍ରତାରଣା ନ କରନ୍ତୁ ।

ଏ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶର ଭଲଲେ x x x x ଭାବରେ ଚାଉଳ ବିକ୍ରୟ ହୋଇଥିଲା । କଟକରେ ଟଙ୍କାକୁ ସେର୯ର ପୁରୀ ଓ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଟଙ୍କେ ସେ୧୭ର ।

କଲିକତାର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ କମିଟି ପ୍ରାୟ ମା୪ସ ଯତ୍ନକାର୍ଯ୍ୟ କରି x x x ଚଳତ ମାସ ତା୧୬ରିଖରେ ବରଖାସ୍ତ ହେଲା ଏ କମିଟିର ସଭାପତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ହାଗ ସାହେବ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ କର୍ମ ସର୍ବ ପ୍ରକାରରେ ଉତ୍ତମରୂପେ ଚଳାଇ ଦେଶର ବହୁତର ମଙ୍ଗଳ କରିଅଛନ୍ତି ।

କମିଟି ଉଠିଯିବା ଦିନ ତାଙ୍କ ହାତରେ ପ୍ରାୟ ଏକଲକ୍ଷ ପଞ୍ଚସ୍ତରୀ ହଜାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟାତିରିକ୍ତ ଜମା ଥିଲା ଓ ଏ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ କମିଟି ଅତି ସତ୍ ବିଚାର ପୂର୍ବକ ଗୋଟିଏ ଅରକ୍ଷ ବାଳକଙ୍କ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ସକାଶେ ଟ ୪୦୦୦ଙ୍କା ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କା ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ଦେଶର ସାହାଯ୍ୟ ସକାଶେ ବୋର୍ଡ଼ ରେବନ୍ୟୁକୁ ଦେବାର ବିଧାନ କଲେ ।

ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲାରେ ତା ୧୭ ରିଖ ନବେମ୍ବରରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ୧:୫୦.୩୩୬ ଜଣ ମନୁଷ୍ୟ ୧୬୬୪ ମହଣ ଚାଉଳ ଓ ଟ ୨୭୦୧ ଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଅଛନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟ ପତ୍ରିକା

ହେସାବ କରି କହନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତି ଲୋକ ଏକ ଛଟାଙ୍କିରୁ କିଛି ଅଧିକ ଓ ପ୍ରାୟ ଏକପଇସା ପ୍ରତିଦିନ ପାଇଥିଲେ ଏଥିରୁ ସାହାଯ୍ୟର ଅବସ୍ଥା ବିଚାର କର । ଦ୍ରୌପଦୀ ଯେ ରୂପ କଣିକା ମାତ୍ର ଖାଦ୍ୟରେ ଦୁର୍ବାସାଙ୍କ କେତେ ସହସ୍ର ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ସନ୍ତୋଷ କରିଥିଲେ ବୋଧ ହୁଅଇ ବାଲେଶ୍ୱର କମିଟି ତଦ୍ରୂପ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର କଳିକାରେ ସାମାନ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସେ ସମସ୍ତ ସିଦ୍ଧ ହୋଇପାରେ କିନା ଭରସା କରୁଁ ମହାମାନ୍ୟ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କମିସ୍ନରମାନେ ଯଥାର୍ଥ ବିଚାର ଦ୍ୱାରା ତାହା ସ୍ଥିର କରି ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଭ୍ରାନ୍ତି ଦୂର କରିବେ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଦେଶର ଡାକ୍ତର ସର୍ଟିସାହେବ ଗୋଖର ସର୍ପ ଓ ନେଉଳର ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଦୁଇଗୋଟା ଗୋଖର ସର୍ପର ପୃଥକ ଯୁଦ୍ଧ କରାଇଥିଲେ ଓ ଏପରି ହୋଇଥିଲା ଯେ ଏକ ଅନ୍ୟକୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ଦଂଶନ କଲା । ମାତ୍ର ଦେଖାଗଲା ଯେ ସର୍ପାଘାତରେ ନେଉଳର ମୃତ୍ୟୁ ହୁଅଇ ଅର୍ଥାତ ଯଦ୍ୟପି ସର୍ପର ବିଷ ତାହା ରକ୍ତରେ ପ୍ରବେଶ ହୁଅଇ ।

କିନ୍ତୁ ଏକ ଗୋଖର ସାପ ଅନ୍ୟ ଏକ ଗୋଖର ଦଂଶନରେ ମରଇ ବୋଧ ହୁଅଇ ଡାକ୍ତର ମହୋଦୟ ପିଞ୍ଜରା ମଧ୍ୟରେ ନେଉଳ ଓ ସର୍ପକୁ ବନ୍ଦ କରି ଲଢାଇ କରିଥିବେ କାରଣ ସେ ହେତୁରୁ ନେଉଳ ବଣକୁ ଯାଇ ଆପଣା ଜାଣିବା ଗଛ ଖାଇ ନ ପାରିଲା । ଡାକ୍ତର ମହାଶୟ ଆହୁରି କହନ୍ତି ଯେ ନସ୍ୟ କିମ୍ବା ନସ୍ୟ ପାଣି ସର୍ପ ପକ୍ଷରେ ଦାରୁଣ ବିଷ ଅଟଇ । ଏକ ଚିମୁଟା ନାସ କିମ୍ବା ନାସପାଣି ଗୋଖର ସର୍ପର ମୁଖରେ ପକାଇ ଦେଲେ ତାହାର ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ ତତ୍କ୍ଷଣାତ ଏ ରୂପେ ହୁଅଇ କି ତାରଣିତ ଟେଲରେ ଯେରୂପ ଓଡ଼ଣ ନାଶ ହୁଅଇ ।

ପୁଲିସର ବିଚକ୍ଷଣତାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକାରେ ସମୟ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶ ହୁଅଇ । ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟ ଲେଖନ୍ତି ଖୋଦା ବକସ ନାମରେ ଜଣେ ମନୁଷ୍ୟ ଉପରେ କଲିକତାରେ ଗୋଟିଏ ଖୁନକରି ଥିବାର ସନ୍ଦେହ ହୋଇଅଛି ପୁଲିସ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରୁଥିଲା ଓ ପାଟନାରେ ସହି ନାମର ଜଣ ମନୁଷ୍ୟ ଥିବାର ଜାଣିବାରୁ ତାକୁ ଗିରଫଦାର କରି କଲିକତାକୁ ଆଣି ହାଜତରେ ରଖିଲା । ଏ ଉତ୍ତାରୁ ସେ ଲୋକପ୍ରତି କିଛି ସନ୍ଦେହ ନ ହେବାରୁ ତାକୁ ଖଲାସ ଦିଆଗଲା ।

ଇଙ୍ଗ୍ଲିସମାନ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଅଯୋଧ୍ୟାର ବରଖାସ୍ତ ରାଜା ଆପଣାର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ମହମ୍ମଦ ହମିଦଅଲିଙ୍କ ଖୋରାକ ମାସକୁ ଟ ୫୦୦୦ଙ୍କା ଲେଖାଏ ସ୍ଥିର କରନ୍ତି । ଉକ୍ତ ରାଜାଙ୍କ ନିତ୍ୟ କର୍ମମାନ ଚଲାଇବା କାରଣ ଜଣେ ଦେୱାନ ମୁକରର କରିବା ମାନସ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଅଛନ୍ତି ।

ମାନଭୂମ ଓ ହଜାରି ବାଗର ବଣୁଆ ଲୋକମାନେ ଗତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ଯେଉଁ ପଦମାନ ଖାଉଥିଲେ ସେଥିର ଏକ ଫର୍ଦ୍ଦ ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ଉକ୍ତ ଫର୍ଦ୍ଦରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଫଳ ମୂଳ ମଧ୍ୟରେ ବଟ ଓ ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ବୃକ୍ଷର ଫଳ ସୁଦ୍ଧା ଭୋଜନ କରି ଲୋକେ ବଞ୍ଚୁଥିଲେ ।

ଫ୍ରେଣ୍ଡ ଅବ ଇଣ୍ଡିଆ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଏ ବର୍ଷ କଲିକତା ଇଉନିବର୍ସିଟିର ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ଦେବା ବାଳକମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଗତବର୍ଷଠାରୁ କିଛିଊଣା ହୋଇଅଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ଗତବର୍ଷ ୧୫୦୦ ଥିଲା ଏ ବର୍ଷ ୧୩୫୦ । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ୧୦୯୦ ହିନ୍ଦୁ ଓ ବାକି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜାତି ଅଛନ୍ତି ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଆହୁରି ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଉକ୍ତ ପରୀକ୍ଷାର ପ୍ରଶ୍ନ ଫର୍ଦ୍ଦ ମାନ ବିଲାତରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଇଉନିବର୍ସିଟିରୁ ମଫସଲକୁ ଡାକରେ ଯାଉଁ ଯାଉଁ କେଉଁଠାରେ ଚୋରି ହେଲା । ଏଥିରେ ବୋଧ ହୁଅଇ ଏ ପରୀକ୍ଷା ଗ୍ରାହ୍ୟ ନ ହୋଇ ପୁନରାୟ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ହେବ ।

ଚଳିତ ମାସ ତା ୫ ରିଖରେ ବୋର୍ଡ ଅଫିସରେ ଯେ ଅଫିମ ନିଲାମ ହେଲା ସେଥିରେ ବାକସକୁ ହାରାହାରି ଟ ୧୨୨ ଙ୍କା ଉଠିଲା । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାସି ସାହେବ ବାକସକୁ ଟ ୧୩୦୦ ଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ଇଷ୍ଟିମିଟ କରିଥିଲେ । ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏବର୍ଷ ଅନାଲ୍ପଣି ରାଜ୍ୟର ଆୟ ଅନେକ କମିହେବ । ଓ ତାହା ପୂରଣ କରିବା ସକାଶେ ନୂତନ ଟେକ୍ସ ଅଥବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ହେବ । ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟ କହନ୍ତି ଯେ ଏ ସମୟରେ ନୂତନ ଟିକସ ଆଦାୟ ହୋଇ ନ ପାରେ । ସେନା ଓ ବାଶକ ମୀସ୍ତୁରି ଓ ପୁଲିସ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଖର୍ଚ୍ଚର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ କଲେ ଅନେକ ଅନର୍ଥକ ବ୍ୟୟରୁ ସରକାର ରକ୍ଷା ପାଇବେ । ଓ ଆୟ ହ୍ରାସ ପୁଛା କିଛି କଷ୍ଟ ହେବନାହିଁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ମତରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଐକ୍ୟ ଅଛୁଁ । ଚାଶକ ମୀସ୍ୱର ଇଲାକାର ଅପବ୍ୟୟ ଓ ନୂତନ ପୁଲିସର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଲଘୁକ୍ରିୟା ଜଗତ୍ର ବିଖ୍ୟାତ ହୋଇଅଛି ଶୀଘ୍ର ଏଥିର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ହେଲେ ରାଜ କୋଷରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବସିବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଏଣ୍ଡ୍ କେଶରୀ ଗେଜେଟ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଅମୃତସରରେ ଗୋଟିଏ ଭୟାନକ ବ୍ୟାପାର ଘଟିଅଛି । କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଲୋକ ଏକ ପ୍ରକାର ପକ୍ଷିର ଯୁଦ୍ଧ ଦେଖିବା ସମୟେ ତିନ ମହଲା ଏକ ଅଟ୍ଟାଳିକା ଉପରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଥିଲେ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ବଶେ ହଠାତ୍ ସେ ଅଟ୍ଟାଳିକା ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲା ତହିଁରେ ୧୨ଜଣ ଲୋକ ହତ ଓ କେତେ ଜଣ ଆହତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ସେହି ଗୃହସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ହତ ବ୍ୟକ୍ତିର ପରିବାରକୁ ଟ ୨୫୦ ଙ୍କା ଲେଖାଏ ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଡ଼ିଲ ନିଶ୍ଚୟ କହନ୍ତି ଯେ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ତାହାଙ୍କ ଅଧୀନସ୍ଥ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ପରିମାଣ ଫଳ ଜନସଂଖ୍ୟା ଓ ରାଜସ୍ୱ ବିଷୟରେ ରିପୋର୍ଟ କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଗୋଟିଏ ଯବନ ଶିଶୁ ଛ ମାସ ବୟସ ସମୟରେ ଅନ୍ଧ ହେଲା ସାତ ବର୍ଷ ବୟସ ସମୟରେ ତାହାର ପିତା ସିବିଲ ସର୍ଜନ ଡାକ୍ତର ଫେଞ୍ଚ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ଚିକିତ୍ସା ନିମନ୍ତେ ତାହାକୁ ପଠାଇଲା । ଡାକ୍ତର ସାହେବ ଏ ପ୍ରକାର ସତର୍କତାରେ ଚକ୍ଷୁର ପର୍ଦାମାନ କାଟି ଚିକିତ୍ସା କଲେ ଯେ ୭ । ୮ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସେ ବାଳକ ସୁନ୍ଦର ରୂପ ଦର୍ଶନ ଶକ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଆପଣା ଘରକୁ ଗଲା ।

ପ୍ରଭାକରରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଦିଲ୍ଲୀର ସରକାରୀ ବଗିଚାର ନିକଟସ୍ଥ ଦୌଲତରାମ ସୌଦାଗର ଘର ସମୀପରେ କେତେଜଣ କୁଲି x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x xx x x ।

କରାଚି ଓ ବୋମ୍ବାଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାମୁଦ୍ରିକ ଟେଲିଗ୍ରାମ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହେଉଅଛି ।

କାଶ୍ମୀର ରାଜା ତିବ୍‌ବତରେ ଯେ ଦୁଇଟି ପ୍ରଦେଶ ଜୟ କରିଥିଲେ ତାହା ପରିତ୍ୟାଗ କରିଅଛନ୍ତି ।

ରାଜସ୍ୱର ଅନାଟନ ହେବାରୁ କଲିକତା ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଓ ବୋମ୍ବାଇର ଟ୍ରେଷ୍ଟ ଅଦାଲତମାନଙ୍କରେ ଉଦ୍ଭୃତ ଟଙ୍କା ସାଧାରଣ ଧନାଗାରକୁ ନେବା ନିମନ୍ତେ ମାସି ସାହେବ ଭାରତବର୍ଷ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ ଏକ ବିଲ ଉପସ୍ଥିତ କରିବେ ।

ବଙ୍ଗଳା ଓ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମର ଲେଫ୍‌ଟେନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣରମାନେ ଆଗ୍ରାରେ ଏହି ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ବଙ୍ଗ ଦେଶପର ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ରେଲଓଏ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ ନିମନ୍ତେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ପୁଲିସ ସ୍ଥାପିତ ହେବ ।

ମଥୁରାବାସୀ ଶେଠ ଲକ୍ଷ୍ମୀଚନ୍ଦ ୧୮୫୭ ଶାଲରେ ବିଶେଷ ରାଜଭକ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିବା ହେତୁ ରାୟବାହାଦୁର ପଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଜାମକାଣ୍ଡିର ସର୍ଦ୍ଦାର ଓ ହୁଲ୍‌କାର ରାଜ୍ୟର ସେନାପତି କୁମାର ସିଂହ ଏହି ଶୀତଋତୁ ମଧ୍ୟରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଯିବାର ମାନସ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ଗୁରୁବାର ଓ ଶୁକ୍ରବାରରେ ଫେମିନ କମିସନରମାନେ କଟକର ସାବେକ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡବ୍ଲିଉ ବର୍ଷ୍ଟେଲ ସାହେବ ଓ ସାହାଯ୍ୟ କୁମେଟୀର ସେକ୍ରେଟାରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ହରଚନ୍ଦ୍ର ଘୋଷଙ୍କ ଯୋବାନବନ୍ଦୀ ଗ୍ରହଣ କରିଅଛନ୍ତି । ଖୋର୍ଦ୍ଧାରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାର୍ଟନ ସାହେବ ଭଦରଖରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସାର୍ଟ ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଯୋବାନବନ୍ଦୀ ଦେବା କାରଣ ତଲବ ହୋଇ ଆସିଅଛନ୍ତି ।

ଅଦ୍ୟ ଦିନ ଦୁଇପ୍ରହର ଛଅଘଣ୍ଟା ସମୟରେ ଷ୍ଟୁଅର୍ଟଗଞ୍ଜ ମଇଦାନରେ ଘୋଡ଼ା ଦୌଡ଼ ହେବ । ଏ ରୂପ ଆମୋଦ ଅନେକ ଦିନ ହେଲା କଟକସ୍ଥ ଲୋକମାନେ ଦେଖି ନଥିଲେ ।

ପ୍ରେମ ସୁଧାନିଧି

ସଂଶୋଧିତ ଓ କଠିନ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କ ଅର୍ଥ ସହିତ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ବନ୍ଧାଇ ୧ ଖଣ୍ଡକୁ ଟ°୳୯ ଉତ୍ତମ ଜିଲଦ ବନ୍ଧେଇ ୧ ଖଣ୍ଡକୁ ଟ°୴ ଗ୍ରାହକମାନେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସେକ୍ରେଟରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟଙ୍କଠାରେ ତତ୍ତ୍ୱ କଲେ ଏ ପୁସ୍ତକ ପାଇପାରିବେ ।

ବିଜ୍ଞାପନ—

ପତ୍ରିକା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛୁ ଯେ ଗ୍ରାହକ ହେବା ସମୟଠାରୁ ଅଥବା ଯେ ସମୟ ନିମନ୍ତେ ଅଗ୍ରିମ ମୂଲ୍ୟ ଦିଆଯାଇ ଥାଏ ସେ ସମୟ ଶେଷଠାରୁ ଛଅମାସ ମଧ୍ୟରେ ଅଗ୍ରିମ ମୂଲ୍ୟ ବକେୟା ନିରଖରେ ମୂଲ୍ୟ ନିଆଯିବ ।

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ

ଏହା ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସହର କଟକ ଆଲିମଚାନ୍ଦ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପଥର ଛାପାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

—ସମାପ୍ତ—